

Viktiga händelser i Kristianstads kommuns historia

Den 22 maj 2014 var det 400 år sedan staden grundades.

Om inget annat nämns gäller händelsen staden Kristianstad.

Använd gärna sökfunktionen [Ctrl + F] – det kanske finns mer intressant här än du tror.

Sist finns en sammanställning av gamla kartor över Kristianstad, samt länkar till andra sajter med viktiga ”saker”. **Obs: Jag har valt att skriva de danska kungarna med namnet Kristian på danskt sätt, inte svenskt, ex. Christian 4.**

Det finns också en stor litteraturlista och uppgifter om kändisar. De flesta uppgifter slutar med en ”kod” som är en hänvisning till källan/boken och består av en förkortning av dess titel, ex. BOF = Boken om Fjälkinge.

Rådhuset från 1891 i Kristianstad, tillbyggt 1939.

[Helt ombyggt inuti inför 400 års-jubiléet 2014]. Foto: Kjell Åberg 2008

Kristianstads storkommun bildades genom ”trestegsraketen” 1967, 1971 och 1974. Genom denna förenades totalt 10 äldre storkommuner med 35 socknar: Degeberga, Djurröd, Everöd, Fjälkestad, Fjälkinge, Färlöv. Gustav Adolf (Viby), Huaröd, Hörröd, Ivö, Kiaby, Kristianstad, Köpinge, Linderöd, Lyngsjö, Maglehem, Norra Strö, Norra Åsum, Nosaby, Nymö, Oppmanna, Rinkaby, Skepparslöv, Trolle Ljungby, Träne, Vittskövle, Vånga, Vä, Västra Vram, Åhus [Åhus i årtal ÅOYH s. 291-304, samt om eldsvådor s. 263-268], Äsphult, Önnestad, Österlöv, Östra Sönnarslöv, Östra Vram.

Från äldsta tid

c:a 8300-4200 f Kr hjorthornsyxna från äldre stenåldern, Norra Åsums sn.

c:a 5000 f. Kr. graven med Barumskvinnan i Kiaby. 400 år KO s. 172; GWSH_1 s. 40-42.

Megalitgravar/storstensgravar i Skåne, karta. GWSH_1 s. 54.

c:a 3000 f. Kr megalitgrav från vid Ängadal i Östra Vram.

C:a 2000 f. Kr. De äldsta guldföremålen i Skåne hittades i Fjälkinge i början av 1900-talet. Fyndet bestod av ringar och pärlor i trådspiraler. Guldet låg tillsammans med två kopparyxor från England, en från Italien och en som antagligen var gjuten i Skåne. GWSH_1 s. 99.

Gundringar har också hittats i Karsholm nära Kristianstad. GWSH_1 s. 109.

Två megalitergravar, Långdös/Stenadansen/Dösabacken, i Gustav Adolfs sn.

3-4 megalitgravar i Skepparslövs sn.

Hällkistor (16 kända) 1 i Vä sn (GWSH_1 s. 97), 6 i Österslövs sn, 1 i Ivö sn, 2 i Vånga sn.

Stenåldersboplatser (ett 50-tal kända) Åsums by, Linderöds sn, Åhus sn, 2 i Gärds-Köpinge sn, 2 i Äsphults sn, 4 i Djurröds sn, några (3?) i Träne sn, 5 i Rinkaby sn, 3 i Skepparslövs sn, många i Färlövs sn, 4 i Nosaby sn, 7 i Fjälkinge sn, 4 i Kiaby sn, 5 i Fjälkestads sn, 1 i Österslövs sn, 1 i Ivö sn, 1 i Oppmanna sn, Åhus Kärr (ÅOYH s. 43, 121).

Thors hög norr om Degeberga.

Många bronsåldersfynd i Nosaby sn.

3 dösar, en finns vid Håslöv i Gustav Adolfs sn.

4 gånggrifter, två finns i Fjälkinge sn.

Bronsåldershögar/gravhögar på Kristianstadsslätten. Karta över bronsåldershögar i Skåne. GWSH_1 s. 110f.

Kristianstadsflinta: Norr om Kristianstad finns den vitspräckliga kristianstadsflintan, GWSH_1 s. 28, 42.

Hällristningar vid Frännarp i Göinge vid Helge ås lopp – ett tjugotal bilder av olika slags vagnar. Troligen stridsvagnar av den typ som användes i Egypten och Syrien omkring 1400 f. Kr. GWSH_1 s. 129, 134f.

Järn – skogarna i Göinge vimlar av slaggrester. GWSH_1 s. 144.

c:a 150 f. Kr. Skedde en viktig förändring i byarna. Då började man bygga mycket stora långhus. Den största har man hittills hittat i ligger i Fjälkinge på Kristianst. GWSH_1 s. 153.

500-talet f. Kr.

Domarringar (4 kända) 2 i Ö. Sönnarslöv, 2 i Vä.

Gravfält

Gravhögar: de 5 Rolfshögarna i Fjälkestads sn.

Kung Borres hög vid Borrestad i Östra Sönnarslöv.

En skeppssättning nära Everöds kyrka.

En skeppssättning (kan också ha varit en domarring), samt bautastenar vid Baunabacken i Degeberga. MFD 1 s. 21-27. GWSH_1 s. 182.

Länsmuséet, f. d. stall och tyghus från 1615. Foto: Kjell Åberg 2008.

200-talet

Vä var centralort i östra Skåne och förblev ett viktigt centrum under hela medeltiden. Nordöstra Skåne hade mer gemensamt med Blekinge och den svenska ostkusten, Öland och Gotland än övriga Skåne. GWSH_1 s. 179.

700-talet

700-750 c:a handels- och marknadsplats vid Flintabacken, väster om Åhus. IENVPPJ s. 35, ÅOYH s. 101.

750-875 c:a handels- och marknadsplatsen flyttas till Gamle ström/Transval vid nuvarande Mölleholmen, väster om Åhus – denna är en av Nordens största jämbördig med samtida Birka på Björkö i Mälaren. IENVPPJ s. 30f, 34-37. Svanberg s. 73-75, ÅOYH s. 21-23, 211-215, 227. GWSH_1 s. 180, 209.

4 personer var begravda i två stockbåtar (två i varje) i Kiaby sn.

800-talet

800-talet Tobias- eller Tobisstenen vid Rinkaby (rink = krigare, ÅOYH s. 120f).

800 c:a ett vikingasvärd funnet i Oppmannasjön.

810 c:a omtalas vikingen och stormannen Osfrid från Skåne.

880 c:a Gånge Rolf, Rollo, f. o. 855 d. o. 932 i Rouen, Normandie, Frankrike. Hertig av Normandie från 911, enl. en del forskare var han skåning. Flera skånska vikingar flyttade till Normandie och tog med sig sina ortnamn som sedan blev förfranskade, ex. sägs Yvetot motsvara Ivetofta. IENVPPJ s. 21.

900-talet

900-talet runsten från Ellinge kyrka: ”Billing reste efter Skröte denna sten”, se 1965. GWSH_1 s. 209.

910 c:a vikingahövdingen Torkel den höge.

950 c:a skattfynd i Oppmannasjön: ett hängsmycke, en ring och 33 arabiska mynt.

975 c:a skattfynd i Vanneberga, Trolle-Ljungby sn: bitar av guld och silver, samt c:a 250 danska, tyska och engelska mynt.

985 c:a Sven Tveskägg blev kung över Danmark (med Skåne).

900-1050 vikingatida gravfält i Fjälkinge, ÅOYH s. 23f.

Heliga Trefaldighetskyrkan invigd 8 juni 1628. Foto: Kjell Åberg 2008.

1000-talet

1000-talet en stor vikingaby i Vä.

1000-talet borgen i Åhus kan ha uppförts av Knut den store och kan vara Skandinaviens äldsta stenborg! ÅOYH s.27, 29-35, 289.

1000-talet fynd av flera svärd från vikingatiden, IEVPPJ s. 20f, ÅOYH s. 288.50, 52,

1013 Sven Tveskägg erövrade hela England.

1018-1035 Knut den store kung över Danmark.

1026 (ej 1025 enl. Kenth Olsson) Trekungaslaget vid Helge å med Olof digre, Anund Jacob och Knut den store, slaget skildras i Snorres Olofssaga, samt av Saxo och Ottar Svarte). De två öar som omtalas kan vara Allön och Beckholmen En del av de slagna begravdes i Aasum vilket kan vara Norra Åsum. 1965 gjordes en arkeologisk undersökning i byn och en tänkbar massgrav upptäcktes (Källa: Bengt Helgesson). IEVPPJ s. 17-20, 50, 276. G. Ch s. 238.

Namnet Helge å betyder den stora eller mäktiga ån, den är också Skånes största. K Ebgfs s. 152, ÅOYH s. 25-27, 212.

1030 c:a Köpinge pråm, färjeövergången med Gröne väg, som förband Gälds och Villands härader. IENVPPJ s. 38f, 80.

1035-1042 Hardeknut kung över Danmark.

1047-1074 Sven Estridsen kung över Danmark.

1050 c:a skattfynd I Fjälkinge sn: en öppen armring och 635 silvermynt.

1050 c:a kan den första kyrkan ha byggts i Fjälkinge. BOF s. 35.

1050 utsattes sex gränsstenar som utvisade var gränsen mellan Skåne och Danmark gick, ÅOYH s. 27.

1050-1775 c:a Köpinge pråm (färja) på Gröne väg. IEVPPJ s. 38f, 80.

1060 c:a indelades Skåne i åtta biskopdömen.

1074 fanns 300 kyrkor i Skåne enl. Adam av Bremen [idag finns lika många].

1080-1086 Knut den helige kung över Danmark.

Ett stort vikingatida gravfält, samt en boplats i Fjälkinge.

1100-talet

1100-talet - 1614 fanns staden Vä med kunglig kyrka och kungsgård. Mariakyrkan i Vä var en kunglig patronatskyrka. Här finns ett av de äldsta porträtten av en kyrkas donatorer. Det kan vara kung Niels och hans maka Margareta eller Valdemar den stor och hans maka Margareta. VT50KIK s. 4f. IEVPPJ s. 53f. GWSH_1 s. 297, 328f, 469, 473. VODGK s. 72-86.

1100-talet Västra Vrams kyrka som 1868 ersattes av en ny. VT50KIK s. 19.

1100-talet Nöbbelövs kyrka som revs 1618.

1100-talet tornet på Östra Sönnarslövs kyrka, resten från 1862. VT50KIK s. 11.

1100-talet Kjuge kapell och Barums kapell i nuvarande Kiaby sn. Båda kapellen rivna. Kjuge kyrka sägs ha varit Skånes första kyrka. Vid foten av Kjuge kull sägs den danske sagokungen Ivar Vidfamne vara lagd i hög.

1100-1200 karta över tidigmedeltida städer, biskopssäten, kloster och borgar i Skåne. GWSH_1 s. 329.

1104 blev Lund ärkebiskopssäte för hela Norden, man börjar bygga domkyrkan.

1104-1137 Asser/Asker förste ärkebiskopen i Lund.

1120 c:a S:ta Maria kyrkan i staden Vä [1121/även c:a 1140 anges]. Målningar! Mycket ”visa tydlig släktskap med Lunds Domkyrka. 400 år KO s. 11. GWSH_1 s. 473. VODGK s. 72-86.

1131 första noteringen om en skånsk vattenkvarn – den fanns i Vittskövle. GWSH_1 s. 319.

1135 omnämns Yngsjö by för första gången. det är i ett gåvobrev, utfärdat av kung Erik Emune. Detta brev är det äldsta i original bevarade dokumentet till Skånes historia! IEVPPJ s. 204, ÅOYH s. 239-248.

1137-1177 Eskil ärkebiskop i Lund. IENVPPJ s. 28.

1140-1144 Olof II, kung över ett självständigt Skåne.

1144 grundades Skånes första kloster i Herrevad, Riseberga sn, för cistercienserorden.

1149-1617 staden Åhus med ärkebiskopens slott och styrt av ärkebiskopen fram till reformationen 1536. IEVPPJ s. 14, 22-26, 28. GWSH_1 s. 390, 470, 473f. [Borgen kan ha uppförts av Knut den store på 1000-talet, ÅOYH s.27, 29-35, 199-202].

1150-talet Linderöds kyrka, med torn från 1770. Kalkmålningar av Anders Johansson 1498, den enda kända medeltida kyrkmålaren i hela Skåne! VT50KIK s. 18.

1157-1182 Valdemar I den store kung över Danmark.

1164 blev Uppsala ärkebiskopssäte för Sverige.

1160-1170 c:a spreds doprätten så att alla kyrkor i stiftet hade rätt att döpa. GWSH_1 s. 336.

1170 juni grundade ärkebiskop Eskil ett premonstratenserkloster i Vä. GWSH_1 s. 349, 397, 470. VODGK s. 73, 79.

1170 c:a omnämns Kiaby kapell, när ärkebiskop Eskil i Lund överlämnade det tillsammans med Vä kyrka till det nystiftade brödrakonventet i Vä, se 1178. KHÅOBB s. 109f. VODGK s. 73f.

1177-1201 Absalon ärkebiskop i Lund.

1178 utbytte ärkebiskop Absalon i Lund för Vä-klostrets räkning Kiaby kyrka och kapellet i Kjuge mot den mera närbelägna Skepparslövs kyrka. KHÅOBB s. 110. VODGK s. 73f

1180-1181 gjorde de skånska bönderna uppror mot ärkebiskop Absalon och kung Valdemar. Slaget vid Getingebro (Gårdstånga) 1181. SSHM s. 57.

1180 c:a byggdes S:ta Maria kyrka i Åhus, utvidgad under 1200-talet, medan tornet byggdes mot slutet av medeltiden. Man har diskuterat om kyrkan var invigd till S:ta Maria eller till S:t Nikolaus, den sistnämnde är sjömannens skyddshelgon och många hamnars kyrkor är invigda åt honom. Ännu en bit in på 1900-talet ansåg man att Åhus kyrka var helgad åt S:t Nikolaus. Inför 800-årsjubiléet 1949 gjordes nya forskningar och nya upptäckter som gjorde att man ändrade åsikt och sedan dess har man ansett den gamla stadskyrkan var helgad åt S:ta Maria, samt att det var dominikanklostrets kyrka som var helgad åt S:t Nikolaus. Ny forskning under slutet av 1900-talet har åter hävdad att stadskyrkan är helgad åt S:t Nikolaus. IEVPPJ s. 144-150, ÅOYH s. 66.

1180 c:a Degeberga kyrka, torn o. 1410, ombyggd under 1860-talet. VT50KIK s. 15; MFD 1 s. 41-64.

1180 c:a Elleköpinge kyrka med De tre Mariornas altare och ett härbärgesrum. Socken upphörde 1618, kyrkan revs. Gröne väg, IEVPPJ s. 37ff, 41-51, ÅOYH s. 217-222. VODGK s. 79f

1180 c:a Everöds kyrka. VT50KIK s. 10.

1180 c:a Fjälkestads kyrka, ombyggd 1835. VT50KIK s. 44.

1180 c:a Fjälkinge kyrka ned stiglucka och portbyggnad. Kalkmålningar. VT50KIK s. 46f.

1180 c:a Färlövs kyrka med tvillingtorn. Dopfunten kallas "lejonfunten". Kalkmålningar. Någon gång på 1700-talet murade man ihop tornet till ett, se 1905. VT50KIK s. 48f. LP s. 50. GWSH_1 s. 183. VODGK s. 75

1180 c:a Gustav Adolfs (= Viby) kyrka, tornet från 1784, hette Viby till 1778. VT50KIK s. 29.

1180 c:a Gärds-Köpinge kyrka [ev. c:a 1150]. VT50KIK s. 6.

1180 c:a Ivöhus, ärkebiskop Andreas Sunesens borg, källaren finns kvar.

1180 c:a S:ta Maria kyrkan i Åhus med medeltida flykttunnlar, VT50KIK s. 32f, ÅOYH s. 59-67.

1180 c:a Oppmanna kyrka, allt, utom absid och kor, revs och nybyggdes under 1800-talet, invigdes 1856. VT50KIK s. 65.

1180 c:a Östra Vrams kyrka, tornet från tidigt 1200-talet. VT50KIK s. 20f.

1181 Slaget vid Getingebro (Gårdstånga). SSHM s. 57.

1180-talet Äsphults kyrka, med torn från början av 1600-talet. VT50KIK s. 22.

1190 c:a Norra Åsums kyrka. VT50KIK s. 25. VODGK s. 82.

1190 c:a runsten i Norra Åsums kyrka: ”Gud hjälpe dem som byggde denna kyrka, Absalon ärkebiskop och Esbern Mule. IEVPPJ s. 32, 49, ÅOYH s. 35.

1190 c:a Lyngsjö kyrka med ”gyllene altar” och dopfunt som avbildar mordet på ärkebiskop Thomas Becket i Canterbury katedral 1170. 800 m norr om kyrkan finns en medeltida offerkälla. Nära denna låg galgbacken. De dödsdömda skulle först motta nattvarden i kyrkan och fick då gå in genom ”dödens port”, som fanns på kyrkans norra sida, men är nu igenmurad. VT50KIK s. 8f.

1190 c:a Djurröds kyrka, tornet 1852. Här fanns en målningen av jättehelgonet S:t Kristoffer som skadades under 1400-talet, men huvudet finns kvar. VT50KIK s. 23.

1190 c:a [1200] Träne kyrka, medeltidstornet tillkom senare. VT50KIK s. 22.

1192 invigdes Gumlösa kyrka av ärkebiskop Absalon, Skånes äldsta daterade tegelbyggnad. Dopfunten, som är jämnårig med kyrkan, har mästertligt formade reliefer som visar bilder ur Jesu barndomshistoria, bl. a. frambärandet i templet. VT50KIK s. 54f.

Stora Kronhuset, byggt 1840, vid Stora Torg. Foto: Kjell Åberg 2008.

1200-talet

1200 c:a Bäckaskogskloster, ombyggt 1584 till fästning och o. 1845 av Karl XV till slott. Klosterkyrkan från o. 1280. GWSH_1 s. 40, 349

1200 c:a Ivö kyrka. Helgad åt S:ta Ursula vars källa finns i sjöbrinken nedanför kyrkogården och vars vatten ibland, enl. en historia, förvandlas till vin. Kalkmålningar med de 11.000 jungfrurna som delade Ursulas martyrdöd. KHÅOBB s. 61f. VT50KIK s. 39.

1200 c:a Trolle-Ljungby kyrka, ombyggd o. 1845. Det medeltida triumfkrucifixet omgjordes senare till ett lidandeskrucifix! VT50KIK s. 38.

1200 c:a Vittskövle kyrka, tornet från 1500-talet. Kalkmålningar. VT50KIK s. 16f.

1200 c:a Huaröds kyrka, korsarmar från o. 1790-1810 och tornet från 1883. VT50KIK s. 12.

1200 c:a Åraslövs kyrka, revs på 1700-talet, 1622 slogs sn ihop med Nosaby.

- 1200-talet Näsums första kyrka, som ersattes 1796 av en ny, som i sin tur ersattes av en kyrka 1870. Ev. fanns en ännu äldre kyrka vid den s. k. Gudahagen där arkeologer 1972 hittade medeltida gravar. VT50KIK s. 67.
- 1201-1222 Andreas Sunesen ärkebiskop i Lund, d. 1228 på Ivöhus.
- 1210 c:a Önnestads kyrka med ”nykyrka” som invigdes 1854. VT50KIK s. 51.
- 1213 brann premonstratenserklostret i Vä och munkarna flyttade till Bäckaskogs kloster. IEVPPJ s. 109. GWSH_1 s. 349. VODGK s. 74.
- 1230 c:a kung Valdemars jordebok (Valdemars Sejr). Enl. denna var nordöstra hörnet av Skåne ”kongens örken”, dvs. ödemark. GWSH_1 s. 431f.
- 1241 omnämns klostret i Bäckaskog för första gången. GWSH_1 s. 349.
- 1243 anlade ärkebiskopen Uffe Thrugotsen ett dominikanerkloster i Åhus med S:t Nikolaus kyrka. Idag finns en 5 meter hög och 17 meter lång tegelmur kvar av detta kloster. En pilgrimskälla (nära nuvarande biblioteket) med gåtfullt rimmad inskrift på åtta rader ? IEVPPJ s. 182-186, 236f, N. Kr s. 266, ÅOYH s. 86-89. GWSH_1 s. 481.
- 1250 utfärdades ett kungligt brev varigenom borgarna i Vä på grund av trångmål befriades från vissa avgälder. VODGK s. 74.
- 1250 c:a Araslövs kyrka, 1638 slogs socknen ihop med Färlöv.
- 1250 c:a Kiaby kyrka. Triumfkrucifix med silverskor. Kalkmålningar. Dopfunten är äldre och har troligen tillhört en föregångare till dagens kyrka. VT50KIK s. 40f.
- 1250 c:a Maglehems kyrka, tornet från 1300-talet, tillbyggnad åt norr o. 1750. VT50KIK s. 14.
- 1250 c:a Norra Strös kyrka, torn 1837. Unik kyrkstol från 1665. VT50KIK s. 50.
- 1250 c:a Nymö kyrka, helgad åt S:t Olof och tidigare berömd offerkyrka. Kalkmålningar. VT50KIK s. 45.
- 1250 c:a Rinkaby kyrka, med ett astronomiskt ur från o. 1955 och byggt av elinstallatören Sven Nilsson i Rinkaby. Kalkmålningar. VT50KIK s. 30f.
- 1250 c:a Råbelövs kyrka, slogs 1836 samman med Fjälkestads sn.
- 1250 c:a Vånga kyrka, men idag är större delen från 1867. VT50KIK s. 66.
- 1250 omnämns gamla Ripa by för första gången. (Obs: Ripa på danska = Ribe = flodstrand). Omnämnd av Carl von Linné i hans Skånska resa 1749, IENVPPJ s. 37f, ÅOYH s. 101-103.
- 1252 omnämns S:t Jörgens spetälskehospital i Åhus för första gången. IEVPPJ s. 14, 96, 185f. GWSH_1 s. 77.
- 1254 omnämns dominikanerklostret i kv. Munken i Åhus för första gången. IEVPPJ s. 182-186.
- 1259 omnämns Elleköpinge för första gången, det låg strax norr om Ripa. Kyrkan murades igen på kunglig befallning 1618! IEVPPJ s. 42-44, 47, ÅOYH s. 101-103, 217-222. VODGK s. 79f.
- 1262 omnämns Åhus slott för första gången när hertig Albrekt av Braunschweig intog och skövlade det. IEVPPJ s. 62, 85, ÅOYH s. 283-289.
- 1263 kom en stor bondehär och drev bort hertig Albrekt och hans trupper. IEVPPJ s. 85, ÅOYH s. 284.
- 1272 omnämns Vittskövle för första gången.
- 1275 c:a startades en klosterakademi – Nordens första ”universitet” i Åhus. IEVPPJ s. 184, DBY s. 127-130, ÅOYH s.183.
- 1276 var Åhus slott återuppbyggt. IEVPPJ s. 85, ÅOYH s. 284.
- 1280 c:a Bäckaskogs klosterkyrka.
- 1286-1319 Erik Menved kung över Danmark.
- 1290 dog ärkebiskop Jens Dros i sin biskopssäng på Åhus slott. IEVPPJ s. 85.
- 1294 i ett testamente. Andra gången som Yngsjö är omnämnt, det tillhörde då Gärds härad. Namnet betyder ”insjö” och gäller den sjö Helgeån bildade strax innanför strandvallen. I de s.

k. prästrela-tionerna 1624 skrivs det Indsiö. YGBOS s. 4 [anger felaktigt att det var första gången]. Testamentet torde handla om ett ”inflytelserikt gods eller borgbyggnad i Yngsjö”! Men idag vet ingen var det låg, IEVPPJ s. 204, ÅOYH s. 239-248.

1294 tillfångatogs ärkebiskopen Jens Grand i Lund, han dog i Avignon 1327, ÅOYH s. 203f.

1289 29 januari avled ärkebiskopen Jens Dros på biskopsborgen i Åhus. GWSH_1 s. 525.

1299 Åhus äldsta bevarade stadshandling utfärdad av kung Erik Menved till ”villani de Awis (stadsborna i Åhus). IEVPPJ s. 57.

1299 27 aug. plundrades Åhus av kung Erik Menveds trupper och slottet intogs, samt en kunglig fogde tillsattes här. IEVPPJ s. 85, ÅOYH s. 284f. GWSH_1 s. 528f.

Norra stadsporten – allt som nu är kvar. Foto: Kjell Åberg 2008.

1300-talet

1300-talet byggdes rådhuset vid Åhus torg.

1300-talet Färlövsholms borg.

1317 befallde biskop Esger Juel i ett brev från Åhus ,att invånarna i Listers, Villands, Gärds och Göinge härader hädanefter skall betala ”allmosor” till hospitalet i Åhus. IEVPPJ s. 186.

1318 gjorde Skånes bönder uppror emot kung Erik Menved.

1318 slaget vid Finja, då svenskarna vann. SSHM s. 57.

1319-1364 Magnus Eriksson kung i Sverige (Landslag o. 1350).

1320 c:a finns Åhus med för första gången på ett katalanskt sjökort (nu i British Museum). IEVPPJ s. 63, ÅOYH s. 199f.

1320-1471 ”Stralsunder Liber Memorialis” berättar om Stralsunds danska handelspartners bl. a. Åhus. IEVPPJ s. 68f.

1325 c:a började man att bygga stadsmuren vid Åhus. IEVPPJ s. 77-82.

1326 Åhus äldsta bevarade stadsprivilegium, Åop s. 23.

1332 inlöstes östra delen av Danmark, Skåne, Blekinge, Lister och Ven, av den svenske kungen Magnus Eriksson för 49.000 mark lödigt silver. Genom detta blev Skåne i union med Sverige 1332-1360, med Magnus Eriksson som kung. Man anser att det var under denna tid som Åhus befästes med mur och vallgrav i norr och väster, samt vall och vallgrav i öster. Åop s. 25. . SSHM s. 57. IEVPPJ s. 91, ÅOYH s. 235-238.

1335 när kung Magnus kom på sin Eriksgata förbjöd han åhusborna och andra skåningar att ha trälar som var födda av en kristen kvinna. IEVPPJ s. 88.

1338 utfärdades ett kungligt brev varigenom borgarna i Vä på grund av trångmål befriades från vissa avgälder. VODGK s. 74.

1340 c:a uppfördes de medeltida delarna av Åhus Museum, tidigare rådhus.

- 1340/60-1375 Valdemar IV Atterdag kung över Danmark.
- 1344 utfärdade kung Magnus ett privilegiebrev för Åhus. IEVPPJ s. 88.
- 1349 drabbades Åhus av pesten. IEVPPJ s. 89f, ÅOYH s. 271-273.
- 1350 c:a omnämns S:t Nikolaus klosterkyrka i Åhus.
- 1358 5 februari intogs Åhus slott av den svenske tronföljaren Erik Magnusson, död 1359. IEVPPJ s. 88; NA, 79; resp. s. 71, ÅOYH s. 238, 285. (några har 1359 för detta). GWSH_1 s. 591.
- 1361 19 feb. i ett kungligt brev förekommer den förtyskade namnformen ”Åhus” i stället för Aos för första gången. Denna dag tågade kung Valdemar in i Åhus och förnyade stadens privilegier. IENVPPJ s. 34, 91; NA s. 79; resp. s. 72.
- 1362-1364 Håkan Magnusson kung i Sverige.
- 1364-1389 Albrekt av Mecklenburg kung i Sverige.
- 1368 belägrade Albrekt av Mecklenburg Åhus slott, samt plundrar staden. IEVPPJ s. 91f. GWSH_1 s. 600.
- 1375 senast återfick ärkebiskopen Åhus slott från den danska kronan. IEVPPJ s. 91.
- 1377 11 nov. skrev ärkebiskop Niels Jenssen Bild ett brev från Åhus. IENVPPJ s. 27.
- 1380 c:a Lyngby borg vid Mjöån i Everöds sn, som fanns kvar på 1500-talet (riddaren Jep Tordsen ”tyrann” – Onde Jep, Den Gode, d. 1566 alt 1562 som landsflyktig i Tyskland, mördade 1546 borgmästaren i Vä, Mogens Duncker. Den våldsamme väpnaren. Riddaren Uffe Olufsen. Väpnaren Niels Benedictsens. Väpnaren Evert Moltke. Väpnaren Johan Moltke. Väpnaren Tord Jepsen Sparre, IENVPPJ s. 40, ÅOYH s. 257-261, 257-261.
- 1380 omnämns Näsby för första gången. Näsby är Kristianstads äldsta stadsdel. 400 år KO s. 33.
- Egeside borg vid Helge ån. Egeside kyrka, IENVPPJ s. 40, 206f. 400 år KO s. 153, ÅOYH s. 203, 205, 259.
- Härlövsborgen vid Helgeå. IENVPPJ s. 40, 96f.
- 1387-1412 Margareta drottning i Danmark, vald även till svensk regent på Dalaborg 22 mars 1388.
- 1389 sommaren red drottning Margareta in genom Åhus Västerport tillsammans med sitt råd och välkomnades av ärkebiskopen Magnus/Mogens Nielsen. IEVPPJ s. 93f, ÅOYH s. 135-137. GWSH_2 s. 31f.
- 1390 mars ramlade ärkebiskop Magnus/Mogens Nielsen från vindbryggan på Åhus slott och slog ihjäl sig. God mat samt spel och dobbel – vid de arkeologiska utgrävningarna 1892-1893 hittade man bl. a. tärningar och spelbrickor – en tärning som hade bara 5:or och 6:or var för falskspel! IEVPPJ s. 92, ÅOYH s. 135, 285-287. GWSH_2 s. 31f
- 1393 omnämns Helgeandshus/stiftelsen i Åhus för första gången. IEVPPJ s. 188. GWSH_2 s. 77.
- 1396/1412-1439 Erik av Pommern kung i Sverige.
- 1397 Kalmarunionen – union mellan Danmark, Norge och Sverige.

1400-talet

- 1400-talet Rebbetuarödsgården i Hörröd, ombyggd 1797, brann ned 1968. RODS. IVS s. 27.
- 1400-talet verkade ”Fjälkingegruppen” som utförde kalkmålningar i flera kyrkor bl. a. på Kristianstadsslätten. Kyrkorna ligger nära premonstratenserklostren i Bäckaskog och Tommarp, vilket tyder på att målarna var knutna till munkarna. Senare under 1400-tal gick över till mer för enklade och kompakta figurteckningar. Dit räknas Vittskövleverkstaden, som framförallt arbetade i nordöstra Skåne. GWSH_2 s. 75.
- 1400-talets andra hälft var bl. a. Hans Brostrup hövitsman på Åhus. GWSH_2 s. 90.
- 1402 juni återkom drottning Margareta till Åhus tillsammans med Erik av Pommern och ett stort följe, som välkomnades av ärkebiskopen Jacob Gertsen. IEVPPJ s. 94, ÅOYH s. 135f.

1412 ett tyskt handelskompani omnämnt i Åhus. GWSH_1 s. 512.

1419 omnämns Horna by för första gången, namnet lär komma från att Helgeån böjer sig halvt cirkelvis – som ett stort horn – intill byn. IEVPPJ s. 46.

1419 omnämns en bro framför Åhus.

1425 c:a införde Erik av Pommern Öresundstullen (upphörde 1857).

1431 19 feb. omnämns rådhuset i Åhus för första gången. IEVPPJ s. 75.

1443 kröntes Kristoffer till kung av ärkebiskop Hans Laxmand. Efter kröningen fick denne kungen att underteckna det värdefullaste privilegiebrev som ärkesätet i Lund någon sin mottagit. Bl. a. lades hela Åhus stad under ärkebiskopen vilket innebar att Åhus under en period förvandlades till någon som kan liknas vid en ”Gudsstad” utan ajämförbar motsvarighet i Norden! IEVPPJ s. 95f.

1441-1448 Kristoffer av Bayern kung i Danmark och Sverige.

1448-1481 Christian 1 kung i Danmark.

1448-1457, 1464-1465. 1467-1470 Karl Knutsson Bonde kung i Sverige.

1449-1481 Christian 1 kung i Danmark (1457-1464 kung i Sverige).

1450-1460-talet översatte munkarna i klostret i Bäckaskog en svens postilla till danska. Postillan var ett uttryck för att kyrkan använde sina resurser för att nå ut i breda kretsar och förklara evangeliet på folkspråket. Den nyanserar bilden av att reformationen drevs fram av en menighet som tröttnat på det obegripliga latinet i mässan. Predikningarna från Bäckaskog antyder att det ibland kan ha varit tvärtom. GWSH_2 s. 161-163.

1450 i Nekrologium lundense med danska medeltidsbrev fram till år 1450 omnämns Ripa vid tre tillfällen. Vid varje tillfälle tillsammans med ”Heruestad”, som troligen är en felstavning för Hernestad, ÅOYH s. 119.

1452 feb. kung Karl Knutsson Bonde inneslöt Åhus, som skonades sedan man betalt lösen. IEVPPJ s. 96. 400 år KO s. 154 ÅOYH s. 238, 285.

1452 feb. kung Karl Knutsson Bonde intog och brände staden Vä, samt Gälltofta och borgarna i Härlöv (släkten Thotts stamgods i Norra Åsums sn) och Lyngby i Everöds sn. KHÅOBB s. 99. SSHM s. 58. IEVPPJ s. 109. 400 år KO s. 154, ÅOYH s. 205. Karta över härjningarna i GWSH_2 s. 144, 146. VODGK s. 74.

1452 försvarade fru Berit Bondesdatter Thott Vittskövle borg när Karl Knuttson Bonde härjade i Skåne! IEVPPJ s. 96, 207, ÅOYH s. 205. GWSH_2 s. 147.

1467 belägrade Christian I trupper Lillöhus. Ägaren, Ivar Axelsson Tott hade gift sig med den svenske kungen Karls dotter Magdalena.

1468 sommaren (pingstiden ?) raserades Lillöhus, som blev återuppbyggt, se föregående punkt, samt 1525. BOL s. 51.

1470-talet byggdes Maria kyrkans torn i Åhus., ÅOYH s. 59-67.

1476 omnämns torget i Åhus för första gången.

1476 hölls ett möte i Åhus mellan Christian 1 och Ivar Axelsson Tott. IEVPPJ s. 97f.

1480 c:a omnämns Strömme bro vid Helgeån i Åhus för första gången.

1481 instiftades och uppfördes Helgeandshuset i Vä. IEVPPJ s. 109. GWSH_2 s. 77.

1481-1513 Hans kung i Danmark.

1490 c:a S:ta Gertruds kapell i Vä, ruin sedan 1612.

1491 förnyade kung Hans Åhus stadsprivilegier. IEVPPJ s. 98.

1490-talet i Åhus firades Lucia med nio lectiones (= läsningar vid högtidliga gudstjänster) . VFVL s. 19.

1500-talet

1504 beslöts att man bara fick hålla åtta marknader i Skåne. Av dessa marknader hölls en i Vä och en i Åhus. 12 år senare förbjöds marknaden i Vä. 1540 förbjöds marknaden i Åhus. GWSH_2 s. 207

- 1505 20 februari dog Arvid Trolle, väpnare, riksråd, riddare, lagman i Sverige, hos sin son Joakim på Lillö. GWSH_2 s. 176, 223.
- 1506-1788 karta över slag och härjningar i Skåne. GWSH_2 s. 183.
- 1509 intogs och brändes Vä av Svante Stura. VODGK s. 74.
- 1510 intog Svante Sture Vä och brände staden. IEVPPJ s. 109 (anger att det var 1509).
- 1510 invigde ärkebiskopen Birger Gunnarsen Skomakargilletts kapell i Åhus. IEVPPJ s. 100.
- 1511 omnämns det skånska ålafisket för första gången. IEVPPJ s. 254.
- 1513-1523 Christian 2 den gode kung i Danmark (1520-1521 kung i Sverige, kallades Tyrann).
- 1514 Palteboken.
- 1515 c:a fick riksamiralen och länsmannen Jens Holgersen Ulfstand besök på sin gård. Ljungbygård i Fjälkinge, det nuvarande Trolle-Ljungby, av prästen och abboten Niels Henriksen – en mycket fet man. Jens rekommenderade en kur som skulle ta bort abbotens onödiga fetma. Abboten skrev på ett kontrakt för denna kur. Jens ville sedan visa gården med sin olika uthus. Då de kom till smedjan övermannade herr Jens folk honom och spände fast abboten vid städet. Där fick han stå och svinga släggan i tio veckor, med bara vatten och bröd till kost. Abboten lyckades få iväg ett bud till ärkebiskopen, som tog saken till kungen. Herr Jens blev uppmanad att omedelbart släppa abboten fri och dessutom betala 100 mark i böter, som straff för att ”han sig mot de andliga fäder svårliga förbrutit”. GWSH_2 s. 164f.
- 1516 föddes Herluf Trolle på Lillöhus. KHÅOBB s. 95, 98-100.
- 1516 förbjöds marknaden i Vä, se år 1504. GWSH_2 s. 207.
- 1520 Stockholms blodbad. Då bl. a. en av Kjell Åbergs förfäder Erik Kuse blev halshuggen!
- 1522 feb. Ärkebiskopen tvingas överlämna Åhus slott till den danske kungen Christian 2. Slottet återlämnas 1523 och kungen går i landsflykt. IEVPPJ s. 103.
- 1523-1560 Gustav Vasa kung i Sverige.
- 1523 flyttade borgmästaren Peder Gran in i Graagården i Vä, huset finns ännu kvar. SÖD s. 233.
- 1524 instiftades S:ta Annas hospital i Åhus av Clas Denne. G. Ch s. 198. Åop s. 22, 25. IEVPPJ s. 188-192.
- 1525 brändes och plundrades bl. a. slotten och herrgårdarna vid Råbelöv, Trolle-Ljungby, Karsholm, Bollerup och Lillöhus (se vidare om Lillöhus 1467, 1468 och 1659) under Sören Norbys skånska uppror. SohiS s. 206, 327. SSHM s. 58. IEVPPJ s. 98.
- 1525 intas Åhus stad och slottet av Sören Norbys trupper. SSHM s. 58. IEVPPJ s. 100f, ÅOYH s. 286. GWSH_2 s. 270f
- 1525 c:a byggdes äldsta delen av Trolle-Ljungby slott, fick sin nuvarande utformning under 1600-talet.
- 1526 blev Fredrik I lutheran.
- 1526 Tyge Krabbe återerövrar slottet i Åhus med sina trupper, IEVPPJ s. 101, ÅOYH s. 286.
- 1527 reformationen i Sverige, Olaus Petri, riksdag i Västerås.
- 1532 omnämns Härnestad, ”platsen på höjden”, för första gången i svenska handlingar. IEVPPJ s. 49, ÅOYH s. 119.
- 1534-1559 Christian 3 kung i Danmark.
- 1534-1535 Grevefejden – ett försök att återfå Christian 2 som kung.
- 1536 reformationen i Danmark, Hans Tausen. Prästen Olof Jepsson i Åhus blev protestant. SSHM s. 74. IEVPPJ s. 101, 185, ÅOYH s. 192.
- 1536 1 nov. bekräftade Christian 3 Åhus stadsprivilegier.
- 1536 lades staden Åhus och slottet för gott under den danska kronan. IEVPPJ s. 14, 185.
- 1537 läggs dominikanerkloster under danska kronan och kallas ”Åhus gård”.
- 1537 c:a ”nyckeln i taket i S:ta Mariakyrkan i Åhus. Det berättas att en gammal gumma i Åhus inte alls tyckte om reformationer när man bl. a. ville ha bort alla katolska bilder i

kyrkorna. Hon lät i hemlighet tillverka en egen nyckel till Mariakyrkan. En natt hade hon slaktat et kreatur och smög sig sedan in i kyrkan och bestänkte de katolska bilderna med blod! Dagen därpå spred hon ut nyheten att jungfru Maria och de andra helgonbilderna i kyrkan grät blod över att tvingas lämna kyrkan! Först när hon ”låg på sitt yttersta” ångrade hon detta och berättade om det som hon hade gjort, samt överlämnade den falska nyckeln till prästen, som lät hänga upp den i taket i koret, där den fortfarande finns kvar! Omberättad av Carl von Linné 1749, IEVPPJ s. 142f, ÅOYH s. 59-67.

1537-1617 Åhus län (utökat 1597 med Villands härad). IEVPPJ s. 44.

1539 Carta Marina av Olaus Magnus, här finns bl. a. Åhus, Vä och Helgån med. IEVPPJ s. 64, ÅOYH s. 201.

1540 fick Åhus rätten till Skillinge hamn. IEVPPJ s. 61.

1540 förbjöds marknaden i Åhus, se 1504. GWSH_2 s. 207.

1549 våldsam eldsvåda i Åhus, bron över ån förstörs, invånarna flyr. IEVPPJ s. 104.

1552 Åhus hamn täpps igen av flygsand, borgmästaren ber kungen om hjälp.

1553 började man att bygga Vittskövle slott och den gamla borgen revs, ÅOYH s. 203

1556 En kunglig förordning anger innebörden av en åladrätt (för ålfisket). IEVPPJ s. 255f, ÅOYH s. 192.

1556 hade Åhus 115 soldater! IEVPPJ s. 106.

1560-1568 Erik XIV kung i Sverige.

1561 revs den stora kronokvarnen på Mölleholmen/Kvarnholmen. IEVPPJ s. 124.

1562 omtalas Åhus stadsskola för första gången.

1562 Åhus hamn täpps igen av flygsand. IEVPPJ s. 220f.

1563-1570 Nordiska sjuårskriget. SSHM s. 58.

1564 Danska armén samlas i Åhus, svenska armén under Klas Kristersson Horn angriper staden. Erik XIV gav dem order att: ”röva, bränna och ihjälslå för fädot från Åhus till Ronneby upp mot svenska gränsen allt levande, män, kvinnor och barn”. Ronneby blodbad! IEVPPJ s. 106, ÅOYH s. 263.

1565 var Hartvig Bilde länsman på Åhus slott. IEVPPJ s. 106f.

1565 beordrade den danske kungen borgarna i Åhus att tillsammans med bönderna i Albo och Villands härad rusta upp stadsmurens förfallna delar. IEVPPJ s. 81.

1565-1569 belägrades Åhus av svenska armén. IEVPPJ s. 105-108.

1568-1592 Johan III kung i Sverige.

1569 våren blev Arild Ugerup länsman på Åhus slott. IEVPPJ s. 107.

1569 29 okt. intog hertig Karl (sedermera Karl IX) Åhus och brände det, slottet förstördes och blev aldrig mera återuppbyggt. IEVPPJ s. 107, 109, 190f, ÅOYH s. 65, 135, 263, 283-289.

1569 intog hertig Karl staden Vä och brände den. IEVPPJ s. 61, 107.

1569-1580 Landeboken – en förteckning över ”det tidigare kyrkogodset, socken för socken”. Dessa gods i Skepparslövs socken i SSHM s. 74f.

1570 fanns det i Åhus 23 hantverkare och handelsmän, oräknat det antal som arbetade vid det stora handelshuset Gandska Companiet invid ån. Mera uppgifter i ÅOYH s. 215.

1577 var Vittskövle slott färdig byggt (man började 1533). IEVPPJ s. 205-209.

1588 föddes Christian 4, förmyndarregering 1588-1596, kung i Danmark 1596-1648. IEVPPJ s. 108.

1589 skulle Tyko Brahe göra en karta över Danmark och folk sändes bl. a. till Åhus för att göra astronomiska positionsbestämningar med avancerade instrument som han konstruerat enbart för detta ändamål. Men det blev ingen karta eftersom Tyko blev osams med kungen, men anteckningarna finns kvar! IEVPPJ s. 65, ÅOYH s. 201.

1591 byggdes en stenbro, Äspetbron, över ån i Åhus. IEVPPJ s. 108, 112.

1591 Strömme bro med stenpelare vid Helgeån i Åhus revs på kunglig order, ÅOYH s. 215.

1591 kom första rapporten om besvär med flygsand på Ålakusten. Alla män i staden och från omgivande häradar kommenderades ut för att stoppa sandflykten! IEVPPJ s. 221, ÅOYH s. 202.

1592-1599 Sigismund kung i Sverige.

1597 tillverkades Skepparslövs brudkrona av silversmeden Hans Klaussön i Vä, det är landets äldsta, tidsbestämda brudkrona.

1599-1611 Karl IX kung i Sverige.

Skottenborg, Kristianstads äldsta hus. Foto: Kjell Åberg 2009.

1600-talet

1600-talet första Blåherremölla kvarnen i Maglehem (nuvarande 1700-tal).

1600-talets början det växte eneskog längs Ålakusten, den höggs ned och las på de vägar som byggdes för Kristianstad.

1604 avled den rike köpmannen (krämaren) Niels Perssen i Vä i bouppteckningen efter honom kan man få veta att han handlade med kryddor och specerier, samt klädes- och galanterivaror. G. Ch s. 147.

1605 förnyade Christian 4 Åhus stadsprivilegier. IEVPPJ s. 101.

1611-1632 Gustaf II Adolf kung i Sverige.

1611-1613 Kalmarkriget.

1611 beordrade danske kungen åhusborna att rusta upp stadsmuren, samt att bygga en ny försvarsskans . IEVPPJ s. 81, 108.

1612 hade staden Vä c:a 1.100 invånare. IEVPPJ s. 109.

1612 6 feb. plundrade svenska soldater Färlövs kyrka. Bl. a. stals en silverkalk som var tillverkar i Vä 1609. Kalken finns idag i Växjö domkyrka.

1612 8 feb. brändes staden Vä ned av Gustav II Adolfs trupper. SSHM s. 59. IEVPPJ s. 108f. 400 år KO s. 9, 13. GWSH_2 s.409, 418. VODGK s. 74.

1612 brändes Nosaby by ned av Gustav II Adolfs trupper.

1612 var Gustav II Adolf nära att drunkna i Vittsjön. Vittsjö var egen kommun 1863-1973. Kommunvapnet fastställdes av Kungl. Maj:t den 13 juni 1969: "I fält av silver en svart bjälke med kunglig krona åtföljd av två svarta hästskor". Detta vapen anspelar på en historisk episod år 1612 i Vittsjö, då kung Gustaf II Adolf höll på att drunkna då isen brast under hans häst och räddades av kammarjunkare Per Banér och ryttaren Tomas Larsson. Kronan är därvid en symbol för kungen, bjälken för vaken och hästskorna för rytteriet [från två art. Om Vittsjö i Wikipedia]. KHÅOBB s. 32. GWSH_2 s. 409f.

1612 brändes nästan hela Önnestads sn av Gustav II Adolfs trupper.

1612 7 dec. brände de svenska soldaterna: bl. a. Araslöv, Färlövs gård, Odersberga, Hammars ladugård, Åsum socken med Lillö ladugård, BOL s. 56.

1614 19 maj utstakades fästningen på Allön med 10 bastioner i närvaro av kungen. Planen har ej påträffats. Det var ingenjören Povel Bysser som i första hand tros ha varit ansvarig för denna. Dess storlek blev c:a 670 x 220 m (även uppgift c:a 700 x 240 m förekommer). Det var Christian IV:s befälhavare för de danska trupperna i Skåne, fältmarskalken Gert Rantzau, som gett kungen förslaget att den nya staden skulle anläggas på Allön. G. Ch s. 15, 31f, 47, 223. K Ebgfs s. 70f. RFA s. 10. 400 år KO s. 15-17.

1614 22 maj grundlades staden Kristianstad som en fästningsstad av Christian IV på Allön i Helgeåns träskmarker (han kom dit redan den 19 maj). Fästningen 700 x 360 m. Första borgmästarna: Jörgen Hansen och Niels Lauritsen (var de sista borgmästarna i Vä). Staden styrdes av magistraten, dvs. borgmästarna och rådet som även var dömande myndighet: rådstugurätten/ rådhusrätten. Borgarna fick delta i Allmän rådstuga och säga sin mening. Nosaby och Åraslövs socknar lades till staden. I den nya staden fanns bara fyra stenhus, se om dessa 1617, 1630, 1640 och 1648. ”Kristianstad är Nordens första exempel på en konsekvent genomförd renässansstad med en symmetriskt ordnad rektangulär stadsplan och försedd med ett utvecklat bastionssystem”. Men kungen hade först planer på att staden skulle anläggas på Landön i Hanöbukten. Staden fick övertaga Väs marknadsdag som hölls på Maria Magdalenas dag den 22 juli, se 1617 och 1623. av kungens rådgivare fanns tre på mycket nära håll och vars borgar bildade en nästan likbent triangel kring Allön: Otto Lindenov på Hammar, Henrik Huitfeldt på Lillö och Anders Stensson Bille på Råbelöv. G. Ch s.9, 13. K Ebgfs s. 180-183 (marknader, tullar). KHÅOBB s. 81. 400 år KO s. 17, 19f. GWSH_2 s. 418f.

1614 ridfogden i Gärds härad, Jens Rasmusen var ansvarig för bygget av den nya staden, hans räkenskaper är nästan fullständigt bevarade vilket gör att man kan bygget nästan in i minsta detalj! Kung Christian var själv revisor! G. Ch s. 47.

1614 april besökte Christian 4 Åhus.

1614 sept. var första Långebro, från Härlövslandet till Allön över Helgeå färdig, den var 250 famnar lång och 13 alnar bred, dvs. 470, 8 x 8,1 m. G. Ch s. 47.

1614 21 sept. besökte Christian 4 Åhus. IEVPPJ s. 124.

1614 21 sept. påbörjades arbetet med vattenkanalen – Möllerännan vid Mölleholmen, ÅOYH s. 37-40, 212, 215.

1614 19 sept. hölls den första dokumenterade middagen på Allön där staden skulle byggas. Det var Christian IV och Sigvard Grubbe, herre till bl. a. Malmöhus och Hovdala som deltog i denna och Grubbe har skrivit om middagen i sin dagbok. KHÅOBB s. 47.

1615 3 april ett kontrakt mellan Christian 4 och byggmästaren David Nyborg om att lägga grunden till ”Kongl Maytts Hus” – tyvärr blev inget av detta, men det kan ha varit ett större kungligt residens som han ville bygga vid Stora Torg, som vid denna tid kallades Axeltorv. G. Ch s. 143f. KCS1ST s. 45.

Modell av fästningsstaden på Stora Torg så som den såg ut före utbyggnaden under 1700-talet, sedd från söder. Foto: Kjell Åberg 2005.

1615 4 juni omnämns den nya stadens namn Kristianstad för första gången. Det skedde i ett kontrakt mellan kungen och Povel Bysser. G. Ch s. 52. GWSH_2 s. 419 (enl. denna bok var det den 5 juni).

1615 c:a tegelbruk i Näsby. EC s. 23.

1615 5 nov. var Norreport med vindbrygga färdigbyggd av murmästaren David Nyborg. Porten utsmyckades med två skulpterade krigarefigurer med hillebarder, som flankerade den norra infarten. G. Ch s. 49.

1615 Tyghuset, kungens stall (nu Länsmuseum).

1615 c:a byggdes Borgmästargården vid Stora Torgs nordöstra hörn. Det fick sin nuvarande utformning under 1800-talet. Här bodde Georg Carl von Döbeln 1811-1812.

1615 hösten flyttades en byggnad från Åhus gård, det gamla svartbrödraklostret, till Kristianstad och blev den första skolan och även den första gudstjänstlokalen tills den nya kyrkan var färdig 1628. G. Ch s. 146.

1615 upprättade Christian 4 en s. k. nationell milis om 4.000 man fotfolk fördelade på två stora regementen, ett av dessa kallades det Skånska regementet. Många från detta regemente ingick i Kristianstads garnison. Den förste regementschefen, skotten Anders Sinclair hade sitt högkvarter i staden. Uniformen bestod av röd livrock, blå knäbyxor och bredbrättad, svart filthatt, samt värja och musköt eller lång pik.

1616 3 maj ett kontrakt mellan Christian IV och byggmästaren David Nyborg om att anlägga kungens stall, det blev färdigt 1618. 1622 blev detta hus Tyghus, i detta förvarades vapen, ammunition m. m. för fästningsgarnisonens behov, samt från 1959 museum. Det var från början byggt i en våning, men i slutet av 1700-talet byggde man på en andra våning. 1913-1917 revs de båda vackra empirehusen från 1840, som vätte mot Stora Torg och som hade ersatt den envåningsbyggnad som under många år hade varit högvaktsbyggnad för Wendes regemente och på dess plats byggdes kontorsbyggnader för post och riksbank. G. Ch s. 143, K Ebgfs s. 50-51.

1616 -1617 grävde 8 kompanier den s. k. Tvärkanalen, som delade fästningen i två delar. 1872-1874 blev den igenfylld och idag finns Nya Boulevarden där. K Ebgfs s.82.

1616 21 juni avlade fällberedaren (garvaren) Ditmar Henningsen och 26 andra män avlade borgared. De blev de första som avlade eden. Ditmar hade inflyttat från Vä. Hans son Henrik antog namnet Kockum, sannolikt efter modern enl. GL, och var handelsman och rådman, senare hade släkten ett hus vid Tivoligatan som finns kvar än idag [2010] och kallas Garvaregården.

1616 juli var Långebro helt färdig och var 470 m lång. KCS1ST s. 8-16. IEVPPJ s. 113.

1616 restes den första galgen i Kristianstad, det stod på Stora Torg och kom senare att flyttas. 400 år KO s. 21, 68.

1616 restes den första galgen på torget i Åhus. IEVPPJ s. 117.

1616 11 aug. beordrade Christian 4 i ett brev att man skulle bygga en 2,5 km lång kanal intill nuvarande Härnestad, den s. k. Graften (färdig 1614), samt Möllerännan norr om Mölleholmen. Kanalen var officiellt klar 1624. IEVPPJ s. 125f, 131f, ÅOYH s. 37-40, 212.

1616 byggdes en bred lastbrygga i Horna, där Christian 4:s stora pråm lade till för omlastning av gods som skulle till Åhus, detta i väntan på att Graften skulle bli klar, se föregående notis. IEVPPJ s. 125.

1616 flyttades galgen från Stora Torg till Hintorvet. Lite söder om detta torg bodde länets bödeln. 400 år KO s. 68f.

1616-1617 byggdes Tyghusets bottenvåning som stall för Christian 4. Andra våningen byggdes 1784.

1616-1619 grävde soldater i Skånska regementet kanaler för att mindre fartyg och pråmar skulle kunna ta sig till Kristianstad, bl. a. tvärkanalen. KCS1ST s.94.

1616-1617 byggdes ett stenhus vid Storgatan 4, det s. k. Areschougskas huset.

1617 Kristianstads län (obs: danskt) (utökat 1615 med Gärds härad, 1616 med Göinge härad, 1621 med Albo härad, samt 1622 med Simrishamn och Gladsaxe län).

1617 byggdes det första fängelset i Kristianstad, det blev en murad stenkista, som kallades "Kåken", på Stora Torg, på dess "tak" stod skampålen. 400 år KO s. 21, 67f.

1617 lades bl. a. Yngsjö, Ripa och Hernestad till Åhus socken. YGBOS s. 14, ÅOYH s. 102.

1617 stadens äldsta hus på Östra storgatan 4 bär detta årtal. Enl. EC s. 58 (bild).

1617 delades blypoletter ut till de fattiga i länet som gav dem rätt att gå runt och tigga och be om allmosor.

1617 april besökte Christian 4 Åhus, för att se hur det gick med grävandet av Graften, samt för att göra det som omnämns i nästa notis! IEVPPJ s. 125, ÅOYH s. 215.

1617 25 april drogs Åhus stadsprivilegier in och borgarna uppmanades att flytta till den nya staden. Nu måste man sköta sina gemensamma angelägenheter via bystämman. Claus Hanssen var borgmästaren i Åhus 1617. Kristianstad övertog Åhus gamla marknad, Pålsmässomarknaden den 25 jan. K Ebgfs s. 180-183. IEVPPJ s. 114, 123.

1617 25 april beslöts att Nöbbelövs kyrka skulle rivas, dess socknen las till Vä socken dit också dess kyrkklocka fördes. VODGK s. 79f

1617 26 april överfördes Åhus Maria Magdalena marknad (som hölls 22 juli) till Kristianstad, IEVPPJ s. 114, ÅOYH s. 39.

1617 Skillinge fiskeläger ska tillhöra Kristianstad (fram till och med 1873). N. Kr s. 18.

1617 27 juli var den första Söderport med vindbrygga färdigbyggd, även den byggdes av murmästaren David Nyborg. Porten pryddes på utsidan av ett stort krönt C4 över portöppningen. G. Ch s. 49. KCS1ST s. 22.

1618 var fästningsstaden färdig med bl. a. 6 gamla kanoner från Åhus. IEVPPJ s. 117.

1618 feb. beslöts att Elleköpings kyrka, som var annex till Åhus, skulle få sina dörrar igenmurade av Eerik Straah i Åhus. Semnare vid mitten av 1700-talet revs den. Kyrkklocka fördes till Vä – 1618 fördes den till Emitslövs (Emmislövs) kyrka. "De tre Mariornas altare fördes till S:ta Maria kyrkan i Åhus där den fortfarande finns kvar! IEVPPJ s. 43f, ÅOYH s. 217-222, VODGK s. 79f.

1619 byggdes vakthus av korsvirke innanför de båda stadsportarna. Stadsvakten –cortugarden – upprättades. KCS1ST s. 22.

1619 6 feb. anlände ett lås till Söderport med stadens nycklar från Köpenhamn! KCS1ST s. 22.

1619-1620 drabbades invånarna i Kristianstad av pesten, många dog. G. Ch s. 212. IEVPPJ s. 111. 400 år KO s. 117.

1619-1620 härjade pesten i Åhus, IEVPPJ s. 111, ÅOYH s. 273.

1621 tvingades Åhus, som sedan 4 år tillbaka inte längre var stad, att betala 100 daler i stadsskatt för krigsrustningar! IEVPPJ s. 123.

1621 anlände Heliga Trefaldighetskyrkans altaruppsats från Belgien. det var en av de första riktigt svåra transporter till den nya staden. Det höggs i Amsterdam på Henrik de Keyzers verkstad och tillskrivs Lorenz van Steenwinckel och sattes upp först 1628. Under tiden låg det nedpackat i kungens stall, nuvarande Regionmuséet. Vid en häftig brand i oktober 1622 blev det något skadat. IEVPPJ s. 126. KCS2NT s. 29.

Stora Torg, även kallat "Axeltorvet" (här bosatte sig borgarna från Vä). Vid detta torg fanns också galgen, tills den flyttades till det s. k. Hintorget, söder om kungens stall, dvs. Tyghuset.

Lilla Torg som också kallades Hästtorget (här bosatte sig borgarna från Åhus).

1622 15 mars fick Kristianstad sina första stadsprivilegier som stapelstad. Man fick också sitt stadsvapen, kungens eget krönte monogram: C4. K Ebgfs s. 78. 400 år KO s. 35. GWSH_2 s. 420.

1622 fanns bara 49 husägare i staden.

1622 uppgick Åraslövs sn i Nosaby sn.

1623 beslöts att Pålsmässomarknaden åter skulle hållas på sin gamla plats i Vä, men efter något år hölls den åter i Kristianstad. K Ebgfs s. 180.

1623 tvångsförflyttades invånarna i Elleköpinge till Ripa, troligen som straff därför att de protesterat över att de anslutits till Åhus socken och att deras kyrka rivits, se feb. 1618, ÅOYH s. 102.

1624 var Möllerännan och Graften färdiggrävda. IEVPPJ s. 125.

1624 8 mars byggdes ett fattighospital. 400 år KO s. 24.

1624 den första kända kartan över Åhus omgivning blir till. IEVPPJ s. 65, ÅOYH s. 202.

1624 2 aug. privilegier för det första apoteket med apotekaren Christian Carlsen, som också fick ensamrätt att i anslutning till apoteket sälja vin. G. Ch s. 198. K Ebgfs s. 172.

1625 brann Hammars gård, K 350 år s. 27.

1625 omnämns S:ta Annas hospital i Åhus för sista gången i en handling. IEVPPJ s. 191.

1627 12 april kungligt beslut att de åhusbor som har sin utkomst genom hamnen skall skattskrivs i Kristianstad. IEVPPJ s. 114.

1627 Karsholms slott i Österslövs sn.

1627 var kanalen Graften eller "Hernestads grift" färdiggrävd av militära förband på kung Christian 4:s order, se 1856 och 1980. YGBOS s. 13.

1628 8 juni på Trefaldighetsdagen invigdes Heliga Trefaldighetskyrkan, som inte ligger "mitt i byn", den byggdes i stället på den del av ön där maken var bäst för att hålla för en så stor byggnad. Tyvärr är ritningarna för komna, men det är mycket troligt att det var Christian 4:s riksarkitekt Lorenz van Steenwinckel som ritade de första skisserna, samt att det var hans bror Hans van Steenwinckel d. y., som efterträdde honom som riksbyggmästare, och som fullbordade byggnadsverket, detta enl. Sune Friströms forskning. Tornspiran byggdes först 1865-1866. Innan den nya kyrkogården var färdig torde de flesta ha begravts på kyrkogården i Vä. Se 1633. VT50KIK s. 26f. K Ebgfs s. 40f. KCS2NT s. 22-32. 400 år KO s. 31.

1629 var hospitalet färdigt, som även inrymde en kyrksal, byggt byggmästare Olof Madsen, byggnaden finns ännu kvar, fast ombyggd o. 1790, bl. a. togs den höga tornspiran bort. Café Fenix, Östra Storgatan 69. G. Ch s. 198. K Ebgfs s. 80.

- 1628 sjönk regalskeppet Wasa. Ombord på detta har man bl. a. hittat kritpipor – det hittills äldsta fynd som berättar om tobaksbruk i vårt land. IEVPPJ s. 260.
- 1629 sommaren var Willum Spillemand och hans sällskap inblandad i ett överfall på Poffuel Borat soldat i Rasmus Piils his. G. Ch s. 212.
- 1629 inrättades en råd i Åhus med de ”gudfruktigaste, uppriktigaste, ivrigaste och bästa sockenmännen”, som tillsammans med prästen skulle vaka över tillståndet i församlingen. IEVPPJ s. 144.
- 1630 c:a var Hospitalet färdigbyggt, det utgjorde egen församling med präst och klockare, se 1833. KCS1ST s. 34-41.
- 1630 byggdes skomakaren Mauritz Drewes stenhus vid Västra Storgatan 11.
- 1630 byggdes Fortifikationshuset, södra delen, norra delen 1758. Kallades senare Kronhuset, se 1821. G. Ch s. 70.
- 1630 skildras Kristianstad av skalden Lars Wivallius, från Vivalla vid Örebro, – som var den förste poeten och Kristianstadsskildraren. Han var dömd till döden och satt fängslad i kåken på Stora Torg, men lyckades rymma! G. Ch s. 140f., 212. K Ebgfs s. 58-59. KHÅOBB s. 45-47. 400 år KO s. 7f, 203.
- 1632-1654 Kristina drottning i Sverige.
- 1633 lät Christian IV bygga ett krutbruk i Lyngsjö, upphörde trol. o. 1646. G. Ch s. 82.
- 1633 lät biskopen Matz Jensön Medelfart i Lund trycka den predikan som han hade hållit den 8 juni 1628 när han invigde Trefaldighetskyrkan. K Ebgfs s. 42.
- 1635/38 byggdes Maltesholms slott, ombyggt under 1780-talet.
- 1636 fick Mariakyrkan i Åhus sin nuvarande altartavla. Renoverad 1996. IEVPPJ s. 149.
- 1637 byggdes Råbelövs slott, ombyggt 1782 efter en brand och även senare, samt tillbyggt.
- 1637 misstänkt pestepidemi i staden. G. Ch s. 212. 400 år KO s. 117.
- 1640 bestod garnisonen av 130 man.
- 1642 byggdes Ulfeldtska palatset av sten vid Stora Torgs södra sida, på mittomten i nuvarande kvarteret Frimuraren av greve Christoffer Ulfeldt för sin son, den nyblivne ”lensmanden” Ebbe Ulfeldt. De två rikt utsirade volutgavlarna liknade gavlarna på Heliga Trefaldighets kyrkan. KCS1ST s. 45-50.
- 1643 kunglig förordning om kyrkstötar. Man fick inte sitta och sova i kyrkan, därför inrättades en kyrklig tjänst, kyrkväktare, som under gudstjänsten skulle gå runt med en lång käpp eller stång, i Mariakyrkan i Åhus försedd med en bjällra. Om man inte vaknade av bjällran fick man en stöt av stången! IEVPPJ s. 144.
- 1643-1645 det Hornska kriget. Fältmarskalken Gustaf Horn hade sitt högkvarter i Fjälkinge, men angrep inte Kristianstad. Under detta krig var Kristianstad en viktig stödjepunkt för snapphaneförbandens aktioner. K Ebgfs s. 60. Snapphanar, friskyttar och Svend Poulsen GWSH_2 s. 435f, 450-452
- 1643 donerade major Evert Hellman och hans hustru de s. k. ”fattiges boder till staden. Det var 12 ”enrumslägenheter” – en lång länga öster om hospitalet där fattiga borgare fick bo emot att de skötte stadens renhållning. Dessa ”boder” var obeboeliga i början av 1790-talet och ersattes av ett fattighus, som byggdes på samma tomt och som stod färdigt i mars 1796. K Ebgfs s. 80. KCS1ST s. 42-44. N. Kr s. 74.
- 1644-1645 Horns krig. SSHM s. 59.
- 1645 maj-aug. Åhus besatt av svenskarna under Gustaf Horn. IEVPPJ s. 135, ÅOYH s. 238.
- 1645 Gustaf Horn belägrade Kristianstad, under ett par månader, utan att anfälla staden. Han hade sitt fältläger i Fjälkinge, man brände ner prästgården och prästen Niels Michelsön flydde till Kristianstad. G. Ch s. 150. BOF. s. 111. IEVPPJ s. 135.
- 1645 13 aug. freden i Brömsebro. IEVPPJ s. 135.
- 1646 okt. börjar stadens första kyrkböcker att föras av klockaren. G. Ch s. 205.

1648 14 okt. freden i Westfalen, trettioåriga kriget slut, hemvändande soldater medförde seden att röka tobak! YGBOS s. 15.

1648 c:a byggdes stenhuset i ”Borgs hörna”, Östra Storgatan 25.

1650 bestod garnisonen av 100 man.

1650-talet hade Kristianstad c:a 1.000 invånare.

1650-talet Johannes Mejer konstruerar den första kända kartan över Åhus stadsområde, IEVPPJ s. 65, ÅOYH s. 201.

1650 c:a fanns sju kyrkor i Åhus, ÅOYH s. 201.

1651 brände svenskarna ned nästan hela Rinkaby by. IEVPPJ s. 45, ÅOYH s. 121, 127.

1654-1660 var Karl X Gustaf kung i Sverige.

1657 c:a äldsta kända kartan över Åhus, gjord av Johannes Mejer. IEVPPJ s. 65, ÅOYH s. 201.

1657-1658 krig mellan Sverige och Danmark. Under detta krig var Kristianstad en viktig stödjepunkt för snapphaneförbandens aktioner. K Ebgfs s. 60.

1657 bestod garnisonen av c:a 650 man (det var ju krig).

1658 bestod garnisonen av ett helt regemente + ett borgarkompani om 80 man.

1658-1660 Snapphanarna och Svend Poulsen. GWSH_2 s. 482-484.

1658 17 feb. avled fästningskommendanten, överstelöjtnanten Steffen Timme och begravdes i Trefaldighetskyrkan. Gravstenen finns kvar under orgelläktaren. G. Ch s. 83.

1658 26 feb. blev Skåne svenskt genom freden i Roskilde. IEVPPJ s. 137.

1658 4 mars överlämnades Krisitanstad till Sverige. GWSH_2 s. 471.

1658 11 mars upplästes i rådstugan ett öppet brev från Fredrik III av Danmark i vilket skåningarna löstes från sin tro- och huldhetsed till honom, samt från förpliktelseerna till den danska kronan. Nu infördes svenska tullar vilka skilde sig en del från de danska. Lilla tullen, som betalades som porttull skulle nu betalas för alla varor som bönderna förde mig sig för att sälja på torget, inte bara för de varor som man faktiskt sålde! Då det gällde accisen fick magistraten hädanefter bara behålla 1/6, inte hälften som tidigare. Denna gick till magistratens avlöningar. G. Ch s. 19, 150. K Ebgfs s. 180-183 (tullar).

1658 14 mars besökte Erik Dahlberg staden och tecknade då två bilder som finns bevarade. Den ena av borgen Lillöhus och förlagan till den andra som visar hur Karl X Gustafs anländer i släde till Långebro och mottas av stadens borgmästare och råd. Riksrådet Krister Bonde skrev i en rapport: ”Handeln och näringarna av denna ort äro icke att förakta, emedan däromkring vid pass två eller tre mil i runden är ett så skönt och fett land, som i Skåne står att finna, varför däromkring många herrgårdar äro belägna. K Ebgfs s. 17, 60f. G. Ch s. 20 (andra bilden i färg). KHÅOBB s. 48. KCS1ST s. 10. IEVPPJ s. 137f.

1658 15 mars övertog fältmasskalken, greve Axel Lillie befälet över Kristianstad och den danska garnisonen lämnade staden. G. Ch s. 53, K Ebgfs s. 60f. IEVPPJ s. 137.

1658 18-19 mars besökte Karl X Gustav staden, se 14 mars. G. Ch s. 53. K Ebgfs s. 61. IEVPPJ s. 138. 400 år KO s. 43. GWSH_2 s.472.

1658 16 april fick stadens representanter avlägga tro- och huldhetsed i Malmö till sin nye härskare Karl X Gustav. G. Ch s. 150.

1658-1756 var Lyngsjö tingsplats för Gärds härad. Nära offerkällan, som ligger 800 m norr om kyrkan, finns den gamla galgbacken, där den sista avrättningen ägde rum 1836.

1659 raserades borgen Lillöhus på order av Karl X Gustav. Man var rädd att den skulle användas av snapphanarna. K Ebgfs s. 60. IEVPPJ s. 98 (här sägs att det var 1658).

1660-1697 Karl XI kung i Sverige.

1660 tillsattes den förste, svenske borgmästare, det blev länets landsbokhållare Johan Nilsson. G. Ch. S. 19.

1660 c:a blev pottaska Kristianstads största exportartikel, följt av beck och tjära, utvinningen av de senare produkterna skedde på Beckholmen, som också kallades Beckhovet.

1660 26 maj freden i Köpenhamn, enl. denna överlämnades 18 skånska gods, däribland Lillö, till svenska kronan som ersättning för att Bornholm skulle återgå till Danmark.

1661 inrättades flera strandridartjänster. Strandridarna skulle efterspana och hindra vrakplundrare och smugglare. IEVPPJ s. 193.

1662 blev Kristian Barnekow till Vittskövle vice president i Göra hovrätt. GWSH_2 s. 508.

1666 bildades Gälltofta säteri vid Rinkaby för överste Günter von Bielow. Indrogs 1676 av Karl XI. IEVPPJ s. 46.

1667 inrättades accisrätten (en domstol), som upphörde 1846. G. Ch s. 152.

1668 grundades Lunds Universitet. IEVPPJ s. 140.

1669-1670 Skånska kommissionen som leddes av Johan Gyllenstierna, Clas Rålamb och Gustaf Banér. Den 17 okt. 1669 kom man till Kristianstad och stannade där i ungefär en månad. SSHM s. 61f.

1669-1677 var Magnus Durell (1617-1677) landshövding i Kristianstads län. Han hade problem med försvenskningens arbetet och skrev till Karl XI: ”Jag har här att göra med ett styvsint och opålitligt folk, och ännu hava de icke bragts till den trohets Devotion, som jag önskar, men utan kraftig Assistance tycks jag icke kunna nå mitt mål så fort. Och jag vet intet bättre medel att använda än att vårda rätten åt dem och straffa allvarligt, hjälpa upp städerna och landet efter förmåga och låta var och en, särskilt den förtryckte, få vad rätt och billigt är.” KHÅOBB s. 44.

1670-talet skövlades Äspetskogen vilket förvärrar sandflykten.

1670-talet tillkom den första mera tillförlitliga karta över Åhus. IEVPPJ s. 65, ÅOYH s. 201f.

1671 anhöll Vä om att få bilda ett eget pastorat med egen präst – först 1945 skedde detta! SSHM s. 61.

1671 bytte magistraten språk i sina protokoll – alla skrevs på svenska! GWSH_2 s. 539.

1672 infördes ”stadens äldste”, först med 8 och senare med 12 ledamöter, hälften köpmän och hälften hantverkare, dess uppgift övertogs 1863 av stadsfullmäktige. G. Ch s. 152. K Ebgfs s., 110.

1675-1679 Skånska kriget. Tidvis fungerade Kristianstad som kungligt krigshögkvarter och som uppehållsplat för utländska ambassadörer och sändebud. G. Ch s. 18. K Ebgfs s. 60. IEVPPJ s. 167-1771.

1675-1679 fanns det gott om snapphanar i Åhustrakten, Hans Severin, Simon Andersen = Simon Snapphane, Nils Geting, friskyttekompani, Snapphaneholmen, Hästbryggan, Stubbagatan, Flintabacken, Tullsåkra, Snapphanejägaren Sven Erlandsson = Sven Banketroja. IEVPPJ s. 125-132. 400 år KO s. 47-52.

1675 sändes Erik Dahlberg till Kristianstad som fästningskommendant, samt för att leda reparationen av fästningen.

1675 Richters karta. Enl. denna var strandremsan vid Åhus beväxt med ekskog. Troligen höggs denna ned när man byggde upp Kristianstad efter belägringen 1677-1679.

1676 sommaren var mycket varm och torr.

1676-1679 Skånska kriget. SSHM s. 59f. GHÅ 1979 s. 4-23. 400 år KO s. 53-57.

1676 förstördes Långebro för att hindra danska armén, men denna gjorde egna fältbroar norr om staden. K Ebgfs s. 60. KCS1ST s. 11.

1676 bestod garnisonen av c:a 1.000 man och sommaren var ovanligt torr.

1676 15 aug. intog danskarna Kristianstad och besatte den till 4 aug. 1678 med en garnison om c:a 3.000 danska soldater. Stormningen finns skildrad på en kopparsticksbild. Under den stränga vintern 1677-1678 rev danskarna flera hus bl. a. den vackra prästgården för att få ved. Kommendanten lät slå nödmynt i form av fyrkantiga klippingar. Den svenska hären belägrade staden för att svälta ut danskarna. G. Ch s. 18-19. K Ebgfs s. 60. GWSH_2 s. 552f.

1676 4 dec. slaget vid Lund.

1676 dec. – mars 1677, okt. 1677 – mars 1678, samt nov. – 8 dec. 1679 hade Karl XI sitt högkvarter på Ljungby gård, nuvarande Trolle Ljungby slott. G. Ch s. 18f.

1676 dec. – maj 1677 hölls Kristianstads fästning innesluten av en svensk här. Under denna tid lät den danske kommandanten Hans Wilhelm von Meerheim slå nödmynt av fyra olika valörer i koppar och bly – fyrkantiga klippingar. K Ebgfs s. 62 med bild.

1676 en av stadens tre s. k. ”dödlighetstoppar” i samband med krig och svält. G. Ch s. 203. IEVPPJ s. 170f.

1676-1678 hölls staden ockuperad av danska soldater. Under denna tid revs prästgården som låg på tomten närmast norr om kyrkan. G. Ch s. 145f. 400 år KO s. 31.

1677 en kartförteckning anger vilka socknar som var särskilt snapphanevänliga: Fjälkinge; Kiaby; Nymölla; Rinkaby; Trolle-Ljungby; Viby (Gustav Adolf); Åhus (med Yngsjö).

Traditionen berättar om en rik förekomst av snapphanar i 1600-talets Åhus och Yngsjö med omnejd, ÅOYH s. 185-190.

1677-1678 Erik Dahlbergs karta över Kristianstads omgivning, bl. a. Åhus och Yngsjö. IEVPPJ s. 212.

1677 fördämningar uppförs på Mölleholmen för att svämma över det danskockuperade Kristianstad – företaget misslyckades. IEVPPJ s. 169f, ÅOYH s. 212f. GWSH_2 s. 572f.

Vintern 1677-1678 var ovanligt kall och i och med att den svenska hären avspärrat den ockuperade staden fick man ingen ved.

1678-1680 var Erik Dahlberg stadens kommandant. IEVPPJ s. 171.

1678 22 april skövlades Örkeneds socken av svenska trupper, G. Ch s. 102.

1678 22 juli återkom danska armén till Önnestad. Erik Dahlberg byggde några skansar på backarna vid Skepparslöv och avvärjde anfallet.

1678 brändes rådhuset ned.

1678 sommaren drabbning nära Östra Sönnarslöv mellan snapphanar och en större svensk spaningsstyrka som fick svåra förluster. GWSH_2 s. 578-586.

1678 natten mellan den 30 och 31 juli avrättades den gamle fiskaren Olof Nilsson som under kriget hade sänts ut som spion av danskarna i Kristianstad till den danska flottan, som låg på redde utanför Åhus. Olof blev upptäckt och greps. IEVPPJ s. 131, ÅOYH s. 187.

1678 ett snapphaneband med fäste i Äspet härjar Åhus, ÅOYH s. 185-189.

1678 en skans och en bro byggs i Åhus som ett led i återtagandet av Kristianstad.

1678 besökte Karl XI Åhus prästgård och blev jagad av snapphanar, samt räddad av kyrkoherde Casten Rönnow, som tack för detta ska han bl. a. ha fått ärftlig besittning på pastoratet så länge som det fanns någon medlem i släkten som var präst. Huset där kungen ska ha gömt sig finns fortfarande kvar nära torget och kallas Kungsstugan. Men denna händelse finns inte med i Karl XI:s egenhändiga dagbok. IEVPPJ s. 167, 172-180, ÅOYH s. 109, 119, 185.

1678 var Erik Dahlberg i Vä och gjorde en skiss av den. IEVPPJ s. 109.

1678 4 aug. kapitulerade den danska ockupationsgruppen, efter 10 månader, förhållandena hade varit fruktansvärda i staden, under våren och sommaren tog maten slut och man tvingades äta hundar och katter! 19 snapphanar tillfångatogs och dömdes till döden. Dahlberg blev åter kommandant och reparerade fästningsverket, se 1680. G. Ch s. 117. K Ebgfs s. 62, ÅOYH s. 186f.

1678 aug. greps åhusborgaren Frans Hansson och anklagades för konspiration med den danska flottan och fördes till det av svenskarna återerövrade Kristianstad. Efter förhör släpptes han mot borgen av sitt hus eftersom man inte kunde bevisa sina misstankar. IEVPPJ s. 132.

1678 5 okt. dog Christian 4:s dotter Hedvig i staden. Hon var gift med Ebbe Ulfeld, som bl. a. ägde Råbelöv. De begravdes i Heliga Trefaldighetskyrkan 1689. Till kyrkan hade Ebbe trettio år tidigare donerat en ljuskrona av 1.000 riksdalers värde som ännu finns kvar. Någon

gravsten finns inte. Men enl. en uppgift blev deras grav igenfylld 1749, sedan graven sjunkit in. Deras epitafier finns i Färlövs kyrka. KHÅOBB s. 84-86.

1678 12 dec. besökte Karl XI staden och bodde hos Erik Dahlberg. KHÅOBB s. 48f.

1679 14, 23 och 30 jan. besökte Karl XI staden och bodde hos Erik Dahlberg. KHÅOBB s. 49.

1679 22 jan. försökte några snapphanar gripa två svenska kaptener och en löjtnant, som en vecka tidigare hade avrättat flera av Hans Severins snapphanar, Det resulterade i att kommandanten i Kristianstads fästning slog larm genom att skjuta med kanon och beordrade alla brigader till fot och häst till Åhus för snapphanejakt! IEVPPJ s. 132, ÅOYH s. 187.

1679 feb. dömdes i Kristianstadstrakten 19 snapphanar till döden.

1679 6, 7, 11, 21 och 26 feb. besökte Karl XI staden och bodde hos Erik Dahlberg. KHÅOBB s. 49.

1679 15 feb. avrättades snapphanen Hans Severin tillsammans med 17 andra snapphanar på Vanneberga galgbacke. IEVPPJ s. 131. 400 år KO s. 50, ÅOYH s. 187-189.

1679 4 och 6 mars. besökte Karl XI staden och bodde hos Erik Dahlberg. KHÅOBB s. 49.

1679 10 mars var Karl XI ute och gick på Helgeåns is på väg till staden. Erik Dahlberg var ute och red. Eftersom han visste att isen var dålig hoppade han av hästen och försökte varna kungen och dennes följeslagare genom att ropa och vinka. Det gick bra för kungen, med isen brakade under Dahlberg! Han berättar vidare i sin dagbok: "Gud halv mig, som var ganska allena, väl upp igen." KHÅOBB s. 49.

1679 hade generalmajor Schönleben sitt fältläger i Fjälkinge. BOF. s. 111.

1679 när den danska hären drog sig tillbaka förlorade man all tidigare popularitet hos skåningarna eftersom man tillämpade den brända jordens taktik och plundrade och brände under sitt återtåg! K Ebgfs s. 62.

1679 27 sept. freden i Lund. Sedan fick befästningarna vid Kristianstad förfalla till 1748.

1679 25 maj firades freden med det tysk-romerska riket med en tacksägelsegudstjänst, samt salut om 186 skott. G. Ch s. 19.

1680 förslag till riksdagen att Lunds Universitet, som förstörts under kriget, skulle flyttas till Kristianstad. Avslogs av kungen. G. Ch s. 21.

1680 gjorde biskop Canutus Hahn en visitationsresa i Skåne och varnade de skånska prästerna för otrohet mot den svenska kungen. IEVPPJ s. 140.

1680-talet Karl XI:s indelningsverk.

1680 c:a skrev prästen Sthen Jakobsen i Kågeröd en krönika, i denna berättar han att tornet på Trefaldighetskyrkan på lite distans såg ut att flyta på havet! KaS not 17 s. 60.

1680-1710 var Kristianstad en "öppen" stad, inte en fästningsstad. Några av vallarna raserades.

1680-talet Strö säteri.

1681 infördes svensk gudstjänst ordning och lag. G. Ch s. 150.

1682 grundades Torsebro krutbruk, upphörde 1923.

1682 ändrades bytingets namn till kämnärsrätt (en domstol, som upphörde 1849). G. Ch s. 152.

1683 infördes allmän uniformitet och svensk katekes för att försvenska skåningarna. G. Ch s. 150. IEVPPJ s. 140f.

1683 vid juletid berättade de svenska studenterna: Förhållandena i Lund är olidliga i synnerhet rumsbristen (hälften av stadens gårdar hade bränts ned under kriget), medan det i Kristianstad fanns "hus nog, vackert folk, rena gator, gott fiske, den bästa ort i Skåne, och säkerhet för snapphanarna". GWSH_2 s. 618.

1684 en karta av Gerhard Burman över bl. a. Yngsjö. YGBOS s. 12.

1685 c:a flyttade den tyske köpmannen Anton Cortmeijer till Kristianstad från Landskrona. Han blev sin tids ledande köpman och lärde de svenska att bli självständiga från holländska köpmän och idka fri handel.

1685 avmonopoliserades tobakshandeln i landet. N. Kr s. 153.

1686 byggdes en ny skola i staden som ersatte skolan från 1615. Det blev en s. k. trivialskola med fyra klasser, rektor och tre ”hörare”. Namnet kommer av latinets tri viae = tre vägar: grammatik, retorik och dialektik. Latin och kristendom var de viktigaste läroämnena. G. Ch s. 164.

1686 5 maj Karl XI:s beslut om en förbudsring, som berörde åtta härader och som kallades Verkalinjen. Inom denna jättelika ring fick bönderna inte fälla några träd i sina egna skogar! Ringen hade en omkrets på tio mil och i dess centrum låg Andrarum med dess alunbruk. Det var för att säkerställa välbehövliga exportinkomster från detta Skandinavians äldsta och största alunbruk, som detta förbud infördes. Förbudet gällde till 1824 - i 138 år! DKIS s. 197-202. ÅOYH s. 75-78.

1687 dog stadens bödel och hans änka övertog bödelsämbetet. 1688 gifte hon sig med bödelsdrängen som då blev ny bödel. Bödlar s. 14, 111f, not 19 s. 298 (Ragnar Albins samlingar på Länsmuséet i Kristianstad).

1687 sjötull i Åhus, s. 1719. IEVPPJ s. 197.

1687 förbud mot import av bearbetad tobak.

1688-1706 var dansken Hans Brun bödel. Bödlar s. 14, 111-113 (Ragnar Albins samlingar på Länsmuséet i Kristianstad).

1688 startade Hans Brockmøller ett tobaksspinneri. N. Kr s. 153.

1688 den stora Pottaskekuppen. KCS1ST s. 31.

1690 startade Jöns Welamsson ett tobaksspinneri. N. Kr s. 153.

1690 sommaren bodde Karl XI i Ulfeldtska residentet. KCS1ST s.95

1687 byggdes de s. k. Våhusen vid Östra Vallgatan 22-24 v Agneta Lundh, född Cöller och gift med apotekare Söffren (Severin) Lundh. De är alltså inte flyttade från staden Vä till den nya staden på Allön o. 1615-1620! Dessa hus är helt unika, byggda i s. k. bulhuskonstruktion eller skiftesverkskonstruktion. Sommaren 1976 företogs en byggnadsarkeologisk undersökning av dessa hus, vilket sedan resulterade i att husen restaurerades 1978-1980, se 1976 och 1987. KCS1ST s. 25-33.

1690 dec. begravdes 15 adliga officerare som hade dödats under den danska belägringen 1676-1678 och som först hade förvarats under kyrkans orgelläktare och sedan i likhuset! G. Ch s. 217-219.

1691 startade Jöns Munch, Paul Fries, Anton Cortmeijer och Christian Rasmundson ett tobaksspinneri. N. Kr s. 153.

1690-talet byggdes en gästgivaregård i Åhus.

1695 Norra och Södra Skånska kavalleriregementet (tidigare fanns bara ett).

1695 c:a startades ett sidenmanufaktur och ett färgeri av den westfaliske handelsmannen Cortmeijer. N. Kr s. 152f.

1695 startade Vittskövle Stuteri av Kjell Christoffer Barnekow, det lades ner på 1950-talet, ÅOYH s. 209.

1697 brann slottet Tre Kronor i Stockholm med medeltidshandlingar från kommunen.

1697-1718 Karl XII kung i Sverige.

1698 aug. besökte Karl XII staden för första gången. När han kom upp på Långebro fanns en ko där som spärrade kungens väg. Kungen blev arg och sköt kossan. Dess ägare, en gammal gumma, kom och ”läxade upp honom efter noter”! KCS1ST s. 13. DKIS s. 59-68. 400 år KO s. 63.

1698 sålde Kjell Christoffer Barnekow på Vittskövle slott Yngsjö by till tre byamän. IEVPPJ s. 207f, ÅOYH s. 239-248.

1698 27 dec. instiftades Christianstads Kiöpmäns Compagnie, senare kallat ”De handlandes Lijk Companie”, som existerade ännu 1996, ett sorts begravningskassa, se 1724 och 1818. G. Ch s. 163. K Ebgfs s. 98. HoH s. 95.

1699 berättas att man vid inseglingen till Åhus navigerade efter rådhusets gavel, som då delvis var raserad. IEVPPJ s. 75.

1700-talet

1700 under sept. besökte Karl XII staden under ett par veckor. Han bodde inte i Kungshuset, utan i den Cortmeierska gården, hörnhuset Västra Storgatan 44-Cardellsgatan 8 vid Lilla Torgs västra sida. Under denna tid regerades riket från Kristianstad! I Lyngsjö gav Karl en ytterst högtidlig avskedsaudiens. G. Ch s. 18f. K Ebgfs s. 64f. LP s. 102.

1700 invigdes hospitalet.

1700-talet Tollarps kvarn.

1700-1721 Stora nordiska kriget.

1704/07-1713 var Magnus Stenbock generalguvernör i Skåne.

1704 skickade Karl XII ett stort antal sachsiska, polska och ryska krigsfångar till Sverige. Ett antal hamnade i Kristianstad, som under en tid tvingades inkvartera mer än 100 krigsfångar innanför de trånga och stinkande fästningsvallarna. Enl. Kenth Olsson i Kristianstads Journalen april 2013 s. 57.

1708-1709 c:a uppfördes det s. k. Kungshuset vid Västra Storgatan 39, se 1711. G. Ch s. 155. K Ebgfs s. 64f. KB 1993-12-08.

1709 28 juni (enl. den svenska kalendern) slaget vid Poltava.

1709 en av stadens tre s. k. ”dödlighetstoppar” med koppor och möjligtvis influensa. G. Ch s. 203.

1709 nov. -1710 krig mellan Sverige och Danmark. SSHM s. 63.

1709-1710 var tidvis danska trupper inkvarterade på Ivö.

1710 13 jan. en drabbning mellan svenskar och danskar vid Fjälkinge. Svenskarna förlorade. G. Ch s. 55. K Ebgfs s. 62. BOF. s. 113. KIS. GWSH_2 s. 653

1710 13 jan. – 24 feb. besatte danska trupper Kristianstad – det fanns inga befästningar där, dessa återuppbyggdes 1748. Borgarna tvingades betala en betydande brandskatt, när man inte kunde betala allt medtog den danska armén 8 framstående borgare som gisslan! G. Ch s. 55. K Ebgfs s. 62. KHÅOBB s. 43. SSHM s. 63. IEVPPJ s. 198f. 400 år KO s. 59. GWSH_2 s. 654.

1710 28 feb. slaget vid Helsingborg. GWSH_2 s. 654-656.

1710 blev man tvungen att förnya sin trohetsed till Sveriges kung. Johan Sundell var borgmästare. KHÅOBB s. 41f.

1710 beslöts att befästningsverken skulle återuppbyggas. KHÅOBB s. 43.

1710 en av stadens tre s. k. ”dödlighetstoppar” med en trolig fläckfeberepidemi. G. Ch s. 203.

1710-1712 drabbades delar av Skåne av pest. IEVPPJ s. 198, ÅOYH s. 273.

1711 kom Stanislaw/Stanislaus Leszczyński med sitt hov till Kristianstad. Han höll hov här 1711 -1714 i den fastighet vid Västra Storgatan 39 som än idag kallas Kungshuset. Ett silverfat från Abraham Drentwetts verkstad i Augsburg kan vara ett minne från detta kungliga besök. G. Ch s. 28, 155. K Ebgfs s. 64f. HK s. 48. KCS1ST s. 52-54. 400 år KO s. 166, 173f. GWSH_2 s. 668-672 (Stanislaus dotter Marie gifte sig med Ludvig XV av Frankrike.

Prinsessan från Kristianstad blev Frankrikes mest långvariga drottning. När Carl Gustaf Tessin uppvaktade henne som svenskt sändebud kunde han konversera henne på svenska – men hon svarade på oborstad skånska, åtminstone enligt skrönan).

1711-1712 två fall av misstänkt pest i handskmakarens hus på Norra Gatan. Kommendanten och borgmästaren var oense om hus man skulle göra, därför ingrep kung Stanislaus och sjuklingarna fördes ut ur staden för att ingen skulle smittas. I Fjälkinge finns två pestkyrkogårdar. G. Ch s. 213. BOF s. 97f.

- 1712 fanns 13.000 soldater i Skåne, inhysta i bondgårdar, bl. a. omkring Åhus. IEVPPJ s. 199f.
- 1712 inkvarterades karolinska soldater i och omkring Åhus, ÅOYH s. 215.
- 1714 tillsattes en avlönad stadskassör, tidigare hade en oavlönad kämnär skött den syssla. G. Ch s. 152.
- 1717-1718 bodde kosackhövdingen och fältherren Filip Orlik i gamla rådhuset i Åhus. Han hade också ett hus i Kristianstad där han bodde tidvis. KCS1ST s. 59. IEVPPJ s. 197f. 400 år KO s. 163-167.
- 1711-1847 var Kristianstad åter en fästningsstad.
- 1716 blev krutbruket i Torsebros privatägt.
- 1718 danskarna konfiskerar två utländska fartyg i Åhus hamn.
- 1719 fick sjötullen i Åhus en tulljakt med fem mans besättning, se 1687. IEVPPJ s. 197.
- 1719 startade holländaren Balthazar Weduvar ett garveri och läderfabrik. N. Kr s. 153.
- 1719-1996 säte för länsstyrelsen i Kristianstads län (L), länsresidenset. IEVPPJ s. 44. N. Kr s. 10.
- 1723 tillsattes en avlönad stadsnotarie, tidigare hade en oavlönad by- eller stadsskrivare skött den sysslan. G. Ch s. 152.
- 1724 bildades ett likkompani eller begravningskassa för stadens hantverkare som upplöstes 1901, s. 1698 och 1818. G. Ch s. 163. HoH s. 95.
- 1724 påbjöd Fredrik I tobaksodling i ett kungligt plakat i hela Sverige – inom 4 år skulle landet uppnå självförsörjning med tobaksblad! Häri förbjöds också personer som ej fyllt 21 år att röka tobak. YGBOS s. 15. IEVPPJ s. 260f.
- 1724 bestämde Fredrik I att man skulle bygga ett jättelikt militärt fort på Mölleholmen, men landets ekonomi räckte inte till för detta byggnadsföretag, ÅOYH s. 213f.
- 1726 12 jan. infördes Konventikelplakatet som förbjöd andliga sammankomster där en lekman predikade, bara husbondens husandakter med sitt husfolk var tillåtna. Upphävdes 1858.
- 1726 blev byborna i Horna instämnda till tinget av Åhusborna därför att de självsväldigt hade fångat in Åhusbors kreatur på betesmarkerna vid Horna. Sedan hade de fört djuren till kyrkogården i Åhus, där ägarna tvingats lösa ut dem. Häradshövdingen frikände Hornaborna. IEVPPJ s. 46f.
- 1727 27 dec. beslöts att bygga det första rådhuset, se 1735. K Ebgfs s. 108.
- 1727 en trolldomsprocess i Skepparslövs socken. SSHM s. 185-188.
- 1728 brann Biblioteket i Köpenhamn med medeltidshandlingar från bl. a. klostret i Åhus.
- 1730 13 mars brände bödeln överstelöjtnant Olof Dagströms skrifter om att Karl XII skulle ha mördats av sin syster Ulrika Eleonora och hennes man Fredrik genom André Sicre på Stora Torg! HCLBR s. 15.
- 1730 c:a startade tobaksodlingen i Fjälkinge. BOF s. 239.
- 1735 7 feb. invigdes (det gamla) rådhuset i Kristianstad vid Stora Torg av borgmästaren Ichsell, det var ritat av kaptenen vid fortifikationen Johan Faschung. Det revs 1890 för att ge plats åt det nuvarande som står på samma plats. Se 1727. G. Ch s. 152. K Ebgfs s. 108. LP s. 29. N. Kr s. 17. 400 år KO s. 32 [anger 3 feb.].
- 1737 anses att Åhus första Gästgivaregård byggdes. IEVPPJ s. 227f.
- 1738 började man yrkesmässig odling av tobak i staden. N. Kr s. 153.
- 1739 startade en yllefabrik (klädesfabrik) med holländaren Rutger van Dohren som direktör och Johan Hoffmeister som huvudman. G. Ch s. 25. N. Kr s. 153.
- 1740 inrättades hall- och manufakturrätten (en domstol), som upphörde 1846. G. Ch s. 152.
- 1740 brann Yngsjö Gästgivaregård ned, ÅOYH s. 239-248.
- 1741-1796 Nya tobaksspinneriet som ägdes av Burmester och Bromé/Witte. N. Kr s. 153.

1745 sägs vårfloden ha varit så stor att vattnet flödat över ända på torget och den ”profetiska” enbusken på kyrkogården förtorkade! ATK II s. 18.

1747 förekommer namnet Bleke Dammen/Blekedammen med Stafvers backarna på ritningar. N. Kr s. 41.

1748 började man att återuppföra befästningarna vid Kristianstad. Utbyggnaden skedde med ett par längre avbrott ända till 1808. Genom denna blev fästningen en av landets största och viktigaste försvarsanläggningar med totalt 12 bastioner. G. Ch s. 22 och 55ff.

1748 sammanslogs stadens tre yllefabriker till en manufaktur med 12 delägare, fabriken upphörde 1781. N. Kr s. 153.

1749 19 maj besökte Carl von Linné Kristianstad och Åhus, bl. a. Ålakusten – vattnet mellan Åhus och Kivik. Resulterade i boken: Skånska Resa. Han berättar bl. a. att det fanns vinodlingar i staden. Han avlivade myten om Åhuskon. Han såg ”Vittskövle driva”. Han övernattade i Gästgivaregården i Fjälkinge (enl. Oscar von Knorring, se dennes bok). G. Ch s. 24. K Ebgfs s. 39. BOF s. 69. IEVPPJ s. 132f, 142f, 222, 254.

1749 18 juli lades grundstenen till bastionen Prins Gustav av landshövding Barnekow.

1750 c:a revs stadens förnämsta, privata stenhus, ”General Ulfeldts gård” vid Stora Torgs sydvästra hörn. Gården kallades Kungshuset. G. Ch s. 142f, 152.

1750 c:a var köpmannen Berndt Johan Burmester den främste och handlade med nästan hela Europa, hans köpmansgård låg vid Östra Storgatan 55.

1750 c:a hade Vä c:a 1.050 invånare. GWSH_2 s. 202

1751 var Åhus hamn Skånes största för utrikessjöfart med 14 fartyg. IEVPPJ s. 200f, 276. N. Kr s. 107.

1750-1752 avgjordes den s. k. ”stora jordträtan” om de jordar i Näsby och Nosaby som vid stadens grundläggning tillagts staden som ersättning för områden i Vä. G. Ch s. 154. EC s. 28-30.

1750-talet anlade rektor Christian Lunell en botanisk trädgård på den tidigare prästgårdstomten norr om Trefaldighetskyrkan. K Ebgfs s. 174.

1750-talet karta över Yngsjö by, ÅOYH s. 240.

1751-67 byggdes Norra Kasern 58 x 15 m (nu magasin för länsmuséet). 1913 flyttade man hit de bevarade delarna av Norreport. G. Ch s. 68, 71. (1767 enl. KHÅOBB s. 59. EC s. 34, 42 (bild).

1752 startade Anders Fischerström ett tegelbruk i Härlöv, vid Hedentorp, som sades vara landets största med odrygt 200 arbetare. G. Ch s. 162.

1752 togs första beslutet om att riva Skottenborg, men det blev inte av. Skottenborg räknas som stadens äldsta hus och ägdes av den förste borgmästaren Thomas Andersson Skotte. KCS1ST s. 19. 400 år KO s. 36.

1753 ett sjökort som visar att man använde Västerport som riktmärke vid den komplicerade inseglingen till Åhus hamn. IEVPPJ s. 79.

1756 första kaffeförbudet i Sverige (sista förbudet upphävdes 1822).

1756 13 aug. var Åhusfregatten Printz Carl utanför den franska Atlantkusten då ett engelskt fartyg under falsk fransk flagg bordade och plundrade det! Den 12 jan. 1757 var man åter i samma farvatten och blev åter plundrade av ”falska2 fransmän! IEVPPJ s. 201-203.

1756 besökte Anders Tidström staden och har berättat om den. G. Ch s. 24.

1756-1763 Sjuårskriget/Pommerska kriget med organiserat sjöröveri.

1757 blev Nöbbelöv tingsplats för Gärds härad.

1758 byggdes norra delen av fortifikationshuset, i muren finns en sten med inskriften ”Pro civitate 1858” och därunder initialerna C. S. Det södra huset har två olika stenar med inskriptioner: ”Wo godt sum haus nicht gibt sein gunst so arbeit jeder man umsonst. Maurits Drews o. Bodil Nilsson 1630”, samt bilder av en sko och en skomakarkniv. På den

andra stenen: ”Måttlig fågnad lagom krus gives uti detta hus 1757”, huset ägdes 1757 av borgmästaren och riksdagsmannen Carl Schultén. EC s. 35f, 58 (bild).

1758 12 sept. infördes ”portpengarna” som man måste betala till vakten i stadsporten när man skulle ut eller in i staden. Pengarna gick till Wendes barnskola, se 1841. ETHIK s. 12.

1758 18 nov. planterades, enl. traditionen, en av kastanjerna på Stora Torg som ”stadens vårdträd”, vid kung Adolf Fredriks besök – det andra sägs ha planterats 1773 av Gustav III, se 1773. Det fälldes 23 aug. 1983, efter 225 år. K Ebgfs s. 128f. LP s. 14. IVS s. 14-20.

1759 15 juli kom köpmannen Abraham Hülphers till staden, han har ganska ingående beskrivit staden och dess näringsliv vid denna tid. G. Ch. S. 24.

1759 fanns en manufakturklädesfabrik med o. 60 anställda.

1759 fanns 8 krogar.

1760 fanns det tobaksodlingar i 72 svenska städer.

1760 c:a hade Åhus/Kristianstad Skånes största fartygsflotta och också den största utrikessjöfarten. IEVPPJ s. 201.

1760 c:a mördades, enl. traditionen, en prinsessa på Revhaken i Åhus av vrakplundrare. IEVPPJ s. 192-197. YGBOS s. 29f, ÅOYH s. 165-170.

1761 c:a förläste ett skepp med sarkofager i Hanöbukten, karta i en gammal bibel från 1840 i Åhus, här finns även en grav utsatt – prinsessans? (se föregående punkt). IEVPPJ s. 192-197. YGBOS s. 29f, ÅOYH s. 165-170.

1761-1762 byggde postinspektorn Christian Ludvig Widell sitt stenhus vid Västra Storgatan 40. Eftersom wendeschefen Carl von Cardell senare bodde här kallas det än idag Cardellska gården. KCS1St s. 61f. Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.

1765 28 juni instämde flera åbor från Yngsjö för att de inte hade skött den årliga planteringen av pilar som skulle binda sanden vid stranden.

1766 byggdes den nya Norreport, som ritats av Carl Hårleman. Porten revs 1901 och återuppfördes 1913 på annan plats. G. Ch s. 62, EC s. 33, 41 (bild).

1767 byggdes norra kasern EC s. 34, 42 (bild).

1767 hade Yngsjö 19 gatehus. YGBOS s. 4, 12, ÅOYH s. 239-248.

1768 gjorde Gustav III Åhuspastorat ärftligt på felaktiga grunder, upphävdes 1854.

1768 hade staden omkr. 3.000 invånare, WRH s. 94.

1768 15 maj besökte J. H. Lidén Skepparslövs kyrka och Uddarp. SSHM s. 188.

1767 byggdes Norra Kasernen. KHÅOBB s. 59f (1751-1760 enl. G. Ch s. 68, 71). N. Kr s. 120.

1768 tillstyrkte Skånska fästningscommissionen en dikesgrävning i Yngsjö, se händelserna där 1774-1775! G. Ch s. 231. IEVPPJ s. 213-217.

1770-talet hade Kristianstad c:a 3.000 invånare.

1770-talet första korrekta kartan över Åhus. IEVPPJ s. 65f, 200, ÅOYH s.202.

1770 tingshus i Fjälkinge som ännu finns kvar.

1771 den Stora vin-incidenten på reddan utanför Åhus hamn. IEVPPJ s. 133f.

1771 byggdes det s. k. Wachtmeisterska huset på den södra tomten i rådhuskvarteret av Magnus Norgren, officer i fortifikationen. G. Ch s. 156.

1771 befriade regeringen ”kvinnokönet” från tobaksavgift. IEVPPJ s. 261.

1772 12-15 aug. var Kristianstad skådeplats för jägmästare Johan Christopher Tolls och kapten Abraham Hellichius´ resning som blev början till Gustav III:s revolution den 19 aug. Hellichius adlades under namnet Gustafschöld, han bodde på Västra Storgatan 3 och det var där som man startade revolutionen. 1911-1999 ägdes huset av Frälsningsarmén. G. Ch s. 25f. K Ebgfs s. 67-69. KHÅOBB s. 52-54. EC s. 38, 40. KCS1ST s. 63.

1772 18 aug. anlände överståthållaren Rudbeck från Stockholm, det ledande mösspartiet var oroliga, det hade hört ett rykte om ”revolutionen”. Rudbeck blev inte insläppt genom

Söderport –vakten mottog honom med fällda bajonetter! Alla hans frågor besvarades av vaktbefälhavaren med: ”Det vet jag inte”. KCS1ST s. 23f. 400 år KO s. 89-96.

1772 19 aug. genomfördes revolutionen i Stockholm av Gustav III.

1772 30 aug. hölls en stor militärgudstjänst på Stora Torg.

1772 i ett kungligt brev påminns man om att Åhus är en hamn åt Kristianstad. IEVPPJ s. 122.

1772-1887 13 maj hade Kristianstads rådhusrätt juridisk överhöghet över de i Åhus bosatta som bedrev handel och sjöfart, liksom över deras hustrur, barn och tjänare. IEVPPJ s. 45.

1773 19 sept. besök av Gustav III som tackade för god hjälp vid revolutionen. Han lär enl. traditionen ha planterat en av kastanjerna som står framför rådhuset (om den andra se 1758). Han tog också beslut om utformningen av bastionerna Riksens Ständer och Svea Rike. G. Ch s. 26. LP s. 14f. KCS1ST s. 68.

1773 togs andra beslutet om att riva Skottenborg, men det blev inte av. KCS1ST s. 19.

1774 30 mars bildade bönder vid Helge å en förening till ”förekommande av vattenskador”. G. Ch s. 231. YGBOS s. 11. IEVPPJ s. 213-217.

1774 april skrev landshövdingen Sparre till Gustav III om stadfästelse av Yngsjöböndernas förening (se 30 mars 1774). YGBOS s. 11. IEVPPJ s. 213-217.

1774 sommaren grävde bönderna i Yngsjö ett dike genom flygsandsdynerna mellan Yngsjö och havet för att få bort vattnet från sina sankta marker, se 1775! YGBOS s. 11. IEVPPJ s. 213-217, ÅOYH s. 240f.

1774 hösten ett brev från gästgivaren i Åhus som var skjutsskyldig söderut längs kustvägen och nu fått bygga en egen bro över böndernas dike. Han ville ha betalt för arbetet. Brevet gick till landshövdingen som sände det vidare till Gustav III. G. Ch s. 231-233.

1775 11 feb. Helgeån fick ett nytt utlopp genom gropahålet till Hanöbukten, under nästan 100 år hade Åhus ingen bra hamn och Kristianstad ingen sjöväg till Åhus, se 1847-1852. Vattnet i vallgraven vid Kristianstad sjönk nästan 70 cm! Men de båda Yngsjö sjöarna och Egeside sjö nästan torrlades och bönderna gladdes sig åt ny åkermark! Kom senare att kallas: ”Det fatala företaget”. Gropahålet, G. Ch s. 231-233. K Ebgfs s. 72, 152. YGBOS s. 11. IEVPPJ s. 132, 203, 213-217. N. Kr s. 103. BIHOS s. 213, ÅOYH s. 45-47, 240f.

1776 startade Kristianstads Lasarett för länet med hyrda rum i staden hos ”Tracteuren Löfström”, dvs. krögaren i hörnet av Västra Storgatan och Tivoligatan, samt med länets ”Provincialphysicus” professor Kilian Stobaeus d. y. som ansvarig läkare, se 1783, 1806, 1833, 1864 och 1973. K Ebgfs s. 214-217. N. Kr s. 12, 221-247. 400 år KO s. 117.

1776 6 juli bildades Frimurarlogen S:t Johanneslogen S:t Christopher med Kjell Christopher Barnekow som förste mästare.

1777 8-9 nov. brand i Skepparslöv n:o 19, 21, och 23. SSHM s. 188f.

1778 bytte Viby sn namn till Gustav Adolfs sn. Tornet från 1784.

1779 startade en garnisonsskola. N. Kr s. 248.

1783 flyttade Kristianstads Lasarett till hörnet av Östra Vallgatan och Cardellsgatan, sedan krögare Löfström dött och hans änka gift om sig med krögaren Ekberg, se 1776, 1806, 1833, 1864 och 1973. K Ebgfs s. 214-217.

1784 på byggdes en andra våning på Tyghuset vid stora torg. G. Ch s. 70.

1786-1793 byggdes Södra Kasern, påbyggt med en våning 1847. Byggnadsminnesmärkt 25 jan. 1935. G. Ch s. 71. KCS1ST s. 66-73. N. Kr s. 120, 123.

1786-1803 var C. A. Wrangel landshövding i Kristianstads län.

1792 byggdes Ovesholms slott i Träne sn.

1792-1836 apotekaren Per Cronius.

1793 byggdes den nya Söderport som inarbetades i den nu asymmetriskt utformade fästningsvallen så att den blev mer direkt riktad mot Långebro. Portens revs på 1850-talet och återuppfördes vid tyggården, nuvarande Regionmuséet 1916. G. Ch s. 62. EC s. 45 (bild).

1794 bildades Kungliga Wendes Artilleriregemente (A 3) av två äldre.
 1794 19 juli stor eldsvåda i Åhus, bl. a. många magasinsbyggnader/packhus i Åhus hamn brann ner på grund av en kvinnas olyskilga brödbak, IEVPPJ s. 134, ÅOYH s. 263-265.
 1794 hösten besöktes Yngsjö av Bernhard von Platen. Han undersökte ”diket” som grävts 1774 och Gropahålet i Yngsjö och lämnade rapporten till Gustav IV Adolf, ÅOYH s. 46.
 1794 5 sept. dog postmästaren (postinspektorn, postdirektören) Christian Ludvig Widell vars gravsten står på kyrkans norra sida enl. GL 1965.
 1795 uppfördes S. Littorins packhus i Åhus, [U. Littorins mindre packhus. Rehns packhus. Svanbergs krinbyggda packhus. Zanderska huset. Åhus tullhus], ÅOYH s. 253f.
 1796 Näsums andra kyrka, som ersatte medeltidskyrkan. Denna ersattes av en ny kyrka 1870. VT50KIK s. 67.
 1796 mars stod fattighuset färdigt på samma tomt där tidigare ”de fattiges boder” hade stått, se 1643. KCS1ST s. 42-44. N. Kr s. 74.
 1798 lundastudenten Carolus Clemens Rothsteins akademiska avhandling om Åhus. IEVPPJ s. 15.
 1798 17 maj Byordning för Degeberga by. MFD 1 s. 37.
 1798-1799 byggdes det första Frimurarhuset vid sydöstra sidan av Stora Torg (det andra se 1884). KCS1ST s.96.

1800-talet

1800 hade Kristianstad 2.369 invånare. G. Ch s. 209.
 1800 c:a var köpmannen Valentin Textorius stadens rikaste man, det berättas att prosten använde honom i en predikan som ”förebild” för den rike mannen i en av Jesu liknelser.
 1800 c:a stor råttinvasion på Bäckaskog. Man sände efter torparen Backa-Lars som fördrev dem till sjön bl. a. genom att blåsa i en pipa. DVIDD s. 107f.
 1803 förordning om enskifte.
 1804-1807 storskifte i Horna.
 1805 undersöktes ”diket” och Gropahålet i Yngsjö från 1774 och man konstaterade att det hade gjort stor skada på försvarsveket vid Kristianstad ÅOYH s. 46.
 1806 startade tygskrivaren, boktryckaren och sedermera hovsekreteraren Fredrik Folqvardt Cedergréen (1781-1852) det första lånebiblioteket i staden, se 1801 och 1810. K Ebgfs s. 154. RFA s. 13.
 1806 flyttade Kristianstads Lasarett till en större fastighet, idag Östra Boulevarden 48. Här inreddes också en särskild badavdelning, stadens första offentliga badinrättning, se 1776, 1783, 1833, 1864 och 1973. K Ebgfs s. 214-217.
 1807 byggdes Araslövs slott, ombyggt under 1960-talet.
 1807 21 feb. stupade Johan Norby, Wendes Artilleriregementes förste chef, i strid mot fransmännen utanför Stralsund. KHÅOBB s. 103. WRH s. 131.
 1808 var den utbyggda fästningen färdig, se 1748.
 1808 hovsekreteraren Fredrik Folqvardt Cedergréens lånebibliotek. Lånekatalogen upptar 870 titlar. TNON s. 9, 11.
 1809 6 feb. blev bokbindarmästaren Carl Ludvig Bong, f. 1784, borgare i staden och startade en rörelse som ännu finns kvar. 1910 startade man kuverttillverkning. Se 1997. K Ebgfs s. 158-161.
 1809 5 april dog kofferdikaptenen Måns Mauritsson i Åhus. På gravstenen på Åhus kyrkogård har en del av uppgifterna blivit helt fel! Det anges att han föddes 1708, samt att hans hustru, Helena Sjöström var född 1714 och dog 1847, samt att hon var 82 år när äldsta barnet föddes och 95 år när det yngsta föddes! Måns föddes 13 nov. 1767 i Yngsjö och Helena 21 feb. 1776 i Åhus. IEVPPJ s. 150.

- 1810 startade stadens första tryckeri av Fredrik Folkqvart Cedergréen. Tryckeriet las ner 1840. G. Ch s. 165. K Ebgfs s. 154.
- 1810 10 juni seglade HMS Victory, amiral Nelsons flaggskepp, upp längs Hanö följt av 18 engelska linjeskepp, 5 fregatter och 22 mindre segelfartyg. Under kriget mot Frankrike var Hanö basstation för den engelska flottan. HHBVOK s. 23f.
- 1810 7 juli utkom det första numret av Christianstads Wecko-Blad – stadens första tidning, som drevs av Fredrik Folkqvart Cedergréen, på Västra Storgatan 28, se föregående. G. Ch s. 165, 175. K Ebgfs s. 154. RFA s. 10, 12-19.
- 1810 drabbades Vä kyrka av en brand. VODGK s. 79
- 1810 c:a Trobodals kvarn i Östra Vram, renoverad o. 1890.
- 1810 c:a Österbergs gården vid nuvarande Östra Boulevarden.
- 1810 byggde advokaten Nils Johan Hervan Hervanska palatset vid Lilla Torg, ett vackert tvåvåningshus som en gång ansågs som ”en av stadens praktfullaste byggnader” – ett palats i italiensk stil, rivet 1963 för att ge plats åt ”Framtidens hus”, Livförsäkringsbolaget Framtidens affärs- och kontorskomplex i sju våningar. K Ebgfs s. 178-179.
- 1811 bondeoroligheter på flera ställen i Skåne, sedan man beslutat att krigsmakten skulle förstärkas med 15.000 man. Trupper förlades bl. a. i Fjälkinge. BOF. s. 113.
- 1811 karta över Degeberga by. MFD 1 s. 36
- 1812 bildades Kungliga Norra Skånska Infanteriregementet (senare P 6) som fick Georg Carl von Döbeln som sin förste chef. G. Ch s. 26.
- 1812 visade garnisonen ”ett tecken till” gästfrihet! Fästningsverken var tabu, men genom annonser i pressen inbjöds ”publikum av alla stånd (pojkar av sämre klassen undantagna) en fri promenad uti utanverket nr 4 alla sön- och helgdagar från kl. 2 till 9 eftermiddagen”, då spelade också regementets harmonimusik. KHÅOBB s. 106.
- 1813 sandflykt hotar Åhus by med total undergång.
- 1813 deltog Wendes Artilleriregemente i slagen vid Grosbehren, Dennewitz och Leipzig, se 1815. N. Kr s. 120.
- 1814 bildades Kristianstads Läns Hushållningssällskap. N. Kr s. 329f.
- 1814 första gången som smeknamnet ”Lilla Paris” finns i lokal skrift. 400 år KO s. 33.
- 1815 tilldelades Wendes Artilleriregemente ett hedersstandar med segernamnen Grosbehren, Dennewitz och Leipzig, se 1813. N. Kr s. 120.
- 1815 förbjöds all gravsättning inne i Heliga Trefaldighetskyrkan. 400 år KO s. 33.
- 1815 enskiftet påbörjas i Yngsjö.
- 1815 förbjöd sockenstämman i Åhus allmogens kvinnor att köpa utländskt kjoltyg, som kunde vara alltför färgstarkt. IEVPPJ s. 226.
- 1815 c:a skolan i Trolle Ljungby, en av landets äldsta som ännu är i bruk.
- 1816 fick Wendes regemente ett hedersstandar av Karl XIV Johan för sina insatser i kampen mot Napoleon, med namnen Grosbehren, Dennewitz och Leipzig, Wendes s. 57.
- 1818 11 maj greps stadens invånare av ”rojalistisk yra” och festade med anledning av Karl XIV Johans kröning med bl. a. stor middag på Frimurarsalen, bal och stort festfyrvärkeri. Borgmästare Hjort uppmanade att man ”om aftonen skulle eklärera sina hus”. RFA s. 18f.
- 1818 bildades ett likkompani eller begravningskassa för stadens hantverkare som existerade 1996, se 1698 och 1724. G. Ch s. 163.
- 1818 23 juni våld i Åsums by, 10 hus förstördes med 11 hushåll blev hemlösa. RFA s. 16.
- 1818 kunde man besöka Arkeltorps Hälsobrunn. RFA s. 18.
- 1818 under del av oktober tillät fästningskommendanten, överste Georg Cedergréen, bror till F. F. Cedergréen, stadens kor att beta å de s. k. Kommendantsängarna (som senare blev Tivoliparken, se 1854). RFA s. 17.
- 1819 kunglig förordning om att man skulle plantera skog, främst tallskog, för att binda sanden vid kusten. IEVPPJ s. 223.

1820 antogs en ny skola och den gamla trivialskolan fick ett nytt namn: lärdomsskolan, som hade två ”avdelningar”, en högre med fyra klaser och en lägre med tre klasser. G. Ch s. 164.
1820 10 okt. inspekterade landshövdingen Axel de la Gardie flygsandsfälten och höll sedan ett möte med Yngsjö byamän, dessa ålades att sätta upp gårdsgårdar, så stranddrag och anlägga skog genom att transportera upp tång och tallkottar på sandvallarna. Se 1824.

1821 4 juli inrättades Hovrätten över Skåne och Blekinge i Kronhuset, f. d.

Fortifikationshuset. I närvaro av kronprins Oscar och Esaias Tegnér. Nu blev Kristianstad ”knektarnas och juristernas stad”! Se 1840 och 1917. Devisen på Stora Kronhuset: Legibus et armis - Åt lagar och vapen! Tegnér hade skrivit en dikt till invigningen. G. Ch s. 70. K Ebgfs s. 90-92. RFA s. 21. TNON s. 17. KHÅOBB s. 54-56. Enl. EC s. 51 (bild) byggdes Stora Kronhuset 1842. N. Kr s. 10 (anger att det skedde 1820).

1822 ändrades namnet på Södra Skånska Kavalleriregementet till Kungliga Skånska Dragonregementet.

1821 brann hela Härnests by ned och den nya byggdes upp c:a 1,5 km åt sydöst, därmed kom den nya byn att inte ligga ”på höjden”, se 1532. IEVPPJ s. 49, ÅOYH s. 119.

1821-1825 tvingades bönderna i Yngsjö och andra att leverera kottar, främst från tall. Sedan fick traktens bönder platera dessa så att det blev en skog utmed Ålakusten som skulle hålla flygsanden stilla, som gödsel användes havstång. Som belöning fick bönderna s. k. drätter, ÅOYH s. 244.

1822 kom det första rikstäckande snusmärket: Ljunglöfs Ettan.

1822 upphävdes Sveriges kaffeförbud. KOEÅ s. 188.

1824-1851 var Georg J. Bergholtz regements- och lasaretsläkare.

1824 som kompensation för att byamännen i Yngsjö hade planterat och skött strandskogen övergick strandmarken med fiskerätten till Yngsjö by! (se 1820).

1825 Garnisonssjukhuset.

1825 restes minnesstenen över landshövdingen och friherren Carl Adam Wrangel af Adinal (1748-1829) i Färlöv. Enl. GL lät han själv resa den med texten: ”spörj de tacksamma underhafwande som resten stenen 1825”.

1825 stor brand i Vä. SÖD s. 232.

1826 25 mars startade Sparbanken för Christianstads län i Kristianstad (stadens första bank) i gamla Rådhuset, idag Kristianstads Sparbank. G. Ch s. 153. N. Kr s. 14, 110.

1827 förordning om laga skifte.

1829 startade Berghs Handskfabrik av handskmakaren Johan Petter Bergh. N. Kr s. 156.

1830 skola i Djurröd, nu skolmuseum och filial till Länsmuséet.

1830 Åhusbon dricker i genomsnitt 40 liter brännvin per person och år.

1830 startade stadens andra tryckeri: Schmidt & Comp (= hovrättsassessor Carl Christian Schmidt, samt rektor Per Johan Böklin, Wendeskaptenerna Carl Gustaf Hjertman och Johan Bahér och regementsbokhållaren Ludvig Littorin, se 1840. G. Ch s.165. K Ebgfs s. 154. RFA s. 22. N. Kr s. 67.

1830 21 juli Skånska Posten, från 1871 Nya Skånska Posten, som 1896 förenades med Kristianstads Läns Tidning. Första redaktören var kaptenen och magistern Carl Gustaf Hjertman. G. Ch s. 165. RFA s. 12, 19-23.

1830 28 aug. startade Herslow & Comp, stadens första bokhandel eller boklåda, som låg i sydvästra hörnet av nuvarande Döbelsgatan – Västra Vallgatan, då Sydvästra Tvärgatan – Västra Bakgatan, av läraren Petter Johan Herslow och köpman Axel Joh. Bjugg, den sistnämnde ägde huset, se 1832 K Ebgfs s. 154. TNON s. 7f, 10.

1830-1862 utgav Ludvig Littorin Juridisk Arkif/Arkiv. LP s. 22.

1830-talet byggdes stadens första offentliga badhus på det gamla Hintorvet där galgen hade stått. 400 år KO s. 69.

1830- och 1840-talen blev sumpmarken i Kommendantsängen en park som under 1850-talet fick det nya namnet: Tivoliparken. Det var den siste fästningskommendanten Johan Henrik Romann, som är begravd på Gamla kyrkogården och har fått en minnessten i Tivoliparken som restes 1962. LP s. 27-, 29, se 1854. KCS1ST s. 113.

1831 mars fr. o. m. denna månad var det tillåtet för vissa civila att vistas på den militära Kommendantsängen, som senare blev Tivoli. KCS1ST s. 104.

1831 startade Christianstads Skytte-Sällskap (idag landets äldsta). N. Kr s. 324.

1831-1833 bodde författarinnan Fredrika Bremer hos sin syster Charlotte på Uddarp. Fredrika kallade Kristianstad för en "leksaksstad" – så såg den ut från hennes fönster!

1832 27 feb. hölls ett "societets-spektakel", dvs. teaterspel i Hospitalet till förmån för de fattiga i staden. KCS1ST s. 40, 120.

1832 21 sept. övertog regementsbokhållaren Ludvig Littorin Herslow & Comps boklåda, som hade startat 2 år tidigare, och startade Littorins Bokhandel, på Västra Storgatan 49, i glasmästare Ekekrantz' hus, se 1979. K Ebgfs s. 154-156. RFA s. 22. TNON s. 10, 27.

1832 härjade kolera i Europa vilket gjorde att man anställde den första stadsläkaren.

1832 6 nov. salutskjutning på Gustav II Adolfs dödsdag med 256 skott. G. Ch s. 95. N. Kr s. 217.

1832 17 dec. stor eldsvåda i Skepparslövs by då 10 gårdar brann ned och 65 personer förlorade sina hem. SSHM s. 189f.

1833 30 april invigdes Christianstads Skytte-Sällskskaps skjutbana på Söder på Beckhovet. Då sjöngs Esaias Tegnér: Sång till Skyttesällskapet i Christianstad, som tonsatts av Trefaldighetskyrkans kantor Nils Möller, för första gången. Skjutbanan användes till 1901 då en ny anlades på Näsby fält. KHÅOBB s. 54. N. Kr s. 39, 324.

1833 sommaren vistades Fredrika Bremer på Ovesholms slott hos sin väninna Hedda Wrangel, som var sjuk och dog under Fredrikas vistelse där.

1833 1 okt. öppnades ett "riktigt" Länslasarett med eget hus på östra sidan av korsningen mellan Östra Storgatan och Södra Kaserngatan med 34 platser i Lasarettet och 24 i Kurhuset. Man hade byggt om det gamla Hospitalet, se 1630, 1776, 1783, 1806, 1864 och 1973. K Ebgfs s. 214-217. KCS1ST s. 40.

1833 har Fritz von Dardel gett en målände bild av en av stadens kaserner.

1833 startade det första teaterbolaget SÖD s. 104, (upphörde 1903).

1833 4 nov. invigdes "spektakelhuset" på Norr dvs. Teatern i Kristianstad, ritad av arkitekten överstelöjtnanten Fredrik Blom (1781-1853) [inte Göran af Klercker], ombyggt 1882, sista föreställningen hölls i maj 1903, huset finns ännu kvar vid Norra Kaserngatan 2, se 1906. Den nya teatern ersatte Högströmska ladan vid västra vällen, en f. d. tobakslada och brännvinsbränneri. Det var teaterdirektören E. W. Djurström välrenommerade trupp som premiärspelade med ett historiskt lustspel: "Hans Sachs eller fursten och skomakaren". Teatern lades ner 1903. Se 1882. G. Ch. S. 174. K Ebgfs s. 132f. N1900VN s. 59 (det var inte Göran af Klercker som ritade "spektakelhuset"). LP s. 45. TNON s. 23-25 (bild). ETHIK s. 3-9, 11, 17. EC s. 76 (byggd 1830, bild). KCS1ST s. 120. N. Kr s. 280f.

1834 upphörde Råbelövs socken och uppgick i Fjälkestads socken. SohiS s. 214.

1834 "tilläts tobaksrökning på gatorna" i staden. Man ansåg att det var "ett nyttigt och verksamt medel till luftens rening". "Tio år senare hade åsikterna ... svängt om, och nu förbjöds såväl befäl som trupp att klädd i uniform å stadens gator röka tobak". WRH s. 107.

1834 sommaren startade Skånska Posten en insamling till hedersgåva åt den för majestätsbrott dömdömd publicisten och politikern kapten Anders Lindeberg, som vägrade att begära nåd utan propsade på att bli halshuggen. RFA s. 22f.

1835 3 maj invigdes Hertig Carls skola av biskop Wilhelm Faxé. Skolan uppkallades efter sedermera Karl XV och upphörde 1875 (nuvarande Hotell Brissman), se 1858. Skolan ritades av arkitekten Jacob Wilhelm Gerss. TNON s. 26. N. Kr s. 248.

1835-? Bedrevs lärarutbildning vid skolan i Kiaby av magister J. E. Hjortsberg. N. Kr s. 268.

1835 startade Läroverket. N. Kr s. 258.

1835 startade Yrkesskolan.

1835 startade Tivolibolaget. KCS1ST s. 105.

1835 startade Christianstads Läsesällskap, se 1895.

1835 startade Centerwalls Bokhandel, av läraren Jonas Centerwall, som sedan uppgick Möllers Bokhandel, se 1864. K Ebgfs s. 154, 156. TNON s. 11, 39f.

1835-1842 bedrevs också lärarutbildning vid Hertig Carls skola, landets näst äldsta med s. k. Lancasterpedagogik. N. Kr s. 267.

1836 slogs Råbelövs sn samman med Fjälkestads sn.

1836 startade rektorn Per Johan Böklin en borgarskola för lärlingar i Hertig Carls skola. N. Kr s. 263.

1836 sista avrättningen på Lyngsjö galgbacke.

1836 byggdes den första skolan i Fjälkinge. BOF s. 52.

1837 2 feb. – 23 mars hölls de första operaföreställningarna i staden. Det var direktör Heusser med sitt tyska operasällskap. Det blev 21 föreställningar med bl. a. Rossinis ”Tancred”, Mozartoperorna ”Trollflöjten” och ”Don Juan”, samt avslutade med två föreställningar av Rossinis ”Barberaren i Sevilla”. ETHIK s. 94.

1837 laga skifte i Degeberga by. MFD 1 s. 38; MOK s. 33-37.

1837 sept. besökte Karl XIV Johan Åhus. IEVPPJ s. 224.

1837 startade J. H. Dahls Flickskola, se 1902 och 1948. Minnessten EC s.34. N. Kr s. 248.

1837 besökte Carl Jonas Almqvist Fjälkinge Gästgivaregård. BOF s. 70.

1837-1854 laga skifte i Horna.

1838 19 feb. föddes Karna Andersson eller Grava-Karna som hon kom att kallas, en klok gumma som bodde i Åhus Kärr, söder om Yngsjö. Hon dog 27 feb. 1909. IEVPPJ s. 161-166. DVIDD s. 172-218, ÅOYH s. 171-175.

1838 i en kungörelse från magistraten erinrades ”stadens invånare, vilka hålla nöt- eller svinkreatur, att ej låta dessa lösa driva längs gator och gränder eller å stadens allmänna platser”. Enl. landshövdingen fanns vid denna tid 247 hästar, 16 oxar, 360 kor, 88, ungnöt, 257 får och 259 svin som hemmahörande i staden. Obs: Höns, ankor, gäss, hundar och katter är inte medtagna! Det dröjde ganska länge innan det inte längre fanns några djur som sprang lösa i staden. RFA s. 11.

1839 Västergatan och Norregatan blir åter stensatta.

1839 11 aug. hölls ett nykterhetsföredrag av kyrkoherden Peter Wieselgren från Västerstad, se 1842. N. Kr s. 321.

1839 uppfördes Magasinslängar i putsat tegel i Åhus, ÅOYH s. 253

1839 startade ett Bryggeri som 1869 fick namnet Finlands Bryggeri och 1883 blev AB och 1918 en del av AB Skånebryggerier, 1963 upphörde verksamheten. I den gamla lokalen på Långebrogatan mitt emot Gamla kyrkogården fanns också en krog som drevs av finnen Julius Ulrik Holmberg. De som skulle dit sa att de skulle ”gå till finnen”, senare sa man ”gå till Finland”. Bryggeriet blev AB 1883. K Ebgfs s. 166-171. LP s. 133. N. Kr s. 38, 40, 163.

1839 beslöts att yngsjöborna skulle hjälpa till att stenlägga gatan vid Vestre port i Åhus. YK s. 13.

1839 invigdes den kyrkogård vid Långebrogatan som idag kallas Gamla kyrkogården, men då kallade man den Nya kyrkogården och den gamla fanns då kring Trefaldighetskyrkan. K Ebgfs s. 48. (enl. LP s. 24-29 skedde invigningen 1840).

1840 startade en apologistkola i staden. N. Kr s. 263.

1840 gav F. F. Cedergreen upp och lät konkurrenten Schmidt & Comp ta över hans boktryckeri och tidning. Christianstads Wecko-Blad, se 1810, 1830 och 1857. K Ebgfs s. 154.

- 1840 24 maj invigdes Stora Kronohuset vid Stora Torg med lokaler för hovrätten (östra, dvs. högra delen) och Wendes Artilleriregementes stab, renoverat 2007. Devisen ”Legibus et armis” – ”åt lagar och vapen” är anbragt å huset. Se 1821 och 1917. G. Ch s. 70. K Ebgfs s. 90f. N. Kr s. 34.
- 1840 7 dec. övertogs den första tidningen, Christianstads-Weckoblad av Skånska Posten, se 1830. RFA s. 12.
- 1840 c:a startade C. J. F. Ljunggren d. ä. och Paul Krabbe en speceriaffär.
- 1840-talet laga skifte i Yngsjö, vilket gjorde att det bara fanns tre gårdar kvar: Tofta gård, Gamlegård och Ågas gård. Byn återuppstod under slutt av 1800-talet, ÅOYH s. 239-240, 244f.
- 1841 24 maj antogs, på allmän rådstuga, förslaget om att staden skulle få en Stadspark – Tivoliparken, med först 1855 övertog staden marken genom byte. KCS1ST s. 106.
- 1841 13 juli avskaffades de s. k. portpengarna och trumvirveln som kallades ”portslag”, en avgift som betalades när man skulle passera genom stadsporten, se 1758. G. Ch s. 178. ETHIK s. 12, WRH s. 96.
- 1841 i Christianstads Weckoblads annonser finns namnet Tivoli med för kanske första gången. Då var det namnet på en liten holme med restaurang, resten kallades Kommendantsängen. Först 1843 grundades Tivoli i Köpenhamn. KCS1ST s. 106-108.
- 1842 16 juni den första Folkskolestadgan. IEVPPJ s. 240f. N. Kr s. 37, 152, 248.
- 1842 anförtroddes stadens ekonomiska förvaltning åt en drätselkommission, som 1864 blev drätselkammaren. G. Ch s. 152. N. Kr s. 13.
- 1842 10 juli hölls ett nykterhetsföredrag av kyrkoherden Peter Wieselgren från Västerstad, se 1839 – i samband med något av dessa två föredrag bildades den första nykterhetsföreningen i Kristianstad, se även 1881. N. Kr s. 321.
- 1843 28 april uppdagades att teaterbolagets kassadirektör, assessor von der Luft hade försvunnit drygt 400 Rsd ur kassan! Det blev en ”luftaffär” eftersom man vid den efterföljande extra bolagsstämman beslöt att denna fordran på von der Luft skulle avskrivras! ETHIK s. 93.
- 1843 demonstrerade löjtnant J. L. Benzelstierna en kamera som tog bilder med en teknik som kallas daguerrotypi.
- 1843 8 och 9 juli sjöng Jenny Lind för första gången i Teaterhuset, det var ingen hel konsert utan några sånger före teaterpjäsen. ETHIK s. 105.
- 1843 25 och 28 aug. höll Jenny Lind två konserter i Teaterhuset. ETHIK s. 103, 106.
- 1843 okt. stort fyrverkeri och ballonguppstigningar i Tivoliparken. Luftballongen fördes av österrikaren W. Hoffman. KCS1ST s. 106.
- 1844 första lotshuset byggs i Äspet.
- 1844-1847 upprensning av hamnen i Åhus.
- 1845 laga skifte påbörjas i Yngsjö.
- 1845 beryktat stormår.
- 1845 c:a byggdes Skepparslövs kyrka, tornet från senmedeltiden. VT50KIK s. 7.
- 1846 näringsfrihetsreformen. N. Kr s. 151.
- 1846 dec. invigdes Cellfängelset/Länsfängelset utanför vallarna (avrättningar på inne gården 1887 och 1890), tillbyggt 1861-1865. Det låg utanför fästningsvallen. På gården har två brottslingar blivit avrättade, 1887 Glimmingemördaren N. P. Hagsteröm, som begravdes på fängelsets kyrkogård, samt Yngsjömörderskan Anna Månsdotter 1890, som begravdes utanför murarna vid Gamla Kyrkogården. G. Ch s. 124f, 135. LP s. 134f. N. Kr s. 11, 40f. IEVPPJ s. 159, ÅOYH s. 52.
- 1847 första allmänna Fattigvårdsförordning. N. Kr s. 152.
- 1847 byggdes tre skolor i Åhus, en fast i Åhus, samt två ambuleraende en för Ripa och Horna, samt en för Yngsjö och Härnestad. IEVPPJ s. 241, ÅOYH s. 101, 244.

1847 8 feb. beslöts att Kristianstad inte längre skulle vara fästningsstad. EC s. 44.

KCS1ST s. 24, 98. N. Kr s. 9, 31, 120.

1847 feb. rymde 17 livstidsfångar från fästningen. G. Ch s. 125.

1847 31 maj bildades Hantverks- och Fabriksföreningen i Kristianstad, se 1867 och 1900. K Ebgfs s. 98. HoH s. 74. N. Kr s. 107.

1847 5 juni härjades stadens sydvästra del av en stor eldsvåda – 36 hus förstördes och 766 (747 enl. N. Kr s. 31) personer blev utan hem. K Ebgfs s. 120. EC s. 44. KCS1ST s. 78. N. Kr s. 9, 31.

1847 6 juni besökte Oscar I staden och besiktigade förödelserna.

1847 byggdes Spruthuset för brandkåren på den plats där man 1865 byggde Järnvägsstationen, sedan Spruthuset rivits, se 1865. K Ebgfs s. 118. EC s. 35 (bild).

1847 bildades Kristianstads Läns Fång- och Skyddssällskap som bl. a. ägnade sig åt filantropisk verksamhet.

1847 en Byggnads Committé som skulle ge förslag till ny tomtreglering, samt stadens utvidgande ” i händelse af fästningsverkens raserande”. G. Ch s. 63.

1847-1852 var prämtrafiken betydande på Helge å. En resa Åhus – Kristianstad, som var 3 mil, kunde ta 14 dagar, ÅOYH s. 109-115.

1847 1 juli ny Handelsförordning och Fabriks- och hantverksförordning, nu avskaffades skråväsendet. HoH s. 73. N. Kr s. 152.

1847 23 sept. skrev staden till konungen med ett planförslagsskiss med förslaget att fästningsstaden vidgas, samt att ett boulevardssystem byggs på tidigare bastioner och kanaler. Planen förbättrades 15 okt. av generalmajoren vid ingenjörskåren Carl Fredrik Meijer i Stockholm. N. Kr s. 31.

1847 15 okt. Meijers karta över staden med ordet Boulevard för första gången! G. Ch s. 64. N. Kr s. 31-34.

1847 c:a 5.000 invånare i staden. N. Kr s. 40.

1847 besökte professor Carl Georg Brunius Åhus och berättar i sina anteckningar bl. a. om den mäktiga västerporten. IEVPPJ s. 79, ÅOYH s. 238.

1847-1848 Södra Kasern påbyggd.

1847-1852 byggdes en ny hamn i Åhus. IEVPPJ s. 217, 276f.

1848 vintern började man rasera fästningsmurarna, med början från Skottenborg. Bara litet återstår idag: Norre- och Söderport, samt nordöstra hörnbastionen ”Konungen”, rekonstruerad 1993-1994 efter förslag av Sune Friström. KCS1ST inledning, s.96. N. Kr s. 32.

1848 Handelsbolaget O. Ternström & Compani, se 1855. KCS1ST s. 79.

1848-1854 hemsöktes stadsborna av svåra frossor.

1848-1849 byggdes Västra Boulevarden som en av världens första! (I Paris 1853-1870, Berlin 1858-1862). G. Ch s. 64, 67.

1848 startade Bildningscirkeln, se 1861. N. Kr s. 302.

1848 byggdes ett nytt spruthus för Brandkåren i bastionen Uppland vid nuvarande järnvägsstationen och ersatte det gamla skjulet på Stora Torg. N. Kr s. 160.

1849 besökte professorn och konsthistorikern C. G. Brunius Kristianstad och skrev om den i: Konstanteckningar under en resa. Han skrev att staden på Allön aldrig haft några egentliga förutsättningar att bli ett fullgott alternativ till Åhus. ”Christian borde ha satsat på Åhus i stället”. IEVPPJ s. 141, 290.

1849 18 april börjades arbetet med att rasera den Västra vällen vilket resulterade i att Barbackaområdet blev en del av staden. G. Ch s. 64.

1849 upphörde domstolarna hallrätt och kämnärsrätt. N. Kr s. 13.

1849 den äldsta kända bilden av Åhus, tecknad från öster av lantmätaren Nils Andersson. IEVPPJ s. 86, ÅOYH s. 249, 254.

1850 hade Kristianstad 5.440 invånare.

- 1850 19 feb. Oscar I:s beslut med riktlinjer för den nya staden. N. Kr s. 32.
- 1850 startade ritläraren Johan Lönblad den s. k. bildningscirkelns ritskola, från 1860 sammanslagen med borgarskolan. Från och med vårterminen 1891 fick också flickor gå i denna skola, se 1892. N. Kr s. 263f.
- 1850 c:a revs Söderport. G. Ch s. 64.
- 1850-talets början en stor malariaepidemi (= frossa). G. Ch s. 202. N. Kr s. 217.
- 1850 c:a byggdes Åhus nuvarande Gästgivaregård/Gästis (matsalen från 1795), ÅOYH s. 252f.
- 1850 c:a Hörreds kyrka (medeltida föregångare, ödekyrkogården kvar).
- 1850-talet upprensning av kanalen till Kristianstad.
- 1850- och 1860-talet fylldes de flesta kanaler igen, men några kanalbitar blev kvar, dessa saknade avlopp och blev stinkande, smittförande pölar.
- 1851 startade Åhus Privata (Sam)skola, men bara för pojkar, se 1890. Nedlagd 1920. IEVPPJ s. 241.
- 1851-1853 byggdes en folkskola i Åhus och pastorsadjunkten Nils Petter Ahlberg blev den förste läraren. IEVPPJ s. 241.
- 1851-1883 var Sven Fridolf Holmer lasarettsläkare.
- 1852 ny stadsplan för Kristianstad (efter branden 1847) av C. F. Meijer. N. Kr s. 65.
- 1852 c:a Tivoligatan börjar byggas, sista delen först 1901.
- 1852 c:a Västra Boulevarden. N. Kr s. 32.
- 1852 startade fältskären C. W. H. Struwe sin verksamhet som stadens förste barberare.
- 1852 laga skifte påbörjas i Åhus by.
- 1852 invigdes Folkskolan i Åhus, dess förste lärare var Nils Åberg. GKOÅ s. 284.
- 1853 9 juli startade tidningen Swea Nyhets- och Annons- Tidning för Christianstads Stad och Län, frispråkig och orädd. Tidningens redaktör var slottspredikanten Elof Caspar Cederschiöld, och senare av Corfitz Cronqvist, se 1855. RFA s. 12, 23-28 .
- 1853-1854 fanns en kokanstalt i staden där de fattiga fick ”kraftig och tjenlig mat mot 4 B:co (skilling banko), samt också köpa ved billigt. N. Kr s. 219.
- 1853 den första affärsbanken, en s. k. filialbank, uppgick 1871 i Skånes Enskilda Bank.
- 1853 byggdes Wendes Artilleriregementes västra stall med plats för 72 hästar, stallet revs 1958. N. Kr s. 38.
- 1853 blev Långebro ombyggd.
- 1854 startade Bajerska Bryggeribolaget i Christianstad, senare kallat Wendelska Bryggerianläggningen, nedlagt 1896. N. Kr s. 98, 164.
- 1854 föddes Oscar Pettersson i Åhus, han koma att bli en välkänd grosshandlare i Kristianstad, bl. a. som ”Oscar i taket” på Teatern i Tivoli och genom sitt testamente. IEVPPJ s. 280.
- 1854 överläts Kommendantsängen av översten och kommandanten Johan Henrik Romann ”till staden att användas som park och förlusteställe. Efter ett hugskott av den danske professor Forchhammer uppkallades parken efter det danska Tivoli. Det riktigaste hade varit att låta den behålla namnet Kommendantsängen till minne av dess ursprung”. WRH s. 105.
- 1855 23, 25 och 27 juni utkom Swea som flygblad eftersom man råkat ut för åtal och indragning – det var presscensur vid denna tid! I stället utgavs tre flygblad och (se nästa punkt). RFA s. 23.
- 1855 7 juli ändrade tidningen Swea namn till Nya Swea, (men ordet ”nya” gjordes mycket litet i rubriken!) se förra punkten och 1856. RFA s. 12, 23-24.
- 1855 bildades Kristianstads Traktatsällskap för spridande av det kristna budskapet, se 1877.
- 1855 telegrafstation i staden. N. Kr s. 159.
- 1855 köpte C. J. F. Ljunggren Handelsbolaget O. Ternström & Co:s fastighet, se 1848. KCS1ST s. 79.

1855 hemsöktes staden av en svår hjärnfeberepidemi. N. Kr s. 214.

1855 blev staden ägare till Tivoliparken genom byte, se 1841. KCS1ST s. 106. N. Kr s. 37.

1856 kom kameran som kunde göra bilder på papper eller glas.

1856 17 sept. lades tidningen Nya Swea ned, se 1853 och 1855. RFA s. 12.

1856 20 sept. startade Christianstads-Bladet – nu Kristianstadsbladet (Fp), som ibland kallas bara ”Bladet”, SE 1859, 1866 OCH 1871. RFA s. 12, 27, 29. N. Kr s. 14.

1856 efter muddring (1851-1856) kunde den gamla vattenleden Graften eller ”Hernestads grift” till Kristianstad åter användas. K Ebgfs s. 152. YGBOS s. 13. N. Kr s. 202.

1856 bildades Christianstads Pråmbolag, verksamheten upphörde 1890. Med 5 stora pråmar och hjulångaren ”Christian IV”, som gick i trafik april 1855 – nov. 1856 mellan Kristianstad och Åhus. IEVPPJ s. 217-219. N. Kr s. 203-209.

1857 sjöng den blivande storsångerskan Christina Nilsson stående på ett stembord på Tivoliholmen – hon var då bara 14 år. LP s. 18.

1857 beslöts att större delen av de norra utanverken med vallgravar skulle bevaras.

1857 lade Schmidt & Comp ner sin verksamhet med boktryckeri och tidningen Christianstads Wecko-Blad, med dessa fortsatte under andra firmanamn fram till 1899, se 1810, 1830, 1840 och 1871. K Ebgfs s. 154.

1857 3 april hölls det första baptistiska vuxendopet rum i en vik av den dåvarande Nosabysjön, då predikanten Sven (Trulsson) Svensson döpte J. A. Hanner, O. Lindegren, T. Truvé och P. Mattisson, de två förstnämnda var predikanter i Traktatsällskapet, se 1955. N. Kr s. 315 [anger att dopet skedde natten mellan den 3 och 4 april].

1857 19 juli bildades Kristianstads Baptistförsamling av 7 personer med fabrikör I. F. Strufve som föreståndare och i närvaro av Anders Wiberg, ledare för Svenska Baptistsamfundet, f. d. stadskyrkopräst, se 1893, 1986. N. Kr s. 315.

1857 aug. en stor kolera epidemi i staden – 1.112 personer insjuknade, av dessa dog 595! En av dem som avled var regements- och stadsläkaren Lars Anders Boström och överstelöjtnanten Axel Reinhold Aschling. den s. k. Widellska lyckan blev korerakyrkogård. K Ebgfs s. 160. LP s. 25f. M BiK s. 17. EC s. 45. N. Kr s. 16, 39, 140, 159, 214, 217-219. 400 år KO s. 116f.

1858 Hörröds kyrka som ersatte medeltidskyrkan, dopfunt från o. 1230. VT50KIK s. 13.

1858 20 mars blev skolan i Hertig Carls skola (nuvarande Hotell Brissman) ett Högre Elementarläroverk, se 1835 och 1862.

1858 firade man stadens vårdträds 100-årsjubiléum. Trädet stod på Stora Torg, se 1758 och 1983,

1858 maj utvandrade drygt 30 baptister från Yngsjö till USA, , ÅOYH s. 246f.

1858 1 juni anlände den engelske ingenjören John Nun Milner till staden. Han var född 1820 i England och gift med Annie Elisabeth Stephenson, brorsdotter till den kände lokkonstruktören George Stephenson. Milner bodde först i den gård i Hammarslund som senare blev ridskola, men efter några år i konditor Carl Wilhelm Holms hus på Östra Storgatan 43, i ett hus som var byggt 1793 och 1847 påbyggt med en andra våning. I början av 1860-talet inreddes en fin paradvåning. Den konstnärliga utsmyckningen gjordes av Johan Ulrik Lönblad, född 1826 i staden. Se 1859. K Ebgfs s. 144-146. EC s. 49f, 55. N. Kr s. 139f.

1858 1 okt. ändrades Legostadgan så till vida att husagan förbjöds – tidigare hade husbonden rätt att aga sitt tjänstefolk. Dagligt liv i Skåne s. 215.

1858 26 okt. upphävdes Konventikelplakatet från 1726.

1858 18 nov. firades vårdträdet 100 års dag, Kastanjernas kastanj på Stora Torg.

Runtomkring nedre delen av kronan hade man om aftonen satt fast 99 kulörta lampor, samt över dessa en transparent med orden 100 år. Wendes Artilleriregementes sångkör sjöng en sång som skrivits för detta tillfälle. Man avfyra raketer och sköt salut. Dessutom spelade Regementets musikcorps flera musikstycken. K Ebgfs s. 128f.

1859 8 jan. ändrade Christianstads-Bladet namn till Nya Christianstads-Bladet, se 1856, 1866 och 1871 RFA s. 12, 27.

1859 13 juni den äldsta målningen av Åhus. Många uppgifter om Åhus vid denna tid, ÅOYH s. 250-255.

1859 1 juli började c:a 200 man att invalla Nosabysjön med vallen mellan Hammarspynt och Udden, det s. k. torrlägningsföretaget. Det var efter detta som bl. a. GL började tala om ”vår lilla vidgade” – den del av staden som är byggd på gammal sjöbotten. 1868 var vallen färdig och sedan kunde man torrlägga sjöområdet och 500 hektar jord blev åker. Arbetet leddes av den engelske ingenjören Milner, se 1858. G. Ch s. 235. K Ebgfs s. 144-146. IEVPPJ s. 217. N. Kr s. 139f.

1859 2 aug. föddes Ola Nilsson i nr 38 Vittskövle. 1881 emigrerade han till Norra Amerika och reste sedan runt och samlade svensk-amerikanarnas historia och gav ut det i en bok om 800 s. under namnet Ola N. Nelson, ”History of the Scandinavians and succesful Scandinavians in the United States”. Han blev hedersdoktor i USA, men dog för egen hand 1917 på ett hotellrum i Oregon. ÅOYH s. 208.

1859 härjade smittkopporna i staden. N. Kr s. 216, 221.

1860 c:a Östra Boulevarden byggs ut etappvis, med komplettering 1878. KCS1ST s.99. N. Kr s. 32.

1860 hade Heliga Trefaldighetskyrkans församling 5.733 invånare. N. Kr s. 15.

1860 beryktat stormår, Helgeåns vattenstånd var ovanligt högt. N. Kr s. 144.

1860 blev Långebro ombyggd. EC s. 78 (bild). IEVPPJ s. 113 (anger 1861!).

1860 upphörde kravet på inrikes pass när man färdades på svenska vägar.

1860 avskaffades rätten till husbehovsbränning av brännvin.

1860 bildades Gamla Bränneriets andelsförening i Fjälkinge. BOF s. 249.

1860 konflikt bland arbetarna vid ”Engelska vallen/banken” om löner. N. Kr s. 155.

1860 startade Åhmans Möbelfabrik i Åhus. IEVPPJ s. 288.

1860 invigdes ett nytt Länsresidens i italiensk renässans och ritad av F. W. Scholander. K Ebgfs s. 74, 106, EC s. 58 (1861), 79 (1860, bild). N. Kr s. 9f.

1860 hösten, anlade den engelske ingenjören John Nun Milner ett gasverk nära Fängelsebron vid nuvarande Sommarro. Staden upplystes sedan av 100 gaslyktor. Gasverket inlöstes av staden 1872, se 1955. K Ebgfs s. 146-147. N. Kr s. 40, 140.

1860 Missionshuset i Perstorp, Oppmanna sn (Fribaptister).

1860 byggdes Rosendahlska huset, norr om rådhuset.

1860 fanns 42 registrerade handelsfirmor i staden. HK s. 57.

1860 13 okt. bildades Gärds och Albo härads Sparbank. MFD 1 s. 172-174, 176, 186-189.

1860 startade Fjälkinges första bränneri. BOF s. 152.

1860 c:a de första fasta fotoateljéerna i staden.

1860 c:a det äldsta fotografiet av Åhus, ÅOYH s. 249.

1860 c:a Bökestads sågmölla i Vånga sn.

1860-talet byggde Ludvig Littorin ut den gamla pappersmöllan i Östanå till ett ”ganska ansevärt pappersbruk”. Östanås postpapper vann pris i flera utställningar. TNON s. 33.

1860-talet O. P. Sturzen-Becker, alias Orvar Odds resekåserier från staden.

1860-1868 invallning och torrläggning av Nosabysjön, en vik av Hammarsjön. Arbetet leddes av den engelske ingenjören John Nun Milner. N. Kr s. 139-150.

1860-talet startades några av landets första fruktodlingar i Österslövs sn.

1860-talet skådespelaren Knut Almlöf (1829-1899), en av tidens stora aktörer, uttalade att Kristianstad hade ”Landets finaste publik”! Kanske var det också han som första gången sa att Kristianstad var Lilla Paris. K Ebgfs s. 74. Enl. EC s. 55.

1860-talet startade utvårdshuset på Tivoliholmen. K Ebgfs s. 76, 222f.

- 1861 c:a Södra Boulevarden (först kallad Södra Esplanaden) byggs ut etappvis, med komplettering 1878. KCS1ST s.99. N. Kr s. 32.
- 1861 startade Kristianstads Skarpskyttekår med skyttepaviljong i Hammars björke, verksamheten upphörde under början 1870-talet. N. Kr s. 135.
- 1861 härjade frossan i alla byar närmast vattenriket. N. Kr s. 217.
- 1861 byggdes kruthuset på Råbelövs ägor. Det finns ännu kvar. G. Ch s. 94. N. Kr s. 121.
- 1861 startade C. J. Fulgentius Ljunggrens Verkstad – ett järngjuteri, Kristianstads första industri, som 1925 gick i konkurs, tillverkade bl. a. lok, järnvägsvagnar, lantbruksmaskiner, bränneriutrustningar och ångbåtar. Ljunggren har kallats ”industrialismens fader i Kristianstad”. K Ebgfs s. 148-151. KCS1ST s. 79. N. Kr s. 39f.
- 1861-1865 tillbyggdes länsfängelset.
- 1861 upphörde Bildningscirkeln, se 1848. N. Kr s. 303.
- 1861 2 okt. startade Stadsbiblioteket i rådhuset på västra sidan av Stora Torg, i gamla Rådhuset, dess ”grund” blev Bildningscirkelns lilla bibliotek (1848-1861), se 1905. G. Ch s. 153. K Ebgfs s. 156. N. Kr s. 34, 303.
- 1861 ny Långebro över Helgeå av järn på stenfundament. IEVPPJ s. 113.
- 1861 byggde fabrikör C. J. F. Ljunggren d. ä. sin första fabrik, ett gjuteri. N. Kr s. 157.
- 1862 hade Kristianstad c:a 6.100 invånare. N. Kr s. 11, 168f.
- 1862-1879 var C. E. M. Clairfelt borgmästare. N. Kr s. 11.
- 1862 1 mars första postexpeditionen i Åhus. IEVPPJ s. 124.
- 1862 invigdes det andra varmbadhuset i trä i nordöstra delen av Tivoliparken, nybyggnad i tegel 1893. N. Kr s. 37. BIHOS s. 26-31.
- 1862 fick skolan i Hertig Carls skola rätt att anordna studentexamen, se 1835, 1858 och 1864.
- 1862 Gälds Härads Sparbank, ingår idag i Kristianstads Sparbank. N. Kr s. 110. MFD 1 s. 173.
- 1862 bildades Åhus Fria Församling, senare Missionsförsamlingen, med Missionshus på Missionsgatan, tomt nr 14 i kv. Kabbalöken. Karl Hofve var dess förste ordförande. Fastigheten såldes 1933 till Frälsningsarmén och ny Missionskyrka byggdes på Köpmangatan. Församlingen upphörde 1981. GKOÅ s. 298, 300f.
- 1862 stängdes fängelset som varit i Norreportfästningen under drygt 100 år. G. Ch s. 125, ÅOYH s. 52.
- 1862 hemsökte staden av mässling. N. Kr s. 216.
- 1862 byggdes Wendels laboratorium med tillhörande kruthus. N. Kr s. 42.
- 1862 från detta år finns ett trappägg bevarat. Nordens sista koloni stortrappar fanns på de öppna sandfälten vid Ripa. Stortrappen är en av världens tyngsta fåglar, 15-20 kg, ÅOYH s. 103.
- 1862 startade Villands Härads Sparbank i Fjälkinge, se 1906. BOF s. 232.
- 1862 Östra Sönnarslövs kyrka, utom tornet som är från 1100-talet. VT50KIK s. 11.
- 1862 man börjar att utstaka samtliga åldrätter.
- 1862 16 dec. första valet till stadsfullmäktige. N. Kr s. 15.
- 1862 drätselkammaren tog över drätselkommissionens uppgifter, se 1842. N. Kr s. 13.
- 1862 31 dec. hovrättsrådet Gustaf Bergensträhle (1810-1884) blev stadsfullmäktiges första ordförande, han satt till 1866. K Ebgfs s., 113. N. Kr s. 15.
- 1863 1 jan. delades alla socknar i en kyrklig och en borgerlig kommun. I städerna upphörde burskapsprivilegierna och alla borgare fick samma ställning. N. Kr s. 14f.
- 1863 Skånes Enskilda Bank. N. Kr s. 110.
- 1863 startade Nya musikaliska sällskapet av majoren och musikdirektören vid Wendes Artilleriregemente L. W. A. Lagercrantz. N. Kr s. 298.
- 1863 startade en s. k. småbarnsskola, som fram till 1903 fanns i fattighuset. N. Kr s. 251.

- 1863 3 okt. började Kristianstadsbladet att stava Kristianstad med K i stället för Ch. Det skedde i samband med ett redaktionsbyte. N. Kr s. 7.
- 1863-1864 härjade scharlakansfeber i staden. N. Kr s. 216.
- 1864 förbjöds stadsborna att ha grisar i sina hus.
- 1864 startade Möllers Bokhandel i Rosendahlska huset, bredvid rådhuset vid Stora Torg, se 1835 och 1979. Han kunde också prova ut glasögon utan hjälp av ögonläkare! K Ebgfs s. 110, 156. TNON s. 11, 42-50.
- 1864 startade N. Lindgren & Söners Vagnfabrik i Fjälkinge, se 1928. BOF s. 198-202.
- 1864 14-15 juni första studentexamen i Hertig Carls skola med 8 elever som samtliga godkändes. N. Kr s. 258.
- 1864 upphävdes tremilsgränsen, som hade begränsat konkurrensen från landsbygdens handelsbodas. N. Kr s. 152.
- 1864 togs tredje beslutet om att riva Skottenborg, men det blev inte av. KCS1ST s. 19.
- 1864 8 okt. invigdes ett nytt Lasarettet, med Landstinget som huvudman, vid Blekedammen på Östra Ångar med 80 lasarettplatser och 40 kurhusplatser, se 1776, 1783, 1806, 1833 och 1973. K Ebgfs s. 214-217. N. Kr s. 42, 149, 224ff.
- 1864 15 okt. stiftades den litterära föreningen Athenaeum. N1900VN s. 66.
- 1864 övertog drätselkammaren den ekonomiska förvaltningen, se 1842. G. Ch s. 152.
- 1864 ny Handels-, fabriks- och hantverksordning därigenom avskaffades bl. a. kompetenskraven i form av mästerprov och gesällbrev. HoH s. 76. N. Kr s. 152.
- 1865 1 feb. startade Christianstads Enskilda Bank, den upphörde 1 aug. 1901, t. o. m. 1898 pryddes sedlarna av Christian 4:s bild! N. Kr s. 110. 400 år KO s. 36.
- 1865 29 juli invigdes Kristianstad-Hässleholms järnväg (CHJ) i närvaro av Karl XV och Christian 9. Entreprenör för järnvägen var majoren Claes Adelsköld. Bland de första loken fanns Christian IV och Carl XV. Järnvägsstationen tillbyggdes norrut 1914-1917. K Ebgfs s. 140f. N. Kr s. 36f, 158, 183f.
- 1865 invigdes länslasarettet.
- 1865 byggdes en nytt spruthus vid Gasverket, se 1847, 1860 och 1929. K Ebgfs s. 118.
- 1865 öppnade brännvinskungen L. O. Smith en spritfilial i Kristianstad. IEVPPJ s. 267f. 400 år KO s. 177-184.
- 1865 startade en pudrettfabrik. G. Ch s. 170 (bild), 173. N. Kr s. 17.
- 1865 c:a byggdes en träbron över Helgeån vid Yngsjö by (tidigare var det en färja), nära den vinglösa kvarnen, se 1912-1914. YGBOS s. 13. IEVPPJ s. 205, ÅOYH s. 247.
- 1865 4 aug. var ett kraftigt åskväder i Åhus och en blixst slog ner och förstörde Mariakyrkans träspira från slutet av 1600-talet. IEVPPJ s. 145, 149f, ÅOYH s. 61f, 64, 253.
- 1865 inköptes ångbåten "Kronan" för att frakta varor mellan Fiskarbackens båthamn i Kristianstad och Åhus. Den kom till staden 25 aug. N. Kr s. 203f.
- 1865 c:a flyttades marknadsplatsen vid Stora Torg till ett nytt, stort torg, Östra Salutorget, sedan vallarna hade raserats. Det var 350 m långt och indelades i olika delar, från norr till söder: Fisktorget, Köttorget och Hästtorget. Ända fram till o. 1915 kunde fiskebåtar från Åhus och Yngsjö ta sig till Fisketorget! Se 1882, 1928 och 1961. K Ebgfs s. 182-183.
- 1865-1866 förhöjdes tornet på Trefaldighetskyrkan och samtidigt uppsattes den nuvarande spiran. Genom att man tidigare hade sålt blytaket, som blev kulor i Krimkriget 1853-1856 fick man råd med tornspiran. Blytaket ersattes med skiffer, men drygt 100 år senare upptäckte man rötangrepp i takstolen och kyrkan har nu åter ett blytak. K Ebgfs s. 41-42.
- 1866 startade ett mindre naturhistoriskt museum i Kristianstads Högre allmänna Läroverk. K Ebgfs s. 52. N. Kr s. 305.
- 1866 startade Landstingets Högskola med utbildning av sjuksköterskor, se 1977. N. Kr s. 277.
- 1866 fick Heliga Trefaldighetskyrkan sitt nuvarande kyrktorn. N. Kr s. 34.

1866 startade brunnsbottarbolaget Malmbergs i Yngsjö AB/Malmberg Water AB. YGBOS s. 17f. IEVPPJ s. 203f, 288, ÅOYH s. 241, 244.

1866 7 nov. ändrade Nya Christianstads-Bladet namn till Nyare Christianstads-Bladet, se 1856, 1859 och 1871 RFA s. 12, 27.

1866 c:a – 1873 ”grasserade” den s. k. attarpsfebern. Direktionen för Kristianstad-Hässleholms järnväg ville få flera resande och byggde därför en nöjespark i Attarp sydväst om Vinslöv. Där kunde man roa sig både med dans, kägelspel och hattrullning. Dessutom fanns det en restaurang med fullständiga rättigheter och kaffe med bröd kostade bara 12 öre. Ungdomarna hade så roligt att denna ”feber” började redan på fredag och hade oftast inte gått över förrän på tisdag. Ungdomarna talade och tänkt endast på Attarps parken och på måndagen rådde den fullkomliga slappheten och först på tisdag hade krafterna återvänt. Det gick så långt att prosten Carl Bergman i Vinslöv gick starkt till rätta med direktionen! LP s. 130f.

1867-1870 var hovrättsassessorn Axel Bergström (1823-1893) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 113.

1867 6 nov. invigdes Norra Folkskolan/Norrtullsskolan/Norretullsskolan, som 1873 fick en tredje våning, samt tillbyggd söderut 1894, se 1969. N. Kr s. 35, 249.

1867 Tollarps kvarn blev färgeri.

1867 bildades Handels- och Industriföreningen (se 31 maj 1847 och 20 okt. 1900). HoH s. 76. N. Kr s. 108.

1867 bildades Byggnads- och arbetareföreningen i Christianstad, föreningen fick ett snöpligt slut när dess ordförande J. M. Rolf våren 1869 rymde med kassan till Amerika! N. Kr s. 155f.

1867 maj bildades Christianstads Köpmannabolag av 8 specerihandlare.

1867 Vånga kyrka, västra väggen kvar från medeltidskyrkan.

1867-1881 var friherre Corfitz Ludvig Joachim Staël von Holstein disponent för krutbruket i Torsebro. Han hade ”deltagit i nordamerikanska inbördeskriget, där han 1861-65 kämpade på nordstaternas sida som överstelöjtnant vid ett negerregemente”, se 1881 RFA s. 32.

1868 startade Önnestads Folkhögskola, en av de äldsta i landet.

1868 byggdes Skepparslövs mölla, en s. k. holländare, driften nedlagd 1938.

1868 invigdes Västra Vrams kyrka som ersatte en medeltida stenkyrka. Den nya ritades av Helgo Zettervall och utsågs till Sveriges vackraste kyrka år 2001. VT50KIK s. 19.

1868 ny Ordningsstadga. N. Kr s. 16.

1868 besökte Knut Almlöf, en av 1800-talets stora svenska skådespelare, staden för första gången. Han återkom flera gånger bl. a. 1870 och 1896. En kollega, Adolf Hellander, skrev i sina memoarer att Almlöf hade sagt att i Kristianstad finns ”Sveriges finaste publik”! ETHIK s. 196f.

1868 övertogs Littorins Bokhandel av sonen Axel Littorin. TNON s. 34f.

1868 var vallen, som skar av Nosabysjön från Helge å, färdig och man kunde börja torrlägga sjöområdet vilket resulterade i att 500 hektar jord blev åker. Man fick också Sveriges längst markpunkt, f. d. sjöbotten, 2,41 m under havsytan. På detta område ligger idag stadsdelen Österäng. G. Ch s. 235. K Ebgfs s. 144, 147. IEVPPJ s. 217.

1868-1916 apotekaren Axel Gauffin som gav Apoteket namnet Svanen (apoteket Svanen stängdes 30 juni 1983).

1868 sista nödåret – nöden var stor i Kristianstad, en Nödhjälpskommitté inrättas, samt en kokinrättning åt fattiga. N. Kr s. 40.

1868 1 nov. startade Önnestads Folkhögskola – Sveriges första folkhögskola!

1868 raserades de tullmurar som omgav Berlin och därefter kunde man bygga sina boulevarder, som alltså är betydligt senare än Kristianstads boulevarder! N. Kr s. 33.

1868 c:a första julgranen i göingebygden. JFSTK s. 149.

1869 4 nov. föddes artisten Sigge Wulff i det s. k. Kungshuset vid Västra Storgatan 39. Känd bl. a. som "Kalle P", död i lungsvikt 7 jan. 1892.

1869 Wilhelm vom Berger var en av stadens första fotografer.

1869 ombildades Bryggeriet från 1839 till ett bolag med namnet Finlands bryggeri. LP s. 133.

1869 startade Mårten Pehrson en mjöl- och grynaffär på Östra Smalgatan. K Ebgfs s. 162f.

1869 nov. överlät ingenjör Milner torrlägningsföretaget till ingenjörsfirman Sutcliffe och Seed. K Ebgfs s. 144-146. N. Kr s. 146.

1869 köpte Köpenhamns stad vallanläggningarna som omgav staden och kunde därefter bygga sina boulevarder, som alltså är betydligt senare än Kristianstads boulevarder! N. Kr s. 33.

1869-1871 byggdes det s. k. Blomska förrådet, som inte ritades av översten och arkitekten Fredrik Blom, som dog redan 1853, utan av A. Ehrenpohl. KCS1ST s. 69. FGCÅ 1994.

1870-1873 var överstelöjtnanten Folke Trädgårdh (1808-1883) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 113. N. Kr s. 39.

1870- och 1880-talen sänktes Oppmannasjön vilket gjorde att slottsholmens yta ökades väsentligen för Karsholm.

1870 byggdes en kvarn vid Helgeå i Yngsjö. Enl. Kenth Olsson i Kristianstads Journalen april 2013 s. 57, ÅOYH s. 244.

1870 4 maj strejkade 100 arbetare vid torrlägningsföretaget för högre löner.

1870 juni hölls en predikantkurs i Baptisternas samlingsal som leddes av den förste rektorn för Betelseminariet K. O. Broady, samt Anders Wiberg och Adolf Drake. M BiK s. 20.

1870 Näsums tredje kyrka, som ersatte den som invigdes 1796. VT50KIK s. 67.

1871 ny Fattigvårdsdag. N. Kr s. 16.

1871 4 nov. ändrades namnet på Christianstads Wecko-Blad till Nya Skånska Poster, se 1810, 1830, 1840, 1857, 1896, 1899 och 1954. K Ebgfs s. 154. RFA s. 12, 23-25, 29.

1871 det första Epidemijukhuset, se 1901 och 1925. N. Kr s. 35.

1871 bildades Esphults och Linderöds sparbank. MFD 1 s. 173.

1872 köpte staden Milners gasverk (start 1860). N. Kr s. 140, 158.

1871 18 dec. Nyare Christianstads-Bladet namn till Nyaste Christianstads-Bladet, se 1856, 1859, 1866, 1964. RFA s. 12, 27, 29.

1872 3 jan. startade Kristianstads Allehanda/Tidning för Kristianstads stad och län, med C. E. Ekvall som redaktör, se 1876. RFA s. 13, 32.

1872 startade Virginska Flickskolan av Emilie Virgin, från 1882 fick också pojkar gå i denna skola, se 1896. N. Kr s. 262.

1872 28 jan. invigdes Stadshuset vid Tivoligatan av borgmästare Eugène Clairfelt. Detta hus, som hade ritats av göteborgsarkitekten Johan August Westerberg, byggdes inte av staden, utan av Kristianstads Stadshusbolag eftersom staden saknade en representativ festivitetslokal. Här hölls kungabaler, banketter, maskerader och kostymfester. Här fanns det så kallade kritstrecken, som skilde klasserna åt, å ena sidan adelns, juristernas och officerarnas domän, å den andra den "förgyllda" delen av borgerskapet. Kritstrecken torde ha försvunnit under 1880-talet, men den lilla residens-, hovrätts- och garnisonsstaden hade ännu en bit in på 1900-talet strakt markerade klasskillnader. Dessutom fanns källarkrogen för den enklare publiken, samt en exklusiv klubblokal för herrklubben Stora Sällskapet vars medlemmar kom från rätt sida av kritstrecket, i klubblokalen fanns "allt man kunde önska sig". Senare 1892 har Föreningsbanken varit inrymd i denna fastighet, som omfattar ett helt kvarter inneslutet av Tivoligatan - Västra Vallgatan - Södra Kaserngatan och Västra Boulevarden, se 1892. K Ebgfs s. 123-126. LP s. 20f. KCS1ST s.88-91. N. Kr s. 74.

1872 18 mars bröt en väldig snöstorm ut som lamslog Yngsjötrakten. Småskollärarinnan Matilda Jönsson-Hammarlund som 1 januari hade startat Yngsjös första småskola blev insnöad i den lilla fiskarstuga I byns utkant som kommunen hade hyrt. I åtta dagar var hon

insnöad i sitt rum som också var skolsal. En bonde kom och grävde farm stugan, men det dröjde ytterligare åtta dagar innan snön sjunkit undan så att barnen kunde återuppta skolgången, ÅOYH s. 99.

1872 bildades Åhus Fruntimmersarbetarförening.

1872 novemberstormen vid Åhus Kärr med en tsunamiliknande våg, ÅOYH s. 43-47.

1872 11-13 nov. En av de värsta stormarna. Stora fartyg kastades upp på land! Ångfartyget Transit II, skonerten Albano och 10 andra fartyg totalt sönderslagna. VSGT3 s. 103.

1872-1874 igenfylldes den gamla tvärkanalen, som grävts 1616-1617 utmed Stora Torgs södra sida, och däröver anlades Nya Boulevarden. G. Ch s. 67. KCS1ST s. 99. N. Kr s. 32, 34.

1872-1876 Kristianstads Allehanda.

1873 anlades stadens första vattenverk med ett vattentorn på den norra fästningsvallens bastion Drottningen, det revs år 1900, se 1900. EC s. 50 (bild). N. Kr s. 19 [anger 1874], 40, 159f.

1873 lät Oscar II resa en flaggstång på Stockholms slott. När flaggan var hissad innebar det att kungen var hemma. BOGÅ s. 9.

1873 blev Skillinge fiskeläger utlöst genom ett årligt stadsbidrag, se 1617. N. Kr s. 18.

1873 byggdes en folkskola och en småskola i Yngsjö. YGBOS s. 20.

1873 byggdes en småskola, s. k. ”mindre folkskola” i Ljunge vid Yngsjökärr. Den förste läraren var Nils Nilsson som verkade här 1873-1880. YGBOS s. 20.

1873 startade Christianstads Boktryckeri AB, som kom att trycka Nya Skånska Posten, se 1871. K Ebgfs s. 154.

1874-1894 var generalmajoren Cornelius Sjöcrona (1824-1906) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 113.

1873-1890 användes ångfartyget ”Ernst”. N. Kr s. 206.

1874 nya Byggnads-, Brand- och Hälsovårdsstadgor. N. Kr s. 16.

1874 antogs en ny stadsplan för Åhus som kunde fått katastrofala följder, gatorna skulle breddas p. gr. a. brandrisken och Mariakyrkans torn måste rivas för att man skulle bredda Norregatan. IEVPPJ s. 281, ÅOYH s. 105.

1874 1 maj -1974 järnvägen Sölvesborg-Kristianstad. K Ebgfs s. 140. BOF s. 158, 160, 163f.

1874 Christianstads Barnhem för flickor (revs 1946). N. Kr s. 35.

1874 byggdes Exercishuset. KCS1ST s. 69.

1874 sommaren startade ett småskoleseminarium, som 1875-1889 hade en s. k. åhörarinneklass. Skolan upphörde 1889 eftersom landstingen inte längre gav den några pengar, se 1893. N. Kr s. 268.

1875 7 jan. höll Byggnadsnämnden sitt första sammanträde.

1875 Nosaby kyrka, ersatte den medeltida som revs strax före. Dopfont från o. år 1200 nu i Karsholms slottspark. VT50KIK s. 42.

1875 bildades Kristianstad Missionsförening och invigdes dess Missionshus, se 1889.

1875 passagerarbåten Sophie-Louise för Ivösjön byggd på Ljunggrens Verkstad. K Ebgfs s. 150.

1875 stormen vid Åhus Kärr då fartyg från havet drev in från havet och strandade. En delm av dessa höggs upp, last och inventarier bärgades och såldes på auktion, ÅOYH s. 43-47.

1875 bildades Albo härads Sparbank. MFD 1 s. 173.

1875 blev den gamla skolan vid Trefaldighetskyrkan Hotell Brissman.

1875 10 dec. invigdes Högre Allmänna Läroverket nya byggnad – senare Söderportskolan (idag gymnasieskola), tidigare inrymd Hertig Carls skola (nuvarande Hotell Brissman), se 1901 och 1915. K Ebgfs s. 93. KCS1ST s. 102. N. Kr s. 35.

1875 postexpeditionen flyttades till torget i Åhus och upphöjdes till poststation.

1875 fanns 62 registrerade handelsfirmor i staden. HK s. 57.

1875 c:a byggdes en skola i Yngsjö.

- 1875 c:a byggdes en skola i Ripa.
- 1875 c:a byggdes en skola i Härnestad.
- 1875 c:a byggdes en skola i Horna.
- 1875 c:a byggdes Åhus kallbadhus (revs o. 1928).
- 1875 8.845 invånare i staden. N. Kr s. 40.
- 1875 övertogs torrlägningsföretaget av överste Hans Mattsson och kapten Roosing med ett danskt bolag, sedan överläts kontraktet om detta på ett konsortium bland ortens jordägare, som senare inlöstes av ägaren till Råbelöv, kammarherre James Kennedy. K Ebgfs s. 146-146. N. Kr s. 147.
- 1876-1877 byggde grosshandlare John Wahlberg Hotell Sirius vid Västra Bolevarden 35, mitt emot Tivoliparken. Det ritades av arkitekt Helge Zettervall. SÖD s. 212 + egen hemsida.
- 1876-1888 var Ludvig Hammar stadsarkitekt och stadsingenjör.
- 1876 byggdes Villa Haga av byggmästare Löfgren av sten från stadsmuren och gamla Västerport i Åhus. Huset revs 1970. IEVPPJ s. 79, 81, 181f.
- 1876 byggdes Wendes Artilleriregementes östra stall med plats för 57 hästar. KCS1ST s. 70.
- 1876 byggdes ett nytt ridhus. KCS1ST s. 70.
- 1876 byggdes Sjukstallet för regementets hästar, detta revs 1979. KCS1ST s. 70.
- 1876 byggdes tremastbarken Jolani på beställning av kung Kalakaua av Hawaii med kungasalong i ebenholtz och med kungens porträtt hängande där. 1907 inköptes skeppet med kungaporträttet kvarhängande av cigarrkungen Per Svensson och två andra affärsmän. 1907-1916 hade detta skepp Åhus som hemmahamn och skeppsklareraren Ola Olsson som redare. Det var ett av de snabbaste och kanske elegantaste skepp som ingått i Sveriges segelflotta. K Ebgfs s. 28-20. IEVPPJ s. 219 f, ÅOYH s. 250.
- 1876 hösten startade en Hansmakareförening i staden. N. Kr s. 156.
- 1876 31 dec. utkom sista numret av Kristianstads Allehanda, se 1872. RFA s. 13, 32.
- 1876-1888 lastångaren "Helge". N. Kr s. 206f (bild) .
- 1877 12 april bildades Kristianstads Fria Missionsförening, se 1875 och 1889. N. Kr s. 318.
- 1877 27 sept. bildades Kristianstads Läns Fornminnesförening, initiativtagare var lektor Abraham Ahlén. K Ebgfs s. 54. KCS1ST s. 116. N. Kr s. 305.
- 1877 härjade frossan i staden. N. Kr s. 217.
- 1877 startade Per Svensson född 1853 i Åhus, d. 1933) cigarrtillverkning i liten skala i Åhus. Företaget blev större och hade som mest 30 anställda och Per blev "cigarrkungen". Man tillverkade bl. a. den kända Åhus-Havannan. 1915 inlöstes företaget av Svenska Tobaksmonopolet. I dag är hans hus vandrarhem. K Ebgfs s. 32.
- 1877 startade Önnestads Folkhögskola en lantbruksutbildning, som 1940 blev en självständig lantbruksskola och 1970-1998 ägdes av landstinget och från 1999 av staden som Önnestadsgymnasiet.
- 1877 Yngsjö fiskeläger har 100 invånare och 50 fiskebåtar.
- 1878 Österslövs kyrka, ersatte en medeltida. VT50KIK s. 43.
- 1878 upprättades ett förslag till plan över staden. På bild i N. Kr s. 34.
- 1878 startades Skånska Spritförädlings AB i Kristianstad av brännvinskungen L. O. Smith. KCS1ST s. 16. IEVPPJ s. 267. N. Kr s. 40, 165.
- 1878 ångbåten "Neptunus" tillhörande Jöns Nilsson i Yngsjö. IEVPPJ s. 219 , ÅOYH s. 113.
- 1878 startade ångbränneriet i Håstad, Österslövs sn.
- 1878 yngsjöredaren började med trafik på Helgeån med sina populära båtar – trafiken pågår till 1910.
- 1879-1887 var C. E. von der Lancken borgmästare. N. Kr s. 11.
- 1879 lanserade brännvinskungen L. O. Smith Absolut Rent Brännvin. Fabriken nedlagd 1910, sedan ny hade byggts 1906 i Åhus. IEVPPJ s. 142, 267-275.
- 1880 startade Hvilans Gjuteri- och mekaniska verkstad. N. Kr s. 43 [anger 1881], 169.

- 1880 startade Skånska Yllefabriken på Beckholmen [1898 enl. annan uppgift].
- 1880 brann Fjälkinge Gästgivaregård, den nya var klar till julen 1881. BOF s. 71.
- 1880 dog C. J. F. Ljunggren d. ä. och företaget övertogs av hans son C. J. F. Ljunggren d. y. (Obs: båda hade namnen Carl Johan, men fadern hette Fulgentius, medan sonen hette Fredrik).
- 1880-talet restes en minnessten över Elleköpinge kyrka. IEVPPJ s. 51, ÅOYH s. 217.
- 1880-talet de första telefonerna i Kristianstad (hösten 1880 i Stockholm).
- 1880-talet startade Karpalunds Bryggeriet, som avvecklades 1945.
- 1880-talet startade Fjälkinge Gästgivaregård (senare: Gästis).
- 1880-talets Åhus kunde man läsa om i Kristianstads Läns Tidning sommaren 1929. IEVPPJ s. 279f.
- 1880-talet grävdes Segesholmskanalen. Tidigare hade det varit stora översvämningar, särskilt vid Åhus Kärr där (Åhuskärrsjön): "Husgavlarna var försedda med järnögglor där boende förankrade sina roddbåtar som de tog sig fram med i översvämningstider", ÅOYH s. 43.
- 1881 2 jan. startade tidningen Nya Tiden, sista numret utkom redan 18 aug. detta år. RFA s. 13.
- 1880-talet senare delen – äldsta fotografiet av Åhus by, ÅOYH s.249-253.
- 1881 feb. bildades den första IOGT-logen 28 Framåt av predikanten och nykterhetsmannen Olof Bergström från Arbrå (X). N. Kr s. 321.
- 1881 brännvinskungen L. O. Smiths prospekt om en vattenled eller en nygrävd kanal för att förbättra Kristianstads sjöförbindelse med Åhus. IEVPPJ s. 142. 400 år KO s. 76-80, ÅOYH s. 38, 40.
- 1881 6 maj startade tidningen Södra Sverige med friherre C. L. J. Staël von Holstein som redaktör, se 1865 och 1882. RFA s. 13, 32f.
- 1881 bildades Åhus Tobaksplanteringsförening. KOEÅ s. 49f.
- 1881 10 okt. hölls en soaré för Christina Nilsson i Stadshuset. K Ebgfs s. 124f. KCS1ST s.91.
- 1881 10 okt. höll Christina Nilsson en improviserad konsert från paviljongens/lusthusets trappa på egendomen Helgenäs, samt från major A. W. Lagercrantz' balkong på Västra Boulevarden 41. SÖD s. 194. KCS1ST s.91, 101. N. Kr s. 35.
- 1881 11 okt. höll Christina Nilsson en bejublad konsert i läroverkets aula. K Ebgfs s. 124f.
- 1881 startade AB Mårten Pehrsons Valsqvarn, lades ned 1991.
- 1881 bildades Telefonföreningen för Kristianstad och dess landsbygd, nedlagd 1908. N. Kr s. 159.
- 1881 6 dec. invigdes Gärds härads järnväg (Gärdsbanan) till Tollarp och Degeberga. K Ebgfs s. 140. N. Kr s. 184. 400 år KO s. 149. MFD 1 s. 65-115, ÅOYH s. 55-57.
- 1881-1886 ångbåten "General Boy" för Skånska Spritfabriks AB. N. Kr s. 206.
- 1881-1919 ångslupen "Sirius", tillhörande Jöns Nilsson i Yngsjö. N. Kr s. 206, 210, ÅOYH s. 109, 113, 115.
- 1882 21 jan. drabbades teatern (se 1833) av beslutet att verksamheten inte fick fortsätta på grund av bristande brandsäkerhet. Se 1883. K Ebgfs s. 132.
- 1882 29 mars utkom sista numret av tidningen Södra Skåne, se 1881. RFA s. 13, 32f.
- 1882 2 april tändes den första elektriska glödlampan i stan, det var i Ljunggrens verkstäder. MOA s. 9.
- 1882 byggdes den första saluhallen på Östra Salutorget, se 1928 och 1961. K Ebgfs s. 182-183. HSK s. 27. HK s. 40. N. Kr s. 19.
- 1882 bildades IOGT-logen Vapenbröderna. N. Kr s. 321.
- 1882 bildades IOGT-logen Strid och Seger. N. Kr s. 321.
- 1882 bildades IOGT-logen Trofast. N. Kr s. 321.
- 1882 bildades IOGT-logen Christian IV, ännu verksam år 2000. N. Kr s. 321.
- 1882 bildades IOGT-logen Vännen. N. Kr s. 321.

- 1882-1889 ångbåten ”Christianstad”. N. Kr s. 207f.
- 1882 startade Anders Perssons Färgeri. N. Kr s. 163.
- 1882 flyttade Kungliga Skånska Dragonregementet till Ystad.
- 1882 28 aug. föddes författaren och journalisten Gustaf Hellström i Kristianstad, d. 27 feb. 1953. Ledamot av Svenska Akademien, stol nr 18, 1942-1953.
- 1882 10 nov. invigdes det nya Missionshuset för Kristianstads Friförsamling, se 1877.
- 1883 21 feb. återinvigdes teatern efter en ombyggnad, se 1833, 1882 och 1903. K Ebgfs s. 132. ETHIK s. 168f. N. Kr s. 35.
- 1883 12 maj föddes litteraturhistorikern Fredrik Böök i Kristianstad (Västra Storgatan 36), d. 2 dec. 1961. Ledamot av Svenska Akademien, stol nr 10, 1922-1961.
- 1883 härjade frossan i staden – den sista stora frossaepidemin (första 1848). N. Kr s. 217.
- 1883 23 juni dog mjölnaren Nils Nilsson i Yngsjö och blev begravd på Åhus kyrkogård nära stora porten. Hans hustru Anna Månsdotter skulle komma att gå till historien som Yngsjömörderskan! Sonen Per fick livstid. IEVPPJ s. 153-161.
- 1883 22 juli bildades Åhus Nykterhetsloge av IOGT. IEVPPJ s. 230f.
- 1883 1 sept. mästare August Palms första besök i staden – en minnessten finns på Näsby fält. Flera friluftsmöten på Näsby fält. N. Kr s. 18, 156f. 400 år KO s. 194.
- 1883 Startade Kristianstads Arbetarekommun.
- 1883 bildades Godtemplarlogen nr 726 ”Löftet i kvällen” i Fjälkinge. BOF s. 249, 251-253.
- 1883-1890 var Albrecht Svanberg vikarierande lasarettsläkare.
- 1883 22 juli bildades en IOGT-loge i Åhus.
- 1883 13 okt. bildades nykterhetslogen Herakles i Degeberga. MFD 3 s. 324f.
- 1883 18 dec. invigdes Gärdslinans linje Åhus – Everöd med stationshuset ”Gärdskan”. K Ebgfs s. 140. IEVPPJ s. 235. N. Kr s. 184. 400 år KO s. 149, ÅOYH s. 55-57.
- 1884 9 mars bildades Fjälkinge Sjukförsäkringsförening. BOF s. 102.
- 1884 5-6 sept. invigde Oscar II (det andra) Frimurarhuset och hotellet vid sydsidan av Stora Torg. Även kronprins Gustaf och prins Karl deltog. K Ebgfs s. 126, 130f. LP s. 30f. KCS1ST s.93, 96. N. Kr s. 34.
- 1884 startade Fjälkinge Sjukförsäkringsförening. BOF s. 249.
- 1884 köpte Åhus Godtemplarhusförening tomt nr 34 i kv. Vesslan i Åhus. Se 1925. GKOÅ s. 364.
- 1885 vid läggandet av Gärdslinans hamnräls återupptäcktes ärkebiskopens slottsruin, som grävdes ut 1892-1893. IEVPPJ s. 107f.
- 1885 invigdes Södra Folkskolan. N. Kr s. 249.
- 1885 byggde grosshandlare Mårten Pehrson sitt hus vid Västra Boulevarden som en pendang till Hotell Sirius mittemot, som byggdes 1876-1877. SÖD s. 212.
- 1885 april öppnade Apoteket Kronan, stadens andra apotek på Tivoligatan 3 med apotekaren Theodor von Zeipel. K Ebgfs s. 174-175.
- 1885 c:a bildades Elims Baptistförsamling i Fjälkinge. BOF s. 249.
- 1885-1886 järnvägen Kristianstad-Immeln-Glimåkra. K Ebgfs s. 140. N. Kr s. 184.
- 1885 startade Neumans Spritfabrik AB av ing. Marcus Neuman/Neumann, nedlagd 1917 och riven 1990. N. Kr s. 40, 161, 165. 400 år KO s. 111.
- 1885 drabbades staden av en stor epidemi – scharlakansfeber, epidemisjukhuset räckte inte till, man måste använda Norra Folkskolan!
- 1886-1949 andelsbränneri i Rinkaby sn.
- 1886 19 maj invigdes järnvägen Kristianstad-Åhus (CÅJ). IEVPPJ s. 235f. N. Kr s. 148, 158.
- 1886 aug. inbrott i Degeberga kyrka. MFD 1 s. 49.
- 1886 31 aug. invigdes järnvägen Kristianstad – Glimåkra, se 1909. LP s. 123f.
- 1886 ”öppnade Frälsningsarmén eld”, dvs. startade sin verksamhet i en lokal på Ridhusgatan

3 med tre unga officerare under ledning av den blott nittonåriga kaptenen Hildur Karlsson, se 1892. HSK s. 23. N. Kr s. 319.

1886 6 nov. invigdes Fornstugan i Tivoliparken (stadens första museum): "Vårda fädrens minnen och Förgät icke fosterbygden". En träbyggnad i "fornnordisk" stil. Initiativtagare var lektor Abraham Ahlén. Nya lokaler i Tekniska skolan 1915. K Ebgfs s. 54. KCS1ST s. 115-118. N. Kr s. 18, 37, 305. Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.

1886 invigdes järnvägen Hörby-Tollarp, nedlagd 1967.

1886 anlades en ny kyrkogård på Östra Ängar. N. Kr s. 42.

1886 byggde "Lille Ludvig" - Ludvig Liljendahl (1872-1938) gråstensmuren vid Fjälkinge kyrkogård. BOF s. 230.

1886 15 nov. Hästveda-Karpalunds järnväg. K Ebgfs s. 140. LP s. 124.

1886-1951 hade tåget "sommarstationen" Villa nära Tälletstranden. IEVPPJ s. 248, 253, ÅOYH s.178f.

1887 startade Logen 13 Gustaf Wasa.

1887 blev Åhus municipalsamhälle. IEVPPJ s. 278.

1887 startade Kvarnäs tegelbruk i Gustav Adolfs sn.

1887 startade John Wahlbergs Ångkvarn (valskvarn), senare kallad Oljefabriken Merkantil, se 1907, 1919 och 1968. K Ebgfs s. 120. LP s. 121. N. Kr s. 40, 161, 166f.

1887 startade AB Skånska Konservfabriken. N. Kr s. 43, 161.

1887 avrättades Glimmingemördaren Nils Petter Hagström inne på länsfängelsets gård. ÅOYH s. 52.

1887 6 aug. utkom tidningen Arbetet med ett provnummer. Här finns bl. a. artikeln Arbetarrörelsen i Skåne som berättar om de sociala förhållandena i staden. N. Kr s. 167.

1887 c:a första fotografiet av Åhus by. IEVPPJ s. 225.

1887 30 dec. bildades Fjälkinge Tobaksplanteringsförening. KOEÅ s. 50.

1888-1904 var A. Åkerman borgmästare. N. Kr s. 11.

1888 2 jan. utkom första numret av tidningen Nya Tiden/Fosterländsk, frisinnad tidning för Södra Sverige, speciellt Skåne och Blekinge/Kristianstad, med redaktören Sven Svensson som deklarerade: "Nya Tidens princip är att ej lova mer än den kan hålla utan hellre söka göra mer än den lovat", se 18 aug. RFA s. 33f.

1888 mycket snö. N1900VN s. 17.

1888 startade Kejsarkvarnarna.

1888 fastställdes en regleringsplan för de östra ängarna. N. Kr s. 147.

1888-1898 bogserångaren "Carl XI". N. Kr s. 208.

1888 startade Åhus Repslageri, nedlagt 1966. IEVPPJ s. 260.

1888 startade en Socialdemokratisk förening.

1888 18 aug. utkom sista numret av tidningen Nya Tiden, vars första nr utkom 2 jan. detta år. RFA s. 13, 33f.

1888 byggdes Osvalds bod - en av ålabodarna. YGBOS s. 16.

1888 utgav löjtnant Sixten Sparre en diktbok, med titeln "I bunden form". K Ebgfs s. 127.

1888 c:a startade Ivö Kalk- och kaolinbrott.

1888 upphävdes Christian 4:s stadga att invånare i Åhus som idkade handel och sjöfart skulle betraktas som borgare i Kristianstad. N. Kr s. 18.

1889 invigdes kirurgiska paviljongen med fotogenbelysning som 1898 byttes ut mot elektrisk.

1889 bildades Kristianstads Fria Missionsförening (senare Missionsförsamling) av Missionsföreningen och Kristianstads Friförsamling, se 1875, 1877 och 1902. N. Kr s. 318 [1899 är feltryck].

1889 skakades staden av en societetsskandal som utvecklade sig till en tragedi. Löjtnant Sixten Sparre rymde från sitt regemente och sin familj med den sköna cirkusprimadonnan Elvira Madigan – det slutade med att de hamnade i Tåsinge i Danmark där han först sköt

henne och sedan sig själv, de begravdes på Landets kyrkogård. K Ebgfs s. 127. N. Kr s. 18. 400 år KO s. 185-190.

1889 natten mellan den 27 och 28 mars mördades 22-åriga Hanna Johansdotter i det s. k. Yngsjömordet i Møllegården nr 1 i Yngsjö av sin man Per Nilsson och sin svärmor Anna Månsdotter. Anna blev halshuggen kl. 08:00 den 7 aug. 1890 av skarprättaren A. G. Dalman på fängelsegården i Kristianstad. Det var den unge prästen Malte Hasselqvist som var själasörjaren som skulle bereda Anna för döden. Per fick livstids straffarbete på Långholmen i Stockholm, men blev benådad 1913 och släpptes ut på julafton kl. 13:00, efter 23 år. Han hade lärt sig att binda böcker under fängelsetiden och kunde sedan försörja sig på detta. YGBOS s. 11. IEVPPJ s. 153-161, 163-165. N. Kr s. 122. BIHOS s. 80-97. Klippt_ur_KB s. 67; SF s. 185-194. DVIDD s. 202-204, ÅOYH s. 49-53, 129-133, 229-233, 275-281.

1890 c:a bildades en avdelning av KFUM – Kristliga Föreningen av Unga Män av bokhandlaren Emil Winqvist. TNON s. 51f.

1890 c:a bildades Kristianstads Bicycleklubb. DVIDD s. 90.

1890 planlagdes Östermalm. N. Kr s. 47-51.

1890 maj upphörde Christianstads Pråmbolags verksamhet. N. Kr s. 208f.

1890 upprättades en tomtregleringskarta för Åhus där den medeltida kvartersindelningen slogs sönder, som tur var stannade denna ”på skrivbordet”. IEVPPJ s. 281.

1890 gjordes en omfattande invallning av Helgeå. KHÅOBB s. 91.

1890 7 aug. kl. 08:00 avrättades Anna Månsdotter inne på länsfängelsets gård, medan sonen Per Nilsson fick livstid, han dog 1918. Regementspastorn Malte Hasselqvist, Göran Bergstrand (från Kristianstad) och Bröderna Anderssons detectivkamera, SÖD s. 171, 173ff. Se även Kenth Olsson i Kristianstads Journalen april 2013 s. 57 om fotot och var Anna begravdes. IEVPPJ s. 153-161. Bödel var Anders Gustaf Dalman och det var hans första avrättning. ÅOYH s. 49-53, 129-133, 229-233, 274-281.

1890 27 sept. invigdes Fackföreningarnas hus i Kristianstad, senare kallat Folkets Hus, det första i landet! Man hade köpt en snickeriverkstad på Östermalm nära fängelset. Invigningen förrättades av skomakaren Anders Nilsson och högtidstalet hölls av Arbetets redaktör Axel Danielsson som bl. a. sa satt man hade ”skaffat den förföljda tanken ett eget hem”. En minnessten avtäcktes 1990. Ett nytt Folkets Hus byggdes 1914, se 1971. K Ebgfs s. 218f. N1900VN s. 7f (bild). N. Kr s. 18, 44.

1890 genom en donation av en stor summa pengar från Fruntimmersföreningen öppnades Åhus Privata Skola även för kvinnliga elever! Samtidigt ändrades namnet till Åhus Privata Samskola. Se 1851. IEVPPJ s. 241f.

1890 begränsades torghandeln och flera saluhallar byggdes.2

1890 invigdes Åhus Varmbadhus (revs 1951) med kyrkoherde Lars Andersson som invigningstalare. IEVPPJ s. 248f. BIHOS s. 25, ÅOYH s. 178, 180.

1890-1893 var Axel Otto Lindfors vikarierande lasaretsläkare.

1890-1911 ångslupen ”Delfin”, tillhörande Jöns Nilsson i Yngsjö. N. Kr s. 206, 210, ÅOYH s. 109, 113, 115.

1890 9.725 invånare i staden. N. Kr s. 40.

1890-talet – 1905 Nykterhetsträdgården (där Busscentralen alt, Domus finns idag). K Ebgfs s. 222. RFA s. 58f.

1890-talet byggdes ett Kallbadhus vid Åhuskusten, där idag [2018] Täppetcabana nu finns. Det revs i slutet av 1920-talet, ÅOYH s. 178-183.

1980-talet byggdes den första sommarrestaurangen vid Täppet: Vänners Minne, ÅOYH s. 181.

1891 15 jan. invigdes ett nytt Rådhus/Stadshus i Christian IV-stil av stadsfullmäktiges ordförande, generalmajor Cornelius Sjöcrona. Huset ritades av arkitekt Magnus Isaeus och används fortfarande, tillbyggt 1939. K Ebgfs s. 108f. N. Kr s. 17. N. Kr s. 34. KR100 s. 68.

1891 Nyaste Kristianstadsbladet.

1891 3 april hölls Degeberga Marknad för första gången, MOF s. 110-121. MFD 1 s. 94.

1891 infördes "trikinkontrollen" för kontroll av handeln med kött. N. Kr s. 19.

1891 7 dec. skrev Hjalmar Söderberg i Kristianstadsbladet: "Det gick lätt att få en överblick över staden: en lång och smal rektangel med kyrkan i ena ändan och läroverket i den andra. Man går runt om kring den på en halvtimme påstås det, och det är ganska troligt"

[moderniserad stavning av Kjell Åberg]. Söderberg kallade staden: "Kristianshåll", SÖD s. 91.

1892 jan. fick borgarskolan (med ritskolan) namnet Christianstads lägre tekniska yrkesskola, se 1903.

1892 18 jan. hölls första tinget i Gärds och Albo härads nya tingshus i Degeberga. MFD 1 s.116-143.

1892 startade folkskolläraren Per Ohlsson en Bok- och pappershandel i sitt hus på tomt 2 i kv. Ripan i Åhus. GKOÅ s. 343.

1892 startade Frälsningsarmén sitt sociala arbete med s. k. slumsystrar, se 1886 och 1911. N. Kr s. 319.

1892 borrades en ny brunn för staden, inte så långt från den gamla på Stora Torg, man hittade vatten på 123 meters djup. N. Kr s. 219. MSOB s. 108.

1892 inköptes Stadshusbolagets fastighet av Christianstads Enskilda Bank som lät ändra om stora festsalen i andra våningen till banklokal. 1902 uppgick banken i Bankaktiebolaget Södra Sverige, som 1919 sammanslogs med Stockholms Handelsbank som då ändrade namn till Svenska Handelsbanken. 1936 flyttade denna bank till nya lokaler och fastigheten köptes av Kristianstads läns hushållningssällskap och Föreningssparbanken flyttade in i banklokalen. Restaurangen på första våningen fortsatte verksamheten till 1906. Källarmästaren flyttade då sin verksamhet till den nybyggda Teaterrestaurangen i Tivoli. Herrklubben Stora Sällskapet hade flyttat sin "verksamhet" något åt tidigare till Frimurarhuset. Se 1872. LP s.20-22.

1892 sändes de första flickorna, 12 stycken, till den första skollovskolonin som hölls i Åhus. N. Kr s. 251.

1892 fr. o. m. sommaren partiellt förbud för hästar i staden. N. Kr s. 216.

1892 öppnades Trikinbyrån – en köttbesiktning, en veterinär var chef. Anledningen var handeln på det s. k. Köttorget där slaktare och charkuterister sålde sina varor under mindre hygieniska förhållanden. HSK s. 27

1892 invigdes (gamla) Badhuset, som revs 1958.

1892 köpte baptistförsamlingen Ebeneser tomt nr 4 i kv. Vesslan i Åhus och hade sitt baptistkapell där. 1919 köpte Åhus Baptistförsamling denna fastighet GKOÅ s. 360.

1892-1893 anlades en plantering som först kallades "Stadsparken", men som senare fick namnet "Björket". N. Kr s. 45.

1892-1893 blev slottsruinen i Åhus framgrävd – ärkebiskopens borg, som leddes av lektorn i Kristianstad Abraham Ahlén. KCS1ST s. 116. IEVPPJ s. 92f, ÅOYH s. 122.

1893 startade cigarrkungen Per Svensson sin fabrik i Åhus, nedlagt 1915 när Svenska Tobaksmonopolet blev enda tillåtna köpare. IEVPPJ s. 264.

1893 byggdes nya Tullkammerhuset i Åhus. IEVPPJ s. 68, 277.

1893 kunde verksamheten fortsätta i småskoleseminariet, se 1874 och 1899.

1893 startade Kristianstads läns landstings sjuksköterskeskola.

1893 öppnade konditori Continental i Kristianstad filial i Åhus om somrarna, det blev länets första landsortskonditori. IEVPPJ s. 246.

1893 under sommaren dyker signaturen A. W-n. upp för första gången i Nyaste Kristianstadsbladet. Det var Axel Wallengren, mera känd som Falstaff, fakir.

1893-1897 motorbåten "Iris".

1893 bildade ett fyrtiotal husägare Kristianstads Renhållnings-Aktiebolag som staden tog över 1947. N. Kr s. 16f.

- 1893 6 sept. bildades Karpalunds Sockerfabriks AB. Fabriken brann 10 okt. 1895 och pteruppbyggdes under samma år. SF s. 98f.
- 1893 15 okt. invigdes Betelkapellet, Kristianstads Baptistförsamlings kyrka på Södra Kaserngatan, se 1857, 1938, 1982 och 1986. M BiK s. 29. N. Kr s. 315f.
- 1893-1894 stormig vinter med ovanligt högt vattenstånd. En stenskonung byggdes längs strandkanten av Helge å, nya träd planterades och så blev det en strandpromenad. KCS1ST s. 109. N. Kr s. 53.
- 1893-1894 byggdes Karpalunds Sockerbruk, nedlagt 1991. N. Kr s. 105.
- 1894 23 jan. bildades Kristianstads Frivilliga Hjälpförening, som ännu [2011] är i verksamhet.
- 1894 24 april bildades Åhus Arbetarförening, s. 1895. IEVPPJ s. 243f.
- 1894 ångslupen "Erik".
- 1894 bildades nykterhetslogerna Broderskapet samt Broderskapets Vänner, båda tillhörande Templar Orden, som ännu är verksamma [2000], ej att förväxlas med T. R. O., se 1908. N. Kr s. 322.
- 1895-1902 var majoren och friherren Salomon von Otter (1832-1910) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 113.
- 1895 flyttades de gravstenar som fanns inne i Heliga Trefaldighetskyrkan och placerades dels längs kyrkans innerväggar (23 st.) och dels utomhus (c:a 50 st.). 400 år KO s. 33.
- 1895 bytte Arbetarföreningen namn till Åhus Loss & Lastningsarbetares fackförening. IEVPPJ s. 244.
- 1895 upphörde Christianstads Läsesällskap, se 1835. N. Kr s. 303.
- 1895 invigdes Christanstads Elementärläroverk för flickor. Detta byggdes där Björklunds Trädgårdsmästeri tidigare fanns. KCS1ST s. 102.
- 1895 8 juli besökte Hjalmar Branting Kristianstad i samband med en demonstration för allmän rösträtt. 400 år KO s. 195.
- 1895 en telegrafstation öppnades i Yngsjö med två abonnenter. IEVPPJ s. 205, ÅOYH s. 248.
- 1895 flyttade familjen Hellström in i Storehus vid Östra Boulevarden, där nu Sparbankshuset ligger. SÖD s. 101.
- 1895 2 dec. startade Degeberga Hotell. MFD 1 s. 175-200.
- 1895 c:a byggdes sommarrestaurangen Vänners Minne i Åhus, ÅOYH s. 181f.
- 1895-1898 ny stor utbyggnad av hamnen i Åhus. IEVPPJ s. 196f, 277.
- 1895 14 nov. hissades flaggan vid Yngsjö skola för första gången. BOGÄ s. 13.
- 1896 16 feb. bildades NGTO-logen "Löftet i kvällen" nr 685, ett Ordenshus byggdes 1905. MFD 3 s. 325-329, 331f.
- 1896 bildades Sveriges Advokatsamfunds lokalavdelning för Skåne och Blekinge.
- 1896 2 sept. invigdes ett nytt skolhus för Virginska Flickskolan, som idag tillhör Söderportsskolan, se 1973. N. Kr s. 261f.
- 1896 1 dec. startade högertidningen Kristianstads Läns Tidning (Länstidningen), som var mycket "vänlig": unionsvänlig (Sverige hade union med Norge), försvarsvänlig, tullvänlig, nykterhetsvänlig och arbetarvänlig. Tidningen hade lokaler på Västra Boulevarden 11 fram till 1954. Nya Skånska Posten uppgick i denna, se 1871, 1899 och 1954. RFA s. 13, 34-38, 44f.
- 1896 startade K. A. Ekström & Sons Kopparslageriverkstad vid Näsby.
- 1896-1923 var Johan August Hedlund lasarettsläkare.
- 1897 Nya Sparbanken i staden, ingår idag i Kristianstads Sparbank. N. Kr s. 110.
- 1897-1963 ångbåten "Björn". IEVPPJ s. 277.
- 1897 byggdes Nya Södra Kasern. 1947 blev det Folkskoleseminarium och användes senare av Högskolan till och med vårterminen 1995. KCS1ST s. 72. N. Kr s. 123.
- 1897 2 okt., i samband med den stora manövern, besökte Oscar II staden och invigde en ny kasern vid Södra Kaserngatan. LP s. 31f, 36f. N1900VN s. 111. N. Kr s. 55.

1897 13 okt. storbrand i Åhus – ett helt kvarter brann ner på grund av två barns lek med eld. IEVPPJ s. 232-234, ÅOYH s. 265-268.

1898 t. o. m. detta år prydde Christian 4:s bild sedlarna från Christianstads Enskilda Bank!

1898 hölls det första 1-majdemonstrationen i Åhus.

1898 förbättrades hamnen i Åhus.

1898 16 april föddes originalet David Rignell, allmänt kallad Fimpa-David. Han dog 29 jan. 1974, ÅOYH s. 183.

1898 invigdes Vittskövle nya färja . IEVPPJ s. 212.

1898 återupptäcktes stadsmuren i Åhus. IEVPPJ s. 77-82.

1898 hösten, utkom häftet ”Ungdom”, skriven av några elever. N1900VN s. 68.

1898 startade Skånska Yllefabriken på Beckholmen, se 31 maj 1900. K Ebgfs s. 164f. N. Kr s. 43. [1880 enl. annan uppgift]

1898 11 dec. hölls den första, kända Luciafesten i staden, det var hos Svenska Grovarbetareförbundets avdelning. JFSTK s. 22.

1899 3 feb. hölls den första offentliga filmföreläsningen på teatern. K Ebgfs s. 136.

1899 1 maj öppnades en poststation i Yngsjö, den upphörde 1975. VSGT2 s. 263.

1899 30 juni slogs Kristianstads Läns Tidning samman med Nya Skånska Posten, vars sista nummer utkom denna dag. K Ebgfs s. 154. RFA s. 12, 37.

1899 flyttades småskoleseminariet till Norra Folkskolan, nuvarande Norretullsskolan, se 1874, 1893 och 1909.

1899 ändrades Kristianstads Hjulförbund till IFK Kristianstad. N. Kr s. 325f.

1899 bildades Föreningen Folkets Hus i Åhus, se 1906. IEVPPJ s. 244.

1899 byggdes IOGT-huset i Fjälkinge. BOF s. 252.

1899 öppnade den första poststationen i Yngsjö. IEVPPJ s. 205.

1899 byggdes den första ”riktiga” dansbanan i Östra Tället i Åhus Nöjesplats. IEVPPJ s. 231, 244.

1899 startade tegelbruket Hercules i Rinkaby sn, ÅOYH s. 125.

1899 byggdes det första loket ”Trolle Ljungby” på Ljunggrens Verkstad.

1899 4 dec. hölls Municipalstämma i Åhus då man bl. a. bestämde Utgifts- och inkomststat för år 1900, ÅOYH s. 109.

1900-talet

1900 c:a var Kristianstad Sveriges Hollywood med flera filminspelningar.

1900 hade staden 10.318 invånare. (10.113 enl. N1900VN s. 5, 7; KH s. 9.)

1900 blev Åhus municipalsamhälle. N. Kr s. 19.

1900 blev Vilan municipalsamhälle. N. Kr s. 19.

1900 bildades Tollarps Sparbank. MFD 1 s. 173.

1900 bildades Villands härads Tobaksplanteringsförening. KOEÅ s. 50.

1900 17 feb. uppfördes skådespelet ”Det gryr” av några läroverkselever i det gamla Thaliatemplet vid vattentornet i stadens norra del. N1900VN s. 71.

1900 27 feb. största mängden snö sedan 1888. N1900VN s. 17.

1900 revs Vattentornet på norra fästningsvallen i bastionen Drottningen (byggt 1873 alt. 1874), ersattes av ett nytt Vattentorn detta år. N1900VN s. 26 (bild). N. Kr s. 19, 54.

1900 bildades Fårabäcks Bränneriets andelsförening i Fjälkinge. BOF s. 249.

1900 bildades Fjälkinge-Kiaby Skytteförening med en egen skyttepaviljong på Lilles backe. BOF s. 115, 250.

1900 startade AB Skånska Yllefabriken. N. Kr s. 19, 161, 167.

1900 ångslupen ”Torsebro”. N. Kr s. 210f.

1900 20 mars firades Skånska Provinsiallogens, av Svenska Frimurare Orden, hundraåriga tillvaro i staden. N1900VN s. 79.

1900 1 april bildades Cykelklubben Kristianstad. DVIDD s. 90.

1900 3 maj öppnades Degeberga - Brösarps järnväg. N1900VN s. 20.

1900 31 maj invigdes Skånska Yllefabrikens nya fabrik, ”den största i sitt slag i Skandinavien” med 80 vävstolar och 200 anställda, driften nedlagd o. 1985. N. Kr s. 43.

1900 26 juni invigdes Rinkaby skjutfält och avlossades det första kanonskottet, N1900VN s. 55. N. Kr s. 122, ÅOYH s. 122.

1900 29 juli stora kapplöpningssöndagen. N1900VN s. 84.

1900 hade Ljunggrens verkstad 425 anställda. K Ebgfs s. 164f. N. Kr s. 43.

1900 första elverket i källaren till Frimurarhotellet, det drevs av en gasmotor som vibrerade så våldsamt att hela huset skakade! Detta gjorde att man 1903 beslöt att det skulle stängas av varje kväll klockan 9 och att man under natten tog ström från stadens elverk, se 1902. Kanske finns detta elverk ännu kvar – det hör till frimurarnas hemligheter. LP s. 44f. N1900VN s. 90. KCS1ST s.96. N. Kr s. 18.

1900 19 sept. Slottsbröllop på Vittskövle slott. FVTG s. 178-181.

1900 20 okt. bildades Fabriks- och hantverksföreningen för Kristianstad med omnejd. HoH s. 78. N. Kr s. 107, 109.

1900 nov. utbröt en bageriarbetarstrejk. N1900VN s. 90.

1900 invigdes järnvägen Degeberga-Brösarp.

1900 c:a startade Fårabäcks bränneri, det andra bränneriet i Fjälkinge. BOF s. 155.

1900 c:a startade nykterhetsorden Verdandis loge Proletären som hade sina möten i Folkets Hus till 1967 då verksamheten upphörde. N. Kr s. 322.

1900-1901 revs Norreport, se 1913.

1901 1 jan. öppnades Degeberga Fattiggård med Gunilla Andersson som första föreståndarinna. Gårdens namn ändrades o. 1920 till Ålderdomshem. MFD 3 s. 279-287.

1901 avskrevs Karl XI:s indelningsverk och ersattes av ett värnpliktsförsvar. N. Kr s. 123.

1901 18 jan. tågolycka, med dödlig utgång, mellan Ripa och Härnestad. 400 år KO s. 151, ÅOYH s. 57.

1901 övertog staden skötseln av Tivoliparken och dess anläggningar.

1901 ny skjutbana för Kristianstads Skyttesällskap på Näsby fält.

1901 hade fattighjonen i staden fria badresor med tåg till Åhus. Enl. Kristianstadsbladet 16 juli 1901. DVIDD s. 151.

1901 inrättades ÖSJ-linjen med hästomnibuss mellan Långebro och Kristianstad. Linjen upphörde 1919 när järnvägsbron över Helgeå var klar. N. Kr s. 185, 193, bild 194 .

1901 gamla skjutbanan blev stadens första idrottsplats, nu plats för Kristianstads idrottshall.

1901 juni byggdes familjen Nobels dynamitus i Härnestad. Där förvarades upp till 2.000 kg dynamit och 20 kg tändhattar. Under storstrejken 1909 var man rädd för att arbetarna skulle ”inta” huset och därför bevakades huset dygnet runt av militär med skarpladdade vapen! ÅOYH s. 117-119.

1901 14 juni beslöt stadsfullmäktige att äntligen (frågan hade utretts sedan 1880-talet) att anlägga ett elektricitetsverk i staden. Motionen som bifölls hade lagts av målarmästaren och direktören Ernst Möller, se 1902. LP s. 39-42.

1901 1 aug. upphörde Christianstads Enskilda Bank.

1901 byggdes en ny friliggande flygel till Högre läroverket (nuvarande Söderportskolan), se 1875 och 1915.

1901 hösten invigdes Sparbankshuset, ritat av arkitekt O. Hägg. K Ebgfs s. 76. N. Kr s. 9.

1901 öppnade Riksbanken ett kontor i nuvarande konditori Duvanders lokaler, se 1913.

1901 invigdes ett nytt Epidemijukhuset på Östermalm, se 1871 och 1925. N. Kr s. 19, 48.

1902 hade staden 10.448 invånare.

1902 var det en stark julstorm, två fartyg drev på grund där Äspetbron senare byggdes. IEVPPJ s. 20.

1902 5 april startades ett gasdrivet elverk och det gamla blev en del av Spruthuset som låg intill, se 1901. LP s. 39-42. N. Kr s. 18. N. Kr s. 19, 43, 158f.

1902 invigdes Vasakyrkan på Vasagatan på Östermalm för Kristianstads Fria Missionsförsamling, se 1889 och 1926. N. Kr s. 318.

1902 4 juli kom den första bilen till Kristianstad. 400 år KO s. 200. BOGÄ s. 179. Moa s. 16.

1902 första strejken på Hvilans Gjuteri- och mekaniska verkstad. N. Kr s. 169.

1902 startade N. J. Anderssons Speceriaffär i Storehus vid Östra Boulevarden där idag sparbankshuset ligger. SÖD s. 102.

1902 bildades Fjälkinge Frisinnade Valmansförening, som senare bytte namn till Fjälkinge Folkpartiavdelning. BOF s. 248.

1902 invigdes nya lokaler för J. H. Dahls Flickskola, som byggts genom en donation av kopparslagaren Anders Werlin, och som byggts över den igenfyllda kanalen utanför Norreport nära Norretullsskolan (kasematten revs år 1900), skolan köptes av staden 1948, se 1837. N. Kr s. 54.

1902 3 okt. omkom mjölnaren Ola Nilsson Falk när han fastnade i kvarnhjulet i Järnbäcksmöllan i Olseröd, Maglehems socken, SF s. 21-33, även om andra kvarnar/möllor. VSGT1 s. 213-217.

1902 julstorm, klotblix, Åsums mejeriskorsten blåste ner, Ola Pers halmstack blåste bort. VSGT3 s. 103-105

1903-1911 var överstelöjtnant Otto Sylwan (1834-1916) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 113.

1903 jan., beslutade stadsfullmäktige att man inte längre skulle stava stadens namn på det gamla sättet: Christianstad, utan på det nya: Kristianstad. KCS1ST s. 1.

1903 talade Hinke Bergegren i Folkets Hus. N. Kr s. 18.

1903 andra strejken på Hvilans Gjuteri- och mekaniska verkstad, som ett resultat bildades AB Långebro Mekaniska Verkstad. N. Kr s. 169.

1903 invaldes den förste arbetaren, typografen P. A. Månsson, i stadsfullmäktige. N. Kr s. 19.

1903 19-20 april snöoväder. VSGT3 s. 105f.

1903 1 maj hölls sista föreställningen "Ett glas vatten" på gamla teatern. Se 1833, 1882, 1883, 1906 och 1977. K Ebgfs s. 132. LP s. 45. HSK s. 18. KCS1ST s. 120. N. Kr s. 281.

1903 startade Önos, ett svenskt livsmedelsföretag i Tollarp av Ragnar Wollin för produktion av bland annat vin. Idag producerar Önos grönsaker, drycker, sylt och marmelad.

1903 bildades en Sjuk- och begravningskassa för medlemmarna i Fabriks- och hantverksföreningen. HoH s. 78.

1903 invigdes Östra Folkskolan/Östra Skolan, se 1959. N. Kr s. 251.

1903 ändrades Christianstads lägre tekniska yrkesskolas namn till Tekniska skolan, se 1915.

1903 startade (den privata) nöjesparken Sommarlust i "Söderbergska trädgården", privat till 1942, se 1943. N. Kr s. 286f.

1903 köpte Kristianstads Mjölkförsäljningsbolag det gamla teaterhuset på norr. Teaterns dekorationer övertogs av Akademiska Föreningen i Lund. SÖD s. 103.

1903 utgav konsul C. J. F. Ljunggren en skrift där han pläderade för att man skulle "ta havet till Kristianstad" genom ett helt nytt kanalbygge med slussar från Hammarsnön över Horna till Åhus. IEVPPJ s. 142. N. Kr s. 147, ÅOYH s. 40.

1903 startade det andra teaterbolaget med konsul C. J. F. Ljunggren i spetsen.

1903 7 nov. startade Degeberga Föreläsningsförening. MFD 3 s. 329-331

1903 10 dec. bildades Kristianstads Handelsförening. HK s. 29. N. Kr s. 107.

Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.

- 1904-1915 var N. G. Genberg borgmästare. N. Kr s. 11.
- 1904 18 sept. invigdes Folkets Hus i Kristianstad på Kapellgatan, se 1890 och 1971. K Ebgfs s. 218-221 [feltryck 1914]. N. Kr s. 44.
- 1904 2 okt. startade Kristianstads-Kuriren – Söndags- och Onsdagstidning för Kristianstads stad och län, se 1907. RFA s. 13, 39f.
- 1904 bibliotek i Åhus.
- 1904 började Kungl. Wendes Artilleriregemente bygga ett helt nytt kasernområde, Östra Kasern. N. Kr s. 54.
- 1904-1912 bogserångslupen ”Siri”.
- 1904 ångslupen Boxholm II som byggdes på Ljunggrens Verkstad och som fortfarande [2010] går på sjön Sommen! K Ebgfs s. 150.
- 1904 fick Kristianstads Lasarett sin första kvinnliga läkare, Gertrud Gussander, först vikariat och ordinarie 1907-1909.
- 1904 bildades Skånska Lantmännens Centralförening. N. Kr s. 330.
- 1905 1 jan. blev Åhus köping med 1.351 invånare. IEVPPJ s. 278.
- 1905 startade en kommunal arbetsförmedling.
- 1905 invigdes Skånska Bankens bankpalats vid Lilla Torg. N. Kr s. 55.
- 1905 Färlövs kyrka – vid en omfattande restaurering fick kyrkan bl. a. tillbaka sitt tvillingtorn, se 1180. Det berättas att den kände vinhandlaren Oscar Pettersson var på kalas hos en god vän i Färlöv. Under en paus i pokulerandet gick han ut för att svalka av sig, men när han såg bort mot kyrkan fick han stora skälvan, rusade in, tog ett hastigt farväl och reste hem. Han visste inte att kyrkan återfått de två torn – han trodde att han såg dubbelt! LP s. 50.
- 1905 5 sept. startade Kristianstads första biograf, Biograf-Teatern, på Tivoligatan av Kristianstads Biografteater, i ett f. d. sovrum i det som senare blev biografen Röda Kvarns hus, med Gustaf Björkman och rullstolsfabrikanten N. H. Nylander med filmen ”En resa i Schweiz”, se 1907 och 1908. K Ebgfs s. 136. N. Kr s. 289.
- 1905 revs Tivoliholmens utvårdshus från 1860-talet. K Ebgfs s. 76 med bild.
- 1905 startade Frans G. Wiberg biografbolaget Grand Kinematograf och visade film i Godtemplarlokalen. N. Kr s. 289.
- 1905 köpte staden Skottenborg. KCS1ST s. 20.
- 1905 bildades en lokalavdelning av JHF – Järnvägstjänstemännens Helnykterhetsförbund, 1975 slogs denna ihop med Hässleholms avdelning och sedan 1995 har man en gemensam avdelning för hela Skåne. N. Kr s. 322.
- 1905 bildades Centralförsamlingen och som senare fick namnet Kristianstads Allmänna Nykterhetsförbund, genom denna samordnades nykterhetsföreningarnas aktiviteter i staden, organisationen upphörde o. 1988. N. Kr s. 323.
- 1905 startade Arbetarkommunen nöjesparken Ekenabben i Hammarlund. Den gick i konkurs 1914. 1919 flyttades paviljongen till Sommarlust, se 1943. K Ebgfs s. 220f. N. Kr s. 287.
- 1905-1906 ångslupen ”Svanen”. N. Kr s. 212.
- 1905-1909 ångslupen ”Thor”. N. Kr s. 211f.
- 1905 aug. storbrand i Åhus, i Mårten Pehrsons magasinsbyggnad över om Tullkammaren, ÅOYH s. 268.
- 1905 Stadsbiblioteket fick nya lokaler på Södra Skolan, se 1861 och 1915.
- 1905 1 nov. togs unionsmärket bort från de svenska och norska flaggorna och denna dag hissades de ”rena” flaggorna för första gången på drygt 90 år. BOGÅ s. 19.
- 1906 27 jan. bildades Åhus Folkets Hus och Parkförening, den första danskvällen var den 20 maj. Åhus Folketspark/Åhusparken stängdes under hösten 2001, ÅOYH s. 69-74, 161, 164.
- 1906 invigdes bokbindaren Martin Bongs fabrik. N. Kr s. 43, 161.
- 1906 upphörde man med saluter i staden. WRH s. 106.

1906 byggdes Sparbankshuset i Fjälkinge, se 1862. BOF s. 231f.

1906 1 juli besökte bondkomikern "Göran" Åhusparken ÅOYH s. 70.

1906 1 sept. invigdes Teatern i Tivoliparken med "En midsommarnattsdröm" med fru Julia Håkanssons sällskap. Den var ritad av arkitekten Axel Anderberg (1860-1937) och byggdes på platsen för det gamla utvårdshuset från 1840-talet, tomten skänktes av staden. Konstnären Nils Asplund hade målat en mytologisk plafondmålning där en av änglarna håller i två masker, som representerar teaterns två "sidor", den komiska masken bär drag av en dåtida kändis, vinhandlaren Oscar Pettersson, senare kallade man den "Oscar i taket" vilken för en del av deltagarna var den stora behållningen, eftersom man inte var så belåten med teaterstycket. Genom den första annonsen infördes förköpsrätt för aktieägarna, denna avskaffades först 1976 vid Teaterföreningens årsmöte. Efteråt följde en invigningsbankett i Teaterrestaurangen, om dennas skrevs i en av tidningarna: "En sådan festsupé till och h[er]r Källarmästaren är förlorad". Se 1833. K Ebgfs s. 134. LP s. 45-52. SÖD s. 111. Se 1925, 1964 och 1965. KCS1ST s. 119-125. N. Kr s. 281f.

1906 6 sept. besökte Oscar II staden för att inviga Östra kasern. Invigningen filmades av en göteborgare. Kungen besökte inte den nyinvigda teatern. LP s. 34, 39.

1906 bildades IOGT:s Ungdomsloge "Unga krafter" i Fjälkinge (nytt namn 1930: "Nya Krafter". BOF s. 249.

1906 startade Fjälkinge Föreläsningförening. BOF s. 249.

1906 17 nov. invigdes (gamla) "Spritkyrkan" eller Spritan, 27 m hög, i Åhus. Dess elverk är det första i Åhus! Absolut Rent Brännvin 1879. Absolut Vodka 1977. IEVPPJ s. 15f, 110, 204, 268-271, 274, ÅOYH s. 79-85.

1906 bytte Föreningen Folkets Hus namn till Åhus Folkets Hus och Parkförening. IEVPPJ s. 244.

1906 flyttades Åhus Nöjesplats till sin nuvarande plats.

1906 25 nov. invigdes Yngsjö kapell av biskop Gottfrid Billing. En av de största kämparna för kapellet var kyrkvärden, riksdagsmannen m. m. Anders Jönsson i Yngsjö. Kapellet ritades av domkyrkoarkitekt Th. Wåhlin. Innehavaren av Vittskövle gods skänkte marken. Kyrktuppen, som smitts av smedmästaren Erik Malmberg i Yngsjö, överlämnades som gåva vid invigningen. Eftersom grundvattnet var för högt kunde man inte också anlägga en kyrkogård. Se 1970. YK s.51f. YGBOS s. 14, ÅOYH s. 241, 246.

1907 tog den förste socialdemokraten plats i stadsfullmäktige, det var skomakaren Olof Andersson som kom in på en "blandad lista". N. Kr s. 19.

1907 inrättades en fast brandkår, förste brandchef var löjtnant Holger Fogelklou. N. Kr s. 160.

1907 var det strejk på Råbelövs gods – godsägaren importerade galiziska strejkbrytare.

1907 övertog Mårten Pehrsons Valsqvarn John Wahlbergs ångkvarn från 1887. Se 1919 och 1968. K Ebgfs s. 120. (1906 enl. LP s. 121).

1907bildades AB Svenska Biografteatern med en riksomfattande biografkedja. N. Kr s. 290f.

1907 invigdes en ny Folkskola, "Gamla Rönnow", i Åhus, vid Rönnowsgatan, invigningstalet hölls av kyrkoherde F. G. Nordell. IEVPPJ s. 82, 241, 270, ÅOYH s. 85.

1907 invigdes Folkets Hus i Åhus (revs 1970). GKOÅ s. 296f. IEVPPJ s. 231, 245.

1907 invigdes Industrihotellet, namnet ändrades senare till Industrirestauranten. HoH s. 82.

1907 invigdes två nya skolor i Yngsjö, en i byn (som ännu finns kvar 2012) och en söder om byn Ljunge skola i Yngsjökärr (nedlagd 1963). Båda skolorna ritades av samma arkitekt som ritade Yngsjö kapell, domkyrkoarkitekten Th. Wåhlin. 1925 byggdes lärarbostäder vid båda skolorna. Se. 1873. YGBOS s. 20f. IEVPPJ s. 241, 246.

1907 bildades Kristianstads Läns Tobaksplanteringsförening. KOEÅ s. 50.

1907 bogserångbåten "Fram".

1907 30 okt. utkom sista numret av Kristianstads Kuriren, som från 1 nov. blev Kristianstadstidningen Skånska Morgonbladet. RFA s. 13, 39-41.

1907 bildades Sveriges Bränneriidkarförening med säter i Kristianstad. N. Kr s. 165.

1907 byggdes Kastanjelund i Yngsjö av riksdagsmannen och kyrkvärden Anders Jönsson. YGBOS s. 18, ÅOYH s. 239.

1907 1 nov. startade Kristianstadstidningen Skånska Morgonbladet, se 1910. RFA s. 13, 40.

1908 jan. startade landstinget en arbetsförmedlingsanstalt i staden. N. Kr s. 171.

1908 inrättades en fast brandkår, förste brandchef var löjtnant Holger Fogelklou. N. Kr s. 19.

1908 spelade biografägaren Frans G. Wiberg in den allra första spelfilmen: "Han som klarar boven", som var 20 min. lång och blev svensk films första kriminaldrama.

1908 började utbyggnaden av stadsdelen Egna Hem. N. Kr s. 19, 45-47.

1908 sommaren spelade ett danskt filmbolag in en film om björnjakt på en av öarna i Immeln! Detta kan man få uppgifter om på Filmmuséet. LP s. 108-110.

1908 27 okt. bildades Kristianstads Egnahemsförening med 38 medlemmar, föreningen upplöstes 1960. N. Kr s. 45, 337f.

1908 omfattade Åhus handelsflotta 6 fartyg och 3 ångfartyg om totalt 6.000 ton. IEVPPJ s. 277.

1908 gamla Äspetbron byggdes som svängbro – nu gångbro. YGBOS s. 12. IEVPPJ s. 112, ÅOYH s. 215.

1908 byggdes sommarrestaurangen Strand Hotell i Åhus (revs 1971). IEVPPJ s. 246, ÅOYH s. 181f (Stubbagatan).

1908 inrättades en fast brandkår med brandstation på den gamla gasverkstomten.

1908 8 dec. bildades templet Excelsior av Tempel Riddare Orden, som är den största i Skåne och ännu verksam [2010]. N. Kr s. 322f.

1908 byggdes en ny skola i Fjälkinge. BOF s. 54f, 58.

1909 övertog kommunen ansvaret för skolan från kyrkan.

1909 27 feb. dog den kloka gumman Grava-Karna i Gravö, Åhus Kärr, se 11/7 1974, IEVPPJ s. 161-167, ÅOYH s. 171-175.

1909 våldsam brand på Råbelövs slott. SohiS s. 214.

1909-1910 i Kristianstads Filmateljé inspelades de första svenska filmerna: Värmlänningarna och Bröllopet på Ulfåsa. 400 år KO s. 119-124.

1909 sommaren inspelades "Fänriks Ståls sägner" och Värmlänningarna av olika företag. 400 år KO s. 120-124.

1909 Storstrejken. Började på Hvilans Gjuteri- och mekaniska verkstad, orsaken var "en tvist om ettöringar i extra timlön för åtta gjutare". Man var rädd för att arbetarna skulle "inta" familjen Nobels dynamitus i Härnestad och därför bevakades huset dygnet runt av militär med skarpladdade vapen! HSK s. 15. N. Kr s. 18f, ÅOYH s. 117-119.

1909 köpte staden Hammarsjögården, men först 1930 fick man brukanderätt. Här fanns marken som vunnits genom att man torrlade sjöområdet mellan Torsebro och Horna. Det blev stadsdelen Österäng. K Ebgfs s. 144-147. N. Kr s. 147.

1909 incidenten vid Råbelövs krutförråd med strejkande arbetare. N. Kr s. 18f.

1909 flyttades småskoleseminariet från Norra Folkskolan till Östra Folkskolan, nuvarande Centralskolan, skolan upphörde 1929.

1909 11 mars invigdes Kristianstads första biografsalong, Cosmorama, Östra Storgatan 53. Sedan 1972 finns ett Filmmuséum i huset. K Ebgfs s. 136. N. Kr s. 336. 400 år KO s. 120f. SffFik s.7

1909 togs svänghjulsbron över Äspet i bruk. IEVPPJ s. 283, ÅOYH s. 250.

1909 Ny kraftstation i Torsebro. N. Kr s. 19.

1909 invigdes Glimåkrabanans fortsättning till Älmhult, se 1886. Lp s. 124.

1909 13 nov. fastställdes taxa för trafikerandet av bron över Helge å till Espet av Åhus Broförening, ÅOYH s. 105.

- 1910 8 jan. hade Värmlänningarna premiär på Cosmorama. AB Svenska Biografteaterns första film.
- 1910 28 feb. utkom sista numret av Kristianstadstidningen Skånska Morgonbladet, se 1907. RFA s. 13, 39-41.
- 1910 bogserångbåten "Elsa".
- 1910 elektrifierades Fjälkinge by. BOK s. 22.
- 1910 bildades ett kommunalarbetsförbund. N. Kr s. 19.
- 1910 översvämning i Kristianstad, bilder i G. Ch s. 172, 236.
- 1910 ända fram t. o. m. detta år kunde fiskebåtar gå upp till Kristianstad och lägga till vid Fisketorgetts lilla hamn! IEVPPJ s. 125.
- 1910 invigdes Vilans skola.
- 1910 3 dec. startade Kristianstads Läns Veckoblad, se 1920. RFA s. 13, 41f.
- 1910 fanns 196 registrerade handelsfirmor i staden. HK s. 57.
- 1910 c:a byggdes ett sommarhem i Åhus för skollovskolonien. N. Kr s. 252.
- 1910 24 dec. skrev signaturen Spex, "Framtidsperspektiv, Kristianstad år 2010" i Kristianstads Läns Tidning [berättade hur han trodde att skulle se ut i Kristianstad år 2010!]. N. Kr s. 334-336.
- 1911 tog den första kvinnan plats i stadsfullmäktige, det var fröken Anna Lundqvist, som representerade högern och satt kvar till 1938. Hon var dessutom den första kvinnliga stadsfullmäktigeledamoten i hela landet! K Ebgfs s., 110. GKOÅ s. 284. N. Kr s. 19.
- 1911-1940 var P. L. Håkansson statsarkitekt.
- 1911 köpte Frälsningsarmén fastigheten Västra Storgatan 3 där man sedan hade sin armékår tills huset såldes 1999 (se 1772). N. Kr s. 319.
- 1911 slutade sjöfarten till Kristianstad.
- 1911 17 maj körde den första automobilen/bilen igenom Degeberga. Den gjorde reklam för postorderföretaget Åhlén & Holm. BOGÄ s. 175.
- 1911 bildades Kristianstads Minuthandlarförening, namnet ändrat, se 1919. HK s. 39.
- 1911 bygges en ny skola i Horna (nedlagd 1948). IEVPPJ s. 241.
- 1911 Spruthus (brandstation) med polisstation och arrestlokal i Åhus. GKOÅ s. 287.
- 1911 enl. grosshandlare Oscar Petterssons testamente detta år (f. 1854. d. 1914) skulle vart femte år avkastningen av en del av hans förmögenhet, som lämnats till staden, användas "till stadens prydnad med konstverk antingen på öppen plats eller i allmän byggnad". HK s. 33.
- 1911 19 sept. beslöt Åhus kyrkoråd att Mariakyrkan, samt folkskolorna i Åhus och Horna skulle få elektrisk belysning. IEVPPJ s. 283, ÅOYH s. 85.
- 1911 juletid elektrisk gatubelysning i Åhus. IEVPPJ s. 113, 283f.
- 1912-1923 var hovrättssekreterare Louis Ljungberg (1861-1934) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.
- 1912 Nordisk hantverkskonferens. HoH s. 83f.
- 1912 bildades IOGT-logen "De förenade" genom sammanslagning av flera loger. N. Kr s. 322.
- 1912 byggdes ett nytt kokhus för regementet, kokhuset revs i feb. 1961. KCS1ST s. 71.
- 1912 Sjukpaviljongen för regementet. KCS1ST s. 71.
- 1912 började man bada "på riktigt" och särskilda fällor för män och kvinnor med en neutral zon emellan infördes på Tappetstranden i Åhus. IEVPPJ s. 249, ÅOYH s. 177-183.
- 1912-1914/15 byggdes bron över Helge å i södra delen av Yngsjö, nära den vinglösa kvarnen, se 1865. YGBOS s. 13. IEVPPJ s. 205f, ÅOYH s. 247.
- 1913 det första flygplanet landade i Åhus, IEVPPJ s. 303, ÅOYH s. 85.
- 1913 invigdes Ålderdomshemmet Ängsgården. N. Kr s. 47.
- 1913 Kungl. Post vid Stora Torgs östra sida. N. Kr s. 55.
- 1913 flyttade Riksbanken till nya lokaler vid Stora Torg. N. Kr s. 9.

- 1913 byggdes Järnvägsstation för Kristianstadsbanan i Åhus (kallades "Åhus Hamn" från 1936 endast "Åhus"). IEVPPJ s. 236.
- 1913 anlades Barbacka godsbangård för Mårten Pehrsons Valsqvarn.
- 1913 besök av Gustav V när Wendes regemente firade 100-årsminnet av segrarna vid Grosbehren, Dennewitz och Leipzig med invigningen av en minnessten vid Norra Kasern. Dessutom avtäcktes yttersidorna från den rivna Norreport, se 1900-1901, så som den är idag, på fel plats, i fel vädersträck och drygt 22 m kortare. G. Ch s. 68. LP s. 34.
- 1913 24 dec. benådades yngsjömdöraren Per Nilsson efter 23 år på Långholmen.
- 1914 22 maj firades Kristianstads 300-årsjubileum med besök av kronprinsen- regenten Gustav Adolf, eftersom kung Gustav V var sjuk och vårdade sin hälsa utomlands. I södra kaserns matsal serverades en festmåltid för stadens fattiga vid 32 bord med 16 deltagare vid varje. Program för dagen se K Ebgfs s. 184-185. N. Kr s. 20.
- 1914 fullbordades den nya vägen över viadukten, N1900VN s. 56.
- 1914 besökte författarinnan Cecilia Bååth-Holmberg Kristianstad och berättar om detta i sin bok, "I heta striders land": man kommer till sjö- och stapelstaden Kristianstad och förgäves ser man sig om efter den verklighet, som skulle rättfärdiga dessa attribut. den finnes helt enkelt icke. Åtminstone kunde jag icke upptäcka den. IEVPPJ s. 141.
- 1914 bildades en nykterhetsförening för kvinnor, Vita Bandet, i staden och är ännu verksam [2000]. N. Kr s. 323.
- 1914 Baltiska huset i Degeberga, köpt från Baltiska Utställningen i Malmö. MFD 2 s. 21-33, 126.
- 1914 brann Lassagården i Yngsjö ned till grunden, här sägs att man förvarade prinsessans ena guldsko – se 1760-1761. IEVPPJ s. 192-197, ÅOYH s. 165-170.
- 1914 hade Kristianstad 11.835 invånare.
- 1914 Haganderska "palatset".
- 1914 8 nov. invigdes Degebergas nya skjutbana i Munkhage. MFD 1 s. 10-12.
- 1915 29 aug. invigdes Tekniska skolas nya lokaler, se 1836, 1850, 1892 och 1903 och 1922, i denna inrymdes även Stadsmuséet, som blev nytt museum efter Fornstugan, se 1886, 1877 och 1959, och Stadsbiblioteket, se 1861, 1905 och 1936. K Ebgfs s. 54. HoH s. 82. N. Kr s. 264, 306.
- 1915 blev Fornstugan sommarservering.
- 1915 flyttade Riksbanken till Stora Torg. N. Kr s. 55.
- 1915 tillbyggdes flygeln vid Högre Allmänna Läroverket (nuvarande Söderpostskolan) med en våning så att denna blev tre våningar högt s. 1875 och 1901. N. Kr s. 55.
- 1915 invigdes Ängsgården på Östra Ängar, en modern "fattigvårdsanstalt". N. Kr s. 19.
- 1915 flyttades Södreport till östra sidan av Tyggården mot Östra Boulevarden.
- 1915 invigdes Östra Kasern för Wendes Artilleriregemente (A3), se 1994.
- 1915 27 okt. återkom Norra Skånska Infanteriregementet från Ljungbyhed till Kristianstad, regementet nedlagt 1994. N. Kr s. 12. N. Kr s. 20, 125.
- 1915 invigdes betongbron över Helgeån vid Yngsjö by.
- 1915 drabbades staden av en scharlakansfeberepidemi. N. Kr s. 269.
- 1915-1916 murades delar av Södreport in i den mur som avgränsar nuvarande Regionmuséet mot Östra Boulevarden. KCS1ST s. 24.
- 1916-1922 var G. Borgström borgmästare. N. Kr s. 11.
- 1916 inkorporerades Näsby från Nosaby kommun. N. Kr s. 19, 54f.
- 1916 biografteatern Victoria, som ändrade namn 1919 till Skandia, 1924 till Rialto och 1927, efter en brand, till Bio. KCS1ST s. 75.
- 1916 6 juni firades Svenska Flaggans dag för första gången. BOGÄ s. 22-24.
- 1916 påträffades vid grävningar i Åhus en altarskiva som förmodligen tillhört klosterkyrkan. Altarskivan finns numera placerad intill S:ta Annas kapellruin. IEVPPJ s. 182.

1917 slutade Helgeån att vara allmän farled.
 1917 en storm förstörde Kalladhuset i Åhus. BIHOS s. 11f.
 1917 högvatten i Hammarsjön, järnvägsbanken överspolades och det var nära att den genombrutits och att Nosabysjön därmed hade återuppstått! G. Ch s. 236.
 1917 bildades AB Svenska Lantmännens Bank.
 1917 tillbyggdes Järnvägsstationen. N. Kr s. 55.
 1917 övertogs Spritan av Vin & Spritcentralen. IEVPPJ s. 270.
 1917 infördes motboken (kvar till 1955). N. Kr s. 19, 336 [anger 1919].
 1917 startade Kristianstadsortens Slakteriförening och upphörde 1925. K Ebgfs s. 166. N. Kr s. 172.
 1917 flyttades Hovrätten till Malmö, se 1821 och 1840. N. Kr s. 10f.
 1917-1923 byggdes ett kasernkomplex för Norra Skånska Infanteriregementet – I 24, se 1922. N. Kr s. 55.
 1918 jan. hölls den första Evangeliska Alliansens Bönevecka – med ekumeniska gudstjänster. N. Kr s. 315f.
 1918 15 juli dog yngsjömdaren Per Nilsson, 56 år gammal.
 1918 -1920 Spanska sjukan, i staden dog 20 personer och drygt 1.000 var sjuka. HSK s. 15. N. Kr s. 20, 127, 233f. 400 år KO s. 115-117. BIHOS s. 50-63.
 1918 bildades AB Skånebryggerier i detta ingick bl. a. Karpalunds bryggeriet.
 1918 bildades Pingstförsamlingen i Kristianstad, först kallade man sig Sionförsamlingen, men bytte senare till Filadelfiaförsamlingen, se 1931 och 1989. N. Kr s. 320.
 1918 invigdes Andelsslakteriet, se 1925. N. Kr s. 332.
 1919 allmän rösträtt.
 1919 års stadsplan.
 1919 Lavessonska huset på Kanalgatan.
 1919 25 juli invigdes järnvägsbron över Helgeå. N. Kr s. 185.
 1919 startade Oljefabriken Merkantil för utvinning av olja ur olika fröer och tillverkning av foderkakor, senare cornflakes och pannkaksmix, i Mårten Pehrsons Valsqvarn, se 1907. K Ebgfs s. 120. LP s. 121. N. Kr s. 191.1901
 1919 26 okt. startade Degeberga Biograf. MFD 3 s. 332-336.
 1919 vit jul i hela Skåne, enl. Kristianstadsbladet 22/12 2010.
 1919 ändrade Kristianstads Minuthandlarförening namn till Kristianstads Köpmannaförening/Köpmannablag, se 1911 och 1921. HK s. 39.
 1920-talet upphörde bruket av nattvakt i Åhus, IEVPPJ s. 121f, 281, 286, ÅOYH s. 265.
 1920 inköptes den första motorsprutan till Brandkåren. N. Kr s. 161.
 1920 utställning anordnad av Fabriks- och Hantverksföreningen. HoH s. 90.
 1920 startade Alfred Svensson Centraltryckeriet, som senare ändrade namn till Kristianstads Boktryckeri AB. K Ebgfs s. 154f.
 1920 c:a startade Fårabäcks Stärkelseförening i Fjälkinge. BOF s. 249.
 1920 c:a började Hvilans Mekaniska verkstad att tillverka hissar, uppgick i 1945 i AB Arbogamaskiner och hisstillverkningen upphörde 1951.
 1920 31 dec. utkom sista numret av Kristianstads Läns Veckoblad, se 1910. RFA s. 13, 41f.
 1920-talet en större brand som hotade oljefabriken Merkantil och hela Söder, oljeupplaget med flera hundra fat linolja brann. Det blåste ordentligt och rökmolnen låg tjocka och kväljande över hela staden. Närliggande bostadshus vattenbegöts och utrymdes. Brandkåren var maktlös, men alla byggnader räddades. Lp s. 122.
 1920-1925 byggdes bron över Helge å vid Sjögård. YGBOS s. 12f.
 1921 startade AB Ålexporten i Åhus av Sven W. Nilsson, övertogs av sonen Henning W. Nilsson, båda kallades ”ålakungen”. De använde specialbyggda båtar s. k. ålkvassar. Ålakusten = Guldkusten. Företaget upphörde 1 okt. 1980. Brunnsålar. Gulålar, blankålar.

Modern forskning om ålarnas väg till Sargassohavet, K Ebgfs s.32-33. YGBOS s. 16f. IEVPPJ s. 258f, ÅOYH s. 193-198, 250f.

1921 kvinnlig rösträtt. N. Kr s. 336.

1921 startade Ryhls båt- och skeppsvarv.

1921 startade Skånska Spisbrödsfabriken. N. Kr s. 165.

1921 slogs Kristianstads Köpmannaförening samman med Kristianstads Handelsförening under det sistnämnda namnet. HK s. 39.

1922-1942 var C. G. A. Östberg borgmästare. N. Kr s. 11.

1922 invigdes Axel Ebbes konstverk ”Snäckan” i brons i Tivoliparken. K Ebgfs s. 230, 233. KCS1ST s. 112.

1922 11-13 nov. vild smugglarstrid vid Yngsjö.

1922 byggdes stadsdelen Sergeantstaden nära Näsby. N. Kr s. 54.

1922 byggdes villorna på Utanverken. N. Kr s. 56.

1922 bildades Kristianstads Motett- och Musiksällskap genom att Nya musikaliska sällskapet från 1863 slogs samman med det ganska nybildade Kristianstads Motettkör. N. Kr s. 298.

1922 ändrade Tekniska skolan namn till Kristianstads lärlings- och yrkesskolor, från 1956 Kristianstads Yrkesskola. Skolan upphörde 1 juli 1972.

1922 startade bröderna Ernst och Gunnar Nilsson en cykelverkstad i Fjälkinge, samt försäljning av FJÄLKE-cykeln. BOF s. 187.

1922 Heides Karosserifabrik AB i Yngsjö. 1926 byggde man en ambulans som ansågs vara den modernaste i landet! Sedan byggdes brödbilar och lastbilshytter och från 1932 bussar.

1960 lades tillverkningen av karosser ner, i stället började man att tillverka husvagnar, bl.- a. Yngsjövagnen, senare tillverkades legoarbeten till köksindustrin. YGBOS s. 18.

1922 byggdes den gula paviljongen på Idrottsplatsen, som sedan revs 1973.

1922 11 nov. ankrade skeppet ”Hedvig” med smuggelsprit ombord i höjd med Gropahålet. De tyska spritsmugglarna tog sig till Kristianstad där de fick tag i en kusk, som körde med dem ned till Yngsjö skogen, där spriten var gömd. De lastade spriten på vagnen och körde genom skogen på ”den gamla smugglarvägen” mot Yngsjö by. Men de visste inte att tullarna hade fått tips om dem. Först blev det en eldstrid när tullarna stoppade dem, men sedan tullarna ammunition tagit slut tvingades de att jaga smugglarna på sina cyklar! I Yngsjö lyckades smugglarna slå sönder tullarnas cyklar så att dessa måste springa efter vagnen som fortsatte mot Vittsjö. En av tyskarna gav upp i Yngsjö och sprang in i skogen, där polisen grep honom följande dag. Andra poliser mötte smugglarna i Vittskövle där det blev en ny eldstrid! Efter en stund kunde båda tyskarna gripas, YGBOS s. 28f. IEVPPJ s. 209-211, ÅOYH s. 97-99.

1923-1946 var grosshandlare Bengt Johan Jönsson (1878-1963) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.

1923 upphörde Torsebro krutbruk.

1923 april hur det såg ut i Åhus, ÅOYH s. 223-225.

1923 16 april mönstrade en Åhuspojke och en blekingeyngling på s/s Lona och gick till sjöss. Det var Harry Martinson, f. 6 maj 1904 i Blekinge och d. 11 feb. 1978 i Stockholm, som blev nobelpristagare i litteratur 1974 och Sven Johansson från Åhus. ÅOYH s. 223-228.

1923 upphörde den s. k. patronatsrätten, MFD 1 s. 52.

1923 invigdes konstverket ”Hammarsmeden” i brons av Constantin Meunier framför KomVux, före detta Tekniska skolan. K Ebgfs s. 230, 233.

1923 Nya kaserner på Näsby. N. Kr s. 20, 125.

1923 6 juní bildades IFK Åhus, som från 1926 blev Åhus IF. Verksamheten upphörde 1990, men kom tillbaka 2003, DKIS s. 191-196, ÅOYH s. 90-96.

1923 bildades Kristianstad-Nosaby Bilförening för busstrafik av friherre B. H. Ehrensvärd på Villands Farm i Nosaby. N. Kr s. 193.

1923 utställning anordnad av Fabriks- och Hantverksföreningen. HoH s. 90.

- 1923 vit jul i hela Skåne, enl. Kristianstadsbladet 22/12 2010.
- 1923 23 dec. sändes den första radiogudstjänsten. BOGÄ s. 156.
- 1924 bygges en ny skola i Ripa (nedlagd 1962). IEVPPJ s. 241.
- 1924 startade Fjälkinge Mejeri, nedlagt 1940. BOF s. 211.
- 1924 startade Fjälkinge Frivilliga brandkår, från 1971 Kamratförening. BOF s. 249, 270-278.
- 1925 invigdes Handelsbankens byggnad i Åhus, ÅOYH s. s. 18.
- 1925 c:a restaurerades Råbelövs kyrka, som varit sädesmagasin, av godsägare Gilbert Kennedy och åter tagen i bruk för gudstjänster. Kyrkan har kvar sin medeltida dopfont.
- 1925 byggdes ännu ett Epidemisjukhus, denna gång på Stavrebacken, se 1871 och 1901.
- 1925 togs ”den ridande divisionen hos Wendes regemente bort, dvs. det 12:e och 13:e batteriet, N1900VN s. 56f.
- 1925 avlade för första gången tre av de kvinnliga eleverna på Högre Allmänna Läroverket (nuvarande Söderportskolan) studentexamen. N. Kr s. 258.
- 1925 20 juli skulle Teaterhuset i Tivoliparken säljas exekutivt – teaterbolaget hade gått i konkurs! Stadsfullmäktige räddade Teaterhuset genom att börja ge ett årligt anslag om 3.000 kr under 5 år framåt. Se 1903, 1906, 1964 och 1965.
- 1925 sommaren Kristianstadsbladet: ”En kärnkarl av den gamla stammen”: Nils Månsson i Furuboda 90 år, ÅOYH s. 43-47.
- 1925 1-9 aug. stor 1923 jubiléumsutställning anordnad av Fabriks- och Hantverksföreningen, som fyllde 25 år. HoH s. 90.
- 1925 startade Kristianstadsortens Nya Slakteriförening genom att köpa Andelsslakteriet från 1918, ett köp som ”gick tillbaka 1933, se 1935. N. Kr s. 172, 333.
- 1925 köpte Bibeltrogna Vänner Missionsförening tomt nr 34 i kv. Vesslan i Åhus. GKOÅ s. 364.
- 1925 byggdes Vittskövle järnbro som ersatte färjan.
- 1925 25 nov. upphörde Ljunggrens Verkstad, men det mesta av byggnaderna finns kvar. K Ebgfs s. 150f.
- 1926 5 mars bildades Snapphanelogen i Lund av kuratorn Carl-Axel Lindbom, se 1934. KHÅOBB s. 95.
- 1926 bildades det Svenska Flygvapnet och basen förlades till Rinkaby Flygfält, ÅOYH s. 123.
- 1926 ändrade Vasakyrkan, Kristianstads Fria Missionsförsamlings kyrka namn till Missionskyrkan, se 1875, 1877, 1889, 1902 och 1988. N. Kr s. 318.
- 1927 utkom första upplagan av Gustaf Hellströms bok, Snörmakare Lekholm får en idé.
- 1927 utkom första upplagan av Fredrik Bööks bok, Sommarleken.
- 1927 våren översvämning i Kristianstad, bild i G. Ch s. 237.
- 1927 byggdes Borrestads slott – det yngsta i Skåne.
- 1927 byggdes en saluhall vid salutorget intill Östra Boulevarden. N. Kr s. 55.
- 1927 stärkelsefabrik i Yngsjö. YGBOS s. 14.
- 1927 byggdes den Ryhls största båt: ålkvassen Transport. IEVPPJ s. 258.
- 1927 storbrand i staden som bl. a. drabbade Skånska Spisbrödsfabriken.
- 1927 lades Wendes stolthet, den ridande divisionen, ned. KCS1ST s. 72.
- 1928 slogs Åhus köping och municipalsamhälle ihop. IEVPPJ s. 281.
- 1928 11 mars bildades Degeberga Trädgårdsförening. MFD 3 s. 344f.
- 1928 byggdes den första Brandstationen i Fjälkinge, se 1952. BOF s. 273f.
- 1928 Nya Saluhallen [Saluhall 1] på Östra Salutorget, se 1882, 1961 och 1964. HK s. 40.
- 1928 byggdes den stora fabriken AB Damkappor, senare kallat Distingo vid Götgatan, tillbyggt 1935. N. Kr. s. 106f.
- 1928 ändrades namnet på N. Lindgren & Söners Vagnfabrik i Fjälkinge till Fjälkinge Karosserifabrik, se 1864. BOF s. 202.
- 1928 bildades Kristianstad Orkesterförening, senare Kristianstads Symfoniker. N. Kr s. 298.

- 1928 grundades Handelsföreningens Jubiléumsfond, för behövande köpmän och deras familjer, vid föreningens 25-årsjubiléum. HK s. 35.
- 1928 under hösten stor översvämning i Tivoliparken och området längs Kanalgatan. K Ebgfs s. 152. N. Kr s. 21.
- 1928 6 nov. startade stadslinjen med buss av Gunnar Pettersson. N. Kr s. 193-197.
- 1929 Yngsjö drabbas av en svår översvämning.
- 1929 tillbyggdes Spruthuset/Brandstationen och inköptes de tre första brandbilarna och hästarna såldes. Brandstationen revs 1979. K Ebgfs s. 118-120. N. Kr s. 161.
- 1929 6-7 juni hölls den sista examen i småskoleseminariet.
- 1929 startade Hanséns Verkstäder.
- 1929 bildades Åsums Bollklubb med friidrott och fotboll på programmet där de spelade fotboll på en äng från start och anlade en fotbollsplan där Wendes byggde sin kanslibyggnad och numer håller klubben till på Wendes Idrottsplats, idag kallad Wendesvallen (enl. Uno Sköld i e-post 3/4 2016 till Kjell Åberg).
- 1929 bildades Yngsjö GIF, som upphörde under Andra världskriget, ÅOYH s. 139.
- 1929 byggdes Saluhall 2, den revs 1964. HK s. 41.
- 1929 startade kommunisttidningen Syd-Svenska-Kuriren, se 1933. RFA s. 13, 41.
- 1929 startade en lokalavdelning av MHF – Motorförarnas Helykterhetsförbund, som ännu är verksam [2010]. N. Kr s. 323.
- 1930 hade Kristianstad 13.256 invånare.
- 1930 sommaren, den första lokalrevyn arrangerad av Kristianstads AIF (KAIF) i ett cirkustält i Ekenabbens nöjespark. N. Kr s. 285.
- 1930 startade Kristianstads cementgjuteri, som senare uppgick i Starka Betongindustrier.
- 1930 startade Fjälkinge Brottarklubb. BOF s. 250.
- 1930 invigdes Åhus Idrottsplats, ÅOYH s. 90f.
- 1930 skrev åhusbon Albert Andersson icke publicerade anteckningar om Åhus rådhus och underkänner det som senare blev kommunalhus och idag är muséum. I stället berättar han att det hus som ligger vid torgets nordvästra sida vid Ströbergsgatan ligger på "rådhusplatsen" och under detta finns "en ålderdomlig källare --- daterad till 1400-talet". IEVPPJ s. 75f.
- 1930 c:a startade Nordöstra Skånes Mejeriförbund, från 1965 Skånemejerier. N. Kr s. 331f.
- 1930 inrättades Centraldispensärer i staden.
- 1930 bildades Fjälkinge SSU-klubb. BOF s. 248.
- 1930 julafton tändes den första julgranen på torget i Tollarp. JFSTK s. 164.
- 1930 första lokala nyårsrevyn N. Kr s. 22.
- 1930-1950 byggdes lamellhusen på Östermalm.
- 1931 (?) stor översvämning i Degeberga. MFD 1 s. 33f
- 1931 den första nyårsrevyn med Einar Larsson som förste revykung, ända till 1970.
- 1931 öppnas Linas Bageri i Åhus.
- 1931 bildades Nymö Bondeförbundets avdelning. BOF s. 248.
- 1931 startade Fjälkinge Idrottsförening (IF). BOF s. 249, 257-261.
- 1931 invigdes Sion på Fästningsgatan, senare kallad Pingstkyrkan, se 1918 och 1989. N. Kr s. 320.
- 1931 startade Kristianstadsortens Lagerhusförening ek. för. N. Kr s. 331.
- 1932 9 mars bildades Degeberga Gymnastik- och Idrottsförening. MFD 3 s. 354-357.
- 1932 startade Vilans boll- & idrottsförening.
- 1932 bildades Mellersta Villands SLU-avdelning. BOF s. 248.
- 1932 ny Långebro av stål. IEVPPJ s. 113.
- 1932 1 okt. startade den socialdemokratiska Kristianstads Läns-Demokraten på Västra Boulevarden 19, fastigheten inköpt 1945, med Nils Elowsson som chefredaktör, och bl. a. seriefiguren Näslund som "skapats" av journalisten Stig Helin, se 1947 och 1957. RFA s. 13,

41-46, 90f.

1932 2 okt. invigdes Degeberga golfbana med nio hål. MFD 1 s. 19f. SF s. 171ff.

1932 såldes Karpalunds sockerfabriks ångbåt "Viola", ovisst hur länge som den hade använts, men den var den sista ångbåten som gick på Helge å.

1932 Spritan får världens största brännvinspanna i koppar.

1932 julafton tändes den första julgranen på torget i Degeberga, samt en större "affärsgran". JFSTK s. 164.

1933 feb. stor översvämning i Degeberga. MFD 1 s. 34

1933 upphörde Syd-Svenska-Kuriren, se 1929. RFA s. 13.

1933 grundades makarna Anders och Hulda Andersson fond, för behövande köpmän och deras familjer. HK s. 36.

1933 invigdes Anders Olssons konstverk "Sabinskornas bortrövande" i brons på Lilla torg och bekostad av grosshandlaren O. P:s fond för stadens prydnad. K Ebgfs s. 230, 234. HK s. 33f. N. Kr s. 295.

1933 invigdes konstverket "Mannen i islandströjan" i brons på Nya Boulevarden. (enl. Kristianstad Skulpturstaden, 1993, s. 56; 1964 enl. K Ebgfs s. 230, 233.)

1933 bildades Kristianstads Arbetarmusikkår, se 1939 och 1969.

1934 20 jan. bildades Vittskövle RLF (bytte namn 1971 till LRF). VSGT3 s. 156f.

1934 såldes ångfartyget Annie, Åhusflottans sista fartyg. IEVPPJ s. 277f.

1934 bildades Kronlogen som en dotter loge till Snapphanelogen i Lund, se 1926. KHÅOBB s. 95.

1934 bildades Degeberga Brandkår och byggdes Brandstationen. MFD 3 s. 255.

1934 Gärd's Härads sparbank vid hörnan Tivoligatan/Västra Storgatan. Ovanpå banken fanns ett kafé. Banken upphörde 1969. KCS1ST s. 76.

1934 startade Fjälkinge Scoutkår (men bara för pojkar, flickscout från 1956. BOF s. 250, 266-268.

1934 igensandades utloppet utanför Gropahålet, ÅOYH s. 46.

1934 bildades Fjälkinge Trädgårdsförening. BOF s. 250.

1934/1935 bildades området Yngsjö Havsbad. Disponent Arthur Svensson i Everöd köpte området av riksdagsman Anders Jönssons sterbhus. YGBOS s. 9, 18, 31-38. Förklaring av vägnamn inom detta område och vid Nyehusen i YGBOS s. 24-27, ÅOYH s. 78, 241. Även om vissa byggnader inom Yngsjö Havsbad.

1935 startade Kristianstad-Blekinge Slakteriförening (KBS), se 1918, 1925, 1933 och 1990. N. Kr s. 333.

1935 17 feb. bildades Gärd's Härads Hembygdsförening. MFD 3 s. 383ff.

1935 invigdes en Yrkeskola i Åhus. IEVPPJ s. 242. N. Kr s. 172 [anger 1939].

1935 invigdes konstverket "Flora I" av Nils Möllerberg. Står nära Fornstugan i Tivoliparken. KCS1ST s. 113.

1935 startade Svenska Landsbygdens Studieförbunds lokalavdelning i Fjälkinge. BOF s. 250.

1935 bildades Mellersta Villands SLKF-avdelning. BOF s. 248.

1935 igensandades utloppet utanför Gropahålet, ÅOYH s. 46.

1935-1943 utbyggdes Söder.

1936 Kristianstadsutställningen

1936 etablerades ateljé Lyktan i Åhus. IEVPPJ s. 288.

1936 3 jan. invigdes Konserthuset (vid Tekniska skolan), samt nya lokaler för Stadsbiblioteket, se 1861, 1915 och 1965. K Ebgfs s. 156. N. Kr s. 299, 303.

1936 31 maj invigdes Vandrarhemmet i Forsakarl, Degeberga. MFD 2 s. 235f.

1936 30 juni gick sista tåget på Gärd'sbanan, se 5 april 1937, ÅOYH s. 55-57.

1936 (?) stor översvämning i Degeberga. MFD 1 s. 34f.

1936 startade Degeberga Hembygdspark.

1936 års regleringsföretag av Helge å, färdig i nov. 1949. G. Ch s. 236.

1936 byggdes riksvägsbron över kanalen. N. Kr s. 56.

1936 Järnvägsstationen för Kristianstadsbanan i Åhus kallades från och med nu endast ”Åhus”).

1936 1 dec. invigdes Degeberga Sporthall. MFD 3 s. 339-353, 351-353.

1937 23 feb. väcktes en motion i Åhus köpingsfullmäktige om att man skulle ansöka om att få stadsrättigheter, samt att få överta hamnen från Kristianstad. Motionen fick stöd av bara 3 röster. IEVPPJ s. 287.

1937 5 april gick det absolut sista tåget på Gärdsbanan Åhus – Tollarp ”tåget tar spåret med sig hem, se 30 juni 1936, ÅOYH s. 56.

1937 organiserades civilförsvaret. N. Kr s. 23.

1937 blev Kristianstads AIF (KAIF) Kristianstads Allmänna Amatörförening (KAAF) och slutade spela fotboll, se 1930. N. Kr s. 285f.

1937 invigdes Näsby kyrka av biskop Edvard Rodhe. N. Kr s. 313.

1937 17 juni berättade Kristianstadsbladet att Åhuskusten för första gången fått in spillolja från havet! ÅOYH s. 177.

1937 6 aug. hade Nordisk Ungdom aktiviteter i staden. N. Kr s. 23.

1937 bildades Fjälkinge Hantverksförening, som 1973 uppgick i Kristianstadsföreningen. BOF s. 250, 254-256.

1937 14 nov. instruktionskurs för Skånes hantverkare. HoH s. 90.

1737 försökte en av landets nazistföreningar ”invadera” Kristianstad. Bladet skrev: ”Nazistiskt fackeltåg i Kristianstad, som torkade in”. 400 år KO s. 129-132.

1938 revs Rosendahlska huset, som låg norr om Rådhuset. N. Kr s. 55.

1938 startade Wardells Pälsvärfabrik.

1938 2 april bildades Degeberga Röda Kors Kår. MFD 3 s. 349f.

1938 bildades Orienteringsklubben PAN. N. Kr s. 328.

1938 bildades Fjälkinge Röda Kors. BOF s. 250, 262f.

1938 besöktes Åhusparken av Harry Brandelius, ÅOYH s. 70.

1938 mordet i Härnestad i Yngsjömördaren Per Nilssons hus! Mannet i huset blev skjuten av en ung man som var far till dotterns barn. Mannen hade sagt att ungdomarna inte fick gifta sig. Efter mordet tände den unge mannen på huset som brann upp, men alla som var inne kunde tas ut levande, ÅOYH s. 133.

1938 köpte Byggnadsföreningen Ungsvenska Gården Kastanjelund i Yngsjö och byggde om den till föreningsgård och semesterhem. Under några år under andra världskriget hyrdes fastigheten av Landstinget som använde det bl. a. som sjukhem för vård av personer som drabbats av scharlakansfeber. Sedan 1961 har Kastanjelund varit Vårdshus. YGBOS s. 18f.

1938 Anders Jönssons konstverk ”Miraklet” på Götgatan. K Ebgfs s. 230, 234.

1938 bildades Baptistförsamlingen Elim genom en utbrytning ur Kristianstads Baptistförsamling, den nya församlingen anslöts till ÖM – Örebromissionen, se 1940 och 1986. N. Kr s. 316.

1938-1939 utgrävdes borgen Lillöhus ruin, se 1940-1946. KHÅOBB s. 95f.

1938-1940 ändrades gatubelysningen från gas till elektrisk. N. Kr s. 159.

1938-1965 var Harald Schiller kulturchef på Sydsvenska Dagbladet.

1938 vit jul i hela Skåne, enl. Kristianstadsbladet 22/12 2010.

1939 15 juni – 6 aug. Kristianstadsutställningen 1939, en industri- och hantverksutställning, som arrangerades av Fabriks- och Hantverksföreningen samt Handelsföreningen och som invigdes av kronprinsen Gustav Adolf och med att Wendes sköt salut. Avslutades med ”hattmakarens kupp”. Jussi Björling höll en bejublad konsert. Barnsångarting med 2000 barn. Motorfolkets dag med kortegekörning från Hästtorget (Lilla Torg) till utställningen. Hemslöjdens dag med spinningstävling på festpodiet. Underhållning med Edvard Persson,

Eric Dahlström, Seth Persson, Hector El Neco, Ulla Billquist, Wiggerskvartetten, Hakon Svärd, William Arnes motordrome, Dixon Pale med sin dresserade säl, gymnastiktruppen "Åstrands pojkar". NöjesMånssons månraket var den populäraste karusellen. "Night and Day" var den mest populära schlagern. Göingehövdingen, Nils Andersson från Västraby, gjorde sitt intåg i spetsen för vilda snapphanar. Luftskyddets dag med dånande bombplan och "Hesa Fredriks" hemska varningsböl. Arbetets dag med stadsrådet Per Edvin Sköld som talare. Barnens dag. Husmödrarnas dag. Köpmännens dag. Hantverkarnas dag. Maskinernas dag. Allsång varje kväll, m. fl. arrangemang. Man utgav också en särskild Utställnings-Tidning (som angavs vara "Sveriges minsta dagliga tidning"). K Ebgfs s. 186f. LP s. 52-56. HoH s. 90f. HK s. 43-52. N. Kr s. 22f, 171f.

1939 öppnades ett militärflygfält vid Ripa, ÅOYH s. 126.

1939 9 juli, under den stora jubileumsutställningen hölls Hantverkets Dag. HoH s. 90.

1939 sommaren var Lillö kungsgård isolerad p. gr. a. mul- och klövsjuka. HK s. 49.

1939 reste "tacksamma stadsbor" en minnessten över överste Axel Ankarcrona i Tivoliparken, nära parkens entré från Tivoligatan. KCS1ST s. 113.

1939 30 sept. startades Degebergaortens Musteri. MFD 3 s. 344. KOEÅ s. 101.

1939 tillbyggdes Stadshuset, se 1891.

1939 bytte Kristianstads Arbetarmusikkår namn till Kristianstads Blåsorkester, se 1933.

1939 startade en handelskurs på Kristianstads lärlings- och yrkesskolor som senare fick namnet Kristianstads Handelsskola, se 1951.

1939 bildades Fjälkinge Luftskyddsförening. BOF s. 250.

1940 utkom första upplagan av Fredrik Bööks bok, Storskolan.

1940 den första av de s. k. "kalla vintrarna" under två veckor i februari stängdes skolorna p. gr. a. bränslebrist.

1940 startade Fjälkinge och Gustav-Adolfs Hemvärn. BOF s. 118.

1940 Midsommarafton försökte Birger Buhre, skånsk mästare på 100 m fritt, simma de 3 milen från Kristianstad till Åhus i Hammarsjöns och Helgeåns inte helt människovänliga badvatten! Han tävlade mot Gustaf Friberg, som försökt simma samma sträcka en gång tidigare, men tvingats ge upp när det var bara 4 km kvar. Denna gång gav Buhre upp efter drygt 6 tim. och 2,1 mil, medan Friberg lyckades simma ända fram! Det tog honom 15 tim. och 55 minuter! RFA s. 81-83.

1940 hösten invigdes Elim, Baptistförsamlingen Elims kyrka, se 1938 och 1986. N. Kr s. 317.

1940-talet en uppmuddring av Helgeå som gjorde att åfårorna blev rakare och att vattnet sjönk i åsystemet. G. Ch s. 229.

1940-1946 utgrävdes vallgravarna vid borgen Lillöhus av s. k. samvetsömna, i dag kallade vapenvägrare (1940-1945), samt därefter av baltiska flyktingar (1945-1946). Sedan konserverades hela ruinen och man uppförde ett skyddstak, se 1938-1939.

1941 1 jan. inkorporerades Norra Åsums socken med Hvilans/Vilans tätort. N. Kr s. 23, 53f.

Den 24 feb. 1941 bildades föreningen Lillöhus för att slutföra det arkeologiska arbetet, konservera ruinen, samt ansvara för ruinens framtida vård och underhåll.

1941 den andra av de s. k. "kalla vintrarna" under två månader stängdes Södra Skolan och Nya Skolan i Vilan p. gr. a. bränslebrist. Eleverna fick gå i Östra Skolan och i Vilans gamla skola.

1941 skulpturutställning med verk av Axel Olsson i Möllers Bokhandel. TNON s. 56.

1941-1945 fanns i villa Fjällbo i Fjälkinge en kycklingfabrik som tillverkade gengasved. BOF s. 234.

1942 invigdes golfbanan i Åhus.

1942 förlades Försvarsområdesstaben för länet i Kristianstad, se 2000. N. Kr s. 12.

1942 7 feb. bildades Konstföreningen i Kristianstad. N. Kr s. 296.

1942-1952 byggdes stadsdelen Parkstaden. N. Kr s. 51.

- 1942 3 aug. kaos när Kristianstadståget ska återvända på em. – för få vagnar.
 1942-1952 utbyggdes Parkstaden.
 1943-1951 var C. E. Dörning borgmästare. N. Kr s. 11.
 1943 köpte Arbetarkommunen nöjesparken Sommarlust, se 1903 och 1905. K Ebgfs s. 220f.
 1943 Barnens Dag, med journalisten Ragnar Albin som BD-general och magister Henning Sköld som ”stadens härold”, se 1944 och 1946. RFA s. 91f. 98.
 1943 1 aug. invigdes Gärds Härads Hembygdspark i Degeberga. MFD 3 s. 392.
 1944 1 juli tog SJ över järnvägarna i Kristianstad. N. Kr s. 187.
 1944 invigdes Nya Skolan som 1952 fick namnet Parkskolan. Namnet på Östra Skolan ändrades till Centgralskolan. N. Kr s. 254f.
 1944 bildades Fjälkinge Jaktskytteklubb. BOF s. 250.
 1944 bildades Fjälkinge Hantverksförenings Damklubb. BOF s. 256.
 1944 startade Robertforsskolan, nära Degeberga, skolan drevs av Hermods. MFD 2 s. 240. MFD 3 s. 308-316.
 1944 Barnens Dag, med journalisten Ragnar Albin som BD-general och magister Henning Sköld som ”stadens härold”, se 1943 och 1946. RFA s. 91f, 98.
 1945 1 jan. invigdes Missionshuset Elim i Degeberga. MFD 3 s. 261f.
 1945 3 feb. nödlandade ett amerikanskt bombplan på Rinkaby flygfält, ÅOYH s. 123.
 1945 3 april kom ett tyskt fjärrspaningsplan över svenskt luftrum. Flygfuriren Harry Nordlund beordrades lyfta med sitt jaktflygplan. Nordlund sköt varningseld mot det tyska planet som svarade med eld och det svenska planet exploderade och Nordlund omkom. 1995 restes en minnessten över den fallne piloten på nedslagsplatsen: vid Ynde rastplats invid E22 vid Sölvesborg, ÅOYH s.126.
 1945 hösten upprättades interneringslägren i Rinkaby och Gälltofta. N. Kr s. 23, 130f, ÅOYH s. 123-127.
 1945-1946 arkeologiska utgrävningar vid Vä.
 1946 blev Thorsten Andersson museichef på heltid. N. Kr s. 306f.
 1946 2 mars bildades Yngsjö If, Mycket om dess historia i ÅOYH s. 139-160.
 1946 arkeologiska utgrävningar i Åhus på den plats där S:t Jörgens spetälskehospital låg på den s. k . Spetarelyckan. IEVPPJ s. 185-188, ÅOYH s. 38.
 1946 Barnens Dags fest med bl. a. sångspelet ”Röde Orms tredje resa”, som skrevs av Axel Olsson i Arkelstorp, inspirerad av Frans G. Bengtssons böcker Röde Orm 1-2. Maurice Chevalier besökte staden. Med journalisten Ragnar Albin som BD-general och magister Henning Sköld som ”stadens härold”, se 1943 och 1944. RFA s. 91f, 98.
 1946 bildades Kristianstads Journalistklubb, som verkade för gemensam trevnad, högre löner och bättre arbetsförhållanden. RFA s. 84f.
 1946 25 juni intog Wendes sina 7 nya kaserner i Norra Åsum. KCS1ST s. 73.
 1946 dec. utgav Kristianstads Journalistklubb, den vanvördiga julkommunikén KRAX, som presenterade sig som ”den enda verkliga tidningen”. Den utgavs för välgörande ändamål, dvs. för den egna föreningskassan! Alla medlemmar som lämnat bidrag honorerades med att vederbörande blev mer eller mindre elakt avritad! RFA s. 84-87.
 1946 fanns 350 registrerade handelsfirmor i staden. HK s. 57.
 1947 var verkmästare Einar Pettersson (1897-1963) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.
 1947 jan. började det totala ”kriget” mot vildsvin i Skåne. MOA s. 130.
 1947 öppnade Friluftsbadet i Forsakar, som senare, i sept.gästades av simmaren Arne Borg, som satt 32 världsregord i simning. MFD 2 s. 241-244.
 1947 29 juni invigdes Kjugekulls Hembygdspark vid Bäckaskog av landshövding A. E. Rodhe. <http://www.ypl.se/villands/index.htm>
 1947 9-13 aug. Hantverksmässa i Fjälkinge. BOF s. 254f.

1947 byggde Journalistklubben upp ett Grönköping i miniatyr på Södra Kasernområdet.

1947 startade Folkskoleseminariet som först var på Norra Skolan, men från 1949 i Wendes Artilleriregementes lokaler i området Södra Kasern, se 1897 och 1968. KCS1ST s. 72.

1947 startade Nya Båtvarvet i Åhus.

1947 satte Evert B. Ekelund upp minnestavlan vid den Stora Eken norr om Yngsjö Havsbad där det bl. a. står: "Under gångna tider har enligt traditionen Stora Eken varit samlingsplats för traktens ungdom då de samlades till dans och lek. --- Må Stora Eken få stå kvar som ett vårdträd och tala sitt tysta språk om tider som varit." YGBOS s. 10. IEVPPJ s. 194, 221f.

1947 c:a bildades området Yngsjö Strand. YGBOS s. 9. Förklaring av vägnamnet "Rönnows väg" inom detta område. YGBOS s. 25.

1947 1 dec. utgav Kristianstads Läns-Demokraten även avläggaren Hässleholmaren, se 1932 och 1957. RFA s. 13.

1947-1949 förses Gropahålet med pirar. IEVPPJ s. 217.

1947-1951 IOGT-revyn Vinterskrällen i Fjälkinge. BOF s. 253.

1948-1966 var skoldirektör Axel Kroon (1905-1979) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.

1948 tog man av vingarna på kvarnen i Yngsjö, enl. Kenth Olsson i Kristianstads Journalen april 2013 s. 57, , ÅOYH s. 244.

1948 arkeologiska utgrävningar i Åhus av S:ta Annas kapell. IEVPPJ s. 191.

1948 förfalskades en Åhus gamla stadsmur i norr, enl. Kenth Olsson i Kristianstads Journalen april 2013 s. 57.

1948 högg man ner trädallén vid Nya Boulevarden. K Ebgfs s.82.

1948 köpte staden flickskolans byggnad. N. Kr s. 261.

1949 2 juli firade Åhus 800-årsjubiléum med besök av hertigen av Skåne kronprins Gustav Adolf, senare Gustav VI Adolf. IEVPPJ s. 284-287.

1949 utställning i Åhus.

1949 skrev docent Nils Gösta Sandblad: "**Åhus har ett förflutet, som hittills långt ifrån tillräcklig uppmärksammas. Inom och kring det forna stadsområdet finns en rad minnesmärken av stort konsthistoriskt värde och av stor historisk betydelse. I första hand måste de handhas med sådan respekt och åtnjuta sådant skydd, att de inte förfars i högre grad än vad som redan skett. I andra hand är det angeläget, att de under omsorgsfulla undersökningar successivt avpressas sina hemligheter**". IEVPPJ s. 292.

1949 lät stadsträdgårdsmästaren Lundström hugga ned gammal kastanj på Stora Torg. FTV (Föreningen Trädens Vänner) förfasade sig över detta, eftersom kastanjen är stadens heliga träd. Stadsträdgårdsmästaren hävdade dels att trädet var sjukt och dels att det inte var någon kastanj utan en lind! RFA s. 131f.

1949 startade Skånska Lantmännens Maskinbolag. N. Kr s. 330.

1949 invigdes idrottsanläggningen Willandia i Fjälkinge. BOF s. 257f.

1949-1954 skrev journalisten på Kristianstads Läns Tidning Gunnar Lindbom en Kristianstadskronika under titeln: BOMs dåraktiga dagbok.

1950 1 jan. berättade BOM (se föregående punkt) i sin dåraktiga dagbok att Kristianstads folkmängd under 1949 hade ökat med 187 personer, samt att antalet födda gossebarn inom Heliga Trefaldighets församling var också 187, samt att antalet födda flickebarn i samma församling också var 187. Dessutom hade 187 män flyttat in till Norra Åsums församling. Därför gissade BOM att 187 var Kristianstads magiska tal. Vidare lyckades han få fram stadens grundläggningsår ur 187 genom att först addera dessa tre siffror (= 16), samt att sedan minska den andra siffran (=8) med 2 och sedan addera den återstående siffran (=167) och så få 14 = 1614! Genom en annan specialräkning fick han också fram året 1949 som han kallar "stora skjorttvättens år". Genom ytterligare en specialräkning får han året 1614 att bli Vilddjurets tal 666 och skriver: "Ingen har tidigare lyckats leda i bevis att det är staden

Kristianstad som avses. Men så måste det tydligen vara.” Han berättar också att han ville ha en illustration till denna krönika, men chefen svarade: ”Är du helt från vettet? Beställa dyra skämtbilder, när ekonomichefen inte vet hur han ska få fram pengar till lönerna!” Drygt 30 år senare fick BOM äntligen sin illustration till krönikan om stadens magiska tal som visar den oförvägne riddarens kamp emot vilddjuret med 9 huvuden på Stora Torg, den finn i: RFA s. 120-123.

1950 c:a beslöts att all tobaksodling i landet ska koncentreras till Åhus med omnejd. IEVPPJ s. 263, ÅOYH s. 225.

1950 började Stadsbiblioteket med Bokbuss. N. Kr s. 304.

1950 23 feb. bildades AB Kristianstadsbyggen.

1950 fångades världens troligaste tyngsta ål, som vägde 26 kg och var 2 m lång. Den fanns på ålakungens museum tillsammans med många andra märkliga ålar. Samlingen skingrades tyvärr när Ålexporten upphörde 1980. IEVPPJ s. 260.

1950 bildades Fjälkinge Högerförening. BOF s. 248.

1950 c:a revs resp. sprängdes de båda badhusen vid Strandpromenaden i Tivoli, ett civilt och ett militärt av Norringarna så att fönsterrutor krossades i Västra Boulevarden och länsresidenset skakade i sina grundvalar.

1950-talet skedde en storsanering i den norra stadsdelen, då spolierades ”en intressant, ålderdomlig miljö, bl. a. stadens äldsta daterade hus – gamla landskansliet och lämnade plats för Skånska Cementgjuteriets ”liggande skyskrapa”. Det sistnämnda skedde 1959. TNON s. 31f.

1951-1966 var H. G. Andersson borgmästare. N. Kr s. 11.

1951 bildades hembygdsföreningen S:ta Annas Gille (en ombildning av ruinkommittén för S:ta Annas kapellruin från 1948). IEVPPJ s. 285.

1950 23 feb. bildades AB Kristianstadsbyggen. N. Kr s. 57.

1950 27 mars bildades Vittskövle Husmodersförening. VSGT3 s. 147-155.

1950 grundade kyrkoherden i Osby, Gunnar Rosendahl – fader Gunnar – stiftelsen Gratia Dei i Kristianstad, se 1962. K Ebgfs s. 206f. <http://www.gratiadei.se/historia>

1950 dec. lät stadsträdgårdsmästaren Lundström ”ansa” landshövdingens trädgård, det omdöme som journalisten BOM skrev om detta i sin krönika den 28 dec. blev inte nådigt: ”En helt vanlig, banalt vacker, lummig och idyllisk parkanläggning har med ett djärvt och målmedvetet grepp förvandlats till ett hänförande ökenlandskap ---. Endast ett fåtal träd har lämnats kvar ---.” Trädgården borde numera kallas ”Ökenhövdingens svedjeland”, se 1951. RFA s. 132f.

1951 revs Varmbadhuset i Åhus, byggt på 1890-talet. IEVPPJ s. 248f. K Ebgfs s. 36. BIHOS s. 25.

1951 startade ett handelsgymnasium, som hade sin sista examen 1968.

1951 ändrade Åhus Nöjesplats namn till Åhus Folkets Park.

1951 startade AB Culinar Stärkelsefabrik i Fårabäcks bränneriets lokal(se 1900), företaget hade startats 1944 i Linköping. BOF s. 157, 220-223.

1951 20 juni skriver BOM i sin dåraktiga dagbok att ”de till synes så barbariska ingreppen i Landshövdingens trädgård blivit så oväntat lyckat”, se dec. 1950. RFA s. 133f.

1952 1 jan. bildades 10 storkommuner (om gillena på de gamla kommunernas sista dag se RFA s. 130f)1:

01. Åhus storkommun (med Åhus köping och Åhus landskommun). IEVPPJ s. 281.

02. Araslövs storkommun (med Färlöv, Norra Strö, Önnestad).

03. Degeberga storkommun (med Degeberga, Huaröd, Hörröd, Maglehem och Vittskövle). MFD 1 s. 150-163.

04. Everöds storkommun (med Everöd, Lyngsjö och Östra Sönnarslöv).

05. Fjälkinge storkommun (med Fjälkinge, Gustav Adolf/Viby, Ivö, Kiaby, Nymö, Rinkaby och Trolle-Ljungby).
06. Nosaby storkommun (med Fjälkestad, Nosaby och Österslöv).
07. Oppmanna-Vånga storkommun.
08. Tollarps storkommun (med Linderöd, Västra Vram och Östra Vram).
09. Träne storkommun (med Djurröd, Träne och Äsphult).
10. Vä storkommun (med Gärds Köpinge, Skepparslöv och Vä).
- Se vidare den s. k. trestegsraketen 1967, 1971 och 1974 hur de 10 storkommunerna förenades till dagens Kristianstads kommun.
- 1952 maj brann Trulsagården i Maglehem ner till grunden, byggd 1809. BSIS s. 144.
- 1952 öppnade det första snabbköpet – Evert Ljungberg affär vid Götgatan 16/ Snapphanevägen. HK s. 58.
- 1952 11 juli Gustav VI Adolfs Eriksgata. K Ebgfs s. 188-191.
- 1952 startade Ivar Örninge, ägaren av Möllers Bokhandel, Möllers Konstsalong på Västra Storgatan 29. TNON s. 56.
- 1952 byggdes en bro över Helge å vid Äspet, se 1908 och 1971. YGBOS s. 12.
- 1952 byggdes den andra Brandstationen i Fjälkinge, se 1928. BOF s. 274.
- 1953 bygges nya Rönnowsskolan i Åhus. GKOÅ s. 322.
- 1953 29 april berättade journalisten BOM i sin dåraktiga dagbok i Länstidningen att rymdflyget hade kommit till stan och att måntaxin hade hållplats på Sommarlust. RFA s. 128f.
- 1953 21 juli invigdes paviljongen eller det gula lusthuset i Sommarlust som hade flyttats dit från egendomen Helgenäs av dess direktör Eskil Lindh, SÖD s. 192, 209.
- 1953 22 juli uppträdde George Dixon, en flyktingpojke från Spanien, på utescenen i Åhus Folkets Park (Åhusparken). Han kallades ”Lilla Caruso”. ÅOYH s. 161-164.
- 1953 restes en minnessten i Tullsåkra i Västra Vram över snapphanen och friskyttekaptenen Simon Andersen – som kallades ”Simon Snapphane”. IEVPPJ s. 130. 400 år KO s. 47.
- 1953 startade ingenjörerna Sarstam och Nilsson en återvinningsindustri i det gamla bränneriet i Nöbbelöv. Verksamheten upphörde 1970, men ganska många tunnor med avfall låg kvar i många år enl. GL.
- 1954 jan. katastrofen med fartyget Nedjan, som den 24 dec. lämnade hamnen i Åhus. Alla 16 sjömän frös ihjäl och blev senare begravda på Åhus kyrkogård, tre av dem var från Åhus: Bertil Övall, August Hellström och Georg Dixon. Men det skulle dröja 42 år innan man hittade fartyget! Den 13 juli 1996 fann dykare vraket på 35 m. djup utanför Gävlebukten. IEVPPJ s. 150-152.
- 1954 6 april flyttades den gamla, gula, åttkantiga taxistationen ut till det s. k. utställningsområdet vid Sommarlust, med välvilligt bistånd från I G. RFA s. 147-149 (med bild).
- 1954 29 juli infångade specerihökare Bertil Olssons en ål som kom slingrande på Riksvägen genom staden. Det hade regnat mycket. RFA s. 149f (med bild).
- 1954 2 aug. bildades Yngsjö Havsbad Vägsmållighet, den upphörde den 15 juli 1955. YGBOS s. 32, 34.
- 1954 15 aug. invigdes Degeberga Idrottsplats. MFD 3 s. 356f
- 1954 31 dec. utkom sista numret av Kristianstads Läns Tidning/Länstidningen, som startade 1896. Men tryckeriet levde vidare (1984) som Kristianstads Länsstryckeri AB. K Ebgfs s. 154. RFA s. 13.
- 1955 17 mars släcktes de sista sex gaslyktorna av den siste lykttändaren, Karl Österberg, se 1860. K Ebgfs s. 146-147.
- 1955 6 april invigdes en ny Busstation.
- 1955 var järnvägarna elektrifierade och den 14 maj kl. 07.50 gick det första eltåget från staden. N. Kr s. 187.

1955 invigdes en väggmålning, av konstnär Axel Olsson, i en av skolorna i Fjälkinge. BOF s. 285.

1955 när man byggde väg 118 mellan Nosaby och Hammar upptäckte man resterna av Nosaby gamla medeltidskyrka, se 1994. IEVPPJ s. 121.

1955 7 aug. hölls det första Grand Prix för bilar på Råbelövsbanan och prins Bertil skötte prisutdelningen som ägde rum på Stora Torg, se 1956 och 1957. K Ebgfs s. 212. N. Kr s. 24. 400 år KO s. 143-147 "Mjölk är bäst tycker även Stirling Moss som fick mjölk med helikopter" och "Män i täten dricker mjölk".

1955 revs "Hattmakarens borg" huset vid Västra Storgatan 33, där hattmakaren Nils Bergman hade sin affär och verkstad, samt Lundgrens Rakstuga.

1955 1 okt. avskaffades motboken (från 1917) och spriten släpptes fri. N. Kr s. 241, 336.

1956 invigdes Nils Möllerbergs konstverk "Pomona" i brons på Muséigården. K Ebgfs s. 230, 233.

1956 invigdes Bertil Landelius stora fresk Ljuset från andra sidan, altarmålning i Krematoriekapellet. K Ebgfs s. 230, 235.

1956 anställdes Kurt Eriksson som stadskamrer, han blev den som startade "reklamen" för att locka nya företag att etablera sig i staden, Se 1962.

1956 hölls det andra Grand Prix för bilar på Råbelövsbanan, se 1955 och 1957. K Ebgfs s. 212f.

1957 31 dec. utkom sista numret av Läns-Demokraten, som startade 1932. RFA s. 13, 42-46, 90. N. Kr s. 98.

1957 byggdes Skånska Cements "liggande skyskrapa" längs Östra Storgatan. N. Kr s. 58.

1957 hölls det tredje Grand Prix för bilar på Råbelövsbanan med "drottning Jönsson, se 1955 och 1956. K Ebgfs s. 212f.

1957 byggdes Tivolibadet vid Fiskarbackens gamla båthamn, se 1865. N. Kr s. 204.

1957 var det sista riktiga överflödsåret av tång från havet. KOEÅ s. 27.

1957 30 sept. invigdes det nya Badhuset. K Ebgfs s. 196f. N. Kr s. 58, 327.

1957 revs den gamla sommarrestaurangen Vänners Minne, ÅOYH s. 181f.

1957 lades skolan i Hovby ned.

1957 23 dec. berättade Kristianstadsbladet om ett fynd vid grävning för en avloppsbrunn i Äspet. På cirka 1,5 m djup hade man hittat en kraftig benbit 26 x 18 x 9 cm. Benet var från en sillval, världens näst största djurart! ÅOYH s. 46.

1958 bärgades flera stensarkofager från ett vrak i vattnet söder om Revhaket. IEVPPJ s. 195-197.

1958 avskaffades skolagan.

1958 myntade Carl Fries i STF:s årsskrift uttrycket "Vattenriket". "Men så glider vi ut på bron över Helgeå, och med ens har vi vattenriket omkring oss.", s. 242. Se 1963.

1958 var Lyckans Höjd färdigställd. N. Kr s. 59.

1958 bildades Fjälkinge PRO Pensionärsförening. BOF s. 250.

1958 avskaffades kroppslig bestraffning s. k. aga i den svenska folkskolan. N. Kr s. 253.

1958 målade konstnären Gert Kaffa en större målning i Fjälkinge Brandstation. BOF s. 270.

1958 revs Wendes Artilleriregementes västra stall från 1853.

1959 1 juni invigdes Stadsmuséets nya lokaler i det gamla Tyghuset vid Stora Torg, se 1886 och 1915. K Ebgfs s. 50, 54. N. Kr s. 306.

1959 det sista riktiga överflödsåret med ål. KOEÅ s. 27.

1959 juli raggarplopp på campingen på Sommarlust. 400 år KO s. 144, 147.

1959 byggdes en serveringspaviljong vid Tället, K Ebgfs s. 36. IEVPPJ s. 252f, ÅOYH s. 181f.

1959 revs stadens äldsta daterade hus – gamla landskansliet och lämnade plats för Skånska Cementgjuteriets "liggande skyskrapa". TNON s. 31f.

1959 20 april härjades Högre Allmänna Läroverket (nuvarande Söderportskolan) av en häftig brand – det var en friluftsdag. K Ebgfs s. 120f.

1959 bildades Folkets Park i Kristianstad. N. Kr s. 287.

1959 blev Östra Folkskolan/Östra Skolan om- och tillbyggd och blev stadens största folkskola med 40 klassrum och kallades sedan Centralskolan.

1959 ett skandalartat upplopp av raggare på Sommarlust. N. Kr s. 24.

1959 hölls en riksskyttetävling vid Kristianstad.

1959 byggdes det första huset för Furuboda Kursgård och Rehabiliteringscentrum. 1964 hölls det första lägret för handikappade. Ernst Skoog var dess förste föreståndare och nedlade ett fantastiskt arbete här under närmare 50 år. Anläggningen har sedan byggts ut i flera omgångar. 1967 började samarbetet med Önnestads Folkhögskola. YGBOS s. 19f, ÅOYH s. 78.

1959 31 juli skyfall närmare 300 mm regn – naturkatastrof i nordöstra Skåne, särskilt i Arkelstorp, Vånga och på Ivön. K Ebgfs s. 198-203.

1959 fångades 443 ton ål vid Ålakusten – det var ett guldår (1993 fångades bara 7 ton). IEVPPJ s. 256f.

1959 invigdes Andreas Björkmans väggmålning Simhopp i Badhuset. K Ebgfs s. 230, 236.

1959 revs det s. k. Areschougiska huset vid Östra Storgatan 4 som byggdes 1617 av murmästaren Anders Jenssen från Vä. G. Ch s. 142.

1959 28 nov. invigdes Ålderdomshemmet i Forsalid, Degeberga. MFD 3 s. 289f.

1960 c:a uppsattes en gatuskylt i Yngsjö med namnet ”Kärleksgatan”. Det var menat som en skämt, men kommunen godkände det! ÅOYH s. 243.

1960 sista sommaren som det gick badtåg till Åhus.

1960 invigdes Axel Olssons konstverk ”Hoppa bock” vid Centralskolan. K Ebgfs s. 230, 234.

1960 startade Centrala Verkstadsskolan (CV), som 1971 övertogs av kommunen, som ändrade namnet till Gymnasieskola IV. Och senare till Allöskolan, som 1 juli 1975 upphörde att vara en självständig skola.

1960 27 maj – 11 sept. Utställning i Muséet om ”Kristianstad under dansk tid”, se utställningskatalogen, KUDT.

1960 såldes IOGT-huset i Fjälkinge och i detta startade Fjälkinge Möbelaffär. BOF s. 253.

1960-1963 stor utbyggnad av hamnbassängen i Åhus. IEVPPJ s. 277.

1960-talet började man att servera rökt ål vid officiella ålagillen i Åhus. IEVPPJ s. 257.

1961 fick kommunen rätt att disponera ett militärt flygfält vid Everöd, det invigdes den 16 april av Nils Hörjel, som då var statssekreterare i kommunikationsdepartementet. Flygbussens verksamhet började den 17 april 1961 med resor från Frimurarehotellet till Everöd. Flygfältet blev civilt 1969, se 1984. K Ebgfs s. 204f. N. Kr s. 199f, 335.

1961 byggdes Varuhuset EPA vid Lilla Torgs sydöstra hörn. N. Kr s. 57.

1961 vid arkeologiska utgrävningar i Åhus upptäcktes resterna av ett flankeringstorn vid stadsmurens nordvästra hörn. IEVPPJ s. 65, 82.

1961 antog Åhus Kommunfullmäktige en ny stadsplan som innebar att man skulle bygga en 300 meter lång och 15 meter bred asfalterad trafikpulsåder genom bebyggelsen i de medeltida kvarteren från kyrkan ner till ån. Alla gamla hus och byggnader som låg i vägen skulle jämnas med marken, ÅOYH s. 105.

1961 anlades Kalles damm, även kallad Kalles sjö, vid Söndreklack som också kallas Sockertoppen. MFD 1 s. 8f, 12f.

1961 11 aug. bildades Yngsjö Havsbads Villaägareförening. YGBOS s. 33.

1961 köpte staden hela Tyggården.

1961 blev Östra Salutorgets södra del, Hästtorget, Busstorg och Lilla Torg blev åter ett marknadstorg. K Ebgfs s. 182-183.

1962 ersattes tågen av bussar.

- 1962 upphörde persontrafiken på Åhuståget. K Ebgfs s. 36.
- 1962 våren startade Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV) ett s. k. kvällsgymnasium.
- 1962 2 juli upphörde verksamheten vid gasverket, se 1860. K Ebgfs s. 146-147.
- 1962 besöktes Åhusparken av Harry Brandelius, ÅOYH s. 70.
- 1962 reste föreningen Gamla Christianstad en lägre minnessten över kommandanten överste J. H. Roman, Tivolis grundare, bakom teatern. KCS1ST s. 113.
- 1962 21 sept. invigdes den återuppbyggda Söderportskolan [fick detta namn 1967], se 1959. N. Kr s. 259.
- 1962 26-30 sept. hölls den första "Kristianstadsdagarna", efter förslag av stadskamrer Kurt Eriksson, för att locka industrier till orten med Marcus Wallenberg och Tage Erlander som invigde det nya industriområdet på Näsby, även Karl Gerhard, Gunnar Sträng, Curt Nicolin och Hugo Lindberg var med. K Ebgfs s. 208f. LP s. 62-64. N. Kr s. 23, 176.
- 1962 revs den gamla Öl- och frukoststugan, den sista kvarvarande byggnaden från det Wendelska bryggeriets tid. Även Finlands Bryggeriet och Skånebryggerier hade drivit denna Ölstuga. RFA s. 146f (bilder). N. Kr s. 164.
- 1962 14 dec. invigde biskop Martin Lindström Den himmelska glädjens kapell i fader Gunnars stiftelse Gratia Dei, se 1950. Kh Gunnar Rosendahl f. 1897 i Grevie, d. 1988 i Kristianstad. K Ebgfs s. 206f. N. Kr s. 59.
- 1963 upphörde Finlands Bryggeris verksamhet och huset revs. K Ebgfs s. 170. N. Kr s. 58.
- 1963 revs Hervanska palatset vid Lilla Torg, byggt 1810, för att ge plats åt "Framtidens hus" med sju våningar. N. Kr s. 338f.
- 1963 sammanslogs IOGT-logerna 20 Framåt och "Framåt och Framtiden" till 28 "Framåt De Förenade", som ännu verkar [2000]. N. Kr s. 322.
- 1963 invigdes konstverket "Ungdom" i brons av Ivar Johnsson i Tivoliparken, uppsatt av AB Mårten Pehrsons Valsqvarn. KCS1ST s. 113.
- 1963 20 juni postrån i Fjälkinge. BOF s. 181f.
- 1963 sept. invigdes den fördjupade och utvidgade hamnen i Åhus.
- 1963 sept. firade Wendes regemente sitt 150-årsjubiléum i dagarna tre. LP s. 129f.
- 1963 18 dec. invigdes en porträttskulptur av konsul Carl Nilsson (1863-1958) i Tivolis stenparti, strax intill kvarnanläggningen. Han var den andre chefen för Mårten Pehrsons Valsqvarn. K Ebgfs s. 162f.
- 1963-1965 byggdes livförsäkringsbolagets Framtidens höghus vid Lilla Torg. N. Kr s. 58.
- 1963-1971 byggdes stadsdelen Gamlegården. N. Kr s. 61, 339f.
- 1964 28 jan. återinvigdes teatern efter en ganska omfattande ombyggnad och renovering, med en prolog som skrivits av Alf Henriksson och som framfördes av Gaby Stenberg-Kock, därefter följde en föreställning av Teaterbåten. SÖD s. 107. Se 1906, 1925, 1965.
- 1964 8 april instiftades ett kulturpris och konstnären Agda Holst fick det första.
- 1964 22-31 maj firades Kristianstads 350-årsjubiléum. Nu upphöjdes stadsvapnet till stadsflagga. Hädanefter skall varje 22 maj firas. Christian IV spelades av friherre Rudolf Leijonhufvud, medan tandläkare Leif Ljungdahl spelade Gustav Adolf som kronprins och Folke Wrangel var landshövdingen Louis De Geer i festtågstablan från 1914. K Ebgfs s. 192f.
- 1964 byggdes Domus med parkeringsdäck på det gamla Östra Salutorgets två övre delar, där Nya Saluhallen [Saluhall 1] legat, se 1961. HK s. 40f. 1969 enl. K Ebgfs s. 182-183. N. Kr s. 58.
- 1964 revs också Saluhall 2 som bl. a. inrymt grossistfirman Eolbolaget. HK s. 41.
- 1964 invigdes konstverket "Mannen i islandströjan" i brons på Nya Boulevarden, (enl. K Ebgfs s. 230, 233.; men 1933 enl. (enl. Kristianstad Skulpturstaden, 1993, s. 56).
- 1964 invigdes Lars Gunnar Holmquists keramik relief Yggdrasil i Idrottshallen. K Ebgfs s. 230, 234.
- 1964 lades skolan i Härlöv ned.

1964 byggdes Fjällbacka Ålderdomshem i Fjälkinge. BOF s. 109.

1964 bärgades den sista tobaksskörden i Kristianstad med omgivande kommuner, i Åhusbygden, och därmed i hela Sverige, den 24 nov. lassades det sista tobakslasset av hästvagnarna vid Tobaksbolagets gamla magasinsbyggnader på Sjögatan, se 1968. LP s. 118f. BOF s. 243. YGBOS s. 15. IEVPPJ s. 265, ÅOYH s. 225.

1964 restaurerades Garvaregården, ett av de äldsta husen i Kristianstad. N. Kr s. 58.

1964 1 nov. blev Nyaste Kristianstadsbladet sambo med tidningen Mellersta Skåne och därmed ena editionen av SST – Södra Sveriges Tidningar. RFA s. 27.

1964 29 dec. invigdes den nya sporthallen, Idrottshallen, av landshövdingen Bengt Petri. K Ebgfs s. 210. N. Kr s. 58.

1964-1971 byggdes en ny stadsdel – Gamlegården, samt Fröknegårdsområdet. N. Kr s. 57, 339 [anger 1963-1971].

1965 byggdes det tredje vattentornet i staden.

1965 sålde teaterbolaget Teaterhuset i Tivoliparken till staden och upphörde sedan, SÖD s. 107.

1965 förstatligades polisen. N. Kr s. 23.

1965 nytt Stadsbibliotek. N. Kr s. 23, 58, 304.

1965 bildades området Yngsjö Saltsjöbad. YGBOS s. 9, 35.

1965 bildades Yngsjö Tennisklubb. YGBOS s. 20.

1965 besegrade Yngsjö IF för första gången ärkerivalern Åhus IF med 5-1, ÅOYH s. 148

1965 öppnade Kantarellbadet vid Åhuskusten, se 1984, ÅOYH s. 182

1965 10 juni urpremiär – visning av filmen ”Tobackslyckan” i Åhus. KOEÅ s. 69.

1965 vid utgrävningen av Elleköpinge kyrkoruin hittades en runsten med inskriften: ”Billing reste efter Skröte, denna sten”, se 1180 och 2014. IEVPPJ s. 48-50, ÅOYH s. 217-222.

1965 byggdes nya bron över Helgeån vid Yngsjö by, väg 118. YGBOS s. 13. IEVPPJ s. 205, ÅOYH s. 247.

1965 fick konstnären Sven Bunnel Kulturpriset.

1965 nov. kom isvintern! Man fick uppleva en vinter lik dem som Fredrik Böök har ”besjungit”. LP s. 128.

1966 13 jan. invigde kommunikationsminister Olof Palme det nya Stadsbiblioteket på Föreningsgatan, se 1861, 1905, 1915 och 1936. K Ebgfs s. 156f.

1966 upphörde Repslageriet i Åhus, IEVPPJ s. 260.

1966 april snöoväder. VSGT3 s. 105f.

1966 stor översvämning i Degeberga. MFD 1 s. 35.

1966 fick chefredaktörerna Hugo Carlsson och Nils Elowsson kulturpriset.

1966 öppnade Soptippen på Härlövs ängar, utan lov och utan att beslutet var protokollsført på kommunen enl. GL. SDS och HÄV (Härlövs Ängars Värn) protesterade. N. Kr s. 340f. VLV s. 109f.

1966 30 dec. invigdes Palle Pernevis konstverk ”Ikaros” på Stora Torg. K Ebgfs s. 230, 232. N. Kr s. 295.

1966 31 dec. upphörde borgmästare med magistrat. N. Kr s. 11.

1967-1971-1974 den kommunala trestegsraketen, då Kristianstads storkommun bildades – till ytan Skånes största kommun. LP s. 150; HSK s. 9.

1967 1 jan. Steg ett då Araslövs, Nosaby, Träne och Väs kommuner införlivades med Kristianstads kommun. K Ebgfs s. 116.

1967 1 jan. bildades Kristianstads domsaga av Kristianstad, Villands och Gärds härad, samt Östra Göinge härad, utom Osby, Loshult och Örkeneds kommuner. N. Kr s. 11.

1967-1970 rådman Ragnar Grönwall (f. 1906) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.

1967 nedlades järnvägen Hörby-Tollarp.

1967 våren startade Gärds Härad Folkdanslag, 1974 blev ”Tittarätt” deras samlingslokal.

VSGT3 s. 113f.

1967 1-2 april visades filmen om Yngsjömordet med Gunnel Lindblom som modern, Gösta Ekman som sonen och Christina Scollin som mordoffret, samt Isa Quensel som Gravakarna, enl. Kristianstadsbladet 4 april 1967, ÅOYH s. 53.

1967 7 maj uppträdde The Who på Sommarlust i Kristianstad, enl. Kenth Olsson i Kristianstads Journalen april 2013 s. 57.

1967 20 maj grundades Gärdbränneriet i Nöbbelöv, som blev landets enda brännvinsbränneri, av folkhumorn kallad Nubbelöv. K Ebgfs s. 170.

1967 hittade man för första gången resterna av ett s. k. grophus (i marken delvis nedgrävd hydda) daterat till o. 1000-talet i västra delen av Åhus. IEVPPJ s. 52.

1967 Arne Sandströms konstverk "I förbifarten" i kvarteret Bågfilen. K Ebgfs s. 230, 234.

1967 fick författaren Birgitta Trotzig Kulturpriset.

1967 bytte Högre Allmänna Läroverket namn och blev Söderportskolan, se 1875. N. Kr s. 259f.

1967 7 nov. revs ett av de äldsta husen i staden, vid Östra Storgatan 23, jämngammalt med staden själv enl. GL.

1967 startade låg- och mellanstadieskolan i Kulltorp.

1968 revs Gustav Hellströms Storehus och Lillehus för att ge plats åt ett nytt Sparbankshus. N. Kr s. 58. N. Kr s. 86.

1968 fick kamrer Erik Ekbladh Kulturpriset.

1968 startade Österängsskolan, tillbyggd 1974-1975 och 1981. N. Kr s. 260.

1968 startade Fröknegårdsskolan med låg- och mellanstadium, högstadium 1969. N. Kr s. 256.

1968 brann Rebbetuarödsgården i Hörröd ned. IVS s. 27.

1968 togs den sista prisen av det svenska snuset, så länge räckte lagren, se 1964. LP s. 119.

1968 blev Folkskoleseminariet en Lärarhögskola på Södra Skolan, se 1977. N. Kr s. 270.

1968 sista gången som studentexamen avlades i staden.

1968 blev Fjälkinge Backe naturreservat. BOF s. 81.

1968 flyttades all vintillverkning till Åhus. IEVPPJ s. 272.

1968 1-3 juni hölls den första "Konstronden i Hanöland". BSIS s. 187.

1968 3 aug. drabbades stadens södra del av en eldsvåda då bl. a. Oljefabriken Merkantil från 1887 och Wahlbergs Qvarn från 1888 brann ned. K Ebgfs s. 120f. LP s. 120-122. KH s. 12.

1969 blev det militära flygfältet vid Everöd civilt, se 1984.

1969 invigdes en ny motorväg med en ny bro över Helge å. N. Kr s. 24, 57, 61.

1969 invigdes Villaskolan i Åhus.

1969 31 maj sista chansen att resa med tåg på de två Kristianstadsbanorna, då rullade de sista tågen på linjerna Kristianstad – Glimåkra – Älmhult samt Kristianstad – Hästveda. LP s. 122f.

1969 bytte Kristianstads Arbetarmusikkår namn och blev Kristianstad Stadsmusikkår, se 1933 och 1939.

1969 fick silversmeden John Grönroos Kulturpriset.

1969 blev Norra Folkskolan/Norrtullsskolan den enda högstadieskolan inne i centrala staden.

1969 invigdes Heliga Trefaldighetskyrkans nya Församlingshem. N. Kr s. 313.

1969 startade högstadiet i Fröknegårdsskolan, se 1968.

1969 startade högstadieskolan i Vä.

1969 vit jul i hela Skåne, enl. Kristianstadsbladet 22/12 2010.

1970 startade högstadieskolan i Nosaby.

1970 öppnades ett Skolmuseum i Djurröds Folkskola från 1830, en av kommunens äldsta skolhus. K Ebgfs s. 54. N. Kr s. 307.

1970 10 juli återinvigdes Yngsjö kapell efter renoverings- och målningsarbeten under medverkan av åhuskonstnären Andreas Björkman. YGBOS s. 14.

1970 fick revypappan Einar Larsson kulturpriset.
 1970 hade Åhus kommun 5.037 invånare, medan tätorten Åhus hade 4.083 invånare. IEVPPJ s. 287.
 1971 1 jan. togs begreppen: stad, köping och municipalsamhälle bort kommunalrättsligt.
 1971 1 jan. Steg två då Everöds, Fjälkinge och Åhus kommuner införlivades med Kristianstads kommun. K Ebgfs s. 116. IEVPPJ s. 287. Åhus kommun ÅOYH s. 15.
 1971-1973 ombudsman Klas Olsson (f. 1928) ordförande i kommunfullmäktige. K Ebgfs s. 114.
 1971 nyårsrevyn med ny revykung, Ingvar Andersson, se 1931.
 1971 avskaffades de gamla härads- och rådhusrätterna och ersattes av tingsrätter. N. Kr s. 11.
 1971 startade högstadieskolan i Härlöv.
 1971 startade Sånnskolan i Åhus. N. Kr s. 257.
 1971 fick konstnären Lars Gunnar Holmqvist Kulturpriset.
 1971-1982 byggdes stadsdelen Österäng – den litterära där gatorna fick namn efter en rad författare med anknytning till staden: Hjalmar Söderberg, Gustaf Hellström, Fredrik Böök, Emil Kleen, Albert Henning m. fl. LP s. 223-114. N. Kr s. 57, 62, 149.
 1971 juli togs den nya Äspetbron i bruk, IEVPPJ s. 125, 282f, ÅOYH s. 108, 250.
 1971 21 juli Den stora bankkuppen i Åhus, med Bosse Dynamit och AB Svenska Brott, ÅOYH s. 9-19.
 1971 nytt ”Folkets Hus” – Fackens Hus – vid folkparken Sommarlust. K Ebgfs s. 218-221.
 1971 nya Äspetbron vid Gamle ström, se 1908 och 1952. YGBOS s. 12. IEVPPJ s. 283.
 1971 invigdes konstverket ”Filmfotografen” i brons av Axel Olsson på Östra Storgatan.
 1972 öppnade Filmmuséum vid Östra Storgatan 53 i en byggnad som uppförts 1909 av AB Svenska Biografteatern, som en filial till Länsmuséet. K Ebgfs s. 54. N. Kr s. 307.
 1972 invigdes Sånnskolan i Åhus.
 1972 fick textilkonstnären Solveig Westerberg Kulturpriset.
 1972 avlades realexamen för sista gången i staden.
 1972 bildades Muséiföreningen Östra Skånes Järnvägar, se 1979. K Ebgfs s. 142f.
 1972 flyttades Tobaksladan till sin nuvarande plats vid södra rondellen.
 1972 infördes söndagsöppet i Olle Bengtssons ICA-affär i Gamlegården. HK s. 76.
 1972 köpte Gälds Härads Hembygdsförening Blåherremöllan i Maglehems socken och i Julebodaåns dalgång. SÖD s. 235.
 1973-1988 var Sune Friström stadsarkitekt.
 1973 8 juli hölls sista avslutningen i den kommunala flickskolan. N. Kr s. 263.
 1973 Hantverksstugan i Fjälkinge, se 1937. BOF s. 255.
 1973 10 okt. invigdes Centralsjukhuset på Stafre backar, se 1776, 1783, 1806, 1833 och 1864. K Ebgfs s. 214-217. N. Kr s. 58. Kr s. 149 [anger 11 okt.], 242.
 1973 invigdes Vindarnas tempel i glas och betong av Ingemar Hellgren framför Centralsjukhuset.
 1973 fick skulptören Folke Truedsson Kulturpriset.
 1973 invigdes konstverket ”Skulptur i järn” av Ulf Trotzig vid Centralsjukhuset.
 1973 invigdes konstverket ”Musicerande änglar” i brons av Carl Milles vid Centralsjukhusets entré.
 1973 invigdes konstverket ”Sinfonia” av Folke Truedsson på Muséigården. K Ebgfs s. 230f. N. Kr s. 296 [anger 1974].
 1973 revs den gula paviljongen på Idrottsplatsen, som var byggd 1922.
 1974 1 jan. Steg tre då Degeberga, Oppmanna-Vånga och Tollarps kommuner under protest (!) införlivades med Kristianstads kommun. K Ebgfs s. 116. N. Kr s. 25.
 1974 1 jan. den nya storkommunen med Thage Persson, från Tollarp, som första ordförande i kommunfullmäktige. N. Kr s. 25.

- 1974-1982 försäljningschef Thage Persson (f. 1926) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.
- 1974 sommaren öppnades en Länsmuséifilial för lokalhistoria i gamla rådhusets byggnad vid torget i Åhus. K Ebgfs s. 54. N. Kr s. 307.
- 1974 11 juli revs Grava-Karnas hus i Åhus Kärr, ÅOYH s. 175.
- 1974 fick lokalhistorikern och chefredaktören Christer Olofson Kulturpriset.
- 1974 nedlades järnvägen Sölvesborg-Kristianstad.
- 1974 invigdes konstverket "Hjärtblad" i brons av Eric Grate vid sidan om Landstingshusets entré. N. Kr s. 296.
- 1975 fick konstnären Owe Zerge Kulturpriset.
- 1975 invigdes Österängs kyrka av biskop Olle Nivenius. N. Kr s. 313.
- 1975 5 okt. konsert på teatern med Sonja Stjernqvist och Lasse Löndahl. K Ebgfs s. 135.
- 1976 startade låg- och mellanstadieskolan i Helgedal.
- 1976 fick författaren Olle Hammarlund Kulturpriset.
- 1976 instiftades ett kulturstipendium, som utdelas 22 maj, på stadens födelsedag, författaren Bunny Ragnerstam fick det första.
- 1976 en byggnadsarkeologisk undersökning av Våhusen vid Östra Vallgatan 22-24.
- 1976 23 juni kommunstyrelsens årliga sommarutflykt, chefstjänstemän m. fl. Men denna gång blev det inte riktigt som man hade tänkt sig, bussen fastnade på Espetstranden, varvid kommunalrådet sa: Har vi gjort bort oss nu igen? Varefter några kommungubbar försökte att med förenade krafter skjuta på bakifrån, medan några spjuvrar sjöng: Sju starkar gubbar bak en buss osv., det var ju "gamla" midsommarafton. LP s. 68-70.
- 1976 dog stadens gamla revypappa. Einar Larsson, 73 år, under 40 år gladde han kristianstadsborna med sina revyer. Han hann dessutom göra mycket annat, han var bl. a. målare, chaufför, järnvägsman, huduppköpare och fotbollsproffs i Amerika! Det sistnämnda på 20-talet, då fick man 15 dollar per match. 1970 fick han stadens kulturpris. LP s. 139-143.
- 1977 mars vårfloden ovanligt stor, katastrof hotade enl. GL.
- 1977 Karl XVI Gustav gör sitt första besök i Kristianstad och Åhus.
- 1977 22 maj fick tecknaren Bo Michanek kulturstipendiet.
- 1977 1 juni blev Stadsmuséet Länsmuseum. N. Kr s. 307.
- 1977 fick Åhusparken utmärkelsen Årets Folkpark, ÅOYH s. 72
- 1977 Absolut Vodka, ÅOYH s. 84f.
- 1977 bildades supportföreningen Våhusens Vänner, se 1687 och 1987. N. Kr s. 58.
- 1977 fick Thorsten Andersson och Gunnar Lindbom Lengertz litteraturpris.
- 1977 fick skulptören Arne Sandström kulturpriset.
- 1977 all svensk tillverkning av kryddsprit förlades till Åhus. IEVPPJ s. 272.
- 1977 ändrade Landstingets Högskola namn till Vårdhögskolan, se 1998. N. Kr s. 279.
- 1977 upphörde Lärarhögskolan, se sista mellanstadielärarna var klara våren 1978.
- 1977 30 juni lades Frimurarhotellet ner och ersattes av ett Stadshotell. KCS1ST s.96.
- 1977 blev den gamla teatern från 1833, som hade sista föreställningen den 1 maj 1903 Arkitektgården. Under mellantiden var den mejeri och bageri. K Ebgfs s. 132.
- 1977 29 aug. startade Radio Kristianstad i P3. N. Kr s. 307.
- 1977 startade Högskolan i Lärarhögskolans lokaler, se 1994. N. Kr s. 271.
- 1977 invigdes konstverket "Pennan" i brons av Carl Fredrik Reuterswärd framför Landstingshuset. K Ebgfs s. 230, 237. N. Kr s. 296.
- 1977 invigdes Polishuset. N. Kr s. 58.
- 1978 hade Kristianstad 29.000 invånare, hela kommunen hade 67.937.
- 1978 mars Kommunfullmäktigemötet sändes i lokalradion som dagen till ära kallades Kommunradion.
- 1978 22 maj fick violinisten Agaston Tamás kulturstipendiet.

1978 fick Kristianstads krönikören Gunnar Lindbom Kulturpriset.

1978 arkeologiska utgrävningar av del av fästningen när man skulle bygga ett hus för länsstyrelsen. KCS1ST s. 68.

1978 22 sept. flygövning vid Riknaby skjutfält. I ett av planet finns två man, en flygare samt skjutledaren Göran Rydén. Planet kraschlandar och flygaren omkommer, medan Göran Rydén skadades svårt. En i räddningsmanskapat sa till Kristianstadsbladets utsände reporter: "Göran Rydén måste ha haft änglavakt i den absolut högsta himlaskolan", ÅOYH s. 126.

1978 anlades Danogips – en dansk gipsplattfabrik i yttre hamnområdet i Åhus. IEVPPJ s. 277.

1978 invigdes konstverket "Ljusskulptur i brunn" av Staffan Nihlèn inne i folkparken Sommarlust.

1978 hade Fjälkinge IF loppmarknad med underhållning av Tore Skogman och "Tollarparn". BOF s. 110.

1978 5 nov. kl. 13 firades att stadsbussarna hade rullat i 50 år. LP s. 137f.

1979 feb. kraftig vårflod. G. Ch s. 239.

1979 gamla träbron vid Gropahålet ersattes av en ny gångbro av trä.

1979 19 maj öppnade Järnvägsmuséet i Kristianstad vid Södra Station, har visas också Ljunggrens Verkstads tillverkningar av järnvägsmaterial. K Ebgfs s. 54, 142f. N. Kr s. 307.

1979 mars invigdes en ny Brandstation vid Ringvägen och den 22 nov. revs den gamla. K Ebgfs s. 118-120. N. Kr s. 26, 58.

1979 22 maj fick silversmeden Ingemar Grönroos kulturstipendiet.

1979 fick konstnären Andreas Björkman Kulturpriset.

1979 upphörde Littorins Bokhandel, se 1835 och 1864. K Ebgfs s. 154, 156.

1980-talets början Graften rensas och kanalvägen från Åhus till Kristianstad blir åter farbar. YGBOS s. 13.

1980 flyttade Möllers Bokhandel till Västra Storgatan 37. TNON s. 12, 59.

1980 AB Ålexporten upphör med sin verksamhet. K Ebgfs s. 32-33. IEVPPJ s. 258-260.

1980 22 maj fick konstnären Sune Nordgren och instrumentbyggaren Åke Egevad kulturstipendiet.

1980 revs Café Ritahuset. N. Kr s. 68.

1980 fick museichefen, historikern och författaren Thorsten Andersson Kulturpriset.

1980 gick museichefen Thorsten Andersson i pension. N. Kr s. 307.

1980 startade grammofonbolaget Studio Ma Ni i Fjälkinge. BOF s. 236f.

1981 antogs centrumplanen som slår fast principen att den ursprungliga fästningsstaden med sitt strikta gatunät ska bibehållas. N. Kr s. 57.

1981 introducerades Absolut Vodka i Sverige (1979 i USA). IEVPPJ s. 273.

1981 invigdes konstverket "Kosmos" i diabas av Takashi Naraha framför Länsstyrelsen. K Ebgfs s. 230, 237. N. Kr s. 297.

1981 22 maj fick författaren Inge Knutsson kulturstipendiet.

1981 fick musikhandlaren Bertil Lundahl Kulturpriset.

1981 vit jul i hela landet, enl. Kristianstadsbladet 22/12 2010.

1981 hade Åhus tätort 7.571 invånare. IEVPPJ s. 289.

1982 invigdes konstverket "Kalv" i brons av Lena Lervik mitt på Östra Storgatan.

1982 22 maj fick konstmederna Ulf Brauer och Stephan Ekstam kulturstipendiet.

1982 invigdes konstverket "Absolutisten" av Sven-Åke Ekberg vid The Absolut Companys nya reception vid Köpmannagatan i Åhus. Det består av en gammal brännvinskokare från 1800-talet med små figurer i olika stadier av rus. SÖD s. 228.

1982 fick hembygdsvårdarna, kontor Hagbert Meuller och disponent Erik Flygare Kulturpriset.

- 1982 brann Baptistkyrkan Betel, f. d. Betelkapellet, Kristianstads Baptistförsamlings kyrka, ned, se 1957, 1893 och 1986. N. Kr s. 315f.
- 1982-1984 byggdes kvarteret Fältmarskalken. N. Kr s. 59.
- 1983-? ombudsman Klas Olsson (f. 1928) ordförande i stadsfullmäktige. K Ebgfs s. 114.
- 1983 Ryhls båt- och skeppsvarv slår igen. IEVPPJ s. 258.
- 1983 Långfredagen ansvarade 54 medlemmar ur Kristianstads norra hemvärnskrets för högvakten vid de kungliga slotten. BOF s. 118.
- 1983 kvinnor kan bli officerare i samtliga försvarsgrenar. N. Kr s. 336.
- 1983 30 aug. på sin eriksgata besöker Karl XVI Gustav Kristianstad och Åhus. K Ebgfs s. 194f.
- 1983 invigdes konstverket "Nertus" i brons av Lena Lervik på Kulturtorget.
- 1983 22 maj fick konstnären Per Erik Nilsson och musikern Jörgen Åström kulturstipendiet.
- 1983 fick gymnastikledaren Margit Persson och hovfotografen Erik Liljeroth Kulturpriset.
- 1983 restaurerades paradvåningen på Östra Storgatan 43 där John Milner bodde, se 1858. K Ebgfs s. 144-145. N. Kr s. 139.
- 1983 23 aug. fälldes stadens vårdräd, "Kastanjernas kastanj", som stod på Stora Torg, det ska ha varit 225 år gammal, se 1758. Trädens Vänner hade gett upp och suckade: Ske alltså! K Ebgfs s. 128f. IVS s. 14-20.
- 1983 30 aug. Eriksgata med Karl XVI Gustav.
- 1983 4 sept. invigde statsminister Olof Palme arbetarkommunens utställning Arbetare i rörelse på Länsmuséet. K Ebgfs s. 218f.
- 1983 startade Tollarps skola.
- 1983 hösten samman slogs stadens båda apotek Svanen och Kronan till ett under namnet Svanen, som fick nya lokaler vid Lilla Torg, hörnfastigheten Västra Storgatan 46 – Döbelnsgatan 7. K Ebgfs s. 174-175.
- 1984 9 juni blev Östra Storgatan och Västra Storgatan gågator. K Ebgfs s. 77. N. Kr s. 26, 57.
- 1984 22 maj fick författaren Thomas Kjellgren kulturstipendiet.
- 1984 fick folkparksföreståndare Folke Isaksson kulturpriset.
- 1984 21 sept. invigdes en ny stationsbyggnad på flygfältet i Everöd, se 1961 och 1969. K Ebgfs s. 204. N. Kr s. 200.
- 1984-1998 verkade Christianstads Operettsällskap och bjöd på totalt 13 helaftonsföreställningar. N. Kr s. 284f.
- 1984-1986 restaurerades "Prytz' lejehus" vid Västra Storgatan. N. Kr s. 58.
- 1984 vid ett ägarbyte ändrade Kantarellen namn till Hotell Åhusstrand, se 1959 och 2014. IEVPPJ s. 253.
- 1984 invigdes konstverket "Kören" i brons på en sockel av granit av Thomas Qvarsebo på Speakers Corner, Lilla Torg.
- 1985 infördes prismärkning med streckkoder och elektroniska vågar i Olle Bengtssons ICA-affär i Gamlegården. HK s. 76f.
- 1986 revs gamla Spritans 25 m höga kyltorn.
- 1986 invigdes konstverket "Skulpturbrunn" i brons av Owe Pellsjö vid Sommarro.
- 1986 invigdes ett konstverk med en 1,7 m hög stiliserad gallervägg i aluminium av Åke Jönsson. Söder om Tivoliteatern. KCS1ST s. 113.
- 1986 invigdes den nya Baptistkyrkan på Österäng, samtidigt som Kristianstads Baptistförsamling och Baptistförsamlingen Elim återförenades under det nya namnet Baptistförsamlingen i Kristianstad, se 1857, 1893, 1938, 1940 och 1982.
- 1986 blev Kristianstads Järnvägsstation byggnadsminnesmärkt.
- 1986 invigdes statyn "Masai" i brons av Arne Sandström vid Sommarro.
- 1986 19 juli invigdes Axel Olssons konstverk "Ad Lucem" – "Mot Ljuset" på Fjälkinge kyrkogård. BOF s. 285.

1987 invigdes ett konstverk med en stiliserad bönsyrsa i brons av Åke Jönsson. Söder om Tivoliteatern. KCS1ST s. 113.

1987 deltog projektet ”restaureringen av Våhusen” i Europa Nostra tävlingen, se. 1687 och 1976. KCS1ST s. 33.

1988-1994 var Sune Friström stadskulturchef.

1988 6 mars invigdes Odalkyrkan vid Långebrogata, Kristianstads Missionsförsamlings kyrka, se 1899, 1902 och 1926. N. Kr s. 317-319.

1988 8 maj bildades Degeberga Widtsköfle Golfklubb. MFD 1 s. 19f. SF s. 173-184.

1988 S:ta Annas Gille övertog Anders Håkansgården.

1988 april revs den äldsta byggnaden i Ljunggrens verkstadskvarter.

1988 järnvägsviadukten i Åhus rivs.

1988 invigdes konstverket ”Gallervägg” i aluminium av Åke Jönsson i Tivoliparkens södra del.

1988 invigdes konstverket ”Kvinna med barn i dörrkarm” av Hanne Warming i Tivoliparken. KCS1ST s. 113.

1988 invigdes tre konstverk i brons: ”Blixt och dunder”, ”Bågen” och ”Torso” av Claes Hake på västra sidan av Söderportskolan.

1988 invigdes konstverket ”Structure Mandala” i granit av Takashi Naraha vid Lastageplatsen.

1988 invigdes konstverket ”Från Vä till Österäng” i betong av Per- Olof Ultvedt vid infarten till bostadsområdet Österäng. N. Kr s. 296.

1988 invigdes konstverket ”Romantisk konstruktion” i brons och järn av Sivert Lindblom norr om Teatern i Tivoliparken. KCS1ST s. 113.

1989 invigdes småbåtshamnen och hamnstråket längs Gamla Skeppsbron.

1989 började verksamheten för Kristianstads Vattenrike (namnet myntat av Carl Fries redan under 1960-talet). N. Kr s. 29, 61.

1989 bodde 835 personer i Yngsjö, 430 män och 405 kvinnor. YGBOS s. 21.

1989 aug. bildades i Yngsjö en avd. av Sjöräddningssällskapet (eg. Svenska Sällskapet för Räddning af Skeppsbrutne – SSRS som bildades 1907). YGBOS s. 21.

1989 vandaliserades tallen på Sockertoppen i Degeberga. IVS s. 12f.

1989 senhösten invigdes Östermalmkyrkan, den nya baptistkyrkan, senare har församlingen gått samman med Pingstförsamlingen. N. Kr s. 317.

1989 invigdes Härlövsängaleden. N. Kr s. 342.

1990 invigdes konstverket ”Restitution” i granit av Sarah Schwartz i parken norr om Sommarro.

1990 invigdes konstverket ”Månghörning” i svart diabas av Freddy Fraek i norra ändan av Grönbetesvägen.

1990 invigdes konstverket ”Vägvisare” i granit av Claes Hake i Konserthusparken. N. Kr s. 296.

1990 upphörde Åhus IF med sin verksamhet, men började igen 2003, DKIS s. 191-196, ÅOYH s. 90-96.

1990 invigdes konstverket ”Solglitter”, en najad på en delfin, av Carl Milles framför Teatern i Tivoliparken. KCS1ST s. 112.

1990 gick Kristianstad-Blekinge Slakteriförening (KBS) och SKANEK samman, se 1935 och 1995. N. Kr s. 333.

1990 hade Åhus tätort 8.376 invånare. IEVPPJ s. 289.

1990-talet återfanns två av de förhatliga gränsstenarna, den ena i Yngsjö och den andra i Svensköp/Killhult. Gränsstenarna markerade en jättelik skånsk förbudsring. Inom denna ring fick bönderna inte fälla några träd i sina egna skogar! Karl XI:s beslut om denna förbudsring kom den 5 maj. 1686. DKIS s. 197-202, ÅOYH s. 75-78.

- 1991 hade Kristianstad 31.150 invånare.
- 1991 15 ja. firades att Rådhuset var 100 år, bl. a . hade Thorsten Andersson skrivit om Rådhuset, se KR100.
- 1991 den första ”Christianstadsdagen”. N. Kr s. 23.
- 1991 6 sept. stängdes Mårten Pehrsons kvarn, som varit i drift i 110 år. I dag är huset, som är stans största, ett kontorshotell.
- 1991 invigdes konstverket ”Teknisk utveckling” av Fred Åberg inne på gården, bland bostadshusen, i kvarteret C. J. F. Ljunggren.
- 1991 lades Karpalunds Sockerbruk ned.
- 1991 invigdes konstverket ”Romeo och Julia” i brons av Axel Olsson på Östra Storgatan.
- 1992 invigdes konstverket ”Klockspelet” med 23 bronsklockor av Sune Friström m. fl. på Lilla Torg.
- 1992 bildades föreningen Widtskövle Stildansare. VSGT3 s. 115-117.
- 1992 invigdes konstverket ”Wendisten” av Axel Olsson vid den sedvanliga mötesplatsen med flickvännen i korsningen Västra storgata/Tivoligatan. KCS1ST s. 66, 76.
- 1992 års försvarsbeslut innebar en chock för staden – båda regementena försvann, Wendes förflyttades till Hässleholm, medan Norringarna lades ned. N. Kr s. 29.
- 1992 arkeologiskt utgrävning i Yngsjö vid ängen ”Backafall”. Man hittade en stenåldersboplat! ÅOYH s. 243.
- 1993 bara 7 ton ål fångades detta år.
- 1993 bildades Föreningen Wendes Militärhistoriska Förening, WMF, se 2008.
- 1993 hade kommunen 72.817 invånare.
- 1993 invigdes konstverket ”Flyende moder” av skulptören Ivar Johnson, Vittskövle. Konstverket står vid Linnéplatsen i Vittskövle. VSGT3 s. 158-160.
- 1993 invigdes konstverket ”Tempelkub”, nio stenpelare av Bård Breivik i Residensparken. Det står ungefär på den plats där de andra Söderport var placerad. KCS1ST s. 24.
- 1994 revs Kristianstadbanans gamla lokstall i Åhus.
- 1994 premiär för Drakbåtsfestivalen.
- 1994 maj firade Wendes Artilleriregemente 200 år i stan och flyttades sedan till Hässleholm. Dessutom invigdes den rekonstruerade Bastionen Konungen, med full bestyckning, i nordöstra hörnet av fästningsrektangeln. G. Ch s. 69. N. Kr s. 29. KB 19931207.
- Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.
- 1994 lades Norra Skånska Infanteriregementet ned.
- 1994 ny Högskola i de gamla militära byggnaderna (P6) som sedan kallas Campusområdet, se 1998. N. Kr s. 61.
- 1994 Uppsattes en minnessten över Nosaby medeltida kyrka.
- 1995 byggdes (nya) ”Spritkyrkan”, 33 m hög, i Åhus. IEVPPJ s. 15f, 273.
- 1995 premiär för seglartävlingen ”Three Island Race”.
- 1995 invigdes fjärrvärmeanläggningen Allöverket. N. Kr s. 29, 58.
- 1995 14 juni fick Åhus eget Systembolag. IEVPPJ s. 275.
- 1995 byggdes biografen Röda Kvarn om för Apoteket Svanen. N. Kr s. 68.
- 1995 startade gymnasieskolan Christian IV i Södra skolan, som ombyggt och renoverats.
- 1995 c:a högstadieskola i Arkelstorp.
- 1995 c:a högstadieskola i Fjälkinge.
- 1995 gick Kristianstad-Blekinge Slakteriförening (KBS), SKANEK och FARMEK samman, se 1935, 1990 och 1999. N. Kr s. 333.
- 1996 en ny ”färjeklack” med terminal – Österledsterminalen invigdes.
- 1996 startade Wendesskolan, en gymnasieskola, i Åsums fure, där Wendes Artilleriregemente (A3) tidigare varit förlagt.
- 1996 invigdes Lars Ekholms konstverk ”Ingen genväg” på Högskolans campus. N. Kr s. 295.

1996 invigdes konstverket "Källan" av Carl Magnus på Ljunggrens plan. KCS1ST s. 79.

1997 1 jan. bildades Skåne län av Kristianstads län och Malmöhus län, därmed finns det inte längre någon landshövding i residenset i Kristianstad.

1997 11 juni Kristianstadsbladet: "... inte en vackrare plats på jorden ---", frilandsfilmaren Torgny Anderberg om Åhus.

1997 servicehuset Österängsgården. N. Kr s. 62.

1997 ändrades namnet på Bongs Fabriker till Bong Ljungdahl AB.

1998 slogs den statliga och den landstingskommunala högskolan samman.

1998 en ny 200 m lång badbrygga byggdes i Täppet. IEVPPJ s. 253, ÅOYH s. 181.

1998 en ny småbåtshamn invigdes vid Helgeåns södra strand mot Äspet.

1998 hade Åhus tätort 8.748 invånare. IEVPPJ s. 289.

1999 1 jan. Regions Skåne med sitt politiska huvudkontor i Kristianstad. N. Kr s. 12.

1999 1 jan. kallas Länsmuséet Regionmuséet i Skåne. N. Kr s. 307.

1999 1 jan. övertog staden två gymnasieskolor: Milnerskolan och Önnestadsgymnasiet, som båda tidigare tillhört landstinget.

1999 firade Åhus sitt 850-årsjubiléum.

1999 bildades Swedish Meats av Kristianstad-Blekinge Slakteriförening (KBS), SKANEK och FARMEK, se 1935, 1990 och 1995. N. Kr s. 333.

1999 restaurerades Erlandssonska gården vid Västra Vallgatan. N. Kr s. 58.

1999 sålde Frälsningsarmén sin lokal på Västra Storgatan 3. N. Kr s. 319f.

1999 invigdes konstverket "En av – Fyra väktare" på Östra Boulevarden av Pål Svensson.

2000 1 jan. hade Kristianstad 73. 841 invånare. HSK s. 9.

2000 30 juni upphörde Wendes Artilleriregemente.

2000 1 juli upphörde länets Försvarsområdesstab (från 1942). N. Kr s. 12.

2000/2001 invigdes Filmstaden Kosmorama. KCS1ST s. 76

2001 sept. stängdes Åhusparken för gott. I feb. 2008 revs den drygt 15 m höga berg- och dalbanan och under sommaren 2012 revs övriga byggnader, utdantaget de byggnar som var kulturmärkta, ÅOYH s. 74.

2002 översvämning under vårvintern. SÖD s. 165-167.

2003 fick Sune Friström Kulturpriset.

2003 började Åhus IF åter med sin verksamhet, DKIS s. 191-196, ÅOYH s. 90-96.

2006 fanns 640 registrerade handelsfirmor i kommunen. HK s. 57.

2007 invigdes konstverket "Sektorns mekanik och volym" av Bertil Herlov-Svensson framför Psykiatriska kliniken vid Centralsjukhuset.

2007-2010 Erna Arhag (M) ordförande i kommunfullmäktige.

2008 1 jan. invigdes Artillerimuséet i Norra Åsum.

2008 mars köpte det franska bolaget Pernod Richard svenska Vin & Sprit, ÅOYH s. 85.

2010 1 juli upphörde den allmänna värnplikten från 1901.

2010 natten till 22 dec. var det – 24,6 grader därmed slogs ett köldrekord för Kristianstad från 1878! "Det är den lägsta temperaturen som uppmätts i december månad sedan man började mäta 1878. Det är dessutom den lägsta temperaturen oavsett månad sedan 1942. Det lägsta som uppmätts oavsett månad i Kristianstad är minus 27,8 och det var krigsvintern 1942".

Källa: <http://www.kristianstadsbladet.se/kristianstad/article1335106/Koumllldrekord-i-Kristianstad.html>

2013 en "grön" jul utan snö.

2014 22 maj firades stadens 400-årsdag!

2014 ändrades namnet på Hotell Åhusstrand till Hotell Åhus Seaside, ÅOYH s. 181f.

2014 6 maj återfördes den på flera sätt unika Elleköpingestenen till sin "hemort". Den uppsattes vid muséet invid torget i Åhus och invigdes den 10 maj, ÅOYH s. 217-222.

Litteratur om Kristianstads kommun, samt romaner och dikter med anknytning:

Förkortning: FGCÅ = Föreningen Gamla Christianstad. Årsskrift.

800 år i Åhus, 1949, cit. 800 år.

Acta Christianstadensia (Kristianstads nations skriftserie) 1-4, 1936-2006.

Ahlén, Abraham, Åhus och dess slott, 1893.

Ahlström, Kristian, Friden Sandberg – legendarisk fattigläkare, i: RsiVr s. 205.

Ahlström, Kristian, Sjukvård och epidemier genom fyra sekler, i: RsiVr s. 56-63.

Albin, Ragnar, Jesus från Knaback, roman, 1953. RFA S. 92.

Albin, Ragnar, Tomten och huset Nörre gade 79, dess historia och ägare under 350 år: kring en gammal gård i Kristianstad, 1961, 8 sid.

Almqvist, Jonas Love, Amalia Hillner 1-2, 1840, ny upplaga 1955. Berättar bl. a. om Fjälkinge Backe och Gästgivaregård. BOF s. 70, 75.

Andersson, Ingvar, Kring ett skånskt stadsarkiv, i: Arkivvetenskapliga studier, tredje samlingen, 1961.

Andersson, Ingvar, Åhus historia. Problem och huvudlinjer, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 14-38.

Andersson Lukas, Berättelse om kolerafarsoten i Kristianstads distrikt och stad, i: Sundhets-Kollegii underdåniga berättelse om medicinalverket i riket år 1857, s. 76-83.

Andersson, Nils, Fästningsfångarna i Kristianstad levde i "eländets avgrund", i: FGCÅ 1985 s. 84-89, 1985.

Andersson, Thorsten, David Nyborg – Heliga Trefaldighetskyrkans förste byggmästare, i: RsiVr s. 185

Andersson, Thorsten, Föreningen Gamla Christianstad 50 år, [bildades den 17 jan. 1947 i rådhuset på initiativ av borgmästaren Einar Dörning], i: FGCÅ 1997, 1997, s. 7-24.

Andersson, Thorsten, In Memoriam. Christer Olofsson, [son till chefredaktören på Kristianstadsbladet Sven Olofsson, f. 1909, d. 1996, efterträdde fadern som chefredaktör 1952], i: FGCÅ 1997, 1997, s. 5-6.

Andersson, Thorsten, Guldsmeder i Åhus intill 1617, i: FGCÅ 1999.

Andersson, Thorsten, Kyrksilver, i: Lunds stig i ord och bild, del 1, 1947.

Andersson, Thorsten, Mads Lavesen, stadens rikaste man i: RsiVr s. 188.

Andersson, Thorsten, Silver från Vä och Kristianstad, i: Fataburen: Nordiska Muséets och skansens årsbok, 1944.

Andersson, Thorsten, Vä-silvret och dess mästare, i: Ale. Historisk tidskrift för Skåneland, 1964:3.

Andersson, Thorsten & Ejder, Bertil, Kristianstads rådstugubok 1616-1637: Rådhusrättens äldsta protokoll, del 1, i: Skånsk senmedeltid och renässans 16, 1998.

Andersson, Thorsten & Ejder, Bertil & Pettersson, Mats & Tuvestrand, Birgitta, Kristianstads rådstugubok 1616-1637: Rådhusrättens äldsta protokoll, del 2 (register), i: Skånsk senmedeltid och renässans 20, 2004.

Andersson, Thorsten & Holmgren, Y., Ljunggrens Verkstad, Christianstad 1861-1925 (Utställningskatalog).

Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, 300-årsjubileum (22 maj 1914), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 184-185.

Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, 350-årsjubileum (22 maj 1964), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 192-193.

Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Alla tiders Kristianstad del I - Från Christian IV till Bunny Ragnerstam, 1986.

Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Alla tiders Kristianstad del II - Konst och litteraturkrönika i ord och bild. 1988.

- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Apotek med anor, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 172-175.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Arbetare i rörelse (arbetarrörelsens historia, Sveriges första Folkets hus, Sommarlust), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 218-221.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Baksidan (stadens bakgator, slum-men), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 78-81.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Boken om Kristianstad, 1976, 2:a uppl. 1982.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Den förvandlade kanalen (Tvärkanalen blev Nya Boulevarden våren 1874), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 82-83.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Den gamla kyrkogården (vid Långe-brogatan), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 40-43.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Den himmelska glädjen (fader Gunnar Rosendahls Gratia Dei), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 206-207.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Det började med två små rum (CKS - Centralsjukhuset), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 214-218.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Drömmarnas badhus (invigdes den 30 sept. 1957), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 196-197.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Enastående familjeföretag (bokbin-darefamiljen Bong), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 158-161.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Eriksgatan 1952 (11 juli - Gustav VI Adolf), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 188-191.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Eriksgatan 1983 (den 30 aug. - Karl XVI Gustav), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 194-195.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Ett festligt farväl (utställningen 1939 – hattmakarens kupp), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 186-187.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Ett slott skulle det bli (det blev ett stall som blev tyghus), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 136-139.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Ett steg närmare Europa (den första järnvägarna och Järnvägmuseet), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 140-143.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Filmhistoriskt, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 136-139.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Fornstugan - Länsmuseum, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 52-55.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Frimurarhuset, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 130-131.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Fältmarskalken (ett kvarter), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 176-177.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Fästningen, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 70-73.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Förargelseväckande ("Framtidens hus" med sju våningar), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 178-179.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Försvunna idyller (Brissmans träd-gård, Wendels udde, Sommarro, Uddens servering), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 222-223.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Garnisonen, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 84-89.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Gubbarna på väggen (Rådhusets fullmäktigesal med porträtt av ordföranden från 1863), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 112-115.

- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Guldlaget (i handboll), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 211.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Hans Grundläggande Majestät, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 6-9.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Hantverkare och handelsmän, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 98-102.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Helige Åå fluvius (Erik Dahlberg och Helge å), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 152-153.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Hovrättsepoken, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 90-92.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, I bokens tjänst (boktryckerier, bokhandlare och bibliotek), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 154-157.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, I Christian IV:s kvarter (Rosendahlska huset, Wachtmeisterska huset, stadsstyrelsen), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 108-111.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, John Nun Milner, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 144-147.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Konst i staden, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 230-237.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kristianstad i krig, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 60-63.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, cit. K Ebgfs.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kristianstad på egen hand : vägvisare genom gamla stan, 1985.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kristianstads expansion till storkommun, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 38-43.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kungens Vä, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 18-21.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kungliga revolutionen, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 67-69.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Kungshuset (Cortmeijerska huset), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 64-66.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Landets äldsta (brandstation i bruk), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 118-121.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Lilla Paris, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 74-77.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Linné ser på stan, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 39.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Ljunggrens Verkstad, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 148-151.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Lyckoriddaren i kåken (Lars Wival-lius), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 58-59.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Massor av fläsk (KSB, slakteriföre-ningen), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 166-167.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Medeltida midsommar (medeltids-spel den 24 juni 1956 i Åhus), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 26-27.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Motorsportens Mekka (SMK), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 212-213.

- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Mårten Pehrsons Valsqvarn, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 162-163.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Mötesplats för Noblessen (stads-huset), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 122-126.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Naturkatastrof (ett våldsamt skyfall 31 juli 1959), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 198-203.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Operation sälja stan (de första Kristianstadsdagarna 1961 - industristaden), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 208-209.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Parkeringsplats för flygplan (den 16 april 1961 invigdes flygplatsen), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 204-205.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, På födelsedan (22 maj), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 12-13.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Residensstaden, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 103-107.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Riddarborgen vid Helgeån (Lillöhus), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 16-17.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Salutorg och saluhallar (marknader och tullar), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 180-183.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Sambandet med den danska tiden, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 10-11.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Sjö- och stapelstaden (katastrofen 1775, hamninvigningen i Åhus den 14 sept. 1963), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 28-31.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Skottenborg, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 56-57.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Skånska Yllefabriken, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 164-165.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Sommarnöje (badstranden i Åhus), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 34-37.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Sorgeliga saker hända (löjtnant Sparre och Elvira Madigan 1889), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 127.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Staden i konsten (konstnärer, målningar, tavlor), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 224-230.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Stadens moder (Hammarshus), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 14-15.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Stadshistorisk raritet (den rektangu-lära, rätvinkligt inrutade stadsplanen), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 38.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Storskolan, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 93-97.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Thalias tempel, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 136-139.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Till nytta och nöje. 1830-1980. Boklådorna i Kristianstad under 150 år, 1980, cit. TNON.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Treklängen som brast (ål, snus och brännvin), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 32-33.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Trestegsraketen (när Kristianstad blev storkommun 1966-1974), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 116-117.

- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Vårdar och epitafier (Trefaldighets-kyrkan), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 44-47.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Vårdrådets himlafärd (Stora Torg 1983), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 14-15.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Värdig en huvudstad (Trefaldighets-kyrkan), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 40-43.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Äntligen! (den 29 dec. 1964 invigdes den nya sporthallen), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 210.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Ärkebiskopens Åhus, i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 22-25.
- Andersson, Thorsten & Lindbom, Gunnar, Öl och brännvin (Finlands Bryggeri), i: Kristianstad. En bildkavalkad genom fyra sekler, 1984, s. 168-171.
- Andersson, Thorsten m. fl., Ålakust, 1986.
- Andersson, Thorsten, De byggde staden, i: Staden vid Helgeå, 1964, s. 95-244.
- Andersson, Thorsten, Det civila livet i fästningsstaden, i: Gamla Christianstad, 1996, s. 138-165.
- Andersson, Thorsten, Från fornstuga till stadsmuseum, särtryck ur FGCÅ 1960.
- Andersson, Thorsten, Kristianstads hospital, i FGCÅ 1985, s. 14-21, 1985.
- Andersson, Thorsten, Kristianstads rådhus 100 år, särtryck ur FGCÅ 1991, s. 68-76, cit. KR100.
- Andersson, Thorsten, Kungshuset i Kristianstad, i: FGCÅ 1994, s. 25-45, 1994.
- Andersson, Thorsten, Lillöhus. Några anteckningar i samband med utgrävningsarbetet 1938-1939, särtryck ur Kristianstads Läns Tidning, 1940, s. 3-14, cit. KLT 1940.
- Andersson, Thorsten, Lillöhus i: julnumret av Kristianstads Läns Tidning 1939.
- Andersson, Thorsten, Nedre Helgeån som vattenled, i: FGCÅ 14, 1961, s. 16-29, 1961.
- Andersson, Thorsten, Nya Sparbanken i Kristianstad. Minnesskrift med anledning av sparbankens 50-årsjubileum, 1947.
- Andersson, Thorsten, Näringsliv och föreningsväsen, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 103-119.
- Andersson, Thorsten, Silver från Wä och Kristianstad, i: Fataburen 1944, s. 153-168.
- Andersson, Thorsten & Dörning, Einar & Molin, Otto & Albin, Ragnar, Silver Utställningen i Kristianstad, katalog, 1942.
- Andersson, Thorsten, Utgrävningen av Lillöhus 1938-39, särtryck ur Skånes Hembygdsförbunds årsbok 1940, 1940, s. 40-51, cit. SHFÅ.
- Andersson, Thorsten, Vad Lillöruinen gömt i 300 år, 1942, särtryck ut Kristianstads Läns Tidnings julnummer 1941.
- Andersson, Thorsten, Vägvisare till 50 kyrkor i Kristianstadsbygden, 1979, cit. VT50KIK.
- Andersson, Thorsten (text), Ålakust, 1986 (här förklaras ål-drätter).
- Andersson, Thorsten, Ärkebiskopborgens byggnadshistoria, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 49-54.
- Andersson, Thorsten & Olofsson, Christer & Hagander Nils Gustaf, Kristianstad under dansk tid, utställning i Kristianstads Muséum 27 maj – 11 sept. 1960, 1960, cit. KUDT.
- André, Anders, En realiserad utopi, i: RsiVr s. 30-35.
- Anglert, Mats, Kyrkor och herravälde, 1995: Kristianstads-slätten s. 24; Vä s. 46, 54f, 84, 117f, 121, 125-127, 147, 178, 182; Slaget vid Helgeå s. 49, 190; Rumstenar i Skåne 49f; Nordöstra Skåne s. 49f, 80, 84f, 117f, 146,-148, 155f, 160-162, 165f, 173, 178, 180f; Lyngsjö s. 74, 93, 119, 121, 126; Fjälkinge s. 160f.
- Anonym författare [Carl Jonas Love Almquist], Kappsäcken (reseskildring), 1837. TNON s. 13.
- Arcini, Caroline, Åderförkalkning och portvinstår. Välfärdssjukdomar i medeltidens Åhus, Riksantikvarieämbetet 2003, cit. Åop.

- Baptism och fribaptism i Skåne, i: HUG 1, skriftserie utgiven av Skånes arkivförbund, 1998.
- Barfod, Johan Kristofer Georg, Märkvärdigheter rörande Skånska Adeln, 1847.
- Bengtsson, Frans G., För nöjes skull, 1947.
- Bengtsson, Ingvar, Kapet av Skåne, 2008, cit. KaS.
- Bergdahl, Nils, Här och där I. Utflykter i Gärds m. fl. härad (1897-1906), 1991.
- Berger, M., Mårten Pehrsons Valsqvarn 110 år i Kristianstad, 1991.
- Bergstrand, Göran, En själasörjares dilemma, 2002. [Yngsjömordet]
- Bergström, Verna, Ett språkgeni från Kristianstad [Johan Otter, 1707-1749, Stanislaus Leczinsky, Karl XII, Anton Cortmeijer, det gamla skolhuset från Åhus], i: FGCÅ 1985 s. 34-46, 1985. Se även 400 år KO s. 173-175.
- Bergtagen Bygd - En rapsodisk bygdeskildring från Oppmanna-Vånga, 1970.
- Betts, Jane och Bloom, Hans-Petter, Hanö. Hemmahamn bland vildros och kaprifol, 1991, cit. HHBVOK.
- Bibliografi över Thorsten Anderssons tryckta skrifter, Kristianstads läns museum, 1995.
- Biehl, Gunnar, Ett märkligt köpmannaöde, [om släkten Biehl som invandrade till staden & nov. 1886], i: FGCÅ 1997, 1997, s. 120-130.
- Billgren, Thomas, red., Boken om Östra Sönnarslöv, Maltesholm, Borrestad, del I, 1990, del II Bilddokumentation, 1995.
- Björck, Ingemar & Andersson, Thorsten, Heliga Trefaldighets kyrka och församling i Kristianstad 350 år, 1978.
- Björk, Kaj, samt Lindén, Bernt, Lundgren, Disa och Svensson, Bertil, Utbildning av barn och vuxna, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 248-279.
- Blennow, Fredrik, Åhus i Helg och söcken, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 125-135.
- Bojs, Anders, Garnisonen, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 120-138.
- Bojs, Anders, Kartornas Christianstad, i: Gamla Christianstad, 1996, s. 31-43.
- Bojs, Anders, Länscellfängelseet i Kristianstad, i: FGCÅ 1998.
- Bojs, Anders, Norringarna och Kristianstad, i: FGCÅ 1994, s. 81-100, 1994.
- Bojs, Anders, Späckhökare och surrogatkaffe, i: FGCÅ 1994, s. 144-147, 1994.
- Bojs, Anders, Tre militära märkesmän [Johan Christopher Toll, Carl von Cardell och Georg Carl von Döbeln], i: RsiVr s. 193.
- Boken om Fjälkinge, 1986, uppl. 2 1996. Fornminnen s. 25-34; Fjälkinge kyrka s. 35-51; Galgbacken s. 25f, 124; Yngsjömördarna s. 124; Johan Henrik Thomander s. 41-44; Yngve Gustaf Schaar – farbror Kalle s. 44-46; Kantor Joel Johansson s. 46-48; Klockaren hjälpte prästen föra kyrkböcker s. 130! Boddaträdet s. 279; Lue-huset s. 283; Konstverket "Mitt Fjälkinge på Kumlegården s. 284; Fjälkinge Backe s. 75-85; Cigarrfabrikören Måns Jönsson s. 240, 251.
- Boken om Fjälkinge II, 1992.
- Boken om Lillöhus, 1948, cit. BOL.
- Bremer, Fredrika, Teckningar ur hvardagslifveet, 1828-1831.
- Bremer, Fredrika, Brev från Kristianstad. Brevsamling 1, 1996.
- Bremer, Fredrika, Grannarne, 1837.
- Buhrgard, Lars, Framtidstro i Kristianstad under 1900-talet, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 334-342.
- Brosbøll, Carl, se pseudonymen Etlar, Carit
- Brunius, C. G., Konstanteckningar under en resa 1849, 1851 [mest om Trefaldighetskyrkan].
- Byggnadsnämnden 100 år, 1975.
- Bååth-Holmberg, Cecilia, "I heta striders land: skånska bilder och minnen", 1917.
- Böök, Fredrik, Historier från Hallandsåsen**, 1935.
- Böök, Fredrik, Historier från Helgeån och hembygden, 1951**. Knektbadhuset s. 6-23; Liljekonvaljeskogen s. 24-28; Jerusalems skomakare s. 29-38; Hantverksmästarna s. 39-

56; ”**Vårvindar friska**”, Latinskolan, lektor Göransson, Kasper Billberg s. 57-76; **Glädjens blomster**, Karl Asker, löjtnant De la Motte, dansskola, Sally Bernholtz, Maria Hasselgren, bönsalen, Bomhuset, Väsums prästgård (Näsum ?), blommors namn på latin s. 77-103; **Virginia Winter**, söndagsskola, lavendel, arklimästaren Ehrenfried Winter s. 104-121; **Kokosnöten, kanariefågeln och latinska grammatiken**, fru Amalia Eckerholm, Algot Eckerholm, kokosnöten, artisten Peter Pousette ”Pussi”, vattenbutiken, Arbetarnas Läslokal, tant Constance, välskrivning s. 122-143; **Brev, skrivet i ett cellfångelse**, regementsprofoss, regementspredikant, regementspastor, Olofborgs herrgård, Vallby, Hubertusjakt, Alarik och Adela, husarunderlöjtnant s. 144-171; **Tre skilling banko**, frimärken, skolmössor: blå sidenmössa, svart klädesmössa, ”kilarna”, saffiansväska, moster Charlotta, kusin Edith, Frederiksberg Allé, vildsvin s 172-188; **Småstadsidyll**, Geishan, silvermeden Ambrosius Verlin, löjtnant Gyllenberg, Björnstjerne Björnson, fröken Märta Hägercrona, den turkiske paschan, Hubertusjakt s. 189-209.

Böök, Fredrik, Leksaker och relik, 1933, Från Helgeåns stränder [Tivoli, Knektbadhuset]; Liljekonvaljeskogen; Jerusalems skomakare; Byidyllen; Kung Salomo och andarna; Beduinen och Liliths dotter; Amatörtjuvarna; Ficktjuvarna; Mötet i Eastend; Musikanterna på Oxford Street; Resa genom Halland [Lars Gathenhielm].

Böök, Fredrik, Nya historier från Hallandsåsen och Helgeå, 1939, Skepp i Öresund, Matteus Berger, sommaren 1807, Öresund, engelska krigsflottan, fiskaren från Råå, amiral Gambier, en röd tråd i trossarna s. 5-21; **Rövarhistorier**, Margretetorps gästgivaregård, baron Leijonsköld-Oxenstierna, dejen i Tunis, kommissarie Settergren, Sören Backe, gästgivare Ekberg, mr Potter, Hatley Manor i Irland, kväkerskan, mr Baker, Vännernas sällskap, lady St. George, Matteus Berger, amiral Gambier, Öresund, fiskaren från Råå, skeppet Fenix s. 22-39;

Vackra Margareta, Margretetorps gästgivaregård, baron Leijonsköld-Oxenstierna, gästgivare Ekberg, La Valetta, löjtnant Macklin, Helena Ekberg, lady Saint George, kyrkoherde Flygare i Kristianstad, ”**där såg en landshövding ut som en kung, en kyrkoherde som en ärkebiskop och en uppapperska som en prinsessa**”, Strövelstorps kyrka, hotell Mollberg, Frederiksbergs Allé, mademoiselle de Papillon, baron Harmens, Gyberga slott, major Vennerstjerna, symboliske skalden Katten, Baudelaires poesi, Venus Urania, Venus Vulgivaga, bankdirektör K. P. Nilsén, prosten Rietz i Tygelsjö, Långkammaren, Blå kammaren, länsman Trädgård, mjölnaren Staffan Mårtensson från Vankiva, mjölnarhustru i Degeberga, valskvarnarna s. 40-96; ”**Vårvindar friska**”, Latinskolan, Kasper Billberg, lektor Göransson s. 97-116; **Glädjens blomster**, Karl Asker, löjtnant De la Motte, dansskola, Sally Bernholtz, Maria Hasselgren, bönsalen, Bomhuset, Väsums prästgård (Näsum ?), blommors namn på latin s. 117-143; **Virginia Winter**, söndagsskola, lavendel, arklimästaren Ehrenfried Winter s. 144-160; **Kokosnöten, kanariefågeln och latinska grammatiken**, fru Amalia Eckerholm, Algot Eckerholm, kokosnöten, artisten Peter Pousette ”Pussi”, vattenbutiken, Arbetarnas Läslokal, tant Constance, välskrivning s. 161-182; **Nausikaa**, Bratislava, Poszony, Pressburg, ångaren Ganymedes, bönesalen, Ejnar Nilsson född 1883 i Korsberga prästgård, lektor Harald Hedvall, latinskolan, miss Lola, cirkus i Birmingham s. 183-195; **Brev, skrivet i ett cellfångelse**, regementsprofoss, regementspredikant, regementspastor, Olofborgs herrgård, Vallby, Hubertusjakt, Alarik och Adela, husarunderlöjtnant s. 196-224.

Böök, Fredrik, Resa i Sverige, 1924.

Böök, Fredrik, Sommarleken, 1927.

Böök, Fredrik, Storskolan, 1940. apotekare Durier s. 7f, 138; trädgårdsmästare Sven Åradsson, frimurare s. 102, 129f; fru Charlotta Åradsson, s. 100; Bertil Åradsson = Fredrik Böök; Algot Åradsson, bror; Agda Åradsson, syster, Kinamissionär i Kanton s. 123, 227; faster Augusta Huldin och farbror August Huldin s. 95-108; Gröna Udden; Norrebro; halvön Mangislak; invigningsprygel; gatloppet s. 33f; Gustaf von Wessel; hovrättsrådet von Wessel

s. 71; Västra Boulevarden nr 8 s. 74; rektor Ekeberg; farbror Eliasson s. 46f; Esaias Tegner; Karl XII s. 61-65; Sinclairevisan s. 61-65; silverte s. 40; ”Ja, på det viset gick det till att ni skåningar kom med i så gott sällskap”. Det var allt tur för er att ni hittade hem i så pass god tid, för på det viset fick också skåningarna komma ut i världen med Karl XII och se sig om en smula s. 64; skridskoklubben s. 67; tennsoldater s. 70f; Fosterländska försvarsförbundet s. 71; försakelseveckan s. 71; Skolungdomens minbåtsinsamling s. 71; landshövdingens trädgård s. 27, 29; penntorkare s. 23; Norra skolan = Folkskolan s. 24; Södra skolan s. 24; klostret i Yngsjöbro, utgrävning, s. 87f., pastor Betulander s. 87; lektor Betulander s. 87f; pastor Hasselberg s. 85; vaktmästare Björkegren s. 80; mor Björkegren s. 80-83; hunden, spetsen Gissa s. 90; daggbådan som inte samlar dagg s. 91f; om träd, plantor, hö, gräs s. 92f; Stadsparken s. 23; vita sjömanskragar s. 23; broderade förgätmigejer s. 23, 98; Storskolans klocka på lanterninen på taket s. 21; bönsalen s. 21; Storskolans elever = fuxar s. 6; Folkskolans elever = brackor = småskolan s. 6, 22; 8 år i Storskolan till studenten s. 40; daggräset s. 5-37; Missionshuset = Missionskyrkan s. 96, 99; general Charles Gordon, Golgata s. 97; utan dagmaskarna skulle jorden läggas öde s. 93; skolmössor: i Storskolan: första klass: blå snodd och silverkrans av lager- och ekblad med en romersk tvåa (II) s. 34; tredje klass: en röd snodd och silverlyra på mössan s. 6, 90; sista klass: vit snodd och silverkrans s. 6f; gymnasistmössa av svart siden s. 176; sjätte övres lätta ljusgrå sidenmössa s. 181; femte klass: blå sidenmössa med silverstjärna s. 113; sjunde nedre och sjunde övre klass s. 175, 180, 203; Gundla Åradsson, syster s. 118-121; dr Angerbüll s. 113; vintern 1898 (?), skridskor s. 126, 149, 155, 249; Krutmöllan s. 126; Wallance s. 116, 128; konfirmationen s. 130; Rövarbandet s. 132, 159ff, 173; ”Styrk du mig” (dikt) s. 132; badhuset s. 136f; templet på Gröna Udden s. 138; Sixten Müller s. 138f, 145; ”kilarna” = klass 1-5 s. 139; snöbollskriget s. 139f; Skridskoklubben s. 156; Hattanäset s. 159; konstapel Håkansson s. 162f; Tjacka Berg s. 160; ”kölor” = klubbor s. 160; Tivoliholmen s. 177; direktör Herberling s. 179; ”kil” = pojkar s. 180; Odensgrottan i Odensberget s. 184; Museion (litterär förening i skolan) s. 202-206; I. F. s. 206; Gösta Zickerman s. 212; Ernst Stenhammar, son till kyrkoherden s. 222; den varmaste sommaren 1899 (?) s. 226, 249; Ravhammar (= Ravlunda ?) s. 227; bärnsten 229; snusfabrikör Bong i Karlshamn s. 228; Store Sten (ö) s. 229; sälar s. 229; gamla färjstället s. 229; Gertrud Espersson, fadern ägde spritfabriken vid Storebro s. 231, 260; juveleraren Natanael Bong, far till klasskamraten Joel Bong s. 236f; lektor Malmfors s. 254; daton s. 254; dansklubben Filochoros s. 255; Sven Lilja s. 255; Ernst Stenhammar s. 255; gubben Pulchhaus s. 257ff; Johan Henriksson s. 258f; skådespelet Bröderna s. 261-276; general Bergcrona s. 263; lånade kollektbössor från kyrkan s. 277; silver M:et på rockslaget s. 278; gymnasistmössan av blått kläde s. 279; kyrktuppen i Rugered s. 281; journalisten Gunnar Gråberg s. 291f; Göteborgsbladet s. 291; doktor Teobald Agnell s. 292-322; rektor Agaton Nyman s. 294-322; poemet Sekelskifte s. 300; slutade skolan s. 313-327; mor Boel och Skarviks historia s. 323; ”vi ska inte låta solen gå ner över vår vrede [Ef. 4:26] s. 324; samtalet med far s. 317-318; samtalet med morfar s. 325-349; krigsrätten i Haderslev s. 326; soldaten 122 Viktor Lejon s. 326-349; Norra Skåningarna s. 327, 358, 365; korpral Träff s. 328, 331, 359; hunden Gissa s. 328; Skälderviken s. 329; träskomakaren i Rugered s. 330; Rugered s. 330-332, 365; Barkåkra s. 331; ljusstakarna av örnlör s. 331-333, 358-360; Per Rasmusson s. 333, 359; repslagarmästaren Johan Jakob Kobb i Ängelholm s. 333; mamsell Josefina Kobb s. 334; proprietär Rasmus Kuhr på Ulriksfält s. 335-337; en smed från Fosie s. 336; sergeant Berglund s. 336, 359; kriget i Schleswig-Holstein 1849 s. 337; general de Meza s. 337; korpral Malexius s. 338; postmästaren kapten Molke i Aabenraa s. 338; rebellen Jost Jessen s. 338; Hishult s. 347; samtalet med mormor s. 350-355; Beata Kobb s. 351; patron Agelius s. 352; Margretetorp s. 353, 359; Chicago s. 355, 365; Gillberg s. 359; Sören backe s. 359; namnbytet: Åradsson -> lejon [i verkligheten Mårtensson -> Böök]s. 367.

Familjen bodde på Gröna Udden, norr om staden:

Far: trädgårdsmästare Sven Åradsson [Mårten Kristoffersson]

Mor: Charlotta Åradsson född Lejon [Maria Böök].

Barnen: Algot som blev präst

Bertil (= författaren Fredrik Böök)

Agda som blev kinamissionär i Kanton.

Gundla som stod i blomsteraffären och dog ung.

Faster: Augusta Huldin och farbror August Huldin.

Morfars far: soldaten Viktor Lejon vid Norra Skåningarna, Åsbo kompani [soldaten Nils Hansson Bök].

Morfars far: soldaten Johan Viktor [åbo Hans Jönsson].

Morfars mor dog på fattighuset s. 332 [Elna Svensdotter].

Mormor: Josefina Kobb [Johanna Klingenberg].

Mormors far: repslagarmästaren Johan Jakob Kobb i Ängelholm.

Mormors mor: Beata Kobb.

Böök, Fredrik, Studier och ströftåg i dikten och i historien, 1911.

Carlsson, Albert W., 150 år med konditorier i Kristianstad, i: FGCÅ 1989, s. 28-40, 1989.

Carlsson, Albert W., Befolkningssiffror mm inom Kristianstads kommun 1805-1973, 1974.

Carlsson, Albert W., Förbudet att röka cigarr på Kristianstads gator 1842, i: FGCÅ 1990 s. 64-67, 1990.

Carlsson, Hugo, Abbotar. Kungar och excellenser, en historisk rapsodi från Bäckaskog, 1956, nya upplagor 1958 och 1960.

Carlsson, Hugo, Brandväsendet i Kristianstad, minnesskrift utgiven med anledning av Kristianstads yrkesbrandkårs 50-årsjubiléum, 1957.

Carlsson, Hugo, De Handlandes Lijk Compagnie i Christianstad 1698-1948, 1948.

Carlsson, Hugo, Den stora branden, 1947.

Carlsson, Hugo, Ett handelshus i 1700-talets Kristianstad, FGCÅ 16, 1963, s. 65 -74.

Carlsson, Hugo, Gille på Lillöhus, i: Boken om Lillöhus, 1948, s. 138-150.

Carlsson, Hugo, Gärdns härads Sparbanks historia 1862-1962, 1962.

Carlsson, Hugo, Hantverk och Hantverkare i Kristianstad under 300 år.

Minnesskrift, utg. av Kristianstads fabriks- och hantverksförening med anledning av föreningens 50-åriga tillvaro, 1950.

Carlsson, Hugo, Kristianstad, 1946 (utg. av Rotaryklubben).

Carlsson, Hugo, Landshövdingar, borgare och rebeller. Anteckningar om gårdar och människor i gamla Kristianstad, 1948, cit. HCLBR . Hotell Sveden, Ulfeldska huset, Ebbe Ulfeld, landshövdingeresidens, Lilla Paris, Frimurarhotellet, landshövding Samuel von Hylteen och hans ämbetsstav, bor Anders Hyltén, finansministern Görtz, Karl XII mördad, Sigurd Jorsalafar, Gärdnsnäs, överstelöjtnant Olof Dagström, f. 1678, adlad 1720, Dagströmska huvudskriften, André Sicre, landshövdingen Wilhelm Lindenstedt, landshövdingen i Blekinge Göran Adlersten (adlad, hette tidigare Pihlman), en ”bröds-kiva” av trä, Gustafsbergs glasbruk, Sten Coyet, borgmästare Brinck, postmästaren Johan Hoffmeister, Anton Cortmeijer s. 3-18.

Carlsson, Hugo, Svensk brännvinsbränning genom tiderna. Minnesskrift till Sveriges Bränneriidkares 50-årsjubiléum, 1957.

Carlsson, Hugo, Kristianstads läns landsting 1862-1962. 1962.

Carlsson, Hugo, Sparbanken i Degeberga 1860-1960, 1960.

Carlsson, O. Th., Kristianstad och dess affärsliv under 1800-talet, i: FGCÅ 15, 1962 s. 35-73.

Castell, Arne, Pysslingarna i Forsakar [saga], 1997.

Cederberg, Per Åke, Torrläggningen av Nosabysjön, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 139-150.

Cederborg, C. Aug., Göingehövdingen 1-2, 1912, 1924.

Cederborg, C. Aug., Revolutionen i Kristianstad [1772], 1955.

- Cedergréen, Fredrik Folqvardt, Katalog öfver Den Boksamling, som mot Betalning utlånades från Boklådan i Christianstad, 1808. TNON s. 11.
- Cederström, Eugene, Kristianstad i äldre tider, 1923, cit. EC.
- Christian 4:s egenhändigt förda skrivkalendrar och brev. 400 år KO s. 202f.
- Cronquist, Axel, Då Åhus sov på sina lagrar från en svunnen storhetstid, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 119-124.
- Dahlberg, Eric, Skåne och regementet [Norra Skånska Infanteriregementet], 1936.
- Dahlbergh, Erik, Dagboksdanteckningar, utgivna av Herman Lundström, 1912.
- Danielson & Torstensson, Saga och sanning från Ålakusten, 1996, 2002.
- Dardel, Fritz von, Minnen 1-4, 1833-1872; 2:a uppl. 1911-1913.
- Dreifaldt, Ingegerd, Fotografer och ateljéer i Christianstad, i: FGCÅ 20-21, 1967-1968, s. 55-72.
- Dunér, Arthur, Christianstads Skyttesällskaps minnesskrift, 1932.
- Dörning, Einar, red. Boken om Lillöhus, 1948, cit. BOL.
- Edström, K. G., Minnesskrift över Finlands bryggeri 1839-1939, 1939.
- Edström, W., Arvet från bildningscirkeln: minnesskrift till Kristianstads stadsbiblioteks 100-årsjubileum den 2 oktober 1961, 1961.
- Edström, Wilhelm, Från Lars Wivallius till Birgitta Trotzig – Stad och borgare i dikt och prosa, i: Staden vid Helgeå, 1964, s. 273-314.
- Edström, Wilhelm, Från tobaksladan till tivoliholmen. Teater och teaterliv i Kristianstad i äldre tider i: FGCÅ 1959.
- Edvarsson, Vigo, Loshultskuppen 1676: en märklig händelse från snapphanefejden, 1960.
- Edvarsson, Vigo, Snapphanekriget 1675-1679 I, 1974, 2:a uppl. 1985: Kristianstad s. 9, 15f, 22, 33, 66, 68, 96-98, 103, 132; Snapphane betyder stråtrövare s. 19. Torsebro s. 56; UGGLEHERARNA/UGGLEHERRARNA s. 73, 91-124; Brandskatt s. 105; Nya rön om Loshultskuppen s. 150-177 (30.000 daler silvermynt s. 170).
- Edvarsson, Vigo, Snapphanekriget 1675-1679 II, 1975, 2:a uppl. 1985: Kristianstad s. 16, 22, 35f, 44f, 97, 99-104, 107-110, 121, 127, 131, 151-153, 166, 168, 170, 173, 177, 187; Siste snapphanen Nils Tuasson s. 55-62; Massgraven i Verum s. 54f; Kyrkoinspektör i Skåne fram till år 1811 s. 63; Halm i hattarna s. 67; Altarstenen i Oderljunga s. 74f; Betala brandskatt s. 145; Sluta bondefred s. 145; Skansarna i Åhus s. 161; Skansen i Vittskövle s. 161; Var tionde man i socknen hängas, senare var tredje man s. 169; Vä s. 170; Bäckaskog s. 172; Bomärken s. 178.
- Edvarsson, Vigo, Snapphanekriget 1675-1679 III, 1974, 2:a uppl. 1985: Kristianstad s. 9f, 13f, 16, 21-23, 26f, 31, 35, 39f, 42, 44f, 47, 50f, 59-61, 63, 67, 72, 87f, 104f, 111, 117-119, 123, 126, 142-144, 164, 188f, 193-197; Predikstolen i Kristianstad var med svart beklädd 1679 s. 117; Magasinet i Kristianstad ; Kh Thomas Andersson i Osby och Loshult s. 11f, 35; Klockaren i Hästveda s. 16; Kh Paul Enertsen den siste danske prästen s. 17-24, 34, 122; Kh Mogens Pedersen Finniaus i Broby och Emmislöv s. 24f, 34; Kh Christen Karstensen Fundanus i Finja s. 25f; Kh Davis Arendsen Mölensted i Norra Mellby s. 26-29; Kh Hans Göransson Feuk i Norra Åkarp s. 29-32; Kh Söffren Finche i Båsråd s. 32f. Fängslad för kyrkobuller s. 33; Karl XI i "sjöhuset" 1673 s. 38; Vittsjövle s. 39f, 125; Långebro s. 40, 58, 62, 193 (Kristianstads bro); Åhus s. 42, 73, 195f; Herr Casten i Åhus s. 118; Karl XI i Fjälkestad 1677 s. 43; Torsebro s. 44, 48; Trolle- Ljungby s. 44-46, 105. Hammar s. 47; Vä s. 59; Västra Vram s. 59, 71f; Tollarp s. 59; Lyngsjö s. 59; Nosaby s. 61; Helgeå s. 62, 73, 144, 149; Loshultskuppen 1676 s. 65f, 78, 93, 95, 144, 167. Bägare med Karl XI:s namnchiffer s. 66; Snapphanen Jernemåla-Måns s. 67-70; Yngsjö s. 73; En bro över Helgeå östan vid Åhus färja heter än idag Snapphanebro s. 73; I Helgeå finns de tre Snapphaneholmarna s. 197; Lyngby s. 73; Länsman Jeppa Lindberg s. 75; Uggletorp s. 76, 87; UGGLEHERARNA/UGGLEHERRARNA s. 76, 87f; Jag ska myra dig s. 79. En fröken i Norra Åsbo blev inmurad i

- gårdens källare s. 81; Snapphanar med ringklocka s. 103, 108; Ivö s. 105; Skjuta med döda människors tänder s. 106; Skånsk invandring till Sjöland i slutet av 1600-talet s. 111-115; Friskyttan Hans Severin s. 116f; Hans namn på galgen s. 117; Länsman och gästgivaren Nils Nilsson i Markaryd s. 126-130; Kvartermästaren Sven i Boarp s. 130-142; Norra Åsums kyrka s. 145; Skånska myntfynd s. 145-150; Kiaby s. 150; Brandskatt s. 153, 155; Kh Erland Colliander i Hallaryd s. 150-153, 158-160; Beckhandel s. 155; Litteratur om snapphanefjeden s. 161-168, 191-197; Ett skådespel med motiv från snapphanefjeden s. 168-180; Försvunna domböcker/tingsböcker s. 181, 186; Kyrkoinspektör s. 190; Tidningen Mercurius 1675-1678 s. 191; Tidningen Svenska Ordinarie Post-Tijender s. 191; Tidningen Svenska Mercurius s. 191; getinge bro s. 192; Stupstock med avrättnings bila/yxa s. 193; 1678 en snapphanekorporal – på honom blev tungan utskuren, bägge händerna avhuggna och ett galgemärke i pannan bränt och fick sedan återvända till sina kamrater s. 194.
- Ehrenberg, Maria, Presentation av avhandlingen Fruar och mamseller, [kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790-1870, 1996, av Eva Helen Ulvros], i: FGCÅ 1997, 1997, s. 100-107.
- Ejder, Bertil, Adjunkt fil. lic. Birger Malmström, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 149-162.
- Ejder, Bertil, Ett främmande språk [om tyska språket i skolan], i: FGCÅ 1994, s. 120-127, 1994.
- Ejder, Bertil, Ett stycke väg [Härlövs smedja - Ringelikors], i: FGCÅ 1985 s. 118-126, 1985.
- Gerhard von Buhrmanns karta över Skåne 1684.
- Ejder, Bertil, Om Kristianstads äldsta stadsböcker i: FGCÅ 1985 s. 3-13, 1985.
- Ejder, Bertil, Om hälsa och ohälsa, mest ohälsa, i: FGCÅ 1990 s. 143-149, 1990.
- Ejder, Bertil. Om ortnamnsforskning, i: Kring Helge å, 1971, s. 5-12.
- Ejder, Bertil. Ortnamn i Kristianstadsbygden, i: Kring Helge å, 1971, s. 13-24.
- Ejder, Bertil, Ungdomligt frimärkssamlade i gammal tid, i: FGCÅ 1994, s. 128-134, 1994.
- Ekholm, Curt, Balt- och tyskutlämningen 1945-1946, diss.
- Eklöf, Henning, Degeberga Brandkår, 1934-1974 , 1973.
- Elowsson, Nils, De smidde en länk i kedjan. Arbetarrörelsen i Kristianstad under 70 år, 1954.
- Elowsson, Nils, Det var på snapphanens tid (roman), 1979.
- Elowsson, Nils, En hantverksgård i Kristianstad genom tiderna, 1949
- Elowsson, Nils, Folkets hus i Kristianstad 75 år, 1964.
- Elowsson, Nils, Folkrorelsernas verksamhet i Kristianstad, i: Staden vid Helgeå, 1964, s. 315-380.
- Elowsson, Nils, Fästningsstaden Christianstad 1676-1679, i: Gamla Christianstad, 1996, s. 96-117.
- Elowsson, Nils, Händelser under snapphanetiden, 1982.
- Elowsson, Nils, Karl XII regrade från Kristianstad [två veckor i augusti 1700, Anton Cortmeijer, Polus, drabantkåren], i: FGCÅ 1990 s. 32-40, 1990.
- Elowsson, Nils, Kungliga besök i 1700-talets Kristianstad, i: FGCÅ 1985 s. 74-83.
- Elowsson, Nils, Kristianstad under två års dansk ockupation [1676-1678], i: FGCÅ 1994 s. 3-24, 1994.
- Elowsson, Nils, Kristianstads Metallarbetare-Fackförening 1888-1938, 1938.
- Elowsson, Nils, Snapphanar och Ryttarepräster (roman), 1981.
- Elowsson, Nils, Snapphanarna, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 38-55.
- Enghoff, Karl, Borgerskapet under övergångstiden, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 199-214; 1949 s. 132-143.
- Enghoff, Karl, Den danska regeringsmakten, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 36-43; 1949 s. 18-21.
- Enghoff, Karl, De första kristidsåren, i: Kristianstad 1614-1948, 1949, s. 374-404.

- Enghoff, Karl, Den svenska regeringsmakten, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 115-128; 1949 s. 72-84.
- Enghoff, Karl, Ett polskt kungahov i Kristianstad, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 242-250; 1949 s. 160-164.
- Enghoff, Karl, Fattigvården 1750-1850, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 418-426; 1949 s. 261-265.
- Enghoff, Karl, Fundationsbrevet den 22 maj 1614, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 110-112.
- Enghoff, Karl, Fästningen 1718-1809, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 302-318; 1949 s. 199-204.
- Enghoff, Karl, Förändringar under övergångstiden i staden beviljade förmåner och rättigheter, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 171-183.
- Enghoff, Karl, Heliga Trefaldighetskyrkan, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 55-70; 1949 s. 31-42.
- Enghoff, Karl, "Herrar till Lillö": korta biografiska anteckningar, i: Gärds Härads Hembygdsförenings Årsbok VII, 1942, s. 26-33.
- Enghoff, Karl, Hovrätten över Skåne och Blekinge, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 488-502; 1949 s. 303-306.
- Enghoff, Karl, I krigstid, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 215-241; 1949 s. 144-159.
- Enghoff, Karl, Interiörer från Kristianstads magistrat under 1700-talet, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 266-292; 1949 s. 178-192.
- Enghoff, Karl, Kristianstad 1614-1914/1948.** Historisk festskrift, 1914, 1949.
- Enghoff, Karl, Kristianstads fästning, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 102-109; 1949 s. 66-71.
- Enghoff, Karl, Kristianstads första rådhus, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 1-18; 1949 s. 193-198.
- Enghoff, Karl, Kristianstads första skola, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 71-75; 1949 s. 43-47.
- Enghoff, Karl, Kristianstads grundläggning, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 19-35.
- Enghoff, Karl, Kristianstads representation vid riksdagarna under övergångstiden, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 158-164; 1949 s. 108-113.
- Enghoff, Karl, Kulturella förhållanden efter 1860, i: Kristianstad 1614-1948, 1949 s. 346-373.
- Enghoff, Karl, Kyrka och skola under 1700-talet, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 357-368; 1949 s. 226-232.
- Enghoff, Karl, Kyrkliga förhållanden 1658-1718, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 184-189; 1949 s. 122-126.
- Enghoff, Karl, Kyrkliga förhållanden under 1800-talet, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 427-435.
- Enghoff, Karl, Kyrkliga förhållanden under 1800- och 1900-talen, i: Kristianstad 1614-1948, 1949, s. 405-411.
- Enghoff, Karl, Näringslivet 1800-1860, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 503-512; 1949 s. 296-303.
- Enghoff, Karl, Näringslivet under 1700-talet, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 336-356; 1949 s. 217-225.
- Enghoff, Karl, Personhistoriska anteckningar rörande Kristianstads magistrat och andra stadens tjänstemän under åren 1700-1800, 1910.
- Enghoff, Karl, Privilegieförändringar under övergångstiden, i: Kristianstad 1614-1948, 1949 s. 114-121.
- Enghoff, Karl, Privilegierna den 15 mars 1622, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 112-114.

- Enghoff, Karl, Riksdagsmannavalen 1719-1809, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 369-412; 1949 s. 223-257.
- Enghoff, Karl, Staden, dess näringsliv och kommunikationsväsende efter 1860, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 563-583.
- Enghoff, Karl, Staden och borgerskapet 1809-1860, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 524-537; 1949 s. 286-295.
- Enghoff, Karl, Staden och dess borgerskap under 1700-talet, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 319-335; 1949 s. 205-217.
- Enghoff, Karl, Stadens utveckling 1622-1657, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 76-101.
- Enghoff, Karl, Stadskassörsinstitutionen 1658-1718, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 165-170.
- Enghoff, Karl, Stadens styrelse och förvaltningsförhållanden efter 1862, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 538-563.
- Enghoff, Karl, Stadens styrelse och tjänstemän under 1700-talet, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 251-265; 1949 s. 165-177.
- Enghoff, Karl, Stadsstyrelsen och rättskipningen, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 44-54; 1949 s. 132-143; 1949 s. 22-30.
- Enghoff, Karl, Stadsstyrelsens försvenskning, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 129-151; 1949 s. 85-103.
- Enghoff, Karl, Styrelse och förvaltning efter 1862; i: Kristianstad 1614-1948, 1949 s. 307-345
- Enghoff, Karl, Styrelse och förvaltningsförhållanden under 1800-talets förra hälft, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 472-487; 1949 s. 273-285.
- Enghoff, Karl, Svensk lag och rättegångsordning införes, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 152-157; 1949 s. 104-107.
- Enghoff, Karl, Tvenne olycksår (1847 Och 1857), i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 436-446; 1949 s. 266-272.
- Enghoff, Karl, Två furstebesök under 1700-talet, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 413-417; 1949 s. 258-260.
- Enghoff, Karl, Undervisningsväsendet 1658-1718, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 190-198; 1949 s. 126-131.
- Enghoff, Karl, Undervisningsväsendet efter 1809, i: Kristianstad 1614-1914/1948, 1914, s. 447-471; 1949 s. 412-421.
- Enghoff, Karl, Vendes Artilleriregemente, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 513-523.
- Enghoff, Karl Olsson, Korta anteckningar rörande Kristianstad, dess grundläggning och forna dagars näringsliv, 1910.
- Enghoff, Karl Olsson, Kristianstads ockupation av danskarna år 1710, 1930.
- Enghoff, Karl, Åhus och Wä, i: Kristianstad 1614-1914, 1914, s. 1-18.
- Etlar, Carit, Gjøingehøvdingen, 1853.
- Fakirensällskapets årsskrifter
- Falck, Torsten, Haganderska huset, i: FGCÅ 1994, s. 114-119, 1994.
- Falck, Torsten, Helgeå och Christianstad, i: Gamla Christianstad, 1996, s. 223-239.
- Feuk, Lars [signaturen Larifari], Biografiska Skizzer och Anekdoter från Willands härad, 1:a uppl. 1858; 2:a uppl. 1888.
- Feuk, Lars, Kung Kristian IV:s dröm, i: Barnvännen, 1841, (G. Ch s. 181).
- Feuk, Lars [signaturen Larifari], Historiska Skizzer och Silhouetter från Christianstad, 1882, faksimilutlaga 1981.
- Filadelfiaförsamlingen i Kristianstad 1918-1968. Jubiléumsskrift, 1968.
- Fjälkinge: En bok om Fjälkinge, 1953.
- Flensmarck, Tor, Wä stads guldsmeder, i: Skpne Genealogen, 1998:1.
- Flood, Astrid, Åhus på 1920-talet: Gunnar Bergkvist berättar, 1986.

- Fogelklou, Emilia, Arnold, 1944.
- Fogelklou, Emilia, Barhuvad, 1950.
- Fogelklou, Emilia, Resfärdig, 1954.
- Forsell, Marie-Louise af, En resa i familjevagn år 1842: dagboksanteckningar, utg. af Syster Heijkensköld, 1914.
- Fredriksson, Lars, Wä genom tiderna, 1945.
- Fries, Carl, Uppför Helgeå, i: STF:s årsskrift s. 234-255. Här finns uttrycket ”Vattenriket” för första gången: ”Men så glider vi ut på bron över Helgeå, och med ens har vi vattenriket omkring oss.”, s. 242.
- Fries, Carl, Den svenska södern, 1963. Här använder han namnet ”Vattenriket” för andra gången: ” Det är en storhet över detta vattenrike, som låter frihet spela i själen”, s. 120.
- Friström, Sune, 1600-talets botgörande major Evert Hellman, i: RsiVr s. 186.
- Friström, Sune, De handlandes likj compagne i Christianstad, s. 67-72 i: i: FGCÅ 1998.
- Friström, Sune, Engelske undersåten John Nun Milner, i: RsiVr s. 197.
- Friström, Sune, Fästningshistoria i: Gamla Christianstad, 1996, s. 44-72.
- Friström, Sune, Gator och vägar i Kristianstadsbygden, 1995, 128 s.
- Friström, Sune, Grönros silversmedja i: Kristianstadsbladet/Långlördag-Bladet nr 8 1993.
- Friström, Sune, Handelsstaden Kristianstad, 2004, 132 s., cit. HSK.
- Friström, Sune, John Nun Milner, i: FGCÅ 2005.
- Friström, Sune, Kippers Källare i: Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.
- Friström, Sune, & Theander, Tomas, Kristianstad, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 296-311.
- Friström, Sune, Kristianstad: Christians stad. D. 1, Söder Tvärkanalen, 2006**, cit.
- KCS1ST. OBS: Boken har egna register för personer, orter och platser! Långebro s. 7-16; Skottenborg s. 17-20; Söderport s. 21-24; Våhusen s. 25-33; Hospitalet s. 34-41; De fattiges boder s. 42-44; Ulfeldska palatset s. 45-50; Kungshuset s. 51-55; Hyléns hörna s. 56-60; Cardellska gården s. 61-65; Södra Kasern s. 66-73; Kvarteret Fotangeln s. 74-77; Kvarteret Karteschen s. 78-80; Residenset s. 81-86; Societetens stadshus s. 87-92; Frimurarehuset s. 93-96; Boulevardbyggandet s. 97-102; Tivoliparken s. 103-114; Fornstugan s. 115-118; Tivoliteatern s. 119-125; Kallbadhusen s. 126-129; Varmbadhusen s. 129-133; Södra skolan s. 134-137; Söderportskolan s. 138-141; Flickskolan s. 142-145; Östra Salutorget s. 146-152; Smedens boulevardhus s. 153-155; Italienska palatset s. 156-158; Första Riksbankshuset s. 159-161; Gamla Sparbankshuset s. 162-163; Fröken Anderbergs fadersarv s. 164-166; Kvarteret Kommendanten s. 167-170; Kongen s. 173-175 ; Filmpalatset s. 176-180; Lilla Torg s. 181-188; Kvarteret Erik Dahlberg s. 189-193; Ljunggrens s. 194-197; Lastageplatsen s. 197-200; Finlandshuset s. 201-204; Silversmedjan s. 205-209.
- Friström, Sune, Kristianstad: Christians stad. D. 2, Norr Tvärkanalen, 2007**, cit.
- KCS2NT. OBS: Boken har egna register för personer, orter och platser! Tvärkanalen s. 11-14; Stora Tors s. 15-21; Heliga Trefaldighetskyrkan s. 22-32; Tyghuset s. 33-37; Borgmästarehuset s. 38-42; Stadens första fängelse s. 43-46; Kippers källare s. 47-51; Fortifikationshuset s. 52-56; Prytz lejehus s. 57-61; Norreport s. 62-66; Norra Kasern s. 67-72; Bastion Konungen s. 73-81; Utanverken s. 82-90; Boka-Svenssons gård s. 91-95; Prästgården s. 96-100; Frälsningsarmén s. 101-106; Wachtmeisterska huset s. 107-112; Österbergsska gården s. 113-117; Himla-Bengtens gård s. 118-123; Lönbladsska gårdarna s. 124-128; Gamla teatern s. 129-133; Brissmans s. 134-137; Stora Kronhuset s. 138-141; Järnvägsstationen s. 142-148; Vatten, vattentorn och vattenverk s. 149-153; Gasverken s. 154-159; Elverken s. 160-164; Allöverket s. 165-168; Norretullsskolan s. 169-172; J H Dahlsgatan s. 173-176; Rådhuset s. 177-179; Post och Riksbank s. 180-182; Mårten Pehrsons Kvarn s. 183-187; Östra Kasern s. 188-197; Tullhuset s. 198-Näsbyholm s. 202-205; Allögården s. 206-208; Sommarro s.209-213; Utropstecken vid Helge å s. 214-215.

Friström, Sune, Kristianstad Christians stad del III Utanför fästningsvallarna, 2011.

OBS: Boken har egna register för personer, orter och platser! John Nun Milner [efter förordet, ej paginerat – gulgröna sidor]. Östra Ängar s. 13-19; Fängelset s. 20-24; Lasarettet s. 25-31; Kvarteret Hunden s. 32-35; Kvarteret Uttern s. 36-39; Tekniska skolan s. 40-45; Lavesons villa s. 46-49; Peperska fastigheten s. 50-52; Werlinska stiftelsen s. 53-57; Sjunkande huset s. 58-63; JAFFA-huset s. 64-67; Kvarteret Åsen s. 68-71; Haganderska palatset s. 72-76; Tingshuset s. 77-80; Mjölkdroppen s. 81-85; Wahlberska stiftelsen s. 86-89; Egna Hem s. 90-96; Ängsgården s. 97-100; Kristianstadsutställningen 1939 s. 101-108; Kinesiska muren s. 109-111; Lyckans Höjd s. 112-114; Optimism under 1950-talet s. 115-118; Gratia Dei s. 119-123; Näsby s. 124-129; Näsby gård s. 130-134; Gamlegården s. 135-139; Nya högskolan s. 140-149; Långebrogatan s. 150-153; Municipalsamhället Hvilan s. 154-159; Stadsdelen Vilan s. 160-166; Söders industrier s. 167-171; Yllefabriken s. 172-176; Järnvägmuseet s. 177-181; Udden s. 182-191; Ekenabben s. 192-197; Arkimedesskruven s. 198-201; Österäng s. 202-206; Centralsjukhuset s. 207-210; Skånehuset s. 211-213; Lilla Hammar s. 214-219; Hammarshus s. 220-223.

Friström, Sune, Kristianstad genom fyra sekler i: Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.

Friström, Sune (red.), Kristianstads Civilförsvarsörening och Kristianstads läns Civilförsvarsförbund 60 år, 1937-1997, 1997.

Friström, Sune, Kvarnen. Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.

Friström, Sune, Lilla torg - ett köpenskapens Mecka, s. 38-47 i: FGCÅ 1995.

Friström, Sune, Länsresidenset, i: Kristianstadsbladet/ Långlördag Bladet nr 7 1994.

Friström, Sune, P. L. Håkansson satte nationalromantisk prägel på staden, i: RsiVr s. 210f.

Friström, Sune, Skottenborg i: Kristianstadsbladet/Långlördag-Bladet 1993.

Friström, Sune, Societetens stadshus som blev bankpalats, i: Kristianstadsbladet/ Långlördag Bladet nr 1 1994.

Friström, Sune, Stadens årsringar, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 31-54.

Friström, Sune, Så tillkom De fattiges boder, i: Kristianstadsbladet/ Långlördag Bladet juli 1997.

Friström, Sune, Tivoli Teatern i: Kristianstadsbladet/Långlördag Bladet 1993.

Friström, Sune, Utanverken, s. 85-96 i: FGCÅ 1995.

Friström, Sune & Sjölin, Sten & Wester, Sven, Yngsjö Havsbads Villaägareförening, Yngsjö - gammal by och sommarparadis, 1991, 38 s., cit. YGBOS.

Frostebing, Lennart & Johansson, Nils & Olovsson, Lennart (red. kom), Fyrtio års strider, Frälsningsarmén i Kristianstad 1886-1926, 1926.

Furhammar, Leif, Filmen i Sverige: en historia i tio kapitel, 1991.

Föreningen Gamla Christianstads bibliografi 1947-1987, 1987.

Gehlin, Jan, Gränstrakter, roman, 1953.

Gejrot, Tomas, Sjukvård och hälsa i garnisonsstaden Christianstad, i: Gamla Christianstad, 1996, s. 198-204.

Gillberg, Johan Lorents, Historisk, Oekonomisk och Geographisk Beskrifning öfver Christianstads Län uti Hertigdömet Skåne, 1767

Gjörtler, Birgitta, Ålfiske och åldrätter, diss., 1994.

Gustafsson, G., Åhus. den medeltida staden. Svenska fornminnesplatser nr 19, 1949.

Gyllenkrok Borgström, Cecilia, Augusta Lundin – modedrottning och hovleverantör, i: RsiVr s. 200f.

Gårdar och bebyggelse i Fjälkinge och Legeved, 1997.

Gärds Härads Hembygdsförenings Årsbok: Skånska kriget 1676-1679, 1979, s. 4-23.

Gärds Härads Hembygdsförenings Årsbok: Innehållsregister för årsböckerna 1935/36-1985, s. 73-103, 1985.

- Gärds Härads Hembygdsförenings Årsbok: Innehållsregister för årsböckerna 1986-2005, s. 130-148, 2005.
- Hagander, Nils-Gustaf, Kristianstads Frivilliga Hjälpförening/Fattigvårdsförening [1894-w], i: FGCÅ 1985, s. 96-103.
- Hallberg, Tord-Jöran, Kristianstads telefonförening 1881-1888, i: FGCÅ 1990 s. 68-83, 1990.
- Hammarlund Karl Oskar, Album, 1957. RFA s. 78-80.
- Hammarlund, Karl Oskar, Från Beckholmen i söder till Barbacka i norr. Strövtåg kring en sekelskarv, i: Väv och Värv. Skånska Yllefabrikens jubileumsbok, 1948.
- Hammarlund Karl Oskar, Kring Helgeå och Balders berg, 1940, cit. KHÅOBB. RFA s. 77-78.
- Hammarlund Karl Oskar, Järnvägarna kring Kristianstad, 1944. RFA s. 78.
- Hammarlund Karl Oskar, Mölledammen brusar, i: Från det levande Skåne, 1948, red. Harald Schiller. RFA s. 160.
- Hammarlund Karl Oskar, Skånska ballader, 1937 (dikter). RFA s. 73-77.
- Hammarlund Karl Oskar, Under djurkretsen, 1922 (debutdiktsamling, RFA s. 70, 72f).
- Hammarlund Karl Oskar & Högfeldt, Robert, Djur och odjur, 1942 (dikter). RFA s. 78.
- Hammarlund, Olle, En dags resa i Skåne, i: Byahornet, 1987.
- Hammarlund, Olle, Röster i vinden – samtal och tankeflygningar, 1973, 2:a uppl. 1976.
- Hammarlund, Olle, Onkel Enoks hus, 1975.
- Hammarlund, Olle, Samtal på jorden, 1971.
- Hansson, Sven, (red.), 100 år i Kristi tjänst. Skånes Missionssällskap 1877-1977, 1977.
- Harnesk, Paul, (red.), Svenska stadsmonografier, Kristianstad, 1947.
- Hartmann, Gottfred, Christian, en skitse til et portraet, 1977 [biografi om Christian 4].
- Heiberg, Steffen, Kristian IV – kungagärning och personlighet, i: RsiVr s. 22-29.
- Heijkensköld, Syster (utg.), Forsell, Marie-Louise, En resa i familjevagn år 1842, 1914.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Degeberga socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 84-89.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Djurröds socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 166-169.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Everöds socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 114-123.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Fjälkestads socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 254-263.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Fjälkinge socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 234-239.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Färlövs socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 220-229.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Gustav Adolfs socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 188-191.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Historik (Kristianstads kommun), i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 13-37.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Huaröds socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 80-83.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Hörröds socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 74-79.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Ivö socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 272-275.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Kiaby socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 240-247.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Köpinge socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 146-151.

- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Linderöds socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 124-129.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Lyngsjö socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 140-145.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Maglehems socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 64-73.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Norra Strö socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 248-253.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Norra Åsums socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 152-157.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Nosaby socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 230-233.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Nymö socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 192-193.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Oppmanna socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 276-285.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Skepparslövs socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 210-219.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Trolle Ljungby socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 194-203.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Träne socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 170-177.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Träne socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 170-177.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Vittskövle socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 90-95.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Vånga socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 286-295.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Vä socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 178-183.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Västra Vrams socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 130-137.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Åhus socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 96-105.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Äsphults socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 158-165.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Önnestads socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 204-209.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Österlövs socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 264-271.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Östra Sönnarslövs socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 106-113.
- Helgesson, Bertil, & Johansson, Kennet & Åström Hans, Östra Vrams socken, i: Attraktiv kulturbygd, 1995, s. 138-139.
- Hellander, Adolf, Från mitt teaterlif, 1898, s. 130f om staden. ETHIK s. 106
- Hellström, Gustaf, Dagdrömmar (självbiografisk roman), 1921.
- Hellström, Gustaf, Främling i fädernestad, i: samlingen Personligt, 1953.
- Hellström, Gustaf, Lekholm och verkligheten, i: FGCÅ 4, 1951.
- Hellström, Gustaf, Snörmakare Lekholm får en idé, 1927.
- Hellström, Gustaf, Träbenet, i: Kaos 1907.

- Henning, Albert, Den oroliga lågan, 1929.
- Henning, Albert, Den tysta elden, (debutdiktsamling) 1909.
- Henning, Albert, Det beständiga, 1953.
- Henning, Albert, En minnenas kavalkad från 1890-talets Kristianstad, i: FGCÅ 7, 1954 s. 60-97.
- Henning, Albert, Från vattentornet [Kristianstad sett från ovan o. år 1900 och lite senare, Östermalm, von Otterska, det Vendelska bryggeriet, gamla bilder, Yllefabriken, Neumanns spritfabrik, bogserångarna Sirius och Delfin, den Virginska flickskolan, Fredrik Böök och Leksaker och relikter, Barbacka, Pumphuset, Hammars björke, Udden, Cronholmens äng, Tivoli,], i: FGCÅ 1994, s. 105-113, 1994.
- Henning, Albert, Den beständiga, 1953.
- Henning, Albert, Den oroliga lågan, 1929.
- Henning, Albert, Den tysta elden, 1909.
- Henning, Albert, Helgdagar [dikter i urval], 1949.
- Henning, Albert, Landsändan alltför långt norr om landsvägen, i: Från det levande Skåne, red. Harald Schiller, 1948.
- Henning, Albert, Meditationer, 1919.
- Henning, Albert, När 1900-talet var nytt, 1942, nyutgåva 1983, cit. N1900VN.
- Henning, Albert, September, 1936.
- Henning, Albert, Speglingar, 1915.
- Henning, Albert, Stjärnskymning, 1923.
- Hermansson, Ingemar, Att vidga sitt synfält. Gustaf Hellström, 2003.
- Hildebrand, S., Car XI:s Almanacksanteckningar, 1918.
- Hjelmstedt, Lennart, och Melén, Erik, Klippt ur Kristianstadsbladet**, 1981 [tidningen 125 år], cit. Klippt_ur_KB. **REGISTER:** Modern stavning av namn och ortnamn; sn = socken 1952 kommunreform s. 219; 300-årsjubileum 22 maj 1914 Klippt_ur_KB s. 125; 35 kommuner 1863-1951s. 219; 500 lösnummer av Kristianstadsbladet, största någonsin 8 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 72; 700 hörde Branting 1916 Klippt_ur_KB s. 107 (bild); 80.000 såg Juan Fangio 1955 Klippt_ur_KB s. 191; A 3 Klippt_ur_KB s. 189; A 3 Klippt_ur_KB s. 199; Aargot, Sverre, dansare Klippt_ur_KB s. 168; AB Aerotransport Klippt_ur_KB s. 143; AB Svenska Biografteatern Klippt_ur_KB s. 150, 152; Abt Klippt_ur_KB s. 74; Ackordscentralen, Malmö Klippt_ur_KB s. 204; Aco, G. Dahlbergs båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Adlercreutz, Luitgard, grevinna, gift Sparre Klippt_ur_KB s. 27; Adrian, torpare Klippt_ur_KB s. 79; Advokatfiskalen Klippt_ur_KB s. 38; af Klercker, generallöjtnant Klippt_ur_KB s. 178; Affischer/Annonser Klippt_ur_KB s. 4, 6-11, 20, 30, 34, 43-46, 48, 62, 78, 90, 98, 106, 119, 140, 143, 152, 154, 158, 161, 163, 167, 171, 179, 208, 212, 234; Affärscentrum på Gamlegården s. 204f; Afrika Klippt_ur_KB s. 30; Aftonstämning över skogen, tavla Klippt_ur_KB s. 118; Afzelius-Wärnlöf, Birgit Klippt_ur_KB s. 168; Aga, straff för brott Klippt_ur_KB s. 35; Agén, K. R., Östra Smalgatan 92 Klippt_ur_KB s. 78; Agitator 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Ahlberg, smed Klippt_ur_KB s. 41; Ahlén, Abraham, lektor Klippt_ur_KB s. 35f, 237; Ahlstedt, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Ahrén, apotekare Klippt_ur_KB s. 163; AIK Klippt_ur_KB s. 188; Aina, G. Larssons båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Aktier 1899 Klippt_ur_KB s. 84; Albin, BD-general 1946 Klippt_ur_KB s. 172; Albin, Ragnar, redaktör 1929 Klippt_ur_KB s. 152; Albin, Yvonne, fröken Klippt_ur_KB s. 172f. Albobygden Klippt_ur_KB s. 32, 161; Alenius specialorkester, Gösta Klippt_ur_KB s. 168; Alfa Romeo Klippt_ur_KB s. 191; Allmän rösträtt 1900 Klippt_ur_KB s. 92; Allö Klippt_ur_KB s. 37; Almér, Olof, bagarmästare Klippt_ur_KB s. 134; Almérskas Bageriet å söder Klippt_ur_KB s. 134; Amager Klippt_ur_KB s. 207; Amaliabron Klippt_ur_KB s. 185; Amazondrottning Klippt_ur_KB s. 115; Ambulanserna gick i skytteltrafik natten 25-26 juli 1959 Klippt_ur_KB s. 193; Amerika Klippt_ur_KB s. 8, 13, 46,

48f, 60, 93, 120, 153, 163, 186; Amfiteatern 1899 Klippt_ur_KB s. 46, 74, 105, 119; Anderberg, Axel, arkitekt Klippt_ur_KB s. 114; Anderberg, Algot, kyrkoherde, teol. dr. Klippt_ur_KB s. 159, 162; Anderberg, J., tandatletik Klippt_ur_KB s. 98; Andersson, A., grosshandlare Klippt_ur_KB s. 124, 126; Andersson, Algot, B., fullmäktigeordförande, Everöd Klippt_ur_KB s. 205, 219; Andersson, Einar, polisinspektör s. 224 (bild); Andersson, Evert, rörmontör Klippt_ur_KB s. 189; Andersson, G., källarmästare Klippt_ur_KB s. 238; Andersson, Joh. P. Klippt_ur_KB s. 9; Andersson, Jöns, slaktare, Venestad Klippt_ur_KB s. 51; Andersson, Leopold, källarmästare på Udden Klippt_ur_KB s. 57; Andersson, Sven, försvarsminister Klippt_ur_KB s. 198; Andersson, Sören Klippt_ur_KB s. 10; Andersson, Thorsten, museichef Klippt_ur_KB s. 100, 213; Anderssonwille, Georgia Klippt_ur_KB s. 11; Andra världskriget 1939 Klippt_ur_KB s. 169; Andrées Nordpolresa, film Klippt_ur_KB s. 62; Angeldorff, ., hovpredikant Klippt_ur_KB s. 5; Anjou, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Ankare, för ballong Klippt_ur_KB s. 63; Annas små tokerier, teater Klippt_ur_KB s. 207; Annonser/Affischer Klippt_ur_KB s. 4, 6-11, 20, 30, 34, 43-46, 48, 62, 78, 90, 98, 106, 119, 140, 143, 152, 154, 158, 161, 163, 167, 171, 179, 208, 212, 234; Apollonkapseln Klippt_ur_KB s. 204; Apor 1883 Klippt_ur_KB s. 35; Apotek Kronans brunnspaviljong Klippt_ur_KB s. 45; Araslövssjön Klippt_ur_KB s. 231; Arbetardemonstrationståget 1907 Klippt_ur_KB s. 84; Arbetaredeputation 1888 Klippt_ur_KB s. 38; Arbetareföreningen i Kristianstad Klippt_ur_KB s. 21; Arbetaremöte på landsvägen 1904 Klippt_ur_KB s. 90; Arbetaremöte å Hammarspynt 2 juli 883 Klippt_ur_KB s. 33; Arbetares Läslokal Kristianstad Klippt_ur_KB s. 64; Arbetaresångkören Klippt_ur_KB s. 33, 98; Arbetareverkstäderna Klippt_ur_KB s. 33; Arbetarföreningar Klippt_ur_KB s. 21; Arbetarföreningens handelsrörelse Klippt_ur_KB s. 21; Arbetarkommunen fyllde 80 år 29 nov. 1964 Klippt_ur_KB s. 198; Arbetarpersonalen vid Karpalunds Sockerbruk Klippt_ur_KB s. 108 (bild); Arbetarrörelsen Klippt_ur_KB s. 192; Arbetskonflikt 1909 Klippt_ur_KB s. 94; Arbetslöshetskommissionen Klippt_ur_KB s. 168; Arbetsnedläggelse 1899 Klippt_ur_KB s. 50; Argentina Klippt_ur_KB s. 191; Arkelstorp Klippt_ur_KB s. 109, 117; Arkelstorps Brunnssalong o. 1900 Klippt_ur_KB s. 120 (bild); Arkelstorps Tivoli Klippt_ur_KB s. 120; Arkitekt, Sicilien Klippt_ur_KB s. 194; Arkivadelningen i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Arkivvalven i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Armstödjure Klippt_ur_KB s. 43; Arriergardet 1890 Klippt_ur_KB s. 40; Artesisk brunn på AB Forsbergs Ångbryggeris gård Klippt_ur_KB s. 106; Artesiska brunnens flyttning 1902 Klippt_ur_KB s. 91; Artillerister Klippt_ur_KB s. 64; Aspengren, grosshandlare Klippt_ur_KB s. 36; Aspling, mejerist Klippt_ur_KB s. 93; Aspling, Sven, socialminister s. 220 (bild); Astrakan, Sibirien Klippt_ur_KB s. 126; Athenaeum, förening, årsfest 1905 Klippt_ur_KB s. 85; Atilia Klippt_ur_KB s. 57; Attarp Klippt_ur_KB s. 26; Auktioner Klippt_ur_KB s. 8, 48; Australien Klippt_ur_KB s. 48; Automattelefoner 1945 Klippt_ur_KB s. 179; Automobileer 1920 Klippt_ur_KB s. 133; Avfallsvatten 1899 Klippt_ur_KB s. 80; Avgift för gångtrafik över bron vid Espet 1909 Klippt_ur_KB s. 113; Avrättning 1866 Klippt_ur_KB s. 18; Avrättning 1890 Klippt_ur_KB s. 67-72; Avrättningsplats 1866 Klippt_ur_KB s. 18; Avskedspartaj i rådhusets sessionssal s. 219; Ax, Nils, arbetare på Råbelöv, som blev vräkt 1907 Klippt_ur_KB s. 101 (bild); Axeltorp Klippt_ur_KB s. 82, 109; Axeltorps Kaolinbruk 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Bacchus Klippt_ur_KB s. 40; Bad, kalla Klippt_ur_KB s. 17; Badförbud 1863 Klippt_ur_KB s. 17; Badhus Klippt_ur_KB s. 8, 17, 65 (bild); Badhus, nytt 1957 Klippt_ur_KB s. 235; Badstugatan Klippt_ur_KB s. 77; Baher, major, ridare Klippt_ur_KB s. 9; Baker, Josephine Klippt_ur_KB s. 188 (bild); Bakom fällda rullgardiner, kolportageroman Klippt_ur_KB s. 110; Bal å Frimurarehotellet 21 jan. 1891 Klippt_ur_KB s. 78; Ballongkaos på torget 22 maj 1964 Klippt_ur_KB s. 203; Ballongtävling i Skandinavien o. år 1900 Klippt_ur_KB s. 84; Ballonguppstigning 1893 Klippt_ur_KB s. 63; Balter Klippt_ur_KB s. 182;

Baltutlämningen jan. 1946 Klippt_ur_KB s. 184 (bild); Band och uppstående prydnader, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Bang, Herman, dansk diktare s. 221-222 (bild); Bang-Febern, dikt s. 222; Bankvaktmästare Klippt_ur_KB s. 104; Baptister 1858, Yngsjö by Klippt_ur_KB s. 8 Barcklind, Calle Klippt_ur_KB s. 121; Barnakälla Klippt_ur_KB s. 82; Barnamord Klippt_ur_KB s. 20 Barnekow, K. F. Kj., friherre, godsägare, senator Klippt_ur_KB s. 64; Barnens Dags orkester 1946 Klippt_ur_KB s. 172; Barnmisshandel Klippt_ur_KB s. 54, 56; Barnmorska 1883 Klippt_ur_KB s. 32; Barnskola, regementets 1868 Klippt_ur_KB s. 13; Barometerståndet 719 i Lund 6 dec. 1940 Klippt_ur_KB s. 170; Barometerståndet 722 i Kristianstad 7 dec. 1940 Klippt_ur_KB s. 170; Basar 1903, för ett Folkets Hus i Åhus Klippt_ur_KB s. 116; Bastionen Drottningen Klippt_ur_KB s. 58; Bastionen Prins Gustaf Klippt_ur_KB s. 58; Befolkning i församlingar 31 dec. 1949 Klippt_ur_KB s. 192; Befolkning i Kristianstad 31 dec. 1940 -1 jan. 1941 Klippt_ur_KB s. 178; Befolkning i Kristianstad 31 dec. 1949 Klippt_ur_KB s. 192; Befolkning i Norra Åsum 31 dec. 1940 -1 jan. 1941 Klippt_ur_KB s. 178; Begravning 27 juli 1899, Tåsinge, Danmark Klippt_ur_KB s. 28; Belgrad Klippt_ur_KB s. 194; Bellman Klippt_ur_KB s. 44; Bellmanssångare Klippt_ur_KB s. 44; Bengtsson, Hans, redaktör Klippt_ur_KB s. 229; Bengtsson, Sven, landstingsman, Norup Klippt_ur_KB s. 119; Bennet, F., friherre, Hamiltonhill Klippt_ur_KB s. 84; Bensinstation vid Hammarslundsvägen 1920 Klippt_ur_KB s. 133 (bild); Berg, A., fabrikör Klippt_ur_KB s. 35; Berger, Ola, kapten Klippt_ur_KB s. 14; Bergers Handskfabrik Klippt_ur_KB s. 15; Berggren, Hinke 1903 Klippt_ur_KB s. 97; Bergman, Bo Klippt_ur_KB s. 210; Bergman, fabrikör, ”hattkung” Klippt_ur_KB s. 166; Bergman, kyrkoherde, Vinslöv Klippt_ur_KB s. 23; Bergquist, Alf, bankdirektör Klippt_ur_KB s. 197; Bergqvist, skräddarmästare Klippt_ur_KB s. 9; Bergs Handskfabrik Klippt_ur_KB s. 110 (Bild); Bergström, Oscar Klippt_ur_KB s. 121; Bergström, polis, Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Berlin Klippt_ur_KB s. 169; Berlingske Tidene Klippt_ur_KB s. 17; Berns Salong Klippt_ur_KB s. 57; Bernström, direktör, Stockholm Klippt_ur_KB s. 97; Bertil, prins Klippt_ur_KB s. 191; Betjänvägen Klippt_ur_KB s. 51; Beväringsbatteriet på Näsby fält 1894 Klippt_ur_KB s. 86 (bild); Biblioteket, nya, invigdes 1965 Klippt_ur_KB s. 215; Bicykelklubben (bild) Klippt_ur_KB s. 39; Bicykelsporten Klippt_ur_KB s. 39; Bidragslistor 1903 Klippt_ur_KB s. 94; Biehl, C. H. Klippt_ur_KB s. 34; Biehlska gården vid Lilla Torg Klippt_ur_KB s. 111; Bier Klippt_ur_KB s. 36; Bierdricka Klippt_ur_KB s. 99; Bigge, Joh. Larssons båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Biggles Klippt_ur_KB s. 186; Bilan, avrättning 7 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 71; Biljard Klippt_ur_KB s. 77f; Biljettluckan stängd, ingen kunde öppna dörren 1903 Klippt_ur_KB s. 117; Billighetsbad Klippt_ur_KB s. 235; Billing, G., biskop Klippt_ur_KB s. 125, 132; Billing, kronfogde Klippt_ur_KB s. 22; Biograf-Teatern Klippt_ur_KB s. 84; Biskop Rodhe, Edvard, 1937 Klippt_ur_KB s. 159, 162; Biskopsvisitation i Skepparslöv 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Bjällror Klippt_ur_KB s. 51; Bjärlov 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Björkengren, styckjunkare Klippt_ur_KB s. 129; Björklund, A., trädgårdsmästare, båtägare Klippt_ur_KB s. 96, 238; Björkman, Gustav, bokhandelsbiträde Klippt_ur_KB s. 163; Björkman, slottsprekiant Klippt_ur_KB s. 18; Björksten, herr Klippt_ur_KB s. 29; Björkvägen Klippt_ur_KB s. 116 (bild); Björkvägen Klippt_ur_KB s. 187; Björling, Jussi Klippt_ur_KB s. 167; Björn, hamnångare Klippt_ur_KB s. 141 (bild); Björnson, norsk författare Klippt_ur_KB s. 38; Björnström, G. J. F., överste Klippt_ur_KB s. 137; Bladet, nytt kontor 1890 Klippt_ur_KB s. 40; Bladets hus Klippt_ur_KB s. 61; Bladets redaktioner Klippt_ur_KB s. 229; Blekinge län Klippt_ur_KB s. 14; Blom, Kerstin, mördad 1964 Klippt_ur_KB s. 203; Blom, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Blumenthal, teater Klippt_ur_KB s. 211; Bobeck, Regina, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Boccaccio, teater Klippt_ur_KB s. 208, 212; Boden Klippt_ur_KB s. 124; Bogdanora, Iulia, ryska, simmerska Klippt_ur_KB s. 230; Bohmansson, Carl, hovrättskommissarie Klippt_ur_KB s. 5f ; Bohuslän

Klippt_ur_KB s. 116; Bokbussens premiär 1 feb. 1950 Klippt_ur_KB s. 186; Bollspelet i Trianon av Fröding Klippt_ur_KB s. 119; Bomavgift vid Långebro Klippt_ur_KB s. 51; Bomber, övning 2 juni 1939 Klippt_ur_KB s. 156; Bondesson, Lars, komiker, kuplett- och vissångare Klippt_ur_KB s. 106; Bongska Fabrikerna 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Bonivard, fru Klippt_ur_KB s. 209f; Bonnier, Jocke Klippt_ur_KB s. 191; Bore, isbrytare lippt_ur_KB s. 141; Borg, f. livstidsfånge, mördare Klippt_ur_KB s. 18, 20; Borg, P. J., konsul Klippt_ur_KB s. 159; Borgarbrandkåren på 1890-talet Klippt_ur_KB s. 85 (bild); Borgmästare, ny 1927: C. G. A. Östberg Klippt_ur_KB s. 132; Borgmästaren 1889 Klippt_ur_KB s. 39; Borgmästarens rum i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Bornholm Klippt_ur_KB s. 118; Borrby distrikt, Spanska sjukan Klippt_ur_KB s. 130; Boråsbanan 1858 Klippt_ur_KB s. 7; Bosin, fru, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Bostadsbrist 1899 Klippt_ur_KB s. 80; Bostadsföreningen Hem Klippt_ur_KB s. 144; Botvid, John, skådespelare Klippt_ur_KB s. 170; Botvid, Rolf, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Boujaleff, Alexander, ryss som rymt från fångläger i Tyskland 1918 Klippt_ur_KB s. 126; Bourganeuf, teater Klippt_ur_KB s. 209; Brand- och gasbomber, övning 2 juni 1939 Klippt_ur_KB s. 156; Brandalarmsanläggning, ny 1937 Klippt_ur_KB s. 154; Brandbilen som Vilanborna dansade ihop 1936 Klippt_ur_KB s. 157 (bild); Brandkåren med bilen som Vilanborna dansade ihop 1936 Klippt_ur_KB s. 157 (bild); Brandkårsfesten på Vilan Klippt_ur_KB s. 157; Brandspruta, portabel, ny uppfinning Klippt_ur_KB s. 13; Brandstationen i Vilan Klippt_ur_KB s. 157; Brandstationen Klippt_ur_KB s. 187; Brandstationen, gamla, revs nov. 1979 Klippt_ur_KB s. 214 (bild); Brandstationen, gamla, vid kanalen Klippt_ur_KB s. 131 (bild); Brandt, Georg, skådespelare Klippt_ur_KB s. 77f; Branting 1916 Klippt_ur_KB s. 107; Brasil Jack, cirkus 1907 Klippt_ur_KB s. 91; Brasilien Klippt_ur_KB s. 49; Brevlådan Klippt_ur_KB s. 63; Bremer, Fredrika s. 216; Bresky, M., fotograf, Västra Storgatan Klippt_ur_KB s. 63; Brev från Näsrum 13 juli 1900 Klippt_ur_KB s. 82; Brichanteaus, teater Klippt_ur_KB s. 211; Brinck, Knut, konstnär Klippt_ur_KB s. 229; Brissmans hotell Klippt_ur_KB s. 41, 44, 47; Brissmans Trädgård Klippt_ur_KB s. 47, 98, 121, 238; Brissmanska målet s. 223; Broby distrikt, spanska sjukan Klippt_ur_KB s. 130; Broby Gästgivaregård Klippt_ur_KB s. 14; Broby Industrier Klippt_ur_KB s. 228; Broby Klippt_ur_KB s. 20, 83, 228; Broby kyrka eldsvåda 6 mars 1930 Klippt_ur_KB s. 168; Brobyggnad 1873 Klippt_ur_KB s. 26; Brodin, herr, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Bromölla 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Bromölla Kaolin- och tegelfabrik Klippt_ur_KB s. 46; Bromölla Klippt_ur_KB s. 45, 195; Brothers Aneleigh Klippt_ur_KB s. 233; Brottning i Sommarlust 1903 Klippt_ur_KB s. 117; Brottningarna i Göteborg mars 1907 Klippt_ur_KB s. 84; Brottslingars blod Klippt_ur_KB s. 18; Browningrevolver 1922 Klippt_ur_KB s. 136; Bruhn, August, kyrkoherde, Skepparslöv Klippt_ur_KB s. 122, 159; Brunnsdrickning Klippt_ur_KB s. 20; Brunnspaviljong 1891 Klippt_ur_KB s. 45; Brunnspaviljongen i Tivoliparken Klippt_ur_KB s. 233; Brunnsalongen i Arkelstorp o. 1900 Klippt_ur_KB s. 120 (bild); Brunnsvänglar Klippt_ur_KB s. 32; Bryggeri, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Bråkenhjelms, generalmajor Klippt_ur_KB s. 88; Bråkiga norrmän 1905 Klippt_ur_KB s. 92; Bränslebesparande maskin Klippt_ur_KB s. 89; Bränslebrist Klippt_ur_KB s. 171; Brödbilar 1920 Klippt_ur_KB s. 134(bild); Brödkostrutdelning 1917 Klippt_ur_KB s. 127; Brödranson 1917 Klippt_ur_KB s. 124; Bröllopet på Ulfåsa, teater Klippt_ur_KB s. 208; Brösarp Klippt_ur_KB s. 200; Bröstsimm Klippt_ur_KB s. 230; Buffalo Bill 1896 Klippt_ur_KB s. 47; Buhre, Birger, simmare, Åhussimning midsommarafton 1940 Klippt_ur_KB s. 176; Burman, Conny, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Busstation, ny 1955 Klippt_ur_KB s. 190; Butik, arbetareföreningens Klippt_ur_KB s. 21; Bygdemålshistorier 1909 Klippt_ur_KB s. 95; Byggnads ras å Östermalm 1907 Klippt_ur_KB s. 113 (bild); Byggnadsnämnden 1899 Klippt_ur_KB s. 81; Byggnadsverksamheten i Åhus har tilltagit under 1903 Klippt_ur_KB s. 103;

Byråingenjörer Klippt_ur_KB s. 51; Båtar 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Båthamn vid Fiskarebacken Klippt_ur_KB s. 232; Bäckaskog Klippt_ur_KB s. 15, 17, 23, 26, 133; Bär- och Fruktvinsfabriken, Tollarp 1904 Klippt_ur_KB s. 91; Bärskörden 1904 Klippt_ur_KB s. 99; Bödel Klippt_ur_KB s. 18; Börjesson, ingenjör, Karlskrona Klippt_ur_KB s. 89; Börsauktion 1899 Klippt_ur_KB s. 84; Böter 5;900 kr 1901 för Kristianstadsbladet Klippt_ur_KB s. 112; Böök recenserar tavlor 1900 Klippt_ur_KB s. 118; Böök, Fredrik (= M. F. B.) Klippt_ur_KB s. 56, 93, 113 (fil. lic. 1907), 118f; C. Bohmansson & Comp. Klippt_ur_KB s. 5f; Cadovius, bankdirektör Klippt_ur_KB s. 163f; Canossa Klippt_ur_KB s. 63; Cap Klippt_ur_KB s. 48; Caracciola, Alice Klippt_ur_KB s. 191; Caracciola, Rudolf Klippt_ur_KB s. 191; Carbergiska teatersällskapet Klippt_ur_KB s. 208; Cardell, general s. 217f; Cardellsgatan Klippt_ur_KB s. 160; Carlberg, F., teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 212; Carlsson, grosshandlare Klippt_ur_KB s. 108; Carlsson, Louise, fru Klippt_ur_KB s. 95; Carlsson, Rune, rörentreprenör Klippt_ur_KB s. 189; Carlström, Gustaf Klippt_ur_KB s. 168; Caselli, mr Klippt_ur_KB s. 57; Casinoteatern Klippt_ur_KB s. 209; Cedergrén, kommandant Klippt_ur_KB s. 236; Cellfängelset Klippt_ur_KB s. 18; Cellfängelset Klippt_ur_KB s. 32; Censuren i Kristianstad Klippt_ur_KB s. 164; Central, kafé i Åhus 1924 Klippt_ur_KB s. 141; Centralbiblioteket Klippt_ur_KB s. 186; Centralhotellet Klippt_ur_KB s. 29; Centralkassa för jordbrukskredit i länet 1920 Klippt_ur_KB s. 133; Centralsjukhuset invigt 10 okt. 1973 s. 220 (bild); Centralskolan Klippt_ur_KB s. 188; Centralstyrelsen för Skånes Betodlareförening Klippt_ur_KB s. 108; Cetti, herr, ballongfarare Klippt_ur_KB s. 63; Cetti, tearerdirektör Klippt_ur_KB s. 207; Chamberlain Klippt_ur_KB s. 169; Chansonettsångerska Klippt_ur_KB s. 51; Chaussén 1859 Klippt_ur_KB s. 7; Chevalier, Maurice, Paris 1946 Klippt_ur_KB s. 172f; Chevrolet, brandbil 1936 Klippt_ur_KB s. 157 (bild); Chi Klippt_ur_KB s. 191;navaritén, Helsingborg Klippt_ur_KB s. 191; Chichamonga Klippt_ur_KB s. 11; Chinabiografen Klippt_ur_KB s. 179; Chockbesked på Vilans Mekaniska – massuppsägning hösten 1977 Klippt_ur_KB s. 226; Chokladtilldelning 1918 Klippt_ur_KB s. 127; Cholera 1858 Klippt_ur_KB s. 7f; Christian 4 Klippt_ur_KB s. 17, 37, 42; Christianstadsbladet Klippt_ur_KB s. 6f; Cidonia, miss Klippt_ur_KB s. 43; Cigaretter Klippt_ur_KB s. 123; Cigarrarbetare Klippt_ur_KB s. 35; Cigarrfabrik, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Cigarrfabrikation Klippt_ur_KB s. 139; Cigarmakare i var stuga Klippt_ur_KB s. 139; Cimmerdahl, provinsialläkare Klippt_ur_KB s. 64; Cirkus Brasil Jack 1907 Klippt_ur_KB s. 91; Cirkus Klippt_ur_KB s. 28, 53, 72, 91; Cirkus Varieté Klippt_ur_KB s. 28; Cirkus Wariethe 1888 Klippt_ur_KB s. 72; Cirkusbyggnaden Klippt_ur_KB s. 28; Clairfelt, borgmästare, Klippt_ur_KB s. 25; Clownen Tjack Klippt_ur_KB s. 98; Clowner Klippt_ur_KB s. 53, 98; Cocktailparty 31 dec. 1970 s. 219; Collin, teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 212; Cosmorama, Se Kosmorama; Couguetete, Jourdan Klippt_ur_KB s. 119; Cronhammar, Einar, redaktör s. 225; Cronqvist, Corfitz, boktryckare Klippt_ur_KB s. 5f; CSK invigt 10 okt. 1973 s. 220 (bild); Culinargruppens fall 1977 Klippt_ur_KB s. 227; Cunard-Linjen Klippt_ur_KB s. 48; Cykelolycka 1903 Klippt_ur_KB s. 111; Cykelveteranen Stålfarfar Klippt_ur_KB s. 192; Cylinderhatt Klippt_ur_KB s. 79; d'Alunde, Geograf, typograf, filmskådespelare 1909 Klippt_ur_KB s. 150-15 2; Dagbok från Kristianstads belägring 1676-1678 Klippt_ur_KB s. 231; Dagens drill, dikt av Drillvik Klippt_ur_KB s. 190; Dagens drottning i vår stad [Kristina Nilsson], 1881 Klippt_ur_KB s. 29; Dagens Nyheter Klippt_ur_KB s. 72; Dagens Nyheter s. 222; Dagmartheatret, Köpenhamn Klippt_ur_KB s. 208f; Dahl, A., rådman Klippt_ur_KB s. 116; Dahl, Adolf, rådman Klippt_ur_KB s. 238; Dahlberg, Erik, kommandant, skrev dagbok 1676-1678 Klippt_ur_KB s. 231; Dahlberg, F., herr Klippt_ur_KB s. 29; Dahlberg, skådespelare Klippt_ur_KB s. 211f; Dahlström, Kata, agitator Klippt_ur_KB s. 110 (bild); Dalman, A. C., skarprättare, död 1920 Klippt_ur_KB s. 144; Dalman, A. G., skarprättare Klippt_ur_KB s. 68, 71f; Dalvisan Klippt_ur_KB s. 29; Damimitatör Klippt_ur_KB s. 44; Dancing girls

Klippt_ur_KB s. 168; Danielsson, Axel Klippt_ur_KB s. 94; Danmark Klippt_ur_KB s. 26, 37, 84, 99, 186f, 221, 230, 233; Danmark, Tåsinge skog Klippt_ur_KB s. 27f; Dansbana Klippt_ur_KB s. 52, 55; Danskarna Klippt_ur_KB s. 26, 51, 61; Danzig Klippt_ur_KB s. 126; Darwins naturvetenskapliga arbeten Klippt_ur_KB s. 110; David, ingenjör, dansk Klippt_ur_KB s. 26; De djupa brunnarnas stad Klippt_ur_KB s. 66; De Geer, Louis, friherre, landshövding Klippt_ur_KB s. 125 (bild), 135, 137f; De la Gardie, M. G., greve, landshövding Klippt_ur_KB s. 108; De la Gardie, R., greve, landshövding Klippt_ur_KB s. 125; De otäcka karlarne, tester Klippt_ur_KB s. 210; De ridande batterierna s. 217f (bild); De som spelar präster i första akten, skola spela rövare i den andra Klippt_ur_KB s. 40; De uden Faedreland, bok 1906 s. 223; Degeberga by Klippt_ur_KB s. 41, 62, 90, 117, 136; Degebergatinget 1917 Klippt_ur_KB s. 127; Dejeuner Klippt_ur_KB s. 237; Deklamatör Klippt_ur_KB s. 44; Deklaration av hushållsgrisar 1918 Klippt_ur_KB s. 129; Del la Motte, Axel, tapetserearemästare, filmskådespelare Klippt_ur_KB s. 150-152 (bild); Deldegningsmaskin Klippt_ur_KB s. 134; Delfin, ångslup Klippt_ur_KB s. 102; Deligence (diligens) Klippt_ur_KB s. 7; Demetrius Klippt_ur_KB s. 115; Demonstration för allmän rösträtt 4 juni 1893 Klippt_ur_KB s. 50; Demonstration mot dödsstraffet 1890 Klippt_ur_KB s. 68; Demonstrationståg Klippt_ur_KB s. 90; Den glada socialismen Klippt_ur_KB s. 94; Den sköna Helena, teater Klippt_ur_KB s. 208; Den Stundeslöse, teater av Hollberg Klippt_ur_KB s. 207; Dennewitz, Tyskland Klippt_ur_KB s. 199; Det Kgl. Teater, Köpenhamn Klippt_ur_KB s. 209; Det sjunkande huset 1927 Klippt_ur_KB s. 144; Difteri 1905 Klippt_ur_KB s. 95; Dikter Klippt_ur_KB s. 52; Directoriemodet 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Division, ridande Klippt_ur_KB s. 88; Djurberg, N. A., kaptan Klippt_ur_KB s. 20; Djurhagen Klippt_ur_KB s. 13; Domkapitlet Klippt_ur_KB s. 159; Dramaten Klippt_ur_KB s. 207, 209, 211; Dramatiska händelser i Rinkabylägrat 30 nov. 1945 Klippt_ur_KB s. 180f (bild); Dreilick, ryttmästare Klippt_ur_KB s. 64; Drivis april 1888 Klippt_ur_KB s. 37; Droskstationen 1903 Klippt_ur_KB s. 116; Drott Klippt_ur_KB s. 156; Drottning Victoria, pansarbåt feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Drunknande lotsar 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Dråp Klippt_ur_KB s. 52; Drätselkammaren i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Dubbelsidig lunginflammation Klippt_ur_KB s. 130; Dubbelspel, teater Klippt_ur_KB s. 211; Dunér, F., bankdirektör 1899 Klippt_ur_KB s. 84; Dusch, kall 15 öre 1892 Klippt_ur_KB s. 66; Duval, Henri, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Duvals skilsmässa, teater Klippt_ur_KB s. 209; Dynamit för att få bort isen Klippt_ur_KB s. 138, 141; Dyrssen, Th. J., kaptan Klippt_ur_KB s. 64; Då spelades det teater! Klippt_ur_KB s. 206-214; Där satt tre käringar i backen av Fröding Klippt_ur_KB s. 119; Dödsdom 1890 Klippt_ur_KB s. 68, 70; Dödsfall i skola 1905 Klippt_ur_KB s. 95; Dörning, Einar, borgmästare Klippt_ur_KB s. 179, 190; Dörrstapel Klippt_ur_KB s. 16; Edisons grafon Klippt_ur_KB s. 47; Edisons Kinetoskop 1896 Klippt_ur_KB s. 47; Edisons levande fotografier 1899 Klippt_ur_KB s. 46f; Edsavläggelse av garnisonen inför kung Gustaf VI Adolf 6 nov. 1950 Klippt_ur_KB s. 189; Gustaf VI Adolf Klippt_ur_KB s. 189; Edström, Wilhelm, centralbibliotekarie Klippt_ur_KB s. 186; Efter femtio år, teater Klippt_ur_KB s. 211; Egna Hem, korsningen Björkvägen-Floravägen Klippt_ur_KB s. 116 (bild); Egnahemsföreningens taklagsfest 1909 i Östra Ängar Klippt_ur_KB s. 116; Ehrenborg, landssekreterare Klippt_ur_KB s. 70; Ek, badhusförvaltare, Åhus Klippt_ur_KB s. 8; Ekblad, direktör Klippt_ur_KB s. 115; Ekdahl, präst Klippt_ur_KB s. 8; Ekenabben Klippt_ur_KB s. 150-152; Ekeröd 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Ekman, B. G., distriktschef Klippt_ur_KB s. 138; Ekman, Gösta, regissör, filmskådespelare Klippt_ur_KB s. 163; Eldfaran från tågen Klippt_ur_KB s. 117; Eldfast sten Klippt_ur_KB s. 46; Eldsvåda 1937 i Lundahls Musikhandel, Västra Storgatan Klippt_ur_KB s. 154; Eldsvåda i Gårds-Köpinge 1905 Klippt_ur_KB s. 95; Eldsvåda i Hallbergska gården 1890, Västra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 85; Eldsvåda i Kiaby juni 1867 Klippt_ur_KB s. 13; Eldsvåda i regementets

sommarstallar i Södra Kasernen 1943 Klippt_ur_KB s. 173; Eldsvåda i Skånska Spisbrödsfabriken Klippt_ur_KB s. 128; Eldsvåda vid Lasarets Boulevarden Klippt_ur_KB s. 123 (bild); Eldsvåda, Broby kyrka 6 mars 1930 Klippt_ur_KB s. 168; Eldsvåda, Åsums kvarn i aska, natten till 1 juni 1937 Klippt_ur_KB s. 162; Elektricitetsverk, nytt 1901 Klippt_ur_KB s. 116; Elektrisk dynamomaskin Klippt_ur_KB s. 64; Elektriska-Magnetiska flickan miss Cidonia Klippt_ur_KB s. 43; Elektriskt ljus 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Elementärläroverket för flickor Klippt_ur_KB s. 238; Elffors teatersällskap Klippt_ur_KB s. 207f; Elffors, Therese, teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 207f; Elfsborg Klippt_ur_KB s. 204; Eliason, Oscar, skådespelare Klippt_ur_KB s. 208; Elisabets hälsningssång s. 225; Ellen från Kristianstad – den första svenska filmstjärnan Klippt_ur_KB s. 150-152 (bild); Elveröds-Åhus järnvägsbyggnad Klippt_ur_KB s. 31; Elvira, miss Klippt_ur_KB s. 53; EM brons i 200 m bröstsim 1977 Klippt_ur_KB s. 230; Emigrantmöte 1869 Klippt_ur_KB s. 10; Emigration Klippt_ur_KB s. 8, 10, 13, 48f, 93; En fruntimmerssammansvärjning, teater Klippt_ur_KB s. 210; En midsommarnattsdröm, invigning av Teatern 1906 Klippt_ur_KB s. 114; En midsommarnattsdröm, teater Klippt_ur_KB s. 238; En parisare, teater Klippt_ur_KB s. 211; En sjukhussal o. år 1900 Klippt_ur_KB s. 80 (bild); En stad försvinner och växer s. 219; En söndag på Amager, teater Klippt_ur_KB s. 207; Engdahl, filmregissör 1909 Klippt_ur_KB s. 151f; Engdahl, O., banmästare Klippt_ur_KB s. 146; Engelbrecht, fru, skådespelare Klippt_ur_KB s. 211; Engelbrechtturnén 1893 Klippt_ur_KB s. 210; Engelska banken Klippt_ur_KB s. 236; Engelska Klippt_ur_KB s. 61; England Klippt_ur_KB s. 99, 128, 169, 186; Englands kust Klippt_ur_KB s. 159; Epidemisjukstuga, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 93; Erdtmann, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Ericson, Anna-Lisa, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Ericsons donationsfond, Otto Klippt_ur_KB s. 131; Ericsson, Otto, bryggeriägare Klippt_ur_KB s. 229; Erik Láspe II och Halte, kung, grundade Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Eriksdalshallen, Stockholm Klippt_ur_KB s. 188; Espet Klippt_ur_KB s. 51, 55, 113; Espetbron Klippt_ur_KB s. 176; Esselius, postmästare, Hässleholms Klippt_ur_KB s. 64; Ett minne, tavla Klippt_ur_KB s. 118; Ett nytt sekel Klippt_ur_KB s. 83; Ett sekel med Thalia, bok 1974 Klippt_ur_KB s. 211; Eurenus, inspektör Klippt_ur_KB s. 22; Europas frihet Klippt_ur_KB s. 169; Europas grand Prix i Saxtorp 1939 med 120;000 åskådare Klippt_ur_KB s. 191; Evakueringen från Rinkabylägret 1945 Klippt_ur_KB s. 181-186; Everöd Klippt_ur_KB s. 62, 95, 136, 196, 219, 227; Everöds flygplats Klippt_ur_KB s. 196, 227; Everöds Mejeri Klippt_ur_KB s. 124; Everödslinjen Klippt_ur_KB s. 129; Everödslinjens indragande till staden 1906 Klippt_ur_KB s. 95; Exekution 1866 Klippt_ur_KB s. 18; Exercisplats Klippt_ur_KB s. 59; Explosion i apoteket Kronans laboratorielokal 14 maj 1954 Klippt_ur_KB s. 188; Explosion sopade bort Kristianstadsverkstad 10 mars 1950 Klippt_ur_KB s. 189; Explosion å Kristianstads Gasverk 1 dec. 1901 Klippt_ur_KB s. 103; Express & Stadsbud Klippt_ur_KB s. 193; Fabriks- och hantverksmässa aug. 1950 Klippt_ur_KB s. 190; Fackeltåg Klippt_ur_KB s. 29; Fackföreningsbildande 1904 Klippt_ur_KB s. 90; Faderlösa barn i Blekinge län Klippt_ur_KB s. 14; Fadren, teater Klippt_ur_KB s. 208f. Fahlcrantz, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Fakir, Falstaff (= Axel Wallengren) Klippt_ur_KB s. 79 (bild); Falck, direktör Klippt_ur_KB s. 115; Falck, Torsten, ordf. i Kulturnämnden 1977 Klippt_ur_KB s. 202; Fallskärmshopp 1924 Klippt_ur_KB s. 143; Fangio, Juan, argentinare, världsmästare Klippt_ur_KB s. 191; Fanor 1893 Klippt_ur_KB s. 50; Farfars visa Klippt_ur_KB s. 192; Farmer Klippt_ur_KB s. 59; Fattiga barn, utackordering till den minstbjudande 1902 Klippt_ur_KB s. 111; Fattiga skolbarn, middagsspisning Klippt_ur_KB s. 41; Fattighuset 1915 Klippt_ur_KB s. 122; Fattighuset Klippt_ur_KB s. 101; Fattighuset Klippt_ur_KB s. 40; Faust, opera, juvelarian Klippt_ur_KB s. 29; Fem personer ombord på dödsplanet från Everöd till Spånga jan. 1977 Klippt_ur_KB s. 227; Ferdinandsson, O., kustöveruppsyningsman Klippt_ur_KB s. 136; Fernström Klippt_ur_KB s. 203; Fest för järnvägsarbetare 1901

Klippt_ur_KB s. 99; Fest för kungapar och 30;000 vid soligt stadsjubileum 22 maj 1964
 Klippt_ur_KB s. 203; Fest i luften när tågmuséet invigdes 21 maj 1977 Klippt_ur_KB s. 202;
 Fest å Frimurarehotellet för byggnadsarbetare 14 okt. 1904 Klippt_ur_KB s. 96; Feuk, L.,
 prost (= Larifari) Klippt_ur_KB s. 31, 37; Fickkronometer Klippt_ur_KB s. 9; Figaro s. 222;
 Filmgäve 1909 Klippt_ur_KB s. 152; Filminspelning Klippt_ur_KB s. 163f;
 Filmskådespelare 1909 Klippt_ur_KB s. 150-152 (bild); Filmstjärna, Ellen Ströbeck var den
 första svenska Klippt_ur_KB s. 150-152 (bild); Finja Klippt_ur_KB s. 91; Finjasjön
 Klippt_ur_KB s. 23; Finlands Bryggeri Klippt_ur_KB s. 149, 229; Finlands Ångbryggeris
 bierdricka Klippt_ur_KB s. 99; Finsk bastu Klippt_ur_KB s. 66; Fiskarbodar vid
 Fiskarebacken Klippt_ur_KB s. 232; Fiskare i staden på 1670- och 1680-talen Klippt_ur_KB
 s. 231f; Fiskarebacken Klippt_ur_KB s. 232f, 235 (bild); Fiskarebackens båtbasäng
 Klippt_ur_KB s. 232; Fiskkö okt. 1942 Klippt_ur_KB s. 185; Fjälkestads by Klippt_ur_KB s.
 22; Fjälkestads nya kyrka invigdes 6 juni 1921 Klippt_ur_KB s. 132; Fjälkinge Klippt_ur_KB
 s. 14, 63, 87, 95, 117, 139, 195, 219, 227; Fjälkinge kyrka Klippt_ur_KB s. 14; Fjälkinge
 spott ut, cigarrer Klippt_ur_KB s. 139; Fjälkinge Tobakslada Klippt_ur_KB s. 133; Fjärstad,
 konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Flickläroverkets rösträttsförening Klippt_ur_KB s. 95; Flickor
 till läroverket 1923 Klippt_ur_KB s. 153; Floravägen Klippt_ur_KB s. 116 (bild); Flygare,
 Emil kyrkoherde, prost Klippt_ur_KB s. 40, 83, 88 (bild); Flygbragd: New York-Paris 1927
 Klippt_ur_KB s. 153; Flyget kom med sommarsol till Everöd 1961 Klippt_ur_KB s. 196;
 Flygplats vid Everöd Klippt_ur_KB s. 196, 227; Flygpriser 1924 Klippt_ur_KB s. 143;
 Fodermorot Klippt_ur_KB s. 117; Folkbad Klippt_ur_KB s. 235; Folkets Hus (byggt 1890),
 Östermalm Klippt_ur_KB s. 90, 94 (bild), 97; Folkets Hus, Stockholm Klippt_ur_KB s. 110;
 Folkets Hus, Åhus Klippt_ur_KB s. 116; Folkets Park Klippt_ur_KB s. 84; Folkets Park,
 Kristianstad 1905 Klippt_ur_KB s. 33; Folkets Tidning Klippt_ur_KB s. 120;
 Folkhushållningskommissionen 1918 Klippt_ur_KB s. 129; Folkmängd i Kristianstad 1921
 Klippt_ur_KB s. 132; Folkpark Klippt_ur_KB s. 192; Folkriksdag, första 1893 Klippt_ur_KB
 s. 50; Folkskola invigd 9 juni 1944, en mönsterskola Klippt_ur_KB s. 185; Folkskolhus, nytt,
 , Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Folkskolor 1871 Klippt_ur_KB s. 26; Folkskolorna stängs
 25 feb., bränslebrist Klippt_ur_KB s. 171; Folkskolorna stängs, nov. 1938 Klippt_ur_KB s.
 162; Folksången Klippt_ur_KB s. 37; Folkviljan, tidskrift Klippt_ur_KB s. 33; Fonograf
 Klippt_ur_KB s. 47; Fornminnesföreningen Klippt_ur_KB s. 237; Fornstugan (bild interiör),
 invigning 6 nov. 1886 Klippt_ur_KB s. 36; Fornstugan invigdes 6 nov. 1886 Klippt_ur_KB s.
 237; Forsbergs svagdricka Klippt_ur_KB s. 99; Forsbergs Ångbryggeri AB Klippt_ur_KB s.
 106; Forschhammer, Johan Georg, professor Klippt_ur_KB s. 233; Forsell, Johan,
 operasångare Klippt_ur_KB s. 93; Forslund, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115;
 Forsslund, fru, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Forsslund, skådespelare Klippt_ur_KB s.
 210; Fortifikationshuset s. 217; Fotogen Klippt_ur_KB s. 78; Fotogenlampa Klippt_ur_KB s.
 53; Fotografateljé, Södra Sveriges elegantaste, Västra Storgatan Klippt_ur_KB s. 63;
 Fournier, minister, Frankrike Klippt_ur_KB s. 24; Frankrike Klippt_ur_KB s. 24; Fransk
 parfym Klippt_ur_KB s. 188; Franska eleganta tältet på Kreaturstorget o. 1890 Klippt_ur_KB
 s. 43; Franska Klippt_ur_KB s. 61; Fredrik, kung av Danmark Klippt_ur_KB s. 17; Fredrika,
 tant Klippt_ur_KB s. 77f; Fredriksson, Gustaf, skådespelare, teaterdirektör Klippt_ur_KB s.
 206, 211; Fredriksson, H., förman, Viby Klippt_ur_KB s. 146; Fredriksson, Johannes
 Klippt_ur_KB s. 16; Fredsgatan Klippt_ur_KB s. 59; Fredsrörelsen 1903 Klippt_ur_KB s. 97;
 Frennessen, Inge, musikedirektör Klippt_ur_KB s. 215; Friadeller med mask vid Wendes
 regemente 1920 Klippt_ur_KB s. 132; Friberg, Gustav, storbadare, simmare Klippt_ur_KB s.
 176; Friedemanns marsch "Siegestrophen" Klippt_ur_KB s. 174; Friluftsfester
 Klippt_ur_KB s. 111; Frimurarehotellet Klippt_ur_KB s. 41, 43, 50, 78, 93, 96, 118, 125,
 133, 166, 172, 191; Frisinnade Föreningen Klippt_ur_KB s. 122; Fruar censurerade film
 Klippt_ur_KB s. 163f. Fruntimmersarbeten Klippt_ur_KB s. 20; Frälsningsarmén 1893

Klippt_ur_KB s. 55; Fröberg, Carl Johan, teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 207f. Fröberg, R. Klippt_ur_KB s. 7; Fröbergska teatersällskapet Klippt_ur_KB s. 207f; Frödings ”Bollspelet i Trianon” Klippt_ur_KB s. 119; Frödings ”Där satt tre käringar i backen” Klippt_ur_KB s. 119; Fröknegårdsborna Klippt_ur_KB s. 205; Funk, österrikisk kapten, självmord 1945 Klippt_ur_KB s. 181; Fyrbåkar Klippt_ur_KB s. 57; Fyrverkeri 22 maj 1914 Klippt_ur_KB s. 125; Fyrverkeri 30 juli 1899 Klippt_ur_KB s. 45; Fångceller i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Fångläger i Tyskland, tre förrymda ryssar 1918 Klippt_ur_KB s. 126; Fångpredikant Klippt_ur_KB s. 18; Fångtransporter på järnväg Klippt_ur_KB s. 26; Fältliv 1871 Klippt_ur_KB s. 23; Fältskärens berättelser Klippt_ur_KB s. 85; Fängelse 1888 Klippt_ur_KB s. 38; Fängelsebron Klippt_ur_KB s. 187; Fängelsegården, avrättning 1890 Klippt_ur_KB s. 67; Färgeri Klippt_ur_KB s. 16; Färjbetjäning Klippt_ur_KB s. 102; Färjor Klippt_ur_KB s. 102; Färlöv Klippt_ur_KB s. 30, 100, 138; Färlövs scouter Klippt_ur_KB s. 215; Färlöv-Strö Klippt_ur_KB s. 51, 91, 117 (dubblett); Fästningsvallen i Kristianstad 1898 (bild) Klippt_ur_KB s. 58; Förbud att försälja rusdrycker 4 feb. 1930 Klippt_ur_KB s. 161; Förbudsomröstningens resultat 1922 Klippt_ur_KB s. 132; Föreläsningsförening, bildad 1884 Klippt_ur_KB s. 35; Förening Athenaeums årsfest 1905 Klippt_ur_KB s. 85; Förening för vägar i Rinkaby till slut Klippt_ur_KB s. 200; Föreningen Gamla Christianstad Klippt_ur_KB s. 232; Föreningen Gamla Karlskrona Klippt_ur_KB s. 211; Föreningsrätten, konflikt 1907 Klippt_ur_KB s. 101; Författningsreformen 1918 Klippt_ur_KB s. 122; Förgripit sig mot kungen 1888 Klippt_ur_KB s. 38; Förskolorna stängs, nov. 1938 Klippt_ur_KB s. 162; Första maj i Kristianstad 1907 Klippt_ur_KB s. 84; Första oljeutsläppet vid Åhuskusten 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Försvarsnihilist Klippt_ur_KB s. 97; Försäljningsstopp 30 dec. 1941- 6 jan. 1942 Klippt_ur_KB s. 175; Försäljningsstoppet skärtorsdag 1943 Klippt_ur_KB s. 174; Försöksodling av sockerbetor 1904 Klippt_ur_KB s. 108; Gagner, major Klippt_ur_KB s. 51; Galghumor Klippt_ur_KB s. 184; Galilei Klippt_ur_KB s. 37; Galizien Klippt_ur_KB s. 120; Galizier Klippt_ur_KB s. 101, 109, 120; Galoscher 1917 Klippt_ur_KB s. 124; Gamla Christianstads årsbok 1957 Klippt_ur_KB s. 238; Gamla Hospitalet Klippt_ur_KB s. 100; Gamla kyrkogården 27 nov. 1928 Klippt_ur_KB s. 149; Gamla kyrkogården Klippt_ur_KB s. 74; Gamla Sparbanken Klippt_ur_KB s. 229; Gamla Sparbanken, sparbanksfusion 1965 Klippt_ur_KB s. 197; Gamland, Harald Klippt_ur_KB s. 168; Gamlegårdsbadet insimmat juli 1969 Klippt_ur_KB s. 204 (bild); Gamlegårdsområdet Klippt_ur_KB s. 204f; Garbo, Greta Klippt_ur_KB s. 152, 162; Garnisonssjukhuset Klippt_ur_KB s. 162; Garnisonsstad Klippt_ur_KB s. 122; Garnisonstad med högvakt s. 217; Gas verk, nytt 1900 Klippt_ur_KB s. 122; Gasförmörkelse 1867 Klippt_ur_KB s. 13; Gaslyktor 1891 Klippt_ur_KB s. 74; Gasverket, explosion 1 dec. 1901 Klippt_ur_KB s. 103; Gasverksstyrelsen Klippt_ur_KB s. 40; Gatubelysning, inskränkningar 1917 Klippt_ur_KB s. 127; Gatureglering Klippt_ur_KB s. 60; Gauffin, Elsa, fru, fullmäktigeledamot 1946 Klippt_ur_KB s. 185; Geijerstams psykologiska studier Klippt_ur_KB s. 110; Generalstrejk 1903 Klippt_ur_KB s. 97; Géneviève, teater Klippt_ur_KB s. 211; Georgia, Anderssonwille Klippt_ur_KB s. 11; Gesäller Klippt_ur_KB s. 105; Gevaldiger Klippt_ur_KB s. 18; Gillet, pensionat Klippt_ur_KB s. 160; Gjuteri, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Gjuteriarbetarestriden 1903 Klippt_ur_KB s. 90; Glaskulor Klippt_ur_KB s. 47; Glimminge, Broby sn Klippt_ur_KB s. 31; Glimmingemorden 1886 Klippt_ur_KB s. 31 Glimåkra bygger nytt torn för vatten Klippt_ur_KB s. 200; Glimåkra Klippt_ur_KB s. 62, 84, 111, 119 Glimåkra sockenbibliotek Klippt_ur_KB s. 46 Glimåkra Stärkelsefabriker Klippt_ur_KB s. 119; Gluntsång Klippt_ur_KB s. 121, 152; Gluntsångarne Klippt_ur_KB s. 238; Godtemplargården/huset/logen Klippt_ur_KB s. 95, 151; Godtemplarmusiken Klippt_ur_KB s. 83; Godtemplarnas amatörsällskap Klippt_ur_KB s. 151; Godtemplarnas demonstrationståg 1907 Klippt_ur_KB s. 84; Godtemplarnas folkdanslag Klippt_ur_KB s. 152; Gondinet, Edmond, författare Klippt_ur_KB s. 211;

Gorga, Alexej, ryss som rymt från fångläger i Tyskland 1918 Klippt_ur_KB s. 126; GP-stad 1955 Klippt_ur_KB s. 191; Grafofon Klippt_ur_KB s. 47; Granat exploderade vid eldröret – tre omkom vid Brösarp 1969 Klippt_ur_KB s. 200; Granqvist, fröken, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Granskaren Klippt_ur_KB s. 63; Gravplatser demolerade i Fjälkinge 1959 Klippt_ur_KB s. 195; Gravstenshuggeri, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Greger, N., trafikchef Klippt_ur_KB s. 146; Gren, Uno, notarie Klippt_ur_KB s. 127; Grevillius, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Grisdöden månaderna för jul 1942 och rådhusrättens dom Klippt_ur_KB s. 174; Grosshandlarfamiljer Klippt_ur_KB s. 105; Grouleff, Mary, tecknare s. 218; Grünberg, Rosa Klippt_ur_KB s. 121; Gryt Klippt_ur_KB s. 116; Gräddkoppen Klippt_ur_KB s. 105; Gräddmejeriet Klippt_ur_KB s. 119; Grödby Klippt_ur_KB s. 139; Gröna nöden, cigarrer Klippt_ur_KB s. 139; Gröna spjalstaket Klippt_ur_KB s. 74; Grönbyhavanna, cigarrer Klippt_ur_KB s. 139; Grönköping Klippt_ur_KB s. 158, 170; Grönköpings allmänna sång Klippt_ur_KB s. 170; Grönköpingsposten Klippt_ur_KB s. 170; Grönsaksodlare 1917 Klippt_ur_KB s. 126; Grönwall, Ragnar, rådman, fullmäktigeordförande, Everöd Klippt_ur_KB s. 205, 219; Gualöv Klippt_ur_KB s. 45; Guditz, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Guion-Linjen Klippt_ur_KB s. 48; Gummihjul i stadstrafik 1920 Klippt_ur_KB s. 128; Gunhild, malmöångare Klippt_ur_KB s. 88; Gustaf Adolf, kronprins Klippt_ur_KB s. 125 (bild), 179; Gustaf Adolfs minne, Loge Klippt_ur_KB s. 111; Gustafson, Eric, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Gustafsson, Ille, musikdirektör Klippt_ur_KB s. 166f. Gustafsson, Lola, polissyster, jättedam Grönköping Klippt_ur_KB s. 170, 186; Gustav V Klippt_ur_KB s. 199; Gusten, ångare feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Gyllsboda 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Gymnasiet 1923 Klippt_ur_KB s. 153; Gymnastikuppvisning 1929 Klippt_ur_KB s. 153; Gå till Canossa Klippt_ur_KB s. 63 Gångar under Rinkabyläget Klippt_ur_KB s. 181; Gånglåt, tavla Klippt_ur_KB s. 118; Gångtrafik över bro, avgift 1909 Klippt_ur_KB s. 113; Gälltofta Klippt_ur_KB s. 139; Gälltofta Klippt_ur_KB s. 180; Gälltoftaläget Klippt_ur_KB s. 182; Gärd's Härads Sparbanken, sparbanksfusion 1965 Klippt_ur_KB s. 197; Gärd's Klippt_ur_KB s. 161; Gärd's och Albo häradsrätt Klippt_ur_KB s. 127; Gärd's Ångkvarn- och Bryggeriaktiebolag 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Gärd'sbanans stationshus öppnad 1883 (bild) Klippt_ur_KB s. 55; Gärd'ska tåget Klippt_ur_KB s. 55; Gärd's-Köpinge sn Klippt_ur_KB s. 63, 95, 111, 201; Gärd's-Köpings Grovarbetareförening Klippt_ur_KB s. 101; Gästgivaregården Klippt_ur_KB s. 9; Gästis i Åhus Klippt_ur_KB s. 176; Göingebygden Klippt_ur_KB s. 119; Göingebygden Klippt_ur_KB s. 51; Göran frau Hylie Klippt_ur_KB s. 98; Göteborg Klippt_ur_KB s. 13, 55, 84, 123, 127, 160, 164, 221f; Götha, ånfartyg Klippt_ur_KB s. 20; Haablöse Slaegter, roman s. 221f; Haga, ångare Klippt_ur_KB s. 141 (bild); Hagertz, Birger, t. f. landsfiskal 1922 Klippt_ur_KB s. 136; Hagström, Nils Petter Persson, glimmingemördaren 1886 Klippt_ur_KB s. 31; Hagwald, folkmagister, Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Hall, Gottfrid, filmskådespelare 1909 Klippt_ur_KB s. 151; Halland Klippt_ur_KB s. 193; Hallberg, agitator Klippt_ur_KB s. 90; Hallberg, Ellen, filmskådespelare 1909 Klippt_ur_KB s. 151; Hallberg'ska gården, eldsvåda 1890, Västra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 85; Hallingen, dans Klippt_ur_KB s. 212; Halmstad Klippt_ur_KB s. 124, 175; Halsdukar Klippt_ur_KB s. 74; Halsfluss Klippt_ur_KB s. 130; Halshuggning 1886 Klippt_ur_KB s. 31; Halshuggning 7 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 67, 69 (bild); Hamburg Klippt_ur_KB s. 143; Hamilton, greven o. grevinnan, Ovesholm Klippt_ur_KB s. 17, 30, 41; Hamilton, R. G., greve Klippt_ur_KB s. 108; Hamilton, R. R:son, greve, Ovesholm Klippt_ur_KB s. 100; Hamiltonhill Klippt_ur_KB s. 84; Hamlet, teater Klippt_ur_KB s. 207; Hammar Klippt_ur_KB s. 19; Hammar, kyrkoherde, Mjellby Klippt_ur_KB s. 23; Hammarlund, Bror, bankdirektör Klippt_ur_KB s. 197 (bild); Hammarlund, K. O., redaktör, prologförfattare Klippt_ur_KB s. 179; Hammars pynt Klippt_ur_KB s. 13, 146; Hammarsbanken o. 1900 Klippt_ur_KB s. 146 (bild);

Hammarsjön Klippt_ur_KB s. 13, 57, 59f, 146, 149f, 176; Hammarslundsvägen Klippt_ur_KB s. 133 (bild); Hammershus, Bornholm Klippt_ur_KB s. 118; Hamn Klippt_ur_KB s. 14; Hamn, Kristianstads, statistik 1899 Klippt_ur_KB s. 55; Hamnen i Landön Klippt_ur_KB s. 61; Hamnångaren Björn Klippt_ur_KB s. 141 (bild); Handbollsmatch maj 1955 Klippt_ur_KB s. 188; Handelsaktiebolaget i Vinnö Klippt_ur_KB s. 111; Handelshus, Östra Sönnarslöv Klippt_ur_KB s. 106; Handskfabrik Klippt_ur_KB s. 20; Handskmakarnas Fackförening Klippt_ur_KB s. 94, 111; Handskmakarstrejken Klippt_ur_KB s. 110, 111; Handsksömmerskor Klippt_ur_KB s. 98, 111; Hansen, Carl Klippt_ur_KB s. 43; Hansson, Monica, kassörska, Åhus Klippt_ur_KB s. 227; Hansson, Ola Klippt_ur_KB s. 208; Hansson, Sven, direktör Klippt_ur_KB s. 198, 201f, 204 (bild), 215; Hanssons kvarn och sågverk, Knislinge 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Hantverkets Dag i Kristianstad 1920 Klippt_ur_KB s. 135; Hantverkslärlingar 1862 Klippt_ur_KB s. 10; Hantverksmässa aug. 1950 Klippt_ur_KB s. 190; Hanö Klippt_ur_KB s. 37; Hanöfyrrplats Klippt_ur_KB s. 193; Harberg, O. B. Klippt_ur_KB s. 20; Harmoni, sångkör 1904 Klippt_ur_KB s. 96; Hasse Z Klippt_ur_KB s. 170; Hasselqvist, fängelsepräst Klippt_ur_KB s. 69-71f; Hasselroth, hovrättspresident Klippt_ur_KB s. 153; Hasselskog Klippt_ur_KB s. 170; Hasso, Signe, filmskådespelare Klippt_ur_KB s. 163; Hattar, klockformiga Klippt_ur_KB s. 142; Hattar, postiljonformen Klippt_ur_KB s. 142; Hattmodet 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Haxel, L., operasångare Klippt_ur_KB s. 98; Hedberg, Erik konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Hedentorp Klippt_ur_KB s. 185; Hedentorpsparken Klippt_ur_KB s. 111; Hederssablar s. 217; Hedersstandaret s. 217; Hedqvist, Tor, förre regementschefen 1969 Klippt_ur_KB s. 199; Heiberg, Johan Ludvig, teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 207; Heiberg, Johanne Luise, teaterdirektörs fru Klippt_ur_KB s. 207; Heidenstams historiska noveller Klippt_ur_KB s. 110; Heimdahl Klippt_ur_KB s. 110; Helgenäs Klippt_ur_KB s. 21; Helgesjön Klippt_ur_KB s. 74; Helgeå Klippt_ur_KB s. 17, 19f, 31, 41, 80, 102, 113, 129, 146, 148, 176, 231, 235, 238; Helgeån idag, 27 nov. 1928, uppe i 12,06 och stiger alltjämt Klippt_ur_KB s. 149; Helgeåns reglering Klippt_ur_KB s. 80; Helgeåvattnet Klippt_ur_KB s. 235; Heliga Trefaldighetskyrkan (bilder) Klippt_ur_KB s. 24, 37, 58, 60f, 74, 83, 162, 218; Heliga Trefaldighetskyrkans torn Klippt_ur_KB s. 100 (bild); Helsingborg Klippt_ur_KB s. 38, 141, 160, 191f, 194, 208f. Helsingborgs Gummifabrik Klippt_ur_KB s. 124; Helsingborgs Kärna Klippt_ur_KB s. 55; Helsingborgs Sockerfabrik Klippt_ur_KB s. 108; Helsingfors Klippt_ur_KB s. 143; Hemcigarrer Klippt_ur_KB s. 139; Hemlig landstigning 5 maj 1938 Klippt_ur_KB s. 162; Hennings, Betty, skådespelare Klippt_ur_KB s. 207; Hermia Klippt_ur_KB s. 115; Hernestad Klippt_ur_KB s. 109; Hernestadsbron Klippt_ur_KB s. 176; Herr- & dam-Caffé Klippt_ur_KB s. 9; Herrström, A., kronolänsman Klippt_ur_KB s. 31; Hillberg, O., författare Klippt_ur_KB s. 211; Hillbom, Rune, författare Klippt_ur_KB s. 211; Hinke kommer Hu! Klippt_ur_KB s. 97; Hintze, H. B. Klippt_ur_KB s. 119; Historiska skisser och silhouetter från Kristianstad, bok Klippt_ur_KB s. 31; Hitlerismen Klippt_ur_KB s. 169; HJ.S. (= Hjalmar Söderberg) 1891 Klippt_ur_KB s. 74-78, 207, 210; Hjemdahl, fröken Klippt_ur_KB s. 44; Hjort, Dora, fröken, ationalsångerska Klippt_ur_KB s. 53f, 56; Hjort, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Hjårsållilla Klippt_ur_KB s. 20; Hodder, Lennart, kapten, speaker Klippt_ur_KB s. 188; Hodell, Frans, författare Klippt_ur_KB s. 212; Hoffman, Mina Klippt_ur_KB s. 28; Holberg, teater Klippt_ur_KB s. 207; Holke, Joh, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Holländsk renässansstil, nya rådhuset 1890 Klippt_ur_KB s. 42; Holm, konditor Klippt_ur_KB s. 5; Holmberg, Hans, redaktör Klippt_ur_KB s. 212, 223; Holmberg, Sture, förste hälsovårdstillsyningsman Klippt_ur_KB s. 174; Holmberg, W., fikshandlare, Östra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 189; Holmén, pilot 1924 Klippt_ur_KB s. 143; Holmgren, kapten, trafikchef Klippt_ur_KB s. 129; Holmgren, Knut Klippt_ur_KB s. 232f, 236f. Holmqvist, Bror, grosshandlare, ordf. i Hantverksföreningen 1950 Klippt_ur_KB s. 190; Holst, Agda, skådespelare, konstnär

Klippt_ur_KB s. 213f (bild); Homosexuell s. 223; Honnörsbatteri 22 maj 1914 Klippt_ur_KB s. 125; Hoppets gryning, Loge Klippt_ur_KB s. 116; Hospitalet, gamla Klippt_ur_KB s. 100; Hotell Brissman Klippt_ur_KB s. 41, 44, 47; Hotell D'Angleterre, Köpenhamn Klippt_ur_KB s. 143; Hotell Léonarde Klippt_ur_KB s. 51, 62; Hotell Nordens trädgård Klippt_ur_KB s. 98; Hotell Sweden Klippt_ur_KB s. 17; Hotell Temperance Klippt_ur_KB s. 9, 91, 93 (dubblätt); Hotellrörelse i arkelstorp 1900 Klippt_ur_KB s. 117; Hovby ängar Klippt_ur_KB s. 63; Hovrätten flyttar till Malmö 1917 Klippt_ur_KB s. 153, 216; Hovrätten Klippt_ur_KB s. 13, 22, 38, 64; Hovrättens historia 1821- 1917 ur staden s. 216-218; Hovrättens hundraårsfest 1921 Klippt_ur_KB s. 153; Hovrättsfolk Klippt_ur_KB s. 105; Huckle Klippt_ur_KB s. 76; Huldén, O. Th., folkskoleinspektör Klippt_ur_KB s. 145; Hullgren, O., konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Hultgren, David, fullmäktigeordförande, Everöd Klippt_ur_KB s. 205, 219; Humoristisk Soiré Klippt_ur_KB s. 106; Hunderup, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Hunderupska razzian Klippt_ur_KB s. 209; Hungerstrejkade tyska internet i Rinkaby 1945 Klippt_ur_KB s. 181; Hus som sjunker 1927 Klippt_ur_KB s. 144; Hushållsgrisdeklaration 1918 Klippt_ur_KB s. 129; Husmodern, tidning, mode 2 okt. 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Hutchinson, Hutcy Klippt_ur_KB s. 191; Hvilan, se Vilan; Hvita Stjern-Linjen Klippt_ur_KB s. 48; Hyllningssång till stadens Vårdträd på Stora Torg Klippt_ur_KB s. 155; Håkansson, Erik, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Håkansson, Eva-Maria, simmerska Klippt_ur_KB s. 230; Håkansson, Julia, skådespelare 1906 fru Klippt_ur_KB s. 115; Håkansson, P. L., stadsarkitekt Klippt_ur_KB s. 131, 144; Håstads Bränneri, skorstenen nedblåst i orkanen 21 feb. 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Hädelse 1903 Klippt_ur_KB s. 94; Häger, P. O., chef Klippt_ur_KB s. 228; Hägghult 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Hängning Klippt_ur_KB s. 20; Härlov Klippt_ur_KB s. 20, 46, 193; Härlovs ängar Klippt_ur_KB s. 204; Härnestad Klippt_ur_KB s. 145, 149; Hässleholm 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Hässleholm Klippt_ur_KB s. 64, 117, 127, 129, 173; Hässleholms garnison Klippt_ur_KB s. 187, 189; Hässleholmsbanan Klippt_ur_KB s. 24, 88, 129; Hästauktion å Bäckaskog 1871 Klippt_ur_KB s. 23; Hässleholms-Kamraterna Klippt_ur_KB s. 171; Hässleholmstrakten, orkan 21 feb. 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Hästdressyr 1888 Klippt_ur_KB s. 72; Hästtorget Klippt_ur_KB s. 50, 190; Hästveda 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Hästveda Klippt_ur_KB s. 62, 91, 104; Hästveda-Karpalunds Järnväg invigd 1886 Klippt_ur_KB s. 36; Höga kreaturspriser, auktion 1900 Klippt_ur_KB s. 111; Högalad Klippt_ur_KB s. 195; Höganäs Klippt_ur_KB s. 175; Högre Allmänna Läroverkets orkesterförening och sångensemble Klippt_ur_KB s. 215; Högre Elementarläroverket 1857 Klippt_ur_KB s. 8, 85, 95; Högvakten på Stora Torg s. 217; Högvatten i Helgeå Klippt_ur_KB s. 235; Höllströmska gården, Östra Storgatan Klippt_ur_KB s. 5; Hör oss Svea, av Wennerberg Klippt_ur_KB s. 174; Hörby-Tollarps Järnväg invigd 1886 Klippt_ur_KB s. 36; Hörselslangar Klippt_ur_KB s. 47; Hörseltrattar Klippt_ur_KB s. 47; Höör Klippt_ur_KB s. 56; I 6 Klippt_ur_KB s. 189; I 6:s musikkår Klippt_ur_KB s. 190; I kaféet Klippt_ur_KB s. 77f; I kaféet, skizz av Hjalmar Söderberg Klippt_ur_KB s. 210; I Norden växer en ädel stam, sång Klippt_ur_KB s. 38; Ibsen s. 221-223; Idrott, A. Svenssons båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Idrottshall – en 40-årig dröm blir verklighet, 1964 Klippt_ur_KB s. 198 (bild); Idrottshus 1935 Klippt_ur_KB s. 156; Idrottskavalakad 1964 Klippt_ur_KB s. 198; IFK Klippt_ur_KB s. 188, 192; Ifösjön Klippt_ur_KB s. 35; Ignaberg 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Ikaros, något skumt hände vid Nyårshelgen 1967 Klippt_ur_KB s. 204; Ikarosmarödörer Nyårshelgen 1967 Klippt_ur_KB s. 204; Illuminering Klippt_ur_KB s. 83; Immeln 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Immeln Klippt_ur_KB s. 15, 88; Imperator, passagerarångslup Klippt_ur_KB s. 89 (bild); Inbrottsliga har sprängts i Helsingborg Klippt_ur_KB s. 194; Industri- och hantverksutställning 1939 Klippt_ur_KB s. 165-168 (bilder); Industrihotellet Klippt_ur_KB s. 122, 161; Infanteriregemente 1906 Klippt_ur_KB s. 95; Infrusna fartyg i feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Ingénuen Klippt_ur_KB s. 77; Ingstrupska kapellet 1899

Klippt_ur_KB s. 45; Insamling till vräkta arbetare 1907 Klippt_ur_KB s. 101; Inte ögonbindel Klippt_ur_KB s. 18; Interimsläger i Rinkaby 1945 Klippt_ur_KB s. 180f (bild)-186; Internationell kommunistkonferens i Moskva Klippt_ur_KB s. 194; Intima teater Klippt_ur_KB s. 121; Invånarantal i Kristinastad 1921 Klippt_ur_KB s. 132; Invånare i församlingar 31 dec. 1949 Klippt_ur_KB s. 192; Invånare i Kristianstad 31 dec. 1940 -1 jan. 1941 Klippt_ur_KB s. 178; Invånare i Kristianstad 31 dec. 1949 Klippt_ur_KB s. 192; Invånare i Norra Åsum 31 dec. 1940 -1 jan. 1941 Klippt_ur_KB s. 178; Iris, L. Holms båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Irrläror i Skepparslöv Klippt_ur_KB s. 159; Is säljs på Frimurare-Hotellet Klippt_ur_KB s. 43; Isacson, Ulla Klippt_ur_KB s. 186; Isbrytare II feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Isbrytaren Bore Klippt_ur_KB s. 141; Isspärren utanför Åhus i jan. 1924 Klippt_ur_KB s. 141; Ivö 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Ivö Kaolinfabrik Klippt_ur_KB s. 120; Ivöbruken 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Ivösjön Klippt_ur_KB s. 82; J. H. Dahlsgatan Klippt_ur_KB s. 59; J. H. Dahlsskolan Klippt_ur_KB s. 58; Jabot, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Jacobsson, Gotthard Klippt_ur_KB s. 151 (bild); Jadö, Bertil, brandchef Klippt_ur_KB s. 214; Jago, teater Klippt_ur_KB s. 209; Jakobsdotter, Pernilla, piga Klippt_ur_KB s. 16; Jaktlopp på Näsby fält Klippt_ur_KB s. 86 (bild); Jameson, herr Klippt_ur_KB s. 59-61; Janhekt, skräddare 1888 Klippt_ur_KB s. 38; Jansson, K. O. brandmästare Klippt_ur_KB s. 130; Jansson, Karl Lorentz Emanuel, död i Spanska sjukan 1920 Klippt_ur_KB s. 130; Jensen, Johannes V. s. 223; Johansdotter, Hanna, hustru, Yngsjö, mördad 1889 Klippt_ur_KB s. 67; Johansson, Anders, slaktare, Ormatofta Klippt_ur_KB s. 51; Johansson, faktor Klippt_ur_KB s. 129; Johansson, fotograf 1868 Klippt_ur_KB s. 13; Johansson, O. P., skomakare Klippt_ur_KB s. 124; Johansson, snickare, eldsvåda, Gärds-Köpinge Klippt_ur_KB s. 95; Johnsson, källarmästare 1859 Klippt_ur_KB s. 10; Jonn, Erika konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Jonsson, Johannes, riksdagsman, Fröstorp Klippt_ur_KB s. 64; Jordbitar, obegagnade å stadens område för odling 1917 Klippt_ur_KB s. 126; Jordbruksarbetare emigrerar Klippt_ur_KB s. 49; Jordens styckning Klippt_ur_KB s. 101; Jordterasseringsarbete 1873 Klippt_ur_KB s. 26; Josephson, tonsättare Klippt_ur_KB s. 37; Josephssons dikt ”Svarta rosor” Klippt_ur_KB s. 119; Jubileumshögtidligheter 22 maj 1914 Klippt_ur_KB s. 125; Juel-Brockdorff, baron Klippt_ur_KB s. 28; Jugoslaven Klippt_ur_KB s. 194; Julexposition i Södra Kasern 1863 Klippt_ur_KB s. 20; Julfirande 1891 Klippt_ur_KB s. 77f; Julgran på Kristianstads stortorg? 1920 Klippt_ur_KB s. 140; Jumperblus, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Jungfrur Klippt_ur_KB s. 105; Jungstedt, Matilda, fru, operasångerska Klippt_ur_KB s. 93; Junkers, flygplan 1924 Klippt_ur_KB s. 143; Juvelarian ur operan Faust Klippt_ur_KB s. 29; Jämshög Klippt_ur_KB s. 11; Järegård, Ernst-Hugo, skådespelare Klippt_ur_KB s. 207; Järnväg 1859 Klippt_ur_KB s. 9; Järnvägar Klippt_ur_KB s. 16, 32, 36, 88, 170; Järnvägar Klippt_ur_KB s. 236; Järnvägen skadades vid översvämningen i dec. 1928 Klippt_ur_KB s. 146; Järnvägsarbetarefest med familjer Klippt_ur_KB s. 99; Järnvägsarbete 1873 Klippt_ur_KB s. 26; Järnvägsbanken vid Hammarsjön försätts i stabilare skick 1929 Klippt_ur_KB s. 146; Järnvägsbro Klippt_ur_KB s. 102; Järnvägsflaggan Klippt_ur_KB s. 51; Järnvägsgatan 1902 Klippt_ur_KB s. 113; Järnvägsgatan Klippt_ur_KB s. 187; Järnvägsmuséet invigdes 21 maj 1977 Klippt_ur_KB s. 202; Järnvägssammanslagningen 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Järnvägsstationen, Kristianstad (bilder) Klippt_ur_KB s. 24f, 59; Jättekolossalstatyn av Grönköpings grundare avtäckt 14 maj 1947 Klippt_ur_KB s. 170; Jätteormar o. 1890 Klippt_ur_KB s. 43; Jönköping Klippt_ur_KB s. 230; Jönsjö, P. Klippt_ur_KB s. 20; Jönsson, Ada Klippt_ur_KB s. 215 (bild); Jönsson, B. J., grosshandlare Klippt_ur_KB s. 148, 166, 185; Jönsson, Ernst, brottsling Klippt_ur_KB s. 35; Jönsson, Maj Britt Klippt_ur_KB s. 186; Kadettkåren Klippt_ur_KB s. 23; Kafé Central i Åhus 1924 Klippt_ur_KB s. 141;

KAIF:s Revy 5 jan. 1934 Klippt_ur_KB s. 171; Kakelugn Klippt_ur_KB s. 16; Kalk Klippt_ur_KB s. 46; Kallin, K. P., musikedirektör Klippt_ur_KB s. 148; Kalmars Fotbollsförening 1927 Klippt_ur_KB s. 144; Kammarkollegium 1892 Klippt_ur_KB s. 51; Kampen mot isen, 6 m tjock, blir allt svårare i feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Kamraterna slog Kalmar med 3-1 1927 Klippt_ur_KB s. 144; Kanal Klippt_ur_KB s. 20; Kanalbygge Klippt_ur_KB s. 236; Kanaler Klippt_ur_KB s. 17; Kanalgatan Klippt_ur_KB s. 187; Kanonerna på torget Klippt_ur_KB s. 79; Kanonsalut Klippt_ur_KB s. 25; Kaolin Klippt_ur_KB s. 46, 120; Kapplöpning på Näsby fält Klippt_ur_KB s. 86 (bild); Kappmagasinet Klippt_ur_KB s. 34; Karambolagen Klippt_ur_KB s. 111; Karbad Klippt_ur_KB s. 66; Karbidgasverk Klippt_ur_KB s. 189; Kardmaskiner Klippt_ur_KB s. 16; Karl XIV Johan s. 216-218; Karl XV Klippt_ur_KB s. 13-15, 17, 23-25; Karl XV Klippt_ur_KB s. 237; Karlberg, J., lots, drunknade 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Karl-Gerhards revy 1938 Klippt_ur_KB s. 168; Karlshamn Klippt_ur_KB s. 26, 36, 139, 195; Karlskrona Klippt_ur_KB s. 89; Karlsson, K. G. (= Kåge) litteratör, redaktionssekreterare Klippt_ur_KB s. 35, 40, 59f, 66; Karpalund 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Karpalund 84, 100; Karpalunds Betodlarförening Klippt_ur_KB s. 108; Karpalunds sockerfabrik Klippt_ur_KB s. 84, 108 (bild); Karsholm Klippt_ur_KB s. 26, 133; Karusell Klippt_ur_KB s. 55; Kaserner, nya för norringarna invigda 18 maj 1923 Klippt_ur_KB s. 137 (bild); Kasernkommittén 1906 Klippt_ur_KB s. 95; Kasper s. 222; Kastanjen på Stora Torg, historik, 175 år Klippt_ur_KB s. 155; Kastastrofregn 1959 gav miljonskador Klippt_ur_KB s. 195; Kaukasiska Infanteriregementet, Ryssland Klippt_ur_KB s. 126; Keller-Reutlingen, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Kemiska stationen Klippt_ur_KB s. 36; Kennedy, Douglas, landshövding, kapten Klippt_ur_KB s. 191; Kennedy, J. W., major Klippt_ur_KB s. 22; KFUK delade ut 45 buketter till patienter på Lasarettet 1900 Klippt_ur_KB s. 103; KFUM Klippt_ur_KB s. 215; Kiaby Klippt_ur_KB s. 13, 95; Kiaby, stor eldsvåda i juni 1867 Klippt_ur_KB s. 13; KIF:s idrottsdräkt 1884 Klippt_ur_KB s. 35; Kikare Klippt_ur_KB s. 105; Kinematografbilder Klippt_ur_KB s. 87; Kinesisk kiosk Klippt_ur_KB s. 74; Kinetoskop 1896 Klippt_ur_KB s. 47; Kiviks marknad Klippt_ur_KB s. 51; Kjellin, Carl, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Kjolar, korta och snäva, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Klappbryggorna 17 dec. 1891 Klippt_ur_KB s. 75; Klara, fröken, på kaféet Klippt_ur_KB s. 77; Kléen, Emil, journalist Klippt_ur_KB s. 52f, 56, 73 (bild); Kléen, fanjunkare, Höör Klippt_ur_KB s. 56; Kling, Karl Klippt_ur_KB s. 191; Klint, Carl, advokat Klippt_ur_KB s. 144; Klippans distrikt, Spanska sjukan Klippt_ur_KB s. 127, 130; Klok gumma 1887 Klippt_ur_KB s. 37; Klosterbilder från södra Frankrike, konst Klippt_ur_KB s. 213; Knislinge 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Knislinge Klippt_ur_KB s. 20, 64, 111; Knislinge Skofabrik Klippt_ur_KB s. 64; K-ns, E., signatur för okänd redaktör Klippt_ur_KB s. 79; Knutsson, S., musikedirektör Klippt_ur_KB s. 190; Kolera Klippt_ur_KB s. 7f; Kolförråd 1917 Klippt_ur_KB s. 127; Kollast Klippt_ur_KB s. 128, 141; Koloniträdgård Klippt_ur_KB s. 126, 129; Koloniträdgårdsförening bildad 1918 Klippt_ur_KB s. 129; Kolportörer Klippt_ur_KB s. 33; Kom- och kester från Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Komiker damimitatör, herr Klippt_ur_KB s. 44; Komiker Klippt_ur_KB s. 44, 106; Kommendants ängen Klippt_ur_KB s. 17; Kommendantsängen Klippt_ur_KB s. 231-233, 235-238; Kommun -71 Klippt_ur_KB s. 205 (bild); Kommun 71 s. 219; Kommunsammanslagningen 1971 Klippt_ur_KB s. 205; Konditori Klippt_ur_KB s. 9; Kongonegrer Klippt_ur_KB s. 30; Konserthus 1977 s. 224; Konstflygning 14 aug. 1924 Klippt_ur_KB s. 143; Konstföreningen för Södra Sverige Klippt_ur_KB s. 118; Konstnärer Klippt_ur_KB s. 213; Konstutställning o. 1890 Klippt_ur_KB s. 43; Konsumtionsförening Klippt_ur_KB s. 33; Kontentallinjen 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Kooperativa föreningar Klippt_ur_KB s. 111; Korgfabriker i Europa Klippt_ur_KB s. 99; Korgindustri, Örkened Klippt_ur_KB s. 99; Kortkonster Klippt_ur_KB s. 64; Kosmorama Klippt_ur_KB s. 121, 150, 152, 164;

Kostym med plisserad cossaque, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142 (bild); Krabbe, bankdirektör Klippt_ur_KB s. 163; Kraemer, kustvakt Klippt_ur_KB s. 136; Krantz, arbetare på Odersberga, som blev vräkt 1907 Klippt_ur_KB s. 101; Kravaller vid sommarlust 25 juli 1959 Klippt_ur_KB s. 193; Kreaturspriser, auktion 1900 Klippt_ur_KB s. 111; Kreaturstorget Klippt_ur_KB s. 122; Kreaturstorget o. 1890 Klippt_ur_KB s. 43; Kriget i Amerika slutat Klippt_ur_KB s. 11; Krigiska lekar 1871 Klippt_ur_KB s. 23; Krigsdanser Klippt_ur_KB s. 30; Krigsutrustning 6 nov. 1950 Klippt_ur_KB s. 189; Krigsvintern 1942 Klippt_ur_KB s. 175; Kristianstad blev ej allsvensk stad 1931 Klippt_ur_KB s. 156; Kristianstad om 50 år 1943 Klippt_ur_KB s. 59-61; Kristianstad är lilla Paris Klippt_ur_KB s. 79, 172, 238; Kristianstad, svält 1918 Klippt_ur_KB s. 124; Kristianstad-Hässleholms järnväg, CHJ Klippt_ur_KB s. 24, 88, 99, 170, 212; Kristianstad-Hässleholms Järnvägsaktiebolag Klippt_ur_KB s. 88, 170; Kristianstad-Immeln Järnväg Klippt_ur_KB s. 212; Kristianstads 250 års fest 1882 Klippt_ur_KB s. 37; Kristianstads Arbetareförening Klippt_ur_KB s. 21; Kristianstads Arbetarekommun 80 år 29 nov. 1964 Klippt_ur_KB s. 198; Kristianstads Arbetares Läslokal Klippt_ur_KB s. 64; Kristianstads Blåsorkester 1941 Klippt_ur_KB s. 174; Kristianstads Brandstation Klippt_ur_KB s. 85; Kristianstads distrikt, Spanska sjukan Klippt_ur_KB s. 127, 130; Kristianstads Enskulda Banks kontor Klippt_ur_KB s. 84; Kristianstads Fackförening 1889 Klippt_ur_KB s. 78; Kristianstads folkmängd 1921 Klippt_ur_KB s. 132; Kristianstads garnison Klippt_ur_KB s. 187; Kristianstads Gasverk, explosion 1 dec. 1901 Klippt_ur_KB s. 103; Kristianstads hamn, import och export 1899 Klippt_ur_KB s. 55; Kristianstads Handelsförening Klippt_ur_KB s. 166; Kristianstads Idrottsförening 1884 Klippt_ur_KB s. 35; Kristianstads Järnvägsstation, (bilder) Klippt_ur_KB s. 24f, 59; Kristianstads Lucia år 1940: Edit Sedin Klippt_ur_KB s. 177; Kristianstads Luftskyddsförening Klippt_ur_KB s. 156; Kristianstads län Klippt_ur_KB s. 46, 130; Kristianstads läns första landsting 1863 Klippt_ur_KB s. 14; Kristianstads Läns Tobaksodlareförening bildades 1907 Klippt_ur_KB s. 139; Kristianstads Mjölkförsäljningsaktiebolag Klippt_ur_KB s. 93; Kristianstads Mjölkleverantörsförening Klippt_ur_KB s. 93; Kristianstads Musiksällskap Klippt_ur_KB s. 125; Kristianstads Orkesterföreningen Klippt_ur_KB s. 167; Kristianstads Poliskår Klippt_ur_KB s. 104 (bild), 111; Kristianstads Renhållningsbolag, snöröjning 20 dec. 1938 Klippt_ur_KB s. 161; Kristianstads Segelsällskap 1902 Klippt_ur_KB s. 87, 96, 102; Kristianstads Socialdemokratiska förening Klippt_ur_KB s. 90; Kristianstads Socialdemokratiska Ungdomsklubb Klippt_ur_KB s. 90; Kristianstads Sparbank, sparbanksfusion 1965 Klippt_ur_KB s. 197; Kristianstads Spritförsäljningsbolag Klippt_ur_KB s. 161; Kristianstads stads stat för 1921 Klippt_ur_KB s. 133; Kristianstads Stenkolsbolag Klippt_ur_KB s. 128, 141; Kristianstads Sångförening Klippt_ur_KB s. 29, 37f, 125; Kristianstads Trädgårdsförening 1943 Klippt_ur_KB s. 173; Kristianstads Typografer Klippt_ur_KB s. 87; Kristianstads Utställningen 1939 Klippt_ur_KB s. 165-168 (bilder); Kristianstadsbageri 1920 Klippt_ur_KB s. 134; Kristianstadsbladet Klippt_ur_KB s. 16, 47; Kristianstadsbladet, nytt kontor 1890 Klippt_ur_KB s. 40; Kristianstadsbladets ansvarige utgivare, tryckfrihetsåtal 1901 Klippt_ur_KB s. 112; Kristianstadsbladets redaktioner Klippt_ur_KB s. 229; Kristianstadsbladets största lösnummerförsäljning 8 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 72; Kristianstadsbladets upplaga 1918-1919 Klippt_ur_KB s. 127; Kristianstadsbyggen Klippt_ur_KB s. 205; Kristianstads-Immeln Järnvägsaktiebolag Klippt_ur_KB s. 88; Kristianstads-Kamraterna i Allsvenskan 12 juni 1940 Klippt_ur_KB s. 171; Kristianstads-Kamraterna Klippt_ur_KB s. 144, 156 (bild), 171, 175; Kristianstads-kamraterna kom ej till allsvenskan 1931 Klippt_ur_KB s. 156 (bild); Kristianstadsortens Andelsslakteri Klippt_ur_KB s. 100; Kristianstadsortens Svagdrickabryggare Klippt_ur_KB s. 91, 93 (dubblätt); Kristianstadssilhuetter, bok Klippt_ur_KB s. 232; Kristianstads-Sölvesborgs Järnväg Klippt_ur_KB s. 147;

Kristianstads-Åhus Järnväg Klippt_ur_KB s. 88, 122; Kristianstad-Åhus Järnvägsaktiebolag bildat 1884 Klippt_ur_KB s. 32, 88; Kristider Klippt_ur_KB s. 174; Kristidsnämnden och grisdöden 1942 Klippt_ur_KB s. 174; Kristinastads gamla teater, stängd 1904 Klippt_ur_KB s. 206-214 (bild); Kristinstads Idrottsplats 1927 Klippt_ur_KB s. 144; Kristinstads invånare 1921 Klippt_ur_KB s. 132; Kristliga Föreningen för Unga Kvinnor utdelade blommor till sjuka Klippt_ur_KB s. 103; Krogar Klippt_ur_KB s. 35; Krogarna Klippt_ur_KB s. 33; Kronan Klippt_ur_KB s. 237; Kronan, A. Rosenqvists båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Kronhuset Klippt_ur_KB s. 162; Kronobergs regemente 1906 Klippt_ur_KB s. 95; Kronofjärdingsmän Klippt_ur_KB s. 22, 136; Kronohuset Klippt_ur_KB s. 187; Kronolänsman Klippt_ur_KB s. 67; Kronprinsen Klippt_ur_KB s. 166f (bild), 179; Krook, Axel, brottare Klippt_ur_KB s. 117; Kroon, Axel, skoldirektör, ordf. stadsfullmäktige Klippt_ur_KB s. 191, 198, 205; Krökén, Johannes, i Kröken, riksdagsman för Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Kulturpriset 1964 till skådespelaren Agda Holst Klippt_ur_KB s. 213; Kulörta lyktor Klippt_ur_KB s. 83; Kungaparet 1952 Klippt_ur_KB s. 187; Kungaparet och 30;000 vid soligt stadsjubileum 22 maj 1964 Klippt_ur_KB s. 203; Kungssorgens flor Klippt_ur_KB s. 189; Kungsådra Klippt_ur_KB s. 102; Kuplettsångare Klippt_ur_KB s. 51, 98, 106; Kurland Klippt_ur_KB s. 182; Kurtinen Klippt_ur_KB s. 58; Kustbevakningen och smugglare 1922 Klippt_ur_KB s. 136; Kusten Klippt_ur_KB s. 15; Kvarnarbetare Klippt_ur_KB s. 101; Kvarnen Klippt_ur_KB s. 76 (bild); Kvarnvingar Klippt_ur_KB s. 32; Kvarteret Otto Marsvin Klippt_ur_KB s. 229; Kvick, Nils, lantbrukare, Horna Klippt_ur_KB s. 139; Kvinnlig folkhögskolekurs 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Kvinnlig rösträtt 1900 Klippt_ur_KB s. 92; Kvinnodagsverken Klippt_ur_KB s. 15; Kyrkogården Klippt_ur_KB s. 75; Kyrkoskatt 1933 Klippt_ur_KB s. 156; Kåge (= K. G. Karlsson), redaktionssekreterare Klippt_ur_KB s. 60f; Kåge, A. Björklunds båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Kägelbana Klippt_ur_KB s. 55; Kägelbanan i Tivoliparken Klippt_ur_KB s. 237; Källarmästare Leopold Andersson på Udden Klippt_ur_KB s. 57; Kärna, Helsingborg Klippt_ur_KB s. 55; Kölen Klippt_ur_KB s. 92; Köpeglöttar Klippt_ur_KB s. 111; Köpehamns Polytekniska skola Klippt_ur_KB s. 233; Köpenhamn Klippt_ur_KB s. 70, 84, 143, 168, 170, 208; Köpenhamnsorkester Klippt_ur_KB s. 45; Köpinge sn Klippt_ur_KB s. 63, 95, 111; Ladberg, Teddy, kommentator s. 225; Laertes, teater Klippt_ur_KB s. 207; Lagerberg, greve, överste Klippt_ur_KB s. 24; Lagercrantz, major Klippt_ur_KB s. 29; Lagerlöf, H. L., överstelöjtnant Klippt_ur_KB s. 137; Lagerwall, Sture, filmskådespelare Klippt_ur_KB s. 163; Landshövding Rodhe, A. E., 1943 Klippt_ur_KB s. 173f; Landskrona Klippt_ur_KB s. 63; Landsvägsmöten 1904 och 1907 Klippt_ur_KB s. 90, 101; Landön Klippt_ur_KB s. 111; Landön Klippt_ur_KB s. 14; Landön-Norrköpings Järnväg Klippt_ur_KB s. 61; Landöns hamn Klippt_ur_KB s. 61; Lang, Herman Klippt_ur_KB s. 11; Lantbruksmöte 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Lantbruksutställning 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Larcén, C. Fr. Klippt_ur_KB s. 43; Larifari (= prosten L. Feuk) Klippt_ur_KB s. 31; Larifari Klippt_ur_KB s. 232f, 236f; Lárronge, A., författare Klippt_ur_KB s. 212; Larsén, Gunnar, arkitekt Klippt_ur_KB s. 198; Larsson, Albert, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Larsson, Anton (chefredaktör 1919-1953) Klippt_ur_KB s. 5; Larsson, Gottfrid (chefredaktör 1919-1925) Klippt_ur_KB s. 5; Larsson, J., boktryckare, ordf. i Segelsällskapet Klippt_ur_KB s. 87, 102; Larsson, Johan (1874-1918) Klippt_ur_KB s. 5; Larsson, Nils Erik (chefredaktör 1976-) Klippt_ur_KB s. 5; Larsson, Nils J. G. (chefredaktör 1954-1976) Klippt_ur_KB s. 5; Larsson, Olof, soldat, stupad i amerikanska inbördeskriget Klippt_ur_KB s. 11; Larsson, sergeant Klippt_ur_KB s. 129; Larsson, Sven, Råbelöv Klippt_ur_KB s. 13; Larsson, Sven, åbo Klippt_ur_KB s. 22; Lasarettet i Kristianstad 1922 Klippt_ur_KB s. 136, 193, 199; Lasarettet Klippt_ur_KB s. 50; 81 (bild), 103, 141; Lasarettets Boulevarden Klippt_ur_KB s. 81 (bild), 113 (bild), 123 (bild); Lastageplatsen Klippt_ur_KB s. 176; Lastautomobil 1916 Klippt_ur_KB s. 128; Lastbilstrafiken i Kristianstad måste regleras 1920 Klippt_ur_KB s.

128; Le Tort, magiker Klippt_ur_KB s. 11; Lee, general Klippt_ur_KB s. 11; Legarth, K. Klippt_ur_KB s. 48; Legibus et Armis Klippt_ur_KB s. 79; Legibus et armis s. 218; Leksaker Klippt_ur_KB s. 20; Lekskola gör barn svåra att hantera Klippt_ur_KB s. 200; Lennstrand, Victor Klippt_ur_KB s. 94; Léonarde, hotell Klippt_ur_KB s. 51, 62; Lewenhaupt, A., greve, överstekammarjunkare Klippt_ur_KB s. 24; Libanons ambassad Klippt_ur_KB s. 194; Liköppning (= obduktion) Klippt_ur_KB s. 67; Liljedahlska Läderfabriken, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Lilla Helgonet, teater Klippt_ur_KB s. 208; Lilla kören Klippt_ur_KB s. 116; Lilla Paris Klippt_ur_KB s. 79, 93, 172, 238; Lilla Salongen, Stadsbiblioteket Klippt_ur_KB s. 213; Lilla Torg (bilder) Klippt_ur_KB s. 16, 45, 84, 111, 160; Lilliehöök, L., överste Klippt_ur_KB s. 137, 148; Lilliestråle, hovrättspresident Klippt_ur_KB s. 64; Limminge Klippt_ur_KB s. 7; Lindahl, A. W., byggmästare Klippt_ur_KB s. 113; Lindberg har flugit över Atlanten, 20-21 maj 1927 Klippt_ur_KB s. 153; Lindberg, August, skådespelare, teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 207-209 (bild); Lindbergh, M. O., kapten Klippt_ur_KB s. 10; Lindboms Mekaniska Verkstad 19091 Klippt_ur_KB s. 109; Lindebladskas teatersällskapet Klippt_ur_KB s. 207; Lindehammar, Gunnar, överinspektör, Svenska Räddningstjänsten Klippt_ur_KB s. 191; Lindell, S., vagnsmakare, Gärdsköpinge Klippt_ur_KB s. 95; Lindén, vaktmästare Klippt_ur_KB s. 129; Lindhé, Rustan, ordf., ing. Klippt_ur_KB s. 35; Lindholms kamporganisation Klippt_ur_KB s. 160; Linjen s. 217; Linköping Klippt_ur_KB s. 162; Listander, J., advokat Klippt_ur_KB s. 163f; Listerhuvud-Hälleviks järnväg Klippt_ur_KB s. 129; Listor för bidrag 1903 Klippt_ur_KB s. 94; Litteris et artibus Klippt_ur_KB s. 79; Littorins Bokhandel Klippt_ur_KB s. 133; Littorins förlag, A. V. Klippt_ur_KB s. 31; Liverpool Klippt_ur_KB s. 48; Liverpool Klippt_ur_KB s. 93; Livet på landet, teater Klippt_ur_KB s. 208; Livsförnödenheter, brist, svält 1918 Klippt_ur_KB s. 124; Livsmedelsnämnden 1918 Klippt_ur_KB s. 127, 129; Livsmedelstullarna Klippt_ur_KB s. 37; Ljungberg, hovrättssekreterare Klippt_ur_KB s. 125; Ljung, Anders, bryggare, Gärdsköpinge Klippt_ur_KB s. 95; Ljungberg, L., hovrättssekreterare Klippt_ur_KB s. 99; Ljungbyhed Klippt_ur_KB s. 137; Ljungbyhed Klippt_ur_KB s. 23; Ljungdahl, Axel, brottsling Klippt_ur_KB s. 35; Ljunggren, Axel (= A.L-n) Klippt_ur_KB s. 5, 106, 112; Ljunggren, C. J. F., ingenjör, konsul, sångdiktare Klippt_ur_KB s. 35, 37, 41, 72, 95, 99, 236, 238; Ljunggrens bostad Klippt_ur_KB s. 118 (bild); Ljunggrens gjuteri Klippt_ur_KB s. 20; Ljunggrens verkstad Klippt_ur_KB s. 21, 37, 89 (bild interiör), 102, 109; Ljungkvist, Sture, polismästare s. 224; Ljungqvist, stadsfiskal o. 1900 Klippt_ur_KB s. 104; A. L-n (= Axel Ljunggren) Klippt_ur_KB s. 5, 106, 112; Lockout inom handskmakarfacket Klippt_ur_KB s. 111; Lockout, den stora 1903 Klippt_ur_KB s. 99; Logen Gustaf Adolfs minne Klippt_ur_KB s. 111; Logen Hoppets gryning, Gryt Klippt_ur_KB s. 116; Logen Löftet i kvällen Klippt_ur_KB s. 117; Logen Wachtmeisters minne Klippt_ur_KB s. 111; Lokakupletter Klippt_ur_KB s. 115; Lokapatriotisk stil, nya rådhuset 1890 Klippt_ur_KB s. 42; Lokmannastrejk 1919 Klippt_ur_KB s. 129; London Klippt_ur_KB s. 61; Lotsar, drunkningsolycka 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Lotsbåts olycka 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Louise, fransk schlager 1946 Klippt_ur_KB s. 173; Ludendorff, general Klippt_ur_KB s. 129; Luftballonger 1892: Björn, Elefant och Clown Klippt_ur_KB s. 57; Luftkrig, övning 2 juni 1939 Klippt_ur_KB s. 156; Luftseglare (= ballongfarare) Klippt_ur_KB s. 63; Luleå Klippt_ur_KB s. 124; Lund Klippt_ur_KB s. 15, 73, 124, 160; Lund, mamsell, mördad Klippt_ur_KB s. 18, 20; Lundahl, Otto, musikhandlare Klippt_ur_KB s. 154; Lundahls Musikhandel, Västra Storgatan, eldsvåda 1937 Klippt_ur_KB s. 154; Lundby kyrkogård Klippt_ur_KB s. 28; Lundgren, G., kyrkoherde Klippt_ur_KB s. 145; Lundh, N., redaktör Klippt_ur_KB s. 10; Lundin, Hjalmar, brottare Klippt_ur_KB s. 117; Lundquist, Otto Klippt_ur_KB s. 45; Lundqvist, Helene, Nya Boulevarden Klippt_ur_KB s. 9; Lundqvist, Otto, kapten, brandchef Klippt_ur_KB s. 85; Lunds Lasarett Klippt_ur_KB s. 30; Lunds

Universitet Klippt_ur_KB s. 113, 119; Lundström, Henning, stadsträdgårdsmästare 1942 Klippt_ur_KB s. 173, 198; Lundström, Kristina, handskfabrikant Klippt_ur_KB s. 20; Lunginflammation, dubbel Klippt_ur_KB s. 130 Lustjakt Klippt_ur_KB s. 89; Lust-Tåg Klippt_ur_KB s. 62; Lutfisk 1891 Klippt_ur_KB s. 78; Luttrups svagdricka Klippt_ur_KB s. 99; Lyckad premiär för "rullande boklådan" Klippt_ur_KB s. 186; Lydia, P. Ståhls båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Lyran, musikkapell Klippt_ur_KB s. 116; Lyran, orkester Klippt_ur_KB s. 98; Lysander Klippt_ur_KB s. 115; Lyzell & C:o, Frans J. AB Klippt_ur_KB s. 43; Långebro bomavgift 1892 Klippt_ur_KB s. 51; Långebro Klippt_ur_KB s. 9, 17, 100, 106, 149, 174; Långebro station Klippt_ur_KB s. 90; Långebro Verkstad Klippt_ur_KB s. 109; Långebrolaget 1892 Klippt_ur_KB s. 51; Långebrogatan Klippt_ur_KB s. 235, 238; Läkarbesiktning av emigrant 1905 Klippt_ur_KB s. 93; Länsarbetsnämnden i samarbete med Kristianstadsbladet 1942 Klippt_ur_KB s. 173; Länscellfängelset Klippt_ur_KB s. 67; Länsstyrelsen 1892 Klippt_ur_KB s. 51; Läroverket Klippt_ur_KB s. 8, 26, 59, 61, 74, 85, 95; Läroverksbyggnad, ny 1871 Klippt_ur_KB s. 26, 85; Läroverkshuset Klippt_ur_KB s. 59, 61, 74; Läslokal, arbetarnas Klippt_ur_KB s. 64; Läsresidenset Klippt_ur_KB s. 26; Löftet i kvällen, Loge Klippt_ur_KB s. 117; Lönblad, F., fröken, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Löner i Åhus år 1900 Klippt_ur_KB s. 104; Lönkrogar Klippt_ur_KB s. 36; Lönnblad, målare Klippt_ur_KB s. 35; Lönnblad, N., Västra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 85; Lönnbladskas fastigheten, Västra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 194; Löpare Nisse Klippt_ur_KB s. 151f (bild); Lösnummerförsäljning 8 aug. 1890, största för Kristianstadsbladet Klippt_ur_KB s. 72; Löwenstein, herrar Klippt_ur_KB s. 44; M. F. B. (= Fredrik Böök) Klippt_ur_KB s. 56, 93, 118f; Madegan, J., cirkusdirektör Klippt_ur_KB s. 72; Madigan, cirkusdirektör Klippt_ur_KB s. 28; Madigan, Elvira, cirkuskonstnärinna Klippt_ur_KB s. 27f; Maglehem Klippt_ur_KB s. 227; Magnetiserad flicka Klippt_ur_KB s. 11; Magnusson, Charles, SF-chef, direktör Klippt_ur_KB s. 163f; Majs Klippt_ur_KB s. 55; Malm, H., poliskommissarie Klippt_ur_KB s. 184; Malm, poliskommissarie Klippt_ur_KB s. 188; Malmberg, fröken, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Malmgren, cigarrarbetare Klippt_ur_KB s. 35; Malmroth, C. A. G., försvarsminister 1923 Klippt_ur_KB s. 137; Malmö Idrottsplats Klippt_ur_KB s. 204; Malmö Klippt_ur_KB s. 20, 48, 61, 95, 106, 116, 124, 128, 139, 141, 143, 153, 168, 172, 175, 188, 198, 204, 209, 216, 218, 228; Malmö Lasarett Klippt_ur_KB s. 30; Malmöhus län Klippt_ur_KB s. 15; Malmöpolisens musik- och sångkör s. 224; Malmö Fotbollsförening 1931 Klippt_ur_KB s. 156; Malmöångaren Gunhild Klippt_ur_KB s. 88; Maltdricka Klippt_ur_KB s. 99; Maltdrycker Klippt_ur_KB s. 36; Maltesholm 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Maltesholm Klippt_ur_KB s. 90, 133; Maltesholms gods Klippt_ur_KB s. 90; Maltesholmsbruken Klippt_ur_KB s. 90; Mariebergs Ammunitionsfabrik, eldsvåda 1891 Klippt_ur_KB s. 85; Markow, P., tysk komiker Klippt_ur_KB s. 44; Marks von Württemberg, R. O., friherre, överste Klippt_ur_KB s. 137; Marsvintern 1942 Klippt_ur_KB s. 175; Martinsson, Harry, författare Klippt_ur_KB s. 215; Martissönerna Klippt_ur_KB s. 23; Mask inmald i frikadellerna vid Wendes regemente 1920 Klippt_ur_KB s. 132; Maskeradbal Klippt_ur_KB s. 94; Massa- och pappersbruket i Broby Klippt_ur_KB s. 228; Massuppsägningar på Vilans Mekaniska hösten 1977 Klippt_ur_KB s. 226; Matdemonstration vid Wendes regemente 1920 Klippt_ur_KB s. 132; Matos, invigning av Teatern 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Matpriserna på hotell 1921 Klippt_ur_KB s. 128; Mayer, fröken, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Mayerling, slott Klippt_ur_KB s. 28; Medaljutdelning 1890 och 102 Klippt_ur_KB s. 64, 103; Medborgarrätt heter pengar Klippt_ur_KB s. 92; Medborgerliga rättigheter Klippt_ur_KB s. 92; Medborgerligt förtroende förlustig Klippt_ur_KB s. 31; Medicinalstyrelsen Klippt_ur_KB s. 147; Meijerhielm, Gösta T., föreläsare Klippt_ur_KB s. 87; Mejeri, nytt 1909 Klippt_ur_KB s. 93; Mekanisk verkstad Klippt_ur_KB s. 16; Mekanisk Verkstad, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Mekaniska

Verkstaden Klippt_ur_KB s. 26; Melin, John, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Mellersta Blekinge Järnvägsaktiebolag Klippt_ur_KB s. 129; Mellersta Skåne Klippt_ur_KB s. 6; Mendelssohns musik Klippt_ur_KB s. 115; Mercurius Klippt_ur_KB s. 40; Middagsspisning för fattiga skolbarn i Degeberga by Klippt_ur_KB s. 41; Midgetklassen Klippt_ur_KB s. 191; Midsommar 1867 Klippt_ur_KB s. 13; Midsommarfest på Egna Hem 1918 Klippt_ur_KB s. 116 (bild); Mignon, romans Klippt_ur_KB s. 29; Milissystemet Klippt_ur_KB s. 97; Militära uniformer Klippt_ur_KB s. 122; Militärparad 1947 Klippt_ur_KB s. 178; Militärt everödsflyg kontrolleras av effektiv radar 1961 Klippt_ur_KB s. 196; Militärvakt 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Millesänglar, konstverk s. 220; Milner, Gale & Smith Klippt_ur_KB s. 13; Milner, John, ingenjör Klippt_ur_KB s. 19; Milnerska torrläggningen Klippt_ur_KB s. 100 (bild o. 1865); Mimiker Klippt_ur_KB s. 44; Min hustrus affärer, pjäs Klippt_ur_KB s. 94; Min Leopold, teater Klippt_ur_KB s. 212; Mineral, ångare Klippt_ur_KB s. 128; Ministerialböcker Klippt_ur_KB s. 40; Minnesfest i kyrkan 22 maj 1914 Klippt_ur_KB s. 125 (bild); Minnesota Klippt_ur_KB s. 10; Minnessten från 1913 för Wendes regemente vid Norra Kasern Klippt_ur_KB s. 199; Minnessten i Tivoliparken över överste Roman Klippt_ur_KB s. 232; Minnessten över Anders Nilsson, facklig kämpe Klippt_ur_KB s. 107 (bild); Minnesutställning om skådespelaren, konstnären Agda Holst Klippt_ur_KB s. 213; Minörkompani Klippt_ur_KB s. 126; Missionshuset 1884 Klippt_ur_KB s. 35; Missions salen i smeden Ahlbergs gård 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Mjellby Klippt_ur_KB s. 23; Mjältbrand å skjutsstallet 1891 Klippt_ur_KB s. 51; Mjölklippt_ur_KB s. 36; Mjölkalånga Klippt_ur_KB s. 23; Mjölkkällaren Klippt_ur_KB s. 36; Moberg, disponent, Torsebro Klippt_ur_KB s. 152; Mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Modéen, Thor, skådespelare Klippt_ur_KB s. 170; Mogensén, Peter Klippt_ur_KB s. 202; Molin, Helga, fröken, gymnastikdirektör Klippt_ur_KB s. 153; Montan, kronolänsman Klippt_ur_KB s. 51; Montén, Arne, byggnadschef Klippt_ur_KB s. 197 (bild), 204; Mor och barn, tavla Klippt_ur_KB s. 118; Mordbrand 1886 Klippt_ur_KB s. 31; Mordet på Kerstin Blom 1964 Klippt_ur_KB s. 203; Moskva Klippt_ur_KB s. 194; Moss, Stirling Klippt_ur_KB s. 191; Motbok Klippt_ur_KB s. 187; Motorcyklar 1920 Klippt_ur_KB s. 133; Muhammeds paradiset 1892 Klippt_ur_KB s. 66; Mul- och klövsjuka 1927 – 32;000 nötkreatur angripna Klippt_ur_KB s. 147; Mul- och klövsjuka, drabbade län 1927 Klippt_ur_KB s. 147; Munck, Kristina Klippt_ur_KB s. 37; Munck, österrikisk kaptan, självmord Klippt_ur_KB s. 183; Municipalstämman i Åhus 1899 Klippt_ur_KB s. 104; Mureriarbetare Fackföreningen 1899 Klippt_ur_KB s. 50; Muséer Klippt_ur_KB s. 213; Muséiföreningen Östra Skånes Järnvägar Klippt_ur_KB s. 202; Musikkafé i Tivoliparken Klippt_ur_KB s. 237; Musikkapellet Lyran Klippt_ur_KB s. 116; Musikkåren med direktör K. P. Kallin i spetsen Klippt_ur_KB s. 148 (bild); Münter, J., sergeant Klippt_ur_KB s. 85; Månsdotter, Anna, yngsjömdöderskan (kallas även Månsson) Klippt_ur_KB s. 67-72, 144; Månsson, Iwar, talare Klippt_ur_KB s. 107; Månsson, Nils, kommunalordförande i Åhus 1903 Klippt_ur_KB s. 116; Mårtenslovets 1938 Klippt_ur_KB s. 162; Mårtensson, Nils, ordf. i Skånes Idrottsförbund Klippt_ur_KB s. 198; Möller, Ernst, direktör Klippt_ur_KB s. 238; Möller, Hjalmar, bokhandlare Klippt_ur_KB s. 35; Möllers Bokhandel, Hj. Klippt_ur_KB s. 78; Möllers Kopparslageri Klippt_ur_KB s. 189; Möllerska huset, Västra Storgatan Klippt_ur_KB s. 63; Möllerswärd, C. J. M., baptistredaktör Klippt_ur_KB s. 5, 21, 23; Mörkavad Klippt_ur_KB s. 41; Mörner, Birger Klippt_ur_KB s. 79; Napoleon s. 217; Nationalistisk kindergården i staden 1937 Klippt_ur_KB s. 160; Nebel, Any, dansk chansonettsångerska Klippt_ur_KB s. 51; Nederländerna Klippt_ur_KB s. 24; Negerkaravan Klippt_ur_KB s. 30; Nelson, fröken, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; New York Klippt_ur_KB s. 48; Nidälven, sång Klippt_ur_KB s. 192; Nielsen, dr Klippt_ur_KB s. 46; Nielsen, Susanne, danska, simmerska Klippt_ur_KB s. 230; Nils Svenssons backe, Knislinge Klippt_ur_KB s. 111; Nilsen/Nilsson, Olla, fru, kuplett- och romanssångerska Klippt_ur_KB s. 51, 98; Nilsson, Anders, facklig kämpe Klippt_ur_KB s.

107; Nilsson, Anders, sångsolist Klippt_ur_KB s. 215; Nilsson, Anders, åbo, Vittskövle vångar Klippt_ur_KB s. 32; Nilsson, Anton, redaktionssekreterare 1924 Klippt_ur_KB s. 140; Nilsson, Birgit, hovsångerska, 1975 s. 225 (bild); Nilsson, Bodel Klippt_ur_KB s. 35; Nilsson, Bror, kapten på ångaren Ture 1918 Klippt_ur_KB s. 126; Nilsson, Edvin, musikfanjunkare Klippt_ur_KB s. 172; Nilsson, Gust., föredragshållare Klippt_ur_KB s. 101; Nilsson, Gust., riksdagsman Klippt_ur_KB s. 129; Nilsson, Hakon, kompositör Klippt_ur_KB s. 98; Nilsson, Inger Klippt_ur_KB s. 186; Nilsson, Joh., riksdagsman, landshövding 1923, Skottlandshus, Färlöv Klippt_ur_KB s. 100, 138; Nilsson, Joh., Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 78; Nilsson, Kristina, sångerska (bild) Klippt_ur_KB s. 29; Nilsson, M. Klippt_ur_KB s. 119; Nilsson, Magnus, Östra Sönnarslöv Klippt_ur_KB s. 106; Nilsson, Mårten, direktör, Gälltofta Klippt_ur_KB s. 139; Nilsson, N. Yngve, landstingsordförande, Trobo s. 220; Nilsson, Otto Klippt_ur_KB s. 136; Nilsson, Per, åbo, Yngsjö, yngsjömördaren Klippt_ur_KB s. 67-72, 145; Nilsson, Sven-Georg, lantbrukare, kommunalråd Klippt_ur_KB s. 201, 205; Nilsson/Nilsen, Olla, fru, kuplett- och romanssångerska Klippt_ur_KB s. 51, 98; Niniche, teater Klippt_ur_KB s. 211; Nischni Nowgorod i Ryssland Klippt_ur_KB s. 126; Nissen, Alfred, förste maskinist i gamla Vattenverket Klippt_ur_KB s. 96; Nitroglycerinaktiebolagets dynamitupplag i Hernestad Klippt_ur_KB s. 109; Nobel, C., ventrilequist, herr Klippt_ur_KB s. 44; Norden, hotell Klippt_ur_KB s. 98; Norden, ölhall Klippt_ur_KB s. 160; Nordman, E., tapetserare, agitator Klippt_ur_KB s. 41; Nordqvist, kustvakt Klippt_ur_KB s. 136; Nordsjön Klippt_ur_KB s. 159; Nordskånska Infanteriregementet Klippt_ur_KB s. 64; Nordstjernen, svensk-amerikansk tidning Klippt_ur_KB s. 49; Nordstjärneorden Klippt_ur_KB s. 64; Nordström, Kalle Klippt_ur_KB s. 187; Norge Klippt_ur_KB s. 84, 92, 99, 152; Norra Bastionen Klippt_ur_KB s. 30; Norra Folkskolans gymnastiksal Klippt_ur_KB s. 153; Norra fästningsvallen Klippt_ur_KB s. 58; Norra Kasern Klippt_ur_KB s. 12, 132, 199; Norra Kaserngatan Klippt_ur_KB s. 237; Norra Skånska Regementet flyttade till Kristianstad 27 okt. 1915 Klippt_ur_KB s. 122; Norra Skånska Regementet Klippt_ur_KB s. 137, 141; Norra Skånska Regementets Musikkår Klippt_ur_KB s. 166; Norra Strös Folkskola Klippt_ur_KB s. 186; Norra Tivoli under vatten 27 nov. 1928 Klippt_ur_KB s. 149; Norra Åsum Klippt_ur_KB s. 46, 157, 162, 174, 176; Norra Åsums Idrottsplats Klippt_ur_KB s. 199; Norrköping Klippt_ur_KB s. 124; Norrköping Klippt_ur_KB s. 61; Norrmän, bråkiga 1905 Klippt_ur_KB s. 92; Norup Klippt_ur_KB s. 119; Nosaby Klippt_ur_KB s. 26; Nosabysjön Klippt_ur_KB s. 19, 100 (bild), 231; Nosabyvallen Klippt_ur_KB s. 149; Nya Boulevarden – Västra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 229; Nya Boulevarden – Västra Vallgatan Klippt_ur_KB s. 229; Nya Boulevarden 4 Klippt_ur_KB s. 5, 73 (bild); Nya Boulevarden Klippt_ur_KB s. 21, 61, 113, 185 (kalhuggen), 232; Nya Christianstads-Bladet Klippt_ur_KB s. 6; Nya Folkskolan en mönsterskola Klippt_ur_KB s. 185; Nya kyrkogården Klippt_ur_KB s. 126; Nya Skånska Posten Klippt_ur_KB s. 63; Nya Skånska Posten s. 221, 223; Nya Sparbanken Klippt_ur_KB s. 62; Nya Sparbanken, sparbanksfusion 1965 Klippt_ur_KB s. 197; Nya starkölet 1955 Klippt_ur_KB s. 187; Nya Svea Klippt_ur_KB s. 6; Nya Testamentets motivvärld, konst Klippt_ur_KB s. 214; Nya varmbadhuset 1892 Klippt_ur_KB s. 65f; Nya Wennerbergiska duetterna Klippt_ur_KB s. 238; Nya vintermoden 1924 Klippt_ur_KB s. 142 (bilder); Nyare Kristianstadsbladet Klippt_ur_KB s. 6; Nyaste Kristianstadsbladet fick 1;200 kr till böterna 1901 Klippt_ur_KB s. 112; Nyhamn Klippt_ur_KB s. 48; Nyheter Klippt_ur_KB s. 16; Nykterhetsfester Klippt_ur_KB s. 111; Nykterhetsfolkets majdemonstration 05:30 1 maj 1905 Klippt_ur_KB s. 95; Nykterhetsnämndernas middag med sprit Klippt_ur_KB s. 161; Nykterhetsträdgården Klippt_ur_KB s. 98 (bild); Nylander, fabrikör Klippt_ur_KB s. 163; Nyman, Carl, komiker, sångare Klippt_ur_KB s. 238; Nymölla Klippt_ur_KB s. 45, 139;

Nyström, Nils, advokat Klippt_ur_KB s. 192; Nyström, Th., dr., föredragshållare 1920 Klippt_ur_KB s. 135; Nyström, Waldemar, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Nyårsdansen kring granen på Stora Torg 1967 Klippt_ur_KB s. 204; Näckmark, Erik Klippt_ur_KB s. 205; Näs, Nils A:son, redaktör s. 218; Näsby fält Klippt_ur_KB s. 33, 35, 85, 143 (bild), 217; Näsby Klippt_ur_KB s. 8, 59, 173, 205; Näsrum Klippt_ur_KB s. 82; Nävlinge Klippt_ur_KB s. 84; Nödhjälsarbete 1917 Klippt_ur_KB s. 127; Nöjen Klippt_ur_KB s. 35; Obegagnade jordbitar å stadens område för odling 1917 Klippt_ur_KB s. 126; Obligationsförsäljning Klippt_ur_KB s. 131; Ockelbo-Lundgren, Eric Klippt_ur_KB s. 191; Odal Klippt_ur_KB s. 106; Odals Snickerifabrik 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Odersberga Fideikommisslegendomar Klippt_ur_KB s. 22, 101; Ofelia, teater Klippt_ur_KB s. 207; Ohlander, L., redaktör 1973 Klippt_ur_KB s. 202; Olén, Benkt, redaktör Klippt_ur_KB s. 214; Oljeutsläpp, första vid Åhuskusten 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Olofsson, Christer, redaktör Klippt_ur_KB s. 5, 238; Olofsson, Sven Joel Klippt_ur_KB s. 5; Olsen, Bech, brottare 1907 Klippt_ur_KB s. 84; Olsén, Chr., impresario Klippt_ur_KB s. 30; Olseröd Klippt_ur_KB s. 136; Olsson, Bror, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Olsson, Hugo, advokat, konkursförvaltare, Malmö Klippt_ur_KB s. 228; Olsson, Jöns, skjutsentreprenör Klippt_ur_KB s. 51; Olsson, Klara Klippt_ur_KB s. 215 (bild); Olsson, Klas, ordf. i Kommun 71 s. 219; Olsson, Nils, Hammarshus Klippt_ur_KB s. 100; Olsson, O. B., riksdagsman Klippt_ur_KB s. 26; Olsson, Ored, Mannestad Klippt_ur_KB s. 8; Opera s. 225; Operan Faust, juvelarian Klippt_ur_KB s. 29; Oppmanna Klippt_ur_KB s. 8; Ordenshus, Fjälkinge Klippt_ur_KB s. 117; Ordensstjärneregnet 1890 och 102 Klippt_ur_KB s. 64, 103; Ordförandeklubb s. 219; Orebergs åkrar Klippt_ur_KB s. 84; Orkan 21 feb. 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Orla, Hermine, fröken, konsertsångerska, Wien Klippt_ur_KB s. 238; Ormar från olika världsdelar o. 1890 Klippt_ur_KB s. 43; Ormatofta Klippt_ur_KB s. 51; Ormtjuserskan fröken Zinobia Klippt_ur_KB s. 43; Osby 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Osby Klippt_ur_KB s. 36, 200; Osby Andelsmejeri Klippt_ur_KB s. 91; Oscar II Klippt_ur_KB s. 238; Oscar, prins, besök 1868 Klippt_ur_KB s. 13; Oss brunngäster emellan, nyårsrevy 1934 Klippt_ur_KB s. 171; Ostkustbana Klippt_ur_KB s. 61; Othello, teater Klippt_ur_KB s. 209; Otroligt bostadselände i staden Klippt_ur_KB s. 194 (bild); Ovesholm Klippt_ur_KB s. 17, 26, 30, 100, 133; Ovesholms station Klippt_ur_KB s. 30; Oxe Klippt_ur_KB s. 51, 79; Packhus Klippt_ur_KB s. 14; Palm, August, socialistagitator, besök i staden 9 juli 1905 Klippt_ur_KB s. 33; Palm, August, socialistagitator, besök på Näsby fält påskdagen 1884 Klippt_ur_KB s. 33; Palm, G. W., tecknare Klippt_ur_KB s. 232; Palmblad, Karl, överförmyndare Klippt_ur_KB s. 198; Palmblad, N. P., boktryckare Klippt_ur_KB s. 5; Palme, Olof, stadsråd Klippt_ur_KB s. 215; Palmérska sällskapet Klippt_ur_KB s. 77; Panorama Klippt_ur_KB s. 35; Pansarbåten Drottning Victoria feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Paria, teater Klippt_ur_KB s. 208; Pariser- & Berliner-Modeller Klippt_ur_KB s. 34; Paris Klippt_ur_KB s. 172f, 213; Paris Le Bouget Klippt_ur_KB s. 153; Paris, Lilla Klippt_ur_KB s. 79, 93; Pariser facon Klippt_ur_KB s. 43; Parklek 1942 Klippt_ur_KB s. 173; Passagerarflygningar 1924 Klippt_ur_KB s. 143; Passagerarångslupen Imperator Klippt_ur_KB s. 89 (bild); Pastorsexpeditionen 1890 Klippt_ur_KB s. 40; Patienter på Lasarettet fick blommor 1900, Klippt_ur_KB s. 103; Patriotiska Sällskapetets medalj Klippt_ur_KB s. 101; Pauli, Georg, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Pehrsson, Mårten, grosshandlare Klippt_ur_KB s. 35, 112; Pelle, N. Bengtssons båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Pensionatet Gillet Klippt_ur_KB s. 160; Personne, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Persontåg Klippt_ur_KB s. 62; Persson, Anders, riksdagsman, Mörarp Klippt_ur_KB s. 64; Persson, Carl, rikspoloshövding s. 224 (bild); Persson, E. Klippt_ur_KB s. 119; Persson, Ella Klippt_ur_KB s. 186; Persson, Gösta, fotbollsspelare Klippt_ur_KB s. 156; Persson, herr, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Persson, J., järnhandlare, Degeberga Klippt_ur_KB s. 117; Persson, Lars Klippt_ur_KB s. 11; Persson, Lars, kommunalråd

Klippt_ur_KB s. 201; Persson, Per, snickare Klippt_ur_KB s. 81; Persson, Per, Östra Vanneberga Klippt_ur_KB s. 51; Persson, Sven, direktör, karpalund Klippt_ur_KB s. 100; Persson, Thure, grosshandlare Klippt_ur_KB s. 163; Petersen, herr, dansk Klippt_ur_KB s. 26; Peterzohn, Hildor, förre förrädaren, Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Petri, Bengt, landshövding Klippt_ur_KB s. 198; Petri, Bengt, landshövding s. 225; Pettersson, N., byggmästare, Finja Klippt_ur_KB s. 91; Pettersson, O., handlanden Klippt_ur_KB s. 99; Pettersson-Norrie, Anna, fru, sångerska Klippt_ur_KB s. 119; Peyron Klippt_ur_KB s. 27; Pimpernel Smith Klippt_ur_KB s. 183; Pista, Danko, den ungerska zigenarmusikens store mästare Klippt_ur_KB s. 179; Polisarresten 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Polisen i skoaffären under försäljningsstoppet 1943 Klippt_ur_KB s. 174; Polisen tvingades dra blankt mot raggare i Sommarlust 25 juli 1959 Klippt_ur_KB s. 193; Polisen, patrullering 1891 Klippt_ur_KB s. 74; Polishundar s. 224; Polishus, nytt, invigt april 1977 s. 224 (bild); Poliskåren Klippt_ur_KB s. 104 (bild), 111, 183; Poliskåren rykte ut mot ett hotande upplopp 1937 Klippt_ur_KB s. 160; Polismånskenet Klippt_ur_KB s. 13; Polismännen begärde lönehöjning o. 1900 Klippt_ur_KB s. 104; Polisryttare s. 224; Polisstatistiken 1903 Klippt_ur_KB s. 104; Polismånskenet 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Polismånskenet i nya rådhus Klippt_ur_KB s. 42; Politiken, dansk tidning Klippt_ur_KB s. 67; Politiska strecken 1888 Klippt_ur_KB s. 38; Polsk-tyska kriget 1939 Klippt_ur_KB s. 169; Polytekniska skolan, Köpenhamn Klippt_ur_KB s. 233; Positivspelare 1883 Klippt_ur_KB s. 35; Post, tysk Klippt_ur_KB s. 12; Postbetjente betalade en del av Kristianstadsbladets böter 1901 Klippt_ur_KB s. 112; Postinspektör Klippt_ur_KB s. 112; Posttidningen 1866 Klippt_ur_KB s. 22; Posttidningen 1902 Klippt_ur_KB s. 103; Postupplagor av tidningar Klippt_ur_KB s. 47; Postångare Klippt_ur_KB s. 48; Potatisodlare 1917 Klippt_ur_KB s. 126; Potatisplockning 1889 Klippt_ur_KB s. 51; Potatispriset 1901 Klippt_ur_KB s. 119; Poulsen, Olaf, skådespelare Klippt_ur_KB s. 207; Preisler, ing. Klippt_ur_KB s. 113; Preislerska huset, Östermalm Klippt_ur_KB s. 113 (bild); Prenumerationspris för tidningar 1905 Klippt_ur_KB s. 87; Pressen tränger sig in, nytt kontor 1890 Klippt_ur_KB s. 40; Principstrid 1907 Klippt_ur_KB s. 101; Prins Bertil Klippt_ur_KB s. 191; Prins Klippt_ur_KB s. 8; Pris för bad å det nya Varmbadhuset 1893 Klippt_ur_KB s. 235; Pris för flygning 1924 Klippt_ur_KB s. 143; Priser: öl, smörgås 1955 Klippt_ur_KB s. 187; Privatskola 1857 Klippt_ur_KB s. 20; Protestmöte 1906 Klippt_ur_KB s. 95; Provinsialläkareberättelse Klippt_ur_KB s. 235; Provinsialläkarens årsberättelse 1918 Klippt_ur_KB s. 127; Prästallén Klippt_ur_KB s. 187; Psyko-geriatrisk vårdpaviljong Klippt_ur_KB s. 199; Puck Klippt_ur_KB s. 115; Pulchau, mimiker, vissångare, deklamator Klippt_ur_KB s. 44; Punchbricka Klippt_ur_KB s. 78; Punsch Klippt_ur_KB s. 26, 105; På cykel genom Tivoli, översvämning den 27 nov. 1928 Klippt_ur_KB s. 149 (bild); Pålsson, styckjunkare Klippt_ur_KB s. 132; Pärlor ur Tollarpsån 1901 Klippt_ur_KB s. 91, 117 (dublett); Radions Speldosa, radioprogram 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Radioorkestern 1975 s. 225; Raggarna tvingade polisen att dra blankt! 25 juli 1959 Klippt_ur_KB s. 193; Raggarpupplopp 25 juli 1959 Klippt_ur_KB s. 193; Ramström, löjtnant Klippt_ur_KB s. 181; Ranberg, J. E., sergeant Klippt_ur_KB s. 85; Ranft, Albert, memoarförfattare Klippt_ur_KB s. 207f, 210f. Ranft, Gustaf, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Ranftska teatersällskapet Klippt_ur_KB s. 212; Ransonering 30 dec. 1941 – 30 juni 1943 Klippt_ur_KB s. 175; Ransoneringskort Klippt_ur_KB s. 175; Rappe, A., landshövding, baron Klippt_ur_KB s. 25; Rasmus i speldosan 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Raven, E. agent Klippt_ur_KB s. 48; Regemente, Sveriges dyraste = Wendes Klippt_ur_KB s. 93; Regementets barnskola 1868 Klippt_ur_KB s. 13; Regeringen 1892 Klippt_ur_KB s. 51; Rekordvärme juli 1955 Klippt_ur_KB s. 190; Rekryter 1894 Klippt_ur_KB s. 86; Reningsrummet på Gasverket Klippt_ur_KB s. 103; Repetergevärd Klippt_ur_KB s. 47; Representationsreformen 1865 Klippt_ur_KB s. 12, 14f;

Resevarbetslönen 1938 Klippt_ur_KB s. 168; Residenset Klippt_ur_KB s. 125;
 Revolutionsmannen Hinke 1903 Klippt_ur_KB s. 97; Revolutionsungar i Kristianstad 1937
 Klippt_ur_KB s. 160; Revolverkolor susade om öronen i nov. 1922 Klippt_ur_KB s. 136;
 Richter, Arvid, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Rid- och cykelgata 1902 Klippt_ur_KB s.
 113; Ridande divisionen Klippt_ur_KB s. 88; Ridbanan vid Västra Boulevarden
 Klippt_ur_KB s. 39; Riddarna af runda bordet, teater Klippt_ur_KB s. 212; Ridhusgatan
 Klippt_ur_KB s. 236; Riksdagsmannaval hösten 1884 Klippt_ur_KB s. 35;
 Riksdagsmannaval Klippt_ur_KB s. 99; Riksfyran Klippt_ur_KB s. 195; Riksidrottsförbundet
 Klippt_ur_KB s. 198; Riksvägen Klippt_ur_KB s. 162; Riksvägsbron Klippt_ur_KB s. 188;
 Ringberg, J. P., Rinkaby, kommunalordförande 1924 Klippt_ur_KB s. 140; Ringius,
 brunnsägare, Arkelstorp Klippt_ur_KB s. 120; Rinkaby Cigarrfabriksaktiebolag
 Klippt_ur_KB s. 103; Rinkaby Klippt_ur_KB s. 88, 139, 200; Rinkaby Skjutfält
 Klippt_ur_KB s. 88; Rinkaby stinkadoros, cigarrer Klippt_ur_KB s. 139; Rinkaby
 tobaksmagasin Klippt_ur_KB s. 140; Rinkabylägre 30 nov. 1945 Klippt_ur_KB s. 180f
 (bild); Ripa Klippt_ur_KB s. 11; Ritning av Teatern 1906 Klippt_ur_KB s. 114; Ritter,
 överförste Klippt_ur_KB s. 14; Rockhusen, minister, Nederländerna Klippt_ur_KB s. 24;
 Rodhe, A. E., landshövding 1943 Klippt_ur_KB s. 173f; Rodhe, Edvard, biskop 1937
 Klippt_ur_KB s. 159; Rolf, Gueye Klippt_ur_KB s. 168; Rolfsen, Katie, skådespelare
 Klippt_ur_KB s. 168; Roman, Johan Henrik överste, siste kommandanten Klippt_ur_KB s.
 231-233, 236f; Romans paviljong i Tivoliparken Klippt_ur_KB s. 237; Romberg & Co
 Klippt_ur_KB s. 90; Ronneby Klippt_ur_KB s. 129; Ronneby Stadshotell Klippt_ur_KB s.
 129; Roos, arbetare på Råbelöv, som blev vräkt 1907 Klippt_ur_KB s. 101; Roos, Axel B.,
 bryggeriägare Klippt_ur_KB s. 229; Roos, Otto, sergeant, död i Spanska sjukan 1920
 Klippt_ur_KB s. 130; Rosen, författare Klippt_ur_KB s. 210; Rosendahl Klippt_ur_KB s. 40
 Rosenlundsbasängen Klippt_ur_KB s. 230; Rosenqvist, Adolf, kammarherre Klippt_ur_KB
 s. 100; Rosenqvist, Axel, 94 år 1969 Klippt_ur_KB s. 199; Rossviksätten Klippt_ur_KB s. 27
 Royal Army & Navy Cigarettes Klippt_ur_KB s. 140; Rubelsedlar Klippt_ur_KB s. 126;
 Rubergs Bilaffär Klippt_ur_KB s. 157; Rudolph Valentino Sheikens son Klippt_ur_KB s.
 163; Rutiga tyder, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Rymdfarkost ? Klippt_ur_KB s. 197
 (bild); Rymt till Amerika Klippt_ur_KB s. 46; Ryska bad Klippt_ur_KB s. 65; Ryssar 1918
 Klippt_ur_KB s. 126; Ryssar rymde från fångläger i Tyskland 1918 Klippt_ur_KB s. 126;
 Ryssland Klippt_ur_KB s. 126, 182, 184, 230; Rytтарinna på cykel 1903 Klippt_ur_KB s.
 111; Råbelöv Klippt_ur_KB s. 22, 101 (bild); Råbelövs gods Klippt_ur_KB s. 193; Råbelövs
 sjö Klippt_ur_KB s. 19; Råbelövsarbetarna, insamling till vräta arbetare 1907 Klippt_ur_KB
 s. 101; Råbelövsbanan – klart för start 1955 Klippt_ur_KB s. 191 (bild); Råbelövssjön
 Klippt_ur_KB s. 237; Råby skog Klippt_ur_KB s. 82; Rådhuset Klippt_ur_KB s. 61;
 Rådhuset, nya 1890, invigning i jan. 1891 (bild) Klippt_ur_KB s. 42; Rådhusets trappa
 Klippt_ur_KB s. 83; Rådhusalen i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Rådhusalen i nya
 rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Rådmännens rum i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42;
 Råg Klippt_ur_KB s. 55; Räddningsbåt 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Rålsbusar Klippt_ur_KB s.
 60; Rättegång 1866 Klippt_ur_KB s. 22; Röda Fjädern har samlat in 431;113 kr april 1969
 Klippt_ur_KB s. 200; Röda Korsare Klippt_ur_KB s. 191; Röda Kvarn Klippt_ur_KB s. 150;
 Röda Kvarnsbiografen Klippt_ur_KB s. 135; Röda nejlikan Klippt_ur_KB s. 183; Röinge
 avrättningsplats 1866 Klippt_ur_KB s. 18; Röinge Klippt_ur_KB s. 9; Röinge ting 1865
 Klippt_ur_KB s. 16; Rökruta vid skola i Osby Klippt_ur_KB s. 200; Rödahl, Uno,
 kriminalinspektör s. 224 (bild); Rörsbrunn 1899 Klippt_ur_KB s. 80; Rösträtt åt kvinnan
 Klippt_ur_KB s. 92; Rösträttsfrågan 1906 Klippt_ur_KB s. 107; Rösträttsförening på
 Flickläroverket Klippt_ur_KB s. 95; Rösträttsrörelsen Klippt_ur_KB s. 50; Rösträttssträcket
 Klippt_ur_KB s. 92; Sabelhugg vid raggarrupploppet på Sommarro 25 juli 1959 Klippt_ur_KB
 s. 193; Sabelström, byråingenjör Klippt_ur_KB s. 51; Sackarin Klippt_ur_KB s. 99; Saga,

tavla Klippt_ur_KB s. 118; Sagabiografen invigdes 18 okt. 1940 Klippt_ur_KB s. 179; Sagogrynsfabrik, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Sahlin, Georg, ordf. i biblioteksstyrelsen Klippt_ur_KB s. 215; Salpetersjuderiverkmästare Klippt_ur_KB s. 7; Salt sill 1918 Klippt_ur_KB s. 124; Salta biten Klippt_ur_KB s. 43; Saltsjöbad, Åhus Klippt_ur_KB s. 8; Saluhall, gamla vid kanalen, Klippt_ur_KB s. 131 (bild); Saluhall, ny 1926, revs 1969 Klippt_ur_KB s. 131 (bild); Saluhallen Klippt_ur_KB s. 185; Sammland, R., fotograf Klippt_ur_KB s. 85; Sandberg, Friden, dr Klippt_ur_KB s. 130; Sandström, Ida Klippt_ur_KB s. 238; Sandströmer, kabinettssekreterare Klippt_ur_KB s. 24; Scania Vabis, Malmö Klippt_ur_KB s. 128; Scarf, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Schager, N., grosshandlare Klippt_ur_KB s. 64; Scharlakansepidemi nov. 1938 Klippt_ur_KB s. 162; Scharlakansfeber 1905 Klippt_ur_KB s. 95; Schartau, C. H., kapten Klippt_ur_KB s. 35; Schavott 7 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 70f; Schenholms Trikotfabrik 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Schenholms Ullspinneri Klippt_ur_KB s. 16; Scheutz, Karen, dansare Klippt_ur_KB s. 168; Schlyter, J. Klippt_ur_KB s. 119; Schmidtska kapellet Klippt_ur_KB s. 232; Schmidt, K., ingenjör Klippt_ur_KB s. 36; Schmidtska kapellet Klippt_ur_KB s. 57; Schneider, fängelsedirektör 1890 Klippt_ur_KB s. 70; Schraube, ärkegeheimerådinnan, teater Klippt_ur_KB s. 210; Schusboe, pastor, Tåsinge, Danmark Klippt_ur_KB s. 28; Schweizisk choklad 1918 Klippt_ur_KB s. 127; Scouter 22 maj 1914 Klippt_ur_KB s. 125; Scribe, fransman, författare Klippt_ur_KB s. 207; Sedin, Edit Kristianstads Lucia år 1940 Klippt_ur_KB s. 177; Sedlighet i Åhus 1903 Klippt_ur_KB s. 88; Sedlighetsfrågan Klippt_ur_KB s. 38; Seelig, fröken, skådespelare Klippt_ur_KB s. 211; Segeltrafiken mellan Kristianstad och Åhus, brev 1903 till länsstyrelsen Klippt_ur_KB s. 102; Segersholms skolrote, sjukdom Klippt_ur_KB s. 95; Segesholmsskogen Klippt_ur_KB s. 136; Segling aug. 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Selander, borgmästare Klippt_ur_KB s. 35; Selander, Hjalmar, teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 208; Selander, J., teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 207; Selanders teatersällskap (två olika) Klippt_ur_KB s. 207, 209, 212; Seminariets laboratorium Klippt_ur_KB s. 193; Sendell, assessor Klippt_ur_KB s. 35; Senell, A. L., Klippt_ur_KB s. 64; Serenader Klippt_ur_KB s. 29; Settergren, landsfiskal Klippt_ur_KB s. 126; Sextimmarsförbudet i Kristianstad 4 feb. 1930 Klippt_ur_KB s. 161; Shakespear Klippt_ur_KB s. 209; Shakespeares sagospel Klippt_ur_KB s. 115; Sibbhult 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Sibelius, Jean, kompositör Klippt_ur_KB s. 119; Sibirien Klippt_ur_KB s. 184; Sibiriska Infanteriregementet Klippt_ur_KB s. 126; Siciliansk arkitekt Klippt_ur_KB s. 194; Sicilien Klippt_ur_KB s. 194; Siegestrophäen, marsch av Friedemann Klippt_ur_KB s. 174; Sifonapparat Klippt_ur_KB s. 66; Signaturer, se: Fakir, Falstaff. HJ. S.; K-n, E; Kåge; M. F. B.; S-n. O-n; Sillkö, upprörd okt. 1942 Klippt_ur_KB s. 185; Silvermedaljer 1931 Klippt_ur_KB s. 156; Simon, Ivan, ryss som rymt från fångläger i Tyskland 1918 Klippt_ur_KB s. 126; Simrishamn Klippt_ur_KB s. 11, 35, 127, 159; SJ köpte Kristianstad-Hässleholms Järnväg 1944 Klippt_ur_KB s. 170; SJ köpte Östra Skånes Järnväg 1944 Klippt_ur_KB s. 170; SJ:s bokbuss Klippt_ur_KB s. 186; Sjuksköterskan i Vittskövle 1922 Klippt_ur_KB s. 136; Sjungande bilder 1909 Klippt_ur_KB s. 121; Sjutton tåg inställda vid snöstormen 14 feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 147; Själv mord 1865 Klippt_ur_KB s. 20; Själv mord 1945 Klippt_ur_KB s. 180; Själv mordsepidemi i Rinkabylägret Klippt_ur_KB s. 183; Sjöcrona, C., generamajor, teaterägare Klippt_ur_KB s. 105, 210-212 (bild); Sjögren, K. J. F. Klippt_ur_KB s. 119; Sjöholm, Hedvig, änkefru, Östermalm Klippt_ur_KB s. 123; Sjöland, Anders Hansson, kortspelare Klippt_ur_KB s. 64; Sjöolyckor Klippt_ur_KB s. 14; Sjöquist, Mårten, borgmästare i Grönköping Klippt_ur_KB s. 170; Sjöström, A., kronofogde Klippt_ur_KB s. 144; Skadestånd för ärekränkning 1928 Klippt_ur_KB s. 144; Skandinavien Klippt_ur_KB s. 72; Skandinavien folk Klippt_ur_KB s. 38; Skandinaviska gästspelsturnén sommaren 1890 Klippt_ur_KB s. 206f; Skarprättaren A. C. Dalman, död 1920 Klippt_ur_KB s. 144; Skarpskyttarna Klippt_ur_KB s. 14; Skarpskyttekårens marsch från Önnestad till

Djurhagen 1867 Klippt_ur_KB s. 13; Skarpskyttepaviljong Klippt_ur_KB s. 53; Skattehöjning i Kristianstad, annons 1937 Klippt_ur_KB s. 158; Skatteindrivarna Klippt_ur_KB s. 40; Skepparslov Klippt_ur_KB s. 122, 159; Skjutbanan Klippt_ur_KB s. 122; Skjutbanan Klippt_ur_KB s. 236; Skjutpaviljong Klippt_ur_KB s. 55; Skoaffären, polisen och försäljningsstoppet 1943 Klippt_ur_KB s. 174; Skogh, Sv., herr, Malmö Klippt_ur_KB s. 116; Skolrådet i Norra Åsum Klippt_ur_KB s. 46; Skottenborg, lägenhet, inropar för 161 kr på auktion 1905 Klippt_ur_KB s. 117; Skottlandshus, Färlöv Klippt_ur_KB s. 100, 138; Skvaller och förtal i Åhus 1903 Klippt_ur_KB s. 88; Skvallerkrönikan Klippt_ur_KB s. 238; Skyllerkurur Klippt_ur_KB s. 122; Skyltsöndag 4 dec. 1904 Klippt_ur_KB s. 87; Skytte, överste Klippt_ur_KB s. 13; Skådespel, hårresande Klippt_ur_KB s. 18; Skåne Klippt_ur_KB s. 120, 124, 147, 193; Skåneafton 1909 Klippt_ur_KB s. 95; Skånes automobilregister 1920 Klippt_ur_KB s. 133 (bild); Skånes Idrottsförbund Klippt_ur_KB s. 198; Skånes modernaste idrottsanläggning 1964 Klippt_ur_KB s. 198; Skånes Turisttrafikförening Klippt_ur_KB s. 133; Skåneskog Klippt_ur_KB s. 228; Skånsk jul 1891 Klippt_ur_KB s. 76; Skånska Dragonregementet Klippt_ur_KB s. 27; Skånska Dragonregementet Klippt_ur_KB s. 64; Skånska kriget 1676-1678 Klippt_ur_KB s. 231; Skånska Posten Klippt_ur_KB s. 236; Skånska Posten Klippt_ur_KB s. 37, 47; Skånska Posten Klippt_ur_KB s. 63; Skånska Spisbrödsfabriken, eldsvåda Klippt_ur_KB s. 128, 149; Skånska Yllefabriken Klippt_ur_KB s. 50, 112, 134, 149; Sköld, Henning, stadens härold 1946 Klippt_ur_KB s. 172f, 192; Skördearbetet 1942 Klippt_ur_KB s. 173; Slaget om Broby Industrier slut Klippt_ur_KB s. 228; Slaget vid Dennewitz i Tyskland Klippt_ur_KB s. 199; Slagsmål mellan druckna drängar på torgdag 1900 Klippt_ur_KB s. 104; Slott i Kristianstadstrakten, turistbussturer Klippt_ur_KB s. 133; Slottsprekiant Klippt_ur_KB s. 18; Slumsystrar Klippt_ur_KB s. 91; Slumverksamhet 1907 Klippt_ur_KB s. 91; Slädar Klippt_ur_KB s. 34; Slädparti 1856 Klippt_ur_KB s. 16; Slädparti 1893 Klippt_ur_KB s. 45; Släpvagnstrafiken i Kristianstad måste regleras 1920 Klippt_ur_KB s. 128; Slättlandskapet Klippt_ur_KB s. 74f; Slättne, Greta, bibliotekarie Klippt_ur_KB s. 186 (bild); Smed 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Smitt, fröken, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Smitt, J. F., teaterdirektör Klippt_ur_KB s. 207, 210, 212; SMK Kristianstad Klippt_ur_KB s. 191; Smugglarebatalj i Yngsjö och batalj i Vittskövle by i natt nov. 1922 Klippt_ur_KB s. 136; Småbrukarförening i länet Klippt_ur_KB s. 87; Smålandsposten Klippt_ur_KB s. 72; Småskoleläraryrkesseminarium 1929 Klippt_ur_KB s. 153; Småskolläraryrkesseminariet 1899 Klippt_ur_KB s. 55; Smädligt yttrande om kungen Klippt_ur_KB s. 38; Smörgåsbord Klippt_ur_KB s. 43; Smörpriser 1915 Klippt_ur_KB s. 124; S-n. O-n., signatur för okänd redaktör 1906 Klippt_ur_KB s. 83; Snapphanebygden Klippt_ur_KB s. 23; Snickerifabrik, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Snus Klippt_ur_KB s. 123; Snälltåg 1868 Klippt_ur_KB s. 12; Snöboll Klippt_ur_KB s. 75; Snödjup 32 cm 20 dec. 1938 Klippt_ur_KB s. 161; Snöplogar 20 dec. 1938 Klippt_ur_KB s. 161; Snöstorm 14 feb. 1929 vållade oerhörda trafik hinder i hela Skåne Klippt_ur_KB s. 147; Snöstorm 16 jan. 1929 utan like över Skåne Klippt_ur_KB s. 147; Snöstorm 18-19 mars 1942 Klippt_ur_KB s. 175; Snöyra 20 dec. 1938 Klippt_ur_KB s. 161; Soaréer Klippt_ur_KB s. 14, 29, 106 Socialbyrå Klippt_ur_KB s. 199; Socialdemokrater på topposter om S vinner i valet Klippt_ur_KB s. 205; Socialiststatens himmelrike Klippt_ur_KB s. 33; Sockerbetsodling Klippt_ur_KB s. 108; Sockerfabriker Klippt_ur_KB s. 84, 108 (bild); Sockerkortsutdelning 1917 Klippt_ur_KB s. 124; Sommarfester Klippt_ur_KB s. 111; Sommarkväll, dikt av Fredrik Böök Klippt_ur_KB s. 93; Sommarlust gick under klubban 5 dec. 1958 Klippt_ur_KB s. 192; Sommarlust Klippt_ur_KB s. 117, 173, 190, 192f, 224; Sommarlustbron, 27 nov. 1928 gick vattnet över bron Klippt_ur_KB s. 149; Sommarlustpaviljongen Klippt_ur_KB s. 190; Sommarro Klippt_ur_KB s. 98; Sonesson, Johannes, Glimminge Klippt_ur_KB s. 31; Soubretten Klippt_ur_KB s. 77; Sov i ro, sångkvartett från Grönköping Klippt_ur_KB s. 170;

Spannmålsinport Klippt_ur_KB s. 55; Spannmålstullarna Klippt_ur_KB s. 37; Spanska sjukan 1918-1920 Klippt_ur_KB s. 127, 130; Sparbanken, stadens vackraste hus 1901 Klippt_ur_KB s. 84; Sparbanksfusion 1965 Klippt_ur_KB s. 197; Sparbankshus, nytt på Östra Boulevarden 1966 Klippt_ur_KB s. 197; Sparbankshuset Klippt_ur_KB s. 235 (bild); Sparfhök Klippt_ur_KB s. 170; Sparre, E., häradshövding Klippt_ur_KB s. 28; Sparre, Edvard Klippt_ur_KB s. 27; Sparre, Erik, greve s. 223; Sparre, Sixten, kammarherre Klippt_ur_KB s. 27; Sparre, Sixten, löjtnant Klippt_ur_KB s. 27f; Specialsportvagnar Klippt_ur_KB s. 191; Speldosa Klippt_ur_KB s. 35; Spetsgård Klippt_ur_KB s. 18; Spifame, Raoul, författarpseudonym Klippt_ur_KB s. 63, 79; Spilloljeutsläpp, första vid Åhuskusten 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Spjälstaket Klippt_ur_KB s. 74; Sporrström, A. L., fabrikör Klippt_ur_KB s. 119; Sporrström, hattfabrikör Klippt_ur_KB s. 211f; Sport, A. Perssons båt 1902 Klippt_ur_KB s. 96; Sporthallen Klippt_ur_KB s. 188; Spritbyråkratien Klippt_ur_KB s. 161; Spritföra Klippt_ur_KB s. 136; Spritupplagen ni staden 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Spruthuset Klippt_ur_KB s. 85; Sprutmönstring 1891 Klippt_ur_KB s. 85; Spruttornets fall 1970 Klippt_ur_KB s. 214 (bild); Spånga Klippt_ur_KB s. 227; Spånskivefabriken i Broby Klippt_ur_KB s. 228; Spårvagn Klippt_ur_KB s. 59f; SS-man, Rinkabylägret Klippt_ur_KB s. 183; SST-rundan 1965 Klippt_ur_KB s. 215; Staben till Kristianstad, annons 1939 Klippt_ur_KB s. 158; Stabsexpeditionen för första arméfördelningen flyttas till Kristianstad Klippt_ur_KB s. 162; Staden vid Helge ån, bok Klippt_ur_KB s. 231; Stadens arbetare 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Stadens härold Klippt_ur_KB s. 172, 192; Stadens konserthus ståtligt invigt, annons 1937 Klippt_ur_KB s. 158; Stadens skatt 1932 och 1933 Klippt_ur_KB s. 156; Stadens vackraste byggnad Klippt_ur_KB s. 84; Stadens vårdträd på Stora Torg, hyllningssång, historik, 175 år Klippt_ur_KB s. 155 (bild); Stadsbiblioteket Klippt_ur_KB s. 213; Stadsbiblioteket under 1909 Klippt_ur_KB s. 93; Stadsfiskal Ljungqvist o. 1900 Klippt_ur_KB s. 104; Stadsfiskalen Klippt_ur_KB s. 35; Stadsförsamlingen, statistik 1885 Klippt_ur_KB s. 31; Stadsgraven Klippt_ur_KB s. 75; Stadshuset s. 221; Stadshuset, fest okt. 1881 Klippt_ur_KB s. 29; Stadsjubileum 22 maj 1964 Klippt_ur_KB s. 203; Stadsläkare 1857 Klippt_ur_KB s. 8; Starke Sven, Se Sven Hansson; Starkölet debuterar 1955 Klippt_ur_KB s. 187; Statens Livsmedelskommission 1917 Klippt_ur_KB s. 127; Stationsföreståndare Klippt_ur_KB s. 37; Statsfullmäktiges sessionssal i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Stavenow, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Steckmeister, fröken Klippt_ur_KB s. 115; Stenberg, fotbollsspelare Klippt_ur_KB s. 156; Stenberg, Steno, justitieminister Klippt_ur_KB s. 153; Stenkol Klippt_ur_KB s. 37; Stenkolsbolaget i Kristianstad Klippt_ur_KB s. 128; Stenläggning Klippt_ur_KB s. 74f; Stenson, Monica Klippt_ur_KB s. 213; Stensvärd, Inger, hustru, Vittskövle Klippt_ur_KB s. 227; Stensvärd, Rolf, H., kapten Vittskövle Klippt_ur_KB s. 227; Stenåldern Klippt_ur_KB s. 237; Sternwall, skådespelare 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Stettin Klippt_ur_KB s. 61; Stever, Sture, direktör Klippt_ur_KB s. 192; Stevns Klippt_ur_KB s. 138; Stjernsvärd, ryttmästare, Vittskövle Klippt_ur_KB s. 10, 41; Stockholm Klippt_ur_KB s. 13, 15, 20, 27, 35, 55, 59, 61, 68, 70, 77, 89, 97, 110, 123f, 128, 143, 160, 172; Stockholms Allmänna Telefonbolag Klippt_ur_KB s. 89; Stockholmspressen Klippt_ur_KB s. 162; Stokowski, Leopold Klippt_ur_KB s. 162; Stoltz, kustvakt, Yngsjö Klippt_ur_KB s. 159; Stora Björkeröd 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Stora Bält Klippt_ur_KB s. 12; Stora Kronhuset 1841 s. 217f (teckning); Stora teatern, Göteborg Klippt_ur_KB s. 211; Stora Torg Klippt_ur_KB s. 5, 40 (bild), 91, 122, 125, 148, 155, 187, 189, 204, 217, 224; Storbadaaren Gustav Friberg, Åhussimning midsommarafton 1940 Klippt_ur_KB s. 176; Storfiskaren, tidning 1965 Klippt_ur_KB s. 215; Stor-Kristianstad 1 jan. 1941 Klippt_ur_KB s. 174; Stor-Kristianstad med 21;190 invånare 1 jan. 1941 Klippt_ur_KB s. 178; Storm 21 feb. 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Storm nov. 1888 Klippt_ur_KB s. 32; Stormfacklan, nordisk Ungdoms kamporgan Klippt_ur_KB s. 160; Storstrejken 1909 Klippt_ur_KB s. 94;

Storstrejken 4 aug. 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Stortorgdagen i Hästveda Klippt_ur_KB s. 104; Straffarbete Klippt_ur_KB s. 16; Straffarbete Klippt_ur_KB s. 68; Straffbestämmelser 1865 Klippt_ur_KB s. 16; Strafflagen 1888 Klippt_ur_KB s. 38; Strandningar, 32 fartyg, 12 döda Klippt_ur_KB s. 15; Strandpromenaden Klippt_ur_KB s. 235, 238; Strandpromenaden Klippt_ur_KB s. 84; Strandskonungen Klippt_ur_KB s. 235; Strejk 1899 Klippt_ur_KB s. 50; Strejkande arbetare på Råbelöv 1907 Klippt_ur_KB s. 101 (bild); Strejkkommittén 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Strindberg, August Klippt_ur_KB s. 56, 208f, 221; Strindbergs samhällssatirer Klippt_ur_KB s. 110; Strypning Klippt_ur_KB s. 67; Strö Klippt_ur_KB s. 30, 91, 117 (dubblett); Ströbeck, Ellen, första svenska filmstjärnan Klippt_ur_KB s. 150-152 (bild); Strömbeck-Jacobsson, Ellen, filmskådespelare 1909 Klippt_ur_KB s. 151 (bild); Strömberg, fröken, skådespelare Klippt_ur_KB s. 211; Strömshalls klädesfabrik Klippt_ur_KB s. 41; Strö-Vinnö Klippt_ur_KB s. 91, 117 (dubblett); Stupstock Klippt_ur_KB s. 18; Stupstocken, avrättning 7 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 70f; Stympningsemidemi i Rinkabylägret 30 nov. 1945 Klippt_ur_KB s. 180f. Stående ritt Klippt_ur_KB s. 72; Stähle, ingenjör Klippt_ur_KB s. 26; Stålfarfar gjorde succé i Kristianstad Klippt_ur_KB s. 192 (bild); Stärkelsefabriken, skorstenen nedblåst i orkanen 21 feb. 1953 Klippt_ur_KB s. 193; Stärkelsefabriker Klippt_ur_KB s. 119; Sunderman, författare Klippt_ur_KB s. 209; Sundet Klippt_ur_KB s. 45; Sundhetsnämnden Klippt_ur_KB s. 16; Sundsvall Klippt_ur_KB s. 112; Sunesson, P., byggmästare Klippt_ur_KB s. 96; Svagdrickat 1901 Klippt_ur_KB s. 99; Svagdrickebryggeriindustrien Klippt_ur_KB s. 91, 93 (dubblett); Svensson, Svante, direktör Klippt_ur_KB s. 91, 93 (dubblett), 111; Svanberg, J. W., grosshandlare Klippt_ur_KB s. 96; Svanen, ångslup Klippt_ur_KB s. 35; Svantesson, Nils, dk-ordf. Klippt_ur_KB s. 191; Svart huckle Klippt_ur_KB s. 76; Svarta rosor, dikt Klippt_ur_KB s. 119; Svea Klippt_ur_KB s. 6; Sveakapellet, orkester 1905 Klippt_ur_KB s. 95f., 98; Svendborg Klippt_ur_KB s. 28; Svens Filmindustri Klippt_ur_KB s. 163f; Svenska Biografbolaget 1909 Klippt_ur_KB s. 121; Svenska flottans pansarbåtar, film om livet ombord Klippt_ur_KB s. 152; Svenska Handsksömmerskeförbundet Klippt_ur_KB s. 111; Svenska Postvaktbetjenten Klippt_ur_KB s. 112; Svenssohn, J. Klippt_ur_KB s. 8; Svensson, Anders, Borrestad Klippt_ur_KB s. 56; Svensson, bleckslagare Klippt_ur_KB s. 212; Svensson, Britta Klippt_ur_KB s. 186; Svensson, Edvin Klippt_ur_KB s. 202; Svensson, G., fabriksföreståndare, Rinkaby Klippt_ur_KB s. 103; Svensson, Hjalmar, kommunalråd Klippt_ur_KB s. 201; Svensson, Johan, murare, Östermalm Klippt_ur_KB s. 51; Svensson, Kenneth Klippt_ur_KB s. 114; Svensson, Nils, torpare, Borrestad Klippt_ur_KB s. 56; Svensson, Per, Vanneberga Klippt_ur_KB s. 23; Svensson, Svante, byggmästare Klippt_ur_KB s. 237; Svensson, Wiking, brunnborrare, Vinslöv Klippt_ur_KB s. 106; Sveriges dyraste regemente = Wendes Klippt_ur_KB s. 93; Sveriges filmindustris födelsestad Klippt_ur_KB s. 150; Sveriges första folkrikisdag 1893 Klippt_ur_KB s. 50; Sveriges Grand Prix för bilar 1955 Klippt_ur_KB s. 191; Sveriges Radio s. 224; Sveriges Radios Symfoniorkester s. 225; Sveriges Religiösa Reformförbund Klippt_ur_KB s. 159; Svängbro Klippt_ur_KB s. 102; Svärdet och plogen Klippt_ur_KB s. 85; Svärdsorden Klippt_ur_KB s. 64; Sydskåningarna Klippt_ur_KB s. 61; Sydsvenska serien (i fotboll) Klippt_ur_KB s. 171; Sällgren, tunnbindare Klippt_ur_KB s. 20; Sällskapsseglingar Klippt_ur_KB s. 96, 102; Särö Klippt_ur_KB s. 132; Säve-Andersson, Greta, fru Klippt_ur_KB s. 140; Söderberg, Hjalmar (= HJ. S.) redaktör Klippt_ur_KB s. 72, 207, 210; Söderblom, Åke, skådespelare Klippt_ur_KB s. 168; Söderholm, kapten Klippt_ur_KB s. 152; Söderköping Klippt_ur_KB s. 162; Söderköpings-Posten Klippt_ur_KB s. 162; Söderström, Anna, fru, Malmö Klippt_ur_KB s. 95; Södra Boulevardgatan, läggs igen 1871 Klippt_ur_KB s. 26; Södra Folkskolan 1915 Klippt_ur_KB s. 122; Södra Järnvägstationen Klippt_ur_KB s. 9; Södra Kasern Klippt_ur_KB s. 20, 36, 100, 170, 193; Södra Kaserngatan Klippt_ur_KB s. 236; Södra Skånska Infanteriregementet Klippt_ur_KB s. 137; Södra

stambanan Klippt_ur_KB s. 36; Södra Sveriges elegantaste fotografateljé, Västra Storgatan Klippt_ur_KB s. 63; Södra Sveriges Tidningar Klippt_ur_KB s. 6; Södra Tvärboulevarden 1893 Klippt_ur_KB s. 50; Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 26, 78, 91, 126, 162; Sölvesborg-Olofström-Elmhults järnväg Klippt_ur_KB s. 82; Sölvesborgs Epidemisjukstuga Klippt_ur_KB s. 93; Sölvesborgsbanan Klippt_ur_KB s. 25; Sölvesborgsångaren Ture Klippt_ur_KB s. 126; Sömmerskor Klippt_ur_KB s. 105, 111; Sörensen, S. Klippt_ur_KB s. 9; Sösdala Järnbanstation Klippt_ur_KB s. 7; T 4 K Klippt_ur_KB s. 189; Taffelmusik Klippt_ur_KB s. 25; Taggtrådshindret vid Rinkabylägret Klippt_ur_KB s. 182; Talmaskiner Klippt_ur_KB s. 47; Tamm, överste, militärbefälhavare Klippt_ur_KB s. 178; Tanjug, nyhetsbyrå Klippt_ur_KB s. 194; Tannhäuser s. 225; Tapetsrare 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Tavelutställning 1900 Klippt_ur_KB s. 118; Teater i Sverige utanför huvudstaden, bok, 1948 Klippt_ur_KB s. 211; Teater Klippt_ur_KB s. 11, 14, 46, 74, 84, 105 (bild), 106, 114 (invigning 1906), 119, 125, 171, 206; Teater till salu 12 sept. 1903 Klippt_ur_KB s. 105; Teater, gamla, stängd 1904 Klippt_ur_KB s. 206f-214 (bild), 238; Teaterdirektörer 1906 Klippt_ur_KB s. 115; Teaterdirektörer Klippt_ur_KB s. 207-214; Teatergata Klippt_ur_KB s. 121, 194; Teaterhuset, gamla 1898 (bild) Klippt_ur_KB s. 58, 105 (bild), 106; Teaterkikare Klippt_ur_KB s. 105; Teaterminne Klippt_ur_KB s. 105; Teaterrestaurangen Klippt_ur_KB s. 128; Teaterstycken Klippt_ur_KB s. 206-214; Tegel Klippt_ur_KB s. 46; Tekniska skolan Klippt_ur_KB s. 237; Tekniska skolan på Hantverkets Dag 1920 Klippt_ur_KB s. 135 (bild); Tekniska skolans tomt 1917 Klippt_ur_KB s. 126; Telefon, ångbåt Klippt_ur_KB s. 89; Telefonarmstödjare Klippt_ur_KB s. 43; Telefonföreningen 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Telefonstationen, halva personalen sjuk 1918 Klippt_ur_KB s. 127; Telegrafer Klippt_ur_KB s. 16; Telegrafstationen 7 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 72; Teleradieringen en klar succé Klippt_ur_KB s. 188; Temperance, hotell Klippt_ur_KB s. 91, 93 (dubblett); Templarsalen, Östermalm Klippt_ur_KB s. 107; TENGHAGEN, Lennart, ordf. i Fritidsnämnden Klippt_ur_KB s. 204 (bild); Tennispalats 1935 Klippt_ur_KB s. 156; Tennysons Godia Klippt_ur_KB s. 65; Texasdräkt Klippt_ur_KB s. 47; Textilransoneringen startade den 30 dec. 1941 Klippt_ur_KB s. 175; Theorin, C. G., förste provinsialläkare 1899 Klippt_ur_KB s. 80; Theorin, doktorinna Klippt_ur_KB s. 95; Theseus Klippt_ur_KB s. 115; Tholander, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Thomé, Valter, regementschef Klippt_ur_KB s. 199 (bild); Thorsson, F. W., Ystad, föredragshållare 4 juni 1893 Klippt_ur_KB s. 50; Thulin, Enoch, dr., flygplanskonstruktör Klippt_ur_KB s. 143 (bild); Thörne, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Tidningsmän från Stockholm 7 aug. 1890 Klippt_ur_KB s. 70; Tidningstaxan för år 1905 Klippt_ur_KB s. 87; Tiggande barn 1892 Klippt_ur_KB s. 46; Tiggarstudenten, teater Klippt_ur_KB s. 208; Till Skåne, sång komponerad av konsul Ljunggren Klippt_ur_KB s. 95; Till strids mot kapitalistsamhället 1903 Klippt_ur_KB s. 97; Timelin, Erik Klippt_ur_KB s. 85; Timmarne, bildserie 1909 Klippt_ur_KB s. 121; Tivoli i Arkelstorp Klippt_ur_KB s. 120; Tivoli i Köpenhamn Klippt_ur_KB s. 84, 233; Tivoli Klippt_ur_KB s. 24, 79, 84, 98, 125, 149, 231 (bild), 234-238; Tivolibolagets direktion Klippt_ur_KB s. 237; Tivoligården Klippt_ur_KB s. 170; Tivoligatan Klippt_ur_KB s. 188, 236; Tivoliholmen Klippt_ur_KB s. 29, 57, 63, 106; Tivoliholmens Restaurang Klippt_ur_KB s. 233 (bild), 238; Tivoliparken Klippt_ur_KB s. 45, 65 (bild), 76 (bild), 95, 232; Tivolis grundare Klippt_ur_KB s. 233; Tjack, clown Klippt_ur_KB s. 98; Tjuvskyttarne, teater Klippt_ur_KB s. 212; Tobak Klippt_ur_KB s. 123, 139; Tobakens fiender Klippt_ur_KB s. 139; Tobakslador Klippt_ur_KB s. 140; Tobaksmagasin Klippt_ur_KB s. 140; Tobaksmonopolet Klippt_ur_KB s. 123, 133, 140; Tobaksodling, bra år 1901 Klippt_ur_KB s. 99; Tobaksodlingen i Kristianstadsorten, historik Klippt_ur_KB s. 139f ; Tobaksskörd i slutet av sept. Klippt_ur_KB s. 140; Tobaksskörden 1920 Klippt_ur_KB s. 133; Toddy Klippt_ur_KB s. 77; Toll, O., överste, platsbefälhavare 1915 Klippt_ur_KB s. 122; Tollarp Klippt_ur_KB s. 32, 62; Tollarps Bär- och Fruktsvinsfabrik 1904 Klippt_ur_KB s. 91; Tollarps Järnvägsstation

1887 Klippt_ur_KB s. 32; Tollarps Järnvägsstation Klippt_ur_KB s. 51; Tollarps Nya Hotell Klippt_ur_KB s. 87; Tollarps Slöjdskola Klippt_ur_KB s. 87; Tollarpsån, pärlfiske 1901 Klippt_ur_KB s. 91, 117 (dubblett); Topelius, författare Klippt_ur_KB s. 211; Topelius, Zakarias Klippt_ur_KB s. 85; Tornur Klippt_ur_KB s. 9; Torrluftsbad Klippt_ur_KB s. 66; Torsebro friluftsbad Klippt_ur_KB s. 215; Torsebro Klippt_ur_KB s. 26, 41, 101, 109, 152; Torsebro Krut- och Stubinfabrik AB Klippt_ur_KB s. 100, 152; Torseke Klippt_ur_KB s. 231; Trafiklotsar vid vissa övergångsställen Klippt_ur_KB s. 188; Trafikpoliserna, 26 nya feb. 1955 Klippt_ur_KB s. 188; Transparanger Klippt_ur_KB s. 83; Tre luftballonger 1892 Klippt_ur_KB s. 57; Tre omkom vid Brösarp 1969 Klippt_ur_KB s. 200; Trehjuling 1889 Klippt_ur_KB s. 39; Trelleborg Klippt_ur_KB s. 162, 181f; Tretungade flaggan Klippt_ur_KB s. 122; Trissa Klippt_ur_KB s. 35; Tristan och Isolde s. 225; Troedsson, Tage, advokat Klippt_ur_KB s. 204; Trolle Wachtmeister, landshövding Klippt_ur_KB s. 26; Trolle-Ljungby Klippt_ur_KB s. 15, 41, 133, 139; Trulson, Nils, arbetskarl, Härlöv Klippt_ur_KB s. 20; Trycksfrihetsåtal för Kristianstadsbladet 1901 Klippt_ur_KB s. 112; Trydestam, Gustav, folkskollärare Klippt_ur_KB s. 188; Trädgårdh, trädgårdsmästare Klippt_ur_KB s. 81; Träne Klippt_ur_KB s. 201; Träne Klippt_ur_KB s. 93; Tullar Klippt_ur_KB s. 37; Tumme borthuggen Klippt_ur_KB s. 56; Ture, Sölvesborgsångare Klippt_ur_KB s. 126; Turistbussturer 1929 Klippt_ur_KB s. 133; Turistvagnsklassen Klippt_ur_KB s. 191; Tvätterskor 17 dec. 1891 Klippt_ur_KB s. 75; Tvättpulver i bassängen vid Ikaros på Stora Torg vid Nyårshelgen 1967 Klippt_ur_KB s. 204; Tyg 1901 Klippt_ur_KB s. 112; Tyggården Klippt_ur_KB s. 59; Tyr, E. Nilssons båt 1902 Klippt_ur_KB s. 87, 96; Tysk armépistol Klippt_ur_KB s. 183; Tyska internet i Rinkabylägret 1945 Klippt_ur_KB s. 180-186 (bild); Tyska mark Klippt_ur_KB s. 126; Tyska spritsmugglare 1922 Klippt_ur_KB s. 136; Tyska uppköpare 1915 Klippt_ur_KB s. 124; Tyskland Klippt_ur_KB s. 61, 99, 126, 199; Tysklandsfärjan Klippt_ur_KB s. 162; Tåg Landön-Norrköping Klippt_ur_KB s. 61; Tågmuséet invigdes 21 maj 1977 Klippt_ur_KB s. 202; Tång Klippt_ur_KB s. 51; Tåsinge skog, Danmark Klippt_ur_KB s. 27f; Udden Klippt_ur_KB s. 35, 57, 59, 61, 87, 229, 236; Uddens servering (bild) Klippt_ur_KB s. 57, 98; Ugglan, byråingenjör Klippt_ur_KB s. 51; Underofficerare Klippt_ur_KB s. 105; Ungdomsmusikkåren Klippt_ur_KB s. 202; Unger Twins Klippt_ur_KB s. 168; Ungsocialisterna Klippt_ur_KB s. 110; Uniformer Klippt_ur_KB s. 122; Uniformer Klippt_ur_KB s. 74; Unionskrisen 1905 Klippt_ur_KB s. 92; Upplopp 1937 och 1959 Klippt_ur_KB s. 160, 193; Urdohl, Nilsson, damimitatör, herr Klippt_ur_KB s. 44; Utackordering av fattiga barn till den minstbjudande 1902 Klippt_ur_KB s. 111; Utgrävning av Åhus slottsruin 1892 Klippt_ur_KB s. 55; Utilistiska Förbundet Klippt_ur_KB s. 68; Utställning 1863 Klippt_ur_KB s. 20; Utställningstornet 1939 Klippt_ur_KB s. 166 (bild); Utvandring Klippt_ur_KB s. 8, 10, 13, 48f, 93; Utvårdshuset Udden Klippt_ur_KB s. 57; Wachtmeister, greve, hovmarskalk Klippt_ur_KB s. 15, 41; Wachtmeister, greve, landshövding Klippt_ur_KB s. 129; Wachtmeisters minne, Loge Klippt_ur_KB s. 111; Wachtmeisterska tomten 1890 Klippt_ur_KB s. 42; Vackra Marie, kolportageroman Klippt_ur_KB s. 110; Vackra Tvätterskan, teater Klippt_ur_KB s. 208; Wadborg, O., musikdirektör Klippt_ur_KB s. 153; Wagner s. 225; Vagntillverkning Klippt_ur_KB s. 34; Wahlberg, John & C:o Klippt_ur_KB s. 34; Wahlbäck, underståthållare, regeringskontrollant Klippt_ur_KB s. 181; Wahlin, N., resetalare, Bohuslän Klippt_ur_KB s. 116; Wahlqvist, konstapel Klippt_ur_KB s. 188; Wahlström, J., doktor Klippt_ur_KB s. 23; Vaktparaden 1927 s. 217; Valdemarslott Klippt_ur_KB s. 28; Valentine, fransk schlager 1946 Klippt_ur_KB s. 173; Valje Klippt_ur_KB s. 195; Valje Klippt_ur_KB s. 96; Valkinrättning Klippt_ur_KB s. 16; Vallarnas rasering Klippt_ur_KB s. 232f, 237; Vallen Klippt_ur_KB s. 13; Wallengren, Axel (= Falstaff, Fakir) Klippt_ur_KB s. 79; Wallin, bröderna, trapetsgymnaster Klippt_ur_KB s. 98; Wallin, sångare Klippt_ur_KB s. 98; van der Osten-turnén

Klippt_ur_KB s. 209, 212; Vanneberga Klippt_ur_KB s. 84; Vanneberga Traktatsällskap Klippt_ur_KB s. 23; Vanneberga Östra Klippt_ur_KB s. 51; Vanås Klippt_ur_KB s. 116; Vargar (två) i norra Skåne 1909 Klippt_ur_KB s. 95; Varieté Klippt_ur_KB s. 51, 53; Wariethe, cirkus 1888 Klippt_ur_KB s. 72; Varmbadhus Klippt_ur_KB s. 233, 235; Varmbadhus Klippt_ur_KB s. 65, 76 (bild); Varmbadhuset i Åhus Klippt_ur_KB s. 154 (bild); Varukörarefackföreningen 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Varv, Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Vasaorden Klippt_ur_KB s. 64; Vasaordens kommandörstecken av första klass s. 225; Vasastaden Klippt_ur_KB s. 207; Vasastjärnan Klippt_ur_KB s. 64; Vaskningsverk Klippt_ur_KB s. 46; Vatten torn Klippt_ur_KB s. 58; Vattenbrist sommaren 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Vattenfall, tavla Klippt_ur_KB s. 118; Vattenkiosken i Tivoliparken Klippt_ur_KB s. 237; Vattenkvarnar 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Vattenledning 1899 Klippt_ur_KB s. 80; Vattensjuk mark Klippt_ur_KB s. 80; Vattenstånd, lågt, sept. 1899 Klippt_ur_KB s. 64; Vattentorn, nytt 1965, liknar en rymdfarkost Klippt_ur_KB s. 197 (bild); Vattentornet Klippt_ur_KB s. 76 (bild), 82 (bild), 96; Vattenverk, gamla 1873 Klippt_ur_KB s. 96; Vattenverk, nytt 1902 Klippt_ur_KB s. 96 (bild); Vattenverket Klippt_ur_KB s. 170; Vattenverksstyrelsen Klippt_ur_KB s. 96; Vattningvägen Klippt_ur_KB s. 235, 238; Vax- och automat-kabinett Klippt_ur_KB s. 10; Weathke, Ryssland Klippt_ur_KB s. 126; Vedinköp till fattiga 1888 Klippt_ur_KB s. 37; Weijne, stadsråd Klippt_ur_KB s. 179; Velocipedister Klippt_ur_KB s. 111; Velocipedreglementet 1903 Klippt_ur_KB s. 111; Velocipedryttare Klippt_ur_KB s. 39, 111; Velocipedåkning Klippt_ur_KB s. 39, 111; Wendel, Elias, grosshandlare Klippt_ur_KB s. 229; Wendels Bryggeri Klippt_ur_KB s. 229 (bild); Wendelska Bryggeriet Klippt_ur_KB s. 35, 85, 100; Wendes Artilleriregemente Klippt_ur_KB s. 26, 59, 64, 88, 93, 130, 132, 137f, 173, 199; Wendes Artilleriregementes musikkår Klippt_ur_KB s. 25, 115, 135, 148 (sista konserten), 234; Wendes Artilleriregementes sommarstallar, eldsvåda 1943 Klippt_ur_KB s. 173; Wendes Artilleriregementes övningsfält Klippt_ur_KB s. 143; Wendes efter de lagkloka s. 216-218; Wendes nattvardskalk från 1799 s. 217; Wendes ridande division 1927 s. 217f (bild); Wendistdagen 1969 Klippt_ur_KB s. 199; Wendisterna fylld e 175 år 1969 Klippt_ur_KB s. 199; Wendistföreningen Klippt_ur_KB s. 199; Venestad Klippt_ur_KB s. 51; Wennerbergs "Hör oss Svea" Klippt_ur_KB s. 174; Ventrilequist Klippt_ur_KB s. 44; Verdandi Klippt_ur_KB s. 110; Verkstadsföreningen 1903 Klippt_ur_KB s. 99; Werlin, Anders, kopparslagare Klippt_ur_KB s. 5 Werlin, Olof Klippt_ur_KB s. 17; Werlins Efr., Otto, firma Klippt_ur_KB s. 128; Werlins hotell Klippt_ur_KB s. 7; Werlinska stiftelsen Klippt_ur_KB s. 50; Vermlänningarne, teater Klippt_ur_KB s. 207, 212; Wester, Ethel Klippt_ur_KB s. 231; Westerberg, Stig, radioorkesterns dirigent 1975 s. 225; Vesterstrand, skådespelare Klippt_ur_KB s. 210; Vete Klippt_ur_KB s. 55; Veteraner hyllade då Villands Hembygdsförening höll jubileum 1961 Klippt_ur_KB s. 196; Vexos, misslyckande hotar bli Culinars fall 1977 Klippt_ur_KB s. 227; Wiberg, Frans, klock- och munspelare Klippt_ur_KB s. 98; Wiberg, N., handlare Klippt_ur_KB s. 149; Viby Klippt_ur_KB s. 109, 146; Widell, fröken, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Videvägen Klippt_ur_KB s. 187; Wien Klippt_ur_KB s. 238; Wihljam, styckjunkare, musikledare Klippt_ur_KB s. 135; Vikstrand, A., lots, drunknade 1905 Klippt_ur_KB s. 88; Viktoriateatern, Stockholm Klippt_ur_KB s. 238; Viktorin, O. P. Klippt_ur_KB s. 94; Vilans Brandstation Klippt_ur_KB s. 157; Vilans Frivilliga Brandkår Klippt_ur_KB s. 157, 174; Vilans maltdricka Klippt_ur_KB s. 99; Vilans Mekaniska Verkstad Klippt_ur_KB s. 90, 94, 109, 226; Vilans Municipalsamhälle Klippt_ur_KB s. 129, 157, 173; Vilans nya skola invigdes 1 sept. 1927 (bild) Klippt_ur_KB s. 145; Vilans sekunda dricka Klippt_ur_KB s. 99; Vildanden s. 221-223; Wilhelmson, Carl, konstnär Klippt_ur_KB s. 118; Villands hembygdsförening höll jubileum 1961 Klippt_ur_KB s. 196; Villands härad Klippt_ur_KB s. 14; Villands Härads Tobaksodlareförening bildades år 1900 Klippt_ur_KB s. 139; Villands häradsrätt Klippt_ur_KB s. 22; Villands häradsrätt

Klippt_ur_KB s. 67; Vin Klippt_ur_KB s. 36; Winberg, A. A. Klippt_ur_KB s. 34; Vinnö Klippt_ur_KB s. 91, 111, 117 (dubblett); Vinslöv Klippt_ur_KB s. 9, 23, 84; Vinter i Skåne 1942 Klippt_ur_KB s. 175 (bild); Vinter, ihållande 1891-1982 Klippt_ur_KB s. 51; Vinter, lång 1867-1868 Klippt_ur_KB s. 12; Vintermodena 1924 Klippt_ur_KB s. 142 (bilder); Vintervy över Kristianstad 1891 Klippt_ur_KB s. 76 (bild); Wintzell, Sten, Fjälkinge, fullmäktigeordförande, Everöd Klippt_ur_KB s. 205, 219; Virginska flickskolan Klippt_ur_KB s. 30; Visby Klippt_ur_KB s. 124; Vissångare Klippt_ur_KB s. 44; Vit vinter i Skåne 20 dec. 1938 Klippt_ur_KB s. 161; Vittskövle Klippt_ur_KB s. 10, 32, 41, 95, 133, 227; Witzell, snickeriarbetare, Fjälkinge Klippt_ur_KB s. 63; Wohlin, Greta Klippt_ur_KB s. 215 (bild); Wolke, Bertil, bankdirektör Klippt_ur_KB s. 197; Wollert, kapten Klippt_ur_KB s. 64; von Arbin, G. Klippt_ur_KB s. 45; von Arbin, överste Klippt_ur_KB s. 236; von der Lancken, borgmästare Klippt_ur_KB s. 32, 35; von Eckstaedt, Ernst Gustaf Vitzhun, tysk officer i Rinkabylägret Klippt_ur_KB s. 183f. von Schéele, Carl, dr Klippt_ur_KB s. 159; von Seth, överste Klippt_ur_KB s. 64; von Suppé, Frans, författare Klippt_ur_KB s. 212; von Troil, landshövding 1867 Klippt_ur_KB s. 19; Wrede, Louis, baron, kabinettskammarherre Klippt_ur_KB s. 24; Wräkning 1866 Klippt_ur_KB s. 22; Wulf, Sigge Klippt_ur_KB s. 57; Wulff, Sigge, sångare Klippt_ur_KB s. 232 (bild); Vy över Kristianstad år 1900 Klippt_ur_KB s. 82 (bild); Wykman, E., dr Klippt_ur_KB s. 127, 130; Vådevillen, sånglustspel Klippt_ur_KB s. 207; Vårdhem 1966 Klippt_ur_KB s. 199; Vårdträdet, kastanjen, Stora Torg, hyllningssång, historik, 175 år Klippt_ur_KB s. 155 (bild); Väderkvarnar i storm nov. 1888 Klippt_ur_KB s. 32; Vägdistriktets sju snöplogar dec. 1938 Klippt_ur_KB s. 161; Vålgörande ändamål Klippt_ur_KB s. 60; Vålgörenhet 1887 Klippt_ur_KB s. 41; Värmlänningarna, film, urpremiär 9 jan. 1910 Klippt_ur_KB s. 150-152 (bild); Värnplikssystemet Klippt_ur_KB s. 97; Västberlin Klippt_ur_KB s. 230; Västervik, svält 1918 Klippt_ur_KB s. 124; Västmanlands Läns Tidning Klippt_ur_KB s. 23; Västra Bakgatan Klippt_ur_KB s. 231; Västra Bastionen Klippt_ur_KB s. 237; Västra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 21 (bild), 38f, 57, 74, 85, 125, 194, 229; Västra Göinge häradsrätt Klippt_ur_KB s. 20; Västra Promenaden Klippt_ur_KB s. 39; Västra Smalgatan Klippt_ur_KB s. 10, 59, 61, 229; Västra Storgatan Klippt_ur_KB s. 12 (bild), 16, 63, 151, 154; Västra Storgatan-Cardellsgatan Klippt_ur_KB s. 5; Västra Vallgatan Klippt_ur_KB s. 229; Västra Vram Klippt_ur_KB s. 84; Västraby Klippt_ur_KB s. 20; Växjö Klippt_ur_KB s. 139, 160; Yllan ställde in betalningar Klippt_ur_KB s. 204; Yllefabriken Klippt_ur_KB s. 50, 112; Yllefabrikens öde 1965 Klippt_ur_KB s. 215; Ylleväst, ärmlös, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Yngsjö bönder 1775 Klippt_ur_KB s. 231; Yngsjö Klippt_ur_KB s. 8, 11, 102, 136, 144f, 159; Yngsjödramat Klippt_ur_KB s. 72, 144f. Yngsjökusten, oljeutsläpp 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Yngsjömordet 1889 Klippt_ur_KB s. 67-72, 144f; Yngsjömördaren död 1918 Klippt_ur_KB s. 145; Ystad Klippt_ur_KB s. 50, 139; Ytkondenseringssystem Klippt_ur_KB s. 89; Zeller, Else, fröken Klippt_ur_KB s. 233; Zerge, Owe, konstnär Klippt_ur_KB s. 172f, 179; Zigenarnas sång, musikfilm 1940 Klippt_ur_KB s. 179; Zinobia, fröken, ormtjuserska Klippt_ur_KB s. 43; Zolas s. 221; Åhlander, fröken, skådespelare Klippt_ur_KB s. 209; Åhus 1909 Klippt_ur_KB s. 109; Åhus arbetarekommun Klippt_ur_KB s. 116; Åhus blir köping Klippt_ur_KB s. 116; Åhus Broförening 1909 Klippt_ur_KB s. 113; Åhus hamn Klippt_ur_KB s. 88 (bild); Åhus Handelsaktiebolag 1905 Klippt_ur_KB s. 95; Åhus Järnvägen Klippt_ur_KB s. 36, 88; Åhus Klippt_ur_KB s. 11, 14, 20, 51, 55, 62, 66, 83, 96, 99, 102-104, 126, 128, 136, 139, 141, 162, 179, 190, 202, 219, 227, 229, 236f; Åhus kyrka Klippt_ur_KB s. 88; Åhus kyrktorn 1 jan. 1900 Klippt_ur_KB s. 83; Åhus kärr Klippt_ur_KB s. 136; Åhus lotsstation Klippt_ur_KB s. 88; Åhus Skarpskytteförening Klippt_ur_KB s. 14; Åhus slottsruin, utgrävning 1892 Klippt_ur_KB s. 55; Åhus Varmbadhus Klippt_ur_KB s. 154 (bild);

Åhus, Gästis Klippt_ur_KB s. 176[ÅOYH s. 252f]; Åhus, Saltsjöbad Klippt_ur_KB s. 8; Åhusbadstränderna, rekordvärme juli 1955 Klippt_ur_KB s. 190; Åhusborgen Klippt_ur_KB s. 237; Åhuskusten, oljeutsläpp 1937 Klippt_ur_KB s. 159; Åhussimning midsommarafton 1940 Klippt_ur_KB s. 176; Åkerhielm, S., generalmajor Klippt_ur_KB s. 190; Åkerman, A. F., borgmästare 1890 Klippt_ur_KB s. 70, 99; Åkermans Mekaniska Verkstad, Eslöv Klippt_ur_KB s. 91; Ålfisket 1901 Sölvesborg Klippt_ur_KB s. 91; Ångaren Gusten feb. 1929 Klippt_ur_KB s. 138; Ångaren Haga Klippt_ur_KB s. 141 (bild); Ångaren Mineral Klippt_ur_KB s. 128; Ångbad Klippt_ur_KB s. 235; Ångbåt Klippt_ur_KB s. 26; Ångbåtar Klippt_ur_KB s. 35; Ångbåten Telefon Klippt_ur_KB s. 89; Ångkol Klippt_ur_KB s. 128; Ånglok Klippt_ur_KB s. 202; Ångmaskin Klippt_ur_KB s. 16; Ångslupar Klippt_ur_KB s. 72; Ångslupen delfin Klippt_ur_KB s. 102; Ånskäpsbad Klippt_ur_KB s. 66; Årup Klippt_ur_KB s. 45; Åström, skådespelare Klippt_ur_KB s. 212; Åsums kvarn, eldsvåda natten till 1 juni 1937 Klippt_ur_KB s. 162; Älg skjuten i Skåne Klippt_ur_KB s. 15; Ämbetsberättelse från förste provinsialläkare 1899 Klippt_ur_KB s. 80; Ängelholm Klippt_ur_KB s. 127; Ängsgårdsområdet Klippt_ur_KB s. 199; Ära, teater Klippt_ur_KB s. 209; Ärekränkning 1928 Klippt_ur_KB s. 144; Ärmor, snäva, mode 1924 Klippt_ur_KB s. 142; Ögonblicksfotografi Klippt_ur_KB s. 47; Öhman, Harry, kassör, död i Spanska sjukan 1920 Klippt_ur_KB s. 130; Öhman, mekanisk arbetare Klippt_ur_KB s. 85; Öl Klippt_ur_KB s. 74, 85; Öl- och Frukoststugan Klippt_ur_KB s. 229 (bild); Ölhallen Norden Klippt_ur_KB s. 160; Ölstuga i Smalgatan Klippt_ur_KB s. 100; Önnestad Klippt_ur_KB s. 9, 13; Önnestads Folkhögskola, grupp bild Klippt_ur_KB s. 17; Önnestads Sparbank Klippt_ur_KB s. 197; Öresund Klippt_ur_KB s. 138; Örkened Klippt_ur_KB s. 99; Östad Klippt_ur_KB s. 82; Östadsfors station Klippt_ur_KB s. 82; Östanå Klippt_ur_KB s. 95; Östanå trämassesfabrik Klippt_ur_KB s. 41; Östberg, C. G. A., ny borgmästare 1927 Klippt_ur_KB s. 132; Östberg, Låsar & Tänger, klensmed Klippt_ur_KB s. 170; Österbergska teatersällskapet Klippt_ur_KB s. 207; Österlånggatan 97 Klippt_ur_KB s. 123; Östermalm Klippt_ur_KB s. 51, 80f (bilder); 90, 94, 113, 123, 130, 144; Österrike Klippt_ur_KB s. 180f; Österrikiska läkare Klippt_ur_KB s. 180; Östersjön Klippt_ur_KB s. 159; Östersjön Klippt_ur_KB s. 181; Östersjöns is Klippt_ur_KB s. 138; Österslöv Klippt_ur_KB s. 193; Östra bakgatan Klippt_ur_KB s. 231; Östra Boulevarden Klippt_ur_KB s. 173, 187, 189f, 197; Östra Ejaröd Klippt_ur_KB s. 84; Östra Göinge härad Klippt_ur_KB s. 14; Östra Göinge härads Lantmannaförening Klippt_ur_KB s. 119; Östra Göinge Klippt_ur_KB s. 37; Östra Salutorget Klippt_ur_KB s. 156; Östra Skånes Järnvägar Klippt_ur_KB s. 62, 100, 147, 170, 202; Östra Skånes Järnvägsbolag Klippt_ur_KB s. 102, 129, 170; Östra Smalgatan Klippt_ur_KB s. 59, 78, 80 (bild); Östra Storgatan 38 (bild) Klippt_ur_KB s. 50, 59, 75, 121, 128, 218; Östra Sönnarslöv Klippt_ur_KB s. 90, 106; Östra ytterområdet 1917 Klippt_ur_KB s. 126; Östra Ågatan Klippt_ur_KB s. 149; Östra Ängar Klippt_ur_KB s. 116; Övergångsställen och trafiklotsar Klippt_ur_KB s. 188; ÖverpolisKonstapelns rum i nya rådhuset Klippt_ur_KB s. 42; Översvämning 1867 Klippt_ur_KB s. 13; Översvämning 1917 Klippt_ur_KB s. 149; Översvämning i dec. 1928 Klippt_ur_KB s. 146; Översvämning vintern 1898-1899 Klippt_ur_KB s. 80; Översvämningar Klippt_ur_KB s. 235. **SLUT PÅ REGISTRET.**

Holmberg, Hans & Hjelmstedt, Lennart, Hjalmar Söderberg i Kristianstad, 1988.
 Holmberg, Hans & Olofsson, Christer, Fredrik Böök i Kristianstad, 1983 från det levande.
 Holmberg, Hans, Axel Wallengren och Kristianstadsbladet, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 131-134.
 Holmberg, Hans, De felande sidorna [På grund av ett missöde försvann några sidor från ... bok "Ett teaterhus i Kristianstad", Se nästföljande bok], i: FGCÅ 1985, s. 90-92.
 Holmberg, Hans, Ett teaterhus i Kristianstad. Kristianstads gamla teater - hur den kom till och hur den användes, 1984, cit. ETHIK.

- Holmberg, Hans, Gamla kyrkogården – en kulturoas i Kristianstad, 1987.
- Holmberg, Hans, Hjalmar Söderberg – ”Den låg i regndusk och dimma när jag kom”, i: RsiVr s. 206.
- Holmberg, Hans, Kung Kristian IV:s dröm: en lokal sägen och dess litterära betydelse i: Tidskrift för vetenskap, konst och industri, 1981, s. 159-165.
- Holmberg, Hans, Kristianstad i litteraturen, 1989.
- Holmberg, Hans, Kulturliv i fästningsstaden Kristianstad, i: Gamla Christian-stad, 1996, s. 174-186.
- Holmberg, Hans, Nytt möte med antiken i Skånes Athen [om Kristianstad som ”Lilla Athen”, antikinspirerad arkitektur i Kristianstad], i: FGCÅ 1994, s. 101-104, 1994.
- Holmberg, Hans, samt Andersson, Ingvar, Buhrgard, Lars, Ericson, Birger, Gavelman, Lars-Erik, Isaksson, Folke, Johansson, Kjell, Lind, Åke, Persson, Roland och von Vultée, Lars Åke, Kultur och nöjen, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 280-310.
- Holmberg, Hans, Skiss till den nya teatern sändes med ilgods och nattåg [1903], i: FGCÅ 1985, s. 111-117.
- Holmberg, Hans, Stad, öppna dig! 2007, ”stadsakvarie” s. 165ff, fel om när ordet ”vattenriket” användes för första gången s. 167. Om Kronhuset och Wendes lindorm/vapen s. 181ff. Sommarlusts gula lusthus. Cornelius Sjöcrona och Helgenäs s. 193ff. Skånes Athen s. 197ff. cit. SÖD.
- Holmgren, Yngve, Ljunggrens Verkstad, i: FGCÅ 1966.
- Holmgren, Yngve, Ångbåtarna från Ljunggrens Verkstad, i: FGCÅ 1968.
- Husberger, L., Härlövs ängar, i: FGCÅ 1987.
- Hülphers, Abraham, Dagbok från 1759 i: Schiller, H., 1934.
- Hülphers, Abraham Abrahamsson, Genom sjuttonhundratalets Skåne, 1934.
- Häggman, Bertil, Filip Orlik – en prominent gäst, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 56-66.
- Häggman, Bertil, Ukrainas statsöverhuvud med familj och regering i Kristianstad 1716-19, i: FGCÅ 1994, s. 46-56, 1994.
- Hörsell, Anna, Arrestanter kan väl inga oskäligen djur vara (fästningsfångarna), i: Gamla Christianstad, 1996, s. 118-137.
- I skilda färger: en diktbok af Mauritz Krook, Alfred Fjelner, Vilh. Ekelund och Nils P. Svensson, 1900. [Fjelner och Svensson tog studenten i Kristianstad.]
- Jakobsen, Sthen, f. 1642, d. 1696, präst i Kågeröd, skrev en krönika: *Den Nordiske Kriigs Krønicke* på danska, se KaS och <http://www.ts.skane.se/person/sthen-jacobsen> https://sv.wikipedia.org/wiki/Sthen_Jacobsen
- Jehander-Andersson, Maria, Johan Bergengren – Kristianstads främste guldsmed under 1700-talet, i: RsiVr s. 192.
- Joansson, Karl Erik, Nils Svantesson – Ovanligt politiskt samarbete efter långa besvärliga krigsår, i: RsiVr s. 214f.
- Joansson, Karl Erik, Åke Moberg – en märkesman med två VM-titlar samma år, i: RsiVr s. 218.
- Johannesson, Gösta, utg., Jordeböcker över Lunds ärkesätes gods vid medeltidens slut. Palteboken och 1522 års uppbördsjordebok, 1953. 579 s.
- Johannesson, Tomas, Några anteckningar om Kristianstads och Åhus handelsflottor åren 1850-1975, i: FGCÅ 1975, s. 82-120.
- Johnsson, Harald, Karrikyrer och blyertsteckningar, 1909.
- Jonsson, Pehr, Immeln – sagornas sjö. Sägner och berättelser från nordöstra Skåne, 1911, ny upplaga 1998.
- Johnsson, Pehr, Lillö. Den gamla medeltidsborgen vid Kristianstad i: Skånes Hembygdsförbunds årsbok 1938, s. 119-130.
- Johnson, Seved, Kristianstads stadsarkiv, i: Staden vid Helgeå, 1964, s. 11-28.

- Juhlin Alftberg, Jimmy m. fl., Borgen i Åhus. Ett medeltida maktcentrum, 2012.
- Järbe, Bengt, Sjukvårdsinrättningarna i Åhus under medeltiden, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 83-93.
- Jönsson, Bengt Johan, Mina första år i Kristianstad, i: FGCÅ 1985, s. 104-110.
- Jönsson, Hjalmar, Goodtemplar- och arbetarerörelsen, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 109-118.
- Jönsson, Nine Christine, Djävulens anhang, roman, 1983.
- Jönsson, Reidar, En hund begravnen (del 2), roman, 1988.
- Jönsson, Reidar, Mitt liv som hund (del 1), roman, 1983.
- Jönsson, Ronny, Frans G. Wiberg – stadens nöjespappa, i: RsiVr s. 209.
- Jönsson, Sture, Från detaljhandel till grosshandel. Werlins i Kristianstad, i: FGCÅ 1990, s. 41-56, 1990.
- Jönsson, Sture, Ur Handels Societetens protokoll, i: FGCÅ 1987, s. 22-33.
- Jönsson, Sture, Östra Salutorget, i: Gamla Christianstad 1996, s. 166-173.
- Kejsarkvarnarna 75 år (1888-1963), 1963.
- Kindblom, I., Egna hem i Kristianstad, i: FGCÅ 1973.
- Kjellgren, Thomas, Axel Kleimer, Agda Holst och Palle Pernevi, i: RsiVr s. 212f.
- Konow, Jan, von (red.), Skånska Kavalleriregementet 1928-1952, 1992.
- Kristianstad 350 år, Nyaste Kristianstadsbladet Nr 114 B** * Onsdagen den 20 maj * 1964, cit. K 350 år. innehåll: 1860 5/12 drunknade en telegramutbärare i Hammarsjön på väg till Åhus s. 60. 200.000 dagsverken för banan [Hässleholm – Kristianstadsbanan 1865] s. 58. 22 väljer första fullmäktige [1862] s. 56. 250-årsfest [1882] s. 54. 3.000 ser mördaren avrättas [25/5 1866, Röinge avrättningsplats] s. 69. 350 år [om staden, stora bild] s. 50f. Alloen [Allön] wdj Helligaa [omnämnd första gången 19/9 1613] s. 13. Anno 1614 thendt 22 Maij er Whae [Vä] Casseridt [upphörde staden] s. 32. Anno 1658 [Roskilde freden – Skåne blev svenskt] s. 15. Arbetarbostäder uppförs. Kokinrättning åt fattiga s. 39. Arbetsdugliga qvinnliga hjon utlegas [fattininrättningen, fattighuset 1856, 1860] s. 54. Att dricka brunn i Tivoli-parken [1889 öppnade en vattenkiosk] s. 90. Auktion på skepp, död i ugn, ångare i Helgeå, "Bladet" s. 60. Avsliten öronring avslöjar mor och son i Yngsjömord [Anna Månsdotter och Per Nilsson 1889] s. 74. Bagare strejkar mot arbetstiden [1897] s. 70. Ballongen steg till betydlig höjd [herr Cettis ballonguppstigning 1893 i Tivoli] s. 78. Barnfest [hos landshövdingen Rappe 1862] s. 60. Barnlik låg på kyrkogård [1864] s. 64. Befolkningen i stadsförsamlingen [1862] s. 56. Benzin och ekektricitet driver debutmotorcykel [1899] s. 66. Bestämde namn å stadens gator [1866] s. 52. Biskopen straffpredikar vid herdeinstallationen [biskop Billing, kyrkoherde Matheus Lundborg, Trefaldighetskyrkan, 14/10 1907] s. 92. Bland borgare och bönder i 1600-talets Kristianstad s. 11. Bogserångaren Karl XI färdigbyggd [1888] s. 80. Bråk om ettöringar på Vilan utlöser en svensk storkonflikt [Vilans Mekaniska Verkstad, strejk, arbetskonflikt 1903, lockout 1905] s. 88. Cellfängelset [historia, avrättningar glemmingemördaren 29/3 1887, s. 66, och yngsjömördaren 7/8 1890] s. 74. Christianstads borgare räddar Lars Wivallius åt litteraturen s. 5, 6, 25. Christianstads hospital in memoriam [Östra Storgatan 69] s. 27. Christianstads Spritförsäljnings-Bolag [prislista 1867] s. 39. Christianstads-bladet [olika artiklar från 1856-1859, 1861, 1864, husaga, konsert för nödlidande i Finland 1857, kastanjen på Stora Torg, samt historik för Bladet] s. 49. De första residensen [Hammars gård, Stora Torg, Hästtorget, Axeltorget, landshövdingarna Jens Sparre, Otte Marsvin, Jörgen Urne, Malte Juell, Ebbe Ulfeldt; Karl XI] s. 27. Den gamla staden ger vika för den nya bebyggelsen [foton från Vattentornet 1900 resp. 1964] s. 90. Den glömde översten [Hesterich] s. 39. Den kyrkliga organisationen i Kristianstad s. 19. Den obeskrivliga plågan 1676-78 [danska armén belägrade staden] s. 14f. Dessa byggde staden s. 41. Dragonmusikkårens avskedskonsert på teatern [hölls i april 1896] s. 80. Dramatiskt på Långebro. Tyska soldater med blanka vapen ..., s. 23, 25. Då Kristianstad är Sveriges Hollywood [Frans G. Wiberg, filminspelning: deckare "Han som klarar boven", första

långfilmen: Värmlänningarna med Georg Dalunde, Ellen Ströback, tapetseraren De la Motte, Maltesholm, Torsebro] s. 84. En märklig operation [gosse drack lut – fick konstgjord matstrupe] s. 80. En skolpojke skriver tiggobrev till satan [Samuel Euræus] s. 35. Ett bibliotek [1861] s. 52. Ett illande rött ekipage jagar fram genom gatorna [ny brandkår 1908, historik 1908-1943] s. 90. Fattigbadhus [1878] s. 72. Femtio hemlösa vid brand i Näsby [14/5 1881] s. 66. Festsmyckad stad firar jubileum [300 år, 1914, kronprins Gustav sedermera Gustav VI]s. 47. Flott diligence [diligens 1861] s. 52. Fri själaringning för obemedlade [1872] s. 52. Från 1/5 1897 kan man köpa mjölk i flaskor s. 74. Från beklädnadshus till Modehus, AB Paradiso s. 2. Från ett ”renoveradt stall” i festmarsch till nya skolan [kolera, Hertig Carls skola, nya läroverket 1858, skolhistoria] s. 64. Fullmäktigebeslut 1864 om spruthuset och svin s. 60. Fyrfaldig mördare faller för bilan [glemmingemördaren 1886, avrättad 1887] s. 66, 75. Fästningen [historik 1709-1899] s. 75. Första befästningen i Kristianstad s. 9. Första lokomotivet från Ljunggrens Mekaniska Verkstad [1899] s. 88. Första magistraten i staden s. 32. Första muséet är prytt med sirliga ornament [Fornstugan invigd 6/11 1886 i Tivoliparken] s. 78. Första-majmötet hölls för 75 år sedan [mäster Palm, en äng på Näsby fält 1883, historik 1889-1942] s. 70. Förste postmästaren s. 35. Gasexplosion på gasverket [1901] s. 90. Gasverkets tillkomst 1860 och gasbelysning [ing. Milner]s. 54. Generalbefälet flyttas 1886 från Hässleholm till Kristianstad s. 80. Gevär inte sabel [posten i högvakten byter till gevär 1906] s. 19. Giftmörderska från Kristianstad [fru Lövegren, Kåla-Sissa] s. 69. Glada aktörer på ”Terrassen” [Muck Linden, 8 filmer, teaterkafé] s. 86. Guldsmederna i Kristianstad försvann från våra storgator s. 32. Gustaf II Adolf med hästskräck kröp in i Ekenabbens fästning [filminspelning, cykel och gaslyktor (!), Maltesholm, Torsebro, ”Regina von Emeritz”, karta som visar var olika filmer spelades in] s. 86. Gästgivaregård med anor i Snapphanebygd – Broby Gästgivaregård [förste gästgivaren Aage Nielsen 1542, brand 4-5/9 1855] s. 91. Hamnen vid Landön ? [planer att flytta Åhus hamn 1887] s. 82. Helt visst var alla nöjda – utom två som gått på grund [segeltävling, Christianstads Segelsällskap bildades 1894] s. 80. Hjalmar Söderberg inträder idag, 1/12 1891, i Kristianstadsbladets redaktion och ersätter Emil Kleen s. 80. Hjonen får gratis bad [fria badresor till Åhus för fattighjonen 1901] s. 96. Hon kommer till ”pärlan vid Helgeå” [sångerskan Kristina Nilsson 1881] s. 66. Huset ”Nörre gade 79” Kippers källare [Peter Cahle, kopparslagaren Hans Georg Kipper, 1793] s. 18. Hwita och kulörta i stadshus [1872] s. 52. Hösten 1915 marscherade norringarna in i staden [Norra Skånska Infanteriregementet, historik 1812-1964, Georg von Döbeln, J. C. Toll, foto från paraden på Stora Torg 27/10 1915] s. 92. I begynnelsen var Alloen [Allön] s. 3. I galopp [vid Attarps järnvägsstation Pingst 1865] s. 64. I sakta traf öfver nybyggda Långebro [1860] s. 60. Idrottsföreningen Kamraterna ordnar Olympiska spel på läroverkets plan i sept. 1901 s. 96. Inbjudningsbrev till jubiléet 22/5 1964 [Axel Kroon fullmäktiges ordförande] s. 61. Infrusna [två segelprämar och ångprämen Helge 1876] s. 72. Intermezzo: Kongl. pällsk huvudstad och residens för kosakers hetman/ När Frankrikes blivande drottning lekte som barn på Stora Westra gatha [Polen, Stanislaus Lescinski, vice guvernören och generallöjtnanten Carl Gustaf Skytte, drottning Marie] s. 17. Jerusalems skomakare [”kejsaren” i staden, flygmaskinen, kejsarens ”miljon”, foto] s. 90. Jordarrende inom staden [1860] s. 54. Kalla och varma bad [badhus 1861] s. 56. Kanalpenning [1,50 i Södra Kanalen 1859] s. 45. Klasskillnaden på maskeradbal [1890] s. 72. Koleran larmslår staden [1857] s. 43. Kopporna 1859 s. 52. Kristianstad hovrättens säte under 96 år, s. 41. Kristianstad införlivas med rikstelefonnätet från och med den 1/10 1891 s. 66. Kristianstad skrudat till fest - går att fira 350-årsjubileum [om 300-årsfirandet 1914, historik 1914-1964, sport, Bladets krönikör på 1860-talet, hamnen i Åhus] s. 98. Kristianstads Cykelklubb s. 42. Kristianstads exporthandel i början av svenska tiden s. 29. Kristianstads första teater s. 39. Kristianstads renhållningsbolag bildades 1893 och Fattiginrättningens pudretfabrik upphörde därmed med

sitt arbete s. 80. Kyrkoherdeval 10/3 1907 s. 90. Källor och litteratur [bl. a. Bladets arkiv från 1856] s. 96. L. O. Smiths ångbåt "General Boy" s. 42. Långsamt reste sig kyrkan [Trefaldighets kyrkan, Jörgen Christoffersön, David Nijborg] s. 8f. Lärnings lek med "fosforkarameller" vållade den ödesdigra branden 1847 [kopperslagare Anders Werlin] s. 42. Med Branting för rösträtt [1895] s. 70. Militärmatsedel [1873] s. 52. Miniaturmålaren Karl August Tolander [f. 1910] s. 45. Minnes tavla s. 37. Missionshuset invigdes 10/1 1876 s. 72. Misströstans egyptiska mörker om elektricitet s. 42. Musikföreningen Lyran har [år 1896] hyrt Lundgrenska trädgården – det blev senare populära Sommarro s. 80. Märkvärdigheter om Christianstads sista ockupation 1710 - Hegeman hängs i sin frånvaro i staden [Christoffer Hegeman, generalmajor Gyllenstierna, västgöta ryttare, general Magnus Stenbock, borgmästare Scholten, skomakaren Mouritz Drewe, prosten Näsman] s. 19. Mästerskap i brottning [Ahlberg och Krook 11/7 1897] s. 78. Nordens kärlekssaga börjar i Kristnastad [löjtnant Sixten Sparre och lindansösen Elvira Madigan 1889, cirkus Varieté] s. 76. Norra Åsum församling rik på medeltida historia [runstenen] s. 33. Ny Folkskola på Östermalm [1903] s. 96. Nya Läns-Lazarettet det ståtligaste i Riket [1864] s. 56. Nytt residens [för länsstyrelsen invigt 12/11 1869] s. 64. Några bilder från skråtiden [hantverkare] s. 26f. När bioduken spänns upp framför koret i kyrkan [historik om film och biografer 1896-1907, levande bilder i hotell Brissman 1896, feb. 1899 första filmen i gamla teatern, levande bilder ur passionshistorien i Trefaldighetskyrkan – största filmförevisningen i stadens historia! 5/9 1905 öppnar "biografteatern" vid Tivoligatan och 24/11 1905 öppnade Grand Kinematograf i stora godtemplarsalongen, Cosmorama vid Östra Storgatan] s. 82. Näsby äldst men yngst efter inkorporeringen [1/1 1916, historik, 1380, 1394, 1484, Åhus hospital, 1614, Hammars gård] s. 96. Nödmönten 1677 [nödmünt] s. 14. Också en brevroman [Karl Gustaf Pilo och Alexander Roslin] s. 37. Pappers-Krischan [sedel med Christian 4:s bild!] s. 37. Plock från 1800-talet s. 29. Polis och magistrat på fattighuset då Kristianstad får sitt nya rådhus [1735, , historik 1728-1916, murarmästare Anton Jörgen Kilian, 1888] s. 78. Premiärlandsting 1863 s. 60. Premiärstrike på kanalbanken [1870] s. 69. Restaurationslokalen i Tivoliparken har nedtagits efter 40 år [1872] s. 69. Revolutionen i Kristianstad. Några källkritiska studier [general Johan Christopher Toll och Abraham Hellichius] s. 20. Riksens huvudstad [Erik Dahlberg, Johan Gyllenstierna, Carl Gustaf Skytte, Ebbe Ulfeldt, Rutger von Ascheberg] s. 13. Ruskig sanering [trädfällning vid kyrkan 1865] s. 64. Rån och dråp på gatorna [1859] s. 54. Samhällets viktigaste livsfråga [järnvägshistoria, 1859-1965, skriven 1896] s. 59. Sedlighetsaposteln Björnson hyllad med serenad från gata [189?] s. 72. segelleden från Torsebro till Åhus – men Helgeå tar en gruvlig hämnd [John Nun Milner, torrläggningen, Nosaby sjö, 1857-1862] s. 68f. Sigge Wulff – charmören [Sigvard Lindgren] s. 52. Simmarfest vid Långebro [1905] s. 88. Sjuttio ser bilan falla [Yngsjömordet, Anna Månsdotter avrättades den 7/8 1890] s. 75. Skarpskjutning – övning av Wendes artilleriregemente [1873] s. 52. Skillnad på folk [1872] s. 52. Skjutbanan idrottsplats [Kamraterna får en idrottsplats 1907] s. 80. Skolmilitär [1861] s. 64. Skottenborg [köps av staden 1905 för 101 kr] s. 90. Skottenborg i farozonen [beslut om rivning 1864] s. 60. Skål för ånghästen [Hässleholm – Kristianstadsbanan 1865] s. 58. Slaget på Näsby fält 1645 s. 7. Snö och is isolerar Kristianstad [vintern 1888] s. 72. Staden får bibliotek [1878] s. 69. Stadsfullmäktige och sedligheten [nya Tivolirestaurangen 1905] s. 88. Storkhane skjutten vid Lillö kungsgård [1871] s. 52. Stort husras på Östermalm [1907] s. 90. Svagt intresse [för stadens angelägenheter [1861] s. 52. Svartsjuka – blodskam [Yngsjömordet 1889] s. 74. Sven Duva kämpar tappert i Torsebro [1909, "Bröllopet på Ulfåsa", Vittskövle, Tivoli, Dalunde] s. 86. Svensk-norska unionskrisen [samling på Stora Torg 1905] s. 96. Sveriges första Folkets Hus [invigd 27/9 1890 på Östermalm] s. 70. Telegram till Christianstads-Bladet 1859, kungen är död [Oskar I] s. 54. Tivoli-Bolaget [vite för den som gör åverkan eller ofred i Kommendantsängen (senare tivoliparken) 1858] s. 52. Tjusiga skyttar [Skarpskytteföreningen

bildades 20/3 1861] s. 56. Trappa till stadens historia [”Bladets trappa”, Stora Torg nr 10, 1614 – 1860-talet, Prästgård, Kristianstadsbladets redaktion, Hjalmar Söderberg, Emil Kleen, Falstaff Fakir, Fredrik Böök, löjtnant Sixten Sparre, Hans Wandenberg/Wanneberg, Olof Wandenberg, Åhus, Claus Hanssön] s. 45. Två kungliga lok drar två nordiska kungar i festtåg [1865] s. 58. Tvångsäktenskap med Norra Åsum efter många års utredningar [inkorporerades 1941] s. 96. Uddens sista dag [18/9 1894] s. 66. Upp psaltare och harpa [ny orgel till Trefaldighetskyrkan 1889] s. 80. Vattentorn ”döps” i champagne – en fågelvy över staden 21/10 1900 s. 88. Wattenwerk i ”Drottningen” [nytt vattentorn 1873, dricksvattnets historia 1861-1873] s. 62. Vecko-krönikan [mars och juni 1859, näktergalen] s. 54. Wendes artilleriregemente är Sveriges dyraste regemente s. 80. Wendes ärorika regemente är ett med Kristianstad [Wendes Artilleriregemente från 1794, general Carl von Cardell, en ridande division, historik 1794-1946-1964, Norra Åsum, foto från sista paraden på Stora Torg 4/10 1927] s. 92. Whae [Vä] berömda silversmide följde med till Alloen [Hans Klausönn Bandel] s. 31. Vår lilla stad: Några flyktiga intryck [Hjalmar Söderberg 1891] s. 72. Vår lilla wackra stad [1866-1870, Torsebro] s. 62. Vår nye kung [Karl XV] s. 54. Vår äldsta tobaksnotis från staden [1626] s. 35. Vägen från Hammarspynt till Beckhofwet [vägtaxa 1873] s. 52, Ångslupstrafik till Ekenabben [TO:s och IOGT:s sommarfest 1905] s. 88.

Kristianstad Skulpturstaden, 1993.

Kristianstad: Välkommen till Kristianstad, 1976, 1980.

Kristianstad-Blekinge Slakteriförening 1925-1950. Minnesskrift, 1950.

Kristianstads Baptistförsamling 100 års Jubiléumsskrift, 1957.

Kristianstads Fria Missions-Förenings 30-års-jubileum. Minnesskrift 1878-1908, 1908.

Kristianstads Järnvägmuseum, Kristianstads Länsmuseum, u. å. [1979].

Kristianstadsbygdens Jul 1956.

Kroon, John, och Kjellberg, Sven T., Skåniskt adertonhundratall i bild, 1954.

Lagerroth, Fredrik, Minnen från Kristianstads skola, 1929.

Landin, E., Berättande Kristianstadsbilder, 1999.

Larsson, Einar, Johan Nilsson, i: RsiVr s. 208.

Larsson, Göran, Militärstaden Kristianstad, i: RsiVr s. 95-105.

Larsson, Göran (red.), Norra Skånska Regementet 1811-1994 I-II, 1994.

Lauring, Palle, Danmark i Skåne, en usentimental Rejse, 1961.

Lavesson, Göran, samt Holmgren, Yngve och Thomasson, Göran, Kommunikationer, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 183-213.

Lengertz, William, När vi gingo i Kristianstads skola, 1933. **Innehåll:** Afrika s. 17; Aftonunderhållning vid skolan s. 28; Ahlén, Abraham, historiker s. 8; Amatörpjäs s. 31, se även pjäs; Amerikansk humor s. 17; Antikens kulturer s. 8; Ardell, Ernst, adjunkt s. 10; Athenaeum, läroverkets litterära institution s. 31f; Bergkvist, Jacobsson s. 6; Bergman, Hjalmar, författare s. 32; Betyg s. 11, 15, 19; Bild: Den nedbrända talgdanken s. 34f; Bild: Filosofen Sandell s. 28, 35; Bild: Gubben Gardh (Jerusalems skomakare) s. 30, 35; Bild: Lars Johan Wahlstedt s. 17, 35; Bild: Kometen över Kristianstads skola 1910 s. 24, 35; Bild: Kristianstads skola s. 3, 35; Bild: Läroverket s. 5, 35; Bild: Nils Petter Olofsson, adjunkt s. 12, 35; Bild: Mollstadius, präst, adjunkt s. 14, 35; Bild: Waldemar Ekedahl, rektor s. 7, 35; Bonjour s. 27; Botanisk exkursion s. 16; Brink, Emil, tecknare, framsidan, s. 35; Böök, Fredrik, professor, författare s. 29-32; Böök, Otto Sylwan s. 31; Choklad vid utfärder från skolan s. 11; Christoffersson, skomakarmästare, Kristianstad s. 30; Dalsjö, Magnus, grekiska s. 8; De bello gallico s. 18; Deklamationsturnéer s. 27f; Den längste, pseudonym för borgmästaren Munck af Rosenschöld s. 8; Ehrnberg, Nils, rektor, latinlärare s. 6-8; Ekedahl, Waldemar, rektor, historia, filosofi, geografi s. 6f, 10; Eldbränder och gnistor, 1876, bok av H. B. Palmér s. 32; En tråkig bok, 1920, av Axel Olsson s. 33f; Enghoff, Karl, adjunkt s. 10; Erre, Johan Persson, f. d. elev, präst, Hästholmen s. 26; F, Calle, elev, ”Tigern” s. 18f;

Fagerlin, Peter Lorentz, adjunkt, "Maskinen" s. 10, 17; Fagerlund, Theodor, adjunkt, geografi, historia, "Tidda Knäck" s. 11f; Fattighuset s. 30; Fattigvården s. 29; Franzén, adjunkt s. 10; Frasses rotting s. 12; Friherrinnan vom Zalie, 1927, bok av Axel Olsson s. 34; Frimurare s. 8, 10; Frimärkssamlare s. 6; Från Sandköping: kåseri och Brattidyll, 1926, bok av Axel Olsson s. 33; Fuxar och brackor (= folkskoleelever och gjutare) s. 6; Föreningens publikationer s. 31; Gardh, Petter Johansson, f. d. skomakare s. 29; Geolog s. 9; Gipstiger s. 18f; Godtemplarlogerna s. 27; Granath, Helge s. 32; Grönköping s. 32; Gubben Kemners sista stunder s. 19; Gustafshamn, Fredrik Bööks namn på Kristianstad s. 32; Gustav V Adolf Vasa s. 29; Hallbäck, G. A. s. 10; Halleys komet över Kristianstad 1910 s. 20-26; Halleys komet eller den glada kvartetten, ett pjesatom på vers s. 20; Hammarlund, C. O., författare (Völund Rimsmed) s. 32; Hans Majestät s. 29; Hasselskog, Nils s. 32; Hansson, Hans August, adjunkt s. 10; Hasse Z s. 31; Hellström, Gustav, författare till romaner om Kristianstad s. 14, 31f; Henning, Albert, postassistent, författare, lyriker s. 31f; Hesselgren, Carl August, adjunkt s. 9; Högdligt gravkor s. 29; Hörby Samskola s. 10; Jacobsson, P. G. S., adjunkt, latin s. 18; Jerusalems skomakare s. 29f; Johansson, Ernst Alfred, adjunkt, fransklärare s. 10f; Johansson-Gardh, Petter, f. d. skomakare s. 29; Johnsson, Harald, författare s. 16, 31; Julstämning, skrift s. 29f; Jönsson, B. J., köpman s. 12; Kallenberg, B. S., adjunkt s. 9; Karrikyrer och blyertsteckningar, 1909, bok av Harald Johnsson s. 16; Kejsaren av Portugallien s. 29; Kemner, Johan, musiklärare s. 19; Kikare s. 22; Kleimer, Axel, målare s. 31; Klämde olydiga elever i dörren s. 11; Knallen och Trapa natans s. 16; Kotiljongsdekorationer s. 29; Kristianstads Fornminnesförening s. 8; Kristianstads Musiklivs egentlige grundläggare s. 19; Kristianstads Nation vid Lunds Universitet s. 8; Kråkvinkelsmiljö s. 32; Kvartetten, pjäs 1910 s. 20-26; Köpenhamn s. 32; Lagerroth, Fredrik, professor s. 6, 16, 31; Lellberg, skald s. 21-26; Lengertz, William (1891-1962), journalist, författare, köpman s. 10; Liedholm, Nils Josef, adjunkt s. 10; Lilla Paris s. 27; Linderödsåsen s. 33; Ljunggrens Mekaniska verkstad s. 6; Lund s. 8; Lundberg, Olof, teckningslärare, "Trampen", "Tjampen" s. 10, 18f; Lundkvist, Axel Sigfrid, adjunkt, "Lunkan" s. 10, 16; Långben, pseudonym för borgmästaren Munck af Rosenschöld s. 8; Malmberg, Henric, adjunkt, "Sprätten" s. 10f; Minnen från Kristianstads skola, 1929, bok av Fredrik Lagerroth s. 6, 16; Minnesskrift om Kristianstadsborna, bok av A. Munck af Rosenschöld s. 8; Mollstadius, regementspastor, adjunkt, "Molle" s. 10, 14-16; Morgonböner på skolan s. 14; Musiklärans första grunder, lärobok s. 19; Musiklärarens första grunder s. 19; Muspelhem s. 13; Myntsamling på Läroverket s. 9; Munck af Rosenschöld, August (1868-1955), borgmästare s. 8; Muncken, pseudonym för borgmästaren Munck af Rosenschöld s. 8; Musiklivets i Kristianstad egentlige grundläggare s. 19; Möller, Per, litteratör s. 8; Möllerberg, Nils, bildhuggare s. 32; Nollberg, aktör s. 21-26; Numismatiker s. 9; Nyaste Kristianstadsbladet s. 32; Olofsson, Nils Petter, adjunkt, matematik, historia s. 10, 12f; Olofsson, skomakare s. 13; Olsson, Axel, författare (1892-1969) s. 18, 31-34; Palmér, Henrik Bernhard, författare (1801-1854) s. 32; Pellberg, elev, aktör s. 20-26; Pellbergs studerkammare i Kristianstad s. 20-26; Pettersson, Fredrik, adjunkt, "Petter" s. 6; Pjäsa om Halleys komet 1910 s. 20-26; Platon, grekisk författare s. 8; Pytagoras vän s. 12f; Qvidamsson, Qvidam, pseudonym för N. P. Svensson, författare s. 32; Rector magnifikus i Kristianstad s. 10; Rimsmed, Völund, pseudonym för C. O. Hammarlund s. 32; Rotting för olydiga elever s. 12; Sachs, Hans s. 13; Sabel och uniform i julklapp s. 14; Sandell, filosof, "professorn" s. 27-29; Sandköping s. 32f; Sandells-afton s. 28; Sigillsamling på Läroverket s. 9; Skickade olydiga elever till rektorn s. 11f; Skåne-samling, Lengertz egen s. 8; Skånes Hasse Z s. 31; Slokhatt s. 29; Smålands Nation vid ; Lunds Universitet s. 8; Snusnäsduk s. 16; Snörmakare Lekholm får en idé, 1927, bok av Gustaf Hellström s. 32; Sola i Karlstad s. 27; Solring s. 29; Sommarleken, 1927, bok av Fredrik Böök s. 32; Spex s. 31; SSUH-förening s. 31; Stadens teater s. 31; Stagnelius s. 32; Stryk för olydiga elever s. 11; Ström, Sixten, tecknare, framsidan, s. 35; Studentromantik s. 10; Svellberg, kompositör s. 21-26; Svenska

- Akademien s. 32; Svensson, N. P., författare (Quidam Quidamsson) s. 32; Svensson, S. H. B., ”doktor Stina”, språklärare, redaktör s. 8; Sädbom, J. A., gymnastiklärare s. 10; Talgdank, Ljus s. 21; Tandläkare s. 11; Teatern s. 31; Tegnér s. 32; Tivoli s. 29; Trätöfflor s. 29; Tusse, pseudonym för borgmästaren Munck af Rosenschöld s. 8; Uniform och sabel i julklapp s. 14f; Universitet i Lund s. 8; Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas s. 31; Wadköping s. 32; Wahlstedt, Lars Johan, lektor, naturalhistoria, ”Knallen” s. 16f; Wadborg, Olof, musiklärare s. 19; Vintergatan s. 25; Wranér s. 31; Värmland s. 27, 29; Världsgåtan s. 29; Zerge, Ove, målare s. 31; Åhus utan hav, sommargäster och tobaksland s. 33; Åhus och dess slott, 1893, bok av Abraham Ahlén s. 8; Åsfolket s. 33; Åsnabryggan (svarta tavlan) s. 13; Ärekränkning s. 8; Citat: Läraren: ”Du får förlåta mig, min påg. Jag hade fel”, s. 7; Läraren: ”Sätt dej ner, du har ditt Sä (C)”, s. 11; Lärare till lärare: ”Lunkar du före, så knallar jag efter”, s. 16; Eleven: Caesar omfamnade Vercingetorix med tårna (e. g. under tårar)” s. 18.
- Lengertz, William**, Min kulörta bok, 1940.
- Léonarde-Lindgren, Alma, ”Min Mamma sa ...”, 1984.
- Lerbom, Jens, Massavrättningen vid Kristianopol 1677 och något om problemen med övergångstidens historieskrivning, i: Ale. Historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge, 2008:4.
- Liljeroth, Erik och Neideman, Kaj, Kristianstad, 1949.
- Liljeroth, Erik, Skåne, 1962
- Liljeroth, Erik, Skåneland, 1951, 2:a uppl. 1952.
- Liljeroth, Erik, Theander Tomas, Torstensson Lars, Kristianstad. Bilder från en stad i Vattenriket, 1999.
- Linder, Erik Hjalmar & Brusewitz, Gunnar, Sommarresa till diktens städer, 1955.
- Lindbom, Gunnar, ... bevara vår stad för eld och brand, i: FGCÅ 1985, s. 22-33.
- Lindbom, Gunnar, Gubbarna på väggen (Rådhusets fullmäktigesal med porträtt av ordföranden från 1863), i: Lilla Paris, s. 143-146, 1980.
- Lindbom, Gunnar, Kastanjer och barnatro (vårdträden är inte så gamla som man tror), i: Lilla Paris, s. 12-15, 1980.
- Lindbom, Gunnar & Granqvist, Kurt, Kristianstad - elverket 75 år: 1902-1977, 1977.
- Lindbom, Gunnar & Björklund, Carl M., Kristianstads läns hushållningssällskap 1814-1964: [en minnesskrift utarbetad i anledning av Kristianstads läns hushållningssällskaps 150-årsjubileum], 1964.
- Lindbom, Gunnar, Lilla Paris. Sanna berättelser ur småstadslivet, 1980, cit. LP.
- Lindbom, Gunnar, Nationalmonument (Heliga trefaldighetskyrkan), i: Lilla Paris, s. 153-155, 1980.
- Lindbom, Gunnar, Nu var det 1916, i: FGCÅ 1990 s. 128-142, 1990.
- Lindbom, Gunnar, Rapport från ankdammen. En god och uppbygglig Kristianstadsbok, 1982, cit. RFA.
- Lindbom, Gunnar, Vasen – utplånat sekelskifte ”Glytten” minns och berättar [kvarteret Vasen, Missionskyrkan = Vasakyrkan, om familjen Lindbom, firma Lindbom-Lindvall, Ljunggrens Verkstad, pastor Karl Andersson i SMF, söndagsskolan, smeden Magnusson, Lindboms Mekaniska Verkstad, direktör Sven Hansson], i: FGCÅ 1990 s. 114-127, 1990.
- Lindbom, Gunnar, Vår lilla vidgade - den annorlunda Kristianstadsboken, 1978, cit. VLV.
- Lindbom, Gunnar & Larsson, Robert, Kristianstads kommun: byggnadsnämnden 125 år, 2001.
- Lindbom, Gunnar & Lindquist, Sven, Södra Sveriges centralkassa för jordbrukskredit: en kavalkad genom 50 år : [1916-1966], 1966.
- Linderoth, Sven, Från konkurrens till monopol, 1981 (doktorsavhandling av om Kristianstadsbladet).
- Lindhagen, Magnus, Fästningsstaden Kristianstad, 1991.

- Linné, Carl von, Skånska Resa år 1749, 1977, flera upplagor.
- Ljung, Jöns, Fjälkinge i forna dagar, 1904. BOF s. 4, 23.
- Ljunggren, C. J. F., konsul. Musikalier: Idyll, Förgät mig ej, Dagen, Glädjens ögonblick, Sång till Skåne. Musik av Ljunggren, fotokopior av original i privat ägo finns i Regionsmuséet.
- Lorenzen, Vilhelm, Christian IV:s byanlaeg og andre Bybygningsarbejder, 1937 [Folke Holmér om Kristianstads grundläggning], 400 år KO s. 202.
- Lovén, Astrid, Nicolovius och Kristianstad, [om prästen och skalden Nils Lovén] , i: FGCÅ 1997, 1997, s. 89-99.
- Lundborg, Matheus, Heliga Trefaldighetskyrkan i Kristianstad. Beskrivning och historia. 300-årshögtid den 3 juni 1928, 1928.
- Lundquist, Gunnar, Södra Kaserngatan – den förlängda gatan [Östermalm, kvarter Åsen och Vasen, Missionskyrkan = Vasakyrkan, pastor Karl Andersson i SMF, Valborg Berg, dr Friden Sandberg, spanska sjukan, Dogepalatset, apotekare Fredrik Engström, Maj i by, barndaghemmet ”Mjölkdroppen”, Föreningen Barnavård, Östra kanalen, Hästtorget, Betelkapellet 1893, Anders Wiberg, Hylénska huset, Riksens Ständer, C. K. Schenholm, gamla Fattighuset, Jerusalems skomakare, pudrettladan, apotekaren G. R. Gauffin, Norringarna, Norra Skånska Infanteriregementet, Kommunalgården, Carl Diedricsson, Hellig Geistes Hospital, Kronohospitalet, länslasarettet, branden 1847, Krumlinde, C. J. F.
- Lundgren, Disa, Thorsten Andersson – Kristianstads historiker, i: FGCÅ 2005.
- Lundgren, Disa, Thorsten Andersson – Kristianstads historiker och oförtröttlige kulturvårdare, i: RsiVr s. 217.
- Lundgren, Lars J., Sven-Erik Magnusson – eldsjelen som förvandlade sumpmark till vattenrike, i: RsiVr s. 220f.
- Ljunggren, konstnären Gustaf Rydberg,], i: FGCÅ 1990 s. 84-67, 1990.
- Lunds Stifts Herdaminne, 1-14, [ser. 2 del 12 Villands och Gärds kontrakt] 1943-2006.
- Lundström, Gunilla & Nyberg, Curt (red.), Bland Bladets många sidor, 2006 [Kristianstadsbladets jubiléumbok, 150 år, 1856-2006], cit. BBMS. Det var bestämt från början s. 9-10; Tidningsutgivning – en dramatisk historia s. 11-14; Skånsk samverkan vid nya milleniet s. 15-25; Handikappet hann i fatt Ola s. 26-28; Christianstadsbladet – med växlande förtecken s. 29-46; Familjeföretaget tar form s. 47-76; Så likt men ändå så olik – en röd tidning s. 77-88; Brott och olyckor tidningens stapelvaror s. 89-107; Populär kvarterspolis sökte de små s. 108-110; Romaner, lätt sida och serier – för ro skull s. 111-120; Politiken tonas ner Bladet tidning för alla s. 121- 136; Sporten – från utfyllnad till stark spelare s. 137-157; IFK-hjälten med hjärtat i Kristianstad s. 158-160; Bladet – tidning för stad och bygd s. 161-177; Ett betydelsefullt spadtag i Furuboda s. 178-180; Aktiv journalistik – med läsarna på plats s. 181-188; Cancersjuke Alexander vann kampen s. 189; Insamling ger familjer andrum s. 199-192; Samtid och samvete – en svår balansgång s. 193-199; Kommer der ett fruntimmer hit s. 200-202; Förnyelse: nyhetssetta och morgonutgivning s. 203-220; Familjens sidor s. 221-224; Det tog tid att växa in i prästrollen s. 225-228; Kvinnor, unga och barn med egna spalter s. 229-246; Lantbruk stadigt inslag i ekonomirapporteringen s. 247-252; Flera försök att fånga hässleholmarna 253-262; I mellersta Skåne – en strid på kniven s. 263-270; Tidningshalvor till salu – Bladet blir stiftelse s. 271-282; Om att bilda opinion – ledarskribenter minns s. 283-303; Man jobbar mycket och tjänar lite s. 304-306; Gott om film och TV på Bladets nöjessidor s. 307-313; Två ackord och ett game boy s. 314-316; Teatern på norr start för kulturbevakning s. 317-334; Två decennier an förändring s. 335-350; På Angeldorffs tid s. 351-254; Kristianstadsbladet 1956 s. 255-362 [svartvita foton på personalen – 59 personer]; Kristianstadsbladet 1 januari 2006 s. 363-366 [färgfoton på personalen – 109 personer]; Källor s. 267-368; Personregister s. 369-374.
- Mattsson, Hans, Reminiscences/Minnen, 1891 [utkom både på engelska och svenska, berättar bl. a. om flera besök i Fjälkinge], se torrlägningsföretaget 1875! BOF s. 132.

- Medelfar, Mads Jensen [biskop i Lund], *Encœnia sacra, Christelig indvielsis prædicken ...* (invigningspredikan i Trefaldighetskyrkan 8 juni 1628), 1633.
- Melén, E., *Kristianstadsbladet 1856-1976*, 1976.
- Mellhed, Jan, *Snapphaneland*, 1981. Altarstenar s. 133-137, 167-171; Blodbadet på Båstads torg 1678 s. 138-142; UGGLEHERARNA/UGGLEHERRARNA s. 178-198; Kristianstad s. 182, 186, 199, 214; Loshultskuppen s. 199-235; Brandskatt s. 222.
- Meuller, Hagbert & Flensmarck, Tor (red.), *Skepparslövs sockenkrönika*, 1987, cit. SSHM. Fornlämningar s. 10-16; Skansar från skånska kriget 1678 s. 17; Bebyggelse- och naturnamn s. 18-22; Medeltida urkunder s. 23-31; Kyrkbyn 1548-1671, Skepparslövs by, Öllsjö by; Gårdarna på Nävlingeåsen: Svenstorp, Bockeboda, Bjärnhult, Sönerlycke, Uddarp, Isgrannatorps by, mycket för släktforskare; Släkttavla över ägarläkter till Skepparslövs godset s. 30; Stamtavla för Buck- släkten och den skånska Sparre-släkten s. 46; Bra sakuppgifter och ordförklaring för forskare, ex. Bornholms vederlagsgods s. 53-56; Krigståg och härjningar i nordöstra Skåne s. 57-63; Präster, degner/klockare, kyrkotjänare, kyrkvårdar s. 65-73; Katekismilängder 1683, 1697 och 1742 s. 76-81 – bra för släktforskare! Skolans historia s. 85-90; Fattigvård och barnavård s. 91-96; Hälso- och sjukvård s. 97-98; Gårdar och anläggningar 1767, 1815, 1817: socknen, Uddarp, Öllsjögård, Åkersholm, Haga, Brydestugan eller Bastuan, backstugan i Svenstorp, Skepparslövs mölla, lantmätare Lorentz Kreugers karta 1693 över Uddarp och Skepparslövs by, kopierad 1787 av lantmätaren Chr. J. Enström s. 101-138; Byar, byordningar, skiften (mycket för släktforskare) s. 139-184; Märkvärdigheter i skepparslövs socken s. 185-190 ; Om ”hörare” s. 37, 85; Gåramålningar s. 183, 193-195. Minnesblad samlade af Skånska Ingeniörsklubben med anledning av industriutställningen och teknikermötet i Malmö 1896, 1896.
- Minnesskrift. Kort historik öfver Baptistförsamlingens i Kristianstad 50-åriga tillvaro 1857-1907, K. G. Hane, 1907., cit. M BiK.
- Modéer, Kjell Å., *Hovrätten över Skåne och blekinge*, 1971.
- Modéer, Kjell Å., *Skånska advokater. Från prokuratorer till samfundsadvokater*, 1992.
- Molhem, Per, Johnsson, Pehr, m. fl., *Här och där. 2, Utflykter i Albo, Göinge och Åsbo härader (1876-1919)*, 1991.
- Moltke, Ernst, Herulf Trolle, i: *Boken om Lillöhus*, 1948, s. 116-124.
- Mowitz, Bertil, *Jag minns den stad. Strövtåg i Kristianstad efter 60 år*, i: FGCÅ 1990 s. 161-177, 1990.
- Munck af Rosenschöld, August, *Kristianstad på 1880-talet*, i: FGCÅ 2, 1949, s. 49-52.
- Munck av Rosenschöld, August, *Minnesskrift om Kristianstadsboarna*, 1930.
- Munck af Rosenschöld, August, *Presidenten Munck af Rosenschölds hem i Kristianstad*, i: *Från gamla skånska hem: minnen upptecknade av fränder och vänner, samlade och utgivna av Pontus Sjöbeck*, 1926.
- Månsson, Bengt, Forsling, Rick, *Kristianstad – skulpturstaden*, 1993.
- Mårtensson, Anders (red.), *Attraktiv kulturbygd. På upptäcktsfärd i Kristianstads kommun*, 1995.
- Mårtensson, Leif, *Artilleriet i Christianstads fästning*, i: *Gamla Christianstad*, 1996, s. 73-95.
- Mårtensson, Leif, samt Callmer, Göran, Niwongh, Lars G., Nordström, Erik, Söderstrand, Stig och Rättzén, Bengt, *Folkrörelserna, om massrörelser för intresse och gemenskap*, i: *Nya Kristianstad*, 2000, s. 311-333.
- Mårtensson, Leif, red, *Gamla Christianstad, jubiléumsbok*, 1996, cit. G. Ch.
- Mårtensson, Leif, *Kristianstad de senaste 150 åren – om utvecklingen av staden, kommunen och administrationen*, i: *Nya Kristianstad*, 2000, s. 9-30.
- Mårtensson, Leif, *Kristianstad i fara, om krutförvaring och ammunitionsshantering genom tiderna* s. 33-53 i: FGCÅ 1991, 1991.
- Mårtensson, Leif, *Kronans byggnader i Christianstad 1824*, i: FGCÅ 1997, 1997.

- Mårtensson, Leif, Kronan och staden Kristianstad, om markaffärer och jord-tvister genom tiderna, s. 57-59 i: i: FGCÅ 1997, 1997.
- Mårtensson, Leif, Nosabysjön blir aldrig torrlagd, den hålles bara torr, i: FGCÅ 2003.
- Mårtensson, Leif (red), Nya Kristianstad. (Om Kristianstads historia från mitten av 1800-talet till 2000), 2000, cit. N. Kr.
- Mårtensson, Leif, Spår av det förflutna – på upptäcktsfärd i Gamla Christianstad, i: FGCÅ 2006.
- Mälarstedt, Kurt, Maria von Platen – musan som sökte ensamheten, i: RsiVr s. 207.
- Möller, Per, En ny turistled utmed Kristianstad-Immelnjärnvägen, 1912.
- Möller, Per, Lillöhus. En medeltidsborg i: Svenska Turistföreningens årsskrift 1908, s. 226-233.
- Nilsson, O. G., En köpmans minnen från 1860-talets Kristianstad och 1870-talets Malmö, 1927.
- Nilsson, Walter, Bästemannen, 1985 [författaren skildrar på ett humoristiskt sätt bl. a. livet ombord på en av Ålexportens ålkvassar].
- Nilsson, Walter, Fiskarens påg, 1978 [författaren skildrar sin barn- och skoltid i Yngsjö].
- Nordin, Svante, Fredrik Böök: en levnadsteckning, 1994.
- Näslund, Shirley & Persson, Bodil E. B., Monstrum propheticum – inkarnationen av Kristianstadsbornas synder, i: RsiVr s. 36-43.
- Ochsner, Friedrich, Bygget kring mysteriet: anteckningar till tidig skånsk medeltid, 1992, om katolska kyrkor och kyrkobygge i Vä, Dalby, Finja, Norra Mellby, Brönnestad, Gumlösa, Norra Åsum och Färlöv.
- Ochsner, Friedrich, Helgon, drottningar och kyrkor: anteckningar till Skånes medeltid under 1100-talet, 1991, bl. a. om ”drottningarnas Vä”, dopfunten i Lyngsjö och mordet på ärkebiskopen Thomas Becket 1170, drottning Gertrud.
- Ohlén, Carl-Eric, Dagligt liv i Skåne. Boken om liv och leverne i landskapet från 1800-1920, del 1, s. 1-372 för 1800-1873, 1970 [allt som utkom, del 2 för 1874-1920 och register för del 1-2 gavs inte ut]. Om idyllen i Kristianstad s. 109; Bild av en gård mellan Ö. Storgatan och Ö. Smalgatan ur bildverket ”Galla Svenska Städer” s. 118; Brandkorps formeras i Kristianstad 1833 s. 121; Skyttsällskapet [i Kristianstad] firar H. M. Konungens namnsdag 26/1 1833 s. 127; Näringarna under sista tidne år [i Kristianstad] s. 153; Rika Ramel [om Malte Ramel och Maltesholm] s. 172-176; En fasans dag för Färlöv [ovädret 30/5 1849] s. 184; Eldsvådor med vådliga följder [22 och 28/3 1849 i Mellby och Glimåkra socknar] s. 184; 1824 I Kristianstad inrättas en skola för Wendes Artilleriregementes manskapsbarn s. 194; 1838 Kristianstads folkmängd uppgår till 3.909 personer s. 196; 1850 hade Kristianstad 5.132 invånare s. 197; Vanås slott [Dyrbar tavelssamling flyttad till Vanås] s. 204; Aktning för åldrade seder [stämma om överflöd i klädedräkten 1793 i Kristianstad – klädmode ej ändrat på 100 år!] s. 230; En kort beskrivning [Everöds kyrka] s. 283; Folkhögskolorna startar sin verksamhet [Önnerstad och Hvilan 1868] s. 384, 329; Nils Nilsson i Österlöf [riksdagsman för Villands härad, född 1813 i Kiaby] s. 312-314; Kanalisering och invallning av Helgeå 1861 s. 328; Bäckaskog s. 338-341; Herrskapet på Ugerup s. 378-379; Herr på Rosendal [riksrådet Anders Bille till Råbelöv] s. 380-381; Vittskövle slott s. 390-393; Trolle-Ljungby slott s. 396-398; Hammars säteri s. 459-461.
- Ohlmarks, Åke, I paradiset, 1964.
- Ollén, Benkt, Emilia Fogelklou och Kristianstad i: Kring Helgeå 1980-1981.
- Olofsson, Christer, Arild Hvitfeldt (Huitfeldt) – Danmarks rikets kansler, i: Boken om Lillöhus, 1948 s. 125-137.
- Olofsson, Christer, Landstingets vårdutbildning växer fram, i: FGCÅ 1985 s. 93-95.
- Olofsson, Christer, Norra Åsum under dansk tid: Ur en sockenkrönika, i: Staden vid Helgeå, 1964, s. 29-94.

- Olofsson, Christer, *Notationes asiensis*, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 71-82, samt i: Kring Helge Å 1971, 1971, cit. NA.
- Olofsson, Patrik, *Vattenriket. Skånes Natur årgång 92. Årsbok för Naturskyddsföreningen Skåne 2005*, 2005.
- Olofsson, Patrik, *Vingar över Vattenriket*, 2017.
- Olsson, Axel, *En tråkig bok, motiv från Linderödsåsen*, 1920.
- Olsson, Axel, *Friherrinnan vom Zalie, en bok om det fattiga Skåne*, 1927.
- Olsson, Axel, *Från Sandköping: kåseri och Brattidyll*, 1926.
- Olsson, Harald, *Rebbetuarödsgården och dess skapare Jöns Håkansson och Ingar Mårtensdotter*, 1950, cit. RODS.
- Olsson, Kenth, *400 år i Christians stad, [Kristianstad 400 år]*, 2013, cit. 400 år KO. De byggde staden s. 19-25. Om kungen Christian 4 s. 27-29. Snapphanar s. 47-52. Karl XII och kon s. 63f. Om galgbackar och avrättningar s. 67-73. Möllerännan, Graften och Yngsjöböndernas lilla dike – Gropahålet s. 75-80. Karl XI försökte dränka Kristianstad s. 76f. Sjörovare s.c 81-84. När Lunds Universitet skulle flyttas till Kristianstad s. 85-88. Påhittad krigshjälte med kronisk huvudvärk s. 97-100. Wendisterna i amerikanska inbördeskriget s. 101-105. Brännvinets vagga s. 107-112. Dödliga farsoter (halmtak och svartråtor s. 115) s. 113-117. Slottet som Hitler godkände för fredssamtal s. 125-128. Den svenske Führern Lindholm s. 129-132. Främmande krigsflygplan över trakten s. 133-137. Dramat i Rinkaby och Gälltofta – baltlägren s. 139-141. Formel I och det stora raggarupproret s. 143-147. Järnvägshistoria s. 149-151. Ur Vittsjöslotts historia s. 153-157. Prinsessan på Araslövs slott och den sanna kärleken s. 159-162. Birgitta Scherzenfeldt på Bäckaskogs slott som följde sin man under Karl XII:s krig och blev slav hos kalmuckerna under 17 år s. 169-172. Brännvinskungen s. 177-184. Nils Elowssons unikt långa livsgärning s. 191-195. Harry Martinson s. 196-200. Sagan om stadens grundläggning – kung Christians dröm s. 202. Källor till stadens historia s. 202-204. Källor om traktens historia s. 204-206.
- Olsson, Kenth, *Absolut Story*, 2002.
- Olsson, Kenth, *Balterna i Rinkaby och Gälltofta*, i: *Där korpen inte svalt*, 2004, s. 169-172.
- Olsson, Kenth, *Besök av Nordens härskarinnas (när drottning Margareta besökte Åhus i juni 1402)*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 33-38.
- Olsson, Kenth, *Brännvinets vagga*, i: *Där korpen inte svalt*, 2004, s. 85-90.
- Olsson, Kenth, *Den förhatliga förbudsringen (inom vilken det var förbjudet att fälla träd)*, i: *Där korpen inte svalt*, 2004, s. 197-202.
- Olsson, Kenth, *Den mytomspunna ålen*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 67-76, *Vantaman, åladrätt, ÅOYH* s. 191-198.
- Olsson, Kenth, *Det försvunna Elleköpinge*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 131-138.
- Olsson, Kenth, *Det glömda hyttefolket, (arbetarna i det första Christianstad)* i: *Där korpen inte svalt*, 2004, s. 51-58.
- Olsson, Kenth, *Drömmarnas mötesplats - Österlen*, i: *Där korpen inte svalt*, 2004, s. 179-190.
- Olsson, Kenth, *Då blänkte yxan (när Yngsjömörderskan avrättades 1890)*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 39-46.
- Olsson, Kenth, *Då blänkte yxan [om Kristianstads historia 2]*, 2005, cit. DBY.
- Olsson, Kenth, *Då danskarna ockuperade Karl XII:s Kristianstad*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 167-172.
- Olsson, Kenth, *Då döden gick husesyn (när Kristianstad var belägrat 1676-1678)*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 9-16.
- Olsson, Kenth, *Då pistolerna talade i Yngsjö*, i: *Där korpen inte svalt*, 2004, s. 151-158.
- Olsson, Kenth, *Där korpen inte svalt [om Kristianstads historia 1]*, 2004, cit. DKIS.
- Olsson, Kenth, *Fanns det en förrädare ombord? (på DC 3:an)*, i: *Då blänkte yxan*, 2005, s. 215-236.

- Olsson, Kenth, Frans G. Bengtsson och Åke Moberg, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 107-112.
- Olsson, Kenth, Från vikingar till vodka, 2004.
- Olsson, Kenth, Fånge hos kalmuckerna, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 9-16.
- Olsson, Kenth, Harry Martinson mönstrar på, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 149-160.
- Olsson, Kenth, Haväng och de försvunna byarna, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 193-200.
- Olsson, Kenth, Häxorna i kyrktornen, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 159-168.
- Olsson, Kenth, Idylliska fiskelägret Vitemölla, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 47-58.
- Olsson, Kenth, "... inte en vackrare plats på jorden ---" Åhus historia, 1998, [citrat från frilansfilmaren Torgny Anderberg i Kristianstadsbladet 11 juni 1997], cit. IEVPPJ. Åhustrakten i årtal s. 295-306; Brev som upphäver Åhus stadsprivilegier s. 307f; Åhus dansk/skånska kungar åren 700-1658 s. 309f; Åhus danska ärkebiskopar s. 311 (25 vigda av påven, samt 5 icke vigda av påven); Invånare i Åhus församling 1805-1950 s. 313; Invånare i Åhus församling/kommun 1960-1998 s. 313; Invånare i Åhus tätort (eller motsvarande) 1910-1998 s. 313; Referenser s. 315f; Litteratur om Åhus s. 318-334.
- Olsson, Kenth, Jakten på Absolut Vodkas själ, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 129-136.
- Olsson, Kenth, Kampen mot sjukdomarna (under medeltiden), i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 173-178.
- Olsson, Kenth, Knäbäck – en förlorad idyll, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 17-22.
- Olsson, Kenth, Kosackhövdingen (Filip Orlik), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 257-262.
- Olsson, Kenth, Kristianstadsfartyg blev sjörövarbyte (under 1750-talet), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 59-66.
- Olsson, Kenth, Kungasonen som inte fanns (Erik XIV:s son Gustav f. 1568, d. 1607 i Ryssland i byn Kasjin), i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 241-248.
- Olsson, Kenth, L. O. Smith lämnade ingen oberörd, i: RsiVr s. 199.
- Olsson, Kenth, Minnesvärd kväll med Sveriges äldste man, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 231-240.
- Olsson, Kenth, Muren efter Nordens första universitet, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 127-130.
- Olsson, Kenth, Nils Johan Hervan – en qvick person, ehuru af något tvetydig karaktär, i: RsiVr s. 195.
- Olsson, Kenth, När Karl XII sköt en ko på Långebro, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 59-68.
- Olsson, Kenth, När Runebergs krigshjälte kom till Kristianstad (Georg Carl von Döbeln), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 273-278.
- Olsson, Kenth, Oscar Wilde skulle älskat Rosornas gata i Kivik, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 139-148.
- Olsson, Kenth, Prinsessan från havet, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 161-168.
- Olsson, Kenth, Prinsessan på Araslövs slott, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 123-128.
- Olsson, Kenth, Pråmkarlarna på Helgeå, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 101-106.
- Olsson, Kenth, Revolutionen i Kristianstad (1772), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 107-119.
- Olsson, Kenth, Riddare och fältskärer, njutningar och straff, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 201-214.
- Olsson, Kenth, Riddarna av Lyngby borg, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 69-76.
- Olsson, Kenth, Sanningen om Christians IV och Kristianstads grundläggning, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 237-250.
- Olsson, Kenth, Simon Snapphane, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 263-272.
- Olsson, Kenth, Sixten Sparre och Elvira Madigan, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 23-30.
- Olsson, Kenth, Sjomännen som försvann (fartyg 1942, 1946, 1948, 1955 och 1960, samt Raoul Wallenberg), i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 203-320.
- Olsson, Kenth, Skrev Stig Dagerman någonting om Juleboda?, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 119-126.

- Olsson, Kenth, Slottsdamen och strumpebandet (Birgitte Skeel på Vittskövle slott), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 77-88.
- Olsson, Kenth, Sovjetläger i Sverige, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 249-256.
- Olsson, Kenth, Språkgeniet från Kristianstad och drottningen av Frankrike, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 143-150.
- Olsson, Kenth, Stig Dagerman och Yngsjömordet, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 77-84.
- Olsson, Kenth, Svenska krigsfrivilliga i historiens blodigaste krig (Andra världskriget), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 285-290.
- Olsson, Kenth, Svenskkolonierna i Ryssland, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 291-302.
- Olsson, Kenth, Sveriges Hollywood, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 113-122.
- Olsson, Kenth, Syndens näste (baden i Åhus för 100 år sedan, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 251-256.
- Olsson, Kenth, Vattenriket där alla är kungar, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 137-142.
- Olsson, Kenth, Vem uppförde kungagraven (i Kivik), i: Då blänkte yxan, 2005, s. 17-32.
- Olsson, Kenth, Wendisterna som slogs för Lincoln, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 45-50.
- Olsson, Kenth, Vikingaslag och stadsgrundande, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 31-44.
- Olsson, Kenth, Världens dyraste vodkafaska, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 279-284.
- Olsson, Kenth, Världens vackraste kust, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 89-100.
- Olsson, Kenth, Åhus – Guds egen stad, i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 91-106.
- Olsson, Kenth, Åhus och Yngsjötraktens historia, 2017, cit. ÅOYH.
- Olsson, Kenth, Åhusparken – minnenas metropol, i: Då blänkte yxan, 2005, s. 173-192.
- Olsson, Kenth, Återuppstånden förening (Åhus IF), i: Där korpen inte svalt, 2004, s. 191-196.
- Olsson, Lillemor, Silversmidet: från Vä till Kristianstad, i: RsiVr s. 74-81.
- Oredsson Solvig, Vägvisare i gränsland - en liten bok om Oppmanna och Vånga socknar, 2001.
- Ossiansson, Sölve, Wendes regementes historia, 1944, cit. WRH.
- Ottosson, Ingemar, Christian Lundell – rektor och royalist, i: RsiVr s. 191.
- Ottosson, Ingemar, Nils Elowsson – folk rörelsekämpen som blev sekelgammal, i: RsiVr s. 216.
- Ottosson, Ingemar, Wilhelm Lagercrantz – musikalisk eldsjäl i uniform, i: RsiVr s. 198.
- Ottosson, Ingemar, red., Renässansstaden i Vattenriket. Kristianstad 400 år, 2013: De första decennierna s. 8-21; Kristianstad under övergångsåren s. 44-55; Blomstring och naturkatastrof s. 64-73; Officerarnas och ämbetsmännens stad s. 82-94; Industri, folk rörelser och världskrig s. 114-128; På tröskeln till framtiden s. 136-148, cit. RsiVr.
- Palmér, Henrik Bernhard, Eldbränder och gnistor, 2:a uppl. 1876.
- Plantin, Henry, Everöd: kyrkan – prästgården – prästerna, 1979.
- Pennlöw, Paul (red), Boken om Fjälkinge. Ett studiecirkelarbete, 1986, cit. BOF.
- Persson, Bodil E. B., Dödsorsaker i Christianstad under 100 år, i: Gamla Christianstad, jubiléumsbok 1996, s. 205-222.
- Persson, Bodil, samt Ahlström, Kristian och Hellström, Åke, Från fattigdom och farsot till dyrköpt hälsa, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 214-247.
- Persson, Bodil, E. B., Severin Lundhs – en driftig affärskvinna i 1600-talets Kristianstad, i: RsiVr s. 189.
- Persson, Per, Kristianstads kommun 40 år, i: RsiVr s. 170-181.
- Pettersson, Mats, Arbetsförmedlingen i Kristianstads län 90 år, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 135-148.
- Pettersson, Mats, Avvärdade hot och förlorade möjligheter för Kristianstads nya stad på Allön [Anders Bille, Råbelöf, Henrik Hvitfeldt, Lillö, Otto Lindenow, Hammars gård, hovrätten 1821-1917, Landön, gamla kartor 1676 och 1753, Karl XI, Christian Papke, Christian Schmidt, Per Böklin, Thomas Munck af Rosenschöld,], i: FGCÅ 1990 s. 7-31, 1990.

- Pettersson, Mats, "Daguerréotypisten" Lars Jesper Benzelstierna, i: FGCÅ 1995, s. 31-48.
- Pettersson, Mats, En köpstad och en fästning ..., i: Gamla Christianstad, 1996, s. 9-30.
- Pettersson, Mats, Familjen Ljunggrens roll i stadens industriella genombrott, i: RsiVr s. 196.
- Pettersson, Mats, Industriell utveckling – landvinningar och bakslag, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 151-182.
- Pettersson, Mats, Luitgard Adlercreutz – en försmådd creolsk skönhet i Madigandramat i: RsiVr s. 204.
- Plym-Forshell, Yngve, Kristianstads lasarett 1864-1914, i: FGCÅ nr 20-21, 1967-1968, s. 73-96.
- Plym-Forshell, Yngve, Kristianstads lasarett 200 år, 1976.
- Ragnerstam, Bunny, Arbetare i rörelse 1-2, 1986-1987.
- Ragnerstam, Bunny, En värld att vinna. Arbetare i rörelse i Kristianstad 1847-1885, 1983.
- Ragnerstam, Bunny, Innan dagen gryr, 1974, 2:a uppl. 1976, 3:e 1987 [den första dokumentärromanen av fyra om arbetarrörelsens kampår i Kristianstad].
- Ragnerstam, Bunny, När far blev sjuk: berättelse om Kristianstad på 1880-talet, 1985.
- Ragnerstam, Bunny, Orons år, 1990, historisk krönika.
- Ragnerstam, Bunny, Sven Hansson 1916-1995, [kommunalråd (ville helst kallas "ordförande") i staden 1961-1973], i: FGCÅ 1997, 1997, s. 163-173.
- Ragnerstam, Bunny, Uppbrottets timma, 1975, 2:a uppl. 1976, 3:e 1987 [den andra dokumentärromanen om arbetarrörelsens kampår i Kristianstad].
- Ragnerstam, Bunny, Vredens dag, 1977, 2:a uppl. 1978, 3:e 1987 [den tredje dokumentärromanen om arbetarrörelsens kampår i Kristianstad].
- Ragnerstam, Bunny, Skall jorden bliva vår, 1978, 2:a uppl. 1987 [den fjärde dokumentärromanen om arbetarrörelsens kampår i Kristianstad].
- Regionmuséet i Kristianstad. Industriinventering 1992.
- Richter, Herman, Den äldsta tryckta Skånekartan [tryckt 1644], i: Svensk Geografisk Årsbok 1927, s. 22-33.
- Rietz, Birger, En gammal Wendists anteckningar och minnen, 1936.
- Rothstein, Carolus Clemens, diss. om Åhus, 1798.
- Rollof, Yngve, Från Ålakust till Kap Horn, 1982.** OBS: Här finns många Ålfisketermer s. 2-33, bara några finns med i mitt register här: Aakjaer, Svend, Maal, Vaegt og Texter i Danmark, Kultur XXX s. 32; Agulhas-strömmen s. 55; Ahlström, Algot, med på bilden av lotskutter 471 "Paddan" s. 66; Albatross = en sjökaptan som rundat Hornet som befälhavare på ett segelfartyg s. 69; Albert, kvassbåt, från Wollin, Tyskland s. 35f, 38, 40; Amerikansk ål s. 2; Amicale Internationale des Capitaines au Long-Cours, Cap-Horners (AICH) s. 68; Amiralsslupen s. 43; Ananel Happiness, fartyg s. 67; Anderna s. 64; Andersson & Flood, skeppsmäkleri, Åhus s. 50; Andersson, Axel Ferdinand, skeppsmäklare, redare s. 50f; Andersson, Nils Birger, skeppare s. 38; Andersson, Olger, byggnadssnickare, Yngsjö s. 12; Andersson, Thure, motorskötare s. 43; Andomarerna s. 55; Andra världskriget s. 51; Angermannus, Abraham Andrea, ärkebiskop 1594 s. 19; Anguilla, kvassbåt s. 35; Anna (I), kvassbåt s. 35, 38; Anna (II), kvassbåt s. 36, 38; Antofagasta s. 64; Arkösund s. 44; Astrid av Åhus, skonert s. 50f; Atlanten s. 2, 58; Atlas, Neptunbolagets bärgningsångare s. 43; Australien s. 53, 55; Australiens flagga s. 53; Avance tändkulemotor s. 35, 40, 43; B-vitamin s. 55; Backaboden s. 27; Batteriradio s. 35; Bengaliska viken s. 55; Benzdiesel motor s. 41; Bergen, Norge s. 38, 44; Bergkvara s. 38; Berglund,

Hjalmar, Långören – lotsarnas ö. Bebyggelsen och näringsliv i: Beri-beri, sjukdom s. 55; Berntsson, K-E, fiskeriintendent s. 9; Bild: Albert, kvassbåt s. 36; Bild: Albert, kvassbåt med spättesump och Drott s. 38; Bild: Barken Claus, teckning s. 62; Bild; Barken Hjertnes av Sandefjord, teckning s. 52; Bild: Diana 1969, kvassbåt s. 45; Bild: En lagringskapacitet med åtskilliga sumpar s. 24; Bild: Fullriggaren Sörfararen, teckning s. 54; Bild: Fullriggaren Vinga, teckning s. 57; Bild: Fyrmastbarken . P. Pedersen, teckning s. 65; Bild: Fyrmastbarken Gullmarn, teckning s. 56; Bild: Fyrmastbarken Lawhill, teckning s. 59; Bild: Hilding Flood s. 50; Bild: Hilding Flood s. 67
 Bild: Hilding Flood s. 68; Bild: Imponerande rekordål med vikten 26 kg och längden 2 m s. 32; Bild: Iquiques redd omkr. sekelskiftet – en av de stora salpeterhamnarna s. 63; Bild: Karl Rönnows Henriksson-båt, 2 bilder s. 13; Bild: Karl Rönnows bod med vasstak s. 28; Bild: Larsson hämtar ål ur sumpen s. 8; Bild: Lotskutter 471”Paddan” med 8 personer, bl. a. Hilding Flood s. 66; Bild: Nogi på väg till Kivik s. 39; Bild: Oliverbank i Västanvindarna 1936-37 s. 58; Bild: Otto Fredriksson putsande en lanterna s. 37; Bild: Principskiss av homma s. 11; Bild: Rökmästare Olsson säljer ål, ålforskare s. 31; Bild: Sargassohavet och Nordatlanten med omliggande land s. 21; Bild: Sven, kvassbåt s. 41; Bild: Ålakungen Henning Nilsson s. 29; Bild: Ålexporten med kvassar s. 34; Bild: Ålexporten med Sven Wilhelm (två bilder) s. 42; Bild: Ålfiskare i båt s. 5; Björlund, A., Trelleborg s. 36; Björn, bogserbåt s. 55; Blankål s. 2; Blekinge s. 1, 35, 37; Blekingeboken, 1968 s. 33; Blekingeeka s. 12; Blekingekusten mellan mörrums- och Ronnebyån, 1939, av Bertil Ohlsson s. 16; Blekingesax s. 3; Blindtarmsoperation s. 55; Blocksten s. 50; Blockåkern, grund s. 67; Bloemendaal, Holland s. 41; Bohman, Gösta, citat s. 2; Bombi Bitt och jag, av Fritjof Nilsson-Piraten s. 14; Bomullsgarn s. 2; Bondgrundets södra rev s. 38; Bore, kvassbåt s. 36; Bore I, kvassbåt, sjönk i hamnen vid Espet s. 44; Bottengarn s. 1, 3; Bottema, J., kapten s. 40; Brandjörn s. 3; Brantevik s. 33; Brasilien s. 53; Bristol s. 63; Broms, G. A., Stockholm s. 51; Bromölla s. 3; Brunnsål s. 33; Bröderna Kullberg, Sölvesborg s. 44; Buenos Aires s. 53; Bülow, W., Stettin, Tyskland s. 35; Bya-drätt s. 4; Bystämman s. 6; Båken, Norra och Södra, sjömärken s. 50; Båtologen, tidning s. 40, 43; Bäckaskogs kloster s. 31; Bögeströmmen s. 40; Böldsjuka s. 4; C. P. Pedersen, fyrmastbark s. 63f; Caleta Buena s. 64; Cobija s. 64; Cabo de Hoornos s. 61; Calcutta s. 53; Callehave hamn, Danmark s. 40; Cap-pigeon Head pilot A bien merite de l’equipage, Kap Hornarnas medalj s. 69; Cape Stiff s. 60; Carlsson, befälhavare s. 51; Caroline, kvassbåt s. 37, 40; Centric, restaurang s. 44; Chile s. 63f; Chile Salpeter s. 63f; Chiles salpeterhamnar, karta s. 64; Chinhaöarna, Peru s. 64; Claus, bark s. 62f; Conroth, Ernst, fiskhandlare, Stettin, Tyskland s. 35; Danielsson, Carl, Snickarehaken s. 12; Danmark s. 12, 32, 35f, 40f, 51, 53, 55, 66; Danska s. 10, 26; Delaware, USA s. 53, 60; Diana, fartyg s. 36; Diana (I), kvassbåt s. 44; Diana (II), kvassbåt s. 44f; Diego de Ramirez, ö s. 60; Dominique Fredion, galeas s. 43; Drevfiske s. 4; Drott, Ålexportens kvassbåt s.

37f; Drott, Fiskeföreningens kvassbåt s. 45; Drätt s. 4; Durban s. 55; Dutchmen = skandinaviska sjömän s. 55; Däckshus s. 58; East London på Syd-Afrikas kust s. 55; Eendracht, fartyg s. 61; Edelstam, Carl, förste intendent s. 27; Eldslandet, karta s. 60f; Elleholm s. 9, 18; Emanuel, hamnens båt, Åhus s. 44; Eneberg, Oskar, befälhavare, ”en riktig sjöbjörn” s. 40f; Enestråk s. 6; Engström, Albert, författare s. 30, 35; Espet, Se Äspet; Estland s. 40; Europeisk ål s. 7; Fallål s. 6; Faluån s. 31; Fartygsinspektionen s. 43; Femlevajärn s. 6; Fiskarens påg, 1978, av Walter Nilsson s. 36; Fiskeföreningen, Åhus s. 37; Fiskeföreningens i Åhus kvassar s. 44-46; Fiskenetfabriken i Helsingör s. 12; Fiskerätt s. 6f; Fisksump s. 1f; Fisksump, material och arbetsbeskrivning 1928 s. 47-49; Fjälkinge backe s. 50; Fjälkinge tobaksmagasin s. 26; Flintas, syd om Karen, Snickarhaken s. 45; Flood, Hilding Aall, mästerlots, flaggskeppare s. 1, 43f, 50-58, 66-69; Flygsand s. 26; Fläkål s. 7; Fram, kvassbåt s. 45; Frankrike s. 44, 63; Fredriksson, bröder, Hallarna, Hasslö s. 36; Fredriksson, Otto, befälhavare s. 37, 40, 49; Frick & Frick AB, försäkringsbolag, Malmö s. 36; Frälsefiske s. 7; Fury Island s. 61; Fylgia, kvassbåt s. 38; Fyrar s. 35, 38; Gamla bron, Åhus s. 44; Ganges s. 53; Garnanäs s. 37; Garnfiske s. 7; Gdynia, Polen s. 41; Geelong, Australien s. 55; Geijer, Erik Gustaf, citat s. 46; Glastillverkning s. 26; Glasålar s. 2, 8; Goda Hoppsudden s. 53, 61; Gottlow, Yngve s. 43; Graber, Paul, Hamburg s. 63; Grangemouth s. 51; Grassi, italienare, ålforskare s. 30; Great West Wind Drift s. 60; Grekland s. 67; Greta, kvassbåt s. 38; Grisslehamn s. 44; Gromål s. 8; Gropaboden s. 27; Gropahålet s. 9, 45; Grundstötningar s. 46; Gryt, Orrfjärden s. 44; Gräsål s. 9; Grönland s. 53; Guano s. 63f; Guldkusten s. 1, 9; Gullmarn, fyrmastbark s. 55f; Gulål s. 3, 9; Gustaf Ryhls båtvarv, Åhus s. 43f, 49; Gustav Adolfs Akademien för folklivsforskning, Lund s. 16; Gårds-drätt s. 9; Gårröd, Göinge s. 50; Gästeriål s. 9; Gö udde s. 17; Göteborg s. 40; Haevernick, bröder s. 45; Haevernick, kvassbåt s. 45; Hagby udde s. 35; Haj s. 53; Hake s. 10; Hallarna, Hasslö s. 36; Halmad ål s. 10; Hamburg s. 63; Hammars säteri, 1678 s. 24; Hammershus s. 6; Hans 2, kvassbåt s. 41; Hansson, Lars, båtbyggare, Limhamn s. 40; Hanöbukten s. 7, 9; Harka s. 10; Harstena s. 1, 41, 45; Hasslö s. 36; Haugesund s. 53; Havsål s. 10; Helena av Zwolle, fartyg s. 40; Helgeå s. 24, 26; Helsingör s. 12; Henriksson, båtmästare, Kivik s. 12; Henriksson-båt s. 12f; Hinze, Erik, skeppare s. 35, 40; Hjertnes, bark, teckning s. 51f; Holbaech s. 51; Holland s. 35, 41, 44; Holmaboden s. 27; Hommebåtar s. 2f, 6, 9, 12, 14, 21, 23; Hommeeja s. 12; Hommor s. 4, 6, 9, 12, 16, 18f, 25f; Hoogley s. 53; Hoorn, fartyg s. 61; Hoorn vid Zuidersee s. 61; Hornål s. 14; Hulda, kvassbåt s. 38f; Huldans undergång, visa av Gustaf Nilsson s. 39; Hummer s. 40; Hurring s. 50; Hyttefat s. 14; Håkansson, Emil, skeppare s. 45; Håkansson, Per, befälhavare, skeppare s. 37, 40; Håkansson, Tage, besättningsman s. 40, 44; Hägg, Erik, Örlogsliv, 1943 s. 34; Hägglund, kapten s. 55; Hällevik s. 45; Höganäs s. 1, 44; Hörvik s. 45; Indelningsverket s. 9; Indien s. 53; Indiska oceanen s. 55; Inseglingsfyrar, släckta s. 38; Insjöål s. 14; Iquique s. 64; Iquiques redd – en av de stora salpeterhamnarna s. 63; Irland s. 51; Isberg s. 60; Isla de los Estados,

Staten Island s. 60; Island s. 53; Ivösjöarna s. 31; Jackett-Nisse, lärare på Navigationsskolan i Kalmar s. 61; Jacobsson, Adolf, skeppare, kapten, befälhavare s. 35, 38; Jens Toft, damskib, ångbåt s. 66f; Johansson, Nils, rökmästare s. 20; Julebodaån s. 9; Jutlandia, rederi, Danmark s. 66; Järnavik s. 37; Kalkgrundet s. 67; Kalmar s. 35f, 38, 50; Kalmars Navigationsskola s. 61; Kalmarsund s. 38, 61; Kap Horn s. 1, 55, 58-63, 69; Kap Horn-föreningen, bildad 1937 s. 68; Kap Pilar s. 61; Kapduva = en sjöman som rundat Kap Horn i segelfartyg utan hjälpmotor s. 69; Kapfågel = albatross s. 69; Kapstaden s. 53, 55; Kapten Vefling, berättelse av Albert Engström s. 30; Karen, Snickarhaken s. 45; Karlshamn s. 44, 66; Karlskrona s. 35, 37, 43; Karta: Sargassohavet och Nordatlanten med omliggande land s. 21; Karta: Över Chiles salpeterhamnar s. 64; Karta: Över Eldslandet s. 60; Kauf, ryss, ålforskare s. 30; Kiddapoe-hamn s. 53; Kielkanalen s. 44; Kilnot s. 15; Kiva s. 15; Kivik s. 7, 12, 15, 35, 39, 44f; Kiviks marknad s. 30, 39; Klarskinn till rep och till kaffe s. 32; Klingström, Gustaf, redare s. 51; Kobbeka s. 15; Kokt ål s. 15; Kommerskollegium s. 35; Kompass s. 35; Kongaboden s. 27; Kreuger, Artur, skeppare s. 36, 43; Kristianstad s. 44; Kristianstadsbladets bilaga 14/12 1963, Hamnen i centrum s. 45; Kronojägaren s. 26; Kråkelund s. 41, 43; Kråkenabben s. 66; Kubbeka s. 15; Kuggeboda s. 37; Kuijten, Johannes Hendrikus, Bloemendaal, Holland s. 41; Kullberg, bröderna, Sölvesborg s. 44; Kupa s. 15; Kusa s. 15; Kvassar s. 1, 15, 34-46; Kås s. 16; Kåseberga s. 17; Köpenhamn s. 51, 53; Landgille s. 16; Landskrona s. 55; Lantbruksstyrelsen s. 35; Lantmäterihandlingar 1807 och 1878 s. 33; Larsa-båtar s. 12, 14; Lars Hanssons Båtbyggeri, Limhamn s. 40*; Larsson, Nils, rökmästare s. 20; Last, Otto, Stettin, Tyskland s. 35; Lawhill, fyrmastbark s. 59, 58; Laxaboden s. 27; Laxkutter s. 45; Le Maire, Jacob s. 61; Le Maire-sundet s. 61; Lejekarl s. 16; Lekholm, Carl Gustaf, Skånsk sele i: Kulturens Årsbok 1949, s. 32; Leningrad s. 68; Levande kreatur ombord s. 55; Likudden s. 60; Lime-juicers = engelska sjömän s. 55; Linnés Skånska resa 1749 s. 7; Linfrökakor s. 51; Listerlandet s. 66; Listersjö, Gösta, skeppare s. 43; Ljuster s. 17; Ljustring s. 1; Lobos de Terra s. 64; Lorentzen/Loritzen, Fritz, kapten s. 66, 68; Lots, Indien s. 53; Louise av Oskarshamn s. 51; Luad ål s. 18; Luajärn s. 18; Lubbock, Basil s. 63; Lundgren, Björn, fotograf s. 33; Lustfartygi/båt s. 37, 44; Läcktätare s. 44f; Madagaskar s. 55; Magellans sund s. 61; Maglehem s. 4, 12; Magnetkompass s. 35; Malmö s. 36, 39f, 66; Matål s. 18; Mauzuriska träsken s. 41; Mejillones s. 64; Mellanål s. 18; Mengd ål s. 18; Misterhults skärgård s. 43; Mjård s. 18; Mobile i Mexikanska golfen s. 51; Mollendo s. 64; Mollyhawk = en sjöman som rundat Kap Horn i segelfartyg utan hjälpmotor s. 69; Motor, dansk med kedjedrift s. 38; Munk af Rosenschöld, Kerstin, Något om fiske och fiskespråk i Borstahuset, 1923 s. 33; Myror i byxorna s. 55; Mårtensson, Gunnar s. 43; Mässingsratt s. 39; Mölndalsån s. 31; Nagelbänkar s. 58; Nalle av Oskarshamn, bogserbåt s. 43; Narv s. 19; Navigationsskola, Tyskland s. 55; Navigationsskolan i Kalmar s. 61; Necken, kvassbåt, sjönk i hamnen s. 39; Neptunbolaget s. 43; Neva s. 68; Nielsen, kapten

s. 51; Nikobarerna s. 55; Nilsson, A. W. s. 49; Nilsson, Adolf, skeppare, Kivik s. 44f; Nilsson, Algot, båt ägare s. 38; Nilsson, Anders, grosshandlare, Malmö s. 40; Nilsson, Gustaf, skeppare s. 36, 39, 43; Nilsson, Gustaf, skeppare, Kivik s. 44f; Nilsson, Henning, ålakungen s. 29f, 40, 44; Nilsson, I. W. s. 49; Nilsson, Karl, Maglehem s. 12; Nilsson, Karl J., Ord och talesätt från Sydöstra Blekinges strandbygd och skärgård i: Föreningen Lyckeby Gille, 1979 s. 33; Nilsson, Magni, skeppare s. 38; Nilsson, Nils J., Blekingesk fiskarkultur i: Blekingeboken, 1957 s. 33; Nilsson, Sven Wilhelm, ålakungen, fiskhandlare, Simrishamn s. 30, 35f, 40f, 43f, 51; Nilsson, Walter, Fiskarens påg, 1978 s. 36; Nitratskutor, Tyskland s. 63; Nogi, kvassbåt s. 36, 39, 43; Nordatlanten s. 21; Nordenklint, Verner, med på bilden av lotskutter 471 ”Paddan” s. 66; Nordisk Familjebok s. 34; Norge s. 38, 50f, 53, 55; Norrköping s. 36; Norsk kokbok s. 55; Nya Båtvarvet, Äspet s. 12; Nymölla sulfitmassafabrik s. 7, 9; Nätbötare s. 19; Nättraby s. 51; Odense s. 66; Ogallrad ål s. 19; Ohlsson, Bertil s. 16; Olga, kvassbåt s. 40; Oliverbank i Västansvindarna s. 58; Olsson, båtbyggarsläkt, Karlshamn s. 44; Olsson, Erik, rökmästare s. 20, 31; Olsson, Gösta, med på bilden av lotskutter 471 ”Paddan” s. 66; Olsson, Harry, bästeman s. 43; Olsson, Per, befälhavare, redare s. 50; Oppmanna s. 31; Ordlista med ålfisketermer s. 2-33; Orrfjärden s. 44; Oskarshamn s. 4, 43, 51; Ostkvarten, reportage, Sveriges Radio s. 43; Oxelösund s. 51; Paddan, lotskutter 471 s. 66; Palén, Per, läderfabrikör, Nättraby s. 51; Panamakanalen s. 61; Pass s. 55; Pastejad ål s. 19; Persson, Hans s. 12; Peru s. 64; Petersson, Bertil Chr., sjökaptan, tecknare s. 50; Petrén, Herbert, med på bilden av lotskutter 471 ”Paddan” s. 66; Pettersson, Folke, Äspet s. 12; Philadelphia, USA s. 53; Pikalykta s. 19; Pinnaål s. 19; Piraten, Fritjof Nilsson s. 14; Pisagua s. 64; Polen s. 1, 43; Poopen s. 55; Pukavik s. 51; Pundtal s. 19; Pällagrunet s. 66; Queenstown, Irland s. 51; Rask, Hans Peder s. 45; Ravlunda s. 4; Revhaken s. 25f; Rickarum s. 12; Rignell, Henry, skeppare s. 44; Rignell, Sigfrid, skeppare s. 45; Rinkaby tobaksmagasin s. 26; Robert, kvassbåt s. 40; Romfaboden s. 27; Roos W. H. & Co s. 51; Rullebör = skottkärra s. 20; Rydbergs, Kristianstad s. 44; Ryhl, Gustaf, båtvarvs ägare, Åhus s. 43f, 49; Ryssja s. 20; Ryssjgård s. 20; Rådgivare för sjöfarande på södra Atlanten, o. 1900 s. 60; Råttorna lämnar fartyget s. 55; Råttor ombord stora som katter s. 53; Råå s. 40; Rökeri i Gryt, Orrfjärden s. 44; Rökmästare s. 20; Rökning av ål s. 20, 44; Rönnow, Karl, Åhus s. 12-14, 33; Rönnows bod, Yngsjö s. 28; S:t Malo s. 68; Sailing Alone Around the World, 1900, av Joshua Slocum s. 61; Salpeter s. 63f; Salpeterkriget 1879-1884 s. 64; Saltad ål s. 20; Saltsjöns gädda = torsk s. 20; Sandefjord s. 52; Sandhammaren s. 35; Santos, Brasilien s. 53; Sao Paolo, Brasilien s. 53; Sargassohavet s. 2, 20f, 27; Schiermacher, tysk s. 45; Schmidt, Joh., ålforskare s. 30; Scottish Loch, fullriggare s. 51; Seffle-motor s. 35-37, 45; Segelfartyg s. 1; Segelsump s. 34; Selma av Skillinge, tremastskonare s. 51; Sillfiske s. 4; Silverål s. 20; Simrishamn s. 30, 35, 40, 44, 51; Simrishamns Båtvarv s. 40; Sjöassurans-Kompaniet AB, Stockholm s. 39; Sjöfartsbok s. 55; Sjömanskista s. 55;

Sjömannens helvete s. 60; Sjömärken s. 50; Sjøränna s. 21; Skepparål s. 21; Skien, Norge s. 50; Skillinge s. 51; Skog, Torsten, fiskare, tullare s. 37; Skåne s. 34; Skånekusten s. 35; Slocum, Joshua, f. 1844, d. 1909, ensamsegelare s. 61; Slukål s. 8, 22; Smittarna, Kivik s. 35; Smittarena, Simrishamn s. 35; Smugglarfartyg s. 51; Smuggling av sprit 1922 s. 45; Småland s. 34; Snickarehaken s. 9, 12, 22, 25, 45; Snurring s. 21; Spanska sjukan s. 55; Spel för upptagning av kvassar för översyn vid Gamla bron, Åhus s. 44; Spencergulften s. 53; Spray, Joshua Slocums segelbåt s. 61; Southhampton s. 51; Splitved s. 51; Spritsmuggling 1922 s. 45; Spygattar s. 58; Spättfiske s. 37; Stenshuvud s. 66; Stettin, Tyskland s. 35, 50; Stilla Havet s. 58; Stockaboden s. 27; Stockholm s. 34, 39, 51; Stora Karet s. 14; Stora Kopparberget s. 31; Storbritannien s. 63; Stormen 1872 s. 23; Strandgatan, Yngsjö s. 23; Strandridaremark s. 23; Strandrätt s. 23; Stray, Sven O., Norge s. 51, 53; Strupö, Misterhults skärgård s. 43; Styckelast s. 53; Styrmansbrev s. 50; Styrседel s. 50; Stånga ål s. 23; Städjobrev s. 23; Sumpar s. 1f, 6, 8, 24; Sumpfartyg s. 34; Sumprunkare s. 34; Swan, Jan-Öjvind, Ålagillen, smörgåsbord och stenborgare s. 33; Svea, Fiskeföreningens kvassbåt s. 45; Svea (I), kvassbåt s. 38, 40; Svea (II), kvassbåt s. 40; Sven O. Stray, norskt rederi s. 53; Sven (Wilhelm) I, kvassbåt, även modell s. 36, 40f; Sven Wilhelm II, kvassbåt s. 41, 43; Svensk Andelsfisk s. 40; Svensk Sjöfartstidning 1976 nr 10 s. 51; Svensson, Carl, Åhus s. 12; Svensson, Gustav s. 14; Svensson, Gösta, Äspet s. 12, 40; Svensson, ”Kalle Bagare”, skeppare s. 38, 45; Sveriges Radio s. 43; Syd-Amerikas sydspets s. 51; Syd-Amerikas västkust s. 64; Säteriål s. 24; Sätt s. 24; Södra Korsets stjärnbild s. 53; Södra Sveriges Fiskhandlarförening s. 35; Sölvesborg s. 44, 51; Sölvesborgs varv s. 43; Sörfararen, fullriggare s. 51, 53f; Sötvattensål s. 24; Taltal s. 64; Tampa s. 63; Tamarugal s. 64; Taperina Point s. 55; Tenål s. 25; Ternen, tulljagare, dansk s. 40; The nitrate Clippers, Glasgow 1932, 1966, av Basil Lubbock s. 63; Thornström, Ernst, med på bilden av lotskutter 471 ”Paddan” s. 66; Thorsson, Alfred, skeppare, Vitemölla s. 38; Thorsson, Hans, skeppare, ”Liv-skepparen”, Äspet s. 36, 38, 40; Thorsson, Henrik, redare, skeppare s. 51; Tierra del Fuego s. 61; Tigrar s. 53; Tilly, skonert s. 51; Timmernabben s. 38; Tobakslyckor s. 26; Tobaksmagasin s. 26; Tocopilla s. 64; Togi, kvassbåt s. 43; Tollarp s. 12; Torhamn s. 17; Transport, kvassbåt s. 43f; Trelleborg s. 39f; Trion, laxkutter s. 45; Tufvesson, Lennart, med på bilden av lotskutter 471; ”Paddan” s. 66; Tullverkets arkiv s. 44; Tvillingaboden s. 27; Tvåttillverkning s. 26; Tvären, kvassbåt s. 44; Tyskland s. 31, 34f, 40, 55, 63; Tångvägen s. 26; Tändkulemotor s. 38; Ulf, Elisabeth, änka, Hammershus s. 6; USA s. 53; Utlängan s. 35; Utsire s. 53; Valje s. 35; Wallaro, Australien s. 53; Valparaiso s. 64; van Schouten, Cornelisz s. 61; Vandringsål s. 8f, 27; Wasa, regalskepp 1628 s. 20; Weibull, M. s. 26; Ven s. 51; Wendel, Josef s. 43; Vera, båt s. 44; Vete s. 53; Vinga, fullriggare, teckning s. 57f; Vinga fyr s. 55; Vinterål s. 27; Vipeboden s. 27; Vissla inte ombord s. 55; Vitemölla s. 12, 38; Wivi, råsegelskonare s. 51; Wollin, Tyskland s. 35; Vrakfiske s. 4; Vä s. 6; Väderfisk

s. 27; Vaggavarvet, Karlshamn s. 44f; Västervik s. 4; Västerviks Barken, 1560 s. 20; Västkustfisk Fiskförädling, Göteborg s. 40; Yngsjö s. 1f, 9, 12, 23, 27, 45; Yngsjö bönder s. 26f; Yngsjö kvarn s. 12; Ystad s. 44; Ytterby s. 43; Yttersta domen s. 27; Åhus s. 1-4, 9, 12, 15, 27, 33, 43f, 49-51, 66, 68; Åhus Båtvarv s. 49; Åhus Gästis s. 7; Åhus inseglingsled s. 67; Åhus kyrktorn, sjömärke s. 50; Åhus museum s. 3, 12, 33; Åhus Nya Skeppsvarv s. 40; Åhus tobaksmagasin s. 26; Åhus tullkammare s. 40; Åklundh, Pelle s. 45; Åklundh, Peter, med på bilden av lotskutter 471 ”Paddan” s. 66f; Ål s. 27; Ålabodar s. 27f; Ålabodar på Österlen s. 28; Ålabråde s. 30; Ålagille s. 30; Ålakungen s. 28, 30; Ålamörker s. 30; Åland s. 69; Ålastångning s. 30; Åldrätter s. 4, 6; Ålens vikt s. 33; Ålens ålder s. 33; Ålexporten s. 1, 20, 24, 30f, 33-46; Ålexportens handlingar s. 46; Ålexportens kvassar s. 35-44, 47-49; Ålfett s. 30; Ålfiske s. 35; Ålfisketermer s. 1-33; Ålfiskets historia s. 1; Ålforskare s. 30; Ålgård, ålforskare s. 30f; Ålhobba s. 31; Ålhus s. 31; Ålkasse s. 31; Ålkista s. 31; Ållana s. 32; Ålkupa s. 31; Ålpris s. 31f; Ålev s. 32; Ålum s. 32; Ålrökning s. 20; Ålsax s. 32; Ålskinn s. 32; Åltina s. 32; Ålänning, Olof, 1560 s. 20; Århus s. 51; Åström, Nils, besättningsman s. 38; Ängakås s. 7; Äspet s. 12, 26, 44; Öland s. 36-38; Öredakaret s. 14; Öresund s. 1, 3; Öresunds Försäkrings AB s. 43f; Örlogsvarvet i Karlskrona s. 35; Östergötland s. 34; Östergötlands Fiskförsäljningsförening u p a, Norrköping s. 36; Östersjön s. 3, 27; Östersjöålen s. 10.

Rollof, Yngve, Stormning – fästningar och belägringar, 1991. Egeside borg vid Vittskövle s. 94; Hammarhus s. 105; Højnarums skans i Göinge s. 109; Kristianstads fästning s. 119-121; Landö s. 125f; Maltesholm s. 129; Råbelöv s. 140; Vittskövle slott s. 161; Åhus kastal s. 164. Ordlista för stormning, befästningar och belägringar s. 169-250. Elovsson, Nils, Skansarna kring Kristianstad 1676-1678 i: Gamla Kristianstad, 1991.

Gustafsson, G., Åhus, den medeltida staden och dess byggnadsminnesmärken, Svenska Fornminnedplatser Nr 19, 1949. Olsson, Pär Axel, Skånska herreborgar, 1922, s. 173 (Hammarhus), 161 (Egeside borg), s. 199 (Maltesholm), 211 (Råbelöv), s. 239 (Vittskövle).

Rollof, Yngve, Ålabodar, 1984. OBS: Några kan förekomma mer än en gång på en sida. A. D. Bordes & Fils, Dunkerque s. 171; Aage, prior s. 10; Aalborg s. 172; Aborren, pråm s. 54; Absalon, biskop s. 122; Absolut vodka s. 43; Access, skonert, Simrishamn s. 171; Acta Arceologica Lundensia, 1973 s. 178; Activ, bark, Kivik s. 131; Adam av Bremen s. 122; Adelma, skepp, Simrishamn s. 171; Adolf Heinrich, kaffe, från Twidenfleth s. 50; Ahlström, Enock, fiskare, Knäbäck s. 107; Ahlström, Jon, fiskare, Knäbäck s. 107; Ahlström, snickare, Åhus s. 36; Ahlström, tullsergeant s. 56; Ahlqvist, A., befäl s. 67; Akselköbinger s. 9; Al s. 98; Albano, skonert s. 167; Alberg Nilsson, fiskare s. 83; Albin, Ragnar, författare s. 109; Albin Jönssons bod s. 87f; Albo härad (albo = tempelmark) s. 108, 115, 127, 143, 162, 212; Albrecht av Mecklenburg, kung s. 158; Albrechtsson, Lasse, Åhus s. 53f; Albertina, Holland s. 210; Aldén, Håkan s. 180; Ale 1961, 1963, 1975 s. 8, 209; Ale, sjökonung s. 213; Algeriet s. 215, 218, 226f; Alma, skonert s. 68; Alnstock, mått, likaren fanns i Lund s. 40; Alspån s. 98; Alun s. 127f; Alunbruket i Andrarum s. 109, 112; Aluntunnan, galliot s. 214; Alzesson, Peter, byfogde, Simrishamn s. 159; Amerikanskt fläsk s. 185; Amiralitetesbåken s. 31; Amosdyter = sanddykare, Linnés namn på fisken tobis s. 156; Amsterdam s. 214, 216, 219f,

222-224, 226f; Amund Jacob s. 8; Anders Truls bod s. 98; Andaluca, grekisk fraktare s. 51; Anders Jönssons vattenkvarn i Tommarp s. 158; Andersen, Ring, båtbyggare, Svendborg s. 171; Andersson, Albin, fiskare s. 98; Andersson, Alf, fiskare, Baskemölla s. 150; Andersson, Algot, fiskare s. 98, 102; Andersson, Anders, fiskare s. 80, 100, 141; Andersson, Anders, Maglehem, fiskare s. 104; Andersson, Anders, "Bolla", Stora Juleboda, Maglehem, fiskare s. 104; Andersson, August, fiskare s. 110; Andersson, Axel Reinhold, Kalmar s. 25; Andersson, Bengt, fiskare s. 138; Andersson, Bill s. 176; Andersson, Carl Edvard, sjökaptan, Falsterbo s. 202; Andersson, David, far med en jakt s. 54; Andersson, Ebbe s. 53, 221; Andersson, Einar, fiskare s. 80; Andersson, Emma och Nils, fiskare s. 80; Andersson, Erik, fiskare s. 102; Andersson, H., redare s. 124; Andersson, Hans, fiskare s. 97; Andersson, Herman, Brantevik s. 183; Andersson, Ivar, fiskare s. 142; Andersson, John, lejekarl s. 209; Andersson, Jöns, fiskare s. 73; Andersson, Jöns, fiskare, Yngsjö s. 199; Andersson, kaptan, "en klok gubbe" s. 87; Andersson, Lars, båtbyggare, Vitmölla s. 118-120, 129, 167; Andersson, Martin Olof, befälhavare, Skillinge s. 25; Andersson, Nils, fiskare s. 49, 82, 100, 105-107, 198f; Andersson, Nils Rudolf, fiskare, Friseboda s. 100; Andersson, Ola, fiskare, Baskemölla s. 148; Andersson, Olof, "Målare", fiskare, Åhus s. 95, 102; Andersson, Olof, Skillinge s. 192; Andersson, Per, fiskare, Skillingebäcken s. 195; Andersson, Pehr, kustvakt 1870 s. 45; Andersson, Sten, båtbyggare s. 144; Andersson, Sven, fiskare, Skillingebäcken s. 195; Andersson, Thorsten, fil. Lic., Kristianstad s. 227; Andrarum s. 112, 127; Andrea, barkskepp, tillhörde Björkegren s. 168; Andreas, galleas s. 214; Andreas, hukertgaleas s. 214; Anna, bark s. 168; Anna, barkskepp, tillhörde Björkegren s. 168; Anna Catharina, galeas s. 214; Anna Charlotta, brigantin s. 214; Anna Elisabeth Dorothea, galeas s. 215; Anna Maria, jakt s. 62f, 67; Anna Sofia, skonert s. 189; Annapolis s. 171; Anton Jönssons bod s. 208; Anton Matts fiskebod s. 138; Antonia, jakt s. 67; Antons bod s. 209; Apollo, galliot s. 216; Appलगren, Leif, fiskare s. 189; Appes gravhög s. 189; Apollo, fartyg s. 124; Apoteket, gamla s. 39, 43; Apparatus = skeppsutrustning s. 158; Arendal s. 124; Areschoug, E., änka, Ystad s. 165; Areschoug, M., handelsman, Ystad s. 164; Arilds tid s. 114; Arosell, J., skeppare s. 58; Arosell, John, , Christinestad s. 224; Arrendebetälare till kyrkan i Åhus 1569 s. 13; Arrendatorer under Trolle-Ljungby 1892 s. 67; Ask, Arthur, fiskare, Spraggehusen s. 197; Ask, Eva, Spraggehusen s. 197; Ask, Mathias, fiskare, Spraggehusen s. 197; Askmän = vikingar s. 183f; Asp, N. O., befälhavare s. 171; Aspelin, J., redare, Simrishamn s. 169; Aspelin, Karl, tecknare, Kivik s. 129, 193; Atalanta, skonare s. 216; Athen s. 155; Atlantica, bok av Olof Rudbeck, 1698 s. 35; Atterdag, Valdemar, dansk kung s. 10; Augustaboden s. 201; Augustboden s. 88; Augusta, brigg s. 202; Augustinerkloster s. 145; Augustinus s. 10; Australien s. 155; Avrättningen 1679 av friskyttkaptenen Hans Severin s. 30; Avträde på bron för brovakten s. 46; Axel, barkskepp s. 123; Ayr s. 169; Backaboden s. 100, 123; Backaskiften s. 206; Backman, E., skeppare s. 221; Backman, F., skeppare s. 57; Badstuga vid Tommarpsån s. 158; Baggra = muddra s. 190; Balck, Carl-Fredrik, skeppare s. 219, 224; Baltic Star av London s. 156; Balticum s. 67, 198; Baltiska flyktingar 1945 s. 193; Banck, M, handelsman, rådmann, redare, skeppare s. 58, 223; Barbareskataterna s. 215; Barnekov, Chr., Vitkövle slott s. 92; Barnekow, Kjell Christoffer, Vitkövle slott s. 92f; Barselej, skonare, Norge s. 139; Bask = riskknippa s. 147; Baskadrätten s. 107; Baskemölla s. 118, 123, 131, 147-153, 176, 196; Baskemölla hamn, fiskare, Baskemölla s. 148f; Baskemölla hamnsätter, vrakeka, Baskemölla s. 149f; Baskemölla kapell s. 194; Baskemölla rökeri s. 150; Baskemöllasätteret s. 147; Bassaboden s. 111; Beatrice, fartyg s. 155; Beck, Jacob s. 108, 117, 127; Behmer, E. båtbyggare s. 202; Beijer, Jac., skeppare s. 223; Bellman, Carl Michael, citat s. 147; Belöningen, jakt, Simrishamn s. 165, 167; Benved, vårt hårdaste träslag s. 206; Bengt skräddare s. 54; Bengtsson, Agnar, ålakungen, Hörvik s. 174; Bengtsson, Anders, fiskare s. 82; Bengtsson, Anders, redare, Skillinge s. 192; Bengtsson, Anton, sjökaptan, redare, befälhavare, Skillinge

s. 192, 194; Bengtsson, August, fiskare s. 145; Bengtsson, G., skeppare, Karlskrona s. 218; Bengtsson, Lars, skeppare s. 150; Bengtsson, Ola, fiskare, Baskemölla s. 148; Bengtsson, P., timmerman s. 62; Bengtsson, Per Axel, fiskare s. 178; Bengtsson, S. A., befälhavare s. 169; Bengtsson, Signar s. 129; Bengtsson, Signar N. s. 186; Bengtsson, Sven Elof, kustvakt till fot 1870 s. 45; Bengtsson, Tufve, fiskare, Baskemölla s. 148; Berg, E., befälhavare s. 222; Berg, Johannes, coopverdikapten, skeppare, Karlskrona s. 21, 38, 220f; Berg, K. M., skeppare s. 223; Berg, Olof, skeppare, Karlskrona s. 222; Berg, P., räntmästare, redare s. 221; Berg, Peter, lantmätare s. 21, 214; Bergen, Norge s. 222; Bergsfolk s. 187; Bergkvist, Gunnar, fotograf s. 34, 56; Bergstedt, Gerda s. 29; Bernartt (?), Matts, handelsman s. 216; Bernard av Clarivaux s. 137; Bernmar, Anders, citat s. 116; Biarner, Moje s. 133; Bibeln s. 180, 196; Bibelns apokryfiska böcker s. 227; Biel, Roland, fiskare s. 87f, 95; Bilaga 1: Ett 90-tal fartyg på 1600-, 1700- och 1800-talen s. 214-227; Bilaga 2: Handlingar angående ålfisken s. 228; Bilbrev, av bila = yxa s. 215; Bild: Albin Jönsson boden s. 88; Bild: Anders Jönssons vattenkvarn i Tommarp s. 158; Bild: Aosehus s. 28; Bild: Barken Activve (ex. Illone). Vrakat ligger fortfarande (1984) vid skånska västkusten s. 132; Bild: Baskemölla hamn s. 149; Bild: Bodillas bod s. 75; Bild: Briggen Augustas namnbräda s. 202; Bild: Briggen Fortuna av Kristianstad s. 220; Bild: Briggskeppet Christina 1802 s. 218; Bild: Båtar på hamnplan i Simrishamn s. 174; Bild: Böderskan Sisse Persson, Vitemölle s. 125; Bild: Den äldsta Revhagaboden vid Nabben s. 77; Bild: Efter julstormen 1902 s. 42; Bild: Efter ”Stormen” den 13 november 1872 s. 167; Bild: Ett 40-tal draggar för förankring av ålahommor s. 73; Bild: Fartyg på skeppsläktarens bröstvärn i Åhus kyrka s. 20; Bild: Fisktionde, av Annika Blom s. 135; Bild: Flygbild över kåserna på Tosteberga leje s. 64; Bild: Frisebodaboden ligger till hälften nedgrävd i sanden s. 101; Bild: Från ett Skånskt Fiskeläge, av Carl Hedelin 1866 s. 128; Bild: Fågelkompass, av Annika Blom s. 153; Bild: Författaren intervjuar Sigvard Karlsson och Börje Öhman s. 142; Bild: Glansaboden s. 80; Bild: Gamla Revhagaboden s. 76; Bild: Gamla Stockholmsboden ligger i lä för ostanvingen s. 103; Bild: Gamla Stenören boden vid Verkaåns utlopp s. 116; Bild: Gammal fiskestuga på Nabben vid Revhaken s. 77; Bild: Gammal sjöbod på Tosteberga leje s. 65; Bild: Garnhängen vid Skillingehamn s. 191; Bild: Gods till skånska hamnar kördes med häst och kärra s. 32; Bild: Gropahålet s. 91; Bild: Gökboden s. 95; Bild: Hamnen i Tosteberga 1974 s. 65; Bild: Hamninloppet i Åhus vid sekelskiftet (1900) s. 41; Bild: Hasslöboden s. 88; Bild: Hellbergaboden, som kallades ”Slottet” s. 86; Bild: Holmaboden s. 108; Bild: Hommebåt byggd av den legendariske Lars Andersson. Båten står i Kivik, s. 120; Bild: Hommebåt byggd av Harry Henriksson och tillhörig Karl Rönnow, Åhus s. 130; Bild: Hommebåt på Tosteberga byggd av Lars Andersson, Vitemölle. Kallas ”Larsa-båt” s. 119; Bild: Hømmor på tork s. 179; Bild: Hälleviksboden ligger idylliskt syd Kivik s. 139; Bild: Jakten Belöningen byggd 1871 s. 166; Bild: Johannes Mejers plan av Simrishamn, utförd vid danske kungens besök 1657 s. 162; Bild: Jöns Olsson, Håkan Vittsjö och lejekarl vid sekelskiftet s. 96; Bild: Kalsaboden och stranden mot Revhaken, s. 79; Bild: Kalsaboden, teckning av Lars Ferm s. 79; Bild: Karl Danielsson fiskar vid Snickarhaken s. 74; Bild: Karl Rönnows Henriksson-båt s. 86; Bild: Knäcken, bod s. 154; Bild: Kofferdikapten Måns Maurittssons gravsten på Åhus kyrkogård s. 26; Bild: Kongaboden hör till de nyare bodarna s. 101; Bild: Korsöraboden s. 106; Bild: Kristoffer Ulrik Wallmans karta över Åhus och Landön 1753 s. 48; Bild: Krivareboden s. 140; Bild: Kroks bod. Inventering av Österlens museum s. 151; Bild: Kåser vid Vårhallen 1970 s. 155; Bild: Kämnärsrättens handlingar 22/7 1794 om branden i Åhus s. 37; Bild: Landö hamn med kåser omkring 1945 s. 22; Bild: Laxaboden s. 107; Bild: Livräddningsbåten vid Sandhammaren s. 206; Bild: Lots och två fiskare, av Karl Aspelin 1885 s. 193; Bild: Lotteriboden s. 85; Bild: Lunna – eller Augustaboden, efter målning av Gerhard Wihlborg 1917 s. 201; Bild: Muddring av Helgeå 1944-1945 s. 91; Bild: Målning i Skamstrups kyrka i Danmark av ett vikingaskepp o. 1350 s. 159; Bild: Mästers bod s. 80; Bild: Mätbrev för

Anna-Maria s. 60; Bild: Nedjan av Simrishamn i Lugnvik 1951 s. 175; Bild: Nya Revhagaboden s. 76; Bild: Nya Stockholmsboden är sakligt modern men ligger i en idyllisk miljö s. 102; Bild: Nya Stenören boden byggdes på 1930-talet s. 116; Bild: Nämndemannaboden s. 81; Bild: Olaus Magnus: Sillfiske s. 160; Bild: Olof Persson i Tvillingaboden s. 99; Bild: Ost om gamla apoteket fanns en skeppshandel s. 43; Bild: Oswalds bod vid Strandridarevägen s. 84; Bild: Parti från hamnen i Åhus s. 46; Bild: Parti från Helgeå s. 46; Bild: Repliker av fiskebodare från Knäbäck vid Nya Knäbäckshuset s. 141; Bild: Revhaken, akvarell av Ulf Rollof s. 78; Bild: Rompeboden kan möjligen vara 200 år gammal s. 105; Bild: Ruth, bramsegelskonare, Brantevik s. 184; Bild: Ryhls Båt & Skeppsvarv s. 59; Bild: Rönnows bod ligger inbäddad i grönskan s. 86; Bild: Sandells bod, foto: C. F. Ohlsson, Borrby s. 208; Bild: Simrishamn. Gamla hamnen omkring 1900 s. 167; Bild: Simrishamn, Sönderslagna skutor efter en vinterstorm 1901 s. 172; Bild: Simrishamns hamn s. 170; Bild: Simrishamns nya hamn på 1910-talet s. 173; Bild: Simrishamns nya hamn på 1910-talet s. 177; Bild: Sjökungens dös ovan Skepparpsgården s. 112; Bild: Sjömärken i Åhus enligt sjökortet 1929 s. 30; Bild: Smugglareboden s. 82; Bild: Svante Tenghagen med medhjälpare drar iland en ålsump s. 104; Bild: Tomterna 196-202 efter norra åstranden, lantmäterikarta 1770 s. 56; Bild: Tvillingaboden. Stormen 1872 tog den gamla boden s. 98; Bild: Tvättning och sortering av ål hos Ålexport s. 34; Bild: Verkeåns mynning vid Haväng s. 113; Bild: Viks hamn s. 143; Bild: Vitemölle fiskeläge, 1900 s. 121; Bild: Vitemölle hamn s. 126; Bild: Votivskepp i Simrishamns kyrka s. 194; Bild: Vrakeka, som byggs av Olle Persson, Sten Andersson och Inge Gärdsgård s. 144; Bild: Vrakekan Bodekull 1983. Byggt på Signar N. Bengtsons initiativ s. 186; Bild: Ågas bods. 83; Bild: Åhus hamn s. 31, 58; Bild: Åhus hamn under utbyggnaden 1895-1898 s. 44; Bild: Åhus hamn vid Gästgivargården s. 33; Bild: "Ålakungen" Henning Nilsson s. 35; Biljard s. 43; Birkenhead s. 169; Birketing = häradsting s. 114; Biskopstionde s. 134; Björkegrenska gården, Simrishamn s. 165; Björkegrenska rederiet s. 168f; Björkegren, Sigrid, änka s. 168; Björket s. 29; Björneboda s. 188; Björstorp, Bräkne-Hoby s. 152; Blad, J., kvartermästare, handelsman, redare s. 224; Bladh, P. J., redare, superkargör s. 21, 58, 226f; Blanche från Namur, drottning s. 10; Blanck, Sven Nilsson, Knäbäck s. 171; Blank, Anders, fiskare s. 208; Blank, Nils, fiskare, Yngsjö, Hagestad s. 198f, 209; Blanks väg s. 106; Blanks åldrätt s. 209; Blekinge s. 59, 88, 122, 131, 136f, 150, 156, 164-166, 180f, 188, 191f, 202; Blekinge läns museum i Karlskrona s. 120; Blekingeekor. 91, 121, 202; Blekingesekor, se Blekingeekor; Blistorps kapell s. 218; Blom, Annika, tecknare s. 135, 153; Blom, Dage, fiskare s. 143; Blomman, smackbåt s. 150; Blåherrmöllan s. 108; Blåstång s. 66; Bockaboden s. 109; Bockhuvudsdrätten s. 212; Bodekull, vrakeka s. 129, 186; Bodelsson, Anders, fiskare, Baskemölla s. 148; Bodelsson, Ola, fiskare s. 75; Bodilas bod s. 75; Bohaven s. 64; Bohusländskt talesätt, citat s. 157; Bojan, fartyg, Simrishamn s. 173; Boken om Kivik, 1980, redaktör Sten Andersson s. 128, 133; Boken om Kristianstad, 1976, av Andersson & Lindbom s. 218, 229; Bokskog s. 109; Bolette av Ystad, fartyg s. 152; Bollsta s. 171; Boman, J. Robert, fotograf, Uppsala s. 175; Boman, Måns, timmerman, Åhus s. 57; Bonde, Karl Knutssons. 39; Bonde, Krister, greve, riksråd s. 163f; Bondeseglation på Skånes ostkust vid 1800-talets början, av Håkan Aldén s. 180; Bordeaux s. 216, 218-220, 223, 225-227; Bondeseglationen släpptes fri 1832 s. 149; Bondesson, Anders, fiskare s. 95; Bondesson, Sven, fiskare s. 95; Bornholm s. 54, 128f, 152, 162f, 168, 183, 203f, 226; Bornholmare = vrakeka s. 122; Bornholms kust s. 204; Bornholms rännen s. 204; Bornholms vederlagsgods s. 128; Borough, William s. 203; Bouppteckningar s. 162, 215-218, 226; Borgen, Johan, citat s. 198; Borrby s. 196, 199, 210; Borrby kyrka s. 194; Borringholm, Jacob s. 203; Borrlin, LO., befälhavare s. 169; Boston Lines s. 169; Botildas knall, grund s. 49; Bottenhavet s. 184; Bottenviken s. 156; Brahe, Tycho s. 204; Brahestad (?) s. 225; Branden i Åhus 1794 s. 36; Brandt, Anna, Falkvik s. 69; Brandt, Gustaf Adolf, amiralitetspastor s. 194; Brandt, kyrkoherde, Borrby s. 194; Brandt, Victor Nilsson s. 68f;

Brandskatt 1452, 1565 s. 11f, 39; Brandstationen s. 38; Brange, Ivar, Brantevik, sjökaptén s. 63, 69, 152, 171f, 178f, 183, 229; Branta knallen, grund s. 49; Branterörs gravfält s. 180; Brantevik s. 63, 139, 153, 167f, 171, 178, 180f, 188, 196; Branteviks fartyg s. 182f; Branteviks hamnar s. 182-184; Branteviksdrätten s. 181; Bredarör, Kivik s. 133, 189; Bremen s. 50; Bremer, M. O., befälhavare s. 124; Bresky, Moritz, fotograf s. 56; Brevik s. 171; Bringert, Ebbe, fotograf s. 179; Brita, galliot s. 216; Brita, galliot s. 216; Broar s. 46; Brockmüller, J., redare s. 219; Broder och Syster, fregattskepp s. 215; Bromé, Mikael, handelsman, rådmän, redare s. 219; Bromölla, Simrishamn s. 157f; Bronsåldern s. 178, 189; Brough, G., kaptén, Sunderland s. 50; Brovaktarstuga med avträde s. 46; Brunch (?), Mathias, befälhavare s. 223; Brüngh, Lars s. 69; Brunnsålen i Brantevik s. 180; Brunnsålen i Vitemölla s. 122; Burenhult, C., *The Rock Carrings of Götaland*, i: *Acta Arceologica Lundensia*, 1973 s. 178; Bräkne-Hoby s. 152; Brännvin s. 212; Brännvinsbröd s. 156; Bröd för att hitta hem s. 152; Bröderna, två grund s. 49; Bröderna Wallins bod s. 212; Brömsebro, fred 1645 s. 18; Buhrman, Gerhard, karta 1684 s. 16; Bunge Hans s. 106; Burmeister/Burmester, Anna Sophia, fru s. 225; Burmeister/Burmester, Alb. M. s. 226; Burmeister/Burmester, Bernt Johan s. 19, 21, 36, 38, 216-218, 226; Burmeister/Burmester, J., professor, fartygsägare, Lund s. 225; Burmeister/Burmester, Johan Henrik, professor s. 19, 36, 220, 225, 227; Burmeister/Burmester, Sophia s. 216; Buteljör s. 21; Byahorn s. 182; Byastämman i Tosteberga s. 69; Bylgia = bölja, dotter till havsguden Ägir s. 185; Bytesaffär 1621 s. 127; Bådtzman, Bror, skeppstimmerman 1683 s. 57; Båkar, sjömärke s. 30; Båtbyggare s. 118-121; Båtbygge förr i världen s. 120; Båtdokumentationsgruppen s. 144; Båtkyrka s. 122; Båtologen, 1981, 1982 s. 155, 172f; Båtmotorer s. 59, 91; Bäckaboden s. 209; Bäckahus by s. 110; Bäckström, Gösta, ingenjör, Stockholm s. 199; Bärnsten = rav s. 114; Bärnstenskusten s. 114; Bödkare = tunnbindare s. 40; Bøjsepenngar = avgift till hamnen s. 149; C. R. Clover & Co s. 169; Cadiz s. 216, 224; Café Central s. 43; Cagliari på Sardinien s. 216, 222-224; Caleb, skonert, Östra Tommarp s. 174; Callmer, Johan s. 8; Calmars Olas Lars drätt s. 117; Canterbury Tales s. 134; appelin, Olof, fiskare s. 125; Cargo Liner, skepp från Väst-Tyskland s. 51; Carl, galeas s. 216; Carl Enoch, skonertskepp, Simrishamn s. 169; Carlsborg s. 167; Carlström, J. F., skeppare, Karlskrona s. 221; Carolina, brigg s. 144; Carolina Helbing, brigg s. 144; Caroline, barkskepp, Baskemölla s. 150; Catharina, galeas s. 216; Catharina, galliotskepp s. 216; Catharina, galliotskepp s. 216; Catharina, skepp s. 216; Catharina, jakt, Västervik s. 216; Catharina, fartyg s. 217; Catharina Beata, snow s. 217; Catharina Maria, jakt s. 217; Catharina Sophia, jakt s. 217; Cauviere, kaptén s. 124; Cederberg, J. M., sjökaptén, skeppsmäklare, hamnkaptén, Åhus s. 47; Cedergren, Catharina Maria s. 217; Cedergren, Eric, örlogskaptén, amiralitetskaptén s. 215, 225; Cedergren, Salomon Fredrik, kofferdikaptén, redare, skeppare, Kristianstad s. 21, 36, 214f, 217, 219, 221-223, 227; Cederholm, Hans, varvsarbetare, Simrishamn s. 176; Celsius, citat s. 70; Celine, brigg, Malmö s. 170; Cette i Medelhavet s. 221; Chalmersbåt s. 177; Charta Marina, karta 1539 av Olaus Magnus s. 12, 203; Charlonus, fartyg, Simrishamn s. 169; Chaucer, Geoffrey s. 134, 136; Chipping s. 8; Cholula, fartyg, Simrishamn s. 169; Christensen, Axel, rederiägare s. 175; Christensson, Hans, styrman, Sölvesborg s. 53, 226; Christensson, Niels, bosman s. 53, 227; Christian, dansk kung se Kristian; Christianstad, jakt s. 217; Christianstad, skuta s. 217; Christiane, skonert, Simrishamn s. 170; Christina, brigg s. 217; Christina, briggskepp s. 218; Christina, galliot s. 217; Christina/Kristina i Finland s. 223f; Christina Charlotta, huckert s. 217; Christinehofs gods s. 109, 137; Christinehofs – Högestads fideikommiss s. 116; Christinehofs ålfiske 1692, 1775, 1839 och 1943s. 133; Christinehofs slott – utställning i källaren om ålfiske s. 133; Cigarr- och Tobaksfabriken Fama, Kalmar s. 66; Cigarrarbetare i Tosteberga s. 66; Cimbria, fartyg, Simrishamn s. 169; Cinthio, Erik s. 8; Citat År 1527 s. 47; Clemens, Samuel, lots, författaren Mark Twain, USA s. 187; Columbus skepp S:ta Maria s. 194; Companigatan s. 14; Concordia s. 217; Concordia, fregattskepp, se Juliana (s. 218);

Constantia, fartyg s. 217; Constantia, skepp s. 53; Constapel, Per, bosman s. 53; Cooper, A., kapten på briggen Jessie från Dundee s. 49; Coopvardiskeppare s. 21f; Cornerus, L., handelsman s. 222; Cortmeijer, Anton s. 18, 54, 214, 216, 221, 225; Cosmopoliten, brigg s. 217; Cronberg, Bengt s. 203; Cronstad s. 216; Cubomölla, Simrishamn s. 157; D. W. Lilliehöök, ångare s. 50; D'Alida, skepp s. 219; Dagsverket s. 137; Dahlquist, Lasse, vissångare s. 155; Dagö s. 127; Dahl, Anders, fiskare s. 210; Dahlberg, Erik s. 16, 90; Dahlberg, Rune, fiskare s. 100; Dahlé, Gustaf, uppfinnare, klippapparaten, fyr s. 205; Dahlman, Carna, böterska/nätlagare s. 109; Dahlman, Jöns, fiskare, Nyegrop s. 210; Dahlman, Nils, fiskare, Nyegrop s. 210; Dalorte (Dulcert), Angelino s. 10; Danielsson, Karl, fiskare s. 73f, 97, 100; Danmark s. 9f, 12, 67, 69, 93, 97, 122, 124, 127, 129, 131, 134, 145, 160f, 183f, 192, 203, 206; Dansk Rigsarkiv s. 9; Dansk sjölag 1561 s. 12; Danska Palteboken s. 228; Danska örlogsflottan s. 14; Davidsson, Albert, varvsarbetare s. 176; Davidsson, Ernst, sjöman, fiskare, båtbyggare, Simrishamn s. 155, 176; Danzig s. 50, 124, 171, 214, 219, 227; De Jonge, P., skeppare s. 217; De Mornay, Charles s. 12; De svenska kusthamnarna, 1906, av Halén, C. F. & Lange, G. O. s. 170, 173; Decimantes = tiondegivare s. 134; Decimantjordebok för Skåne, Blekinge och Bornholm 1651 s. 136; Degeberga hembygdsgård s. 123; Delos, tremastskonare s. 192; Det femte väderstrecken dvs. Uppåt s. 136; Det stora mörkret = solförmörkelsen den 11 augusti 1124 s. 158; Detta är Österlen, av Inge Löfström s. 194; Dialekt- och ortnamnsarkivet i Lund s. 203; Die Hoffnung von Christianstad, skepp/flöjt s. 54; Didrichsson/Didrichsen, O., skeppare s. 217f; Didricksson, Thunis, skeppare s. 224; Dixon, George, amerikansk yngling, "Lilla Caruso" s. 176; Djerf, Nils, kustvakt 1870 s. 45; Djursvik s. 169; Dombok 1794 s. 36; Domböcker s. 137; Dominikanermunkar s. 10; Donoldi, bark s. 25; Doppingen, grund s. 47; Dragarlaget, det sista i Åhus s. 34; Dragonregemente s. 93; Drogden s. 176; Drottning Victoria, pansarskepp s. 154; Dryden, John, citat s. 59; Duc d'alber s. 45; Due Wellington, engelskt fartyg s. 92; Dunckler, rådman s. 38; Dunkeldrätten s. 107; Dunkerque s. 171; Dunnerdale, fartyg, Simrishamn s. 169; Durell, Magnus, landshövding s. 217; Düppel, skepp, Simrishamn s. 171; Däcksfartyg s. 131; Dödsolycka i Gropahålet i början av 1920-talet s. 91; Ebbe, kutter s. 138; Ebenezer, skonare, från Grimstad s. 50; Edberg, Rolf, citat s. 203; Edstrand, Anita s. 106; Edvarsson, Ferdinand, fiskare s. 97; Efverman, Carl Gustaf, fiskare s. 102; Egersund s. 171; Egeside s. 94; Egeside, Harald s. 94; Egeside, Holger s. 94; Egeside sjö/träsk s. 94; Eggesundet s. 175; Ehrenberg, N. A. s. 169; Ejlertsson, G. O., redare, Östra Tommarp s. 174; Ekelund, Vilhelm, citat s. 198; Ekfors, skepp s. 51; Ekska gården s. 36; Ekskog s. 54f; Ekstrand, F., kapten, Karlshamn s. 62, 99; Ekstrand, Gert, fiskare s. 142, 145; Ekström, P., redare s. 21, 222; Ektimmer s. 14; Eldsvåda den 9/8 1889 i Baskemölla fiskeläge – 42 hus brann ned s. 147; Elisa, barkskepp, Simrishamn s. 171; Elleköpinge s. 8, 14; Ellerholm, jakt s. 219; Elma, fartyg s. 172; Elna av Brantevik, fyrmastskonert s. 153; Elna av Brantevik, motorseglare s. 183; Emil Olsson-boden s. 84; Emma (III), fregattskepp s. 124; Emma, jakt s. 63; Empiredörrar på husen i Österlen s. 191; een klook skeppman ..., citat s. 180; En och Två Bröder, jakt s. 67; En skepsman, som haffuer mist ..., citat s. 185; Eneberg, O., redare, befälhavare s. 124; Engelska kanalen s. 176; Engelskt ordspråk, citat s. 198; Englaboden s. 111; England s. 47, 85, 99, 123, 134, 155, 169, 171, 176, 185, 193, 200, 216; Engström, fiskare s. 75; Engström, Nils, grosshandlare s. 40; Erckel, Fr., skeppare s. 214; Ericsson, Anders, timmerman, Åhus s. 57; Erik av Pommern, kung s. 10f, 17; Erik XIV s. 8; Erik Magnusson, kung s. 10; Erik Menveden, dansk kung s. 9; Eriksson, Uno, advokat, Borrby s. 199; Ernfrid, Carl Gustaf Olsson, s. 171; Esbjörnsson, H., befälhavare s. 172; Esbjörnsson, Lars, d. 1693, pråmkarl s. 23, 53; Eselhuvud s. 165; Eskeröd, Alberg s. 64; Espe skoglund s. 29; Esperanza, fartyg/skonerskepp, Simrishamn s. 169; Esperöds vattenkvarn s. 137; Esperödsättet syd Kivik s. 133; Espet, se Äspet; Espetbron s. 34; Eskil, ärkebiskop, Lund s. 8; Estrid, fartyg,

Simrishamn s. 173; Eternittak s. 138f, 145, 201; Ethelreds avtal 991 med Olav Tryggvason s. 93; eva Charlotta, snauskepp s. 219; Expedit, skonett, Simrishamn s. 170; Exportprodukter på 1700-talet s. 21; Falsterbo s. 202; Fastetider s. 160; Fataburen i Lund s. 180; Ferdinandsboden s. 97; Fartyg på skeppsläktarens bröstvärn i Åhus kyrka, bild s. 20; Fartygsbyggnader på 1700-talet, timmerman, Åhus s. 57f; Fehrman, David, timmerman, Åhus s. 57; Fembörding, båtbyggare s. 118; Ferm, Anders, fiskare s. 81; Ferm, Lars, tecknare s. 79; Ferm, Rolf, fiskare s. 97; Fibbo, Finland s. 155; Figeholm, Småland s. 170; Finland s. 58, 155, 174, 201, 217, 223f, 227; Firta, Christian, byggmästare s. 16; Fischerström, Anders, handelsman, brukspatron, redare, Kristianstad s. 19, 36, 38f, 54f, 217-219, 224, 226; Fiskare = ålafiskare; Fiskareskrån s. 159; Fiske och hamn i Tosteberga s. 63-66; Fiskaffärer s. 90; Fiskebod nr 1 s. 198; Fiskebod nr 2 s. 199; Fiskebod nr 3 s. 199; Fiskebod nr 4 s. 199; Fiskebod nr 5 s. 199; Fiskebod nr 6 s. 199; Fiskebod nr 7 s. 199; Fiskebod nr 8 s. 199; Fiskebod nr 9 s. 199; Fiskebod nr 10 s. 200; Fiskebod nr 11 s. 200; Fiskebod nr 12 s. 200; Fiskmåsar s. 152; Fiskrens för att hitta hem s. 152; Flaged s. 152; Flensmark, Tor s. 94; Flora, bark, Norge s. 172; Flundran, vrakeka, Baskemölla s. 149; Flygande Örn, hukare s. 219; Flygsand s. 27-30, 103, 127; Flygsand 1767 s. 127; Flygsandsfälten s. 205; Flygsandsfälten vid Hanöbukten, uppsats av Gerda Bergstedt s. 29; Fläskadrätten s. 198; Folke, skonert s. 87; Folklivsarkivet i Lund s. 180; Fonden för fiskerinäringens befrämjande s. 181; Forellvägen s. 83; Fornborg på Stenshovud s. 139; Fortuna, brigg s. 24; Fortuna, jakt, Ystad s. 165; Fortuna, brigg s. 220; Fortuna, galiot s. 220; Fortuna, galiot s. 220; Fortuna, pråm s. 53; Fortuna, pråm s. 219; Fortuna, skuta s. 219; Forum Navale s. 168; Fox, skonertskepp, Simrishamn s. 169; Fraktskutor s. 192; Frank, Ola, lejekarl s. 209; Frankrike s. 18, 40, 124, 171, 221f, 225; Frans Ols bod s. 202; Franska bukten s. 217; Fransson, Rasmus, fiskare, Esperöd s. 138; Frantzson, Hans, Åhus s. 54; Fred, skonertskepp, Simrishamn s. 171f; Freden, brigantin s. 221; Freden (III), brigantin s. 57; Freden, fregattskepp s. 221; Fredrik II s. 12, 115; Fredrik, galeas s. 221; Fredriksson, Wilhelm, fiskare s. 85; Friedrich, brigantin s. 221; Friedrich, brigg s. 221; Friedrich, jakt s. 221; Freja, jakt, Skillinge s. 192; Frennesson, Edvin, fiskare s. 197; Frennesson, Per, fiskare s. 197; Fribrev s. 214f, 221, 226; Fribrevsexpeditionen s. 169; Frida, S/S s. 116; Frihetsbrev s. 219; Frimurarhotellet s. 90; Friseboda s. 100; Frisebodaboden s. 100f; Fritiof Nilsson, bod, Örnahusen s. 196; Fritz Nilssons Speditionsfirma s. 43; Frivilliga Motorbåtskåren s. 150; Fruktdling, ej havets frukter för Kivik s. 137; Från segelfartygens dagar, 1946, av Frans Löfström s. 150, 230; Furet s. 29, 97; Furuboda 103; Furubodaboden s. 98; Furuboda ungdomsgård s. 98; Fyhn, Åke, fiskare s. 178; Fyren vid Sandhammaren s. 205; Fyren vid Skillinge s. 194; Fyrtorn s. 33; Fågelkompass s. 152; Fågellokal i Tosteberga s. 69; Fåglar i Sverige, av Erik Rosenberg, flera upplagor 1953-2011 s. 152; Fåglar skräms ej av kanonbullen s. 110; Fäladsmarken s. 39, 55; Fängelsebron s. 90; Färja 1684 nära Helgeåns utlopp s. 16; Färm, Se Ferm; Färmsboden s. 97; Färms bod s. 81; Förbyggd s. 124; För den långa örs ..., citat s. 196; Förenade Arabrepubliken s. 156; Föreningen Allmogeåtar, 1976 s. 119, 144; Förlisningar vid Baskemölla s. 152; Förlisningar vid Yngsjö s. 92, 99; Förlisningen vid Bornholm i december 1679, 19 fartyg s. 204; Första världskriget s. 183; Försten, trålare s. 59; Gagner, C. P. W., löjtnant s. 166; Gagner, major s. 126, 130; Galen, släkt s. 137; Galin, Visvald, fiskare, Baltikum s. 198, 199; Galliot, skepp s. 18, 53f; Galärer för skärgårdsflottan, byggda i Åhus s. 57; Gamla kartor s. 89f, 110; Gamla Esperöd s. 133; Gamla Karleby s. 221f, 227; Gamla Knäbäck s. 109; Gamla Revhagsboden s. 75-77; Gamla Stenören s. 116; Gamla Stockholmsboden s. 103; Gamla ström s. 27; Gamla Uppsalaboden s. 102; Gamla varvet i Åhus s. 52-58; Gamla Äspetbron s. 46; Gamleting, bronsåldershög s. 114; Gammal fiskestuga vid Revhaken s. 77; Gammalt ordspråksvers, citat s. 134; Gampen, kaptan s. 193; Gardtz, I. C., Stockholm s. 216; Garnhängen vid Skillinge hamn s. 191; Gatuhus s. 39; Gedda, Peter, sjöatlas s. 203; Genua s. 216, 224; Gerda, brigg s. 124; Gesta Danorum s. 8; Giertz, Nils, skeppare s. 216; Gillberg,

Anders, fiskare, Skillinge s. 131; Gillberg, lantmätare s. 127, 129; Gislöv s. 139, 146, 160, 165, 189f; Gislövs hallar s. 213; Gislövshammar s. 188f, 196; Gladsax s. 141-146, 156; Gladsax by s. 146; Gladsax gruva s. 190; Gladsax kungsgård s. 145f; Gladsax kyrka s. 146, 194; Gladsax slott och län s. 108, 127, 145; Gladsax sätesgård s. 147; Gladsaxehus, borg s. 145; Gladsaxe, Danmark s. 146; Glans, Anders s. 76, 80; Glans, dragon, fiskare s. 98; Glans, Nilla s. 76; Glansavägen s. 80; Glansaboden s. 80; Gliberg, Anders, tullvaktmästare, Åhus s. 25; Glimberg, Frans, fiskare, Örnahusen s. 200; Glimberg, Harry, fiskare, Norrekås s. 195; Glis = bärnsten s. 114; Glossarium, av F. A. Dahlgren, 1973 s. 117; Glys = bärnsten s. 114; Gnarp s. 192; Godders hål s. 96; Godrick, W., kapten, Hull s. 98; Godtemplare s. 68, Goos, Pieter s. 203; Gotland s. 128, 159, 204; Gott mit uns, tjalk, Holland s. 139; Gottfrid Jons bod s. 209; Goven = Simrishamns fyr s. 174; Gram, E., befälhavare s. 173; Gram, E. A., befälhavare s. 169; Gram, Geo, handelsman s. 221; Gram, Georg, handelsman s. 21, 39; Gram, Jeuns, handelsman s. 221f; Gram, Jöns, handelsman, tullförvaltare s. 21, 36, 38; Gravsten på Åhus kyrkogård för kapten Måns Mauritsson, bild s. 25f, 221; Greenock s. 175; Gregorius VII, påve s. 134; Grekland s. 114, 155; Grevlunda gård, ägdes av släkten Galen s. 137; Grimsby s. 171; Grimstad s. 50; Grissla = brödspade s. 156; Gropahålet s. 22, 34, 42, 91, 95-97; Grunden utanför Åhus s. 47-51; Grundstötningar 1977-1984 s. 51; Gruvan i Gladsax s. 190; Grupepengar = avgift av varje skorsten, grue = eldstad s. 190; Grydestöper Pedersen, Claus, borgmästare i Åhus s. 10; Gråen, Landskrona s. 176; Gråtrut = krajsfågel s. 51; Grästak s. 201; Gudhjem s. 168; Gumlösa kyrka, första tegelkyrkan i Sverige s. 122; Gunnarsson, A. P. s. 193; Gunnarsson, Birger, ärkebiskop, Lund s. 206; Gustaf, jakt s. 221; Gustav II Adolf s. 39; Gustav Vasa, citat s. 8, 73; Guzman, Dominikus s. 10; Gyda, fartyg s. 172; Gyldenbogen, Jochum, handelsman s. 52; Gysse = Gislöv s. 190; Gårdskärsbukten s. 176; Gåven, grund s. 162; Gärds härad s. 100, 108; Gärds härads hembygdsförbunds Årsbok 1973 s. 105; Gärds härads hembygdsförening s. 104; Gärds häradsrätt, dom 1770 s. 55; Gärdsgård, Inge, båtbyggare s. 144; Gästgivargården, Åhus s. 33, 36, 38, 40; Gävle s. 175; Göinge s. 150; Gökboden är ingen ålabod s. 95; Göransson, Tomas, fiskare s. 125; Göta kanal s. 17; Göteborg s. 171; Hackberg, Jöns, skeppare, redare s. 214; Hagen, A. P. s. 169; Hagermans handelshus, Skillinge s. 192; Hagestad s. 196, 199, 208f; Hake s. 73; Halén, C. F., & Lange, G. O., De svenska kusthamnarna, 1906 s. 170, 173; Hall, Håkan, fiskare, Kivik s. 110; Halladrätten s. 109, 111; Hallamölla kvarn s. 113; Halland s. 137; Hallands Väderö s. 23, 156; Hallastens klippor s. 162; Hallberg, Göran s. 203; Halling, Jacob, skeppare s. 227; Hallkvist, Mildred s. 199; Halmtak s. 85, 104, 139, 141, 143; Halmtak i Åhus 1794 s. 36; Halshuggning, straff för att hugga timmer s. 55; Halva skate och bese drätter s. 117; Hamburg s. 127; Hammars gård s. 106; Hammarstens docka, Norrköping s. 168; Hammerdals bruk – har aldrig funnits i verkligheten s. 69; Hammeren s. 156; Hamnarbetare s. 34f; Hammargrund s. 49; Hammarsättet s. 188; Hamnbuse s. 35; Hamnförvaltningens lokaler, Åhus s. 44; Hammar s. 213; Hammars by s. 98; Hamrarna s. 76; Hamrarne, Bornholms nordöstra udde s. 204; Handels- og Sjöfartsmuseet på Kronborg årsbok 1966 s. 191; Handelsflotta s. 167-173; Hanna (III), fartyg, Simrishamn s. 169; Hanna, skonert, Simrishamn s. 172; Hannelius, J., redare, rådmän, handelsman, redare s. 57f, 221; Hannelius, Joseph, handelsman, redare, Christinestad s. 223; Hans, kung s. 115, 161; Hans Hanssons bod s. 85; Hans Perssons bod s. 81; Hansaboden s. 97; Hansan s. 11, 17, 127, 160f; Hansans koggar s. 159; Hansen, Helly, norrman s. 201; Hansen, Willem, fältmarsk s. 14; Hansson, Agne, fiskare s. 141; Hansson, Bror, skeppstimmerman 1683 s. 57; Hansson, Emil, fiskare, Vitemölle s. 127; Hansson, Erik, fiskare s. 95; Hansson, Erik, Yngsjö s. 208; Hansson, Evald, fiskare s. 145; Hansson, Folke, fiskare s. 97; Hansson, Frantz, Ystad s. 54; Hansson, Hans, fiskare s. 85; Hansson, John Halvard, fiskare, Vitemölle s. 117f, 125, 176; Hansson, Jöns, fiskare s. 85, 99; Hansson, Jöns, fiskare, Yngsjö s. 200; Hansson, Karl Erik, fiskare s. 96; Hansson, Karl ”Tjörning” s. 145; Hansson, Nils, fiskare s. 97f; Hansson, Nils Arne, fiskare s. 96; Hansson, Nils S. E., fiskare s.

98; Hansson, O., redare, Östra Hoby s. 195; Hansson, Ola, fiskare, Vitemölle s. 127; Hansson, Ola, redare, skeppare, Krokås s. 69; Hansson, Olof Teodor (Tor), fiskare s. 97; Hansson, Per, fiskare s. 97, 99, 139, 141; Hansson, Sven, fiskare s. 85; Hansson, Tomas, Vitemölle s. 130; Hansson, Truls, fiskare, Baskemölle s. 148; Hansson, Victor, befälhavare s. 171f; Hanöbukten s. 9, 29, 112, 120, 123, 156, 164, 192; Hanöbukten "Lilla Biscaya" s. 9; Hare, Peter, repslagare, Åhus s. 55; Haren, vrakeka, Baskemölle s. 149; Hareris = ginst s. 23; Hartvig, August, fiskare s. 88, 109; Hartvigboden s. 88; Hasslö s. 88; Hasslöboden s. 88; Havamal, citat s. 190, 212; Havets frukter s. 137; Havsfrun s. 185; Havsmannen s. 185; Havsstugan s. 98; Haväng s. 112f, 141, 154; Havängs Vandrarhem s. 113; Havängsbodarna s. 112; Haquiness, C. J., kapten s. 98; Hedberg, Nils Olsson s. 172; Hedelin, Carl, tecknare s. 128; Hejderidare s. 54, 205; Helgeå (nästan hela boken) s. 24, 27, 33, 42, 45f, 55, 89, 91, 95f, 105; Helgeå, karta 1626 s. 15; Helgonskylden s. 137; Heliga Trefaldighet, pråm s. 221; Heimskringla, av Snorre Sturlasson s. 158; Hellberg, tulltjänsteman s. 56; Hellebergaboden s. 87; Hellström, Bernhard, Sveriges äldste ånbåtsledare, Åhus s. 175; Hellström, Bror, fiskare s. 84f; Hellberg, Harry s. 87, 97; Hellberg, Ludvig, fiskare s. 97; Hellström, Bror, fiskare s. 97, 138; Hellström, Martin, fiskare, Nyehusen s. 81, 88, 97; Hellström, Sven, fiskare s. 84f; Helsingborg s. 171; Helsingör s. 17, 109, 173; Hemberg, Johan, sjökapten s. 172; Hembygdskurserna i Simrishamn 1909 s. 192; Hemmingsson, Jöns, befälhavare, Kivik Kronstadskanalen s. 131; Hemmingsson, Ola, befälhavare, Kivi Kronstadskanalen s. 131; Hendricsson, Herman, skeppare s. 223; Henricks, Casper, skeppare s. 220; Henriksson, F., fotograf s. 77, 82; Henriksson, Harry, sjöman, timmerman, båtbyggare, Kivik s. 129; Henriksson, Henry, fiskare, Baskemölle s. 150; Henriksson, Lars, Skillinge s. 192; Henriksson-Båt s. 86, 155; Henry, brigg s. 99; Herbst, P. S., lantmätare s. 89; Hermine, skonert s. 124; Hernestad, Se Härnestad; Hertig Karl s. 12; Hielman, önes, befälhavare s. 216; Hilffeling, Carl Gustaf Gottfried, såg 1777 300 vrak nära Sandhammaren s. 204; Himmelriket har liknats vid ett när utlagt i havet s. 134; Hindrichsson, Ingvar, Brantevik s. 180; Hintze, Erik, fiskare s. 138; Hintze, Erik A., lejekarl, fiskare s. 95, 100, 123, 138; Historia ecclesiastica, 1579 s. 122; Hielman, Tønnes s. 216; Hjelm, Hans, fiskare s. 100; Hjelm, Harry, fiskare s. 125, 139; Hjelm, Henrik fiskare s. 116; Hjelm, Ove, fiskare s. 117, 125; Hjelmstedt, Lennart, fotograf s. 81, 83-88, 95, 98f, 101-103, 105-107, 112f, 116, 120, 139-143, 149; Hjorth, Jonas, skeppare s. 227; Hjulaxlar av trä eller järn s. 55; Hjulkvarnar s. 118; Hjälmaröds by s. 137; Hoby strand s. 195; Hofby by s. 195; Hoffnung von Christianstad, cravell s. 221; Holgersson, H., befälhavare s. 169; Holgersson, Jens, Glimmingehus s. 206; Holland s. 49, 139, 152, 160, 171, 203, 212, 225; Holm, A., skeppare s. 222; Holm, Johan, Simrishamn s. 170; Holm, Jöns, skollärare, redare s. 169; Holm, Jöran Nilsson, fartygsägare s. 224; Holm, Nils, Sölvesborg s. 67; Holm, Nils Bengtsson, skeppare s. 225; Holm, P. H., redare s. 173; Holm, Peter, skeppare s. 214; Holm, Petter, skeppare s. 38, 224; Holm, Pål Nilsson, fartygsägare s. 224; Holm, Rasmus Nilsson, skeppare s. 226; Holm, S., grosshandlare, Sölvesborg s. 68; Holmaboden s. 107f; Holmströms bod s. 156; Holst, Anders, timmerman, Åhus s. 57; Hommebåtar s. 118-121, 129f, 176, 194, 202; Honour, skonare, från Sunderland s. 50; Hoppet, försäkring s. 183; Hoppet, jakt s. 222; Hoppet av Brantevik, fartyg, nu museum s. 183; Hoppet, pråm s. 54; Horn Kristersson, Klas s. 12; Horn, Gustav, riksmarskalk s. 162; Horns krig 1643-1645 s. 162; Horna s. 14; Horshallenboden s. 178; Horshallssättet s. 178; Hospitalet i Kristianstad s. 79, 158; Hospitalsmöllan, Tommarp s. 158; Hosätteriet s. 212; Hudiksvall s. 124; Hulda, skonertskepp, Simrishamn s. 169; Hull s. 49, 98, 123; Hungaboden s. 100; Hundemölle s. 127; Hurtig, Håkan, fiskare s. 102; Husbehovsfiskare s. 185; Husfeldt, J. H., skeppare s. 218; Hvide Stigsen, Otte, underbefälhavare s. 12; Hvidemölle s. 127; Hvidkilde, Danmark s. 69; Hülphers, Abraham s. 19, 36; Hylkan s. 188; Håkansson, Algot, fiskare s. 133, 138; Håkansson, Algot, fiskare s. 198; Håkansson, Algot, fiskare, Mälarhusen s. 198; Håkansson, Anders, skeppare s. 226; Håkansson, Lovisa s. 210f;

Håkansson, Nils, fiskare s. 100; Hägg, Jacob s. 150; Hällevik s. 138f, 175; Hälleviksboden s. 138f; Här ostpå, 1941, 1952, av Frans Löfström s. 145, 148, 150, 154, 230; Häradshäkten s. 137; Häradsnabben s. 143; Häradsudden s. 143; Härlövs Tegelbruk s. 19; Härnestad s. 14; Härnestads graft s. 23, 27; Härnestads kanal s. 23, 34, 90; Härnösand s. 155, 169, 192; Hästar s. 162; Höckert, H. G., skeppare s. 214, 226; Höganästegel s. 87; Högestad s. 127; Höglund, Hjalmar, skeppsmäklare s. 25; Hörberg, Per, redare s. 21, 217; Hörlén, M., Valleberga: Kåseberga hamns historia s. 212; Hörvik s. 174; I stormen stadgas ekens rot, citat s. 95; Ibsen, Lauritz, borgmästare, Simrishamn s. 162; Ida av Kivik s. 131; Ida, skonert s. 222; Illone, bark, Kivik s. 131; Importantia, brigantin/brigg s. 222; Ingeborg av Åbo, motorseglare, Finland s. 201, 207; Ingeborg, skonert s. 68; Ingela, fartyg s. 155; Ingelstads härad s. 190, 212; Inger, fartyg, Kjöger s. 155; Inger, Modéns fartyg s. 154; Ingrid Cecilia, fartyg, Kivik Kronstadskanalen s. 131; Instituted by the Receiver of Wreck s. 169; Institutet för högspänningsforskning i Uppsala s. 123; Ingvarsson, N., befälhavare s. 169; Ipsen, Jacob, skeppare s. 219; Iris, bark, Simrishamn s. 171; Iris av Kalmar, ångare s. 124; Irland s. 218; Isacsen, Hildebrand, borgmästare i Åhus s. 10; Island s. 155, 177; Italien s. 169; Ivö klack, sjömärke s. 30; Jacobine, skonert, Simrishamn s. 172; Jacobsson, Algot, fiskare s. 106; Jacobsson, Edvin, fiskare, Yngsjö s. 95f; Jacobsson, Erik, fiskare, Yngsjö s. 96; Jacobsson, H., befälhavare s. 221; Jacobsson, John, fiskare s. 95, 100; Jacobsson, Maj-Britt s. 95; Jacobsson, Nils, fiskare s. 189, 198; Jacobsson, Nils, fiskare, Yngsjö, Borrby, Skillinge s. 195, 199; Jacobsson, Ola, byggmästare, hus med torn och tinnar, Åhus s. 56; Jacobsson, Rolf, fiskare s. 95, 100; Jacobsson, Sture, fiskare, Skillingebäcken s. 195; Jacobsson, Tage, fiskare s. 189; Jacobsson, Uno, fiskare s. 100; Jacobstad, Finland s. 217; Jakt, båt s. 54

Jandersson, Hans, skeppstimmerman 1683 s. 57; Jansson, Anders, befälhavare, sjökaptten s. 169, 172; Jansson, Edvard, befälhavare s. 169f, 172; Jansson, Edward, sjökaptten s. 202; Jansson, M., befälhavare s. 169; Jansson, Magnus, sjökaptten s. 169f; Jansson, Per, fiskare, Baskemölla s. 148; Japan s. 85; Jean Petter, hukertjakt s. 222; Jeansson, Arvid, skeppare s. 225; Jenny, skonert s. 222; Jensen, Esbjörn, timmermästare, Ystad s. 162; Jepsen, Peder, kyrkoherde i Åhus s. 10; Jeppsson, Bror, fiskare s. 141, 143; Jeppsson, Lasse, skeppare, Baskemölla s. 149; Jeppsson, Ola, fiskare, Baskemölla s. 148; Jeppsson, Olof, Styrman s. 214; Jeppsson, Sven, fiskare, Vik s. 142, 145; Jessie, brigg, från Dundee s. 49; Jesus från Knabäcke, bok av Ragnar Albin s. 109; Joel, jakt s. 67; Johan Fredrik, skepp, Simrishamn s. 172; Johan Henrik, jakt s. 222; Johan Lars kar, Brantevik s. 181; Johanna, brigg s. 189; Johanna, galiot s. 222; Johanna Antoinette, skonert, Simrishamn s. 169; Johanna Catharina, brigg/brigantin s. 222; Johannes, galiot s. 222; Johannes, galliot, se S:t Johannes (s. 222); Johannes, skuta s. 222; Johanneson, Thomas s. 25; Johansson, Asmus, skeppare s. 53; Johansson, Eve, fiskare s. 198; Johansson, Gert Eve, fiskare s. 199; Johansson, Helge, fiskare s. 141; Johansson, J. L., kaptten s. 124; Johansson, Jan Inge, fiskare s. 198f; Johansson, Johan Trulsson, fiskare, Yngsjö, Mälarhusen s. 200; Johansson, Johannes, hotellägare, Simrishamn s. 170; Johansson, Manfred, fiskare, Kivik s. 133, 138; Johansson, Nils, fiskare, Vitemölla s. 139; Johansson, Nils Edvin, ”Målaren”, fiskare, Åhus Kärr s. 81, 100, 102f; Johnsson, Charles, fiskare, Maglehem s. 109; Johansson, Sven, fiskare s. 105f; John, skonertskepp, Simrishamn s. 171; Johnér, J., befälhavare s. 144; Jomsborg s. 8; Jonsson, Anton s. 209; Jonsson, Birger, Kivik s. 130; Jonsson, Gottfrid, Yngsjö, Borrby s. 209; Jonsson, Magnus, fiskare, Baskemölla s. 148; Jordeböcker s. 198; Jordrevningsprotokoll s. 198; Josefsson, Herbert, fiskare, Knäbäck s. 116; Josefsson, Jan, Kivik s. 130; Jude, Jep Jensen, skeppare från Jylland (1569) s. 12f; Juliusson, Olov, fiskare, nämndeman s. 81, 97; Jule, hjul s. 108; Juleboda s. 133; Julebodaboden s. 107; Julebodadrätten s. 107; Julebodaån s. 105, 108; Juliana, fregattskepp s. 223; June, skonert, Kivik s. 131; Juno av Visby, kalkskuta s. 49; Jylland s. 123; Jägeristaten s. 205; Järahusen s. 205; Järarna s. 205; Järrestad s. 178; Järrestads härad s. 143, 190, 212; Järnvägen s. 109; Jönsson, A., redare s. 124; Jönsson, Albin, fiskare s.

75; Jönsson, Anton, Hagestad s. 208; Jönsson, Bo Ingvar, fotograf s. 144; Jönsson, Edvin, fiskare s. 211, 212; Jönsson, Emil, fiskare, Yngsjö s. 73, 80; Jönsson, Fridolf, fiskare s. 201; Jönsson, Hans, fiskare s. 98, 145; Jönsson, Harry, fiskare s. 145; Jönsson, Ivan s. 211; Jönsson, Johan, fiskare s. 97; Jönsson, Lars, Brantevik s. 63; Jönsson, Mattis, Järnavik s. 63; Jönsson, Nils s. 199, 210; Jönsson, Nils, fiskare, Hagestad s. 200; Jönsson, Nils, fiskare, Mälarhusen s. 200; Jönsson, O., skeppare s. 68; Jönsson, Olof, kapten s. 171; Jönsson, Ove, fiskare s. 107, 110; Jönsson, P. s. 170; Jönsson, Per, fiskare s. 145; Jönsson, Per, fiskare, Sandby, Borrby s. 199; Jönsson, Siver, fiskare s. 145; Kai Z, motorfartyg, Västtyskland s. 153; Kalksten = limsten s. 163; Kalkgrundet s. 49, 51; Kalkugn s. 163; Kalmar s. 25, 161, 204, 223; Kalmarkriget s. 14; Kalmarsund s. 121; Kamfenberg, T., befälhavare s. 169; Kanada s. 168; Kanal Åhus-Kristianstad 1620 s. 15; Kanalgrävningen 1774-1775 s. 22, 89; Kap Horn s. 155; Kapad av fransmännen s. 221, 225; Kapad av ryssarna s. 217; Kapplaacken, Kivik s. 128; Karakan s. 138; Karl IX s. 12; Karl X Gustav s. 163; Karl XI s. 93, 109; Karl XV s. 180; Karl den store s. 8; Karl Knutsson Bonde, kung s. 11, 39; Karl, Röda bolagets skepp s. 51; Kalsaboden s. 79; Kappelhamn s. 170; Karakås ålsätter s. 137; Karet s. 73; Karlshamn s. 53, 62, 68, 99, 124, 152, 164, 166, 180, 212, 214; Karlskrona s. 120, 131, 165, 180, 188, 192, 215, 218, 221f; Karlskrona örlogsvarv s. 165; Karlsson, Anders, fiskare s. 79; Karlsson, Axel, skeppare, Skillinge s. 192; Karlsson, Karl, fiskare s. 79; Karlsson, Lennart, fiskare s. 73, 79; Karlsson, Nils, fiskare s. 79; Karlsson, Sigvard, fiskare s. 142; Karrakås s. 138; Karta från 1500-talet s. 7; Karta från 1675 s. 28; Karta från 1684 av Gerhard Buhman s. 16; Karta från 1768 s. 29; Karta från omkring 1750 s. 16, 30; Karta från sent 1600-tal över Åhus s. 17; Karta över gårdsdrätterna vid skjutfältet s. 111; Karta över Helge vid Åhus s. 16; Karta över Tosteberga s. 63f; Karta över Åhus 1768 med varav, ”reparebahn” och slott inritade s. 52, 55; Karta över Åhus på 1770-talet, tomter s. 55; Karta över Åhus 1776 s. 29, 56; Karta över Åhus 1890 s. 41; Karta över Åhusbygden med Helgeå 1626 s. 15; Karta: Charta 1770, 1983 av Kurt Smith s. 55; Karta: Charta af Situationen kring Christianstad Annis 1677 och 1678 s. 90; Karta: Charta Marina, karta 1539 av Olaus Magnus s. 12; Karta: Charta Yngssjös Bys Fäladsmark 1752 och 1780 s. 89; Karta: Christian Hartings av år 1675 s. 110; Karta: från 1600-talet över 28 skattlagda ålfisken vid Kivik s. 134; Karta: från 1712 över Lilla Juleboda s. 110; Karta: G. Buhmans av år 1682 s. 110; Karta: Geometrisk Charta öfver Ägor 1752, 1780 och 1782 i Yngsjö s. 89; Kartor, gamla s. 89f; Kaskö i Österbotten, Finland s. 227; Kastalen i Åhus hamn s. 28; Kastaler s. 8; Kastellet i Åhus s. 44; Kattfot, kungens stämpel som höggs in i ekstammar s. 54f; Katy, brigg, Simrishamn s. 169; Kejsarängen s. 93f; Kempfe, Sam J. s. 89; Keulen, Johannes s. 203; Kiana, tremastskolnare s. 192; Kiel s. 170; Kielström, Abraham, timmerman, Åhus s. 57; Killehus by s. 110f; Killehusaleningeboden s. 111; Kinsailhead, ångfartyg, England s. 176; Kivik s. 63, 82, 107, 118, 120, 124f, 127-133, 137, 144, 154f, 159, 162, 169, 171, 174, 189, 193, 196, 212; Kiviks båtbyggarskjul s. 130; Kiviks fiskeleje/läge s. 128f; Kiviks hamn s. 130f; Kiviks hamn för alun s. 127; Kiviks kapell s. 127f; Kiviks Marknadsplats s. 127; Kivik sneck s. 125; Kiviksfartyg s. 131; Kivikasill s. 127; Kjolprick som markerar ett grund s. 49; Kjugekull, vårdkaseberg, sjömärke s. 30; Kjöge s. 155; Klaras knud, grund, uppkallat efter en skuta s. 47; Klammersbäck s. 117; Klars Marie, skonert, galeas, Skillinge s. 193; Kling, Per Persson, fiskare s. 188; Kling, Stig, fiskare s. 188; Klippan, vrakeka, Baskemölla s. 149; Klippapparaten, fyr, Gustaf Dahlén s. 205; Klockaren s. 136; Klockboj s. 33; Klosterkyrkan i Åhus s. 9; Klostret i Simrishamn s. 160; Klostret i Tommarp s. 160; Knäbäcksluckan s. 109; Knallen, Mellan och Västra, grund s. 47; Knape/Knabe, Lars Larsson, sjökaptan s. 58, 226f; Knektaboden s. 111; Knut den store, dansk kung s. 8; Knutsgillet i Tommarp s. 159; Knäbäckalänning s. 110; Knäbäck s. 107-110, 112, 116, 137, 141, 171, 196, 202, 209; Knäbäcks by s. 110; Knäbäcks fiskeläge s. 110; Knäbäcksluckan till Halladrätten s. 109; Knäckedrätten s. 147, 154; Knäcken boden s. 154; Knäcken och Tobisbukten s. 154-156;

Knäred, fred 1613 s. 18; Knävlar, knävel = knappt alnslånga käppar, en för varje fiskare s. 182; Koch, Henriks gård vid Storgatan, Simrishamn s. 165; Kockjungmän s. 185; Koggar s. 159; Koleraoffer s. 191; Kolla boden s. 145; Kolerakyrkogård 1834-1860 s. 147; Kommerskollegium s. 215, 223; Kondemnerad s. 170f; Kongaboden s. 100f; Kongahälla s. 8; Kongens Lehnsmann = landshövding s. 12; Koppergast, Per, stadsbosman, Marstrand s. 54; Korsica s. 219; Korra = vattensamling s. 44, 133, 138; Korsavad s. 157; Korsöraboden s. 105f; Korum s. 138; Kostymfest 1956 i Åhus till drottning Margaretas minne s. 10; Kraemer, Johan, kustvakt, kustroddare s. 43, 56; Kragen, vrakeka, Baskemölla s. 149; Krigsarkivet s. 56; Kring Helgeå, 1975 s. 66, 169, 220; Kring Ale stenar, av G. Åberg i: Skånes Hembygdsförbunds Årsbok 1960 s. 213; Kring Sandhammaren, 1946, av Frans Löfström s. 209; Kristersson, Johan, fiskare s. 212; Kristian I s. 12; Kristian II s. 161; Kristian II:s stadslag 1522 s. 161; Kristian III s. 162, 190; Kristian IV s. 14, 108, 162; Kristianopol s. 16; Kristianskär s. 63; Kristiansson, Ravlunda s. 142; Kristianstad s. 14, 19-23, 53, 106, 163, 190f; 216f, 222, 227; Kristianstadsbladet 1957, 1967, 1970, 1984 s. 69, 92, 97, 99, 210; Kristianstads domboks rulle s. 217, 219; Kristianstads fästningsvallar s. 19; Kristianstads handelsflotta 1664 s. 16; Kristianstads Lands-Kontors meddelande 1854 s. 178; Kristianstads län s. 137, 168; Kristianstads länsmuseum s. 82; Kristianstads rådhusrätt/rådstuvurätt s. 36, 218f, 221, 224, 226f; Kristianstads sjömanshus s. 24, 214; Kristianstads tullkontor s. 127; Kristianstads årsberättelse 1782 s. 226; Kristoffer II s. 9; Kristoffersson, Alfred, fiskare, Yngsjö s. 109; Kristoffersson, Alfred, fiskare, Åhus s. 102; Krivareboden s. 139f; Kroes bod s. 150f; Krogabåtar s. 120; Krokeka, båtbyggare s. 118; Kroks bod s. 150f; Kroksdrätteb s. 150; Kroksätteret s. 147, 178; Krokås s. 69; Krona, skonertskepp, Simrishamn s. 171; Kronborgs slott s. 18, 191; Krono-Äspet s. 30, 33; Kronopark s. 109; Kronstad s. 92, 124; Kronstadskanalen s. 131; Kryppelspel s. 56; Kryptallar s. 97; Krämare s. 161; Krängkistor s. 56; Kuipers, kapten s. 152; Kulblix s. 123; Kullaboden s. 145; Kullenberg, handelsman s. 219; Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid s. 93; Kungen av Tosteberga, redare och smugglare s. 60; Kungens ora s. 108f; Kungsmölla s. 113; Kurland s. 224; Kustbevakningens befäl i Åhus 1870 s. 45; Kustfolk s. 187; Kustroddareboden s. 97; Kuwait s. 156; Kvarnen i Vä s. 39; Kvarnen i Åhus s. 10; Kvarnstaden Vä, av Egon Thun s. 39; Kvasakås, process 1703 s. 138; Kvassan s. 138; Kypare = tunnbindare s. 21; Kyrkkrogon vid Rådhuset, Åhus s. 43; Kyrkokullens by s. 110; Kyrkor i sydöstra Skåne, av Gustaf Åberg s. 194; Kyl s. 198f; Kyledrätterna 1-4 s. 198; Kylsbäck s. 198; Kywigs Leje s. 127; Kågen s. 183; Kås = en båtlänning för småbåtar där det ej finns en hamn s. 138; Kåseberga s. 109, 196, 198, 210; Kåseberga hamn s. 207, 212; Kåseberga sillrökeri s. 212; Kåeboden s. 155; Kåser och hamnar på Landö s. 23; Källingarör s. 153; Kämnrättens handlingar s. 36f; Kärfve, Fritz, landskapsmålare s. 200; Kärntorn s. 8; Kärringen, grund med kjolprick s. 49; Kävlinge s. 157; Kölhalning s. 56f; Köpenhamn s. 50, 108f, 127f, 161, 168, 192; Köpenhamns rover s. 217; Köpinge s. 88; Köpingeboden s. 88; L'Esprit de Lois, 1748, av Charles Louis Montesquieu s. 187; La Providence, barkskepp s. 124; La Roque s. 171; Labans grund s. 49; Ladulås, Magnus s. 10; Lallaboden s. 145; Landsarkivet i Lund s. 167; Landshövdingens årsberättelser s. 24; Landsort s. 121; Landö s. 22, 30, 47, 96; Landhöjning s. 157; Landskrona s. 54, 171, 176, 221; Landsköp s. 161; Landtullen s. 163; Lannberg, J., timmerman s. 62; Lansing, Axel s. 194; Lantmannaseglationen s. 180, 191; Lantmannaseglationen släpptes fri 1832 s. 149; Lantz, Sören Nilsson, kustvakt 1870 s. 45; Larsson, Anders, Vitemölle s. 167; Larsson, August, Tosteberga s. 67; Larsson, C., skeppare s. 67, 170; Larsson, Carl August, befälhavare, Baskemölla s. 171; Larsson, Hugo, fiskhandlare, sterbhuset s. 145; Larsson, I. redare s. 62; Larsson, Johan, fiskare s. 88; Larsson, Martin, landsfiskal, fosterfar till George Dixon, Åhus s. 176; Larsson, Nils, redare s. 68; Larsson, Nils-Detlof, Tosteberga s. 67; Larsson, O., redare, skeppare s. 62, 68; Larsson, Olof, Tosteberga s. 67; Larsson, Per, Tosteberga s. 67; Larsson,

Sven, skeppare, "Kung för Tosteberga" s. 66-69; Larsson, Walter, fiskare s. 88; Larssons kar, Brantevik s. 181; Laurentii, A., citat s. 182; Lavesson, Erik, "Erik Lögn", fiskare, Baskemölla s. 148; Laxen har ett egenartat livsmönster s. 113; Laxen, pråm s. 54; Laxfiske s. 134; Lavesen, Matz, rådman, handelsman, Kristianstad s. 36; Lavesons spannmålmagasin s. 44; Laxaboden s. 106f; Laxkista s. 113; Laxnot s. 96; Le Havre s. 227; Leander, Nils Persson, skeppare. Skillinge s. 192; Legostadga s. 83f; Leith, Skottland s. 49, 123; Lenning = landningsplats, vanligen en enkel stenbrygga, kås s. 111; Libau s. 224, 226; Likare som visade rätt mått s. 40; Liljedahl, byggmästare s. 110; Liljengren, K., redare s. 144; Lilla Juleboda s. 110; Lilla tullen s. 163; Lillesjön s. 89; Limfjorden s. 124; Limhamn s. 163; Limsten = kalksten s. 163; Lina, vrakeka, Baskemölla s. 149; Linas gård vid torget, Åhus s. 38; Lind, Ingar, gift med Sven Larsson, Tosteberga s. 67; Lind, Jan Inge, fiskare s. 188; Lindblom, A., lantmätare s. 89; Lindblom, Lars, lantmätare s. 38, 56, 89; Lindegrundet s. 124; Lindenbom, galiot s. 223; Lindola, fartyg s. 124; Lindqvist, J., handelsman s. 222; Lindqvist Löfgren, Petter, timmerman, Åhus s. 57; Linnaeus, Carl s. 28, 114; Linnéa, jakt s. 189; Linnés Skånska resa 1749 s. 28, 36, 128, 130, 156, 165, 187; Lissabon s. 220f, 224, 226; Listerlandet s. 69, 139, 174; Litteraturförteckning s. 229-231; Littorin, S., handelsman, Kristianstad s. 216; Liverpool s. 172, 206; Livorno s. 223; Livräddningsbåt som 1855-1945 hade räddat 592 liv s. 206f; Livräddningsstation, den första i Sverige 1855, med raketapparat, Mälarhusen s. 200; Livräddningsstation med raketapparat 1921 i Kivik s. 132; Livräddningsstation 1891 vid Sandhammarens fyrplats s. 200; Ljung, C. A., skeppare s. 227; Ljunggren, C. J. F., grosshandlare, Kristianstad s. 24, 220; Ljunggrens Verkstad, Kristianstad s. 33, 58f; Ljungström, Chr., skeppare s. 220; Ljungström, kapten s. 39; Ljungnäs, Småland s. 131; Lodlina s. 187; London s. 50, 92, 156, 169, 172; Long Island, New York, USA s. 145; Lorelei av Windau, skonertskepp s. 193; Lorenzen, Vilhelm, bok om Dominikanerklostren, 1920 s. 11; Losell, Nils, fiskare s. 116; Lots i Simrishamn s. 177; Lotsbåtshamnen s. 30; Lotsstyrelsen s. 207; Lotsuppassningshuset, Åhus s. 30; Lotsutkik i Åhus kyrktorn s. 30; Louise and Fanny av Liverpool, ångare s. 206; Lotteriboden s. 85; Lubbock s. 169; Lucia, slup, Kivik s. 131; Lucia Catharina, galiot s. 223; Lucy, bark s. 168; Lump s. 49f; Lund, här fanns likarna s. 40, 157; Lund, Algot, fiskare, Mälarhusen s. 201; Lund, Bernhard, fiskare, Mälarhusen s. 201; Lund, Jöns, fiskare, Mälarhusen s. 201; Lund, L., befälhavare s. 222; Lund, Lars, skeppare s. 217; Lund, Nils, fiskare, Mälarhusen s. 201; Lundberg, G., befälhavare s. 169; Lundgren s. 198; Lundgren, Agne, fiskare s. 155; Lundgren, J. A., handelsman, Kristianstad s. 218; Lundgren, John, ingenjör, Simrishamn s. 126, 130, 193; Lundgren, Wilhelm, fiskare, Knäcken s. 154-156, 178; Lundquist, Stig, professor, Uppsala s. 123; Lunds domkapitel s. 93; Lunds Landsarkiv s. 167; Lunds stifts Landebog 1569 s. 13, 161, 203; Lunds universitets folkminnesarkiv s. 64, 109; Lunds Ärkestifts urkundsbok, av Lauritz Weibull s. 206; Lundstedt, Johanna s. 145; Lundstedt, K., handelsman, Ystad s. 165; Lundstedt, Yngve, fiskare, Long Island, New York, USA s. 145; Lunnaboden s. 201; Luragården, Tosteberga s. 67; Lusaryboden s. 102; Lusarydrätten s. 102; Lustig, vrakeka, Baskemölla s. 149; Lübeck s. 128, 144, 156, 159, 168, 215; Lübeckarnas kapell i Simrishamn s. 162; Lübecks pundtullböcker s. 159; Lübecks Urkundenbuch s. 159; Lübeckskrokar s. 129; Lydia, tre skepp med detta namn s. 194; Lykke, Peter, ärkebiskop, Lund s. 190; Lyngbyboden s. 100; Lysboj s. 47; Långeören s. 196; Läder-Trulssons rev s. 47; Länsräkenskaper 1611 s. 105; Läst, vikt, 1600-talet s. 16; Löderups socken s. 198, 210; Löfstedt, M., befäl s. 195; Löfström, Frans, folkskollärare, bok "Här ostpå", 1941, 1952 s. 145, 148, 150, 154, 209; Löfström, Inge, författare, Detta är Österlen s. 194; Lönnkrogar i Åhus s. 43; Lövberg, borgmästare, Simrishamn s. 164; Lövall, Helge, fiskare, Örnahusen s. 200; Lövall, Ture, fiskare, örnahusen s. 200; Lövdalen s. 111; Lövhalmarna s. 176; Madeira s. 121; Magasinen s. 40; Magistratscertifikat i Kristianstad s. 216f, 226; Maglehem s. 104-106, 108f, 136, 196; Maglehems ora s. 108, 162; Maglehemsdrätten s. 107; Magnus Eriksson (smek), kung s. 10;

Magnus Eriksson, kung s. 134; Magnus Ladulås, kung s. 10; Magnus Lundströms bod s. 196; Magnusson, Elof, redare, Pukavik s. 67; Magnusson, Harry s. 122; Magretevall s. 213; Mallar för båtbygge s. 129; Malmgren, Erik, fiskare, Knäcken s. 154-156, 178, 188; Malmgren, Erik, fiskare, Simrishamn s. 209; Malmgren, Håkan, fiskare s. 138; Malmgren, Jöns, fiskare, Nyehusen s. 88, 117; Malmgren, Jöns, Olseröd s. 125; Malmgren, Magnus, fiskare, Åhus s. 198; Malmgren, Nils, fiskare s. 138, 209; Malmgren, Nils, fiskare s. 209; Malmgren, Sture, fiskare s. 138; Malmgrens bod s. 208; Malmströmska replageriet i Åhus, av Andreas Björkman s. 55; Malmö s. 32, 169-171, 202; Malmö hamn s. 32; Malmö slott s. 203; Maltesholm s. 95; Mandal, Norge s. 172; Manö, norsk galeas s. 49; Margareta, unionsdrottning s. 10, 146; Margaretha Magdalena, jakt s. 58, 223; Maria, jakt s. 223; Maria, pråm s. 53, 223; Maria Catharina, galiot s. 223; Maria Stoneman, barkskepp, tillhörde Björkegren s. 168; Mariakyrkan i Vä s. 39; Mariakyrkan i Åhus s. 10, 25; Mariann av Brantevik, motorseglare s. 183; Marie Adelaide, barkskepp s. 124; Marknaden i Åhus hölls på Maria Magdalenas dag s. 12; Marseille s. 217, 222f, 225; Marseille, bark, Simrishamn s. 171; Mark Twain, författarpseudonym, USA s. 187; Marknaden i Vä på Vår Fru Jungfru Marie besökelse dag s. 39; Marstal, Äro, Fyn, Danmark s. 183, 192; Marstrand s. 54, 150; Marsvin s. 129; Marsvin Otto s. 129; Marsvinsholm s. 129; Martin Luther, bark, votivskepp i Mariakyrkan s. 25; Martin, Per Nilsson, kuströddare 1870 s. 45; Martin-Lars-släkten från Hamrarna s. 76; Materialhuset för Varvet, Åhus s. 55f; Mathilda 1, brigg, Simrishamn s. 169; Mathilda 2, skonare/pråm, Simrishamn s. 169; Matilda, brigg s. 144; Matlag = fastigheter, fiskare, Baskemölla s. 148; Mattsson, August, fiskare s. 111; Mattsson, Håkan, befälhavare, Kivik s. 131; Mauritsson, Måns, kofferdikaptens s. 25f, 221; Mauritsson, Nils, befälhavare s. 221; May Island s. 124; Medelhavet s. 19, 23, 26, 47, 114, 191, 216, 220-223, 225; Medelländska sjön s. 224; Medeltida träkyrkor s. 122; Meijer, J., kaptens, från Danzig s. 50; Mejer, Johannes s. 162; Mellan-lu, Kivik s. 130; Mellberg, Per s. 183; Memel s. 49, 226; Mia av Stockholm, fartyg s. 51; Michelsson, Jens, bosman, Sölvesborg s. 53, 226; Middlesbrough s. 92; Militärt skjutfält 1943 s. 107, 110f, 113; Milledge St. John, North Brunswick s. 131; Miller, Håkan, fiskare, Skillinge s. 131; Mina s. 210; Minerva, bark s. 25; Minerva, brigantinskepp s. 223; Minsvepning s. 177; Miraya, skepp s. 51; Mississppi, flod i USA s. 187; Modén, fartygsägare s. 154; Modén, Oscar, redare s. 155, 172; Modernt att ha efternamn efter fiskeläget istället för efter sin far s. 142; Molboe, H., redare, skeppare s. 222; Montesquieu, Charles Louis, författare s. 187; Morfarshamn s. 189; Moringar s. 63; Mortensen/Mogensen (?), A., skeppare s. 225; Motorkvass s. 132; Movillaboden s. 213; Muddring s. 32-34; Muddring i hamninloppet 1614, Åhus s. 27; Mulet, kulet, illavuret i de ..., citat s. 178; Munck, Andreas, rådmann, Åhus s. 18, 218f, 225; Munck, Jöns, handelsman, rådmann, redare s. 219; Myllingaboden s. 125; Myntfynd 1859 (Valdemar den store, dansk kung) s. 127; Myntverk, kungligt, Thumatorp s. 157; Måkläppen s. 23; Månsson, Anders, fiskare, Baskemölla s. 148; Månsson, Anders s. 150; Månsson, B. redare, Baskemölla s. 150; Månsson, Erik s. 29; Månsson, Hindrik, fiskare, Skillingebäcken s. 195; Månsson, Knut, fiskare s. 145; Månsson, Martin, fiskare s. 125; Månsson, Nils, fiskare, Olseröd s. 98, 103f, 106; Månsson, Rasmus, timmerman, Åhus s. 57; Månsson, Simon, fiskare s. 98; Månsson, Villy, fiskare s. 145; Mårten Jeppssons bod, Örnahusen s. 196; Mårtensson, Anders, skeppare s. 54, 148, 219; Mårtensson, Ernst, fiskare s. 188; Mårtensson, Ernst, fiskare, Örnahusen s. 196; Mårtensson, Johan, stadsbosman s. 54; Mårtensson, Karl, befälhavare, Kivik s. 155; Mårtensson, Lars, Baskemölla s. 149, 195; Mårtensson, Måns, fiskare, Baskemölla s. 148; Mårtensson, Nils, fiskare, Örnahusen s. 196; Mäl = mel = mjöl = finns sand s. 200; Mälardalen s. 159; Mälarhusen s. 198-202, 209; Mästers, Ola Andersson, fiskare s. 80; Mästers bod s. 80; Mästers väg s. 80; Mätbrev s. 62, 68, 214, 227; Möllegraften s. 15; Möller, Frans, skeppare, Skillinge s. 194; Möller, Gisel Olsson, smedmästare, Simrishamn s. 165; Möllers kar, Brantevik s. 181; Möllerännan s. 16, 27; Mölleån s. 117; Mörkö s. 47;

Mörköknudan, grund s. 47; Nagel, Isac, befälhavare s. 223; Najaden, skonert s. 223; Najaden, ångare s. 209; Nanna, bark, votivskepp i Skillinge kapell s. 194; Nantes s. 124, Frankrike s. 124; Narva s. 49; Natalia, grund s. 47; Nathalia, skonert s. 47; Nav = skepp samt en kyrkas långskepp s. 122; Natt och Dag, Åke Hansson s. 39; Naturvårdsverket s. 156; Nederländerna, Se Holland; Nedjans förlisning s. 175f; Nedjan, ångfartyg s. 174-176; Nelly & Mathilda, fartyg, Simrishamn s. 169; Neptun, romersk havsgud s. 185, 187; Neptuni ångar = havet s. 185; Neptunus, skonert s. 195; Nexö s. 168; Nicelsson, Torkel, väpnare, Gladsax s. 145; Niclas, galeas s. 224; Nicman, Jonas, skeppare s. 226; Nicolagrund s. 49; Niels, skeppare 1461 s. 12; Nielsen, Per, möllare/mjöltnare i Åhus s. 10; Nilsaboden s. 79, 189; Nils Bengtssons bod s. 84; Nils Jöns bod s. 200; Nils Månssons ålabod, Örnahusen s. 197; Nils Öhmans bod s. 142; Nilsson, Alf Åke, fiskare s. 138; Nilsson, Alfred, "Brinka Nisse" s. 68f; Nilsson, Allan, fiskare s. 198, 199; Nilsson, Anders, fiskare s. 98; Nilsson, Anders, fiskare, Baskemölla s. 148; Nilsson, Axel s. 113; Nilsson, August, kustroddare (= tullare), Skillinge s. 189; Nilsson, Bengt, Baskemölla s. 149f, 155; Nilsson, Bengt, fiskare s. 145; Nilsson, Bengt, skraddare, skeppare, redare s. 53, 227; Nilsson, Bodel s. 54; Nilsson, Edvin, fiskare s. 199f; Nilsson, Fritiof, fiskare, Örnahusen s. 196; Nilsson, Fayer s. 53, 216, 227; Nilsson, Gert, fiskare s. 143; Nilsson, Gudmund, kustroddare 1870 s. 45; Nilsson, Hans, fiskare s. 83, 143; Nilsson, Hans Magnus, befälhavare s. 170; Nilsson, Henning, fiskare s. 138; Nilsson, Henning, "ålakungen" s. 35; Nilsson, Hjalmar R., redare s. 171f; Nilsson, Hjalmar Robert, redare s. 171; Nilsson, Jacob, fiskare s. 96; Nilsson, Johan, fiskare s. 98f; Nilsson, Josef, fiskare, Åhus s. 73, 105f; Nilsson, Jöns, fiskare s. 98; Nilsson, Jöran, Bornholm s. 54; Nilsson, Kaj, fiskare, Örnahusen s. 196f; Nilsson, Karl Salomon, fiskare, Maglehem s. 105f; Nilsson, Kersti s. 211; Nilsson, M., befälhavare s. 173f; Nilsson, Martin, fiskare s. 96, 110, 143; Nilsson, Måns, befälhavare, Baskemölla s. 150; Nilsson, Måns, fiskare s. 79; Nilsson, Mårten, redare, Baskemölla s. 150; Nilsson, Nils, "Dubbel Nelson", fiskare s. 100, 125, 139; Nilsson, Nils, fiskare s. 145, 188f; Nilsson, Nils Folke, fiskare s. 95, 106; Nilsson, Nils Gunnar, fiskare, Åhus s. 133, 138; Nilsson, Nils Peter, fiskare s. 189; Nilsson, Otto, fiskare, Skillingebäcken s. 195; Nilsson, P., befälhavare s. 173; Nilsson, "Pang" och "Höken" s. 59; Nilsson, Per, befälhavare, Brantevik s. 171; Nilsson, Per, båtbyggare, Skillinge s. 194; Nilsson, Per, steward, "Sturpen", Baskemölla s. 155; Nilsson, Sven, professor s. 133; Nilsson, Sven, professor s. 210; Nilsson, Sven Wilhelm, fiskare s. 75; Nilsson, Sydow, fiskare s. 188; Nilsson, Tage, fiskare s. 107; Njord, nordisk gud s. 185; Niord, assurancesförening s. 173; Nisbeth, L. C. I., befälhavare s. 171; Noah, barkskepp s. 124; NoB 1936 s. 8; Nobel, engelskt guldmünt s. 188; Nobel, släkt s. 188; Norbergs handelshus, Skillinge s. 192; Nordenberg, Bengt, konstnär s. 136; Norden s. 161, 183; Nordens första universitet s. 10; Nordfeldt, P. C., redare, Jonstorp s. 58; Nordkap s. 127; Nordman, Joh., befälhavare s. 224; Nordsjöfart s. 192; Nordsjön s. 124, 131, 155, 171, 225; Nordstjärnan (III), jakt s. 58; Norge s. 49, 139f, 158, 168f, 172, 201, 204, 222; Norström, G., lantmätare s. 89; Nordborg, fiskare s. 82; Nordens kungasagor, av Snorre Sturlasson s. 158; Nordisk Familjebok, uppslagsverk s. 156, 182, 230; Nordiska Museet s. 64, 109, 165; Nordstjärnan, fartyg s. 224; Nordstjärnan, jakt s. 124; Norra Gropahålsboden s. 95; Norrby, Sören s. 12; Norreboden s. 95; Norrekås s. 195, 196; Norrköping s. 168, 224; Norrman, E., redare s. 170; Norrman, Elias Theodor, handelsman, Malmö s. 170; Norrman, redare, Simrishamn s. 170; Norrsundet s. 175; Nova Scotia s. 168; Nunnekloster i Glasdsaxe, Danmark s. 146; Nygård, Tosteberga s. 67; Nya Grop s. 102, 105; Nya Hoppet, pråm s. 54; Nya Knäbäck s. 110; Nya Knäbäckshusen s. 110, 141; Nya Revhagaboden s. 75f; Nya Stenören s. 116; Nya Stockholmsboden s. 102; Nya Uppsalaboden s. 102; Nya Zeeland s. 169; Nya Äspet s. 30; Nya Äspetbron s. 46; Nybole s. 188; Nyegrop s. 210; Nyehusen s. 81, 97, 117; Nyhamn s. 24, 171; Nyhamn, bark s. 171; Nyhems bod s. 143; Nyhems ålabodar s. 143; Nyhlén, Algot, fiskare s. 208; Nyhlén, Edvin, fiskare s. 198, 208; Nyhlén, Hilding, fiskare s. 198; Nyhléns bod s. 208; Nyköping s. 131; Nylén, fiskare,

Knäcken s. 154; Nyman, Mats, skeppare s. 226; Nämndemannaboden s. 81; Näringsfrihetsreformerna 1846 och 1864 s. 180; Nätsken, krokeka, båtbyggare s. 118; Nynäs skeppsvarv, Timmernabben s. 67; Nätfiske s. 117; Nöbbelövs socken s. 182; Oberhammelwald s. 25; Odense, Danmark s. 184; Oderbäcken s. 145; Oderbäckshallen s. 145; Oderbäckssätteret s. 147; Odyssev s. 184; Ohlin, Albin, fiskare s. 212; Ohlin, Per, fiskare, Yngsjö s. 198; Ohlsson, C. F., fotograf, Borrby s. 208; Ohlsson, Karl O., fotograf, Simrishamn s. 121, 168, 172f, 174, 177; Ola Fur Magnusson, fiskebåt s. 177; Ola Fyrs vedbåk s. 205; Olaf den helige s. 8; Olaf, skeppare 1476 s. 12; Olaus Magnus s. 12, 160, 202; Olav Tryggvason s. 93; Olin, Folke, fiskare, siste ålfiskaren av den äldre generationen s. 199-202; Olin, Kaj, fiskare s. 199; Olin, Per, fiskare, Yngsjö s. 198; Olins bod, lejekarl s. 209; Olseröd s. 97, 103-105, 109, 125; Olson, S., kaptén s. 50; Olsson, Allan s. 87; Olsson, Anders, fiskare, Nyehusen s. 97; Olsson, Anders, fiskare, Yngsjö s. 98; Olsson, Anton, fiskare s. 143; Olsson, August, fiskare s. 141; Olsson, Bernt, fiskare, Baskemölla s. 148; Olsson, Elof, befälhavare s. 171; Olsson, Emil, fiskare s. 84; Olsson, Ernst, fiskare s. 127, 197; Olsson, F., redare s. 124; Olsson, Frans H., befälhavare, Brantevik s. 168; Olsson, Fredrik s. 202; Olsson, Gustav, lejekarl, Kivik s. 130; Olsson, Göthe, fiskare s. 102f; Olsson, Harry s. 143; Olsson, Henrik, Kivik s. 130; Olsson, Jeppa, fiskare s. 75f; Olsson, Johan s. 54; Olsson, Jöns, fiskare s. 96; Olsson, Jöns, skeppare s. 222; Olsson, Mats, fiskare s. 138; Olsson, Nils, fiskare, Kivik s. 131, 138; Olsson, Per, båtbyggare, Vitemölle s. 119; Olsson, Per Göte s. 211; Olsson, Per Olof, fiskare, Simrishamn s. 174; Olsson, Rasmus, bosman s. 53; Olsson, Sten, fiskare s. 127; Olsson, Sven, fiskare s. 141; Oscar Modéns fartyg, av Jan Persson i: Båtologen 1982 s. 173; Orelunds bod s. 142f; Orion, se Sophia Albertina (s. 224f); Osterman, John, föreläsare, Skillinge s. 192; Ostro Sibiykowa, kylfartyg, Ryssland s. 139; Osvalds bod s. 84; Ouchterlony, J., skeppare s. 217; Ovenius, T., redare, Ystad s. 165; Ovesholm s. 98; Oxenstjerna, Axel, citat s. 52; Packhusen s. 36-39; Packhuset, Tosteberga s. 63, 67; Paddan, lotsbåt s. 176; Pallas, ångfartyg s. 175; Papegojan, jakt s. 224; Papp, David, Forum Navale, om de Björkegrenska fartygen s. 168; Papptak s. 197, 199; Pasientia, pråm s. 54; Paternosterverk s. 56; Patientia, pråm s. 224; Patman, J., redare s. 21, 222; Patmos af Thisted s. 100; Paulsen, C. A., kaptén på galeasen Manö, från Bergen, Norge s. 49; Pavelsson, Peder, fogde på Elleholm s. 11; Pedersen, Oluf, kyrkoherde i Åhus 1626 s. 15; Pedersen, G, kaptén, Grimstad s. 50; Pedersen, Erik s. 152; Pehrsson, Ola, kustvakt till sjös 1870 s. 45; Penninggraven, stensättning s. 138; Pensacila, USA s. 172; Per Sjöströms grund s. 47, 51; Per Svenssons cigarrfabrik s. 44; Per Sverkers bod, Örnahusen s. 196; Per Trulssons grund s. 47, 51; Perarsson, fiskare, Baskemölla s. 148; Peringskiöld, citat s. 7; Persdrejlen s. 198; Pershaf, Börje, fiskare s. 75; Persson, Anders, matros s. 124; Persson, Alfred, fiskare s. 142; Persson, August, fiskare s. 125; Persson, Bert, fiskare, Kivik s. 133, 138; Persson, Edvard, Skade, Yngsjö, fiskare s. 106; Persson, Emil, fiskare, Kyl s. 142; Persson, Gottfrid, fiskare, Sandby s. 198; Persson, Gösta, fiskare s. 106; Persson, Gösta, fiskare, Yngsjö s. 97; Persson, Hans, fiskare s. 81; Persson, Harald s. 64; Persson, Ivar, fiskare s. 116; Persson, J., befälhavare s. 131; Persson, Jan s. 173; Persson, Jeppa, skeppare s. 189; Persson, Jeppa, timmerman, Åhus s. 57; Persson, Jette, skeppare, Skanör s. 68; Persson, John, befälhavare, Björstorp, Bräkne-Hoby s. 152; Persson, Jöns, skeppare s. 53, 69; Persson, Lars, fiskare s. 87f, 95; Persson, Måns, fiskare, Baskemölla s. 148; Persson, Nils, befälhavare, Kivik s. 131; Persson, Nils, båtbyggare, Knäbäck s. 110; Persson, Nils, fiskare s. 100, 110, 145; Persson, Nils, fiskare, Baskemölla s. 148; Persson, O., befälhavare, Kivik s. 131; Persson, O., redare s. 144; Persson, Olle, båtbyggare, Sandvången, Baskemölla s. 144, 176; Persson, Olof, fiskare s. 98; Persson, Per, ”Backa”, fiskare s. 85, 100, 178; Persson, Per, redare s. 189; Persson, Sisse, böderska s. 125; Persson, T., befälhavare s. 144; Persson, Thure, fiskare s. 73, 75, 80; Persson, Viljam, fiskare s. 145; Perstorp s. 103; Petersburg s. 131, 216, 219f; Petersson, E. s. 171; Petersson, I., befälhavare s. 171; Petré, H. s. 171; Petré, Herman Pettersson, Åhus s. 171; Petri, O., citat

s. 164; Petit-codiac av Fredrikstad, barkskepp s. 132; Petrus, fartyg s. 224; Pettersson, J. P., skeppare s. 68; Pettersson, Martin, redare s. 171; Pettersson, Nils, fiskare s. 188; Pettersson, Ola, handelsman, skeppare s. 222; Pettersson, Sven, kustroddare 1870 s. 45; Pettersson, Torsten, siste lotsen, Simrishamn s. 177; Pillau s. 50, 99; Piraten, Fritiof Nilsson, författare, citat s. 118, 127, 136; Planck, Lena Sophia, hustru s. 39; Pletz, rådmann, Simrishamn s. 164f; Plåtarna, grund s. 49; Plåttak s. 104, 141, 145, 197, 209; Politieprotokoll s. 216f, 219, 221f; Pommern s. 114, 165; Porsgrund, Norge s. 169f; Port á Port på Korsica (?) s. 219; Port Chalmers, Nya Zeeland s. 169; Portsmouth, New Hampshire, USA s. 124; Porto Santo vid Madeira s. 121; Portugal s. 40, 215, 219f, 224-226; Poseidon, den grekiska havsguden s. 185; Posterna s. 104; Povelsen, Claus, handelsman s. 36; Predikarbröder s. 10; Premonstratenserklostret s. 190; Prince Edward Island, Kanada s. 168; Prince Oscar, en av Sveabolagets båtar s. 49; Prins Carl, galeas, brigg s. 224; Printz Carl, fregattskepp s. 224; Profeten Jonas, fartyg s. 224; Props s. 152, 169; Prästbolsfrihet s. 136; Prästtiondet s. 136; Poggeboden s. 103; Puggeboden s. 88; Pukavik s. 67, 129, 131, 180; Pukaviks varv s. 68; Pryse, Hans s. 54; Pryss, Anders, skeppare, Åhus s. 221; Pryss, Nils, Åhus s. 54; Prytz, skeppare s. 216; Pråmar byggda i Åhus s. 53f; Pråmkarlar s. 23; Prästrelationer 1626 s. 15; Pålsson, Anders, kustvakt 1870 s. 45; Pällagrundet s. 49; Pålsadrätten s. 107; Pålsingeboden s. 178; Påskagrund s. 72; Påskarevet s. 73; Påskaränta s. 137; Påskön s. 49; Pärön s. 161; Quarstamölla, Simrishamn s. 157; Quasa ålsätter s. 137f; Raftaboden s. 107; Rakö s. 68f; Rallaros 1984 s. 176; Ralleriboden s. 141; Ramel, Ove, redare s. 225; Ramunder, Gustaf, amiralitetslöjtnant, skeppare s. 217; Rander, Anders, befälhavare s. 216, 220; Rapid, fartyg, Simrishamn s. 170; Rasmus, kock, Kristianstad s. 53, 226; Rasmusson, Hans, fiskare, Baskemölla s. 148; Ratkegården s. 46; Rav = bärnsten s. 114; Ravlunda s. 106, 114f, 117, 128, 194; Ravlunda birkerätt 12/6 1574 s. 115; Ravlunda kungalev s. 114; Ravlunda kyrka s. 194; Ravlunda marknad på midsommarafton s. 115; Rederi s. 168; Rederi AB Meteor s. 173; Rederi AB Ostkusten, ägare Axel Christensen s. 175; Rederi AB Simrishamn, ägare Oscar Modén s. 172; Redogörelse rörande Svenska fartygs sjöolyckor 1910-1922 s. 50; Reinicke, Nils, befälhavare s. 223; Remmer, A., major s. 166; Renigsverk s. 178f; Repareban, repslageriet s. 55; Repslagarhuset s. 39; Resa i Skåne 1819, av professor Sven Nilsson s. 133, 210; Revhaken s. 76; Reykjavik s. 127; Rhodin, citat s. 79; Rialto, barkskepp, Simrishamn s. 171; Ribe, Per, skeppare s. 222; Rickard, Sten, fiskare s. 107; Riga s. 127, 219f; Rige s. 103; Rige leje, det rika fiskeläget s. 105; Riksarkivet s. 215, 227; Riksdagsbesvär 1752 s. 110; Riksskatteverkets anvisningar för yrkesfiskare 1984 s. 187; Rimkrönikan, hertig Karls s. 12; Ringsö s. 131; Ripa s. 14; Ripa, Erland, sämskmakare, skeppare s. 38, 221, 226; Ripa, Gustaf "Gucka" s. 59; Ripa, Gustav Lorens, handelsman, byggde båtar av Hardangermodell s. 59; Ripa, Hendrich, skeppare s. 221; Ripa, Johan Olsson, skeppare s. 219; Ripa, Michael Pärsson, borgare s. 217; Ripa, Michel, Åhus s. 54; Ripa, Per, Åhus s. 53f, 222, 225; Ripa, Pär s. 223; Risör s. 171f; Ristaören s. 196, 198; Ristörn, Örnehuset, Örnahusen s. 197; Rodd s. 90; Roddturer på 7-8 timmar s. 90; Rodhe, A. E., landshövding 1947 s. 64; Rollof, Ulf, konstnär s. 78; Rollof, Yngve, forskare, författare, fotograf s. 104, 116, 154; Rompeboden s. 104f, 212; Ronneby s. 188; Rosenberg, Erik, ornitolog, författare s. 152; Rom s. 157; Rosqvist, Per, fiskare s. 145; Roos, Allan, fiskare s. 80; Roos, Anders, fiskare s. 73, 75, 80; Roos, Arthur, fiskare s. 80; Roos, Nils, fiskare, Åhus, Sandby, Borrby s. 199; Roparens bod s. 84; Rosen, galiot s. 225; Rosén, Johan Ludvig, redare s. 67; Roskilde, fred 1658 s. 18, 93, 163; Rostock s. 144; Rubin, Bertil, fotograf s. 155; Rudier, Anton, skeppare s. 227; Rullor och Liggare för Simrishamn i Landsarkivet i Lund s. 167; Russtjänstelistan 1502 för de danska köpstäderna s. 160; Ruth, bramsegelskonare, Brantevik s. 184; Rüdier, Anton, skeppare s. 217; Ryberg, Lennart, fotograf s. 158; Ryggmatism = reumatism s. 185; Ryhl, Gustaf, Åhus/Råå s. 59; Ryhl, Sven, Åhus s. 59, 129; Ryhls varv s. 59; Ryssegårdar s. 28; Ryssland s. 139, 152, 159, 217; Rådhuset, Åhus s. 43; Råsegelsbåtar s. 129; Räddningsstation med raketapparat vid

Brantevik s. 200; Rävadalens drätt s. 111; Röda bolaget s. 51, 124; Rönne s. 152, 193; Rönnow, Axel, sjöman, fiskare s. 155; Rönnow, Karl, lejekarl, fiskare s. 83, 85, 87; Rönnow, Karl Persson, d. ä., fiskare s. 102; Rönnow, Karl, Åhus s. 130; Rönnow, Nils Persson, fiskare s. 87, 90; Rönnow, Selma Persson, Yngsjö s. 100; Rönnows bod s. 85f; Rönnskär vid Piteå s. 205; Rörum s. 110, 141-146; Rörum till Gladsax s. 141-146; Rörums södra å s. 142; S/S Frida s. 116; S:t Andreas, apostel s. 157; S:t Andreas, galeas s. 226; S:t Annas Gille, bilder s. 20, 33, 42, 44, 46, 58; S:t Claus s. 160; S:t Görans Sjukhus s. 190; S:t Jacob, jakt s. 226; S:t Johannes, galeas s. 226; S:t Johannes, galliot s. 53, 57, 226; S:t Johannes, galliot s. 226; S:t Johannes (X), galliot s. 58; S:t Nicolaus kapell s. 141; S:t Nicolaus kyrka, Simrishamn s. 160; S:t Nicolaus, sjöfararnas skyddspatron, biskop i Myra s. 160; S:t Peder, premonstratensordens munkkloster, Thumatorp s. 157f; S:t Peter, apostel, fiskarnas skyddshelgon s. 157; S:t Petersburg, se Petersburg; S:t Petter, skuta s. 53, 227; S:t Übes (Setubal) s. 219; S:ta Gertruds kyrka i Vä s. 39; S:ta Maria, Columbus skepp s. 194; S:ta Marias kyrka i Ystad s. 160; Saga, tremastskonare, Simrishamn s. 176; Saga, votivskepp i Östra Hoby kyrka s. 194; Salamis, hamn utanför Athen s. 155; Salvator, galliot s. 54, 225; Salvator, galiot s. 225; Samland i Pommern s. 114; Samsjö, Danmark s. 124; San Pedro s. 223; Sanct Nicolaus s. 9; Sandell, Edvin, Hagestad s. 208f; Sandell, Nils, lejekarl, fiskare s. 208; Sandell, Sigge, lejekarl s. 209; Sandells bod s. 208; Sandberg, tunnbindarmästare s. 40; Sandby s. 196, 198f, 211; Sandby bäck s. 206; Sandell, C. G., befälhavare s. 124; Sandflykt s. 27-30; Sandhammaren s. 156, 195, 203-211; Sandhammarens fyr s. 205; Sandstorm s. 100; Sandvången, Baskemölla s. 176; Sara & Claudina s. 124; Sardinien s. 216, 222; Sarkofagskeppet vid Revhaken s. 76; Sarpen, galeas s. 177; Sarpsborg s. 124; SaudiArabien s. 156; Saxo Grammaticus s. 8; Scandia 1966 s. 159; Scania Biblioteket 1934 s. 133; Sceatta-mynt s. 8; Schaperode s. 216, 224; Schenk, Henrik s. 21, 214, 219, 223; Schleswig s. 51; Schlet av Flensburg, skepp s. 51; Schultz, Jacob Herman s. 58, 226; Schuta s. 159; Seeland s. 127; Segelfartygsföreningens Skillingekrets s. 192; Segesholmsån s. 100; Seil, dampf og motor, av Erik Pedersen, 1976 s. 152; Seilhusabörsen, Skillinge s. 192; Semershaffn s. 161; Semiramis s. 124; Severin, Måns, befälhavare, Vitemölle s. 168; Severin, Hans, friskyttkapten, avrättad 1679 s. 30; Shaw, Bernhard, citat s. 62; Shakespeare, W., citat s. 27; Shelburne, Nova Scotia s. 168; Siden s. 67; Siggas bod, lejekarl s. 209; Sigrd, fartyg, Baskemölla s. 150; Sigtuna s. 8; Sigurd Jorsalafar, kung, Norge s. 158; Sillapåken, grund s. 49, 51; Sillabron, Simrishamn s. 167; Sillastan = Simrishamn s. 160; Sillfiske s. 129, 147; Sillfisket, det stora s. 127; Silfverskiöld, P., överstelöjtnant, fartygsägare s. 225; Sillmarknaden s. 128; Silvergruvan i Gislövshammar s. 189; Simbrosa s. 157; Simbroså s. 157; Simmerman, Fredrik, lejekarl s. 209; Simonsson, Otto, fiskare s. 138; Simris socken s. 182; Simrishamn s. 14, 59, 112, 121, 123f, 126, 131, 136f, 144, 153, 155-157-169, 179, 192, 204; Simrishamn. Bebyggelsen och stadsplanens historia, av Erik André s. 165, 229; Simrishamns bod s. 178; Simrishamns fiskeläge s. 157, 174; Simrishamns fritidshamn s. 174; Simrishamns gamla hamn s. 167; Simrishamns hamn s. 161-163, 166; Simrishamns hamnarkiv s. 174; Simrishamns hamnplats s. 174; Simrishamns handelsplats s. 157; Simrishamns kommun s. 178; Simrishamns kyrka s. 194; Simrishamns marknader s. 162; Simrishamns hallar s. 178; Simrishamns nya hamn s. 172-174; Simrishamns varv s. 176; Simrishamnssillen s. 159-161; Simrslund s. 171, 178; Simrslunds stenbrott s. 178; Six, brigg s. 92; Sjuhotsgrund s. 49; Sjunken ö s. 105; Sjal, fiskare s. 117; Själarevet s. 117; Själland s. 145; Sjöatlas 1695, av Peter Gedda s. 203; Sjöbris, bod s. 199; Sjöfararnas kyrkogård s. 204; Sjöfart s. 23f; Sjöförklaring s. 123, 171; Sjögren, Anders Persson, fiskare s. 98; Sjögren, J. F., redare s. 170; Sjögren, Johan Fredrik s. 172; Sjöhistoriska Museet s. 57, 152; Sjöjungfru s. 81; Sjökort, det första o. 1339 s. 9f; Sjökort över Hanöbukten 1583-1585 av Lucas Jansz. Waghenaer s. 14; Sjökort över Åhus hamn s. 50; Sjökrigsskolan i Dartmouth, citat s. 187; Sjökungens dös s. 112; Sjölag 1561, Danmarks första s. 12; Sjölag 1892, svensk s. 215; Sjömannen ber icke om medvind, citat s. 5;

Sjömanshus s. 167; Sjömanshuset i Kristianstad s. 24; Sjomän s. 187f; Sjomärken s. 30f; Sjöpass s. 214-216, 219-221, 223-227; Sjörovare s. 19, 215; Sjöslag 1927 s. 8; Sjöstrand, Martin Bengtsson, fiskare s. 143; Sjöstrand, Yngve, fiskare s. 142f; Sjöström, A., befälhavare s. 216; Sjöström, Anders, skeppare s. 214, 224f; Sjöström, John Hansson, befälhavare s. 123; Sjöström, Lars Hansson, sjökaptän s. 123; Sjöström, P., skeppare s. 223; Sjöström, Per, skeppare s. 47; Sjöström, Petter, skeppare s. 222; Sjösäck s. 166; Skamstrups kyrka, Danmark s. 159; Skansen vid Simrishamn s. 173f; Skansen vid Åhus 1677 s. 16; Skanör s. 68, 196; Skarvar s. 51; Skavenbena s. 117; Skate s. 117; Skatt och tionde s. 134-137; Skattelagda ålfisken 1909 s. 72; Skattläggningsmän 1793 s. 181; Skellefteå s. 68; Skeppare Anders Söffrensen (1664) s. 16; Skeppare Christen Willadtzen (1664) s. 16; Skeppare i Kristianstad och Åhus s. 25f; Skeppare i Åhus på medeltiden s. 12; Skeppare Jep Jensen Jude, från Jylland (1569) s. 12f; Skeppare Niels (1461) s. 12; Skeppare Olaf (1476) s. 12; Skeppare Petter Holm s. 38; Skeppens namn s. 18-22; Skepparp s. 113; Skepparps fång s. 108; Skepparpsgården s. 112; Skepparpsån s. 112, 117; Skeppsgosseskolan i Marstrand s. 150; Skeppshandel s. 43; Skeppskikare, Dollonska fabriken, London s. 92; Skeppsmäklare s. 25, 47, 192; Skeppsristningar från bronsåldern vid Järrestad s. 178; Skeppsristningar från bronsåldern vid Simrishamns hallar s. 178; Skeppssättningen i Kåseberga, 67 m långt s. 213; Skeppssättningen vid Ängakåsen/Korum, 60 m lång s. 138; Skeppstimmermän i Åhus 1683 s. 57; Skeppsvrak 1777 – 300 vrak nära Sandhammaren s. 204; Skeppsvägen s. 98; Skillinge s. 25, 131, 139, 160, 175, 189-196, 212; Skillinge = sked, skillnad, gräns s. 190; Skillinge fiskeläge s. 190; Skillinge fyr s. 194; Skillinge hamn s. 191, 193f; Skillinge kapell s. 194; Skillinge: skutor och sjöfart, 1995, av Gunnar Ståhl, Kristianstad s. 191; Skillinge åldermansstuga s. 194; Skillingebäcken s. 195; Skingebäckskorran s. 133; Skintosafloten, grund s. 49; Skjutfältet, se Militärt skjutfält; Skogsordning s. 55; Skogsplantering s. 29, 205; Skogsstyrelsen s. 205; Skomakardrätten s. 142; Skomakareboden s. 117; Skomakarefisket s. 117; Skoog, Anton, fiskare s. 97; Skoog, Ernst, fiskare s. 98; Skoog, Håkan, fiskare s. 98; Skoog, Martin, fiskare s. 98; Skoog, Otto, fiskare s. 98; Skoog, Per, dragon, fiskare s. 98; Skoog, Per Anton, tullmästare s. 82; Skoogaboden s. 98; Skottland s. 123; Skräddare, Bengt s. 53; Skutor och sjöfart, 1975, 1978, av Bränge, I, Bringmark, G & Persson, J. E. s. 63, 69, 152, 171f, 178f, 183, 229; Skvaltor s. 118; Skyphoto, Lympne Airport, England s. 176; Skåne s. 136f, 163; Skånelagen s. 93, 128; Skånes Hembygdsförbunds Årsbok 1950 s. 105; Skånes kust s. 204; Skånska Dragonregementet i Hässleholm s. 107; Skånska Rekognoceringskartan av 1812 s. 197; Skånska sjöfartens historia, 1950 s. 19f, 57, 172; Skäppa, rymdmått, likaren fanns i Lund s. 40; Skärhamn s. 155; Slawny, högsjöbogserare, Ryssland s. 139; Slottet, ålabod s. 87; Slottsruinen, Åhus s. 39; Slussen s. 100; Släkt och hävd 1984 s. 227; Slättfolk s. 187f; Smack = sprisegel s. 150; Smackbåtar = vrakekor s. 122; Smith, M., kaptän, Middlesbrough s. 92; Smitt, Börje, fiskare s. 116; Smitt, John, fiskare s. 116; Smugglare, ryska s. 56; Smugglareboden s. 82; Smuggling i Tostarp s. 67f; Småland s. 131, 170f; Smärre varv i Åhus s. 59; Snapphanar s. 164; Snickareboden s. 73; Snickarhaken s. 46, 49, 51, 73f; Snipor, Skillinge s. 194; Snoken, pråm s. 54; Sockenprästen s. 134, 136; Solfström, I, befäl s. 226; Solfström, J., skeppare s. 227; Sommarvilla/hus/nöje s. 84, 196, 198f, 208, 210; Somt föll på steenören, Matt. 13:5, Bibeln s. 196; Sonesson, Nils, konstnär s. 208; Sonessons stuga s. 208; Sophia, skepp s. 225; Sophie (II), skonertskepp, Simrishamn s. 169; Sophia Albertina, fregattskepp, störst av fartygen i Kristianstad på 1700-talet och på sin tid Skånes största fartyg s. 225; Spanien s. 18, 21, 40, 57, 215, 220; Spanienfarare s. 226; Spannmålshandel 1775 s. 131; Spanska redde s. 23; Spanska sjukan 1918-1919 s. 147; Spanska sjön s. 214, 219, 224; Spegel, citat s. 114; Spela-grund s. 49; Spetälska s. 163; Spik s. 40; Sportfiskare överdriver sina fångster s. 212; Spraggehusen s. 197; Spritsmugglare s. 56, 82; Spritkyrkan s. 43; Spritan s. 32f; Spättskutor s. 183; Spökhistorier s. 123; Spöstraff s. 55; Stapelstäder 1636 s. 21, 215;

Statens fiskeriintendent s. 212; Stavanger s. 169, 171; Stavkyrkor i Norden s. 122; Stenberg, A. W., redare s. 21, 217; Stenberg, Per, foto s. 65; Stenhuggarboden s. 178; Stenhuggarkåsen s. 138; Stenkilsson, Arild, fiskare, Skillinge s. 192; Stenkistor = pirar s. 28; Stenkvist, Erik, fiskare s. 85; Stenshuvud s. 127-129, 139, 155; Stenören s. 116, 148, 196; Stenörens fiske s. 111; Stiernblad, Josua, provinspektör s. 216; Stjernkvist, Ola, fiskare s. 85; Sternö s. 152; Stjälpling och bränna i botten s. 56f; Stockaboden s. 98; Stockholm s. 51, 150, 166, 168, 199, 204, 216; Stockholmsboden s. 102; Stockholms yttre skärgård s. 156; Stodh Rasmuson, Lars, f. 1699, d. 1779, pråmkarl s. 23; Stor-Klas, lotsbåt, Åhus s. 176; Stora Ekens väg s. 81; Stora Julebodaån s. 107; Stora Karlsö s. 156; Stora sjötullen s. 163; Storebro, Simrishamn s. 167; Store-lu, Kivik s. 130; Storeting, bronsåldershög s. 114; Stormen natten den 13 november 1872 s. 98, 167, 183, 201; Stormen nyåret 30-31 december 1904 s. 130, 168, 193, 197; Storm, vintern 1901 s. 172; Stout, barkskepp s. 124; Stralsund s. 9, 124; Strandköping s. 9; Strandridarevägen s. 84; Strandrätten s. 93; Ström, Johan, lotsförman, redare s. 171; Ström, Mathias, amiralitetslöjtnant s. 215; Strömberg, Märta, professor, arkeolog s. 209; Sturlasson, Snorre s. 158; Styffe, C. s. 28; Ståhl, Gunnar, Kristianstad, bok om sjöfarten vid Skillinge s. 191; Stångjärn s. 40; Suell, Frans s. 32; Sunderland s. 50, 169f, 172; Sunesen, Andreas, ärkebiskop, Lund s. 128; Sundrelu, Kivik s. 130; Sundsvall s. 123, 202; Superkarg s. 226; Svabesholm s. 128, 139; Svaneke s. 171; Svanen, skonare s. 173; Svanen, slup, Åhus s. 50, 227; Svanen, vrakeka, Baskemölla s. 149; Svartbrödraklostret s. 10f; Svendborg s. 171, 173, 192; Svenska legationen i Washington s. 172; Svenska Språkföreningens tidskrift 1913 s. 133; Svenska Tobaksmonopolets förråd, Åhus s. 40; Svensson, Agne, lejekarl s. 209f; Svensson, Anders, Brantevik s. 167; Svensson, Gustav, fiskare s. 75, 83; Svensson, Jeppe, rusthållare s. 145; Svensson, Johan, fiskare s. 102; Svensson, Jöns, skeppare, Baskemölla s. 149, 216; Svensson, Karl, fiskare s. 75; Svensson, N., befälhavare s. 124; Svensson, Nils, sjökaptän s. 124; Svensson, Nils Peter s. 211; Svensson, Per, redare, Skillinge s. 189; Svensson, Sven, fiskare s. 75; Svensson, Tommy, fotograf s. 186; Svensson, Åke, fiskare s. 83; Sveriges första sparbank 1820 s. 180; Sveriges Hamnkalender del 1, 1932, Helmer Eneborg och Gustaf Renius s. 126; Sveriges inre vattenvägar del 1, 1977 s. 113; Sveriges natur, 1913 s. 206; Sveriges största handelsflotta, Brantevik s. 180; Sveriges tull- och Sjöfartsförfattning, 1892, av I. A. R. Stålhane s. 68, 230; Svimrar-os s. 158; Svingeln s. 152; Svinollon s. 109; Svängbron gamla Äspetbron s. 46; Svänghålet s. 73; Svärds bod s. 208; Svärd, Anders, fiskare s. 208; Svärjareboden s. 106; Syllesborg s. 12; Sälar s. 51, 117; Sättersekor s. 120; Söderberg, Martin, förste trålfiskaren på ostkusten, Skillinge s. 191; Söderberg, Matts, fiskare s. 191; Söderholm, Martin, trålfiskare, Brantevik s. 183; Södra Garns varv, Göta Älv s. 173; Södra Gropahålsboden s. 96; Södra Karet s. 23, 49, 50; Södra å drätt s. 111; Söffrensen, Anders, skeppare 1664 s. 16; Sölvesborg s. 53, 67f, 226f; Sölvesborgs sjömanshus s. 66; T Bilgrens bod s. 210; Takholmen s. 69; Talesätt på västkusten, citat s. 175; Tallplantering vid Yngsjö s. 97; Tallskog s. 109; Tegelkyrka s. 122; Tegelbruket i Härlöv s. 19; Tegelbruk, norr om Simrishamn s. 165; Tegeltak s. 100; Tegnér, Esaias, citat s. 154; TENGHAGEN, Svante, fiskare s. 103f, 212; Terrible, jakt s. 227; Testrup, Mathias, lantränkmästare, proviantmäster s. 21, 221-223, 225; Textorius, Valentin, handelsman, redare s. 20, 214, 216-218, 221, 224; The Mariners mirrour 1588 s. 14; Thomerup s. 190; Thomas Wood, skepp, Simrishamn s. 172; Thomasson, A. s. 172; Thomasson, J., befälhavare s. 124; Thomson, Anders s. 226; Thomson, H., skeppare s. 57, 226; Thorson, Alfred, Kivik s. 132; Thorson, Karl, fiskare s. 138; Thorson, Ola, redare s. 124, 132; Thorsson, Albert, befälhavare, skeppare, guldklocka, Kivik s. 154f; Thorsson, Magnus, skeppare, Skillinge s. 192; Thorsson, P., redare s. 132; Thorup, se Torup; Thumatorp s. 157-163, 190; Thumatorps kvarn s. 157; Thumis torp s. 157; Thun, Egon, Kvarnstaden Vä s. 39; Tidelite, skonertbriggen s. 110; Tidström, Anders s. 128, 156; Tidström s. 147; Tigris, flod s. 156; Tillgrens väg s. 105, 109; Timmernabben, Småland s. 67, 171, 174; Tingsbacken, bronsåldershög s. 114; Tingshögen, bronsåldershög s. 114;

Tiofotastenen, grund s. 49; Tiondemöte i Maglehems bys åboar 1907, tavla s. 136; Tittudeboden s. 127; Tittut s. 127; Tittutsättet s. 127; Tjörnedalaboden s. 145; Tjörnedalasätteret s. 147; Tobak s. 40, 43; Tobakslyckrona s. 46; Tobaksmagasin, Åhus s. 40; Tobaksodling i Tosteberga s. 66; Tobis, fisk i floden Tigris s. 156; Tobisborg s. 156; Tobisbukten s. 154-156; Tobisfisken s. 146; Tobisgrisslan, en alfågel s. 156; Tobisrätter s. 128; Tobits bok s. 156; Tobisviken s. 156; Tomelilla årsbok s. 143; Tommarp s. 157, 163; Tommarps kloster s. 160; Tommarpsån s. 158; Tomter efter Helgeås norra strand i Åhus (många personers namn) s. 38f; Topp, Carl Johan, kustsergeant till häst 1870 s. 45, 50, 92; Torbensen, Niels, fiskare s. 162; Torekov s. 168, 171; Torgdagar s. 90; Torhamnsudde s. 110; Torkplats s. 92; Torpegrund, norra och södra s. 49; Tors bod s. 97, 210; Torskfiskare s. 125; Torskeskat s. 162; Torup s. 128; Torup, Bengt, skeppare, redare, Åhus s. 53, 222f, 226; Torup, Rasmus s. 53, 219; Torup, Sven s. 54; Tosteberga s. 62-69; Tosteberga fiskeläge s. 62-66; Tosteberga ängar – fågellokal s. 69; Tosterups slottstorn, vägledde sjöfarande s. 204; Transit I, ångfartyg s. 167; Transit II, ångfartyg s. 165, 167; Trelleborg s. 189; Trofast, snauskepp s. 227; Trolle Joachimsen, Börge s. 12; Trolle-Ljungby s. 67f; Trosa s. 131; Trueddrätten s. 107; Trugge, F., befälhavare s. 175; Truls Anders väg s. 109; Trulsson, Anders, brovakt s. 46; Trulsson, Anders, ”Kejsaren”, fiskare, Baskemölla s. 148; Trulsson, Johan Johansson, Yngsjö, Mälarhusen s. 200; Trulsson, Lars, fiskare, Baskemölla s. 148; Trulsson, Måns, fiskare s. 80; Trulsson, Per, fiskare, Yngsjö s. 47, 92, 98; Trulsson, Per, skeppstimmerman 1683 s. 57; Tryserud s. 122; Trålning s. 183f; Träne kyrktorn, sjömärke s. 30; Träsko-Anders Larsdrätten s. 111; Tufvesson, Per, fiskare, Baskemölla s. 148; Tufvesson, Sivert, båtbyggare s. 118; Tufvesson, T. N., kvarnägare, fartygsägare, Brantevik s. 182f; Tullareboden s. 97; Tullen i Simrishamn s. 190; Tullhuset 1893, Åhus s. 44; Tullkammaren i Åhus enl. Nordisk Familjebok 1912 s. 45; Tullkontrollör i Åhus från 1687 s. 38; Tullräkenskaper från 1600-talets början s. 14; Tunafors, Chalmersbåt s. 177; Tuneld, Eric s. 203; Tunnstavsfabrik, Åhus s. 44; Tuve, ärkebiskop, Lund s. 11; Tvedestrand s. 124; Tvillingaboden s. 98f; Två bodar s. 143; Två Bröder, jakt s. 68; Två Bröder, skonert s. 69; Tvångsarbete i smedjan s. 136; Tvären, en fjärd mellan Trosa och Nyköping s. 131; Tyne s. 170; Tyska soldater s. 193; Tyskland s. 68, 92, 132, 153, 169, 171, 176f, 192; Tyska ålakvassar i Kåseberga s. 212; Tyske kompaniet s. 160; Tyleå s. 209; Tångbärgarvägen s. 109; Tångspigg s. 123; Töjagångar = råmärken för sillfisket s. 149; Udi wor köbstad, av Glimberg, Urban, & Åberg, Gustaf i: FFH i sydöstra Skåne s. 156, 162, 229; Ugglan, vrakeka, Baskemölla s. 149; UGGLEBAND = namn på en av Nordisk Familjeboks upplagor s. 156, 230; Uleåborg s. 225; Ullersund, grund s. 49; Ullånger s. 169; Ulriksdal s. 137; Unga Tobias, fartyg s. 227; Unger, G., amiral, excerpter i Sjöhistoriska Museet s. 57; Union, bolag ägt av Wallenberg s. 168; Uppgångsfisk s. 113; Uppsala s. 123; Uppstäder 1636 s. 21; Ur skeppslistorna s. 68f, 192; USA s. 67, 124, 145, 172, 176, 185, 188; Utbyggnadsförslag för Åhus hamn 1832 s. 31; Utgångsfisk s. 113; Uttrar s. 51; Wahlström, Lars, kustvakt 1870 s. 45; Valdemar Atterdag, dansk kung s. 10; Valdemar den store, dansk kung s. 8, 127f; Valdemar Seir, dansk kung s. 203; Valdemar Seirs jordebog s. 203; Valjeviken s. 69; Walkemölle, Simrishamn s. 157; Vallaboden s. 110; Valleberga socken s. 198, 212; Wallenberg, O. A. s. 167; Wallenbergska bolaget Union s. 168; Wallin, Curt, kyrkoherde s. 161; Wallin, Folke, fiskare, Kåseberga s. 210; Wallin, Herbert, fiskare, Kåseberga s. 210; Vandrarhemmet i Haväng s. 113; Vandrarhemmet i Åhus s. 44; Vantaman s. 81; Wappersten, Olaus, skeppare s. 215; Varmbadhuset s. 90; Varvet i Åhus s. 55f; Varvsgatan, Åhus s. 52; Washington s. 172; Vasstak s. 98, 104; Vattenkvarn s. 109; Vattenreningsfilter s. 156; Vega, skonerskepp, Simrishamn s. 171; Weibull, Curt, professor s. 159; Weibull, Lauritz, professor s. 206; Weinberg, F. A. skeppare, befälhavare s. 220, 225; Weltzin, Fredrik, redare, Kristianstad s. 217; Weltzin, Maria, redare, Kristianstad s. 217; Ven s. 23, 131, 176; Wendel, E., fartygsägare, Kristianstad s. 223; Wendel, Elias, handelsman, redare s. 21, 222; Wendel, Magnus, befälhavare, skeppare s. 222f, 227; Wendell, Olof,

skeppare s. 222; Wendell, Peter, skeppare s. 221; Vente, stor sten vid Knäcken s. 154; Verkalinjen s. 109; Verkaån s. 110, 112, 116f, 127; Werther Lennart Wennerberg, redare, befälhavare, Ven s. 176; West Hartlepool, England s. 169, 185, 193; Westfalen s. 18; Vega, skonare, Simrishamn s. 173; Vegesack s. 124; Vera, barkskepp, Kivik s. 132; Vete s. 50; Wexionius, citat s. 93; Vibeboden s. 104; Wickenberg, Gustaf A. s. 21, 36, 38; Wictoria, slup s. 227; Videmyllefischare s. 125; Vidir, fiskebåt s. 177; Vigilantia/Wigilance, galeas s. 227; Wihlborg, Gerhard, konstnär s. 201; Vik s. 142f, 196, 212; Viks hallar s. 144; Viks hamn s. 143; Vikfartyg s. 144; Vikingarna 1027 s. 16; Vikingarnas långskepp s. 122; Vikingaskepp s. 183f; Vikingatiden s. 122, 187, 209; Wilhelmina, skonert s. 67f; Wiliander, M. handelsman s. 21, 214; Viljeväder = medvind s. 164; Wilson, Charles, Havnegade, Köpenhamn s. 192; Viktor, Einar, fiskare, Vik s. 142f; Willadtzen, Christen, skeppare 1664 s. 16; Willander, M., redare s. 222; Villands härad s. 100, 216, 221; Villands härads jordebok 1671-1672 s. 228; Wiltshire, grund, uppkallat efter en engelsk ångare s. 47; Vinden väntar inte på seglaren, citat s. 100; Vineta s. 8; Vinlast s. 223; Winter, Lars, timmerman, Åhus s. 57; Vintern 1979-1980 s. 109; Wippemölla, Simrishamn s. 157; Visborg, fartyg s. 51; Vision, bark, Simrishamn s. 171; Wistedt, Lorentz, skeppare s. 217; Vitaby s. 118, 123; Vitaby kyrka s. 194; Vite Kilde av Vitemölle, jakt s. 69; Vite Mölle, kanonskepp s. 194; Vitemölla s. 137, 139, 196; Vitemölle s. 69, 117-126, 129f, 167f, 212; Vitemölle hamn s. 126; Vitemölle rökeri s. 126; Witte, Anna Chatarina s. 214, 227; Witte, Daniel s. 19, 36, 38, 214, 216, 219, 222, 224, 226f; Witte, Joh. Mindr., handelsman s. 219; Vittsjö, Gottfrid, fiskare s. 73; Vittsjö, Håkan, fiskare s. 96; Vittskövle slott s. 92-94, 103; Vittskövle slottsarkiv s. 92; Wohlin, Malte s. 211; von Ascheberg, Rutger, generalguvernör s. 93, 115, 136; Von Ascheberg, Margareta s. 93; Von Heidenstam, Nils Gustaf, fyringenjör s. 205; Votivskepp s. 194; Votivskepp i Baskemölla kapell s. 194; Votivskepp i Borrby kyrka s. 194; Votivskepp i Gladsax kyrka s. 194; Votivskepp i Mariakyrkan, Åhus s. 25; Votivskepp i Ravlunda kyrka s. 194; Votivskepp i Simrishamns kyrka s. 19; Votivskepp i Skillinge kapell s. 194; Votivskepp i Vitaby kyrka s. 194; Votivskepp i Östra Hoby kyrka s. 194; Vrakbåt s. 162; Vrakekor s. 108f, 121f, 129, 131, 138, 144, 148-150, 163, 183, 186, 192; Vrakgods s. 93; Vrakfiske s. 49, 121, 129; Vrakplundrare s. 204; Vranarps Västra vång – stenbrott med kalksten s. 163; Wulff, Jonas Albrecht, redare s. 21, 36, 38, 216, 221-224; Vårhallen s. 155f, 178; Vårhallaboden s. 155; Vä s. 12, 22, 39ff, 103, 105f; Vä brändes 1452, 1509, 1569, 1612 s. 39; Vä kloster s. 39; Vä kvarn s. 39, 157; Vä kyrkor s. 39; Vä plundrades 1452 s. 39; Vä stads arvebok s. 39; Vä stadsvapen s. 39; Väderfisk = tångspigg s. 123; Vägnamn i Olseröd s. 109; Värmland s. 69; Västervik s. 215f, 223, 227; Västtyskland s. 153; Yngsjö s. 14, 29, 73, 82, 91f, 94, 96, 196, 209f; Yngsjö by s. 30, 81, 97; Yngsjö byamän s. 73, 93, 98; Yngsjö byakista s. 89, 93f, 100; Yngsjö byalag s. 89, 92; Yngsjö bönder s. 80f; Yngsjö fur s. 92; Yngsjö havsbad s. 84; Yngsjö kanal s. 91; Yngsjö kärr s. 89, 94; Yngsjö åboar s. 97; Yngsjölandet s. 94; Yngsjösjön s. 89; Ynne av Sölvesborg, skepp s. 67; Yrkesfiskare bagatelliserar sina fångster s. 187, 212; Ystad s. 12, 160, 162, 163f; Ystad stämplade s. 164; Ystads allehanda 1970 s. 172; Ystads brygga s. 92; Zanders magasin s. 39, 42f; Zander, Per, spannmålshandlare s. 42; Zita av Brantevik, motorseglare s. 183; Åberg, Anders, Tranås s. 53, 227; Åberg, Axel, redare, skeppare, Åhus s. 215, 227; Åberg, C. M., fartygsägare s. 202; Åberg, Gustaf, intendent s. 194, 213; Ådrätten s. 107; Ågas bod s. 83; Åhus s. 9ff, 175, 190, 209, 218, 225-227; Åhus, namnet s. 8; Åhus byarkiv s. 9; Åhus espelund s. 29; Åhus flotta och redare s. 18-22; Åhus hamn s. 27-47, 166; Åhus hamn före år 1800, av Thorsten Andersson s. 49, 52; Åhus Handels AB s. 43; Åhus havanna s. 40; Åhus invånare 1569 s. 13; Åhus klosterkyrka s. 9; Åhus kyrktorn, sjömärke s. 30; Åhus Kärr s. 81; Åhus köping 1925 s. 44; Åhus på medeltiden, karta s. 11; Åhus sigill s. 9; Åhus skola s. 51; Åhus slott s. 9, 12, 28; Åhus som hamnstad för Vä s. 39ff; Åhus stadsprivilegier 1361 s. 10; Åhus uppgick i Kristianstads kommun 1971 s. 44; Åkesson, fiskare s. 83; Åkesson, L., befälhavare, Kivik s. 171; Åkesson, Sifver, skeppare,

Baskemölla s. 149; Åkerlind, Enok, fiskare s. 111; Åkerlind, Hugo, fiskare s. 111; Åkerlund, Harry, Kivik s. 130; Åkerlund, Hugo, fiskare s. 111; Åkerlund, Ronny, fiskare s. 111; Åkesson, Erik, skeppare s. 214; Åkesson, Mårten, fiskare, Baskemölla s. 148; Åklund, Peter, fotograf s. 59, 74f, 76f, 79f; Ål, hela boken; Ålabodar s. 178f; Ålabodar vid Sandhammaren s. 208-211; Ålabodarna i Öresund s. 131; Ålafiskare - skrivs som fiskare i denna bok
 Ålafiske i Kivik – rekordåret 1854 s. 133; Ålahaken s. 69; Ålakungen Agnar Bengtsson, Hörvik s. 174; Ålakungen Henning Nilsson, Åhus s. 35; Ålderman s. 182; Åldermannalåda i Tosteberga s. 69; Åldermanstugan i Skillinge s. 194; Åldrätter s. 72, 75; Ålen i Vitemölla som var över 80 år gammal s. 122; Ålexport s. 34, 45; Ålfiskare i Vik, citat s. 141; Ålfisket i Brantevik s. 180; Ålfisket i Simrishamn s. 161; Ålfisket i Skåne 1511 s. 206; Ålfångst vid Olseröd s. 103f; Ålkista s. 113; Ållström, Hans P., skeppare s. 224; Ångfartyg AB Södra Sverige, Stockholm s. 168; Ångfartyget AB Transit s. 167; Åska s. 123; Åskoväder 1906 s. 123; Åstradsson, Måns, kustroddare 1870 s. 45; Åström, Benedikta, hustru, Åhus s. 36; Åsätter bod s. 142; Ägir, nordisk havsgud s. 185; Äldre grundstötningar s. 49-51; Ängakåsen s. 138; Ängakåsens åsätter s. 137; Äspet (Espet) s. 28-30, 33, 46; Äspetbron, gamla s. 46; Äspetbron, nya s. 46; Äspetsidan s. 46; Ätten Hak i Skåne och ätten Egeside, som aldrig fanns, av Tor Flensmark s. 94; Ödekyrkogården, Elleköpinge s. 8; Ögonsplits s. 150; Öhman, Alfred, fiskare s. 142; Öhman, Anders, fiskare s. 73; Öhman, Axel, fiskare s. 73, 143; Öhman, Börje, fiskare s. 142; Öhman, fiskarsläkt sedan 1650-talet s. 43; Öhman, Lars, fiskare s. 142; Öhman, Nils, fiskare s. 142; Öhman, Nils Hansson, fiskare s. 142; Öhman, Per Nilsson, fiskare s. 142; Öhman, Ragnar, fiskare s. 73; Öhman, Viktor, fiskare s. 73, 143; Öl s. 10, 40; Ölands kust s. 204; Öltillverkning s. 165; Öredakaret s. 113; Öresund s. 131; Öresundstullen s. 17f; Öresundstullens handlingar s. 18; Öring s. 117; Öringsfiske s. 117; Örkened s. 150; Örlogsfartyg s. 57; Ör, örna = grus, utskjutande sandig udde s. 196; Örnahusen s. 196f; Örnarna s. 197; Örnnaviks varv, Listerlandet s. 69; Örnen av Brantevik, motorseglare s. 183; Örnsköldsvik s. 50; Ösapågar s. 185; Ösel s. 127; Östbornholm, M/S s. 156; Östergren, Per, fiskare, Skillingebäcken s. 195; Österlen s. 150, 166, 168, 171, 180, 182f, 185f, 188, 191, 194; Österlens kust s. 130, 147, 152; Österlens kustliv s. 148; Österlens musei bildarkiv s. 158, 167, 172f, 177; Österlens museum s. 165, 183, 207; Österlens pärla s. 112; Österling, Anders, citat s. 112, 213; Österlund, Mårten, båtbyggare, journalförare, Målarhusen s. 202; Östersjöfart s. 192; Östersjön s. 96, 114, 159f, 171, 174, 180, 221; Östling, Percival, fiskare s. 82; Östra Hoby s. 194f; Östra Nöbbelöv s. 187; Östra Tommarp s. 158, 174; Östra Tommarps ullspinneri s. 158; Östra Tommarps valskvarn s. 158; Östra Tommarps vattenkvarnar med turbindrif s. 158; Överhandsväder s. 123.
 Rosenberg, Björn, Arkeologi i Åhus, 1982.
 Rosenberg, Björn, Gamla Kristianstad och Åhus, 2006, cit. GKOÅ.
 Rosenberg, Björn, Handlandesläkten Olsson i Åhus, 1990.
 Rosenberg, Björn, Kring gården Västergatan 3 i Åhus, 1996.
 Rosenberg, Björn, Kring Håkanssonska gården vid torget i Åhus, 1997.
 Rosenberg, Björn, Kvarteren närmast norr om Södra kanalen, 2003.
 Rosenberg, Björn, Otto Ols gård i Åhus, 1988.
 Rosenberg, Björn & Thelander, Thomas, Södra centrums förnyelse, i: Nya Kristianstad, 2000, s. 65-102.
 Rosenberg, Björn, Varm och kallbadhusen i Åhus, 2009.
 Rosenberg, Björn, Villa Furubo vid hamnen i Åhus, 2008.
 Rosenberg, Björn, Åhus, 1984.
 Rosenberg, Björn, Åhus i äldre beskrivningar, 1984.
 Rosenberg, Sven, En dagbok ligger öppen [om sin tid som lärare i Fjälkinge under 1800-talet. BOF s. 52-54.], 1934, 2:a utökade upp. 1942.

- Rundgren, J. W., minnesartikel om varietéartisten Sigge Wulff, kallad Kalle P. i: Acta Christianstadensia II, 1940, s. 107. N1900VN s. 33.
- Rydbeck, Monica, Åhus kyrka. En byggnadshistorik, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 55-70.
- Rättzén, Bengt, Bränt va´ de här! Minnesskrift 1907-1996, 1996.
- Röstin, Simon N:n, Kyrkan och missionshusen, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 94-108.
- Sandberg, Nils Eric, Raoul Hamilton – Storgodsägaren som var småbrukarnas vän, i: RsiVr s. 203.
- Sandblad, Nils Gösta, Stadsbyggnadshistoriska kommentarer till en historisk revy, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 39-48.
- Sandén, Annika, Bödlar. Liv, död och skam i svenskt 1600-tal, 2016, cit. Bödlar.
- Sangmo, Ebbe, Kristianstad 350 år, bilaga till Kristianstadsbladet 20 maj 1964.
- Scheutz, Sven, Blomska förrådet – ett felaktigt namn, i: FGCÅ 1994, s. 77-80, 1994.
- Scheutz, Sven (red.), Kungl. Wendes Artilleriregementes historia 1794 – 1994, 1993.
- Scheutz, Sven, Några författare från första hälften av 1800-talet skriver om Christianstad, i: Gamla Christianstad, 1996, s. 187-197.
- Scheutz, Sven, Wendes och staden Kristianstad under 200 år, i: FGCÅ 1994, s. 57-76, 1994.
- Schildt, Göran, Upptäcktsfärd i Sverige, 1962.
- Schiller, Harald (red.), Från det levande Skåne, 1948.
- Schiller, Harald, Skåne genom två sekel, 1934 (med bl. a. Abraham Hülphers dagbok från 1759).
- Schubert, Friedrich Wilhelm von, Reis door Zweden, Noorwegen, Lappland, Finnland en Ingermanland in de jaren 1817, 1818 en 1820, 1824-1827.
- Schwerin, H. H. von, ”Härlöv och Lillö” i: Gärds Härads Hembygdsförenings Årsbok IV, 1939, s. 31-44.
- Schwerin, H. H. von, Skånska herrgårdar efter Roskildefreden, 1932, s. 303.
- Schönhult, Marie, ”Vävstolen går och spolen den slår” , i: RsiVr s. 219.
- Seeberg, Staffan, Stellas frihet, roman, 1985.
- Signaturen Spex, Framtidsperspektiv, Kristianstad år 2010 . Artikel i Kristianstads Läns Tidning 24/12 1910 [berättade hur han trodde att det skulle se ut i Kristianstad år 2010!]. N. Kr s. 334-336.
- Sjöberg, Björner, Hälso- och sjukvård, i: Kungl. Wendes Artilleriregementes historia 1794-1994, 1994.
- Sjöholm, Erik, Kristianstads Civilförsvarsförening 1938-1958, 1958.
- Skånes Bibliografi, del 5: Litteratur om Kristianstads stad, sammanställd av Kaj Hallqvist, 1989.**
- Skansjö, Sten, Ebbe Ulfeldt och kungadottern, i: RsiVr s. 187.
- Slott och herresäten i Sverige, Skåne, 3, Kristianstads län, 1966, cit. SohiS.
- Smith, L. O., Memoarer [av Brännvinskungen], 1913.
- Staden vid Helgeå, 1964 [350-årsjubiléet], cit. SvH.**
- Stadskultur Kristianstad. Offentlig konst i Kristianstad, 1993.
- Stadsmonografi - Kristianstad, Hässleholm, Ängelholm, 1947.
- Steveni, James William Barnes, Unknown Sweden, 1925. RFA s. 146f.
- Stiber, Erland, Commercirådet Jöran Cronius, i: RsiVr s. 194.
- Stille, Artur, Kriget i Skåne, 1903, [bl. a. om slaget vid Fjälkinge 1710], cit. KIS.
- Strandberg, Ivar, Yngsjö kapell, ”hembygdshäfte med studieuppgifter för Yngsjö skola”, 1970, cit. YK.
- Ström, Eva, Brandenburg, diktsamling, 1991.
- Ström, Eva, Mats Ulfson, 1991.
- Ström, Eva, Tre Kristianstadsförfattare och akademiledamöter, i: RsiVr s. 129-135.

Sturzen-Becker, Oscar Patrik, alias Orvar Odd, Valda skrifter 4, 1881.

Sundin, Sivert, Bankman i Ålarike, 2008.

Svanberg, Fredrik, vikingatiden i Skåne, 2000, cit. Svanberg.

Svenska Tobaks AB, [Ulf af Trolle, medarbetare] Om tobak i Sverige: jubileumsskrift 1915-1965, 1965.

Svensson, Bertil, Rektor Ragnar Ohlsson [1905-1984, rektor på (HAL) Söderportskolan], i: FGCÅ 1994, s. 135-141, 1994.

Swenson, Bo, Brännvin och gröna ärtor, 1994, cit. BOGÅ. **Innehåll:** Flamma stolt (flagghistoria) s. 7-26; ”Nu kommer där en döpa, sa gubben när han tog en sup” (brännvin och kaffe, sprit smuggling. Dikten Jannes julabrev.) s. 27-61; Skogens röda guld eller guld för de fattiga (om lingon, recept på Lingondricka och Lingonsaft) s. 62-86; Ärtodlingen fick lantbrukarna att råta på ryggen (Skånska Konservfabriken i Kristianstad. Austin bil som kallades: dollar-grin eller Kinga-grin/dollargrin. Ärtodlarföreningen.) s. 87-105; ”Ull blir mull, lin blir gull” (brydestuaa/bastuan/tostuan, bråkning, skäktning, häckling/hägling, blekning/Blegan i Vittskövle. Slottsblekan i Ovesholm. En sång när man kardade. Haveriauktioner) s. 106-142; Säckaförkläden och säckahanddukar s. 143-149; Stockholm – Motala (första radion, kristallmotagare, lampmottagare. Rebbetuarödsgården.) s. 150-174; Gå och titta efter bilar (bilhistoria, Daracq bilen) s. 175-202; Fattigdom och annat elände (Kämpa Kitta) s. 203-208.

Swenson, Bo, Byaliv i helg och söcken, folklivsskildringar, 2006, cit. BIHOS. **Innehåll:** ”Anständiga fruntimmer badar inte. Sådant gör bara tattarkärringar” (utebad, badhus och bastubad) s. 7-49; Konjak i varm mjölk bästa medlet mot spanska sjukan s. 50-63; Ett träfodral (för en gravsten på Degeberga kyrkogård) på avvägar (även fynd av två skelett - spökerier) s. 64-79; ”Den arma kvinnans böner och tårar rörde dem alls intet” (Yngsjömordet 28 mars 1889) s. 80-97; ”Fanden må strida med ett folk, som äter bark och dricker vatten” (om barkbröd och hjälp till folk under nöd. Kålrotsbröd, potatisbröd/nationalbröd, ljungmjölgröt) s. 98-120; ”Möen mad å god mad å mad i rättan tid” (bl. a. bovetegröt, risengröt, vitgröt, päregröt/panntoffelgröt, hornskeदार, potatisplättar, pärepycka, bonagröt, böngröt, bröggög, drickasöba, spegesill, kapprockasill, filbunk, äggakaga, snäckfelika, törakaga, torvkaka) s. 121-138; Nöden är uppfinningarnas moder (mjölkörtakål, brännässlor, rödbetor, foderbetor, körsbärskärnor, plommonkärnor, kaninkalops, kaninfrikassé, krigstidskaka med morätter och hasselnötter) s. 139-146; Vara sin egen lyckas byggherre (trintan, skräphålan, lera, lertaget, råstensfabrik, råtegel, Åparken – Tollarps Allmänna Folkpark, korsvirkeshus, bakugnar, backstugor, fattigkolor, lerpugen, koka färg, hornsugga) s. 147-173; ”Slå med hand och hammare” (fabrikören Nils Jönsson Lundberg i Mörkavad, f. 1841, tillverkade bl. a. råttfällor, vispar och leksaker av ståltråd. Vägunderhåll, stenkross, stenstäd, slipning av borrar) s. 174-190; ”Dricka med mærg i benen” (skiftesreformerna, utflyttning från byn, byarna ”sprängdes”, byastenen, knävlingen, byahörens ringstav, fattigklubban, byns väktare, byakistan, kopparluren, åldermannen, byahornet, byatrumman, byaklockan, åldermansgille, byastämman, byordning, Olseröds byagille) s. 191-217; Tre systrars hår blev tavla (knuten i nacken, hårarbeten, hårsmycken, hårkullor) s. 218-224.

Swenson, Bo, De små stugornas folk: skånska folkminnen, 2003. Innehåll: När alla enbär hunnit mogna, blir alla flickor gifta och trogna (Vägbygge 1934. Per Albin-linjen, strandfort: kulsprutevärn, kanonvärn och observationsvärn, samt taggtrådshinder utefter kusten. Spottkoppor och spottlådor.) s. 7-34; ”Per Liljekorgar, dom e dom bäste” (korgmakaren Per Lilja, korgflätning, vidjekorgar, enekorgar) s. 35-55; ”Dåli bone som inte kan göra sin egen lime” (binda vispar och kvastar) s. 56-63; ”I Örkened gör alla korgar utom prästen och klockaren, som gör krampor” (spånkorgar, korgmakaren Evert Granath. Skånedag på Skansen 1985. Korgmakarskola i Lönsboda 1988-1989.) s. 64-91; Halmslöjd förr och nu (bikupor, halmkorgar, tårtaskar, halmsitsar på stolar, halmskålar, halmbockar, halmstjärnor, halmhattar,

halmkronor, julträd i halm, Borghs Hamslöjd, Göinge Hamslöjd, halmslöjd i Dalsland o. 1850 s. 114.) s. 92-117; Stavfabriker och tunnbindare (bödkare, Ola Böckare, hur man gör en tunna) s. 118-151; Då stormen ven om knutarna, flätade kustfiskaren potatissillkorgar (sill, lax, ål, tobis, torsk, flundror, potatis, fiske med nät, mareld, mosarev. Rester av en gammal skog på Hanöbuktens botten. Väderfiskar.) s. 152-172; ”Ål e gott som sören” (ålafiskaren Nils Skog f. 1877, d. 1967. Passagerar- och bogserbåtarna Sirius och Delfin. Ålafisket, ålabodar, recept på kokt ål, ålasoppa, stekt ål, klyvål eller fläkt ål, luaål eller kackelonsål, rökt ål, rökad ål. Ålakungen Sven Nilsson. Ålagillen.) s. 173-197; Jakt och viltvård (Jagade på cykel. Jakt på Vittskövles, Trolle-Ljungbys, Maltesholms och Borrestads ägor. Myrugg som kraftfoder åt kycklingar.) s. 198-224.

Swenson, Bo, De va i di dana: Folklivsskildringar från Skåne, 1991, cit. DVIDD.

Innehåll: ”Ålla tyngen va me om dan” Minnesbilder från Kiviks marknad (sotaren Herman Julius Kortz f. 1879 d. 1929) s. 7-17; ”Gubben Noak i loftet” (Hanna-Trueda, nidvers. Lekar för ungdom i Klockaregården, klackarna i taket.) s. 18-21; De första långfilmerna spelades in i kristianstadstrakten (Bröllopet på Ulfåsa, Värmlänningarna, Fänrik Ståls sägner. Kinematograf, tittskåp. Biografteatern. Cosmoramahuset) s. 22-33; Stugmöten (husförhör, katekesen, kyrktagning, missionshus. Fribaptisterna, helgeaner, Helge Åkesson. Amalia Flink/Flinck. Fribaptisterna hade egen skola i Furuboda Missionshus med anställd lärare! Aron Cederholm f. 1893 d. 1983. Ernst Skoog f. 1920 d. 2010.) s. 34-48; ”Koss i Jisse namn” (åskvigg, hörar) s. 49-56; ”Kottatorror” – storskaliga klängningsanläggningar (tallkottar, grankottat, frön av gran och tall/furu. Konte-Karnan, Blis-Elnan, greve Johan Halfast Ridderschantz) s. 57-72; Dallan kallades också ”lassastock” (ett lastredskap, stocklastare) s. 73-79; ”Vill du bärja di!” Lite cykelhistoria (om sin fars första cykel 1910. Engelsmannen H. J. Lawson sägs ha tillverkat den första moderna cykeln 1879 – en säkerhetsvelociped. Leonardo da Vinci. Carl von Drais, löpmaskinen, Michaux, Fischer, höghjulingen, Humber & Co, Diammondmodellen, Pacific Cycle, Hermes, bicyklisterna, en velocipedkarta över Sverige utkom 1896/1897) s. 80-102; ”Ut ur mitt hus, både rätta och mus!” (Bäckaskog, Backa-Lars. Magnus Lindeblad från Äspinge.) s. 103-111; Livförsäkring (vattenglas) s. 112-121; ”Ät brö så bler du stor å stark” (sista nödåret 1868, barkbröd, furubark, björkbark, ljung som djurfoder, ljungmjöl både till djur och människor, kvickrot som gödsel och djurfoder, paltbröd. Recept på potatisbröd, kålrotsbröd) s. 122-137; ”Den gamla goda tiden” (Backstugan vid galgbacken i Hässleholm. Fattighjonsauktioner. Hallamölla. Fattigvården i Eljaröd, dikt. Fattighus. Fabrikören Nils Jönsson Lundberg i Mörkavad. Stadgar för Fattig- och Arbetsinrättningen i Degeberga 1901.) s. 138-160; Ett barn med en vuxens ansvar (vallpojkesystemet, vaktpojke, byhöre) s. 161-171; Den kloka ”Grava-Karna” i Åhus Kärr (Snapphaneålan. Hjortholmakvingan. Mormors plåster – recept för sår, som inte vill läkas. Bäckahäst, skosnua och älvor. Skattgrävorna på Vittskövle, dikt. Yngsjömordet) s. 172-218; En häst och tvenne oxar. En lyngsjösägen (Gullhögsbacken. En kyrkklocka av guld finns i sjön. En häst av guld. Guldhästhögen.) s. 219-224.

Swenson, Bo, Från vaggan till graven, skånska traditioner om livets högtider, 1999, cit.

FVTG. Innehåll: Födelse, dop och kyrktagning s. 7-45 (gammal skrock); ”Stå på gången”. Om konfirmation s. 46-68; Det var dans bort i vägen på lördagsnatten (dansbanor, dansstugor, lekstugor, jordbanor, loppebacken, spelmän, fester, midsommarfester, slagsmål, Kockalyckan, Karl XV, Karl XV:s vals (noter), Christinehof, Sigge Wulff, Utvårdshuset Udden i Kristianstad, Forsakars dansbana, Gamla bokskogens dansbana som brann 1929, Bokehäll) s. 69-116; Bemärkelsedar s. 117-136; Om giftermål s. 137-204; Likvaka och ”syn” följdes av gille (prestavera, grana s. 220f, pärlkransar s. 226-228, begravningskarameller/begravningskonfekt s. 236f) s. 205-246.

Swenson, Bo, Helg- och bemärkelsedagar i östra Skåne, 1984. Innehåll: Advent s. 7-8; Nikolaus den 6 december s. 9-12; Lucia s. 13-15; Jul och nyår: Julfirande, Julafton, Juldagen,

Annandagen, Staffansvisor från Vittskövle och från Olseröd, med noter, Nyår, Trettonhelgen, Tjugondag Knut, Felix (glosor, kyrkogrimmen, de dödas julotta, staffansritt, stjärngossespel, julaknutor, felixgubbe, julabrev, kistebrev) s. 16-44; Jultraditioner: Julbocken, Julbonader, Julgranen, Julklappar, Julkrubban, Jul- och nyårskort, Jultidningar, Jultomten s. 45-60; Kyndelsmässodagen s. 61-62; Fastan och fastlagen (slå katten ur tunnan, kattakung, kattadrottning, bullamåndag, stenkagetisdag, recept på stenkakor, stenkagekungen) s. 63-67; Påsk: Palmsöndagen, Skärtorsdagen, Långfredagen, Påskafton, Påskdagen och Annandagen (mjölkharar, häxor, äggrullning, äggpickning, påskharen, se solen dansa) s. 68-77; April, april (lura april, aprilskämt, direktör Anderssons raserings av Kantarellen i Kristianstad och resning av en gipsstaty) s. 78-79; Valborgsmässoafton: Valborgsmässobål, Majsjungning, Majvisa, upptecknad från Huaröd s. 80-86; Första maj: Förstamajstämma och -gille, Internationell demonstrationsdag, Förstamajblomma (ålderman, budkavle, byahorn, byalur, gille, byakista, byastämma, byordning) s. 87-90; Kristi himmelfärdsdag (gökottor) s. 90-93; Pingst (pingstbrud) s. 94-96; Mors dag och fars dag (första Fars dag 1931) s. 97-99; Nationaldagen s. 100-101; Midsommar (källdrickning) s. 102-107; Mikaeli s. 108-109; Tacksägelsedagen s. 110-111; Allhelgonahelgen s. 112-113; Mårten (visa Till gåsen) s. 114-120.

Swenson, Bo, Helg- och bemärkelsedagar: om folkliv, omfattande Kristianstads kommun, 1982. Innehåll:

Advent (Första Adventsstjärnan i Sverige skall ha lyst i Lund 1912. Den första adventskalendern 1932. TV:s adventskalender började 1961, ändrade senare namn till julkalendern.) s. 3; Lucia (äldsta kända luciafirandet härrör från 1764. Luciatävling i Stockholms Dagblad 1927 – kortege genom Stockholm.) s. 5; Jul och nyår: Julförberedelser: byk, slakt, ljusstöpning (talgljus, stearinljus, vaxljus), brygd, bak, baktips, städning s. 8-24; Julfirande: julafton, juldagen, annandagen, staffansvisor (två från Vittskövle med text och noter), nyår, trettonhelgen, tjugondag Knut (julaknutan) och Felix (Felixgubbar) 25-34; Jultraditioner: julbock (Elsa Beskow, Alice Tegnér och Jenny Lind, som tecknade julbockar, medan Syster Borg i Osby tillverkade julbockar av halm.), julbonad, julgran, julklappar, julkrubba, jul- och nyårskort, jultidning (de första var "Nisse" från 1856 och "Jul-tomten" från 1864, "Julgranen" från 1872), jultomte s. 35-47; Kyndelsmässodagen s. 48-49; Fastan och Fastlagen ("slå katten ur tunnan", kattakung, kattadrottning) s. 50-52; Påsk (äggpickning) (byalag, byordning) s. 53-59; April, April s. 60; Valborgsmässoafton, majträd, Majvisa s. 61, Första Maj, Förstamajblomman s. 67-69; Kristi Himmelfärdsdag s. 70-71; Pingst s. 72-73; Mors Dag s. 74-75; Fars Dag (firades 1931 för första gången i Sverige) s. 76; Nationaldagen s. 77; Midsommar s. 78-81; Mikaeli s. 82; Tacksägelsedagen s. 83; Allhelgonahelgen s. 84; Mårten s. 85-87.

Swenson, Bo, I skördeanden: folklivsskildringar, 2002, cit. BSIS. Innehåll: Slätter (livet i ett banvaktarhem, flöängar, ängavannare, höbågar/buor. Rebbetuarödsgården, Västrahus. Dikt av Jacob Tegegren.) s. 8-26; Hälsofrämjande nödfoder: Om lövskörd (lövkniv, skära. Med lövhöstare å Ovesholm) s. 26-32; "Kor som äter ljung, bli aldrig sjuka" (Ljungbränning, ljungmjöl, ljungfodermjöl, fabrik i Helsingborg.) s. 32-36; Om Erik ger ax, så ger Olof kaka: Midsommarråg (torrläggning och uppodling av slottermark i Egeside, Olseröds-, Åhus-, Yngsjö- och Vittskövle kärr o. 1885-1890 gav oerhört bördig mossjoed) s. 37-41; Bovete s. 41-46; Skörd av råg och säd (viger, böjel, vöja, krakstör) s. 47-62; Hemforsling till gården s. 62-66; Slagtröskning (slagolen/slauolen, restetjua, rissel, träskoffa, plejladansens sångtext, lokatten) s. 66-74; Långhalm och "bosatag" (långhalmsrepa, rureban, halmtak, vasstak, betekniv) s. 74-83; Den stationära tröskan s. 82-94; Pärar och päregille (potatislov, säckaförkläden, hillebonn, sprätt, ratt, päretrumma, pärekällare, dikten Pärelov i Kristianstadsorten.) s. 95-123; Andra rotfrukter (betor, rabban, kålrabban, Bangholmare, recept på kålrotsbiff och rotmos, bröd med kålrötter, morötter, sockerbeter) s. 124-132; Livet på en gammal gård på åsen (Trulsagården, trulsingarna, ett tekniskt snille. "Vårt hus och gård har du o Gud uti din trogna vård". Trulsamöllan till hembygdsparken 1936.) s. 133-146; Tack

o Gud för årets skörd. Om skördefest, skördevesper eller tacksägelsegudstjänst s. 147-156; Vad människan sår får hon skörda eller ”ge åt den som ger”. Om Morsdags- och Farsdagsfirande (Ann Jarvis - Morsdag 1914 i Amerika; Cecilia Bååth-Holmberg – Morsdag 1919 i Sverige. Dikten Mor! Morsdagstidningar. Smyckning av Mors grav. Sånger: ”Mor, lilla mor”, ”Violer till mor”, samt ”Kära Mor”. Fars dag 1931 i Sverige. Dikt ”Till Far” 1934.) s. 157-177; Sveriges största konstutställning (konstnären Bengt Fredriksson i Huaröd; Konstnärerna Gunnar Torham, Sven Åke Svensson och Bodil Jensen. Konstrond i Hanöland.) s. 181-198; ”Mor Stina” i Lyngsjö, f. 1844, d. 1922 (tattare, zigenare) s. 199-216: ”Långbein Reisare” och snapphanarna i Österlia (smeden Vieland/Völund i Villands härad, sonen Widrik Willandsson. Jätten Långben Rese på Linderösåsen. Vännestenen/Vändstenen. Snapphanehålan i Österlia. Hjortholmen.) s. 217-224.

Swenson, Bo, I vårdträdets skugga: folklivsskildringar, 2004, cit. IVS. **Innehåll:** ”Hugger du ett vårdträd, kommer handen att vissna” (Prästen i Löderup mördades framför altaret. Var är Frithiof Nilsson Piraten begravd – har han lurat oss? Snapphaneecken. Eken i Högestad, Svensköp. Tallen på Sockertoppen.) s. 7-32; ”När hyllen blommar, är det inte långt till midsommar” (recept på fläderblomssaft, fläderblomsmarmelad, falsk kapolis, hyllebärssaft) s. 33-65; Pilen – ”latmans träd” s. 66-78; ”Skausnuan” och ”skaumannen” (skogsfrun. Skosnuans sten) s. 79-97; Milor och kolugnar (gengas) s. 98-143; Timmeräckor i Göinge s. 144-149; Tjåran – ”skogens svarta guld” s. 150-168; Vedförsäljning och skogsskövling (Knäbäck, Maglehems Ora, Forsakarl, pottaska, uppvärmning av kyrkor. Ugerup, greve Ridderschantz.) s. 169-195; På skogen var det fara för ”hala blo” och ”trumsjuka” (veterinär, djurdoktor, recept på kalvadans, kalvning, Brännerista-Bengta, troakar) s. 196-211; Lövängens viktigaste karaktärsväxter (recept på nyponsoppa, slånberssaft, puggehattana) s. 212-238; Garvning med ekbark s. 239-255.

Swenson, Bo, Julfirande från slott till koja, 1995, 2:a uppl. 1997, cit. JFSTK. **Innehåll:** Advent – en väntans tid (ljus i Vittskövle slotts alla fönster! s. 11) s. 7-13; ”Lusse natt är mäktig lång” s. 14-38; Julöl och svagdricka (bryggning av öl, skiss av kölna) s. 39-61; Lutfisk och gröt s. 62-71; ”Vita kläder är kvinnfolks heder” (om mordet på ladufogden på Maltesholm s. 87-89) s. 72-91; Grisen skulle dö levande s. 92-106; ”Rund kaka och rakt ljus, pryder matmor i ett hus” s. 107-117; ”Den som har bröd, lider ingen nöd” (vändstenar, Hultastenen, Krogrugg, Trollastenen, Maglestenen [ÅOYH s. 67], recept på Alma Jönssons grova bröd och fint bröd, dikten om det pommerska undret) s. 118-137; Doften av råghalm och granbarr (att kryssa tegelgolv och trappsten, julhalm, spänna hasa, julträd, första julgranen i göingebygden o. 1868) s. 138-165; Julklappar och julklattsutdelare s. 166-174; Nikolaus s. 175-177; Jesusbarnet s. 180—181; Julbocken (julspöken) s. 182-189; Goenissen, en jultomtens föregångare (vättar) s. 190-195; Jultomten s. 196-207; Bertil har tomtar på loftet s. 208-215; Julfirandet på Ovesholms slott 216-227; En kalv, ett får, en eller ett par grisar s. 228-235; Kommersen först. Sen eget julfirande (Lillehems affär. Elström till orten 1936. Lillehems Musikkapell. Nilssons affär i Hörröd med en julklapps utdelande tomte redan då seklet var ungt.) s. 236-247; Kyrkan gick före eget julfirande (om kantorsfamiljen Lindberg i Östra Sönnarslöv) s. 248-255; ”God mässa” (jullekar) s. 256-266; Jul hos väktaren på Christinehof (nattvakten på slottet, väktarklockan, julbocksvisan) s. 267-273; ”Roligt var det”, tyckte statar- och torparbarnen om slottets julfester (Vittskövle slott) s. 274-282; Fläsksvålar, fattigmans julkost s. 283-287; ”Nu tackom vi båd far och mor, sen rida vi till nästa gård” (julspöken, Staffans skede, Staffansjungning, text och noter. En red hem sittande bakfram på hästen på tredjedag jul) s. 288-304; ”Sjunga för stjärnan” (sånger, Borritz julkvåde, även noter) s. 305-316; De sista julskämten, julaknutor och felixgubbar (Knutsdagens spektakel och skämt) s. 317-331; Vid juletid av Anna A. (gift Västberg, bodde i Vänersborg) s. 332-339; Den gamlas julafton, dikt av Anna A. s. 340-341; Några goenisseupplevelser s. 342-345;

Trollens julfirande (Maglestenen [ÅOYH s. 67], Trolle-Ljungby horn och pipa. Skräbomölla. Trollemölla) s.346-352.

Swenson, Bo, Kaffe och en Åhushavanna, folklivsskildringar, 2005, cit. KOEÅ. Innehåll: ”Skynna er te sjön! Tången har kommed!” (spågubben Karl Andersson i Tegelhusen. Tångstadgor för Yngsjö 1895. Tång som gödningsämne på sandjordarna, ersatte halm i klineväggar och på tak. Tångvallar. Tobaksodlingar. Rullebör, tångbår, tånggriva) s. 7-29; ”Tobaken älskar att dagligen se sin bonde” (tobaksodling, snus, cigarrtillverkning, cigarrcigaretter. Sydsvenska Cigarrfabriken i Rinkaby (ÅOYH s. 125). Filmen: Tobackslyckan, inspelad bl. a. i Yngsjö.) s. 30-70; ”Ett äpple om dagen håller doktorn borta” (fruktodling, päron, hjälpmedel vid fruktskörd, Karakås fruktimperium, trädgårdskonst. Killepågstrådet i Österlia.) s. 71-104; Bonnapåg med högtflygande planer blev fruktodlare (Sven Svenssons trädgård i Olseröd, Sven f. 1872, d. 1956.) s. 105-113; En ”allmogeträdgård” av finaste slag s. 114-123; Inte bara ”rännekäringar” torgade (Torgdagar i Åhus, Degeberga, Vittskövle, på Kristianstads olika torg, samt i Hörby. Grisar. Herremöllan. Trottoaren i Malmö var till för fint folk och inte för bönder.) s. 124-161; ”Kaffe och Cichorie” (Varga-Karna, sumpkaffe, bröddoppa, kaffesurrogat, maskrosor, ekollon, nypon, morötter, päron, råg, korn, kli och sockerbetor, kafferostning, kaffekvarnar, kafferpumpor, klarmedel, klarskinn. Cikoriafabriken i Helsingborg. Sång: Kaffets befrielse, 1945.) s. 162-187; ”Skumpa-Ingår” kokar kaffe för första gången (Sveriges kaffeförbud upphävdes 1822. Riksdagsmannen Nils Månsson Skumpen i Skumparp, som fått en staty där. Han kallades ”Ljusets bonde”. En visa om honom. Dennes granne Björkegren.) s. 188-210; Samvetslösa giribukar fanns även förr (lantvärnshistoria, under kriget mot Norge 1808-1809, lite mat, dåligt med kläder, ungefär halva styrkan, c:a 600 man dog i kölden!) s. 211-217; ”Ola Fjär” och Rosenberg (Ola Andersson i Grönhult, Hörröds socken, d. 1923. Ola Fjäders Julpsalm. Håkan Rosenberg.) s. 218-224.

Swenson, Bo, Med slagruta och brönnastage: folklivsskildringar från Skåne, 1992, cit. MSOB. Innehåll: Skördegillen (Ovesholm, Övedskloster, Araslöv, Wanås gård, Christinehovs slott) s. 7-18; Midsommarfirande i Kockalyckan (Vittskövle, Ungdomens höga visa, Ovesholm) s. 19-30; Midsommareldar (dikt) s. 31-40; Pärlfiske i Wramsån (flodpärlmusslor, Erik XIV;s krona, drottning Lovisas pärlhalsband, hårarbeten) s. 41-50; Det nödvändiga vattnet (källor, killor, Dyrsluckekällan, offerkälla, ramsan Koss i tiden, slagruta, slagrutemän, brunnsgrävning, brunnsborring, träbrunnar, stenbrunnar, tegelstensbrunnar, cementbrunnar, brunnskar, brunnsbus, brunnsål, brunnsgrödor, brunnspumpar. Smeden Jöns Mattisson Malmberg (f. 1842, d. 1914) och Malmbergs i Yngsjö. Brunnar i Kristianstad.) s. 51-111; Utdrag ur Sundhetsinspektionens rapport 1891 över Kristianstads län (Kristianstad, Östermalm, Hässleholm, Härlövs by, Simrishamn) s. 112-115; Två av Skånes många slagrutemän s. 116-128; Nils Mårtensson i Maa, ett märkligt människoöde f. 1885 d. 1973 (stenar med inskriptioner) s. 129-140; Drängkammaren, uslast av allt (statare) s. 141-153; ”Hältenpäror” och lefefår (potatis, dikten Pärelov, päregille, leja ut får, hovpredikanten Björcks predikan om får i Västra Vrams kyrka i början av 1880-talet) s. 154-168; ”Tia å gå. Sladder lier ja ente” s. 169-178; Hur man botade tandvärk och vårtor s. 179-195; ”Dryper fetma från himlen” (bokskogar, ollonsvin. Krämarebackarnas saga.) s. 196-210; Lövfabriken i Maglehem (boklöv, Christinehov, kransar, kistdekorationer) s. 211-224.

Swenson, Bo, Mårtengås och annat: folklivsskildringar från Skåne, 1993, cit. MOA. Innehåll: Den elektriska gnistan (elektrisk ström kom till Österlia o. 1925 och till Hörröd 1935; en del tände sin första el-lampa med ett snöre: elström från en vindmölla; Thomas Edison; Ola P. Nordenborg i Ugerup och vattenfallet i Gringelstad; smeden Lars Peter Rosenquist; en elbil i Gringelstad 1902; Nordenborgs stenhus. Ljung i Huaröd. Dikten: Tre slags kraft av Reinhold Winter 1919.) s. 7-33; Vittskövle jordbruksjärnväg (en smalspårig

järnväg med ellok från 1911, järnvägel lades ner 1950; Maltesholmsfabriken, Segesholm; tåget kolliderade med en bil den 9 juli 1932 – en passagerare erhöll sårskador av glasskärvor) s. 34-48; ”På brejan resla och rumpestötte vi tösera” (lek på torvmossen i Olseröd. Torvhantering, torvupptagning, torvmaskiner. Törakaga. Torv som bränsle, torvströ. Kapprockasill.) s. 49-69; Gäss och mårtenstraditioner (gåsavel, gåsahöre. Gåsens avskedssång, dikt av Tagétus 1936. Gåsfjädrar. Skramlor av gäss strupar. Gåsens bröstben blev leksaken ”hoppare”, springgås, gåspennor. Man sotade och dammade med gåsavingar, samt sopade rent på bakbordet. Gåsfett ersatte smör. Svartsoppa. Även om ankor. Sång: Till gåsen. Dikt: Gåsen.) s. 70-117; Hitler och de andra svinen (1935 infördes 10 vildsvin från Danmark till Borrestad, senare infördes vildsvin också från Tyskland, de två galtarna kallades Hitler och Göring. 1942 bröt sig 27 svin ut ur hägnaden; Varning för vildsvin! Skadegörelse. 2 jan. 1947 började det totala ”kriget” mot vildsvinen! Vildsvinsmiddagen den 13 mars 1947 när ”kriget” var slut, en dikt om detta av Berndt Svensson. Silvermedalj för vildsvinsjakten 1947. 25-årsminnet av denna jakt firades 1972 då jaktlagen samlades på Tollarps Gästis.) s. 118-139; En träskomagarfamilj på Linderödsåsen (träskomakare, skillnad mellan träskor, som är helt i trä, och trätofflor, vars ovansida är av läder. Riksdagsmannen Nils Månsson i Skumparp, ”Ljusets bonde”. Träskotillverkning. Träskostövlar och toffelstövlar. Joraträskor, pudeträskor) s. 140-158; Den kloka ”Brännerista-Bengta” i Skärhus (Förr fanns det ”kloka” i stort sett varje by, ex. Grava-Karna och Åsumspågen. Svartkonstbok. Örter. Skärhus missionshus.) s. 159-184; Målarprinsen på Österlen (prins Eugén, officer och konstnär. Havängen, Brösarps backar. Fritiof Nilsson Piraten, inspelningen av filmen ”Bombi Bitt och Jag”. ”flöt iland på fartygets järnspis”. Theodor Persson. Kostnären Ivar Johnsson från Vittskövle.) s. 185-202; Utfärder (skolutfärder/utflykter, söndagsskolor. Höge väg. Sveriges största bok, Adam. Kungsbokarna. Maltesholm med Rige Ramel och Bygge-Hans. Tre stenar som använts som kraftprov. Blomlöksodling på ”Sandkulturen” vid Segesholm, tulpaner, Vilhelmslust vid Vittskövle, labyrinten: ”Villande skog” eller ”Ville skog”. Ovesholms slottspark med ”Grydemaan” och minnesstenar. Greve Raoul Hamilton lekte med besökande barn på ”Stanna glada” och delade ut priser i olika tävlingar, bjöd senare barnen på mjölk och bullar inne i slottet. I Ovesholmssjöns djup finns den ursprungliga byn Träne, där ”Lille Guknös bodde”. ”Den galne Rederskans”, dvs. överstelöjtnanten Johan Halfast Ridder-schantz.) s. 203-224.

Swenson, Bo, Mörkavad och Forsakar. Fattigbygd blir turistort [även om Degeberga sockens historia], 1989, cit. MOK. **Innehåll:** Dikten: Stjärnan över Mörkavad av Nils Ekberg (tattarebyn Mörkadad) s. 9-10; Mörkavad: En historisk återblick på Degeberga by (enskifteskartan 1811-1813, laga skifte) s. 11-14; Den allmänna folkliga och litterära uppfattningen om Mörkavad (tattare) s. 15; Naturaförhållanden och dess utnyttjande: 1. Mörkavadsområdets avgränsning, natur och jordmån (karta 1970-talet. Möllorna/kvarnarna) s. 16-19; 2. Den traditionella byggnadskonsten i området (hustyper) s. 20-26; 3. Nyheter inom byggnadskonsten s. 26-27; Ägoförhållanden och den sociala differentieringen: 1. Kvarnrörelser (Dämme mölla, Saxamöllan, Brinkamöllan, Tunneröds mölla, Furumöllan, Trolla möllor) s. 38-32; 2. Böndernas utskiftade marker, hemmansklyvningar och familjeförhållanden s. 33-38. 3. Torparklassens framväxt, försörjningsmöjligheter och fammiljestruktur s. 39-41; 4. Husmän, backstugusittare, inhyses och fattighjon: Byggnation, försörjningsmöjligheter och familjemönster s. 41-50; 5. Tattare (räfst mot Mörkavadstättarna 1909) s. 50-53; Sammanfattning s. 53; Mörkavadsbebyggelsen och dess människor. Folkliv s. 54-109; Degeberga marknad s. 110-121; Forsakarlsravinen (karts-kiss) s. 122-124; Möllerströms anläggning s. 125-129; Dansbanorna s. 130-133; Forsakarls sågverk och restaurang s. 133-138; Sägner och otyg från degebergatrakten: Navladalspiltan s. 139-140; Gastarna i Navladal s. 140-142; Oxstölden s. 142-143; Munkens förbannelse s. 143-146; Karet i forsen – Forsakarls s. 146-149; Trollen s. 149-150.

Swenson, Karin & Bo, Minnen från Degeberga 1, 1998, cit. MFD 1. **Innehåll:** De dejliga bergen s. 7; Minnen av människor för längesen s. 21 (bl. a. om domarringen och andra fornminnen); Bykärnan vid Forsakarsån s. 28; ”Den stora förödelsten” (om Degeberga kyrka); Med järnvägen – framåtskridande s. 65; Domsaga blir kommunalhus s. 116; Gästgivaregården blir hotell s. 164; Johan Pehrssons vid stationen s. 201; ”Från vaggan till graven” Den Ekbergiska fastigheten s. 216; Oeetfärd (dikt) s. 256.

Swenson, Karin & Bo, Minnen från Degeberga 2, 2000, cit. MFD 2. **Innehåll:** Flygares, ett imperium i bygden s. 7; Jordbrukskassan – Föreningsbanken s. 71; Lokalföreningen – Centralföreningen – Lantmännen s. 98; Packeri och fjäderfåhanteringen ändrar utseende s. 103; A-B. Degeberga Vattenledning s. 127; Smörmejeriet s. 135; I Degeberga bränna de var och varannan bone s. 163; Toffelfabrikerna s. 186; Forsakar, sågverk, restaurang, hotell och friluftsbad s. 215; Snickerifabriken s. 255; Möllorna ut efter Tunnerödsbäcken: Brinkamöllan s. 264, Saxamöllan s. 272, Dämme mölla s. 285-303.

Swenson, Karin & Bo, Minnen från Degeberga 3, 2001, cit. MFD 3. **Innehåll:** Smedjor, verkstäder och maskinstationer: Smedjor s. 7, Pihlqvists och Bergkvists verkstäder s. 14, Degeberga Auto- och Mekaniska Verkstad s. 20, Nynäs s. 40, Grahns Maskinstation s. 45, Bil & Maskin s. 54, Lackerare och bensinhandlare blir fastighetsmäklare s. 57, Degeberga grus s. 58; Jordbruken: Degeberga Gård nr 12 s. 65, Anders och Egon Persson på Bol s. 78, ”Per Ols” i Allekrogen s. 86, Nils Ols på nr 14 s. 89, Nnils Jöns på nr 14 s. 94, Slaktare Nilsson på Skadde s. 99, Skaddetorpet s. 102, ”Manne i Skadde” s. 104, Almelund nr 20 s. 106, Axel Nilsson på nr 21 s. 117, ”Jöns Ols” på nr 21 s. 127, ”Stickeskornas hus” s. 130, Degedal nr 23 s. 133, Alfred Svens på nr 25 s. 136, Grönalund s. 143, ”Erik Anders” gård nr 26 s. 144; Affärer: ”Kullorna” s. 148, Magnusson s. 154, Mårtenssons och Anders A. Håkansson s. 166, Olof Perssons och Lindkrantz s. 170, Per Johanssons och Prambergers s. 177, Solbrinken s. 183, Mjela – affär och gatukök s. 194; Fastigheter före 1950: Byns norra delar s. 200, Byns centrum s. 235, Västermalm s. 255, Munkahage s. 264, Byns södra delar s. 269; Socialvård: Fattiggård och ålderdomshem s. 278, Barnmorskor och sjuksköterskor s. 290, Läkarvård s. 295, Tandvård s. 297; Skolväsen: Folkskolan s. 299, Robertforsskolan (Realskola) i Forsakar s. 308, Enhetsskolan s. 316; Goodtemplarhuset s. 324; Sporthallen och idrotten s. 337; Biblioteken s. 358; Festplatser: Solhällan s. 362, Tallparken s. 367, Dämmforsen s. 368, Trolldalen s. 374; Hembygdsparken (Trulsamöllan) s. 383-400.

Swenson, Bo, Pingstbrud och påskafröjd: folklivsskildringar från Skåne, 1997. Innehåll: Lustfylld fastlag, dyster fastat och glad påsk (sjunga fastlag, leka fastlag, slå katten ur tunnan, kattakung, kattadrottning, dödsskjutning 22 feb. 1734, gillesgård/lekstuga, gåsridning i Ystad 1699 till Karl XII:s förnöjelse, ringränning. Bullamåndag, semlor, kung Adolf Fredrik, hetvägg, Stinnkagetisda, stenkagekung, recept på stenkakor, stenkagestenar, stenkagekäring, stenkagefru, stingkagekung, stingkagefru, vedetisdag. Askonsdag. Vårfrudagen, dymmelveckan, kastade sopor på grannens åker 1694, kimning, gröna torsda, sätta törnekrona på den korsfäste på krucifixet i Everöds kyrka. Tjuvmjölkkade kor med en mjölkhare/trollhare, fälld i häradsrätten i dec. 1887, fyrmarkakrog/fyrmarkaskäl, kärna smör. Kontrakt med den onde 1697. Blåkullafärden och djäknerna från Skara. Påskeldar/påskbrasor, solen dansar på påskdagen, solen horra, rulla ägg, äggpickning. Pengastenen i Skillinge Sandskog. Färgade påskägg.) s. 7-80; Låtsasbröllop, ett försvunnet pingstnöje (skinneklocka, låtsasbrud, dansekatta. Kyrkbyten/kyrkvandring.) s. 81-91; Från näckens och bäckhästens tid (Olof Haraldsson – Olof den helige, S:t Olofs kyrka på Österlen, källor, ramsan Koss i tiden.) s. 92-122; ”Kvinnfolksetter är värre än ormetter” (snokar, ringhalsar, daggormar, luskungen, en luskung i Skålleruds socken i Dalsland 1937, ormdrag, härmask, sorgmyggelarver, renhållningshjon, husormen, tomtormen, ormar i trösklar, dra en orm genom gevärspipan, Blissingebössorna, vitormen, den vite ormkungen, medel mot ormbett, lindormar, hjulormar. Backstugan i Svenstorp nu i Hembygdsparken. Wendes regementes vapen. Snogahålan i

Vanneberga, Höjesprint. Ormstenen i Grönhult. Ormstenen i Eljaröd. Ormstenen i Huaröd. Ormstenen på Degeberga kyrkogård. Ormstenen i Glimåkra. Ormting. Järtecken.) s. 123-147; ”Mister du en, stå dig tusende åter” Lite flug- och mygghistoria (flugsmäck, flughåv, flugglas, flugflaska, flugfångare, klisterflugfångare, örter mot flugor. Mygghuva) s. 148-162; ”På torsdag kommer jag med sill, om jag lever, annars kommer jag med torsk” (Bullerkrona, Bullringarna) s. 163-183; Förningskakor – gästernas bidrag till gillet (sockerkakor, spettekakor, spettkakor, tutjuakaga, recept, kakformar, ur Hans Månssons i Lökaruds kassaböcker, pärlekrans, småkakor, formakagor, tummakagor/musslor, äggkakaka, äggkakaksjärn, spånor, skiss av en spettkaksrulle/spettekaksrulle.) s. 184-224.

Swenson, Bo, Skånskt folkliv, 1990, cit. SF. Ur innehållet: Tillverkning av ”piskrävor, dvs, pisksnärter (balanspiskor/kompiskor) och vaktepågsystemet (vaktehörare), samt ”spela topp” s. 34-44; S:t Bothilds källa i Andrarum s. 45f; Sägner från Hanöbukten s. 54-59; Stenkagekungen. Recept på stenkakor s. 60-64; Sigge Wulff [Bror Sigfrid Lindgren] varitéstjärnan från Kristianstad med sångerna: O Charlotta; La Paloms; Karl August; Kvinnor och champagne; Att vara med om slik kampanj; Kalle P med text och noter; Lindeman, Lindeman inte tror du väl sånt går an? s. 65-77; Karl XV och Ola Jons cigarr. Hovpredikant A. J. Björck. Noter till Karl XV:s vals. En av ljuskronorna i Degeberga kyrka kommer från Bäckaskogs slott s. 78-84; Brunnskur för fattig och rik. Hälsokällorna vid Forsemölla och Pennemölla i Andrarums socken. Ronneby hälsobrunn s. 85-92; Betodlingens framväxt på Kristianstadsslätten. Karpalunds Sockerfabrik s. 93-99; ”Gud välsigne de skånska bedefälten” s. 100-110; Ryska ssågfilare s. 111-118; Vriodling, dvs. sanden bytte plats med torvjorden s. 119-127; Ortnamnsramsa från maglehemstrakten. Riksdagsmannen Nils Månsson i Skumparp ”Ljusets bonde” (f. 1776, d. 1837). Trebyaskälet med den röda stenen ”Döakrogen” s. 128-131; Besvärjelseformler från Albo s. 132-135; Päror och sill s. 136-140; Ohyggligt fula djur från förra århundradet (vargjakt ”varglappar, vargnät”, ÅOYH s. 122), Ludrkojan i Maltesholm. Berndt Wilhelm von Liewen på Lärkesholm. De sista vargarna i Skåne sköts 1875, 1881, 1885 och 1912 s. 141-157; Gamlegård och Egeside s. 158-170; Caddy arvtagare till mölledrängs slitgöra. Golfklubbar. Herremöllan s. 171-184; Yngsjömördarens (Per Nilssons) mjölkhämtning s. 185-194; Mjölkning av annans ko jämte grässtöld s. 195-198; ”Barnaskrikan”. Barnmorskor och barnafödande s. 199-203; Tyskskydd orsak till uppfriskande bad s. 204-208.

Swenson, Bo, Årets månader och dagar, 1985. Omslagsbild av Wolfgang Natusch f. 1929, d. 2004. Bilder hämtade ur Hildebrands sveriges Medeltid. **Innehåll:** Januari, Thorsmånad, Gluggemånad [den romerske guden Janus med två ansikten, månaden Glugg, gluggar eller smyghål i de skånska uthuslängorna av gråsten, prästen Jörgenn Jacobssön i Åsum och Skepparslöv, Prästrelationerna 1624, ordspråket ”Fylde glug”. Timmer ska fällas i rätt tid beroende på trädslag och användning, samt torkas på rätt sätt. Nyårsskiftet, skjuta ut det gamla och skjuta in det nya året. De tolv juldagarna gav det kommande månadernas väder. Årsgång kring kyrkor, glosor eller kyrkogrimmen. Nyårsramsor. Att gå tigande tre gånger omkring husen med en kaka bröd i handen under nyårsnatten.] s. 5-9; Ramsor vid skymning s. 10-12; Februari, göje månad, ljusmånaden (blidemånad, kyrktagning, ljusvigning. Ansgarsdagen en väderspådag. Petter Katt. Skottdagen.) s. 13-16; Iskyla (snöskottare, isupptagare, ismannen, issågar, issaxar, isdösar, sågspån, ishus, iskällare) s. 17-19; Mars, månaden Thor, vårmånaden (den romerske krigsguden Mars. Tormånad, hugga törne till risgården. Beskära träd, plöja och bereda jorden för sådd. Fejeskinn. Skära vigrar. Täckevännare, stork, trana. Meaftan, oädet. Vårfrudag, våffeldag.) s. 20-23; ”Det måtte väl inte bli en vinter som 88” (Den fruktade vintern 1788 – den stora vargavintern, nästa hård vinter kom 1838. Minnesstenen över Magreta Simonsdotter Hindriksson vid Sönderbro i Östra Sönnarslöv som frös ihjäl på hemväg från Everöd till Spångarp den 24 februari 1838, rest av släktingen professor Anders Karitz. Magreteskors. Vintern 1888-1889 blev den värsta i

mannaminne med -24 grader som mest! Skolläraren Blom från Horna frös ihjäl natten mellan den 9 och 10 mars 1889, på hemväg från Åhus. Tågtrafik i snöstorm, vargar 1889. Snöstormen den 29 januari 1850.) s. 24-28; April, gräsmånaden (april kommer av det latinska ordet "aperie" som betyder "öppna sig". Fårmanaden. Kråknedanet.) s. 29-32; Hjälp mig för Guds skull! En lyktegubbe och annat knytt är efter mig (Karl Glantz och Arvid Glantz. En fiskfjällsbrosch och ett skelletfynd i ett stenkummel i Norrlia.) s. 33-38; Maj, blomstermånad, lövmånaden (den romerska fruktbarhetsgudinnan Maia. Maja, majstång. Sjunga för ägg. Vandra runt åkrarna med ett träkors, omvirat med kabbeleka, för en riklig gröda. Göken) s. 39-43; Från björklaka till träkol (gengasträkol, kolugnar, kolning) s. 44-48; Sandkulturens "Lögtatavlor" (torrläggning, dikningsprojekt, sjösänkingsprojekt – kärrmarker mot Hanöbukten, resultat fruktbarande åkermark. Lökodling.) s. 49-56; Juni, sommarmånaden (den romerska gudinnan Juno, Matronalia. Skärsommar, vigd jord, hälsobrunnar, midsommarråg, järnnätter i juni) s. 57-61; Lövhyddor – ett försvunnet midsommarbruk (lövhyddor i trädgården) s. 62-65; Juli, hömånad, ystmånad (Julius Ceasar, ormmånaden, ystmånaden, rötmanadshistorier) s. 66-71; Annorlunda gräshöstnad (flöängen, moderna, översvämmade områden, Segesholm, ängsvannarhuset) s. 72-77; Augusti, skördemånad (Kejsar Augustus. Negakråga, storkriksdagar, storkdomstolen, järnnätter i augusti, malört, medel mot mygg) s. 78-81; Ett sätt att under regnig väderlek berga säd utan att den blifwer skämd (klippa av säden för hand, ur Skånska Posten 1 september 1830) s. 82-83; September, höstmånaden (september av latinets "septem" = "sju", fiskmånaden, man "slaktade" bina, vax, honung, Morsmätta, Korsmätta på hösten, Himmelsdagarna, Matsmätta och Mickelsmätta, frivecka, flyttningsdagen) s. 84-87; Frukt blev urna (trädgårdskonst, tillverkning av urnor i Eskilstorp och Everöd, Ola Nilsson, sönerna Osvald och Knut, Sten & Bildhuggeri) s. 88-93; Oktober, slaktmånaden (latinets "octo" = "åtta", sädmånad, gåsslakt, "fjela gässen", skördefest, Ovesholms slott, Brittsommar) s. 94-97; "Ska du ta en ålafiskare på sängen, så gör det på kvällen, för på morgonen hinner man aldrig" (våldsam storm hemsökte Kiviks fiskeläge i början av 1900-talet. Ålafiskaren John Ahlström f. 1906, d. 1997. Stockholmsboden, åladrätter, Homaboden, ålahomma, snorringar, ålakungen Henning Nilsson, kvassar. Recept på: Kokt ål, Stekt ål, Ålasoppa, Klyvål, Luad ål. Sill, torsk, flundra, tobis, "väderfischen") s. 98-103; November, vintermånaden (latinets "noven" = "nio", "alla själars dag", Hubertusjakt, Mårten gås, Fars dag) s. 104-107; Skånsk "spedekaga" till stockholmarnas mårtensfirande (Köpinge Spettkaksbageri startade 9 maj 1933 av Selma och Albin Larsson, recept. Skåneboden i Stockholm, ägare Enoch Flygare i Degeberga.) s. 108-113; Decemberr, julmånaden, Christmånad (latinets "decem" = "tio", Advent = Adventus Domini = Herrens ankomst. Timmerhuggning för byggnation. "Anna med kanna". Lucianatten. Luciafest 1898 och 1899 med unga flickor iklädda ljuskronor. Luciafest 1921 i Glimåkra) s. 114-121; Bakugnar och bakfordomdags (lera för tillverkning av ugnar, hur man gjorde en bakugn, hur man bakade i ugnen, recept på "grovbröd" och "finbröd") s. 122-127. **Swenson, Bo, Örmatofta smedja**, 6 sidor, i: Gärds härads hembygdsförenings årsbok, 1975, s. 77-82. En gammal bysmedja i Gärds härad skänktes till Gärds härads Hembygdsförening och återinvigdes 12 augusti 1973 då smederna Malm från Olseröd och Egon Karlsson, Degeberga smidde järn. Tidigare smedmästare vid Örmatofta smedja: Mårten Tullkvist (f. 1797, d. 1862), Karl Eriksson (f. 1833, d. 1909), Peter Eriksson (f. 1863, d. 1949). Ovesholms gods, Strömdalens herrgård. Beskrivning av smedjan. Inventarier i smedjan. Dagligt liv i smedjan. Svensson, Henrik, Den agrara revolutionen i stadslandskapet, i: RsiVr s. 106-113. Sveriges första filmfabrik, Filmmuseet i Kristianstad. u. å. (1972?), cit. SffFik. Sylwan, O., Morfar och mormor Wendel. 1956. Såthe, Carl Adolph, Christianstads Stads Beskrivning, 1758, (här finns för första gången i tryckt stadens upphovssägen den s. k. "Kungens dröm". G. Ch s. 181).

- Söderberg, Hjalmar, Fröken Hall (novell), i: Främlingar, 1903.
- Söderberg, Hjalmar, Gertrud (drama), 1906, SÖD s. 233.
- Söderberg, Hjalmar, Ur glömskan (novell), 1943.
- Söelund, E.; Brönmark, A. & Palm, M., Upptäck Skåne. En guide för hela året, 2011.
- Tajani, Angelo, Varför firar vi Lucia ? 1996, cit. VFVL.
- Tell, Anders, Anders Nilsson – Socialdemokratisk pionjär i Kristianstad, i: RsiVr s. 202.
- Tell, Per Erik, En bred arena för sport, i: RsiVr s. 156-161.
- Tell, Per Erik, Från Hogen Spillemand till Idol-Calle, i: RsiVr s. 162-169.
- Tidander, L. G. T., Kristianstad förr och nu. Anteckningar för Nya Skånska Posten, 1898.
- Tidström, Anders, Resa i Halland, Skåne och Blekinge år 1756, 1981, i faksimil 1980.
- Thomson, O. N. (red.), Skånes Missionsällskaps 50-årsjubileum. Minnesskrift, 1927.
- Thorsén, Janne, Stadens förste barberare, i: FGCÅ 4, 1951, s. 66-68.
- Trotzig, Birgitta, Berättelser, 1977.
- Trotzig, Birgitta, De utstötta, 1957 (med motiv från Kristianstad under krigshändelserna 1676-1679).
- Trotzig, Birgitta, De utsatta, 1957, (en legend, belägringen av Kristianstad 1676-1678) flera upplagor: 1965, 1988, 1997. 400 år KO s. 57.
- Trotzig, Birgitta, Dykungens dotter, 1985.
- Trotzig, Birgitta, En berättelse från kusten, 1961.
- Trotzig, Birgitta, Levande och döda, 1964.
- Tynell, Lars, Skånes medeltida dopfuntar, häfte 1-4, 1913-1921.
- Tynell, Lars, Vä och dess gamla klosterkyrka i: Lunds Stifts Julbok 1921 s. 72-86, cit. VODGK.
- Törnquist, Leif (red.), Lottorna i samhällets tjänst, 1994.
- Utställningsboken, Kristianstadsutställningen 15/6 - 6/8 1939.
- Waldemarsson, Eva, Himlaland, 1961.
- Waldemarsson, Eva, Kungens stad, 1969.
- Waldemarsson, Eva, Min far sköt en stork, 1984.
- Wester, E., Kristianstad och dess befolkning i slutet av 1600-talet, i: Staden vid Helgeå, 1964, s. 245-272.
- Wetterberg, Gunnar, Skånes historia I: 11.500 f. Kr. – 1375 e. Kr, 2016, cit. GWSH_1.
- Wetterberg, Gunnar, Skånes historia II: 1375 f. Kr. – 1720, 2017, cit. GWSH_2.
- Wideholt-Lillieroth, Gunvor, Naturen kring Åhus, i: 800 år i Åhus, 1949, s. 5-13.
- Vittskövle socken genom tiderna 1, 1999**, cit. VSGT1. **Innehåll:** Vittskövle sockens bya- och ägonamn. Kartan. Äldre sockenbeskrivningar s. 13-22; Vittskövle kyrka. Präster, klockare s. 23-34; Vittskövle prästgård s. 35; Vittnesmål om Patronatsrätten s. 36-42; Fattiggården i Vittskövle s. 43-59; Egeside – Vittskövle s. 60-66; Gamlegård i Vittskövle s. 67-69; Gränsträta år 1520 mellan Egeside och Vittskövle s. 70-74; de edsvurna männen i juli 1520 s. 75-78; Palteboken – Uppbördsjordeboken – Landeboken s. 78-79; Vittskövle – godset, Slottets herrar och fruar. Slottsbyggnaden. Slottets interiör. Minnesbilder s. 80-114; Vittskövle byordning s. 115-119; Stavfabriken i Vittskövle 1909-1944 s. 120-127; Vittskövle – Fornfynd – Byggnadsverk och planteringar. Fotokavalkad s. 128-178; Segesholm - Fotokavalkad s. 188-202; Österlia – ”Lida”. Fotokavalkad s. 203-206; Böke – Fotokavalkad. Tillbakablick på Böke by och enskiftet. Järnbäcksmöllan s. 206-219; Hjortholmen – Äldre bebyggelse s. 220-222; Torp och gårdar – Fotokavalkad: Jägarehuset, Segesholms skola, Gravö, Tegelhagen, Vasakärr, Tremannahuset, Djuringsholm, Åhultshusen, Kärrfästorna – festorna, Källslund, Ängagården (Sumpadal), Glasbacken s. 223-238; Egeside. Färjemannen berättar (Vittskövle färja). Stänkryggen, Fäladsgården – Fotokavalkad s. 239-248; Vi följer Vittskövle allé norrut från Åhuskorset – Fotokavalkad s. 249-254; Vittskövle station och fabriker. Jägarehuset s. 255-258; Eskilstorp s. 259-267; Jordägare och landbor i Eskilstorp s.

268-270; Eskilstorp – fotokavalkad s. 271-272; Eskilstorp nr 2 – Mensalhemman s. 273-278; Bildhuggeriet i Eskilstorp nr 2 s. 279-280; Eskilstorp - Torpen s. 281-282; Författarinnan Anna Andersson från Vittskövle s. 283-290; Ivar Johnsson (skulptören från Vittskövle-Segesholm, se även VSGT2 s. 342-351) s. 291-296.

Vittskövle socken genom tiderna 2, 2000, cit. VSGT2. **Innehåll:** Vittskövle kommun 1862-1951. Utdrag ur protokoll för Kommunalstämman, Kommunalnämnden och Kyrkorådet. Många fotografier på förtroendevalda/politiker s. 11-36; Något om skolor och undervisning under 1800-talet och första hälften av 1900-talet s. 37-46; Skolfotografier från Vittskövle 1903-1959 s. 47-79; Skolfotografier från Segesholm s. 80-99; Vittskövle stuteris historia genom tiderna s. 100-112; Vittskövle slott och sägner s. 113-134; Gamla namn och platser – karta s. 135-138; Arbetsbilder – Människoöden. Bl. a. Vittskövle Fabriker och Vittskövle gård s. 139-165; Nederbördsmätning åt Lunds Universitet s. 166-170; Sockenbor och föreningsliv. Torget i Vittskövle på 1920-30-talet. Brandväsendet. IOGT-logen. Idrottskrönika Vittskövle IF 1921-2001. Revigång. Vittskövle kyrkliga syförening. Rödakorskretsen s. 171-244; Jordens arbetare och folket i byarna. Statarlivet. Ur Helga Perssons minnesanteckningar Österlia s. 245-250; 1930-talets Österlia, Edit och Bengt Hanssons Affär s. 251-261; Posten s. 262-264; Krigsåren: Första och Andra världskriget. Ransoneringarna 1940-1951. Beredskapstiden 1940 s. 265-290; Klockaren berättar s. 291-298; Konfirmationsbilder 1898-1949 s. 299-333; Vittskövle gods smalspåriga järnväg s. 334-338; Kända profiler: Ola Persson-Broom av spelmannssläkt, noter till Karl XV:s vals, och Ivar Johnsson – skulptören från Vittskövle s. 339-349 (se även VSGT1 s. 291-296).

Vittskövle socken genom tiderna 3, 2003, cit. VSGT3. **Innehåll:** Affärer: Carl Nilssons Lanthandel s. 9-11; Einar Anderssons Affär s. 12-15; Konsum - Widtsköfle Kooperativa Handelsförening u p a s. 16-20; Kaféet – Vittskövle Café s. 21-23; Anton Persson började med slakt, inköp och försäljning s. 24-27; Carl Eklund s. 28-34; Eric Ohlsson s. 35-37; Biodling i Vittskövle s. 38-42; Bevattningsföretaget s. 43-45; Några människoöden: Skomakaren Elry Levin och Bror Friberg s. 46-47; Nils Nilssons Stuga i Vittskövle (av Anne-Marie Hammarlund) s. 48-52 (om Yngsjömordet s. 50); Nils Nilsson – kassör på Vittskövle Gård (av Gunnar Ising) s. 53-55; Min berättelse (av Helga Persson) s. 56-64; Ett levnadsöde (av Inga Merlöv) s. 65-73; En påg från Nyehusen (av Curt Hägg) s. 74-79; Drängen från Vittskövle som blev hedersdoktor i Amerika (av Nilos R Johansson) s. 80-82; ”En sjömans dagbok” (av Nils W Olsson genom Evert Flink) s. 83-87; Vittskövle Gods – odling och djurhållning: Grevinnan införde bränningen s. 88-89; Mulsjuka på Vittskövle s. 90-91; Beträffande djurhållningen på AB Widtsköfle s. 92; Tolebäckens dikningsförening s. 93; Vägar Vittskövle-Eskilstorp s. 94-97; Största snöfall s. 98-102; Stormar (1872, 1888, 1902, 1903) s. 103-111; Titta rätt s. 112-114; Widtsköfle Stildansare s. 115-117; Egeside Gård s. 118-128; Sågen vid Segesholm s. 129-130; Vittskövle Gods - styckning av arrendegodset s. 131; Föreningsverksamhet: Verksamheten i Sockenstugan i Vittskövle s. 132-135; Vittskövle J. U. F.-avdelning s. 136-145; Husmodersföreningen s. 146-155; Vittskövle LRF 50-årsjubileum s. 156-157; Flyende moder i Vittskövle s. 158-160; Ett Vittskövlefynd i en gammal gömma (generalmajoren Karl Albert Procopé f. 1848, d. 1920) s. 161-162; Anton van Dyck-tavla i Vittskövle kyrka och i kyrkan San Marcello i Rom s. 163-164; Gods – gårdar – torp: Folkestorp (förvaltaren Richard Weibull och hans hustru Gerda Weibull) s. 165-167; Det gamla Ladboda-torpet s. 168-172; Hästhagen (Hästholmen) s. 173-182; Torpen och arrendatorerna s. 183-187; Kärrfästorna s. 188-239; Karta över Fästorna s. 240[ÅOYH s. 45]; Enskiftet i Vittskövle socken s. 241-265; Karta över enskiftet 1814-1815 s. 266-267; Bildkavalkad: Livet kring Slottet s. 268-274; Kring Kyrkan och Sockenstugan s. 275-281; Sjukhemmet och Pensionärshemmet s. 282-283; I helg och söcker s. 284-302; Kring skolorna s. 303-311; Skol- och konfirmationsbilder s. 312-347; Föreningsliv och söndagsskolor s. 348-

- 356; Arbete och vardag s. 357-376; Tidningsurklippen berättar s. 377-392.
 Wivallius, Lars, skildring från 1630-talet.
 Werdenfels, Åke, Folkestorps bränneri, 1987.
 Wollinger, Susanne, Fotsvett och drömmar: om vardagen på ett skånskt regemente, 1994.
 Wollinger, Susanne, Kristianstad som lumparstad, i: RsiVr s. 149-155.
 von Heijne, Hans, Den Lilla Staden vid Helgeån, i: RSiVr s. 222f.
 von Knorring, Oscar, Genom Lappland, Skåne och Seeland, 1874, faksimil upplaga 1987.
 Wåhlin, Hans, Scania Antiqua, 1931.
 Västberg, Per, Jordmånen, roman, 1972. LP s. 155-157.
 Väv och värv. Femtio år med AB Skånska Yllefabriken, 1948.
 Yllan: en kvinnoarbetsplats på 1950-talet: en etnologisk dokumentation våren 1997 av Söderportskolan åk 3 och Läns museet i Kristianstad, 1997.
 Åberg, Anders, Kristianstads kämnärsrätts dombok 1767, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 67-88.
 Åberg, Anders, Margareta Swerdfejjer, faktorska, i: RsiVr s. 190.
 Åberg, Anders, Möllnaren och Bryggaren Åberg – en 1700-tals borgare i Skottenborg, i: FGCÅ 1985, s. 46-73.
 Åberg, Kjell, Gröna sidan upp! Råd, recept och tradition, 2010.
 Ödman, Anders, Borgar i Skåne, 2002, cit BiS. Biskopskällaren i Ivö sn s. 50; Härlöv i Norra Åsums sn s. 82; Kjugekull i Kiaby sn s. 88; Lillö i Norra Åsums sn s. 98; Slottsbacken i Everöds sn s. 134; Åhusborgen i Åhus sn s. 166.
 Ödman, Anders, Härlövsborg, i: FGCÅ 1997, 1997, s. 25-37.
 Österberg, Klas, Fattiga riddare och stora svenskar, roman, 1983.

Diss. = akademisk avhandling.

Årsböcker m. fl. publikationer från olika föreningar:

Gamla Christianstad:

<http://www.gamlachristianstad.nu/>

S:ta Annas Gille, Åhus:

<http://annasgille.com/>

Gårds Härads Hembygdsförening:

<http://www.hembygdsgarden-degeberga.se/>

Oppmanna-Vånga Hembygdsförening:

<http://www.appleblom.nu/>

Villands Härads Hembygdsförening:

<http://www.ypl.se/villands/>

Under 1971-1981 utgavs årsboken Kring Helge å av föreningarna: Gamla Christianstad, S:ta Annas Gille och Villands Härads Hembygdsförening.

För föreningen Gamla Christianstads årsböcker finns ett register för 1947-1987, som gjorts av Thorsten Andersson, u. å. [1988].

Kristianstadsbygdens Släktforskarförening

<http://www.ksf-anor.se/index.php>

Skottenborg är idag Kristianstads äldsta hus, det är från 1600-talet och tillhörde Thomas Andersen Skotte från Åhus. Sitt nuvarande utseende fick huset under 1770-talet.

Några andra av staden äldsta, bevarade hus: Länsmuséet, f. d. stall och tyghus från 1615, bottenvåningen av borgmästaren Jörgen Hanssens gård vid Östra Storgatan 25 från o. 1617, samt södra delen av Fortifikationshuset, Västra Storgatan 11, från 1630. Vallmästare Hans Prytz' hyreshus, Västra Storgatan 7, från 1641. G. Ch s. 142f. Heliga Trefaldighetskyrkan som invigdes 8 juni 1628. G. Ch s. 144. Ett hospital i stadens sydöstra hörn från 1630. G. Ch s. 145.

Några kändisar:

af Klercker, Georg, 1877-1951, född i Kristianstad, skådespelare, manusförfattare och regissör. Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Georg_af_Klercker

Anderberg, Axel f. 27/9 1860 i Kristianstad, d. 27/3 1937, arkitekt.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Axel_Anderberg

Andersson, Thorsten, 1916-2013, chef för Stadsmuséet 1946-1980, har skrivit många böcker om stadens historia.

http://www.gamlachristianstad.nu/pdf/Th_A_123_152.pdf

Bengtsson, Frans G., 1894-1954, författare, ej född i Kristianstad, men gick på läroverket där och tog studenten 1912 och har skrivit en del om staden, se Litteraturlistan. Michanek, Germund. red., Frans G. Bengtsson: en minnesbok, 1955.

Bergman, Gustaf, konstnär, tavlor med motiv från gamla Kristianstad. KCS1ST s. 68.

Björkman, Andreas, 1906-1989, konstnär, bosatt i Åhus från 1942.

<http://www.kristianstadsbladet.se/familj/article1097443/Konstnaumlr-med-starkt-engagemang.html>

Böök, Fredrik f. 12 maj 1883 i Kristianstad, d. 2 dec. 1961 i Lund, son till skomakarmästaren Mårten Christofferson och Maria Böök.

Professor i litteraturhistoria i Lund. Ledamot av Svenska Akademien, stol nr. 10, 1922-1961, samt av dess Nobelkommitté 1929-1950.

Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Fredrik_B%C3%B6%C3%B6k

Nordin, Svante, Fredrik Böök: en levnadsteckning, 1994.

Fredrik Böök, Under stjärnorna : ett ofullbordat självporträtt, 1998.

Fredrik Böök och Kristianstad: texter om och av Fr. Böök / utg. av Kristianstadsbladet, 1983.

Capolicchio, Lydia, f. 1964, svensk programledare och konferencier. Programledare för Eurovision Song Contest 1992 , samt för debattprogrammet Svart eller vitt. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Lydia_Capolicchio

Carl Magnus, f. 1943, konstnär.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Carl_Magnus

De Geer, Louis, 1854-1953, född i Kristianstad, politiker (liberal), friherre, ämbetsman, riksdagsman 1901-1914 (första kammaren), landshövding i Kristianstads län 1905-1923, statsminister 27 oktober 1920 - 14 februari 21. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Gerhard_Louis_De_Geer

Fjelner, Alfred, redaktör, författare och poet, 1877-1936, "Fjälkingson". BOF s. 7, 288-289.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Alfred_Fjelner

Fogelklou, Emilia, 1878-1972, ej född i Kristianstad, Sveriges första kvinnliga teol. kand., 1909. Familjen flyttade till staden 1890 från Simrishamn, men hennes far, häradsskrivaren Johan Fredrik F. (1842-1915), var född i staden och hennes farfar, Fredrik Joachim F. (1813-1853) och farfarsfar, färgaremästaren Johan Magnus F. (1781-1858) var verksamma i Kristianstad, se Litteraturlistan.

Fredriksson, Bengt, f. 1932 i Huaröd, konstnär. Bildade Östra Skånes konstnärsgille 1974 och blev dess förste ordförande.

http://www.bengtfredriksson.se/Bengt_Fredriksson/Bengt_Fredriksson.html

Hanson, Ann-Louise, f. 1944 i Kristianstad, svensk sångerska. När hon var tolv år kom hon tvåa i Veckorevyns talangjakt Flugan. Genombrottet på skiva kom 1961 med Är du ensam i kväll?, en svensk version av Elvis Presleys Are You Lonesome Tonight?, som sålde i över 40 000 exemplar.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Ann-Louise_Hanson

Hammarlund, Karl Oskar, 1890-1959, redaktör, poet, se litteraturlistan.

Hammarlund, Olle, 1918-1976, journalist, författare, se litteraturlistan.

Hellström, Gustaf f. 28 aug. 1882 i Kristianstad, d. 27 feb. 1953, författare. Ledamot av Svenska Akademien, stol nr. 18, 1942-1953. Utrikeskorrespondent för Dagens Nyheter i London, Paris och New York 1907-1920, samt 1927-1935 åter i London. N. Kr s. 300. Tomson, Bengt, Gustaf Hellström och hans väg till Snörmakare Lekholm får en idé, 1961, diss.

Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Gustaf_Hellstr%C3%B6m

Henning, Albert, 1881-1963, diktare, se litteraturlistan och FGCÅ 1994 s. 113.

Herlov-Svensson, Bertil, f. 1929, målare och skulptör.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Bertil_Herlov_Svensson

Holst, Agda, 1886-1976, konstnär. Fick stadens kulturpris 1964, första gången som det utdelades. K Ebgfs s. 228. N. Kr s. 294f.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Agda_Holst

Ivarsson, Maja, f. 1979 i Åhus, sångerska i rockbandet The Sounds. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Maja_Ivarsson

Johnsson, Ivar 1885-1970, född i Vittskövle, skulptör.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Ivar_Johnsson

Jönsson, Albert, f. 1901 i Yngsjö, d. 1986 i Fjälkinge. Vägarbetare, och fackföreningsordförande, samt kommunalnämndsordförande i Fjälkinge. BOF s. 176-178.

Kaffa, Gert, 1934-2009, konstnär, född i Kristianstad. Var bl. a. med och utformade kapellet vid fader Gunnars stiftelse Gratia Dei.

<http://skanesmalerikonservatorer.blogspot.se/2011/09/vaggmalning-av-gert-kaffa-i.html>

Kléen, Emil, 1868-1898, ej född Kristianstad, poet, journalist och kulturjournalist på Kristianstadsbladet o. 1890-91 och 1893-95.

Kondrup, Peter, f. 1965 i Kristianstad, meteorolog, väderpresentatör på TV. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Peter_Kondrup

Kristiansson, Calle, f. 1988 i Kristianstad, sångare och gitarrist som kom på andra plats i Idol 2009 efter segraren Erik Grönwall. Den 23 december 2009 släppte Kristiansson sitt debutalbum som innehåller 11 låtar som han uppträdde med i programmet Idol. Under våren och sommaren 2010 var Calle Kristiansson på turné i Sverige tillsammans med sitt band Calle & The Undervalleys. Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Calle_Kristiansson

Lennander, Karl Gustaf, 1857-1908, född i Kristianstad, läkare och professor.

Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Karl_Gustaf_Lennander

Leopold, Thomas, f. 15 december 1693 nära Kristianstad, Skåne, död 21 februari 1771 i Kungälv, var en av den svenska 1700-talspietismens profet- och martyrgestalter. Fadern Sigfrid var invandrad från Tyskland, och modern var dotter till en invandrad skotte. Thomas Leopold var farfars bror till skalden Carl Gustaf af Leopold. Vid studier i Lund blev Thomas arresterad för sin pietistiska trosbekännelses skull och efter en rättegång där han frimodigt bekände sin tro (bland annat började varje förhör med att han föll på knä och högt be för sina domare), blev han dömd till fängelse. Han var då 35 år gammal. Han satt sedan fängslad för sin tros skull, först 7 år på Bohus fästning, sedan drygt 5 år på Kalmar fästning, därefter knappt 5 år på Danviken, och till slut 25 år på Bohus igen. Han dog på Bohus fästning, 77 år gammal, efter 43 år i fängelse. Hans cell finns kvar och kan besökas i fästningen under sommarhalvåret.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Thomas_Leopold

<http://bibeltemplet.net/leopold.html>

Lervik, Lena f 1940 i Kristianstad. Skulptör.

Lindbom, Gunnar, f. 1914, journalist, har skrivit flera böcker om staden, bl. a. tillsammans med Thorsten Andersson.

Lundgren, Bo, f. 1947 i Kristianstad, politiker och civilekonom. Riksdagsledamot 1976–2004, bitr. finansminister, skatteminister och idrottsminister 1991–1994, partiledare för Moderata samlingspartiet 1999–2003, riksgäldsdirektör och chef för Riksgäldskontoret sedan 2004. Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Bo_Lundgren

Lönblad, Emilia, 1865-1946, konstnär, dotter till Johan U. Lönblad. K Ebgfs s. 226. N. Kr s. 294.

Lönblad, Johan U., 1826-1890, konstnär. K Ebgfs s. 144f, 228. N. Kr s. 294.

Martinsson, Roland Poirier, f. 1962 i Åhus, författare, filosof och konservativ debattör. Han har gjort sig känd som USA-kännare och är bland annat verksam som kolumnist i Svenska Dagbladet. Han är chef för Timbro medieinstitut. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Roland_Poirier_Martinsson

Mattsson, Hans f. 1832 i Önnestad, d. 1892/93 i USA, Reminiscences /Minnen [självbiografi utkom både på engelska och svenska], 1891. Emigrerade 1851 till Norra Amerika, blev advokat och överste, deltog i inbördeskriget med ett skandinaviskt regemente som han organiserat, statssekreterare i Minnesota, startade en tidning och en bank, USA:s generalkonsul o Indien, berättar bl. a. om flera besök i Fjälkinge.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Hans_Mattson

Möllerberg, Nils, 1892-1954, född i Österslövs socken, skulptör, tecknare och grafiker.

Ohlmarks, Åke, 1911-1984, fil. dr., översättare, författare och religionshistoriker. Översatte bl. a. Sagan om Ringen. Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/%C3%85ke_Ohlmarks

Olsson, Anders, 1880-1955, född i Rinkaby. Skulptör och målare. K Ebgfs s. 228.

Olsson, Axel, 1919-2001, född i Åhus. Målare och grafiker. K Ebgfs s. 228.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Axel_Olsson

Olsson, Kenth f. 1958 i Yngsjö, Åhus sn, rektor, historiker, författare, har skrivit flera böcker om kommunens historia, se ovan.

Palm, Gustav Wilhelm, född i Härlöv, 1810-1890, konstnär. K Ebgfs s. 224-226.

Redzep, Sibel, f. 1987 i Makedonien, uppväxt i Kristianstad, popsångerska med turkisk härkomst som främst är känd för sin medverkan i Idol och Melodifestivalen 2008. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Sibel_Redzep

Richter, Carl, 1885-1940, född i Kristianstad, operasångare (baryton). Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Carl_Richter

Rydberg, Gustaf, 1835-1933. Konstnär. N. Kr s. 294.

Schaar, Yngve, 1881-191962, född i Fjälkinge Prästgård. Polismästare i Malmö 1916-1946, känd för barnen som ”farbror Calle” vid Malmö Radio 1926 till o. 1940, där han besvarade deras frågor i en lokal version av ”Barnens brevlåda”. Han använde sin ”Långkikare” och i denna kunde han se den pojke eller flicka som hade skrivit till honom. BOF s. 44ff.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Yngve_Schaar

Sparre, Sixten, 1854-1889, löjtnant, poet, I bunden form, 1887 [utgiven anonymt].

Sundström, Lena, f. 1972 i Sydkorea, uppväxt i Kristianstad, journalist och författare. Kolumnist i Aftonbladet, och tidigare i Metro, Mersmak och Dagens arbete. Källa:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Lena_Sundstr%C3%B6m

Söderberg, Hjalmar, 1869-1941, född i Stockholm, författare, kulturjournalist på Kristianstadsbladet 1/12 1891 – 30/4 1892, som bl. a. skrev i ett brev: ”Mig pikar man dessutom för att jag är stockholmare, en här i staden mycket löjlig egenskap”.

Tamas, Gellert, f. 1963 i Ungern, uppväxt i Kristianstad, journalist och författare av reportageböcker, mest känd för boken ”Lasermannen - En berättelse om Sverige”. Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Gellert_Tamas

Tarras-Wahlberg, Elisabeth, född von Engelhardt i Kristianstad, hovmarskalk samt hovets informationschef 1995-2004. Chef för Kronprinsessans hovstat fram till hösten 2008 och därefter rådgivare i internationella relationer hos Qatarers emir Hamad bin Khalifa Al Thani. Anställd av TV4 som expertis vid de kungliga bröllopen 2010.

Källor: http://sv.wikipedia.org/wiki/Elisabeth_Tarras-Wahlberg

<http://svenskdam.se/tarras-wahlberg-elisabeth/>

Tholander, Carl August, 1828-1910, konstnär. K Ebgfs s. 226. N. Kr s. 294. Se även:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Carl_August_Tholander

Trotzig, Birgitta, 1929-2011, född i Göteborg, författare, kritiker, satt på stol nummer 6 i Svenska Akademien 1993-2011. Uppvuxen i Kristianstad, skrev om stan, se Litteraturlistan.

Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Birgitta_Trotzig

Truedsson, Folke, 1913-1989, skulptör med bl. A. Verket ”Sinfonia” på Muséigården 1974.

Trädgårdh, Carl, 1861-1899, konstnär. K Ebgfs s. 226. N. Kr s. 294.

Wrangborg, Jenny, f. 1984 i Kristianstad, poet, krönikör och kallsänka. År 2010 utsågs hon till mottagare av Stig Sjödinpriset som delats ut för att uppmärksamma och främja svensk arbetarlitteratur. Wrangborg är politiskt aktiv och skriver för Tvärdrag, Arbetarbladet, Örnköldsviks Allehanda och LO-tidningen. 2009 satte hon upp föreställningen ”Vi är här nu - en föreställning om att arbeta” på Uppsala Stadsteater med dikter om arbetet som kallsänka, facket och samhället. Hon är medlem i bandet Stormen som även består av Emelie Askfelt, Ellen Sundh och Helena Skar. 2010 tilldelades Wrangborg Stig Sjödinpriset och Spingo-stipendiet.

Källa: http://sv.wikipedia.org/wiki/Jenny_Wrangborg

Wulff, Sigge, 1869- 1892, varieté- och kuplettsångare, känd bl. a. som ”Kalle P”.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Sigge_Wulff

Konstverk som jag inte har invigningsåret för:

”Törntaggen” i Konserthusparken, en kopia av en antik bronsskulptur från Grekland.

”Vegetabil mobil” i aluminium av Ingemar Hellgren på en av Centralsjukhusets innegårdar.

”Ägg och svan” av Anna Sjödal på en av Centralsjukhusets innegårdar.

Bevingade ord:

”Det är det goda skrattet som gör att man orkar leva tills man dör”.

(Valspråk för ”Journalen. Gagsnyheter från Kristianstad med omnejd.”)

Gamla kartor över Kristianstad:

01. Den första stadsplanen från 19 maj 1614, då man utstakade staden, har ej återfunnits, test i G. Ch s. 31.

02. Tomtkarta från tidigast 1616, i: G. Ch s. 52, text s. 31f.

03. Kopparstick från 1645, i: G. Ch s. 32, text s. 32.

04. Geometrisk uppmätning från 1671, i: SvH s. 272, text s. 32.

05. Geometrisk uppmätning från maj 1676, i: G. Ch, bakre omslaget, text s. 32.

06. Karta från Skånska kriget 15 aug. 1676, i: G. Ch s. 101, text s. 33.

07. Karta från 1748 (vid högvatten), i: G. Ch s. 23, text s. 34.

08. Karta från 1748 (vid lågvatten), i: G. Ch s. 10, text s. 34.

09. Karta från 1748 (kopia från 1767), i: G. Ch s. 33, text s. 34.

10. Utbyggnadsplan från 1749, i: G. Ch s. 57, text s. 34.

11. Relationsritning av norra fronten från 1767, i: G. Ch s. 58, text s. 34.

12. Plan av södra fronten från 1773, i: G. Ch s. 61, text s. 42.
13. Karta från 1807, i: G. Ch s. 34, text s. 42.
14. Skånsk rekognosceringskarta från 1812, 1815-1820, i: G. Ch s. 35, text s. 42.
15. Plan från 15 okt. 1847 med Boulevard för första gången (!), i: G. Ch s. 65, text s. 42.
16. Meijers plan (raseringskartan) 1852, i: G. Ch s. 67, text s. 42.
17. Gustaf Ljunggrens karta från 1854, i: G. Ch s. 36, text s. 42.
18. Tomtkarta från 1864-65, i: G. Ch s. 38, text s. 42.
19. Förslag till stadsplan 1878, i: G. Ch s. 39, text s. 42.
20. Karta upprättad 1897 av stadsing. C. I. W. Palm, i: G. Ch s. 40, text s. 42.
21. Karta upprättad 1908 av stadsing. C. I. W. Palm, i: G. Ch s. 41, text s. 42.
22. Kristianstads tätorts utbredning med antal invånare 1800, 1850, 1875, 1900, 1910, 1930, 1955, 1975 och 1990 i 9 små kartor, i: G. Ch s. 43, text s. 43.

Gamla kartor över Åhus:

Kyrkoherde Olaus Pedersens karta från 1624. YK s. 31.
Erik Dahlbergs karta 1678. YK s. 32f. IEVPPJ s. 293.

Läs mera om Kristianstad:

<http://kristianstad.se/sv/Om-kommunen/Styrning-och-forvaltning/Forvaltningarna/C4-Teknik/Historik/>

http://www.regionmuseet.se/pdf/Skolan_texternatillC400.pdf

http://www.kristianstad.se/upload/Bo_bygga/bilder/ÖP/Krstd/Kristianstads_historia_%20kort_version_OP.pdf

<http://kristianstad.se/sv/Kristianstads-kommun/Bo-Bygga/Hus-i-gamla-Kristianstad-och-Ahus/>

<http://www.angelfire.com/ks3/kristianstad/>

http://sv.wikipedia.org/wiki/Kristianstads_kommun

Kristianstads Högre Allmänna Läroverk (HAL)

<http://www.angelfire.com/ks3/kristianstad/hal/hal.html>

Tätorter

http://sv.wikipedia.org/wiki/Kristianstads_kommun#T.C3.A4orter

Garnisonen

http://www.gamlachristianstad.nu/pdf/Garnisonen_s120_138_2000.pdf

Gamla vykort:

<http://www.kristianstadvykort.se/index.htm>

I ”Medicinhistoriska databasen kan man ex. söka på:
provincialläkarnas (inkl stadsläkaren) årsberättelser för Kristianstad åren 1837-1900, totalt 38 st., rapporter från Kristianstads lasarett och kurhus 1878-1895, totalt 4 st. och rapporter från hälsovårdsnämnden i Kristianstad 1878-1880, totalt 3 st.

<http://www2.ep.liu.se/databaser/medhist/>

Landshövdingar i Kristianstads län:

http://sv.wikipedia.org/wiki/Landsh%C3%B6vdingar_i_Kristianstads_l%C3%A4n

Rönnowsskolans sida om Åhus

<http://www.buf.kristianstad.se/ronnow/ahus/ron850/index.htm>

Vattenriket:

<http://www.vattenriket.kristianstad.se/>

Till en kyrka

(Trefaldighetskyrkan i Kristianstad)

Av Albert Henning

Skön som en dröm,
som tagit skapnad och gestalt i ljuset,
du lyfter dina tinnar över gruset
till Guds beröm.
Den skönhets makt, som i din form sig röjer,
så trotsat tidens vind, som allting böjer,
att för vår syn
blott mera skön i dag ditt kors sig höjer
mot skyn.

Med mera ljus
ej junis morgon jordens krets förgyller
än solen genom höga fönster fyller
ditt helga hus.
Mer slank en stjälk ej bör sin kalk den skära
än dina pelare de bågvalv bära,
som sväva lätt
likt sommarns sky, som skuggar, himlen nära,
en solljus slätt.

Din själ är sol,
och pingstens ande från ditt tornkors talar.
Du är för Makt, som hugnar och hugsvalar,
en predikstol.
Jag ordet hör: Låt oss ej stoftet böja
men ljusets ande allt vårt väsen röja
bak stoftets skrud!
Om denna nåd vårt hjärtas bön vi höja
till ljusets Gud.

Jag tar gärna emot tillägg och rättelser.

kjell.g.aberg48@gmail.com

© Kjell G. Åberg, Mellerud.

Senast uppdaterad 30 januari 2021.